

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΟ
ΤΕΛΟΣ
Του Γραφείου
επιπλέον
Αριθμός Άρθρου
04
ΚΩΔΙΚΟΣ
2664

αντιετράδια

ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τριμηνιαίο περιοδικό για την εκπαίδευση

Τεύχος 97 • Τιμή 4 €

Άνοιξη 2011

Να σμίξει ο λοχισμός με τ' όνειρο
και οι πλατείες με τους δρόμους...

αντιτετράδια

ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Τεύχος 97

τριμηνιαίο περιοδικό για την εκπαίδευση
Διευθύνεται από Επιτροπή
ΚΩΔΙΚΟΣ 2664

Αριστοτέλους και Αβέρωφ 23, 104 33 Αθήνα
Τηλ.: 210 8227992, 210 5125714

www.antitetradia.gr, antitetradia@gmail.com

ΜΑΡΤΙΟΣ - ΑΠΡΙΛΙΟΣ - ΜΑΪΟΣ 2011

ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: **ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ**
«αντιτετράδια της εκπαίδευσης»

ΕΚΔΟΤΗΣ-ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: **Γιώργος Σόφης, ☎ 210 9705865**

ΥΠΕΥΘ. ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: **ΣΥΝΘΕΣΗ, Β. Γραμέλης-Α. Πεδιώτη,**
☎ 210 3839711

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ ΥΛΗΣ: **Θανάσης Τσιριγώτης, ☎ 6944253743**
Αγγελική Φατούρου, ☎ 6974438720

αυταποκριτές

- Αιτωλοκαρνανία: **Σωκράτης Ζαραβίνας (Αγρίνιο, 6977663177)**
- Αρκαδία: **Λίλη Κουτσούκου (2710228012)**
- Αχαΐα: **Χρήστος Τσουκαλάς (Πάτρα, 2610342244)**
- Δράμα: **Λάμπρος Μπαλάσκας, 6944426160**
- Έβρος: **Γιώργος Δεμερδεσλής (Ορεσιτιάδα, 6937271637, 25520-22898)**
- Ευρυτανία: **Φωτεινή Πανοπούλου (Γρανίτσα, 6972476298)**
- Ημαθία: **Νίκος Μπέκνης (Βέροια 23310-63890, 6979404675)**
- Θεσσαλονίκη: **Γιώργος Γρόλλιος (2310-677102, 6981391739)**
Κώστας Καρβαγιώτης (6997140501)
Δημήτρης Τσούμας (2310-216861, 6974834783)
- Θεσπρωτία: **Πάυλος Αλεξίου (Ηγουμενίτσα 2665023531, 6972272601), Βαγγέλης Καλαμπάκος (Παραμυθιά, 6946287913)**
- Ικαρία: **Βασίλης Πετράκης (Εύδηλος, 6944479587)**
- Ιωάννινα: **Χρυσάνθη Αθανασίου (26510-41058), Γιάννης Μακρίδης (6974966131)**
- Κάλυμνος: **Νίνα Γεωργιάδου (6993036388)**
- Κέρκυρα: **Μαρίνα Μπογδάνου (26610-24811)**
Μιχάλης Τσιριγώτης (2661021800, 6936077204)
- Κορινθία: **Μήτσος Καλαράς (27910-98467)**
- Κρήτη: **Αρετή Σπαχή (Ηράκλειο 6974493769)**
- Λακωνία: **Γιώργος Κουγιουμτζόγλου (6936745613)**
- Λέσβος: **Έφη Γκίκα (Μυτιλήνη, 6974284623)**
- Πάρος: **Τίτικα Κουφοβασίλη (6973620035)**
- Σέρρες: **Λίτσα Δουλοπούλου (23210-63451)**
- Σύρος: **Παναγιώτης Παπαμιχαήλ (6974885777)**
- Φθιώτιδα: **Νίκος Ζάρδας (Καμένα Βούρλα, 2235042117)**

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ - ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ - ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ:

Καβαβιάς Γιώργος, Κάτσικας Χρήστος,
Τσιριγώτης Θανάσης, Φατούρου Αγγελική

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ:

Γεωργιάδου Νίνα, Σουλιώτης Κώστας, Σπαχή Αρετή

ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΝΕΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ - ΙΣΤΟΡΙΑ:

Αθανασίου Χρυσάνθη, Δανιήλ Μαρία, Δεμερούκη Ασπασία,
Ζούζουλα Ελένη, Καραγιάννης Απόστολος,
Νικολαΐδου Ελένη, Πανοπούλου Φωτεινή, Σόρογκα Μαίρη,
Τσουκαλάς Χρήστος, Φράγκου Μαρία

ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ - ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ:

Αλεξίου Βασίλης, Θεριανός Κώστας

ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΕΣ - ΒΙΒΛΙΟΠΑΡΟΥΣΙΑΣΕΙΣ:

Κουνενής Νίκος

ΕΙΚΑΣΤΙΚΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ:

Κουφοβασίλη Τίτικα, Χατζή Ζωή

ΘΕΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ:

Αλεξίου Παύλος, Καραμπάσας Βασίλης, Μακρίδης Γιάννης,
Μαρίνης Στέλιος, Μπαλάσκας Λάμπρος,
Παναζόπουλος Γρηγόρης, Πετράκης Βασίλης, Πέττας Αντώνης,
Σόφης Χρήστος, Σουλιώτης Κώστας, Σταυρινάδης Στέλιος

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ - ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΑ:

Δεμερδεσλής Γιώργος, Ζάρδας Νίκος,
Καλαμπάκος Βαγγέλης, Παπαδόπουλος Γιάννης, Σόφης Γιώργος

Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΕ ΟΛΟ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ:

Μυλωνάκη Γεωργία

Γ/ΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

Παναγιώτης Αργυράκης, Φανή Μανδελενάκη

ΑΔΙΟΡΙΣΤΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΙ:

Τίτικα Κουφοβασίλη, Μόσχος Βασίλης, Σοφία Σουλιώτη

ΤΕΧΝΙΚΟ-ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ:

Βαρελά Μαλάμω

ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Βοργιάς Νίκος

ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ:

Βαμβακάς Κώστας

ΜΕΤΑΦΡΑΣΕΙΣ:

Θεριανός Κώστας, Μυλωνάκη Γεωργία, Σταυρίδη Ειρήνη

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ:

Κουφοβασίλης Δημήτρης

ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ: **Αγγελική Φατούρου**

(μόνο σε **Δυρραχίου 55, 104 43 Αθήνα**

ηλεκτρονική ☎ **6974438720**

μορφή) **agelikifatourou@gmail.com**

ΔΙΑΦΗΜΙΣΕΙΣ: **Στέλιος Σταυρινάδης**

☎ **210 99 18 453, 6944 478564**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ: **Αγγελική Φατούρου**

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ☎ **210 9713651, 210 9705865**

ΑΡΙΘΜΟΣ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΥ

ΕΜΠΟΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ: **25550862**

! ? ...

περιεχόμενα

Αντί προλόγου 3

Πολιτική και εκπαιδευτική
επικαιρότητα 4

Το ξεπούλημα της Δημόσιας
Περιουσίας και η ανάγκη
άμεσης αγωνιστικής απάντησης 6

Happy Birthday!!! 8
Νίνα Γεωργιάδου

Γκρίζο καθεστώς στο Αιγαίο 9
Νίκος Ζάρδας

Μπροστά στο φάσμα
της χρεοκοπίας 10
Άκης Αδαμόπουλος

Το περιβόητο ευρωπαϊκό όραμα,
βρόχος και εφιάλης
για το λαό 11
Σήφης Σταυρίδης

Ο σαμποταριστικός ρόλος
των ηγεσιών ΓΣΕΕ - ΑΔΕΔΥ 13
Γιώργος Σόφης

Να ενώσουμε τις πλατείες
με τους δρόμους! 14

Αφιέρωμα Συμβόλαιο θανάτου για τη Δημόσια Εκπαίδευση

Επιχειρούν να αλλάξουν το DNA
του δημόσιου σχολείου 16
Χρήστος Κάτωκας - Χρήστος Σόφης

Φυτρώνουν στο τσιμέντο
τριαντάφυλλα; 21

Νίνα Γεωργιάδου

Το «Νέο Σχολείο»: Μύθοι και
Πραγματικότητα 24

Γιώργος Καββαδίας

Το νέο Τεχνολογικό Λύκειο στον
καιρό του Δ.Ν.Τ. και ορισμένα
ερωτηματικά που ανακύπτουν 26
Γιάννης Μακρίδης

Ο εξοβελισμός
των Φυσικών Επιστημών
από το «Νέο Λύκειο» 28

Νίκος Γαλιάνης

Αντίσταση τώρα,
πριν να είναι αργά! 29

Δίκτυο Πανεπιστημιακών

Η «οικογενειοκρατία» ως
όχημα για την απαξίωση του
ακαδημαϊκού προσωπικού 30

*Το ΚΣ Συλλόγου ΔΕΠ
Πανεπιστημίου Αιγαίου*

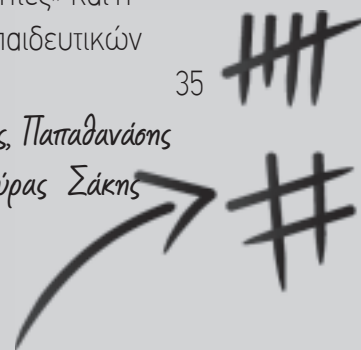
Ανοιχτή επιστολή του Brandeis,
Gregory A. Petsko 31

Σημαντική εκλογική άνοδος
των Παρεμβάσεων 34

Εκλογικές «ενόπτες» και η
Παρέμβαση Εκπαιδευτικών
Ιωαννίνων 35

*Μακρίδης Γιάννης, Παπαθανάσης
Λευτέρης, Πατούρας Σάκης*

**Τα «αντιπετράδια» διατίθενται δωρεάν σε όλες τις σχολικές βιβλιοθήκες
Επικοινωνήστε μαζί μας στο τηλέφωνο 6974438720**

Μνημόσυν(ι)ο μισθών και συντάξεων <i>Γιώργος Κ. Καθβαδίας</i>	37	Για το ερωτηματολόγιο του ΙΠΕΜ-ΔΟΕ <i>Παρεμβάσεις Π.Ε.</i>	57
Νέο μισθολόγιο <i>Αγωνιστική Προοπτική Δασκάλων Νηπιαγωγών Βόνιτσας</i>	38	Για τις μεταθέσεις <i>Παρεμβάσεις Δ.Ε.</i>	58
Αγωνιστική Παρέμβαση Καθηγητών Ηρακλείου	39	Ειδική Αγωγή στη Β'βάθμια: Μύθοι και... οργανικότητα <i>Βασίλης Παπαδημητρίου</i>	60
Οι δημοσκοπήσεις του υπουργείου Παιδείας στη μάχη της επιβολής της συναίνεσης <i>Χρ. Κάτοικας - Β. Καραμπάτσας</i>	42	Απαράδεκτη απόφαση της πλειοψηφίας του ΔΣ της ΔΟΕ για την μετεκπαίδευση <i>Παρεμβάσεις Π.Ε.</i>	61
Η αναδιάρθρωση της διοικητικής δομής του εκπαιδευτικού συστήματος <i>Γιώργος Καθημερίδης</i>	43	Σφαγή στις μεταθέσεις των δασκάλων: Εννέα(9) δάσκαλοι πήραν μετάθεση στην Αττική! <i>Γιώργος Γαλιάνης</i>	62
Η σφαγή των αμνών! <i>Νίκος Μπέκης</i>	49	Ο εμπαιγμός έχει και τα όριά του – Σχετικά με τις πανελλαδικές εξετάσεις ΟΛΜΕ	63
ΜΑΣ: Ένα ακόμη μέτωπο του ΚΚΕ πνιγμένο στην αντίφαση <i>Δημήτρης Κουφοβασιίλης</i>	50	Κάτω τα χέρια από τα δημόσια σχολεία! <i>Συντονισμός μαθητικών συμβουλίων Περιστερίου</i>	64
Κριτική των θεμάτων των μαθηματικών κατεύθυνσης <i>Στέλιος Μαρίνης</i>	52	Η Μαρξιστική-Λενινιστική αντίληψη για τις καπιταλιστικές κρίσεις <i>Ευγενία Καβαλλάρη</i>	65
Θέμα προπαγάνδας του «σχολείου του ίντερνετ και της αγοράς» στις πανελλαδικές εξετάσεις	53	Πρελούδιο για ένα κόκκινο μαντήλι <i>Μάγια Σταυροπούλου</i>	67
Η θεοποίηση του διαδικτύου στο μάθημα της Νεοελληνικής γλώσσας <i>Γιώργος Καθβαδίας</i>	54	ΒΙΒΛΙΟΚΡΙΤΙΚΗ - ΒΙΒΛΙΟΠΡΟΤΑΣΕΙΣ <i>Νίκος Κουνενής</i>	68
Με αφορμή την επιμόρφωση των Μαθηματικών στις νέες Τεχνολογίες <i>Βασίλης Καραμπάτσας</i>	55	ΣΕΛΙΔΕΣ ΔΙΑΛΟΓΟΥ Keynes for ever? <i>Γιάννης Παπαδόπουλος</i>	72

αντιτετράδια ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

γραφτείται	Εσωτερικού ετήσια	17 €
συνδρομητές...	Εσωτερικού διετής	32 €
	Εσωτερικού τριετής	48 €

ΥΠΕΥΘ. ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ: Μαλάμω Βαρελά,
Μαραθώνος 13, Αγία Παρασκευή,
τηλ. 210 6005265-6973778153

Μερικές σκέψεις για την αναβάθμιση της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης <i>Δημήτρης Καρυώτης</i>	77
Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία & Παιδαγωγικά Τμήματα ΑΕΙ <i>Τάσος Λιάμπας</i>	83
Ανοιχτή επιστολή φοιτήτριας προς την ΟΛΜΕ	84
Σκέψεις για τα προγράμματα σπουδών του «Νέου Σχολείου» <i>Ελένη Παπαποστόλου</i>	85

Ο κύβος ερρίφθη! Η ζωή μας, όπως και αυτή των παιδιών μας, θα καθορίζεται από τα δάνεια, τα μνημόνια και τις ορέξεις των ευρωπαίων, του ΔΝΤ και των τραπεζιτών.

Να λιγοστέψει, λοιπόν, το ψωμί, να εκπονηθούν, τ' ασημικά της χώρας και η νεολαία να περιφέρεται ως φτηνό κρέας στις αγορές, η πατρίδα να πουλιέται κομμάτι-κομμάτι στα χρηματιστήρια και άλλων ουκ έστιν αριθμός.

Η χειρότερη κυβέρνηση των τελευταίων δεκαετιών αναζητά συναίνεση, καίει στα θυσιαστήρια τα «σπλάχνα» του ΠΑΣΟΚ (κρατικοί υπάλληλοι, εργαζόμενοι ΔΕΚΟ, αγρότες), βλογάει τ' αριστεροδεξιά της εξαπτέρυγα (τη Ντόρα και τον Κουβέλη) κι αντιγράφει την αντιζέντα του Καρατζαφέρη. Ο δήμαρχος των Αθηνών, από συνήγορος του πολίτη, έγινε κατηγορος και φονέας αλλοδαπών, Ιαβέρης για να διώξει τους Αγιάννηδες του κέντρου· άσχημο πράγμα η καρέκλα άμα έχεις πουλήσει την ψυχή σου στο διάβολο...

Στο μεταξύ εμφανίστηκαν οι «Πλατείες». Φούσκωσε το ποτάμι, γιγάντωσε η κρίση και η αγανάκτηση άρχισε ν' αγκαλιάζει όλα τα θιγόμενα στρώματα.

Άρχισε να λιώνει το χιόνι στα βουνά! Ο οικοπεδοφάγος και ο νεοφιλελεύθερος τρίβουν τα χέρια τους γιατί θάχουν νερό για πούλημα, ενώ ο δραστήριος δυσσαρεστημένος χαίρεται γιατί, αν βάλει το νερό στ' αυλάκι, θα ποτίσει τα χωράφια του.

Ας κάνουμε την ομορφιά των δρόμων παραγωγική! Ας δώσουμε στην αγανάκτηση «φανέλα», ας χρωματίσουμε τη μαυρίλα με το κόκκινο της καρδιάς και της ιστορίας!

Ταυτόχρονα η νεοφιλεύθερη τρικόκα της εκπαίδευσης (Διαμαντοπούλου - Χριστοφιλοπούλου - Γεννηματά - Πανάρετος) κλείνει σχολεία, κορδακίζεται πως χτίζει «το νέο Λύκειο», πουλάει τον ΟΣΚ και τον ΟΕΔΒ στους ιδιώτες, τεμαχίζει τη γνώση και τα ΑΕΙ/ΤΕΙ, ανακάλυψε «την αξία της πληροφορίας»· σχετικοί άσχετοι και αγράμματοι άνθρωποι, που μισούν τα παιδιά, τη μόρφωση και την πατρίδα. Διότι άμα κλείνεις τα σχολεία, στ' όνομα των πέντε ψωροδίφραγκων που θα κερδίσεις, είσαι άνθρωπος απισθοδρομικός, μεσαιωνικός, φύρα για τον τόπο και το λαό! Ούτε η χούντα δεν έκλεινε σχολεία! Ακόμα και οι ναζιστές σεβάστηκαν τα σύμβολα, τα κοράκια της αγοράς, όμως, είναι άθλιοι.

Πότε θα βγει το μισθολόγιο; Οσονούπω, μέσα στο καλοκαίρι ο Ραγκούσης και η συμμορία που κυβερνά θα επιτεθεί σ' ό,τι απέμεινε στο δημόσιο τομέα, με ρομφαία το μισθολόγιο - πεινολόγιο - ποιινολόγιο - φυλακή.

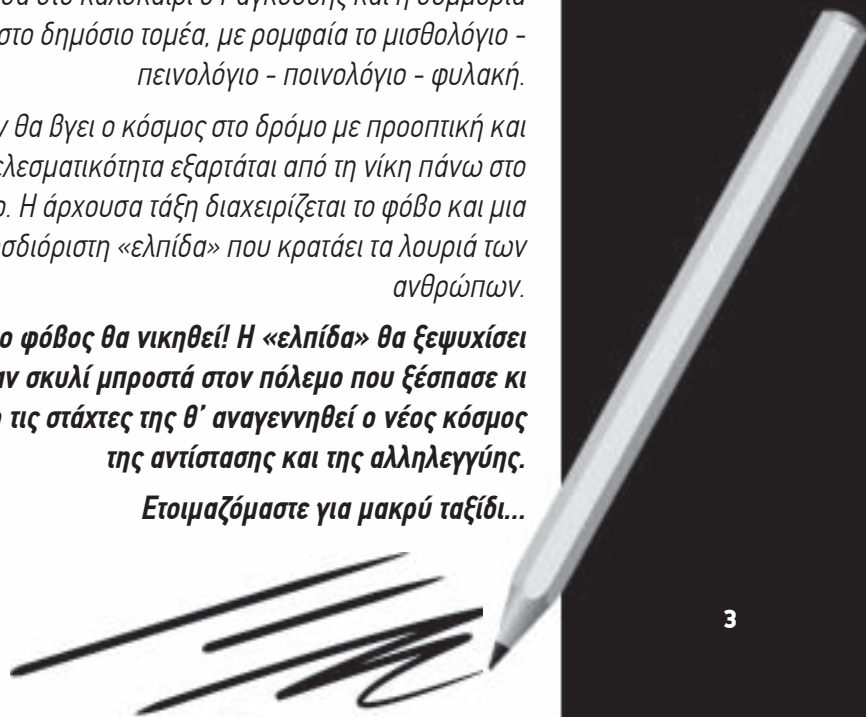
Το αν θα βγει ο κόσμος στο δρόμο με προοπτική και αποτελεσματικότητα εξαρτάται από τη νίκη πάνω στο φόβο. Η άρχουσα τάξη διαχειρίζεται το φόβο και μια απροσδιόριστη «ελπίδα» που κρατάει τα λουριά των ανθρώπων.

Αλλά, ο φόβος θα νικηθεί! Η «ελπίδα» θα ξεψυχίσει σαν σκυλί μπροστά στον πόλεμο που ξέσπασε κι από τις στάχτες της θ' αναγεννηθεί ο νέος κόσμος της αντίστασης και της αλληλεγγύης.

Ετοιμαζόμαστε για μακρύ ταξίδι...

ΑΝΤΙΠΡΟΛΟΓΟΥ

Πολιτική & Εκπαιδευτική επικαιρότητα

Οι εργαζόμενοι δεν θα υποκύψουν στους τρομοκρατικούς εκβιασμούς

Τρομοκρατικές δηλώσεις, διλημματικού χαρακτήρα, διαδέχονται η μια την άλλη, με καταγιστικούς ρυθμούς. Διοχετεύονται, συντονισμένα, από όλες τις συνιστώσες του μαύρου μνημονιακού μπλοκ - εγχώρια οικονομική και πολιτική ολιγαρχία ΕΕ και ΔΝΤ. Ο στόχος σαφής. Να εκβιάσουν και να αλώσουν τις λαϊκές συνειδήσεις ώστε να δημιουργηθεί κοινωνικό κλίμα ανοχής, συναίνεσης και υποταγής, τελικά, στα τεκταινόμενα. Η, προ των πυλών, νέα αντιλαϊκή έφοδος, στο όνομα της αποδέσμευσης της περιβόητης πέμπτης δόσης του επάρατου Μνημονίου, προτάσσεται ως ο νέος μονόδρομος για την αποφυγή της πτώχευσης.

Ένα νέο μνημόνιο, επαχθέστερο του προηγούμενου, ολοκληρωτικής υποδοούλωσης και καταλήστευσης της χώρας και του λαού, ετοιμάζεται εντατικά.

Οι όροι εργασίας και ζωής ευρύτατων εργατολαϊκών στρωμάτων, που επιδεινώνονται ραγδαία, δε θα θυμίζουν σε τίποτε την προ Μνημονίου περίοδο. Ο ελληνικός λαός βυθίζεται, ταχύτατα, στη φτώχεια και την εξαθλίωση, την ανεργία και τη μετανάστευση.

Ο δημόσιος πλούτος, η περιουσία και οι υποδομές της χώρας ξεπουλιούνται αντί πινακίου φακής.

«*Η Ελλάδα έχει χρήματα για να πληρώνει μισθούς και συντάξεις έως τον Ιούλιο*», είπε ο, έμπλεος κυνισμού, υπουργός επί των Οικονομικών, Γ. Παπακωνσταντίνου. Αυτός που, σε παλαιότερη δήλωση-δέσμευσή του, είχε αποφανθεί πως «*αν χρειαστεί να πάρουμε και άλλα μέτρα, εγώ θα παραιτηθώ*»... «*Η θα δώσουμε τη μάχη μέχρι τέλους ώστε να συνεχιστεί η χρηματοδότηση ή θα τους δώσουμε το δικαίωμα να μπει η Ελλάδα στο περιθώριο της ΕΕ*» απειλεί ο πρωθυπουργός. «*Κάνουμε μια προσπάθεια και αν αποτύχουμε θα τεθούμε εκτός ευρωπαϊκής τροχιάς με τον ένα ή με τον άλλο τρόπο*», εκτόξευσε ο πρόεδρος του ΣΕΒ, Δ. Δασκαλόπουλος, προτείνοντας, ταυτόχρονα, τη διενέργεια δημοψηφίσματος με «*διακύβευμα*» την παραμονή ή όχι της χώρας σε «*ευρωπαϊκή προοπτική*». «*Η συμφωνούμε με τους δανειστές μας σε ένα πρόγραμμα σκληρών θυσιών με*

αποτελέσματα, αναλαμβάνοντας τις ευθύνες για το παρελθόν μας, ή επιστρέφουμε πίσω στη δραχμή», δήλωσε, με δραματικούς τόνους, και η επίτροπος στην ΕΕ Μ. Δαμανάκη, προειδοποιώντας πως «*το σενάριο αποάκρυνσης της Ελλάδας από το ευρώ βρίσκεται πλέον στο τραπέζι, καθώς και η μεθόδευσή του*». Το εκπεμπόμενο από όλους μήνυμα πανομοιότυπο και ο επιχειρούμενος εκβιασμός προφανής: Χρήματα δεν υπάρχουν. Ή υποκύπτουμε στα ιμπεριαλιστικά διατεταγμένα της ένταξης-υποδοούλωσης στην ΕΕ και το ευρώ ή επέρχεται η καταστροφή. Το περιβόητο ευρωπαϊκό όραμα, η μεγάλη ιδέα της ελληνικής ολιγαρχίας, έγινε βρόχος και εφιάλτης.

Σφίγγει ο κλοιός

Οι δανειστές —δυνάστες του λαού μας και όχι σωτήρες, όπως πλασάρονται από την αντιδραστική προπαγάνδα— σφίγγουν, ασφυκτικά, τον κλοιό γύρω από τη χώρα, απαιτώντας γη και ύδωρ. «*Η Ελλάδα πρέπει να πάρει και νέες δεσμεύσεις, η Ελλάδα πρέπει να διευρύνει περαιτέρω το πρόγραμμά της για τις αποκρατικοποιήσεις, και να εξαγγείλει και άλλες δομικές μεταρρυθμίσεις. Έχουμε θέσει έναν ορισμένο αριθμό απαραίτητων προϋποθέσεων εκ των οποίων ορισμένες, σε ένα βαθμό, εκπληρώθηκαν χτες από την ελληνική κυβέρνηση*», τόνισε ο επικεφαλής του Eurogroup, Ζαν- Κλοντ Γιούνκερ.

Όστε η εξαγγελθείσα, από την κυβέρνηση Γ. Παπανδρέου, αντιλαϊκή καταϊγίδα και η ανάρτηση της ταμπέλας «*Πωλείται η Ελλάδα*» είναι «*ορισμένες*» και «*σε ένα βαθμό*» από τις απαιτούμενες προϋποθέσεις. Έπονται, δηλαδή, και προαναγγέλλονται, δια στόματος Γιούνκερ, και άλλες. **Δεν έχει τελειωμό, όρια και φραγμούς η ιμπεριαλιστική απληστία!**

Και συνεχίζονται, βεβαίως, και πληθαίνουν και αντιπαράγονται, με οξύτητα, οι εκτιμήσεις, δηλώσεις και αναλύσεις ανώ-

τατων πολιτικών και οικονομικών παραγόντων και τα ποικίλα δημοσιεύματα, ένθεν και ένθεν του Ατλαντικού, για το αν θα χορηγηθεί ή όχι η πέμπτη δόση του δανείου, για το αναγκαίο και αναπόφευκτο ή όχι της αναδιάρθρωσης, για το ενδεχόμενο ή όχι εξόδου της Ελλάδας από το ευρώ, για την καταφθάνουσα ή όχι πτώχευση κ.ο.κ.

Μια κατάσταση που εκφράζει και απηχεί –εκτός από τους ανηλεείς εκβιασμούς που ασκούνται στον ελληνικό λαό και τη χώρα– τις μεγάλες αντιθέσεις και τους ισχυρούς ανταγωνισμούς των ιμπεριαλιστικών χωρών και των ιδιαίτερων τμημάτων του διεθνούς χρηματοπιστωτικού κεφαλαίου.

Σε μια περίοδο που σφραγίζεται από τη βαθιά κρίση του παγκόσμιου καπιταλιστικού συστήματος, σε μια περίοδο πυκνών εξελίξεων, που τη χαρακτηρίζουν η ρευστότητα, οι αναδιατάξεις και οι συγκρούσεις σε διεθνές και τοπικό επίπεδο, το ευρώ αλλά και το ίδιο το ιμπεριαλιστικό οικοδόμημα της «ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης» δοκιμάζεται σοβαρά. Πέραν της υπονόμησης και της επίθεσης που δέχεται από τις ΗΠΑ, η οικονομική και πολιτική ηγεμονία και επιβολή της Γερμανίας, η διαμορφούμενη υποδεέστερη θέση της Γαλλίας, η σφοδρότητα της οικονομικής κρίσης που εκδηλώνεται σε μια σειρά χωρών-αδύναμων κρίκων, οξύνουν τις εσωτερικές αντιθέσεις και δημιουργούν συνθήκες αποσάθρωσης και διχασμού στην ΕΕ και κλυδωνισμού της «ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης».

Βάναυση προσβολή

Στο επίκεντρο των ιμπεριαλιστικών εντολών –αφού έχουν, εν πολλοίς, διεκπεραιωθεί τα μέτρα λεηλασίας του λαϊκού εισοδήματος και των εργασιακών δικαιωμάτων– βρίσκεται το περίφημο πρόγραμμα των ιδιωτικοποιήσεων. «Ξεπούλημα στην Ακρόπολη. Όλα πρέπει να φύγουν», κραυγάζει η σοσιαλδημοκρατική κατεύθυνση Frankfurter Rundschau. Με ανάλογα απαξιωτικά και επιθετικά δημοσιεύματα βρίθουν οι σελίδες του ευρωπαϊκού τύπου, με προεξάρχοντα, βεβαίως, το γερμανικό.

Είναι αποκάλυπτος ο εκβιασμός και εξωφρενικές οι προσβολές προς τον ελληνικό λαό εκ μέρους των αρπακτικών του ιμπεριαλισμού. Ασυγκράτητοι, όλοι τους, με τη Γερμανία να απαιτεί τη μερίδα του λέοντος, παίρνουν θέσεις για το νέο μεγάλο πλιάτσικο. Και ετοιμάζουν επιτροπή –όπου οι «ξένοι ειδικοί» θα έχουν τον πρώτο λόγο– για να μοιράσουν τη λεία. Με

την Ακρόπολη πότε να μπαίνει και πότε να βγαίνει από τον κατάλογο των προς εκποίηση περιουσιακών στοιχείων...

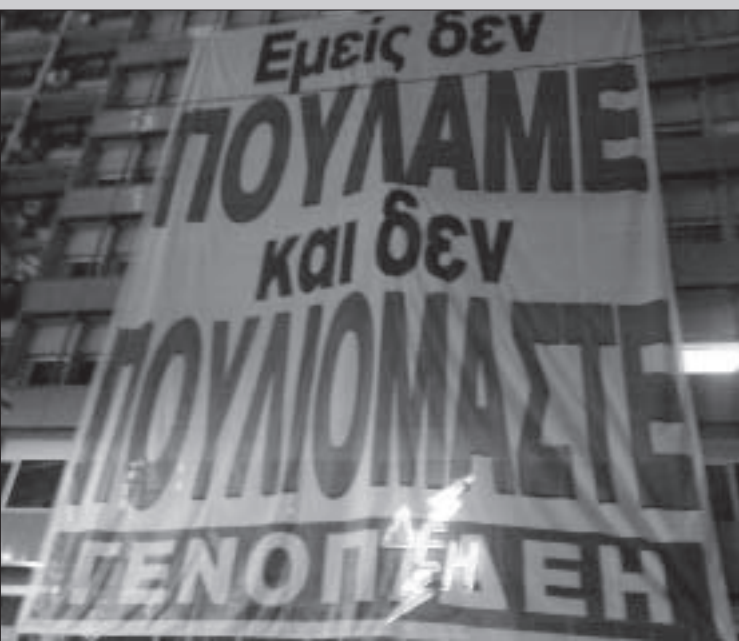
Η κλιμακούμενη αντιλαϊκή έφοδος, η βάναυση προσβολή της εθνικής αξιοπρέπειας, η καταπάτηση από τους ιμπεριαλιστές και η εκχώρηση από τους εγχώριους δουλόφρονες της εθνικής κυριαρχίας, μεγεθύνουν και εξαπλώνουν τη λαϊκή δυσφορία και αγανάκτηση, φθείρουν και απαξιώνουν ραγδαία το κυβερνητικό κόμμα, αλλά και συνολικά το αστικό πολιτικό σύστημα, δημιουργούν συνθήκες πολιτικής αστάθειας και ρευστότητας.

Γι' αυτό, οικονομικά και πολιτικά κέντρα της εγχώριας ολιγαρχίας και του εμπλεκόμενου ιμπεριαλισμού προτάσσουν, επίμονα και ασφικτικά, την επείγουσα αναγκαιότητα μιας στιβαρής διακυβέρνησης της χώρας σε συνθήκες «εθνικής» συνεννόησης και συναίνεσης.

Η διασφάλιση των συμφερόντων και η άτεγκτη επιβολή των σχεδιασμών του ιμπεριαλισμού και της εγχώριας οικονομικής ολιγαρχίας προϋποθέτουν και απαιτούν στοιχειώδη πολιτική σταθερότητα στην Ελλάδα και αξιόπιστη διακυβέρνηση. Εδώ εντάσσονται και οι συναντήσεις του Γ.Α.Π. με τους πολιτικούς αρχηγούς και το συμβούλιο των πολιτικών αρχηγών που κάλεσε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας.

Βέβαιο είναι πως η χώρα εισέρχεται σε μια κρίσιμη φάση πυκνών πολιτικών, οικονομικών και κοινωνικών εξελίξεων.

- Κάτω τα Μνημόνια Κυβέρνησης – ΕΕ – ΔΝΤ και «η συμμορία των προθήμενων που τα στηρίζει.
- Κάτω «το σύμφωνο για το ευρώ».
- Η Ευρωπαϊκή Ένωση δεν λύνει το πρόβλημα, είναι το πρόβλημα.
- Έξω η Ελλάδα από την ΕΕ και κάθε άλλο ιμπεριαλιστικό συνασπισμό.
- Την κρίση, τα χρέη και τα ελλείμματα να πληρώσουν αυτοί που τα προκάλεσαν, η ξένη και η ντόπια πουτοκρατία.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ

Το ξεπούλημα της Δημόσιας Περιουσίας και η ανάγκη άμεσης αγωνιστικής απάντησης των εργαζομένων

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΩΡΑ ΑΡΧΙΖΕΙ...

Όλη σχεδόν η δημόσια περιουσία βγαίνει στο σφυρί. Οι δημόσιες επιχειρήσεις που έχουν απομείνει, οι δημόσιες συμμετοχές του κράτους σε μερικά ιδιωτικοποιημένες επιχειρήσεις και η δημόσια ακίνητη περιουσία πάνε σωρηδόν προς πώληση, μέχρι το 2015, από την οποία το κράτος υπολογίζει να εισπράξει 50 δις ευρώ (10-15 δις ευρώ από την πώληση δημόσιων επιχειρήσεων και υποδομών και 25-35 δις ευρώ από την πώληση δημόσιων ακινήτων) για να τα δώσει κατευθείαν στους δανειστές του.

Υλοποιώντας τις απαιτήσεις της τρόικας για να λάβει την 5η δόση της δανειακής σύμβασης του μνημονίου, η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ έδωσε τον κατάλογο των δημόσιων επιχειρήσεων που θα εκποιήσει ως το 2013: ΔΕΗ, ΕΥΔΑΠ, ΔΕΠΑ, ΟΤΕ, ΤΡΑΙΝΟΣΕ, ΕΑΣ, ΛΑΡΚΟ, λιμάνια, αεροδρόμια, αυτοκινητόδρομοι, τράπεζες κλπ., δηλαδή,

ο βασικός κορμός ενέργειας, ορυκτού πλούτου, μεταφορών, επικοινωνιών και της κρατικής τραπεζικής δραστηριότητας—πέρα από την κρατική ακίνητη περιουσία— οδηγούνται στην ιδιωτικοποίηση. Η κυβερνητική απόφαση έχει την πλήρη στήριξη της ΝΔ, ενώ τα κέντρα της οικονομικής ολιγαρχίας, με τα μεγάλα μέσα αστικής ενημέρωσης που ελέγχουν, μέσα

από δηλώσεις τους και τις παρεμβάσεις των οργανώσεων τους, όπως ο ΣΕΒ, καιρό τώρα έχουν δυναμώσει την πίεσή τους για να ληφθεί αυτή η απόφαση, θέτοντας απανωτά το εκβιαστικό δίλημμα πως «αν δεν γίνουν οι αποκρατικοποιήσεις δεν υπάρχει διέξοδος από την κρίση χρέους» και λογαριάζοντας μέσα από το πλιάτσικο της δημόσιας περιουσίας να προσπορισθούν κι αυτά το μερίδιο τους. Η κυβερνητική και γενικότερα η αστική προπαγάνδα για τα δήθεν «οφέλη» που θα προκύψουν από τις αποκρατικοποιήσεις εκπέμπεται, με ένταση σε μια προσπάθεια να καμφθούν οι εργατικές και λαϊκές αντιστάσεις στο μέγα δημόσιο ξεπούλημα που επέρχεται. Οι ιδιωτικοποιήσεις που παράδουν εθνικές πλουτοπαραγωγικές πηγές και εγχώριες παραγωγικές δυνάμεις στο ξένο κεφάλαιο, κατά μία γελοιοποίηση των εννοιών, βαφτίστηκαν από τον Γ. Παπανδρέου, στο υπουργικό συμβούλιο, «πατριωτικό καθήκον». Παρουσιάζονται, ακόμα, σαν η «μεγάλη διαρθρωτική αλλαγή» που θα κάνει «λιγότερες τις κρατικές δαπάνες» και θα «μειώσει το χρέος», παρ' όλο που η εκποίηση των κερδοφόρων δημόσιων επιχειρήσεων, πέρα από το ότι θα στερήσει το δημόσιο από μια σταθερή πηγή εσόδων, και άμεσα με τις καταρρέουσες τιμές χρηματιστηρίου θα αποδώσει λιγότερα στο κράτος σε σχέση από αυτά που λαμβάνει σήμερα από τα κέρδη τους. Οι τετριμμένοι ισχυρισμοί ότι δήθεν οι ιδιωτικοποιήσεις θα πάρουν τις δημόσιες επιχειρήσεις από τα χέρια του κράτους που είναι «αποτυχημένος» εργοδότης και θα τις δώσουν σε «ικανούς» ιδιώτες επιχειρηματίες, θα φέρουν «καμπλότερες τιμές» των υπηρεσιών και των προϊόντων και «καλύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών» επαναλαμβάνονται, παρά το γεγονός ότι τους έχει καταρρίψει η ίδια η εγχώρια και διεθνής εμπειρία των ιδιωτικοποιήσεων, όπως λ.χ. της ιδιωτικοποίησης του ΟΤΕ που ακρίβυνε τις τηλεφωνικές υπηρεσίες ή της ιδιωτικοποίησης των βρετανικών σιδηροδρόμων που έχει προκαλέσει αύξηση των ατυχημάτων ή ακόμα της ιδιωτικοποίησης δημόσιων επιχειρήσεων ηλεκτρικού ρεύματος σε μια σειρά ευρωπαϊκές χώρες (Νορβηγία, Δανία, Ολλανδία, Φιλανδία, Πολωνία κλπ.) που έφερε αύξηση των οικιακών τιμολογίων ρεύματος από 33% έως και 89%! Με τέτοιου είδους ψευδολογήματα η κυβέρνηση ετοιμάζεται να δώσει «κοψοχρολιά» τις δημόσιες επιχειρήσεις, ενδίδοντας στις υπαγορεύσεις των τοκογλύφων δανειστών, στις απαιτήσεις του ξένου χρ-

ματιστικού κεφαλαίου που αξιοποιεί την καταχρέωση του ελληνικού κράτους και το μνημόνιο για να υφαρπάξει τεράστια «φιλέτα» του εθνικού πλούτου της χώρας. Με τις ιδιωτικοποιήσεις, σημαντικές παραγωγικές δυνάμεις και πλουτοπαραγωγικοί πόροι της χώρας θα περάσουν σε ξένα χέρια, γεγονός που θα κάνει ακόμα βαθύτερη την εξάρτηση της ελληνικής οικονομίας και ακόμα μεγαλύτερο τον έλεγχο και πιο εκτεταμένη την εκμετάλλευση του ντόπιου παραγωγικού δυναμικού από τον ξένο ιμπεριαλιστικό παράγοντα. Δεν υπάρχει καμιά αμφιβολία πως η παράδοση στο μεγάλο ιδιωτικό κεφάλαιο ζωτικών οικονομικών τομέων, μονοπωλιακού χαρακτήρα, θα σημάνει «διάρθρωτική αλλαγή» με στόχο το υψηλό μονοπωλιακό κέρδος τους. Που θα επιτευχθεί, με την ισοπέδωση των δικαιωμάτων των εργαζομένων στις ΔΕΚΟ και με το ανέβασμα των τιμών που θα πληρώνουν τα λαϊκά στρώματα για το ρεύμα, το νερό, το τηλέφωνο, τα δρόμια κ.λπ., έτσι ώστε τα επενδεδυμένα ξένα και ντόπια ιδιωτικά κεφάλαια να μεγιστοποιούν τα κέρδη τους.

Πάνω στη βάση τού να εξασφαλισθεί αυτή η μέγιστη κερδοφορία στο ιδιωτικό μονοπωλιακό κεφάλαιο που θα εξαγοράσει τις δημόσιες επιχειρήσεις, η κυβέρνηση προχωρεί σε σχετικές «αναδιαρθρώσεις» ώστε να τις παραδώσει έτοιμες στους αγοραστές: Έχει μειώσει και θα μειώσει ακόμα περισσότερο τους μισθούς των εργαζομένων στις ΔΕΚΟ, έχει υπονομεύσει τις ΣΣΕ, έχει εισαγάγει τις ελαστικές μορφές απασχόλησης για την αντικατάσταση της σταθερής εργασίας αορίστου χρόνου, ενώ προωθεί τώρα και το ζήτημα των απολύσεων στις ΔΕΚΟ. Οι απανωτές δηλώσεις κορυφαίων υπουργών της κυβέρνησης για απολύσεις στις ΔΕΚΟ και στο Δημόσιο, με πρόσχημα τη συγχώνευση ή την κατάργηση υπηρεσιών, ανοίγει ένα μεγάλο απειλητικό κεφάλαιο για τους εργαζόμενους, καθώς προαναγγέλλεται το πέταγμα στην ανεργία εκατοντάδων χιλιάδων εργαζομένων. Και σ' αυτούς συμπεριλαμβάνονται όχι μόνο οι συμβασιούχοι υπάλληλοι, αλλά και υπάλληλοι μόνιμοι ή με συμβάσεις αορίστου χρόνου εργασίας. Επιχειρείται, δηλαδή, μια μεγάλη ανατροπή στο καθεστώς των εργασιακών σχέσεων που δεκαετίες ήταν κατοχυρωμένο στο στενό και ευρύτερο δημόσιο τομέα.

Το ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας με τις συνέπειες που προοιωνίζεται αναταράσσει τον ελληνικό λαό και, πρώτα απ' όλα, έχει θέσει σε αναστάτωση τους εργα-

ζόμενους στις ΔΕΚΟ. Τα μεγάλα συνδικάτα και Ομοσπονδίες των δημόσιων επιχειρήσεων, συμβιβασμένα και γραφειοκρατικοποιημένα από τις παρατάξεις του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ, βρίσκονται τώρα μπροστά στο ξέσπασμα μιας θύελλας και δέχονται μια διπλή πίεση. Πίεση από τα αστικά κέντρα, με μορφές όπως η όψιμη «αποκάλυψη των χρηματοδοτήσεων» της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ, για να διαβληθεί ή όποια αντίδρασή τους. Αλλά, κυρίως, πίεση από την ίδια τη βάση των εργαζομένων που, καθώς θα είναι τα θύματα των ιδιωτικοποιήσεων, βρίσκονται σε αναβρασμό.

Μέσα σ' αυτό το κλίμα η αντίθεση στην κυβερνητική πολιτική διευρύνεται και δεν αφήνει αλώβητο ούτε το συνδικαλιστικό σώμα του ΠΑΣΟΚ. Η προηγηθείσα αποστασιοποίηση της ΠΑΣΚΕ στον ΟΣΕ, η καθαίρεση του προέδρου της ΠΑΣΚΕ στον ΟΟΣΑ ενώ διαρκούσαν οι κινητοποιήσεις στις συγκοινωνίες, είχαν συνέχεια, με τις αντιδράσεις της ΠΑΣΚΕ της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ, με την ανακοίνωση της ΠΑΣΚ της Ομοσπονδίας Εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση ότι «δεν έχουμε πλέον καμιά πολιτική συνάφεια με τον πολιτικό χώρο του ΠΑΣΟΚ, όπως αυτός εκφράζεται», με την ανακοίνωση της ΠΑΣΚΕ-ΟΤΕ ότι «διαχωρίζει κάθετα τη θέση της από τη σημερινή κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ». Πληροφορίες ακόμη λένε ότι διεργασίες ανάλογες στην ΠΑΣΚΕ βρίσκονται σε εξέλιξη και σε άλλους εργασιακούς κλάδους, όπως στις εταιρείες ύδρευσης στην Αθήνα και στη Θεσσαλονίκη που βαίνουν και αυτές προς ιδιωτικοποίηση.

Όσο τα χτυπήματα των μνημονίων θα σκληραίνουν και θα επεκτείνονται θα εντείνουν διαφοροποιήσεις στη βάση των κυρίαρχων συνδικαλιστικών παρατάξεων, θα θέτουν σε κίνηση και ευρύτερες μάζες εργαζομένων. Οι κυβερνητικές αποφάσεις για τις ιδιωτικοποιήσεις, τις νέες μειώσεις μισθών και συντάξεων και τα πρόσθετα φοροκαρτασώματα, ήδη, έχουν φέρει τις πρώτες αντιδράσεις όπως η 24ωρη απεργία των εργαζομένων του ΟΠΑΠ και το πανελλαδικό συλλαλητήριο της ΓΕΝΟΠ-ΔΕΗ στις 25.5, η κατάληψη των κεντρικών γραφείων του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου από τους εργαζόμενους, η απόφαση της Ομοσπονδίας εργαζομένων του ΟΤΕ για 48ωρη απεργία και συλλαλητήριο, απόφαση των εργα-

ζομένων της ΛΑΡΚΟ για 24ωρη απεργία και κλείσιμο της Εθνικής Οδού μέσα στον Ιούνιο, το συλλαλητήριο της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ στις 4 Ιούνη, στην Ομόνοια, η απεργία της ΓΣΕΕ για τις ΔΕΚΟ στις 9/6, κ.λπ.

Κάτω από την επίδραση της γραμμής των ΠΑΣΚΕ και ΔΑΚΕ η εργατοϋπαλληλική αντίσταση ξεδιπλώνεται με εμπόδια, με καθυστέρηση, με τη μορφή ξεχωριστών κινητοποιήσεων κάθε ΔΕΚΟ, χωρίς ένα οργανωμένο σχέδιο για απεργιακούς αγώνες και συλλαλητήρια, που να συντονίζει και να ενώνει την των εργαζομένων αντίσταση.

Ωστόσο, οι σαρωτικές ιδιωτικοποιήσεις των ΔΕΚΟ, οι μαζικές απολύσεις που πάνε να επεκταθούν και στο δημόσιο τομέα σε συνδυασμό με τα νέα βάρβαρα μέτρα για το εργατικό και λαϊκό εισόδημα διαμορφώνουν τη βάση για να διαμορφωθεί ένα πλατύ μέτωπο αντίστασης των εργαζομένων. Ειδικό βάρος αποκτά τώρα ο αγώνας των εργαζομένων στις ΔΕΚΟ, που μπήκαν στο μάτι του κυκλώνα του μνημονίου. Οι εργαζόμενοι στις ΔΕΚΟ έχουν μεγάλα συνδικάτα, σε κλάδους οικονομικής ζωτικής σημασίας. Έχουν, δηλαδή, δυνατότητες να προβάλουν ισχυρή αντίσταση και να ασκήσουν σημαντική πίεση στην κυβερνητική πολιτική αρκεί να οργανώσουν μαζικούς απεργιακούς αγώνες με συνέχεια και κλιμάκωση. Μεγάλη σημασία έχει οι εργαζόμενοι στις ΔΕΚΟ να συντονίσουν τους αγώνες και να αποτελέσουν ένα μεγάλο πυρήνα για έναν πανελλαδικό και πανεργατικό αγώνα, που επιβάλλεται να ξετυλιχθεί πιο μαζικά και έντονα τώρα.

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

Ένας χρόνος από την ελεεινή δανειακή σύμβαση με την οποία η κυβέρνηση της μπανανίας, αυτό δηλαδή το άθυρμα των δοσίλογων, παρέδωσε οριστικά και άνευ όρων το λαό, την εργασιακή αξιοπρέπεια, την εδαφική κυριαρχία, το κρατικό απόθεμα χρυσού, το στρατό, τα εμπορικά δικαιώματα που απορρέουν από την υφαλοκρηπίδα, ΟΛΑ. Όλα, όσα συνθέτουν ένα ανεξάρτητο και κυρίαρχο κράτος, παραδόθηκαν μέσα σε μια νύχτα και με μια υπογραφή.

γράφει η Νίνα Γεωργιάδου

Μάιος 2010 – Μάιος 2011, ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ

ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ, Άρθρο 14, παράγραφος 5: «*Με την παρούσα ο Δανειολήπτης αμετάκλητα και άνευ όρων παραιτείται από κάθε ασυλία που έχει ή πρόκειται να αποκτήσει, όσον αφορά τον ίδιο ή τα περιουσιακά του στοιχεία, από νομικές διαδικασίες σε σχέση με την παρούσα Σύμβαση, περιλαμβανομένων, χωρίς περιορισμούς, της ασυλίας.*»

ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ, σελ 139 παρ. 11: ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΩΝ: «*Ούτε ο Δανειολήπτης ούτε τα περιουσιακά του στοιχεία έχουν ασυλία λόγω εθνικής κυριαρχίας.*»

ΔΑΝΕΙΑΚΗ ΣΥΜΒΑΣΗ σελ 129, παρ. 14.1: «*Η παρούσα διέπεται από το Αγγλικό δίκαιο.*»

Μάιος 2010

Η τρόπος του λέγειν κυβέρνηση της χώρας παραιτήθηκε οριστικά και άνευ όρων από το δικαίωμα στην ετεροδικία και την ασυλία επί των ακατασχετών.

Είναι ο όρος που δεν τόλμησε ούτε ο Τσολάκογλου να υπογράψει στην Κατοχή και το επικαλέστηκε ως υπέρ του επιχειρήμα στη δίκη των δωσίλογων, μετά την απελευθέρωση.

Γ. Κασσιμάτης, καθηγητής συνταγματικού δικαίου: «*από την εποχή της Κοινωνίας των Εθνών, απαρχή του γραπτού Διεθνούς Δικαίου, ουδαμού του κόσμου σε αντίστοιχες δανειακές συμβάσεις, εμπεριέχονται δεσμεύσεις που καθάπτονται της εθνικής ανεξαρτησίας της δανειζόμενης χώρας και των ανθρώπινων δικαιωμάτων.*»

Κ. Μπέης, καθηγητής πολιτικής δικονομίας: «*οι δανειστές της χώρας είναι σε θέση να μεταβιβάσουν τα 'δικαιώματά' τους και σε τρίτες χώρες, στοιχείο που άπτεται της εθνικής ασφάλειας και της εθνικής μας ανεξαρτησίας.*»

Κ. Χρυσόγονος, καθηγητής συνταγματικού δικαίου: «*οι όροι της δανειακής σύμβασης είναι καταθλιπτικότεροι και εκείνων των διομολογήσεων, που είχαν επιβληθεί στην Οθωμανική Αυτοκρατορία τον 18ο και 19ο αιώνα.*»

Και το χειρότερο απ' όλα δεν είναι ότι ο φερόμενος ως πρόεδρος της δημοκρατίας τα έκανε όλα γαργάρα, είναι ότι από τις 4 Ιουνίου 2010, αυτό το πράμα που λέγεται δανειακή σύμβαση ΔΕΝ ΕΧΕΙ

Happy Birthday!!!

ΚΥΡΩΘΕΙ από το κοινοβούλιο, παραμένει στα συρτάρια ως νομοσχέδιο και ούτε ένας, ούτε ένας βουλευτής οποιουδήποτε κόμματος ΔΕΝ ζήτησε να συζητηθεί, όχι γιατί η συζήτηση θα ανέτρεπε το αποτέλεσμα, αλλά για να μάθει ο κόσμος με λεπτομέρειες το μέγεθος της αθλιότητάς τους.

Happy birthday, λοιπόν, και το γιορτάσι απλώθηκε στους δρόμους της Αθήνας και ο προσασίας του πολίτη έδωσε εντολή, αντί σμπάνιες να ανοίξουν κεφάλια. Αδιακρίτως ηλικίας, το γιορτάσι αγκάλιασε το ίδιο λυσσαλέα τα τιμημένα γηραιά και τα περφηφανα νιάτα. Ανοιγμένα κεφάλια χαμπλοσυναξιούχων, που οφείλουν να απολογηθούν γιατί ακόμα ζουν επιβαρύνοντας την κατασπαργαμένη οικονομία. Ανοιγμένα κεφάλια νέων, που οφείλουν να αναλογιστούν ότι μια και δυο και τρεις γενιές τους, περιπεύουν σε μια χώρα που βγήκε στο κλαρί. Και ο Γιάννης σε προθανάτια κατάσταση. (Σημ.: ευτυχώς είναι πλέον καλά και κινεί τις διαδικασίες για τη δίωξη των επίδοξων δολαφόνων του).

Γλέντι μέχρι θανάτου. Το catering ανέλαβε η εταιρία των αυστραλοπιθήκων με τα κράνη, που ΔΕΝ αυτενεργεί, παίρνει εντολές, και σέρβιρε αφειδώλευτα, κλωτσιές, μπουιές, γροθιές, ανάποδες γκλομπιές, χημικά, καπνογόνα, κρότου-λάμψης, αιματοκυλίσματα.

Συνέπεσε και το γιορτάσι με την έναρξη των πανελλαδικών κι έηρεπε να δημιουργηθεί κλίμα ηρεμίας για να κατανοήσουν οι υποψήφιοι σκλάβοι το βαθυστόχαστο κείμενο του Πάσχοντος Μανδραβέλη, που ζει τον υπαρκτό εκδημοκρατισμό της γνώσης και όταν πάθει αλτσχάιμερ, δε θα νοιάζεται πια για τα παιδάκια της Αφρικής.

Τι σουρεαλισμούς ζούμε!

Προβλέπεται πως από δω και πέρα θα βιώνουμε μian ατέλειωτη γιορτή. Κάτι σαν την αειφόρο ανάπτυξη. Το αειφόρο ματοκύλισμα.

Η εμπειρία έρχεται από τα βάθη της ιστορίας. Δυο χρόνια πριν τη χρεοκοπία του 1932, στη δίνη της μεσοπολεμικής οικονομικής κρίσης, χιλιάδες οι απολύσεις, φτώχεια και δεκάδες οι νεκροί από λιμοκτονία καθημερινά στην Αθήνα, ο οικονομικός καθετρισμός μιας κοινωνίας που είχε βιώσει ήδη δύο τουλάχιστον πρόσφατες

ΤΟ ΛΕΕΙ ΚΑΛΥΤΕΡΑ Ο ΜΠΡΕΧΤ.**ΣΤΟΥ ΒΡΩΜΙΚΟΥ ΣΑΣ ΚΟΣΜΟΥ ΤΗ ΒΡΩΜΙΑ****ΤΑΙΡΙΑΖΕΙ ΒΕΒΑΙΑ –ΤΟ ΞΕΡΩ– ΚΙ Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΜΟΥ.**

χρεοκοπίες, έπρεπε να συνοδευτεί από τα κατάλληλα μέτρα κοινωνικής καταστολής. Ο Βενιζέλος έφερε για ψήφιση το νόμο 4229 του 1929 «Περί μέτρων ασφαλείας του κοινωνικού καθεστώτος και προστασίας των ελευθεριών των πολιτών»- το περιβόητο 'Ιδιώνυμο'.

Λίγα χρόνια μετά, ο Μεταξάς «βελτίωσε» το ιδιώνυμο του Βενιζέλου, με τον Αναγκαστικό Νόμο 117/1936, αναβιώνοντας πλήρως την Ιερά Εξέταση.

Ο σημερινός Αρμαγεδώνας που συντρίβει κάθε εργασιακό δικαίωμα, κάθε έννοια κράτους πρόνοιας, κάθε ελπίδα για τους νέους ανθρώπους, δεν θα μπορέσει να εδραιωθεί αν δεν συνοδευτεί από συντεταγμένο μηχανισμό καταστολής των αντιστάσεων.

Στο μηχανισμό αυτό εντάσσονται, ως εφεδρικές δυνάμεις, οι φασίστες μαχαιροβγάλτες, που κυνηγούν με σιλέτα και σπασμένα μπουκάλια τους μετανάστες και αναβιώνουν τη χιτλερική νύχτα των κρυστάλλων στην καρδιά της Αθήνας.

Happy birthday, λοιπόν, μωρή άρρωστη, με όλο το σεβασμό, το αγγλικό φλέγμα και τη βαλκάνια ζεστασιά που μας διακρίνει, για τον ένα χρόνο που ξεπουλιέται ο τόπος και ρημάζουν τα παιδιά μας,

Και δεν είναι που θέλω πολύ να μιλήσω βρώμικα, είναι γιατί

θέλω να παραμείνω κατά το ήμισυ τουλάχιστον Ευρωπαία. Εγώ θα συνεχίσω να ομιλώ την Αγγλική για να νιώθω ισότιμο μέλος της ζεστής ευρωπαϊκής οικογένειας, για να συμπορευόμαι με το ευρωπαϊκό όνειρό και για να καταλάβω καλύτερα τον πρωθυπουργό της μπανανίας όταν θα αναγγείλει Αγγλιστί την επίσημη χρεοκοπία.

Ίσως πάλι και να 'χω καταμπερδευτεί με όλον αυτό τον ανασκολοπισμό των εννοιών. Ακούω προστασία του πολίτη και τρέμω. Ακούω νοικοκύρεμα και ξέρω πως πρέπει να αποκρηύξω τα παιδιά μου. Ακούω δημοκρατία κι αισθάνομαι καούρες στο στομάχι.

Από την άλλη, δεν ξέρω πώς να προσφωνήσω με οικειότητα μια σειρά από αδέσποτες σφαίρες. Την προστασία του πολίτη, την τρόικα, τη νέα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση, την αύξηση του ΦΠΑ, την Τρέμν, τη Βρυξέλλα, τη μυστική σύνοδο της Λισαβόνας, την κυβέρνηση, την προεδρία της δημοκρατίας, τη δανειακή σύμβαση.

Δεν γιορτάζουν όλες οι παραπάνω. Γενεθιάζει μόνο η δανειακή σύμβαση. Όλες οι άλλες είναι επίσημες προσκεκλημένες. Τη βοηθούν να κάνει «φου» για να φουντώσει το κεράκι-πυρκαγιά που λαμπαδιάζει τις ζωές μας.

Ας σκεφτούμε μόνο, πως όλη αυτή η έρημος, η νύχτα των κρυστάλλων, τα ανοιγμένα κεφάλια, εδραιώνονται μόνο όσο πατούν στην ανοχή και την αμνηστία της μεγάλης σιωπηλής πλειοψηφίας.

«ANTITETRAΔΙΑ»

 γράφει ο Νίκος Ζάρδας

Γκρίζο καθεστώς στο Αιγαίο

Ο υπουργός Εξωτερικών Δρούτσας, σε συζήτηση που είχε με δημοσιογράφους, δήλωσε ότι «η Ελλάδα δεν προτίθεται να οριοθετήσει Αποκλειστική Οικονομική Ζώνη (ΑΟΖ) με την Τουρκία, πριν καταλήξουν οι διερευνητικές επαφές με την Άγκυρα». «*Η ΑΟΖ δεν έχει καμία σχέση με το θέμα του ορυκτού πλούτου. Με την υφαλοκρηπίδα σχετίζεται. Το εύρος της ΑΟΖ δεν μπορεί να ξεπερνά το εύρος της υφαλοκρηπίδας. Επειδή οι διερευνητικές επαφές για την υφαλοκρηπίδα συνεχίζονται, το να τις επιβαρύνει κάποιος με ένα νέο όρο δεν δίνει τίποτα παραπάνω, δεν θεωρείται ωφέλιμο*», δήλωσε ο υπουργός Εξωτερικών.

Οι τοποθετήσεις αυτές γεννούν άμεσα την ανησυχία ότι η ΑΟΖ και προφανώς και η υφαλοκρηπίδα έχουν την "τύχη" της επέκτασης των Ελληνικών χωρικών υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια, δηλαδή παραπέμπονται στις καλένδες. Οι λεγόμενες διερευνητικές επαφές συνεχίζονται για πάνω από μια δεκαετία, έχοντας κλείσει 51 γύρους επτασφράγιστων μυστικών συνομιλιών μεταξύ των δύο πλευρών, ενώ οι διακηρύξεις για επίσημη του χρόνδιαγράμματος επαναλαμβάνονται μονότονα, ιδιαίτερα μετά από την τελευταία ανάληψη της κυβέρνησης από το ΠΑΣΟΚ.

Τους τελευταίους μήνες πυκνώνουν οι εκατέρωθεν του Αιγαίου δηλώσεις για την ΑΟΖ, ιδιαίτερα με αφορμή τις ενισχυμένες ενδείξεις ύπαρξης υδρογονανθράκων στην Ανατολική Μεσόγειο και των συμφωνιών της Κυπριακής Δημοκρατίας με πολλές γειτονικές της χώρες (εκτός Τουρκίας και Συρίας) για έρευνα πετρελαίου και φυσικού αερίου στην κυπριακή ΑΟΖ.

Είναι χαρακτηριστικές οι πρόσφατες δηλώσεις Νταβούτογλου, με τις οποίες αρνείται την ΑΟΖ του Καστελόριζου. Ακόμα πιο χαρακτηριστική είναι η υποχωρητική στάση της ελληνικής κυβέρνησης στο περιστατικό της παρεμπόδισης των εργασιών του ιταλικού ερευνητικού σκάφους "Εξπλόρα" από τουρκικά πολεμικά πλοία μέσα στην ελληνική ΑΟΖ και ενώ αυτό είχε άδεια των ελληνικών αρχών. Τι άλλο σηματοδοτούν αυτά τα γεγονότα, παρά την αποδοχή από την κυβέρνηση Παπανδρέου της τουρκικής αξίωσης για συνεκμετάλλευση των πλουτοπαραγωγικών πηγών του Αιγαίου;

Για να θολώσει τα νερά το ΠΑΣΟΚ καταθέτει στη Βουλή το νομοσχέδιο για τη «θαλάσσια στρατηγική «για την προστασία και διαχείριση των θαλάσσιων υδάτων», στο οποίο σκόπιμα παραλείπεται ο προσδιορισμός της ΑΟΖ. Το νομοσχέδιο ενσωματώνει στην ελληνική νομοθεσία τη σχετική οδηγία 2008/56 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για τη θαλάσσια στρατηγική.

Η συγκεκριμένη οδηγία, που αποτελεί τη μελλοντική θαλάσσια πολιτική για όλα τα κράτη μέλη της ΕΕ για την προστασία των θαλάσσιων» (νερών, υπεδάφους κλπ.), παραλείπει να προσδιορίσει την ΑΟΖ. Η κυβερνητική απόφαση για επικύρωση από τη Βουλή αυτής της οδηγίας, χωρίς στο συγκεκριμένο νομοσχέδιο να γίνεται σαφής προσδιορισμός της ΑΟΖ και με δεδομένο ότι η ελληνική κυβέρνηση, λόγω τουρκικών διεκδικήσεων, δεν ασκεί τα δικαιώματα που απορρέουν από τις διατάξεις της Σύμβασης του ΟΗΕ του 1982 για το Δίκαιο της Θάλασσας, τόσο όσον αφορά το πλάτος των χωρικών υδάτων στα 12 ναυτικά μίλια, όσο και στην κήρυξη της ΑΟΖ, δημιουργεί ένα «γκρίζο» καθεστώς στο Αιγαίο.

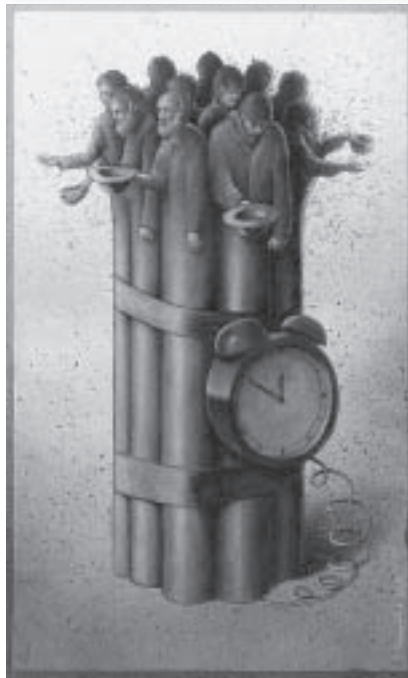
Αργά και σταθερά η χώρα οδηγείται στην ανοιχτή χρεοκοπία. Τα υπεριαλιστικά κέντρα, με επικεφαλής το χρηματιστικό κεφάλαιο, φαίνεται πως έχουν εξαντλήσει τα περιθώρια ρύθμισης του ελληνικού χρέους και ζητούν άμεσες πολιτικές και οικονομικές λύσεις, εκβιάζοντας στο έπακρο μία απολύτως δουλική κυβέρνηση (και αυτή με τη σειρά της το λαό), παραβιάζοντας απροκάλυπτα ακόμη και αυτές τις δημοκρατικές διαδικασίες που κατοχυρώνονται από το αστικό Σύστημα. Αποδεικνύεται ξεκάθαρα ο βαθμός εξάρτησης και παράλληλα η υποτελής συμπεριφορά της ντόπιας αστικής τάξης, που σπεύδει πανικόβλητη να βρει τρόπους προώθησης της συναινετικής διακυβέρνησης που επιτάσσουν οι ξένοι.

Το βασικό δίλημμα που προτάσσουν τόσο οι ευρωπαϊκές κυβερνήσεις όσο και οι μεγαλοπαράγοντες του χρηματιστικού κεφαλαίου (ευρωπαϊκού και αμερικανικού), είναι ξεκάθαρο: συναίνεση ή χρεοκοπία! Ακόμα και η εκπρόσωπος του ΔΝΤ, Κ. Άτκινσον, ζητάει εγγυήσεις από την ΕΕ για το πρόγραμμα της Ελλάδας, σημειώνοντας ότι «ουδέποτε δανειζόμαστε εάν δεν έχουμε εγγυήσεις πως δεν πρόκειται να υπάρξει κενό στη χρηματοδότηση. Αυτός είναι ο τρόπος με τον οποίον διατηρούμε την ασφάλεια στα χρήματα των μελών μας».

Είναι γνωστές οι δηλώσεις της Γαλλίδας υπουργού των Οικονομικών, Κ. Λανγκάρντ, ότι: «Πρέπει να ξεμπερδεύουμε με το θέμα της Ελλάδας», αλλά και οι δηλώσεις του τέως Προέδρου της Γαλλίας και «φίλου» της Ελλάδας, Βαλερί Ζισκάρ ν' Εστέν ότι «δεν υπάρχει κρίση του ευρώ! Αυτό που δεν προβλέψαμε είναι οι κανόνες του παιχνιδιού, σε περίπτωση που μία εθνική οντότητα, όπως η Ελλάδα, χρεοκοπήσει. Ορισμένες χώρες (...) θα έπρεπε να οδηγούνται στην έξοδο από την Ευρωζώνη, ώστε να μπορούν να προχωρούν σε υποτίμηση του νομίσματός τους. Αυτό θα ήταν καταστροφικό για τις χώρες αυτές, όχι για την Ευρωζώνη».

Ακόμα πιο ωμές ήταν οι δηλώσεις του υπουργού Οικονομικών της Ολλανδίας, Γ. Γιάγκερ, ο οποίος, μιλώντας στους γερμανικούς «Financial Times», απαιτεί κυβέρνηση και αντιπολίτευση να εγγυηθούν από κοινού τη στήριξη του μνημονίου, «διαφορετικά δε θα δοθούν χρήματα από την Ολλανδία. Πρέπει να είναι σαφές στην ελλη-

μπροστά στο φάσμα της χρεοκοπίας

νική κυβέρνηση και την ελληνική Βουλή ότι ένα νέο πακέτο διάσωσης προκαλεί πολιτικό κόστος. Αυτό ισχύει για την Ολλανδία και τη Γερμανία το ίδιο (...) Η Ελλάδα εξακολουθεί να διατηρεί μεγάλα τμήματα, όχι μόνο σοσιαλιστικά, αλλά σχεδόν κομμουνιστικά οργανωμένα!»

Τέλος, ο Β. Σόιμπλε, υπουργός Οικονομικών της Γερμανίας, επισημαίνει ότι: «επιπροσθέτως δεν έχουμε καμία εμπειρία για το τι θα συμβεί, εάν μία χώρα μέλος της Νομισματικής Ένωσης περιέλθει σε στάση πληρωμών. Αυτό θα είναι μία εντελώς νέα κατάσταση σε σχέση με αυτήν που αντιμετωπίσαμε στις αρχές της δεκαετίας του '90 στην Αργεντινή και άλλες χώρες».

Βεβαίως όλα τα μέτρα που απαιτούν, τόσο η ξένη όσο και η ντόπια ολιγαρχία (ομιλία Δ. Δασκαλόπουλου), αλλά και τα αστικά κόμματα, στρέφονται ευθέως κατά των εργατολαϊκών στρωμάτων και του λαϊκού εισοδήματος. Το επιτελείο της τρόικα με κυνικό τρόπο τοποθετεί το ζήτημα: «σκληρά μέτρα ή δεν καταβάλλεται η πέμπτη δόση του δανείου».

Ο πρόεδρος του Eurogroup, Ζ. Κ. Γιούγκερ, επισημαίνει ότι: «Στο ΔΝΤ μπορούν να εκταμιεύσουν την επόμενη δόση μόνο αν

γράφει ο Άκης Αδαμόπουλος

υπάρχουν οικονομικές εγγυήσεις για περίοδο 12 μηνών (...) δεν πιστεύω ότι η τρόικα θα καταλήξει στο συμπέρασμα πως δίνονται αυτές οι εγγυήσεις» και προειδοποιεί ότι σε αυτή την περίπτωση το βάρος θα πέσει στην ΕΕ. Συγκεκριμένα, σημειώνει: «Αν οι Ευρωπαίοι δεχθούν ότι η εκταμίευση του ΔΝΤ δεν μπορεί να γίνει πριν τις 29 Ιουνίου, λόγω λειτουργικών θεμάτων, γεννιάται η προσδοκία ότι τότε οι Ευρωπαίοι θα πρέπει να αντικαταστήσουν το ΔΝΤ (...) Αυτό, όμως, δεν είναι δυνατόν καθώς κάποια Κοινοβούλια, όπως στη Γερμανία, τη Φινλανδία, την Ολλανδία κ.ά. δεν είναι έτοιμα για κάτι τέτοιο».

Από την άλλη πλευρά, το προετοιμαζόμενο με σπουδή, ξεπούλημα της δημόσιας περιουσίας, δεν φαίνεται να προσφέρει τα επιδιωκόμενα, δεδομένου ότι οι υπερεκτιμήσεις της ελληνικής κυβέρνησης για «αξίες που πλησιάζουν τα 300 δις ευρώ», δεν φαίνεται να πείθουν τις «αγορές», οι οποίες, προφανώς, ορμώμενες από τον κερδοσκοπικό τους χαρακτήρα, προσπαθούν να την εξαγοράσουν για ένα κομμάτι ψωμί! Είναι ενδεικτικές οι δηλώσεις του επικεφαλής οικονομολόγου της «Deutsche Bank», Τ. Μάγερ, που εκτιμά ότι το πρόγραμμα αποκρατικοποιήσεων της ελληνικής κυβέρνησης δε θα συμβάλει ουσιαστικά στην άμβλυνση του ελληνικού προβλήματος, καθώς δεν υπάρχουν αγοραστές. «Δε διακρίνω τη δυνατότητα πώλησης δημόσιας περιουσίας σε τόσο μεγάλο εύρος. Δεν μιλάω για τα 300 δις. ευρώ που προσδοκούν συνολικά οι Έλληνες, αλλά δε θεωρώ εφικτή ούτε την είσπραξη των 50 δις. ευρώ που αναφέρονται. Προς το παρόν, δεν υπάρχουν αγοραστές για τη δημόσια περιουσία της Ελλάδας».

Η χώρα μας μετατρέπεται σε ξέφραγο αμπέλι στην αδηφάγο κερδοσκοπία του ντόπιου και ξένου μονοπωλιακού κεφαλαίου με την αμέριστη συνηγορία της ΝΔ (στη λογική του «τραβάτε με κι ας κλαίω»), του ΛΑ.Ο.Σ, της Μπακογιάννη και την «κρι-

τική» αποδοχή τμήματος της ρεφορμιστικής Αριστεράς.

Χωρίς καμία αμφιβολία, το ξεπούλημα της χώρας στο ξένο κεφάλαιο, σε συνδυασμό με τη σωρεία των πολιτικών συμφωνιών εκχώρησης κυριαρχικών δικαιωμάτων, θα έχει ακόμα πιο σοβαρές συνέπειες για τον ελληνικό λαό, καθώς το βάθος και το βάρος της εξάρτησης, δημιουργεί όλες τις αρνητικές προϋποθέσεις για επικείμενες συγκρούσεις στο ζωτικό χώρο της ευρύτερης περιοχής.

Η ολόπλευρη ένταξη της χώρας μας κάτω από την κηδεμονία της ΕΕ και του ΔΝΤ απέδειξε περίτρανα την πραγματική θέση της μέσα στο σύγχρονο ιμπεριαλιστικό σύστημα, την πραγματική υποτελή σχέση της ντόπιας μεγαλοαστικής τάξης και των κυβερνήσεων της με τον ευρωπαϊκό και αμερικάνικο ιμπεριαλισμό. Το Μνημόνιο και κάθε επερχόμενο Μνημόνιο είναι μια πράξη υποδούλωσης που βαθαίνει την εξάρτηση της Ελλάδας.

Η πολιτική των κυβερνήσεων του ΠΑΣΟΚ και της ΝΔ οδήγησε τη χώρα, για μια ακόμα φορά στη νεότερη ιστορία της, στην κατάσταση του «δυστυχώς επτωχεύσαμεν» και κάτω από το ταπεινωτικό καθεστώς του διεθνούς οικονομικού ελέγχου, όπου το κυριαρχικό δικαίωμα χάραξης της εθνικής οικονομικής πολιτικής έχει εκχωρηθεί στους ξένους.

Οι μύθοι της «ισχυρής Ελλάδας» που «ανήκει στον σκληρό πυρήνα της ΕΕ», έχουν πια καταρρεύσει μπροστά στην αδήριτη πραγματικότητα της χρεοκοπίας.

Επιπλέον, αποδείχθηκαν φρούδες όλες εκείνες οι ψευδοθεωρίες κομμάτων και οργανώσεων που αναφέρονται στην Αριστερά, που υποστήριζαν είτε ότι η Ελλάδα είναι «χώρα με ιμπεριαλιστικά χαρακτηριστικά», είτε δεν αναγνώριζαν τον ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα της ΕΕ και θεωρούν ότι η παραμονή της Ελλάδας μέσα στην ΕΕ δεν σημαίνει ενίσχυση της εξάρτησης και της εκμετάλλευσής της από τις μεγάλες ευρωπαϊκές ιμπεριαλιστικές δυνάμεις που ηγούνται της ΕΕ.

Σ' αυτές τις νέες συνθήκες, ο λαός μας πρέπει να αντιδράσει με μαζικές κινητοποιήσεις για να μην περάσουν τα σχέδια της κυβέρνησης της υποταγής και του ιμπεριαλισμού, που τορπιλίζουν τα ζωτικά συμφέροντα των εργατολαϊκών στρωμάτων, τα κυριαρχικά δικαιώματα της χώρας και την ειρήνη στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων και της Ν.Α. Μεσογείου.

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

Η ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΈΝΩΣΗ ΔΕΝ ΛΥΝΕΙ ΤΟ ΠΡόβλημα, ΕΊΝΑΙ ΤΟ ΠΡόβλημα!

Το περιβόητο ευρωπαϊκό όραμα, η μεγάλη ιδέα της ολιγαρχίας έγινε βρόχος και εφιάλτης για το λαό και τον τόπο

γράφει ο
Σήφης Σταυρίδης

Την ώρα που ολόκληρη η Ευρώπη δονείται εξ αιτίας της αντιδραστικής λαίλαπας των γενικευμένων αντιλαϊκών μέτρων, ο λαός μας βιώνει μία δεύτερη ακόμα μεγαλύτερη επίθεση, όχι μόνο στο ήδη πετσοκομμένο εισόδημά του, αλλά και στο ξεπούλημα όσων κομματιών του δημόσιου πλούτου είχαν απομείνει ακόμα. Η άτεγκτη πολιτική των κοινοτικών μας «εταίρων» μαζί με τους εκπροσώπους του ΔΝΤ, με τη δουλική αποδοχή της κυβέρνησης Γ. Παπανδρέου και της πλουτοκρατικής ολιγαρχίας, επιτάσσουν νέο ορμητικό μέτρον και αποκρατικοποιήσεων. Χωρίς να μπορούν να προσδιοριστούν επακριβώς οι απώτερες επιδιώξεις της κάθε μερίδας του ευρωπαϊκού χρηματιστικού κεφαλαίου στον ενδοκοινοτικό ανταγωνισμό, ένα πράγμα θεωρείται βέβαιο: ότι όλοι μαζί και ο καθένας χωρία ζητούν αφ' ενός να μην υπάρξουν επικίνδυνοι τριγμοί στην Ευρωζώνη και αφ' ετέρου να οδηγήσουν ασφαλώς τη χώρα μας στην ελεγχόμενη χρεοκοπία, από την οποία η κάθε μερίδα να ωφεληθεί στον ύψιστο βαθμό από την υποθήκευση και το ξεπούλημα της κρατικής περιουσίας, όρου απαράβατου για την αιτούμενη στήριξη της ελληνικής οικονομίας για τα επόμενα δύο χρόνια.

Εξ άλλου, από τη ραγδαία πτώση των μισθών, μεροκάματων και την πλήρη ανατροπή των εργασιακών σχέσεων, πολλά έχει να ωφεληθεί και η ντόπια ολιγαρχία.

Στο μεταξύ μαίνονται οι διαφωνίες των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων αλλά και των κορυφαίων κοινοτικών οργάνων (όπως η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα και η Κομισιόν), που εστιάζονται τόσο στα τεχνικά προβλήματα της λύσης στο ελληνικό πρόβλημα της νέας χρηματοδότησης της Ελλάδας, όσο και στις διαφορετικές πολιτικές αντιλήψεις για τη μελλοντική λειτουργία της Ευρωζώνης, μέσα στο πλέγμα του ασίγητου νομισματικού πολέμου και των παγκόσμιων ενδοϊμπεριαλιστικών αντιθέσεων.

Ανεξάρτητα από το ποια θα είναι η τελική έκβαση της διαπραγμάτευσης που βρίσκεται σε εξέλιξη μεταξύ των εκπροσώπων του χρηματιστικού κεφαλαίου, είναι φανερό ότι οι ερμηνείες των ευρωπαϊκών αντιπαράθεσεων είναι πολλές και έχουν να κάνουν είτε με την υπεράσπιση της «ευρωπαϊκής ιδέας», που δεν είναι άλλη από

τα ιμπεριαλιστικά τους συμφέροντα μέσα στα οποία η εξαρτημένη Ελλάδα κατέχει σπουδαία γεωστρατηγική θέση, είτε με την προσπάθεια να αποφύγουν τη δημιουργία ενός ελληνικού ντόμινο που θα παρασύρει την Πορτογαλία, την Ιρλανδία, ίσως και την Ισπανία, είτε με τη δημιουργία ενός κατάλληλου μηχανισμού για να την ξεφορτωθούν τα αμέσως επόμενα χρόνια, είτε με τις ανησυχίες για τις πιθανές επιπτώσεις στο τραπεζικό τους σύστημα, είτε, είτε...

Η πολιτική σκακιέρα τροποποιείται καθημερινά, με συνεχείς αμοιβαδοειδείς κινήσεις των ιμπεριαλι-

στικών πόλων προς στην αναζήτηση «προθύμων», ένθεν κακείθεν.

Και το παγκόσμιο σκηνικό συνθέτουν οι ενδοϊμπεριαλιστικοί ανταγωνισμοί για το ξαναμοίρασμα των σφαιρών επιρροής και των πλουτοπαραγωγικών πηγών.

Παρά το γεγονός ότι είναι πολύ δύσκολο να αποσαφηνιστούν οι λεπτές οικονομικοπολιτικές και διπλωματικές αποχρώσεις των διαφόρων αυτών αντιλήψεων, είναι σκόπιμο να δώσουμε σε αδρές γραμμές, τι επικαλείται το κάθε μέρος για το θέμα της ελληνικής οικονομίας που κινεί το παγκόσμιο ενδιαφέρον. Είναι χαρακτηριστική η δήλωση του επιτρόπου οικονομικών Όλι Ρεν σε διεθνές συνέδριο στις Βρυξέλλες με θέμα την αντιμετώπιση της κρίσης στην Ευρωζώνη: «*Βιώνω καθημερινά μια σχιζοφρενική κατάσταση, προκειμένου να συνδυαστεί αφ' ενός η «κόπωση στήριξης» από τις χώρες του κοινοτικού Βορρά, προς αυτές του κοινοτικού Νότου και αφ' ετέρου η «κόπωση μεταρρυθμίσεων» στις νότιες ευρωπαϊκές χώρες.*»

Στη μία πλευρά λοιπόν, συμπαρατάσσονται με τη Γερμανία, η Ολλανδία, η Αυστρία, η Φινλανδία, η Σλοβενία και η Σλοβακία, αλλά και υψηλόβαθμοι αξιωματούχοι της ΕΕ, όπως οι Ζ.Κ.Γιουκέρ και Όλι Ρεν. Όλοι αυτοί θεωρούν ότι πρέπει να σταματήσει επιτέλους η συνεχής χρηματοδότηση των ασθενέστερων οικονομιών της Ευρωζώνης. Οι ίδιοι αρνούνται κάθε περαιτέρω δανεισμό (ή να μειωθεί στο ελάχιστο η συνεισφορά τους) προς τις χώρες αυτές, προβάλλοντας το επιχείρημα ότι μέχρι στιγμής έχουν δεσμευτεί 270 δις ευρώ (110 για την Ελλάδα, 85 για την Ιρλανδία και 75 για την Πορτογαλία), εκ των οποίων τα 180 δις ευρώ προέρχονται από τις ευρωπαϊκές χώρες και τα υπόλοιπα 90 δις ευρώ από το ΔΝΤ. Θυμίζουμε ότι οι χώρες αυτές έχουν ήδη «ξεφορτωθεί» το μεγαλύτερο μέρος των ελληνικών ομολόγων, και επομένως βρίσκονται σε θέση ισχύος για πιο ρηθικέλευθες αποφάσεις. Για το θέμα της Ελλάδας, προτείνουν την «ήπια αναδιάρθρωση» ή «αναδιάρθρωση», που θα έχει τη μορφή επιμήκυνσης ή και μείωσης του επιτοκίου δανεισμού και την υποχρεωτική ή προαιρετική συμμετοχή των ιδιωτών επενδυτών στην επαναγορά των ελληνικών ομολόγων. Οι παραπάνω χώρες εκτιμούν ότι μια επιμήκυνση της αποπληρωμής του συνόλου του δημόσιου χρέους θα μειώσει άμεσα και τις δανειακές ανάγκες για τα επόμενα 2 - 3 χρόνια, οπότε δεν θα χρειαστεί να διαθέσουν μεγάλα ποσά για περαιτέρω δάνεια, ενώ ελπίζουν ότι, με τα μέτρα που επιτάσσουν και με τη δουλική συμπεριφορά της κυβέρνησης Γ. Παπανδρέου, θα μπορέσουν να αποκαταστήσουν μία ισορροπία, ώστε να εκμεταλλευτούν στο έπακρο τα αποτελέσματα του ξεπουλήματος της ελληνικής κρατικής περιουσίας, υπέρ των συμφερόντων του ευρωπαϊκού μονοπωλιακού κεφαλαίου που εκπροσωπούν. Γιατί σε κάθε περίπτωση, έχουν θέσει σαν όρο ότι οποιαδήποτε περαιτέρω βοήθεια θα δοθεί με ενέχυρο την ακίνητη περιουσία. Μάλιστα, ο νέος Πρόεδρος της Ομοσπονδιακής Κεντρικής Τράπεζας της Γερμανίας, Γ. Βάνιτμαν, επανέλαβε την αντίθεσή του στην περαιτέρω χαλάρωση των κανόνων της ΕΚΤ, όσον αφορά στα ομόλογα που δέχεται ως ενέχυρο για το δανεισμό των τραπεζών. «*Το πλαίσιο των ενέχυρων στο Ευρωσύστημα δεν πρέπει να επιδεινωθεί με την αποδοχή κρατικών ομολόγων μετά από τον ανασχεδιασμό τους (reprifiling)*», υπονοώντας ότι η ΕΚΤ δεν πρέπει να κάνει δεκτά τα ελληνικά ομόλογα, αν η Ελλάδα προχωρήσει σε αναδιάρθρωση του χρέους της.

Στα γερμανικά σχέδια αντιτάσσονται τόσο η Γαλλία όσο και η ΕΚΤ, που τα θεωρούν άκρως επικίνδυνα, όχι μόνο για την Ελλάδα, αλλά και για το σύνολο της Ευρωζώνης. Μάλιστα, ο πρόεδρος της ΕΚΤ, Ζ. Κ. Τρισέ, προειδοποίησε τους υπουργούς της Ευρωζώνης ότι σε περίπτωση αναδιάρθρωσης θα σταματήσει να αποδέχεται ελληνικά ομόλογα ως ενέχυρο για την παροχή ρευστότητας στις τράπεζες, αλλά και να αγοράζει ελληνικά ομόλογα στη δευτερογενή αγορά (έχει διαθέσει μέχρι τώρα 60 δις ευρώ σε ελληνικά ομόλογα). Η κατηγορηματική άρνηση της ΕΚΤ να αποδεχτεί μια αναδιάρθρωση

Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΟΔΗΓΕΙ ΤΗ ΧΩΡΑ ΚΑΙ ΤΟ ΛΑΟ

ΣΕ ΠΛΗΡΕΣ ΑΔΙΕΞΟΔΟ, ΚΑΘΩΣ Ο ΚΙΝΔΥΝΟΣ

ΤΗΣ ΧΡΕΟΚΟΠΙΑΣ ΠΡΟΒΑΛΛΕΙ ΞΑΝΑ.

οποιασδήποτε μορφής του συνόλου του ελληνικού χρέους, βασίζεται τόσο στην εσωτερική απόρρητη μελέτη που έγινε για τις πιθανές επιπτώσεις μίας αναδιάρθρωσης, έστω και ήπιας, που θα μπορούσε να προκαλέσει την κατάρρευση της ελληνικής οικονομίας και του τραπεζικού συστήματος, ενώ θα οδηγούσε σε μια ανεξέλεγκτη κατάσταση το σύνολο της Ευρωζώνης, καθιστώντας εξαιρετικά δαπανηρό το δανεισμό των τραπεζών και στις άλλες χώρες με δημοσιονομικά προβλήματα. Την άποψη της ΕΚΤ συμμερίζεται η Γαλλία (κατέχει μεγάλο μέρος των ελληνικών ομολόγων), θεωρώντας ότι πρόκειται για μια διαδικασία που δεν έχει δοκιμαστεί ποτέ σε ευρωπαϊκή χώρα, και κυρίως σε χώρα της Ευρωζώνης, όπου υπάρχει μεγάλη αλληλεξάρτηση μεταξύ του χρηματιστικού κεφαλαίου.

Εξ άλλου, το «στημένο», από μερίδα του αμερικάνικου χρηματιστικού κεφαλαίου, ροζ σκάνδαλο του πρώην πανίσχυρου άνδρα του ΔΝΤ και η κραυγαλέα δημόσια διαπόμπευσή του, προσθέτουν ένα νέο στοιχείο στον εξελισσόμενο νομισματικό πόλεμο. Η Γερμανίδα καγκελάριος Α. Μέρκελ ήδη διατύπωσε τη θετική της άποψη για την Γαλλίδα υπουργό Οικονομικών, Κριστίν Λαγκάρντ, για διάδοχο του Ντομνίκ Στρος-Καν στην ηγεσία του Διεθνούς Νομισματικού Ταμείου, δηλώνοντας ότι: «*Υπάρχει ευρεία στήριξη για μία ευρωπαϊκή υποψηφιότητα. Φυσικά θα πρέπει να το συζητήσουμε αυτό και με τις αναδυόμενες (οικονομικά) χώρες.*» Από την πλευρά της, η κυβέρνηση Γ. Παπανδρέου, εκτιμά σαν αρνητική την απομάκρυνση του Ντ. Στρος-Καν από τη γενική διεύθυνση του ΔΝΤ, γιατί παρά τις τελευταίες δηλώσεις του για «μυστικές συναντήσεις» με τον Γ. Παπανδρέου πριν την ανάληψη της κυβερνητικής εξουσίας από το ΠΑΣΟΚ, η γενική στάση του Στρος-Καν ευνοούσε την ελληνική οικονομική πολιτική. Κι αυτό φάνηκε στην τελευταία συνεδρίαση του Eurogroup που δεν κατέληξε σε καμία απόφαση εξ αιτίας της απουσίας του επικεφαλής του ΔΝΤ Ντ. Στρος-Καν, ο οποίος έπαιξε το ρόλο του «γεφυροποιού» των διάφορων τάσεων που επικρατούν στους κόλπους της Ευρωζώνης σχετικά με τη μορφή της νέας βοήθειας προς την Ελλάδα.

Με την απουσία του επικεφαλής του ΔΝΤ, τόσο οι «εταίροι μας», όσο και οι εκπρόσωποι του ΔΝΤ, ξετίναξαν κυριολεκτικά τον Γ. Παπακωνσταντίνου, κουβαλώντας μάλιστα τους ελεγκτές της τρόικας από την Αθήνα προκειμένου να υποστηρίξουν τις σοβαρές αποκλίσεις της ελληνικής κυβέρνησης από τις δεσμευμένες του Μνημονίου, που αφορούν στον εκτροχιασμό των δημοσιονομικών, στην αργοπορία των μεταρρυθμίσεων και στο τέλμα των ιδιωτικοποιήσεων.

Οι ασφυκτικές πιέσεις που ασκούνται στην κυβέρνηση για άμεση υλοποίηση των συμφωνημένων και επιβολή νέων δυσβάσταχτων μέτρων, οδηγεί ευθέως σε ραγδαίες επιπτώσεις σε βάρος των εργατολαϊκών στρωμάτων. Η κυβέρνηση οδηγεί τη χώρα και το λαό σε πλήρες αδιέξοδο, καθώς ο κίνδυνος της χρεοκοπίας προβάλλει ξανά.

Μάλιστα, οι μέχρι τώρα αρκετά ελαστικοί κορυφαίοι κοινοτικοί αξιωματούχοι, όπως ο πρόεδρος του Eurogroup Ζ. Κ. Γιούνκερ και ο επίτροπος των οικονομικών Όλι Ρεν, στη συνέντευξη Τύπου μετά τη συνεδρίαση εμφανίστηκαν έντονα επικριτικοί και απειλητικοί. Ο πρώτος σε συνέντευξη του στη γερμανική «Stuttgarter Zeitung» και αναφερόμενος στην Ελλάδα, τόνισε ότι «η αλληλεγγύη έχει τα όριά της». Ο δεύτερος, θεωρεί τις επόμενες εβδομάδες κρίσιμες για την ελληνική οικονομία, όπου η Ελλάδα απαιτείται να επιδείξει δέσμευση στις μεταρρυθμίσεις και τις ιδιωτικοποιήσεις. Ο Ευρωπαίος επίτροπος, στο περιθώριο συνεδρίου της κεντρικής τράπεζας της Αυστρίας, δήλωσε: «Η Ελλάδα πρέπει να ενισχύσει τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις πριν αποφασιστεί οτιδήποτε άλλο. Η εφαρμογή του προγράμματος αποκρατικοποιήσεων είναι ιδιαίτερα επείγον θέμα για την Ελλάδα, καθώς η κυβέρνηση της χώρας ετοιμάζεται να ανακοινώσει νέα μέτρα σύντομα».

Η πιστοληπτική ικανότητα και το αξιόχρεο της χώρας υποβαθμίστηκε από τον οίκο Fitch, κατά τρεις βαθμίδες, στο επίπεδο B+ από BB+. Την ίδια ώρα τα spreads των ελληνικών 10ετών ομολόγων έναντι των γερμανικών κρατικών τίτλων, ξεπέρασαν τις 1.447 μονάδες βάσης!

Από τη συνεδρίαση του Eurogroup/Ecofin προέκυψαν ορισμένα συμπεράσματα. Το πρώτο βασικό συμπέρασμα που προκύπτει από

τη συνεδρίαση είναι ότι α) θα υπάρξει και νέα στήριξη της Ελλάδας, αφού δεν υπάρχει καμία δυνατότητα να βγει η Ελλάδα στις αγορές για δανεισμό το 2012, όπως προέβλεπε το Μνημόνιο, β) θα επιμκυνθεί ο χρόνος μείωσης του ελλείμματος κάτω από το 3%, ώστε να γίνει πιο ομαλά, γ) θα προταθεί η εθελοντική ανταλλαγή κάποιων ελληνικών ομολόγων που λήγουν το 2012-13 με άλλα, αφού η συζήτηση για συνολική επιμήκυνση του χρέους απορρίφθηκε από τον Ζ. Κ. Τρισεέ.

Το δεύτερο συμπέρασμα είναι πως η βοήθεια θα δοθεί μόνο αφού όσον η κυβέρνηση:

1) λάβει όλα τα πρόσθετα δημοσιονομικά μέτρα που θα καλύψουν την απόκλιση του 2011,

2) αλλάξει ριζικά προς το αυστηρότερο το σχέδιο του Μεσοπρόθεσμου Προγράμματος 2012-2015, το οποίο χαρακτηρίστηκε επικεικώς απαράδεκτο, και

3) προχωρήσει σε σαρωτικές ιδιωτικοποιήσεις, αυξάνοντας μάλιστα το ποσό των 15 δισ. ευρώ, που είχε τεθεί αρχικά ως στόχος για φέτος και του χρόνου, ενώ πρώτες ιδιωτικοποιούνται οι εισηγμένες στο χρηματιστήριο, διότι η διαδικασία είναι πιο εύκολη.

Με λίγα λόγια, η ΕΕ απαιτεί μία άμεση σύμπραξη ΠΑΣΟΚ και ΝΔ, και παράλληλα επιτάσσει άμεσες αποκρατικοποιήσεις (πώληση του κρατικού ποσοστού) τριών ΔΕΚΟ εισηγμένων στο ΧΑΑ (π.χ. ΟΤΕ, ΔΕΗ, κ.α.), καταργήσεις Οργανισμών, μειώσεις μισθών και παράλληλη μείωση των δημοσίων υπαλλήλων.

Γίνεται προφανές ότι η ΕΕ και το ΔΝΤ σκληραίνουν τη στάση τους και η ελληνική κυβέρνηση, πιστός εκπρόσωπος της ντόπιας πλουτοκρατικής ολιγαρχίας, προσφεύγει και πάλι στο λαό για να του φορτώσει τα βάρη των νέων ιμπεριαλιστικών επιλογών. <<ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ>>

Ο σαμποταριστικός ρόλος των ηγεσιών της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ

Ενώ η ανακοίνωση του κυβερνητικού «μεσοπρόθεσμου προγράμματος» υλοποίησης των εντολών του μνημονίου συνταράσσει τους εργαζόμενους και τα λαϊκά στρώματα. Ενώ η κυβέρνηση, ο πρόεδρος του ΣΕΒ, η τρικόα στυγνά εκβιάζουν και φοβερίζουν τον ελληνικό λαό ότι «θα πεινάσει», «θα χρεοκοπήσει», «θα καταστραφεί» αν δεν σκύψει το κεφάλι και δεν αποδεχθεί το νέο σφαγιασμό του, προκαλώντας την πανεργατική οργή. Ενώ η γενικευμένη ιδιωτικοποίηση των δημόσιων επιχειρήσεων θέτει επί ποδός τους εργαζόμενους των ΔΕΚΟ και υποχρεώνει τα συνδικάτα τους να κινητοποιηθούν. Ενώ οι εξαγγελόμενες χιλιάδες απολύσεις και στο δημόσιο και στις ΔΕΚΟ, το παραπέρα τοκεούρωμα μισθών και συντάξεων και η πιο άγρια φοροληπασία των λαϊκών εισοδημάτων έχουν κάνει κεντρικό θέμα μέσα στους εργαζόμενους το πώς άμεσα θα υπάρξει μαζική αντίδραση που θα βάλει φραγμό σ' αυτήν τη λαίλαπα.

Ενώ λοιπόν συμβαίνουν όλα αυτά, οι ηγεσίες της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ, όχι μόνο στέκονται απόμακρες από αυτόν το σφυγμό αγανάκτησης και αγωνιστικών διαθέσεων που χτυπά, με την εξαγγελία του νέου πακέτου των μέτρων του μνημονίου, ακόμα πιο δυνατά, αλλά για την ακρίβεια, στέκονται πάνω στη γραμμή του κυβερνητικού συνδικαλισμού και του συμβιβασμού με την πολιτική του μνημονίου, που ακολουθούν χρόνια και πάνω στην οποία πατούν όλη την περίοδο του μνημονίου, εμποδίζοντας να αναπτυχθεί ο εργατικός αγώνας για την ανατροπή του.

Πέρα από μια τυπική ανακοίνωση «διαφωνίας» με τα εξαγγελθέντα μέτρα, οι ηγεσίες της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ, σε πλήρη διάσταση με το κλίμα και τις διαθέσεις που έχουν δημιουργηθεί στον εργατοϋπαλληλικό κόσμο, καμιά απόφαση άμεσης κινητοποίησης δεν δέχτηκαν να λάβουν. Όρισαν μόνο για τις 4 Ιούνη, ένα Σαββατιάτικο συλλαλητήριο και αόριστα ψέλλισαν κάτι για μια γενική απεργία (ΑΔΕΔΥ) ή κινητοποιήσεις (ΓΣΕΕ) αργότερα (τελικά ορίστηκαν οι απεργίες 9/6 για ΔΕΚΟ και 15/6 η πανεργατική). Η στάση τους αυτή αφήνει όλο το χρόνο στην κυβέρνηση να κάνει τη δουλειά της ανενόχλητη, ενώ αγνοεί και περιφρονεί και τις ίδιες τις αντιδράσεις των εργαζομένων που ξεκίνησαν ήδη από μερικές ΔΕΚΟ.

Σε μια χρονική στιγμή όπου θα έπρεπε άμεσα να καλέσουν τους εργαζόμενους να βγουν μαζικά στο δρόμο και να αντιπαχθούν στα κυβερνητικά μέτρα, που θα έπρεπε να καταστρώσουν και να ανακοινώσουν ένα σχέδιο απεργιακών αγώνων που γρήγορα να ξεκινήσουν με στόχο να μην περάσει το «Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα» κυβέρνησης-τρικόας, που θα έπρεπε να ενεργήσουν για την πραγματοποίηση αγώνων από τα συνδικάτα στις ΔΕΚΟ και να φροντίσουν για το συντονισμό τους, που μπορεί να γίνει ισχυρό όπλο αποτροπής των κυβερνητικών μέτρων, οι ηγεσίες της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ κινούνται στη διαμετρικά αντίθετη κατεύθυνση. Επιδιώκοντας τη χρονική καθυστέρηση της αντίδρασης των συνδικάτων και τον περιορισμό του αγώνα.

Ενάντια σ' αυτή την απαράδεκτη πολιτική οφείλει να υπάρξει η σθεναρή αποδοκιμασία των εργαζομένων και των σωματείων τους. Να εκφραστεί η αντίθεσή τους και να ασκηθεί η μέγιστη δυνατή πίεσή τους για την αποδυνάμωση αυτής της πολιτικής, για τον εξαναγκασμό της ΓΣΕΕ και της ΑΔΕΔΥ να κηρύξουν πανεργατικούς απεργιακούς αγώνες και κινητοποιήσεις, για να αναληφθούν πρωτοβουλίες διεξαγωγής αγώνων από τα συνδικάτα και προσπάθειες συντονισμού τους, ώστε το μέτωπο αντίστασης στην πολιτική κυβέρνησης - ΕΕ - ΔΝΤ να γίνει πιο ισχυρό και αποτελεσματικό.

Να ενώσουμε τις πλατείες με τους δρόμους!

Δεκάδες χιλιάδες εργαζόμενοι, άνεργοι, συνταξιούχοι, νέοι, μικροεπαγγελματίες κατακλύζουν για δύο εβδομάδες τώρα τις πλατείες όλης της χώρας, με αιχμή την πλατεία Συντάγματος. Η γενικευμένη και συσσωρευμένη οργή και αγανάκτηση βρήκε μια σημαντική κοίτη για να ξεχυθεί, μεταφέροντας το φόβο στο απέναντι στρατόπεδο.

Αμήχανος και περιδεδής ο αστικός πολιτικός κόσμος αντιμετωπίζει τις γεμάτες πλατείες, προσδοκώντας την εκτόνωση του λαϊκού θυμού, προετοιμάζοντας σχέδια χειραγώγησης, συκοφάντησης, οικειοποίησης ή καταστολής.

Το συνδικαλιστικό κίνημα και ιδιαίτερα αυτό των εκπαιδευτικών, έχει γνωρίσει, έχει ζήσει και έχει πρωταγωνιστήσει σ' ανάλογα γεγονότα [από τις μεγάλες απεργίες του '88 και του '97, ως τον ΑΣΕΠ (1998), τον αγώνα ενάντια στο άρθρο 16 (2006) και το θυμωμένο μαθητικό Δεκέμβρη (2008)]. Η εμπειρία μάς διδάσκει ότι τα αυθόρμητα κοινωνικά και πολιτικά κινήματα, σαν ευαίσθητες αντένες, μπορούν να ανοίξουν δρόμους και να τροφοδοτήσουν με ιδέες και υλικά του μέλλοντος τις αποσκευές μας.

Δεν πρέπει ν' αφήσουμε την ευκαιρία να χαθεί. Το εκπαιδευτικό κίνημα, και ιδιαίτερα το οργανωμένο και πρωτοπόρο ταξικό τμήμα του, δεν πρέπει να σταθεί με σταυρωμένα χέρια. Είμαστε στο πλευρό όλων όσοι κινητο-

ποιούνται "στις πλατείες", ανεξάρτητα από τις αντιφάσεις, τα λάθη ή τις ιδιαιτερότητες ρευμάτων - κινήσεων που τους στηρίζουν ή όσων θέλουν να τους στρέψουν σε μια ανώδυνη -για το σύστημα και την πολιτική του- κατεύθυνση.

Ήδη στο νεκροταφείο του μνημονίου θάφτηκαν δικαιώματα και κατακτήσεις δεκαετιών [ο 13ος και 14ος μισθός, οι συντάξεις, οι συλλογικές συμβάσεις, το εφ' άπαξ κλπ.] και ετοιμάζεται η νεκρολογία της μονιμότητας. Ξεπουλιέται η δημόσια περιουσία, ιδιωτικοποιούνται οι ΔΕΚΟ, συγχωνεύονται τα σχολεία και τα νοσοκομεία, ετοιμάζεται και νέο πιο βάρβαρο μνημόνιο με το μανδύα του "μεσοπρόθεσμου προγράμματος". Ταυτόχρονα η αδίστακτη κυβέρνηση Παπανδρέου, υπόδουλη των ευρωπαίων και ντόπιων τραπεζιτών, του ΔΝΤ και του ιμπεριαλισμού, εκτός από την εκποίηση των πάντων αντί πινακίου φακής, φασιστικοποιεί τη δημόσια ζωή, εξαπολύοντας πογκρόμ κατά των διαδηλωτών, των νέων και των μεταναστών. Ετοιμάζει πυρετωδώς ένα νέο κοινωνικό μεσαίωνα.

Το μνημόνιο, η τρώικα, οι επιλογές της κυβέρνησης, η ΕΕ, το ΔΝΤ [και όσοι ρητά ή άρητα τους υποστηρίζουν] δεν έχουν καμιά λαϊκή νομιμοποίηση. Από την Ιρλανδία ως την Πορτογαλία και τη χώρα μας, όλο και περισσότεροι, όλο και περισσότερο απαιτούν αλλαγή πολιτικής. Απαιτούν μια άλλη κοινω-

νία, που θα σέβεται τον ανθρώπινο μόχθο, θα μοιράζει δίκαια τον κοινωνικό πλούτο, θα καθιερώνει ως κοινωνικά αγαθά την υγεία, την παιδεία, την κοινωνική πρόνοια και το φυσικό περιβάλλον.

Ως εκ τούτου "οι πλατείες πρέπει να ενωθούν με τους δρόμους". Η δίκαιη αγανάκτηση πρέπει να δεθεί με τον αγώνα των εργαζομένων και των συνδικάτων τους, για να πάρουν τώρα όλα τα βάρβαρα μέτρα τους πίσω, για αξιοπρεπή μισθό, σύνταξη, ασφάλιση, παιδεία. Ο κατευθυνόμενος κατακερματισμός, όταν δεν υπηρετεί συνειδητά το σύστημα, υποδηλώνει ιστορική άγνοια. Ότι κερδήθηκε (ακόμα και το δικαίωμα συγκέντρωσης και γνώμης) κερδήθηκε με μεγάλους αγώνες, θυσίες και αίμα του οργανωμένου εργατικού κινήματος, της αριστεράς και των κομμουνιστών. Και αυτό δεν πρέπει και δεν μπορεί κανείς να το ξεχνάει, να το παραβλέπει, να το αποκρύβει, πολύ περισσότερο να το μηδενίζει.

- Δίνουμε το χέρι σ' όσους αγωνίζονται. Ο αγώνας, η κοινωνική έκρηξη, η εξέγερση είναι δίκαια. Το ν' αγωνίζεσαι είναι δίκαιο και αναγκαίο. Καλούμε τους εκπαιδευτικούς να αφυπνιστούν, να ενωθούν, να οργανωθούν, να εγερθούν και να εξεγερθούν!

- Αν μας φαίνονται μεγάλοι είναι γιατί είμαστε γονατιστοί!

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

Αφιέρωμα

Συμβόλαιο θανάτου
για τη Δημόσια Εκπαίδευση

επιχειρούν να αλλάξουν το DNA του δημόσιου σχολείου

Αν υπήρχε διαγωνισμός για εκείνους που άλλαζαν με την πιο μεγάλη μαεστρία το νόημα των λέξεων και των εννοιών, τότε το πρώτο βραβείο θα έπρεπε να απονεμηθεί στην ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας. Αυτή η ηγεσία, βαδίζοντας στα χνάρια της επικοινωνιακής πολιτικής της Κυβέρνησης, ονομάζει τη συγχώνευση των σχολείων «παιδαγωγικό μέτρο», τη διάλυση των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών «εκσυγχρονισμό», την προσαρμογή του σχολείου στη λογική των δεξιοτήτων «πρόοδο», την ιδιωτικοποίηση του Πανεπιστημίου «φυσικό φαινόμενο», όπως λίγο πριν βάφτισε τη μείωση των μισθών, «αποτελεσματική διαχείριση», τη μείωση των προσλήψεων «εξορθολογισμό», την απόλυση «εξυγίανση», το φόρο «αλληλεγγύη».

γράφουν οι Χρήστος Κάτσικας - Χρήστος Σόφης

Πριν όμως δούμε τι ακριβώς κάνει και πού ακριβώς στοχεύει το Υπουργείο Παιδείας και η Κυβέρνηση οφείλουμε να ξεκαθαρίσουμε δυο ζητήματα:

1. Πρώτον είναι σαφές ότι η εκπαιδευτική πολιτική της σημερινής Κυβέρνησης είναι δεμένη με ένα νήμα με την εκπαιδευτική πολιτική της προηγούμενης, καθώς έχουν την ίδια κατευθυντήρια γραμμή.

2. Τα μέτρα και οι εκπαιδευτικές πολιτικές που «τρέχουν» σήμερα από το Υπουργείο Παιδείας είναι επιδίωξεις, κατευθύνσεις, προσδοκίες και όνειρα των στρατηγών του κεφαλαίου, του Ευρωπαϊκού Διευθυντήριου, του ΟΟΣΑ, των δυο αστικών κομμάτων, πολλά χρόνια πριν από την κρίση. Αυτή η «ιερή συμμαχία» βρίσκει ευκαιρία τώρα να κάνει πραγματικότητα τα πιο νεοφιλελεύθερα όνειρά της, τα οποία προβάλλει άλλοτε ως μέτρα σωτηρίας για την αντιμετώπιση της οικονομικής κρίσης και άλλοτε σαν συνέπεια της οικονομικής κρίσης.

ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΙΣ «ΧΑΡΤΙΝΕΣ» ΔΙΑΚΗΡΥΞΕΙΣ

Για μια ακόμη φορά γινόμαστε μάρτυρες μιας επιχείρησης αλλαγών του σχολείου και των λειτουργιών του, που στεφανώνεται με τη βοήθεια ενός καταγιγισμού αριθμών και στοιχείων για την «ποιοτική εκπαίδευση», για το «ψηφιακό σχολείο», για τα «νέα αναλυτικά προγράμματα» και άλλα πικρά, που κατά κόρον χρησιμοποιεί η πολιτική ηγεσία για να πείσει ότι γι' αυτήν «πάνω από όλα είναι ο μαθητής».

Ωστόσο, αν ξύσουμε τις «χάρτινες» διακηρύξεις, θα διαπιστώσουμε δια γυμνού

οφθαλμού ότι το Υπουργείο Παιδείας απλά προσπαθεί να μπαζώσει τα προβλήματα και τις ελλείψεις, τα ανοικτά «ρήγματα» στο ταλαιπωρημένο σώμα της ελληνικής εκπαίδευσης, για να καταφέρει ένα νέο συντριπτικό χτύπημα σε ό,τι απέμεινε από το δημόσιο και δωρεάν χαρακτήρα του σχολείου.

Η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Παιδείας, με την ευκαιρία της οικονομικής κρίσης και εκμεταλλευόμενο την προσωρινή αδυναμία των εργαζομένων, των συνδικάτων, του εκπαιδευτικού κινήματος, να προβάλουν σθεναρή άμυνα, εξαπολύει μια άνευ προηγουμένου επίθεση στο ίδιο το DNA της δημόσιας εκπαίδευσης, από την πρώτη μικρή του δημοτικού μέχρι το Πανεπιστήμιο και τα μεταπτυχιακά.

Με επικοινωνιακή μαεστρία, ασκώντας κριτική στα σοβαρά προβλήματα των δημοσίων σχολείων και πανεπιστημίων, που η δική τους πολιτική έχει δημιουργήσει, προβάλλει το σύνθημα της αλλαγής, για να εξαπατήσει το γονιό που πληρώνει χιλιάδες ευρώ στα φροντιστήρια και το παιδί του ούτε γράμματα μαθαίνει ούτε δουλειά βρίσκει, για να ξεγελάσει το μαθητή που ακρωτηριάζεται στο τρίγωνο σχολείο – φροντιστήριο – ιδιαίτερο, για να παραπλανήσει τον εκπαιδευτικό που νιώθει όλα τα πυρά να κατευθύνονται πάνω του.

Είναι κι αυτό, αλήθεια, μια πολιτική. Και μάλιστα, θα μπορούσε να πει κανείς, ότι είναι και μια αποτελεσματική πολιτική. Βεβαίως όχι για την εκπαίδευση, αλλά για να διατηρεί κάποιος το κεφάλι του στη θέση του. Από την άλλη, όταν αφήνεις κάτι να

τελματώσει, εύκολα μπορείς, με επικοινωνιακές «τρίπλες», να υφάνεις την κατασκευή του κατηγορητηρίου ενάντια στο ίδιο το θύμα για το τέλμα στο οποίο έχει περιπέσει.

Πώς μπορεί κάποιος να βγάλει από τη μέση ένα φυτό που θεωρεί ότι του πιάνει το χώρο; Μα με το να το αφήσει απότιστο, να ξεραθεί, να αχρηστευθεί. Πώς μπορεί κάποιος να ηρμιδοδοτήσει την ιδιωτική εκπαίδευση; Μα αφήνοντας τη δημόσια εκπαίδευση σε τέλμα. Αυτό είναι για την ιδιωτική εκπαίδευση ένα δώρο «από τα αποδυτήρια», πριν αρχίσει ο αγώνας.

ΕΠΙΧΕΙΡΟΥΝ ΝΑ ΑΛΛΑΞΟΥΝ ΤΟ DNA ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Η κατεύθυνση είναι σαφής και ηρμιδοδοτείται από το λεγόμενο ΕΣΠΑ, δηλαδή τις «πληρωμένες οδηγίες» της Ευρωπαϊκής Ένωσης (πρόκειται για αντίστοιχες οδηγίες με εκείνες που αφάνισαν, την προηγούμενη εικοσαετία, κάθε παραγωγική βάση της χώρας στον πρωτογενή και δευτερογενή τομέα). Στοχεύουν στο βάθεμα του ιδιωτικοποιημένου, πειθαρχημένου, ευέλικτου και αποδοτικού στα κυρίαρχα συμφέροντα σχολείου, που θα παράγει εργατικό δυναμικό φτηνό, χωρίς δικαιώματα, αλλά καταρτισμένο με εκείνες τις χρηστικές δεξιότητες που απαιτεί το κεφάλαιο για αύξηση της κερδοφορίας του. Στοχεύουν να προσαρμοστεί η εκπαίδευση και η εργατική δύναμη στις «νέες συνθήκες», κοντολογίς, στην ευελιξία, αποδοτικότητα, ανταγωνιστικότητα, επιχειρηματικότητα, απασχο-

δημιουργεί. Τα Δημοτικά Σχολεία «ενιαίου αναμορφωμένου εκπαιδευτικού προγράμματος» υιοθετούν εξοντωτικούς ρυθμούς για τη μάθηση. Η διαμόρφωση του προγράμματος στη βάση 11 ξεχωριστών διδακτικών αντικειμένων για τις δύο πρώτες τάξεις, 13 για τις δύο μεσαίες και 15 για τις δύο τελευταίες, αφενός δεν βοηθά τα παιδιά να ελέγξουν και να συνειδητοποιήσουν τη γνώση που τους προσφέρεται, αφετέρου μετατρέπουν το σύνθημα «η τσάντα στο σχολείο» στο πιο σύντομο ανέκδοτο.

Ωστόσο, η εκπαίδευση της ακριβοπληρωμένης αμάθειας δίνει τα ρέστα της στις αλλαγές στη Λυκειακή βαθμίδα, οι οποίες συνοδεύονται από το πιο αλλοπρόσαλλο και επικίνδυνο για τη μορφωτική συγκρότηση των μαθητών, πρόγραμμα μαθημάτων, ενώ το φροντιστηριακό στέγαστρο ετοιμάζεται να δημιουργήσει μόνιμη αποικία και στο Α΄ έτος της Πανεπιστημιακής φοίτησης.

ΣΤΟΧΟΣ Η ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΜΟΝΙΜΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΚΑΤΑ 20% ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2013/14

Το υπουργείο Παιδείας, προκειμένου να αντιμετωπίσει τις συνέπειες από τη δραστική μείωση των κονδυλίων για τις λειτουργικές δαπάνες των σχολείων (όλα τα στοιχεία μιλάνε για μια μείωση της τάξης 30 έως 50%), καθώς και από την δραστική μείωση των διορισμών και των προσλήψεων τη χρονιά 2011-2012, αποφάσισε να προχωρήσει σε εκτεταμένες συνενώσεις – καταργήσεις σχολείων. (Η πρόσφατη ανακοίνωση αλλάζει δραματικά το σχολικό χάρτη της χώρας, καθώς «εξαφανίζονται» 1.056 σχολικές μονάδες. Σύμφωνα με το υπουργείο, από τα 16.000 σχολεία σε όλη τη χώρα, συνενώνονται 1.933 σε 877, εκ των οποίων τα 1.523 αφορούν την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση και τα 410 τη Δευτεροβάθμια).

«Πολιορκητικός Κριός» αλλά και «Δούρειος Ίππος» σε αυτή την προσπάθεια είναι οινειοδιοικητικοί- «καλλικρατικοί» θεσμοί, που με τον εκβιασμό της υποχρηματοδότησης, μιας και σημαντικές αρμοδιότητες θα περάσουν από το κεντρικό στο περιφερειακό επίπεδο με παράλληλη μείωση των πόρων, θα πιέζουν για συγχωνεύσεις, καταργήσεις και άλλα «νοικοκυρέματα».

Μια από τις Βασικές επιδιώξεις της επιχείρησης του Υπουργείου Παιδείας «συγχωνεύσεις σχολείων» είναι η δραστική μείωση του αριθμού των μόνιμων εκπαιδευτικών και των προσλήψεων νέων εκ-

λσιμότητα, κόστος, κ.λπ., αλλά και να τις αναπτύξει, να τις τυποποιήσει περισσότερο, να τις μετρήσει και να τις ελέγξει, ώστε να διαμορφώσει τον σημερινό εργαζόμενο με εργασιακές προδιαγραφές 19ου αιώνα και παραγωγικές δυνάμεις 21ου αιώνα!

Οι επιχειρούμενες αλλαγές επιδιώκουν να συνδέσουν το «νέο σχολείο» με τη νέα αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης (σχέδιο Καλλικράτης), να κατακερματίσουν τον όποιο ενιαίο χαρακτήρα της Παιδείας έχει απομείνει, να διαμορφώσουν εργασιακές σχέσεις συμβατές με το «αποκεντρωμένο σχολείο» και να εντεινούν την ταξική διαφοροποίηση.

Άμεσος στόχος είναι η εξεύρεση πόρων για την εκπαίδευση έξω από τον Προϋπολογισμό του κράτους. Τι σημαίνει όμως πρακτικά αυτό; Με δεδομένο το ιδιαίτερα χαμηλό ποσοστό του κρατικού Προϋπολογισμού για την εκπαίδευση, πώς θα καταφέρουν οι δήμοι ή οι νομαρχίες να ανταποκριθούν στις χρηματοδοτικές ανάγκες; Είναι σαφές ότι οι Δήμοι θα αναζητήσουν πόρους από ιδιωτικές επιχειρήσεις - χορηγούς, από νέους δημοτικούς φόρους και από εισφορές γονέων, καθώς η τοπική αυτοδιοίκηση έχει τη δυνατότητα να καθορίσει ανταποδοτικά τέλη για τη λειτουργία των σχολείων της περιοχής της. Αυτή, βεβαίως, είναι μια μέθοδος μετακύλησης του κόστους λειτουργίας του σχολείου για μια ακόμη φορά στον οικογενειακό προϋπολογισμό ο οποίος ήδη στενάζει.

Με τις συγχωνεύσεις σχολείων το Υπουργείο Παιδείας επιδιώκει, εκτός των άλλων,

να διαμορφώσει ένα νέο «σχολικό χάρτη», με μεγάλα «καλλικρατικά» σχολεία, όπου θα δοκιμαστούν και θα λειτουργούν τα νέα προγράμματα σύμφωνα με τις «τοπικές ιδιαιτερότητες», αλλά και με τις προτάσεις κάποιων χορηγών, και στα οποία βέβαια οι γονείς θα βάζουν ακόμα πιο βαθιά το χέρι στην τσέπη για τη «δωρεάν» Παιδεία. Η όλη επιχείρηση «ντύνεται» με την αντικατάσταση των αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών από ένα μίνιμουμ «μετρήσιμων εκπαιδευτικών στόχων», (επεξεργασίας ΟΟΣΑ), καθώς και με την εισαγωγή της νέας τεχνολογίας στη σχολική εκπαίδευση, ενέργεια που δεν συνδέεται μόνο με επικοινωνιακές τακτικές και επιστροφή τμήματος των κονδυλίων στην αγορά, αλλά κυρίως με την εξυπηρέτηση των προτεραιοτήτων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με άλλα λόγια με την απόκτηση «δεξιοτήτων», δηλαδή επιφανειακών γνώσεων γύρω από τη «χρήση» της μητρικής γλώσσας, τις φυσικές επιστήμες και την τεχνολογία, και την «ικανότητα» Διά Βίου Μάθησης. Πρόκειται για τα πρώτα βήματα για το σπάσιμο του ενιαίου των εκπαιδευτικών προγραμμάτων και την προσαρμογή του σχολείου στη λογική των δεξιοτήτων.

Παράλληλα, με το πρόσχημα της πολυπλευρης πληροφόρησης, της προσαρμογής στα σύγχρονα δεδομένα και στις προκλήσεις του μέλλοντος, συσσωρεύουν γνωστικά αντικείμενα αμφίβολης αναγκαιότητας, αδιαφορώντας για την εξάντληση της παιδικής ηλικίας και για το νέο κύκλο ανισοτήτων και μορφωτικών ελλειμμάτων που

παιδευτικών στη σχολική εκπαίδευση.

Είναι γνωστό ότι το 2010 συνταξιοδοτήθηκαν περίπου 11.500 εκπαιδευτικοί Α/βάθμιας και Β/βάθμιας. Την περίοδο 2011 – 2013 υπάρχει η εκτίμηση ότι το ρεύμα αποχωρήσεων θα συνεχιστεί, με αποτέλεσμα συνολικά περίπου 35.000 εκπαιδευτικοί να συνταξιοδοτηθούν. Συνολικά, δηλαδή, την τετραετία 2010 – 2013 από τη σχολική εκπαίδευση αναμένεται να αποχωρήσουν 45.000 εκπαιδευτικοί, περίπου το 20% όσων υπηρετούν σήμερα μόνιμα.

Το 2010 οι προσλήψεις μόνιμων εκπαιδευτικών ήταν μόλις 2.850. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 11 του Ν. 3833/2010 που αφορά στον Προγραμματισμό προσλήψεων προσωπικού έτους 2011 από την 1η Ιανουαρίου 2011 και μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2013, ο αριθμός των ετήσιων προσλήψεων και διορισμών του μόνιμου προσωπικού δεν μπορεί να είναι μεγαλύτερος συνολικά από το λόγο ένα προς πέντε (μία πρόσληψη ανά πέντε αποχωρήσεις), στο σύνολο των φορέων. Οι αποχωρήσεις υπολογίζονται την 31η Δεκεμβρίου του αμέσως προηγούμενου έτους και αφορούν στο σύνολο του έτους αυτού.

Σύμφωνα, επίσης, με τις διατάξεις του άρθρου 3 παρ. 4 περ. β του ν. 3899/2010 για τις προσλήψεις τακτικού προσωπικού που θα διενεργηθούν στους κρατικούς φορείς του δημόσιου τομέα όσον αφορά στην εφαρμογή του λόγου ένα προς πέντε, συνυπολογίζονται στις προσλήψεις οι τυχόν μεταφορές και εντάξεις προσωπικού ιδιωτικού δικαίου με εξαίρεση τις μεταφορές προσωπικού που προβλέπονται στις διατάξεις του Ν.3852/2010 (ΦΕΚ 87 Α').

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι την περίοδο 2010 – 2013 οι προσλήψεις μόνιμου προσωπικού δεν θα ξεπεράσουν τις 9.000 στην καλύτερη περίπτωση, με αποτέλεσμα την ίδια περίοδο ο αριθμός των μόνιμων εκπαιδευτικών να μειωθεί περίπου κατά 35.000 ή σε ποσοστό 20% του συνόλου των σημερινών μόνιμα υπηρετούντων.

Το Υπουργείο Παιδείας για να αντιμετωπίσει τα χιλιάδες κενά που θα δημιουργηθούν εξαγγέλλει τη συγχώνευση – κατάργηση σχολικών μονάδων. Όλοι γνωρίζουν ότι σε μια τυπική συγχώνευση 2 σχολικών μονάδων, με δεδομένο ότι θα λειτουργούν στο όριο της χωρητικότητας (όριο των 30 μαθητών ανά τμήμα στη δευτεροβάθμια – 25 στην πρωτοβάθμια) χάνεται το 20% των οργανικών θέσεων τουλάχιστον και βέβαια μειώνεται ο αριθμός των τμημάτων.

Απορεί κανείς για την υπουργική υποκρι-

σία, με την οποία βαπτίζεται ως «παιδαγωγικό κριτήριο» η απαίτηση να στοιβαχτούν οι μαθητές στις αίθουσες προκειμένου το «νέο σχολείο» να κοστίζει φτηνότερα.

ΤΟ ΝΕΟ ΛΥΚΕΙΟ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΟΥΤΕ ΝΕΟ ΟΥΤΕ ΛΥΚΕΙΟ

Πριν ακόμη στεγνώσει το μελάνι με το οποίο το Υπουργείο Παιδείας καταδίκασε με οριστικό κλείσιμο περισσότερες από 1000 σχολικές μονάδες, την ίδια ώρα που «στρώνονται τα υλικά» για την «κατασκευή» του πιο αυταρχικού οικοδομήματος (αυτοαξιολόγηση-αξιολόγηση-νέα δομή στη διοίκηση-εκπαιδευτικός «καλλικράτης»), ανακοινώθηκε το λεγόμενο «Νέο Λύκειο».

Δεν υπάρχει Εξεταστικό σύστημα, τα τελευταία τριάντα χρόνια, που να μην περιλάμβανε στην Εισηγητική του Έκθεση σαν στόχους και σαν δικαιολογητικό λόγο της θέσπίσής του: τον περιορισμό της παραπαιδείας, την αντικειμενική και αξιοκρατική επιλογή των μαθητών, την ισότητα ευκαιριών, το άνοιγμα των πανεπιστημίων, το τέλος του «ασφυκτικού εναγκαλισμού» του Λυκείου από τις απαιτήσεις των εξετάσεων για το πανεπιστήμιο, τη φραστική κατάδικη της έμφασης στην απομνημόνευση. Τα αποτελέσματα των «υποσχητικών» τα γνωρίζουμε σήμερα πολύ καλά.

Ωστόσο το Υπουργείο Παιδείας δεν έχασε την ευκαιρία, στα πλαίσια των ανακοινώσεων για το «Νέο Λύκειο», να φρεσκάρει τις ίδιες υποσχητικές, με στόχο την εξαπάτηση της κοινής γνώμης που αγκομακά από τα ανοιχτά ρήγματα του σημερινού σχολείου, ρήγματα τα οποία έχουν σκάψει οι ίδιοι οι σημερινοί επίδοξοι «μεταρρυθμιστές».

Λιγότερα μαθήματα, ερευνητικές εργασίες, ελεύθερος χρόνος! Αυτά είναι, μαζί με τις χιλιοπαιγμένες υποσχητικές, τα νέα συνθήματα του Υπουργείου Παιδείας. Να ξεκαθαρίσουμε πρώτα πρώτα ότι το Υπουργείο Παιδείας είναι άσος στις ταχυδακτυλουργίες. Η μείωση των μαθημάτων έγινε, τουλάχιστον σε ένα μέρος, με την παλιά διαφήμιση των σαμπονάν (2 σε 1, 3 σε 1 κ.λπ.). Πήρε τρία φιλολογικά μαθήματα (Αρχαία, Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία) που διδάσκονται στο σημερινό Λύκειο 9 ώρες και τα «βάφτισε» ένα με τις ίδιες ώρες. Πήρε άλλα τρία μαθήματα (Φυσική, Χημεία και Βιολογία) και τα «βάφτισε» πάλι ένα.

Να πούμε, βέβαια, ότι τα τελευταία πολλά χρόνια, υπήρχαν πλήθος μαθήματα στο Λύκειο και αυτό δεν ήταν ό,τι καλύτερο, καθώς δεν πατούσε σε κάποια πραγματική

ανάγκη των μαθητών, αλλά σε άλλες «ανάγκες». Ωστόσο, το κύριο ζήτημα δεν είναι τόσο τα λιγότερα ή τα περισσότερα μαθήματα που διδάσκεται ένας μαθητής, αλλά η κατεύθυνση, τα περιεχόμενα μάθησης, η ποιότητα των διδακτικών εγχειριδίων, οι τρόποι διδασκαλίας και προπάντων οι επιδιώξεις της.

Όσον αφορά στην υποσχητική για περισσότερο ελεύθερο χρόνο των μαθητών, αυτό μόνο μικρό γέλιο μπορεί να προκαλέσει. Η διάρθρωση του «νέου λυκείου» και οι νέοι όροι πρόσβασης στα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ μετατρέπουν το «νέο λύκειο» σε μαρσθώνιο πολλών εμποδίων και εύκολα μπορεί να καταλάβει κανείς ότι αυτή η κατάσταση είναι το έδαφος που λιπαίνει την εξαφάνιση του ελεύθερου χρόνου.

Όσο για το λεγόμενο σχέδιο έρευνας, το λιγότερο που έχουμε να πούμε είναι ότι δεν φυτρώνουν τριαντάφυλλα στο ταίμεντο (σύμφωνα με την πολύ εύστοχη παρατήρηση της Νίνας Γεωργιάδου) και δεν έχει κανείς παρά να θυμηθεί τις «συνθετικές δημιουργικές εργασίες» που προέβλεπε ο αλήστου μνήμης Ν. Αρσένη. Την ίδια ώρα που οι βιβλιοθήκες των σχολείων κλείνουν αντί να εμπλουτίζονται και η έρευνα έχει κηρύξει πτώχευση, το «σχέδιο έρευνας» που θα μοριοδοτείται θα καταντήσει είτε ένα γκουγκλάρισμα με copy paste, είτε θα ανοίξει νέο κύκλο εργασιών στον κλάδο των project makers.

Να το ξεκαθαρίσουμε κι ας μην υπάρχει καμιά αυταπάτη: Αυτό που θα αντιμετωπίσουν πρώτα οι μαθητές τον Σεπτέμβριο θα είναι ένα φθινό Λύκειο, με περισσότερους μαθητές στην τάξη, χωρίς Πρόσθετη Διδακτική Στήριξη (ΠΔΣ), με εκπαιδευτικούς πιεσμένους από τη μείωση των μισθών και τη δραματική αλλαγή των εργασιακών τους σχέσεων, χωρίς νέα βιβλία, με εξαιρετικά περιορισμένες λειτουργικές δαπάνες, και με ένα ωρολόγιο πρόγραμμα υποταγμένο πλήρως στο νέο σύστημα εισαγωγής που ψώνισε το Υπουργείο Παιδείας από τα καλάθια προσφορών των χρησιμοποιημένων και χλιοπαποτυχημένων συστημάτων πρόσβασης.

Το «νέο Λύκειο» είναι μια παραλλαγή του παλιού Κλασικού – Πρακτικού με στοιχεία δεσμών και του Εθνικού Απολυτηρίου που είχε εξαγγελθεί την περίοδο 2005/6. Ουσιαστικά έχουμε μια αναδιάταξη του ωρολογίου προγράμματος η οποία εξυπηρετεί το νέο σύστημα πρόσβασης στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Παράλληλα οι όροι και οι προϋποθέσεις εισαγωγής

στα Πανεπιστήμια και τα ΤΕΙ όχι μόνο δεν υπόσχονται άμβλυση των φροντιστηρίων, αλλά αντίθετα λιπαίνουν το έδαφος για νέες αποικίες φροντιστηρίων στο Α΄ Πανεπιστημιακό έτος.

Όποιος έχει μάτια να δει και την τιμιότητα να πιστέψει στα μάτια του, μπορεί εύκολα να καταλάβει ότι το «νέο Λύκειο» λιπαίνει το έδαφος για ένταση των ταξικών φραγμών, για διαφοροποίηση των προγραμμάτων σπουδών, για αποσπασματικότητα των γνώσεων που οδηγεί στην απομόρφωση.

ΑΝΑΔΙΑΡΘΡΩΣΗ ΤΗΣ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ: ΑΣΦΥΚΤΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΙΔΙΩΤΙΚΟΠΟΙΗΣΗ

Αν ενώσουμε όλα τα διαθέσιμα κομμάτια του παζλ των αλλαγών που επιχειρεί η Κυβέρνηση και το Υπουργείο Παιδείας στη σχολική εκπαίδευση (Ν. 38/48/2010, Εγκύκλιος Αυτοαξιολόγησης, Πρόταση για το «Νέο Λύκειο», Σχέδιο Νόμου για την "Αναδιάρθρωση των περιφερειακών υπηρεσιών διοίκησης της εκπαίδευσης") θα αναδειχθεί μπροστά μας η μορφή του φθηνού σε περιεχόμενο σχολείου το οποίο θα λειτουργεί με ιδιωτικοοικονομικούς όρους, με εκπαιδευτικούς -κακοπληρωμένους τεχνικούς, γονείς- πελάτες και μαθητές-καύσιμη ύλη.

Αλλά ας δούμε τα βασικά σημεία των αλλαγών στο σύστημα διοίκησης της εκπαίδευσης και πώς αυτά συνδέονται με ένα νήμα αφενός με την αξιολόγηση – χειραγώγηση του εκπαιδευτικού προσωπικού και αφετέρου με τη μετατροπή της σχολικής μονάδας σε μικρή επιχείρηση, με έξοδα,

έσοδα, απολογισμό που θα υποχρεώνεται να πάρει μέτρα για να διατηρήσει την «πελατεία» της.

Το Υπουργείο Παιδείας, επικαλούμενο, για μια ακόμη φορά, υπαρκτά προβλήματα (αποκρύπτοντας, βεβαίως, επιμελώς, το γεγονός ότι έχουν λιπανθεί στο έδαφος της δικής του πολιτικής) όπως το «συγκεντρωτισμό» και την «αναποτελεσματικότητα» της διοίκησης της δημόσιας εκπαίδευσης, καθώς και την ύπαρξη «ενός πληθωριστικού και πολύπλοκου συνόλου οργάνων και λειτουργιών με ιδιαίτερες δυσκολίες στην άσκηση αποτελεσματικής εποπτείας και διαχείρισης»:

1. Προωθεί την ενίσχυση του ελεγκτικού και «πανοπτικού» ρόλου του υπουργείου, που θα κρατά υπό τον ασφυκτικό έλεγχο κάθε σημαντική λειτουργία του μηχανισμού διοίκησης-εποπτείας της εκπαίδευσης. Ουσιαστικά το Υπουργείο Παιδείας, χωρίς να αφήνει από τα χέρια του τα «κλειδιά» στη λήψη των κατευθυντήριων αποφάσεων της εκπαιδευτικής πολιτικής, εκχωρεί αφενός στις περιφερειακές διευθύνσεις και τις Διευθύνσεις Α/θμιας και Β/θμιας εκπαίδευσης την αρμοδιότητα της περαιτέρω εξειδίκευσης και του ελέγχου υλοποίησής τους και αφετέρου στις σχολικές μονάδες την «αυτονομία» να κινηθούν δραστήρια στο πλαίσιο που ήδη έχει οριστεί.

2. Στο όνομα της «αποκέντρωσης των αρμοδιοτήτων» και της «ενίσχυσης του ρόλου των περιφερειακών δομών διοίκησης της εκπαίδευσης», επιδιώκει να μεταφέρει συγκεκριμένες αρμοδιότητες –χωρίς όμως τους αντίστοιχους πόρους– από την

κεντρική εξουσία σε μια ελεγχόμενη από τα πάνω, αυστηρά ιεραρχική, διοικητική πυραμίδα (περιφερειακούς διευθυντές, διευθυντές εκπαίδευσης και σχολικών μονάδων).

3. Προβάλλει την ανάγκη αυτονόμησης της σχολικής μονάδας. Η αυτονόμηση αυτή αφορά τη δυνατότητα της περιφερειακής διοίκησης αλλά και της σχολικής μονάδας να χειριστούν «τον προϋπολογισμό και τη διαχείριση των πιστώσεων για λειτουργικές δαπάνες με βάση τον προγραμματισμό της Σχολικής Μονάδας, όπως προκύπτει από τη διαδικασία αυτοαξιολόγησης».

4. Αυξάνει τις αρμοδιότητες και την εξουσία του διευθυντή, ενώ την ίδια στιγμή αποψιλώνει τις αρμοδιότητες του Συλλόγου Διδασκόντων και των λοιπών συλλογικών οργάνων. Στόχος είναι η θεσμική μετεξέλιξη του διευθυντή από τον παλιό γραφειοκράτη διευθυντή, ο οποίος ήταν επιφορτισμένος με τη διεκπεραίωση της «υπηρεσιακής αλληλογραφίας» και την τήρηση της «εύρυθμης λειτουργίας του σχολείου», σε ένα «δυναμικό άρχοντα-manager», ο οποίος θα αναζητά πόρους και θα λειτουργεί ως φορέας προώθησης της νέας κουλτούρας επιχειρηματικού πνεύματος, καινοτόμων δράσεων και διασύνδεσης «του σχολείου του» με την τοπική αγορά. Μια τέτοια λειτουργία του διευθυντή θα εναρμονίζεται με τη νέα μορφή «αυτοαξιολόγησης σχολικών μονάδων» που έχει θεσμοθετήσει το υπουργείο, αφού, μέσα από τη διαδικασία αξιολόγησης που προβλέπεται, τα σχολεία θα λειτουργούν ως «αυτονομημένες μονάδες», οι οποίες θ' ανταγωνίζονται η μία την άλλη στην επίδειξη καλών σχολικών αποτελεσμάτων, καινοτομικών δράσεων και πρακτικών, ανεύρεσης πόρων και, τέλος, προσέλκυσης πελατών (μαθητών). Στα πλαίσια αυτά ο διευθυντής της σχολικής μονάδας αναλαμβάνει ανάμεσα σε άλλα «το σχεδιασμό, την υλοποίηση και αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου», γεγονός που ενισχύει όλους τους μηχανισμούς αξιολόγησης («κοινωνικής λογοδοσίας») και τους συνδέει αφενός με τις εργασιακές σχέσεις των εκπαιδευτικών και αφετέρου με την ίδια τη χρηματοδότηση των σχολείων.

ΜΠΑΡΑΞ ΑΝΤΙΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΡΥΘΜΙΣΕΩΝ

Με ένα σχέδιο νόμου – τέρας (σε μέγεθος και κυρίως σε περιεχόμενο), με τίτλο «Θεσμικό Πλαίσιο των Πρότυπων, Πειραματικών Σχολείων – Ίδρυση Ινστιτούτου

Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Οργάνωση του Ινστιτούτου Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων "ΔΙΟΦΑΝΤΟΣ", και λοιπές διατάξεις» που κατατέθηκε στη Βουλή από την Άννα Διαμαντοπούλου, το Υπουργείο Παιδείας συνεχίζει τα στοχευμένα «χτυπήματα» στη δομή και στη λειτουργία της δημόσιας εκπαίδευσης. Είναι χαρακτηριστικό (για το εύρος των θεμάτων) ότι, παρά τις δεσμεύσεις πως δεν θα υπάρχουν νομοσχέδια – σκούπα, το σχέδιο νόμου του υπουργείου Παιδείας φέρει τις υπογραφές οκτώ υπουργών!

Ανάμεσα σε πολλές άλλες ρυθμίσεις το νομοσχέδιο αλλάζει το χαρακτήρα των Πειραματικών σχολείων, παρεμβαίνοντας και στις εργασιακές σχέσεις των διδασκόντων καθώς και στους όρους εισαγωγής των μαθητών, ιδρύει το Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής, συγχωνεύοντας και αλλάζοντας τη φυσιογνωμία του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου, του Κέντρου Εκπαιδευτικής Έρευνας, του Ινστιτούτου Παιδείας Ομογενών και Διαπολιτισμικής Εκπαίδευσης και του Οργανισμού Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών, και θεσμοθετεί το Ινστιτούτο Τεχνολογίας Υπολογιστών και Εκδόσεων «Διόφαντος», στο οποίο υπάγεται και η δραστηριότητα του Οργανισμού Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων (ΟΕΔΒ). Παράλληλα:

α. Καθιερώνει δύο τύπους απολυτηρίου δίνοντας τη δυνατότητα σε όσους μαθητές δεν επιθυμούν να συμμετάσχουν στις πανελλαδικές εξετάσεις να λάβουν τίτλο απόλυσης εξεταζόμενοι σε όλα τα μαθήματα σε ενδοσχολικό επίπεδο.

β. Καταργεί τις μετεγγραφές, σε μια περίοδο που η φτώχεια και η ανεργία θερίζει τα λαϊκά και τα μεσαία στρώματα του πληθυσμού και καθορίζει νέους όρους εισαγωγής των ευάλωτων ομάδων.

γ. Κόβει από του χρόνου την κατηγορία των υποψηφίων που συμμετείχαν στη διαδικασία επιλογής για το 10% των θέσεων κάνοντας χρήση της βαθμολογίας προηγούμενων ετών και

δ. Μεταθέτει την υπουργική απόφαση για τον αριθμό των εισακτέων τον Ιούνιο αντί του Μαρτίου, με αποτέλεσμα οι υποψήφιοι να οδηγούνται στις εξετάσεις χωρίς να γνωρίζουν πόσες είναι οι προσφερόμενες θέσεις.

ΤΑ «ΠΡΟΤΥΠΑ – ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΚΑ» ΣΧΟΛΕΙΑ

Τα Πειραματικά σχολεία γίνονται Πρότυπα με εισαγωγικές εξετάσεις για τους μαθητές και με δυνατότητα χρηματοδότησης από διάφορες πηγές. Ουσιαστικά

μετατρέπονται στην πίστα για την πιλοτική εφαρμογή όλων των αντικειμενικών μέτρων που σχεδιάζει το Υπουργείο Παιδείας για το σύνολο της εκπαίδευσης, τόσο στο περιεχόμενό της, όσο και στη διοίκηση της και στη λειτουργία της.

Ένα πανίσχυρο 7μελές όργανο διοίκησης, η ΔΕΠΠΣ, αποφασίζει για το είδος και τη μορφή των εξετάσεων εισαγωγής μαθητών, καθορίζει τον αριθμό των εισακτέων, οριοθετεί τα κριτήρια επιλογής διευθυντών και εκπαιδευτικών, προσλαμβάνει αναπληρωτές εκτός σειράς ενιαίου πίνακα, και αξιολογεί, ως εξωτερικός αξιολογητής, το εκπαιδευτικό έργο. Η αξιολόγηση γίνεται η σημαία και το βασικό εργαλείο χειραγώγησης των εκπαιδευτικών, οι οποίοι θα πρέπει να δίνουν συνεχώς εξετάσεις για τη δεκτικότητά τους στους ορισμούς του υπουργείου και στην «εργασιακή ευελιξία». Φυσικά, μετά το ίδιο θα εφαρμοστεί και στις οργανικές θέσεις όλων των εκπαιδευτικών ανεξάρτητα από τον τύπο του σχολείου.

ΟΙ ΜΕΤΕΓΓΡΑΦΕΣ

Οι μετεγγραφές ...μετονομάζονται σε «θέσεις εισακτέων των κατόχων Γενικού ή Επαγγελματικού Λυκείου, πέραν του καθορισμένου αριθμού» και δεν υπερβαίνουν το 20% του συνόλου των εισακτέων. Ουσιαστικά με αυτό τον τρόπο πάνω από το 40% των υποψηφίων που με βάση την προηγούμενη νομοθεσία είχαν τη δυνατότητα να σπουδάσουν (με τη διαδικασία των μετεγγραφών σε τριτοβάθμιο ίδρυμα της περιοχής που κατοικοεδρεύουν), με τη νέα νομοθεσία αποκλείονται.

Η ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΤΟΥ 10%

Καταργείται από το σχολικό έτος 2012-13, η εισαγωγή αποφοίτων Λυκείων, προηγούμενων ετών, στα Πανεπιστήμια και τα

ΤΕΙ με το ποσοστό του 10%. Με τη ρύθμιση αυτή το Υπουργείο ψαλιδίζει κατά 10% τις θέσεις εισακτέων, καθώς ως γνωστόν μέχρι σήμερα για την κατηγορία αυτή προσφέρονταν περίπου 8.000 θέσεις.

ΑΠΟΛΥΤΗΡΙΟ ΔΥΟ ΤΑΧΥΤΗΤΩΝ

Θεσμοθετείται η δυνατότητα απόκτησης απολυτηρίου Λυκείου χωρίς συμμετοχή στις πανελλαδικές εξετάσεις, αλλά με ενδοσχολικές εξετάσεις στα πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα. Όπως αναφέρεται στο σχέδιο νόμου, στους αποφοίτους αυτής της κατηγορίας «χορηγείται απολυτήριο στο σώμα του οποίου αναγράφεται ότι χορηγήθηκε σύμφωνα με τις διατάξεις της παρούσας». Με άλλα λόγια θα αναγράφεται ότι αποκτήθηκε μέσα από τη διαδικασία εξετάσεων σε επίπεδο σχολικής μονάδας. Η αναφορά περί ισότιμων απολυτηρίων που συνόδευσε την εξαγγελία της ρύθμισης έχει παραλειφθεί για τον απλούστατο λόγο ότι δεν μπορεί να είναι ισότιμα δύο απολυτήρια τα οποία έχουν αποκτηθεί μέσα από εξεταστικές δοκιμασίες διαφορετικού επιπέδου δυσκολίας.

Με τις δυο προηγούμενες ρυθμίσεις συνδέεται και ο καθορισμός του αριθμού εισακτέων. Παράλληλα, το Υπουργείο Παιδείας θα αποφασίζει «μετά από γνώμη της Συγκλήτου κάθε Πανεπιστημίου, του Συμβουλίου κάθε ΤΕΙ».

Είναι φανερό ότι το Υπουργείο επιχειρεί να εξασφαλίσει τους όρους για μια δραστική μείωση του αριθμού των υποψηφίων που θα πετυχαίνουν την είσοδό τους στα τριτοβάθμια ιδρύματα, ανοίγοντας για τους υπόλοιπους το δρόμο των πάσης φύσεως ιδιωτικών «κολεγίων» ή των δημοσίων «κολεγίων» τα οποία θα λειτουργούν με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια.

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

φυτρώνουν στο τσιμέντο τριαντάφυλλα;

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΧΡΟΝΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

Μετά από μια πολύμηνη κυοφορία διαδοχικών παλινωδιών, επίσημων δημοσιευμάτων και άλλων τόσων ανακλήσεων, εικασιών τύπου λαγού προς αποκομιδή εντυπώσεων, ηθελημένων 'δι-αρρών', συμβιβαστικών διαβουλεύσεων με την κράτος εν κράτει εκκλησία, πορισμάτων «διαλόγου» προειλημμένων αποφάσεων και όλων αυτών επενδυμένων το περιτύλιγμα της παιδαγωγικής—πάνω απ' όλα—αναγκαιότητας, επιτέλους στις 30 του Μάρτη, ημέρα απεργίας των εκπαιδευτικών για τα μαζικά λουκέτα στα σχολεία, ημέρα νέων μαχών στην πολύπαθη Κερατέα, ημέρα ανακοίνωσης τής—τι πρωτότυπο—πιστοληπτικής μας υποβάθμισης και προαναγγελίας της τυπικής μας πτώχευσης από τους οίκους της τραπεζικής ανοχής, ήρθε το Νέο(φιλελεύθερο) Λύκειο. Όχι ως άλμα στον εκπαιδευτικό νεοφιλελευθερισμό, αλλά σίγουρα ως ένα επιπλέον σταθερό βήμα.

Αξίζει στο σημείο αυτό να επαναλάβουμε κάτι που έχει ήδη επισημανθεί. Το «νέο σχολείο», με κλάσμα του το «Νέο Λύκειο», ανακοινώνεται λίγο-λίγο, μας έρχεται φέτες-φέτες σα σαλάμι. Το ολοήμερο, τα λουκέτα, το 45ωρο Γυμνάσιο, η αξιολόγηση, το ψηφιακό βιβλίο κλπ. Δεν μας αποκάλυψαν με μιας το συνολικό του μεγαλείο, για να μην τρομάξουμε. Μας το χορηγούν σταδιακά, γιατί με μιας η δόση θα ήταν θανατηφόρα. Γιατί με μιας, θα φαινόταν η συνολική του ασχήμια και τα επικοινωνιακά τερτίπια θα ήταν αδύναμα.

Το timing της επίσημης παρουσίας του «νέου λυκείου» πάντως, από τις δύο ασυγχώνευτες κυρίες του υπουργείου, ήταν καλό και συμφέρον σε ό,τι αφορά τη μαζική ψυχολογία, αφού τράβηξε τα φώτα της δημοσιότητας από το 1,8+ δις που πρέπει να μαζέψει άμεσα ο Παπακωνσταντίνου (χωρίς να τα αφαιρέσει από τα 30 νέα σπαρταριστά δις που προικοδότησε στις τράπεζες), με μια νέα δέσμη τσουχτερών περικοπών.

Μετά το μαστίγιο των λουκέτων στα σχολεία, το καρτό του «νέου Λυκείου» φάνταξε προς στιγμή ζουμερό και εύπεπτο.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΧΩΡΟΥ

Το «Νέο Λύκειο» ήρθε, ως ένα νέο, κλωνοποιημένο υβρίδιο, μια νέα καλλιέργεια σε φτωχό, αλίπαστο, κακοπαθημένο, αποαζωτοποιημένο έδαφος:

- καλλικρατικές συγχωνεύσεις, υποβιβασμοί και λουκέτα στα σχολεία,
- διάλυση 50 εκπαιδευτικών οργανισμών, ανάμεσα στους οποίους ο ΟΣΚ (προς δόξαν των ΣΔΙΤ ή αποχαίρετα τη σχολική αίθουσα που ήξερες) και ο ΟΕΔΒ (με παραχώρηση του ψηφιακού βιβλίου στην ιδιωτική πρωτοβουλία μετά από κοινοτική επιδότηση),
- απόλυτη ελαστικοποίηση στις εργασιακές σχέσεις των εκπαιδευτικών (αναπληρωτές κανονικού ωραρίου, αναπληρωτές μειωμένου, ωρομίσθιοι και ΕΣΠΑτζήδες,
- ολοήμερο παιδοφυλακτήριο στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση, με όρους αναντάμ μπαμπαντάμ στο πρόγραμμα, τους εκπαιδευτικούς, τις υποδομές και τη σίτιση,
- νέο διοικητικό μοντέλο του υπερδιευθυντή και του ισοπεδωμένου συλλόγου,
- καλλικρατική κατάτμηση του ενιαίου της εκπαίδευσης και «αποκέντρωση» του τύπου «βγάλτε τα πέρα μόνοι σας»,
- δρομολογούμενη, στην πράξη πια, «αξιολόγηση» της σχολικής μονάδας και του εκπαιδευτικού,

- δραματική κατακύλα του προϋπολογισμού για την παιδεία, από το 3,1 στο 2,7%.

Και όλα αυτά μέσα σε μια μόνιμη σαρακοστή για τον κόσμο της δουλειάς, που τραβά την ανηφόρα ενός Γολγοθά με προδιαγραμμαμένη την τελική σταύρωση (αν δεν βγούμε απ' τον κύκλο της σιωπής και της αμηχανίας).

Μέσα σ' αυτό το περιβάλλον, τα περί μείωσης της υπερεργασίας των εφήβων «που έχουν δικαίωμα στη ζωή», τα περί «κατάργησης της παπαγαλίας» και «ενδυνάμωσης της κριτικής σκέψης», τα περί περιστολής της παραπαιδείας και καλλιέργειας ερευνητικής ικανότητας και «εμβάθυνσης» ήχησαν λιγότερο ερειπιώδη, περισσότερο ζωντανά. Ο κόσμος έχει ανάγκη από ψέματα και αντικατοπτρισμούς, το «Νέο Λύκειο» του τα προσφέρει αν και με χοντροκοπιές.

Κι αφού ράντισαν το ξερό έδαφος με παιδαγωγίζουσες επικλήσεις (δύο «πρώτα ο μαθητής» προς ένα «για παιδαγωγικούς λόγους» το διάλυμα) προσδοκούν τώρα να φυτρώσουν τριαντάφυλλα στο τσιμέντο...

ΠΕΡΙ ΠΕΠΑΤΗΜΕΝΗΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΙΑΣ

Έτσι ζούμε ακόμα μια εκπαιδευτική «μεταρρύθμιση» που πάσχισε να πρωτοτυπήσει αλλά δεν τα κατάφερε. Μια εκπαιδευτική «μεταρρύθμιση» που, όπως και οι προκάτοχές της, παρέμεινε ασφυκτικά κλεισμένη στα κάγκελα των εισαγωγικών. Άλλη μια επίφαση. Ακόμη μια ανιαρή επανάληψη της εξανδραποδισμένης πια έννοιας.

Η «μεταρρύθμιση» του μνημονιακού υπουργείου παιδείας (και άλλων χαριτωμένων προσδιορισμών) χρησιμοποίησε κι αυτή τη φορά την παλιά, καλή συνταγή των παραδοσιακών συστατικών. Μια μέτρια έκθεση ιδεών ως πρόλογο με παιδαγωγίζουσες και κοινωνιολογίζουσες επισημάνσεις, περιστροφή περί τον άξονα των

εισαγωγικών στην τριτοβάθμια εξετάσεων, ολόπλευρη στήριξη στην παραπαιδεία και με νέο μάλιστα φιλόδοξο κλάδο των project makers, φτήνια στις υποδομές και μίζερια στις δαπάνες.

Μια «μεταρρύθμιση», κλωρίνη. Αυτήν ξέρετε, αυτήν εμπιστεύεστε.

Οφείλουμε όμως να ομολογήσουμε πως η νέα «μεταρρύθμιση» της πολυμεταρρυθμισμένης παιδείας έχει κι αυτή δυο πρωτοτυπίες να πορεύεται:

- Έβαλε χέρι σε όλες τις ηλικίες, από τα πρωτάκια του ολοήμερου μέχρι τους Λυκειόπαιδες. Το εξαιρετικά πρωτότυπο σ' αυτήν τη δια-ηλικιακή προσέγγιση βρίσκεται στο ότι το μικρό της πρώτης Δημοτικού αργεί ακόμη πολύ να ασκήσει το «ιερό» εκλογικό του δικαίωμα, οπότε μπορεί να συμπίεστεί σ' ένα ωράριο που θα του μάθει από νωρίς πόσα απίδια παίρνει ο σάκος, γι' αυτούς που πρέπει να δουλεύουν από νύχτα σε νύχτα για να ελπίζουν μόνο ότι μπορεί να επιβιώσουν. Οι νέοι Λυκειόπαιδες όμως είναι σε μόλις τρία χρόνια ψηφοφόροι (άσε που είναι και εν δυνάμει καταληψίες), οπότε το νέο προϊόν λανσαρίστηκε με πολλές επιφάσεις και μερικά bonus (μείον 1-2 ώρες, μείον 1-2 μαθήματα κλη).

- Ανακάλυψε ότι η «κάτσε καλά, Γεράσιμε» τάχα προώθηση της γενικής παιδείας, με τα 28 πανελλαδικώς εξεταζόμενα μαθήματα, ολοκλήρωσε την αποστολή της και, αφού συνέτριψε κάμποσες εκατοντάδες χιλιάδες παιδιά, έλαβε οριστικά τέλος μπροστά στην επιλογή της απόλυτης πρώιμης εξειδίκευσης, ενώ η επίσης κατά Γεράσιμο πάταξη της «ήσσανος προσπάθειας» αντικαταστάθηκε από την ανάγκη «ισορροπημένης ζωής» της πολυποποιημένης εφηβείας.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΕΜΠΝΕΥΣΤΩΝ

Όπως δεν θα αγόραζε ποτέ κανείς ένα λεξικό της Νεοελληνικής αν συγγραφέας του ήταν ο φερόμενος σήμερα ως πρωθυπουργός, ούτε κανείς θα εμπιστευόταν για φύλαξη το πορτοφόλι του στον πορτοφολά του λεωφορείου, έτσι κανένας λογικός άνθρωπος δεν θα περίμενε ποτέ από μια δράκα που εκλέχτηκε στη βάση της εξαπάτησης των αφελών για να ξεπουλήσει τη χώρα και να παραδώσει το λαό της στο δολοφονικό ΔΝΤ, να φέρει αλλαγές στη δημόσια εκπαίδευση που θα προωθούσαν ίσες ευκαιρίες μόρφωσης για όλα παιδιά, θα καθιέρωναν το δωδεκάχρονο υποχρεωτικό σχολείο ή θα έκαναν το Λύκειο αυτόνομη βαθμίδα.

Το «βιογραφικό σημείωμα» των εμπνευστών του «νέου σχολείου» περνά και διαχέεται σε κάθε πράξη τους. Πώς θα ήταν ποτέ δυνατό αυτοί που βγάζουν στο σφυρί το δημόσιο πλούτο, που συμμετέχουν στην «αυγή της Οδύσσειας» με κυνισμό διαλαλώντας την ως μεσοπρόθεσμη επένδυση, που θα ψάχνουν τις κωλότσεπες του άνεργου για να δουν αν δικαιούται το χαρτζιλίκι της ανεργίας, που βάζουν λουκέτο σε εκατοντάδες σχολεία, που διαλαλούν ότι «το μνημόνιο είναι ευτυχία», να εμπνευστούν και να εφαρμόσουν ένα σχολείο δημοκρατίας, γνώσης και γενναιοδωρίας;

Η πολιτική τους είναι μία σε όλους τους τομείς. Ειδικά για ό, τι σχετίζεται με την κοινωνική πρόνοια, οι επιλογές τους κυμαίνονται από την κάθετη συρρίκνωση στην απόλυτη κατάργηση. Ή όπως λέει και η διαφήμιση «η υπογραφή τους είναι εγγύηση».

ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΝΟΥΣΙΑΣ ΟΥΣΙΑΣ

Στον πρόλογο του επίσημα δημοσιοποιημένου «Νέου Λυκείου» δεν αποφεύχθηκε η επίκληση στον ΟΟΣΑ (ως διαγωνισμό PISA) από τις οδηγίες του οποίου αντλεί την έμπνευσή του το «μεταρρυθμιστικό» πόνημα για τη δια βίου κατάρτιση, με μέρος της αυτήν τη «μεταρρύθμιση». Για μια ακόμη φορά η ηγεσία του υπουργείου παιδείας μας υποβάλλει την ιδέα πως είναι σωστό και πρέπει το αίσθημα της μειονεξίας απέναντι στους Φινλανδούς μαθητές που, αν και έχουν πολύ λιγότερα Λύκεια από μας, σαρώνουν τα βρα-

βεία στον ανωτέρω διαγωνισμό. Δε μας λέει βέβαια τίποτα για το γεγονός ότι το 50% των Φινλανδών εφήβων προωθείται σε τεχνικά σχολεία που δεν συγκαταλέγονται στα λύκεια, ούτε μας γνωστοποιεί την ανακοίνωση των Φινλανδών μαθηματικών για το πολύ χαμηλό επίπεδο των μαθητών τους, που μόνο στον «εργαλειακό» διαγωνισμό PISA μπορεί να πετυχαίνει διακρίσεις.

Όσο για τα κροκοδείλια δάκρυα της συμπίεστης εφηβείας, ο φαρισσαϊσμός δεν έχει όρια. Η «ισορροπημένη» ζωή κρεμιέται από τη σύμβαση των 560 ευρώ, την καθόλου σύμβαση, τη διετή εργασία ως πρακτική εξάσκηση και τις ελεύθερες απολύσεις.

Και ο ακροβάτης ισορροπεί στο τετλωμένο σχοινί, μόνο που αυτός έχει τουλάχιστον δίχτυ ασφαλείας. Στην υπερπαραγωγή «ΤΟ ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ», ο σκηνοθέτης επεφύλαξε για τους έφηβους το ρόλο του κασκανιέρ.

Στην Α' Λυκείου εισάγεται ένας νέος τύπος αριθμησης, όπου δύο κι ένα δεν μας κάνουν τρία, αλλά μόνο ένα. Έτσι ο ταχυδακτυλουργός της «μεταρρύθμισης» βάζει στο καπέλο δυο κουνέλια και βγάζει ένα. Το κοινό χειροκροτεί.

Φυσική + Χημεία + Βιολογία = 1. Αρχαία+Νεοελληνική γλώσσα + Λογοτεχνία = 1. Άλγεβρα + Γεωμετρία = 1.

Έτσι, με το νέο τύπο άθροισης, τα 16 μαθήματα μειώθηκαν σε 8.

Ξέρουν καλά αυτό το μαθηματικό μοντέλο από την περίπτωση του χρέους. Αυτά που φάγαμε + τα χαριστικά δάνεια στους φίλους μας κρατικοδίαιτους βιομήχανους + οι μίζες για τα υποβρύχια που γέρνουν + οι γενναιοδωρες επιδοτήσεις στις τράπεζες = 1: αυτά που χρωστάτε εσείς. Το μόνο σίγουρο είναι ότι οι 34 ώρες μειώθηκαν σε 32, αναλογικά τόσο μειώθηκαν και τα spreads, αλλά αυτό δε συνιστά μεταρρύθμιση της χρηματοπιστωτικής αλτηρείας.

Στη Β' Λυκείου η τεχνολογική κατεύθυνση εξασρώνεται και διακτινίζεται στα τεχνικά λύκεια, των οποίων η «μεταρρύθμιση» αναμένεται. Στόχος πάντως η ανατροπή της αναλογίας 25/75 Τεχνικά/Γενικά. Αν και εδώ ποθούμενο είναι το Φινλανδικό 50/50, θα πάμε και σε νέους διακτινισμούς. Και αυτό σωστό και πρέπει. Σε μια χώρα που η συντριπτική πλειοψηφία του λαού της είναι νεόφτωχοι, η συντριπτική πλειοψηφία των παιδιών του καλά θα κάνουν να πάνε στη φτηνή κατάρτιση.

Στη Γ' Λυκείου φυτρώνει μια νέα κατεύθυνση περί τα οικονομικά. Οι προκοπές μας σ' αυτό τον τομέα σχηματοποιούνται στο σχολείο. Μην πάει χαμένη τόσο εμπειρία! Να θεωρητικοποιηθεί και να αποτελέσει γνώση!

Στην τάξη αυτή έχουμε τη σχεδόν απόλυτη πρόσδεση στο άρμα των πανελληνίων, προκειμένου να «ισορροπήσει» επιτέλους ο κάκοπαθημένος έφηβος. Εδώ τα spreads του ωραρίου αυξάνονται ελαφρά, αλλά όχι ανησυχητικά...

Ως γενικά συμπεράσματα:

- Η παπαγαλία περικόπεται δραστικά, αφού το νέο, αγγλοσαξωνικού τύπου, μοντέλο προβλέπει σαρωτικά την πολλαπλή επιλογή ως πανάκεια. Έτσι η παπαγαλία αντικαθίσταται από τον πιθανισμό, με δεδομένο ότι βάσει πιθανοτήτων και μια μαιμού μπορεί με 12% ποσοστό επιτυχίας να πάρει άριστα στα multiple choice.

- Η ερευνητική εργασία φέρνει μια πνοή ευρωπαϊσμού στο «νέο λύκειο». Εκατοντάδες εργασίες εκπονούνταν κάθε χρόνο στο Λύκειο με πολύ σημαντικό περιεχόμενο αλλά αποσυνδεδεμένες από τη βαθμολογία. Υπήρχε δηλαδή και κάτι που τα παιδιά έκαναν με μεράκι, χωρίς το μπαμπούλα του βαθμολόγου και γι' αυτόν ακριβώς το λόγο ήταν γνήσια δουλειά των παιδιών. Τώρα βαφτίζονται «μικρές πτυχιακές», μπαίνουν στην κρισάρα και γίνονται αντικείμενο βαθμοθηρίας. Αυτό συνιστά πρόοδο. Με αυτά τα χαρακτηριστικά τα «projects» γίνονται εύκολα αντικείμενο συναλλαγής.

Τώρα, αν κλείνουν άμεσα οι βιβλιοθήκες των σχολείων αντί να εμπλουτίζονται και να πολλαπλασιάζονται, αν δεν προβλέπονται νέα βιβλία και αν γενικώς η έρευνα στην πτωχευμένη μπανανία παύει να επιδοτείται, αυτά αποτελούν απλώς λεπτομέρειες. Όπως λεπτομέρεια αποτελεί και η παρότρυνση στο επίσημο κείμενο για

αναζήτηση υλικού μέσω του διαδικτύου. Η χαρά του paste-copy, με λεκτικές μικροαλλαγές και μπόλικο ανακάτεμα.

Όσο για την ερευνητική εργασία στα Αγγλικά, με δεδομένες μάλιστα τις θεματικές ενότητες, απορίας άξιο ποιος θα είναι ο διορθωτής-αξιολογητής δεδομένου ότι ο βαθμός τους έχει και μια βαρύνουσα σημασία.

- Η παραπαιδεία περιστέλλεται και σταδιακά εξαφανίζεται ως δια μαγείας, αφού η ύλη δεν είναι προκαθορισμένη. Ακριβώς, δηλαδή, ό,τι έγινε στους διαγωνισμούς του ΑΣΕΠ, όπου, με αξιοθαύμαστη ετοιμότητα, τα φροντιστήρια κυκλοφόρησαν ακριβοπληρωμένα συνοπτικά εγκόλπια γενικής ύλης. Κάτι οδηγούς επιτυχίας δηλαδή, νέου τύπου περιληπτικά λυσάρια κομποστοποίησης της ύλης και απόδοσής της ως εύπεπτης προπατζδικής επιλογής ή κλειστού τύπου περιληπτικής αναπαραγωγής. Επιπλέον, αξιοθαύμαστο είναι το γεγονός πως ο προς «εξισορρόπηση» έφηβος σχολάει πιο ενωρίς από το πρωτάκι του δημοτικού, δεν παρατείνει την παραμονή του στο σχολείο ούτε καν με πρόσθετη διδακτική στήριξη κι έτσι ελεύθερος παρακολουθεί την απογευματινή ζώνη του διπλανού φροντιστήριου.

- Το προπανεπιστημιακό έτος, οι συντελεστές βαρύτητας που θα ορίζονται από τα πανεπιστήμια και ενδεχομένως, όπως ανακοινώθηκε, η συμμετοχή των πανεπιστημιακών στα θέματα των εξετάσεων, δίνει απλόχερα τη δυνατότητα μιας νέας αποικίας στην παραπαιδεία – όπως λέει και ο Κάτσικας – με τριτοβάθμια χαρακτηριστικά. Ανεβασμένα πράγματα!

Με μια κουβέντα, το «Νέο Λύκειο» αποτελεί μια βαθμίδα δεμένη απ' το λαμό με την πρώιμη εξειδίκευση, τη βαθμοθηρία, την παραπαιδεία, την εισαγωγή στην τριτοβάθμια.

ΠΕΡΙ ΤΟΥ «ΚΑΛΑ, ΤΙΠΟΤΑ ΠΙΑ ΔΕΝ ΣΑΣ ΙΚΑΝΟΠΟΙΕΙ!»

Προσωπικά αισθάνομαι πολύ ικανοποιημένη.

Όταν ένα σχολείο κλείνει, αυτό συνιστά πρόοδο. Όταν 1933 σχολεία κλείνουν, συγχωνεύονται ή υποβιβάζονται, αυτό συνιστά πρόοδο στην 1933η.

Όταν βλέπω τα πρωτάκια να έχουν σιχαθεί το σχολείο, πριν καλά-καλά ξεκινήσουν, αυτό συνιστά έγκαιρο ενσυχολισμό.

Όταν βλέπω συναδέλφους μου να χαίρονται γιατί οι ώρες της συγγραφής δεν θίχτηκαν, χαίρομαι κι εγώ.

Όταν το παιδαγωγικό ινστιτούτο προτείνει 45ωρο στο Γυμνάσιο, χωρίς καν ενισχυτική, θαυμάζω και σεμνύνομαι.

Όταν ακούω για το ψηφιακό βιβλίο που θα χορηγείται από τον ιδιώτη-κοινοτικά επιδοτούμενο, αποσβολώνομαι.

Όταν ακούω για το σχολείο «χωρίς τοίχους», κρυώνω προκαταβολικά αλλά θα πάρω μαζί μου ζακέτα.

Όταν ακούω ότι η ψυχρή σχολική αίθουσα θα αντικατασταθεί από την πράσινη, διαφωνώ λίγο στο χρώμα, αλλά λέω ότι δεν μπορούμε να τα 'χουμε όλα.

Όταν ακούω για το ψηφιακό φροντιστήριο, που πατάς ένα κουμπάκι βγαίνει μια χοντρή και λέει στα παιδάκια νίξ φαί, λέω «πού έφτασε η επιστήμη»!

Όταν ακούω λόγους στέλειωτους ύμνους και κρότους, όταν ακούω να μιλούν για την ελευθερία, για νόμους ευαγγέλια, για μια ζωή με τάξη, όταν ακούω να γελούν, όταν ακούω πάλι να μιλούν εγώ (πια δε) σωπαίνω.

Έτσι, ζούμε μια ακόμα «μεταρρύθμιση»! Παρασυρμένη από το παιδικό άσμα, κλείνω με τη δεύτερη στροφή του:

Θα πάω να το πω κι εσύ μου βγει σε κακό, πως είσαστε συνένοχοι, συνένοχοι κι οι δυο!

<http://www.youtube.com/user/ninageor>

alfavita.gr

Ειδήσεις, Αναλύσεις, Έρευνες, Θέματα για όλους του χώρου της Παιδείας και της εργασίας, για τον εκπαιδευτικό, το γονιό, το μαθητή, το φοιτητή, τον ενημερωμένο πολίτη.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ

www.alfavita.gr ΔΙΚΤΥΟ

ΕΚΓΑΙΡΗ ΚΑΙ ΕΓΚΥΡΗ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ

Με την επιμέλεια του Χρήστου Κάτσικα και 50 συνεργατών - ανταποκριτών.

Η www.alfavita.gr είναι η μεγαλύτερη σε επισκεψιμότητα εκπαιδευτική πύλη την Ελλάδα με 2.500.000 επισκέψεις μηνιαίως.

γράφει ο Γιώργος Κ. Καββαδίας

Το «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»: ΜΥΘΟΙ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ ή πώς το «νέο σχολείο» του ΠΑΣΟΚ ταυτίζεται με το «αποκεντρωμένο» σχολείο της αγοράς

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Από τη δεκαετία του 1990 η κυρίαρχη πολιτική στην εκπαίδευση επιδιώκει την ευθυγράμμισή της στα νέα δεδομένα της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στόχος η διαμόρφωση του ευέλικτου, «αποκεντρωμένου» σχολείου της αγοράς, που οικοδομείται πάνω στα ερείπια του σημερινού δημόσιου σχολείου. Στη χώρα μας οι αντιστάσεις του εκπαιδευτικού κινήματος έπαιξαν αποφασιστικό ρόλο στην αποτροπή της εφαρμογής της «αξιολόγησης» και της «αποκεντρώσεως», που αποτελούν βασικούς πυλώνες για την οικοδόμηση του σχολείου της αγοράς και αποτελούσαν βασικές προτεραιότητες της εκπαιδευτικής πολιτικής των κυβερνήσεων ΠΑΣΟΚ και Ν.Δ.

Οι κυρίαρχες δυνάμεις προβάλλουν ένα μοντέλο σύμφωνα με το οποίο η επιχείρηση διατάζει και η εκπαίδευση πρέπει να συμμορφώνεται. Γενικότερα το εκπαιδευτικό σύστημα πρέπει να «μεταρρυθμίζεται» έτσι που να συμμορφώνεται με τους κανόνες της αγοράς. Σε πανευρωπαϊκό επίπεδο γίνεται όλο και πιο ορατή η ενεργός συμμετοχή και παρέμβαση των επιχειρήσεων στην εκπαιδευτική διαδικασία που επιχειρούν να προσδεθεί στο άρμα τους.

ΣΤΗΝ ΠΡΕΣΑ ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ

Την περίοδο αυτή η ελληνική δημόσια

εκπαίδευση δέχεται αλλεπάλληλα πλήγματα. Το τωρινό πλήγμα δεν είναι άλλο από τις συγχωνεύσεις σχολείων σε συνδυασμό με μια καταιγίδα άλλων αντικειμενικών μέτρων (κλείσιμο Ο.Ε.Δ.Β., προσπάθεια κατάργησης του έντυπου σχολικού βιβλίου, υπερβολικά μειωμένη χρηματοδότηση), υποβάθμιση του βιοτικού επιπέδου των εκπαιδευτικών και την προσπάθεια κρατικής χειραγώγησης του έργου τους (μέντορες, αυτοαξιολόγηση). Η επίθεση, όπως και στην υπόλοιπη κοινωνία, είναι στρατηγικού χαρακτήρα και στοχεύει στην αλλαγή των αρχών λειτουργίας της ελληνικής εκπαίδευσης, όπως αυτές διαμορφώθηκαν μεταπολεμικά.

Τα όποια υπολείμματα κοινωνικών κατακτήσεων υπάρχουν σήμερα στην εκπαίδευση εξέφραζαν ένα εκπαιδευτικό σύστημα μιας άλλης εποχής και ένα διαφορετικό συσχετισμό κοινωνικών και πολιτικών δυνάμεων από το σημερινό. Η στρατηγική ήττα του λαϊκού κινήματος τις δεκαετίες του '90 και του 2000 έγινε το εφαλτήριο για να συντριβούν εργασιακά και κοινωνικά δικαιώματα. Οι συγχωνεύσεις σχολείων επιδιώκουν να συρρικνωθεί το εκπαιδευτικό σύστημα προκειμένου να πάψει η χρηματοδότησή του, έστω και με τα ισχύοντα ποσοστά (κάτω από 2,75% του ΑΕΠ) των τελευταίων χρόνων, ν' αποτελεί πρόβλημα για τον κρατικό προϋπολογισμό.

Όταν υπάρχει η ανάγκη χρηματοδότησης κοινωνικών αναγκών η νεοφιλελεύθερη μυθολογία κάνει λόγο για σπάταλο κράτος που πρέπει να σταματήσει να υπάρχει. Ως σπατάλη κατανοούνται σήμερα και οι ελάχιστες δαπάνες για την εκπαίδευση. Με βάση τη λογική αυτή σταμάτησαν φέτος την ενισχυτική διδασκαλία, έκοψαν τις αποσπάσεις από τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας και τα σχολεία του εξωτερικού. Οι σημερινές εξελίξεις εμπνεύστηκαν από το αγγλοσαξωνικό μοντέλο συντηρητικής αναδιάρθρωσης: τη Λισαβόνα, τη Μπόλδοβια και τον ΟΟΣΑ.

Το αποτέλεσμα θα είναι ένα σχολείο που από άποψη υλικοτεχνικών υποδομών θα θυμίζει τη δεκαετία του '60. Ένα εντελώς υποτυπώδες σχολικό δίκτυο για την επαρχία, το οποίο θα έχει ως άμεση και σοβαρή συνέπεια την αύξηση της σχολικής διαρροής και από την άλλη δημιουργία σχολείων-μαμούθ που θα λειτουργούν ως αποθήκες ψυχών για μαθητές και εκπαιδευτικούς.

Όλα αυτά έχουν σοβαρές παιδαγωγικές και κοινωνικές επιπτώσεις:

1. Δημιουργούνται πολυπληθή σχολεία από άποψη μαθητικού δυναμικού με λιγότερο εκπαιδευτικό προσωπικό. Αποτέλεσμα είναι η δημιουργία ενός απρόσωπου παιδαγωγικού περιβάλλοντος, με μειωμένη ή εντελώς αδύνατη την ουσιαστική επικοινωνία ανάμεσα στον εκπαιδευτικό

και το μαθητή και ανάμεσα στον εκπαιδευτικό και το γονιό.

2. Τη χειρότερη της πρόσβασης στο σχολείο και για το μαθητή της επαρχίας και για το μαθητή των μεγάλων αστικών κέντρων. Οι μετακινήσεις θα παρουσιάσουν στην πορεία και άλλα προβλήματα, καθώς ανατίθενται στους Καλλικρατικούς Δήμους, οι περισσότεροι από τους οποίους είναι υπερχρεωμένοι και ξεκινούν τη νέα πορεία τους με σημαντική μείωση των δαπανών τους. Η δυσκολία της πρόσβασης στο σχολείο έχει αναγνωριστεί από την κοινωνιολογική εκπαιδευτική έρευνα ως αιτία σχολικής διαρροής.

ΤΟ «ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΟ» ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ

Μπορεί ο πρωθυπουργός Γ. Α. Παπανδρέου από τις αλήστου μνήμης προγραμματικές δηλώσεις που παραδοσιακά μοιάζουν με ξεπερασμένη έκθεση ιδεών να εξήγγειλε «τη συνεχή αύξηση της χρηματοδότησης για την Παιδεία ώστε να επιτευχθεί ο στόχος του 5%», αλλά είναι ο ίδιος που εδώ και μια 15ετία περίπου είχε χαρακτηρίσει «ξύλινα» τα συνθήματα για αύξηση των κρατικών δαπανών στο 15% του κρατικού προϋπολογισμού.

Στόχος της κυβέρνησης, ιδιαίτερα μετά την υπαγωγή της Ελλάδας στο Δ.Ν.Τ. και με βάση τα μνημόνια, είναι η συνεχής μείωση των κρατικών δαπανών για την εκπαίδευση και η μετάθεση του κόστους λειτουργίας των σχολικών μονάδων στους δήμους και ουσιαστικά στους εργαζόμενους, με την επιβολή τοπικής φορολογίας και η διάσχιση εταιριών – κορηγών.

Αυτό είναι το φτηνό και ευέλικτο σχολείο της αγοράς. Αυτό είναι το επιχειρηματικό σχολείο των «κουπονιών», που λειτουργεί με ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια. Μακροπρόθεσμα τ' αποτελέσματα θα είναι ο μαρσαμός και το κλείσιμο πολλών σχολείων, κυρίως των αγροτικών περιοχών, αφού οι κοινότητες και οι μικρότεροι δήμοι δε θα μπορούν ν' αντεπεξέλθουν στα έξοδα λειτουργίας τους, την ώρα που οι ποικιλώνυμοι «τοπικοί παράγοντες» θα ενδιαφέρονται για τη βιτρίνα τους, τα «καλά» σχολεία της περιοχής. Ανάλογα προβλήματα θ' αντιμετωπίσουν και πολλά σχολεία των αστικών κέντρων, ιδιαίτερα των υποβαθμισμένων περιοχών, που θα εξελιχθούν σε σχολεία αλλοδαπών μεταναστών και φτωχών Ελλήνων, κατά τα πρότυπα των ΗΠΑ, της μητρόπολης του καπιταλισμού.

Πάνω στα ερείπια του ενιαίου δημόσιου σχολείου οικοδομείται η διαφοροποίηση κάθε σχολείου και ουσιαστικά ο ταξικός διαχωρισμός τους. Με «δούρειο ίππο» την Ευέλικτη Ζώνη για το Δημοτικό Σχολείο και τις Ελεύθερες Ζώνες στο Γυμνάσιο, δίνεται η δυνατότητα στις επιχειρήσεις και τους δήμους να διαμορφώνουν το 1/3 του προγράμματος σε κάθε σχολείο χωριστά. Επιπλέον, η τοποθέτηση οικονομικού διευθυντή-μάντζερ δείχνει το άνοιγμα του σχολείου σε επιχειρηματικές δραστηριότητες και τη διαπλοκή του με την «ελεύθερη» αγορά.

Στα πλαίσια της αποκέντρωσης γίνεται λόγος για νέους ρόλους των εκπαιδευτικών και κυρίως αυτών που ασκούν διοίκηση. Στην ουσία θα τους μετατρέψει σε μάντζερ – διαχειριστές, που θα είναι υποχρεωμένοι ν' αναζητούν πηγές χρηματοδότησης για τη λειτουργία του σχολείου. Μια τέτοια προοπτική εμπεριέχει τον κίνδυνο καθυστάσεως της διδακτικής πράξης στην επιχειρηματική λογική. Το σχολείο να λειτουργεί με κριτήριο την εξεύρεση κονδυλίων και να προσαρμόζει τη λειτουργία του σ' αυτή την προοπτική.

«ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ» – ΧΕΙΡΑΓΩΓΗΣΗ: ΑΝΑΤΡΟΠΗ ΕΡΓΑΣΙΑΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Το Υπουργείο Παιδείας, προωθεί την ενίσχυση του ελεγκτικού και «πανοπτικού» ρόλου του υπουργείου, που θα κρατά υπό τον ασφυκτικό έλεγχο κάθε σημαντική λειτουργία του μηχανισμού διοίκησης-εποπτείας της εκπαίδευσης.

Στο όνομα της «αποκέντρωσης των αρμοδιοτήτων» και της «ενίσχυσης του ρόλου των περιφερειακών δομών διοίκησης της εκπαίδευσης», επιδιώκει να μεταφέρει συγκεκριμένες αρμοδιότητες –χωρίς όμως τους αντίστοιχους πόρους– από την κεντρική εξουσία σε μια ελεγχόμενη από τα πάνω, αυστηρά ιεραρχική, διοικητική πυραμίδα (περιφερειακούς διευθυντές, διευθυντές εκπαίδευσης και σχολικών μονάδων).

Προβάλλει την ανάγκη αυτονόμησης της σχολικής μονάδας. Η αυτονόμηση αυτή αφορά τη δυνατότητα της περιφερειακής διοίκησης αλλά και της σχολικής μονάδας να χειριστούν «τον προϋπολογισμό και τη διαχείριση των πιστώσεων για λειτουργικές δαπάνες με βάση τον προγραμματισμό της Σχολικής Μονάδας, όπως προκύπτει από τη διαδικασία αυτοαξιολόγησης»

Αυξάνει τις αρμοδιότητες και την εξουσία του διευθυντή, ενώ την ίδια στιγμή αποψιλώνει τις αρμοδιότητες του Συλλόγου Διδασκόντων και των λοιπών συλλογικών οργάνων.

Μια τέτοια λειτουργία του διευθυντή θα εναρμονίζεται με τη νέα μορφή «αυτοαξιολόγησης σχολικών μονάδων» που έχει θεσμοθετήσει το υπουργείο, αφού, μέσα από τη διαδικασία αξιολόγησης που προβλέπεται, τα σχολεία θα λειτουργούν ως «αυτονομημένες μονάδες», οι οποίες θ' ανταγωνίζονται η μία την άλλη στην επίδειξη καλών σχολικών αποτελεσμάτων, καινοτομικών δράσεων και πρακτικών, ανεύρεσης πόρων και, τέλος, προσέλκυσης πελατών (μαθητών). Στο πλαίσιο αυτό ο διευθυντής της σχολικής μονάδας αναλαμβάνει ανάμεσα σε άλλα «το σχεδιασμό, την υλοποίηση και αξιολόγηση του εκπαιδευτικού έργου», γεγονός που ενισχύει όλους τους μηχανισμούς αξιολόγησης («κοινωνικής λογοδοσίας») και τους συνδέει αφενός με τις εργασιακές σχέσεις των εκπαιδευτικών και αφετέρου με την ίδια την χρηματοδότηση των σχολείων.

Εν πρώτοις αυτό έχει ως αποτέλεσμα για τους εκπαιδευτικούς τη συμπίεση του μισθού τους και της όποιας παιδαγωγικής ελευθερίας, με τις αλληπάλληλες μειώσεις αποδοχών λόγω του Μνημονίου, με αποκορύφωμα το νέο μισθολόγιο των δημοσίων υπαλλήλων που εξαρτά αποδοχές και μισθολογική εξέλιξη από την «αξιολόγηση – χειραγώγηση», δηλαδή την παθητική συμμόρφωση και υποταγή.

Σε ένα απόσπασμα της «πρότασης για το Νέο Λύκειο», αναφέρεται: «*Τα αποτελέσματα του Λυκείου μπορούν να αξιολογηθούν αναφορικά με δυο διαστάσεις: α) τις ακαδημαϊκές επιδόσεις των μαθητών και β) την απορρόφηση των αποφοίτων από την αγορά εργασίας.*»

Με άλλα λόγια ενοχοποιούνται οι εκπαιδευτικοί τόσο για τις επιδόσεις των μαθητών τους, όσο και για το ότι δεν βρίσκουν δουλειά!

Σύμφωνα με Δελτίο Τύπου του υπουργείου, η αξιολόγηση θα αφορά σχολεία και εκπαιδευτικούς και θα είναι και εξωτερική. Στόχος της είναι η καταπίεση εργασιακών δικαιωμάτων και η εξάλειψη της όποιας παιδαγωγικής αυτονομίας, η ανατροπή των εργασιακών σχέσεων και της μονιμότητας, αλλά και η κατηγοριοποίηση των σχολικών μονάδων.

<http://gkavadias.blogspot.com>

Η συγκυρία είναι δύσκολη και ο κόσμος της εργασίας αναζητά διέξοδο. Η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, εφαρμόζει τη βάρβαρη μνημονιακή πολιτική, με τη στήριξη της ΕΕ και του Δ.Ν.Τ., εξακολουθεί να τρομοκρατεί με λογιστικές αλχημείες τους εργαζόμενους. Οι υπεύθυνοι για τη σοβούσα καπιταλιστική κρίση επιμένουν στο δόγμα «να αυξήσουμε τα κέρδη μας, να μοιραστούμε τη ζημιά!». Η επίθεση σε μισθό-σύνταξη, σε εκπαίδευση και υγεία, επεκτείνεται τώρα και θα συνεχιστεί ανελέητα. Οι εργαζόμενοι πληρώνουν την κρίση μέσα από μέτρα πρωτοφανούς σκληρής λιτότητας. Ο πόλεμος είναι εδώ, ενάντια στους εργαζόμενους και τη νεολαία.

Τους τελευταίους μήνες η εκπαίδευση συγκεντρώνει τα πυρά της αντιλαϊκής επίθεσης. Μετά την πρόταση για το «νέο λύκειο» σειρά έχει και η τεχνολογική εκπαίδευση. Οι ομάδες εργασίας που σύστησε η υπουργός Παιδείας έδωσαν στη δημοσιότητα την πρότασή τους για το νέο Τεχνολογικό Λύκειο. Βασικός στόχος τους όπως φαίνεται και από το ν/σ για τη «δια βίου μάθηση», είναι η δημιουργία ενός ακόμη πιο ευέλικτου και φθηνού σχολείου. «*Το Τεχνολογικό Λύκειο μετατρέπεται σε ένα τοπικό κέντρο παροχής γνώσεων και δεξιοτήτων, προσφέροντας εναλλακτικές διαδρομές, προσαρμοζόμενες στις δυνατότητες και τους στόχους των μαθητών. Σήμερα πλέον είναι αναγκαίο, όσο ποτέ άλλοτε, να συνδεθεί η Τεχνική και Επαγγελματική Εκπαίδευση με την κοινωνία και να υποστηριχθεί η επαγγελματική κινητικότητα μέσω της σύνδεσής της με τη Δια Βίου Μάθηση.*» (από την πρόταση του υπουργείου).

Μετά τη μεταφορά της γραμματείας της μαθητείας από τον ΟΑΕΔ στη διεύθυνση της «Δια βίου μάθηση» του υπουργείου Παιδείας, στο νομοσχέδιο για τη «δια βίου μάθηση» διαβάζουμε ότι: στόχος της είναι να καλυφθούν οι «*εκπαιδευτικές και μορφωτικές ανάγκες σε σχέση με την αγορά εργασίας*».

Ποιες είναι όμως σήμερα, σύμφωνα με τους κυβερνώντες οι ανάγκες της αγοράς εργασίας; Ποιοι παράγοντες προσδιορίζουν τις ανάγκες αυτές; Κατά τη γνώμη μας οι ανάγκες της αγοράς στο καιρό του ΔΝΤ-ακόμη περισσότερο- απαιτούν εργατικό δυναμικό χωρίς εργασιακά δικαιώματα.

Παράλληλα το υπουργείο διατηρεί το παλιό καθεστώς της διάσπασης της τεχνικής εκπαίδευσης, έτσι «*Σχολικές μονάδες της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης μπορούν να λειτουργούν υπό την ευθύνη των άλλων Υπουργείων ή Ν.Π.Δ.Δ. και υπό την πλήρη εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων.*»

Θέλουν να επιβάλουν στη χώρα μας μια

γράφει ο Γιάννης Μακρίδης

για το νέο Τεχνολογικό Λύκειο στον καιρό του Δ.Ν.Τ. και ορισμένα ερωτηματικά που ανακύπτουν

ΤΕΕ χωρίς σοβαρές τεχνολογικές υποδομές, χωρίς μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό, με πρόγραμμα σπουδών γενικοποίησης της τεχνολογικής εκπαίδευσης, με υποβαθμισμένες τις τεχνικές εφαρμογές και εργαστηριακές δεξιότητες, καθώς και την απαξίωση των εκπαιδευτικών των ειδικοτήτων, με απώτερο στόχο την κατάργηση των όποιων επαγγελματικών δικαιωμάτων κάθε «πτυχιούχου» ειδικότητας. Οι στοχεύσεις των πολιτικών της Ε.Ε. για την ΤΕΕ στην Ευρώπη στην καλύτερη περίπτωση είναι οι μεταβαλλόμενες και ασαφείς (σύνδεση του πτυχίου με αντικείμενο εργασίας) σχέσεις εργασίας που προετοιμάζουν για όλους, που θα προκύπτουν από την τυπική, μη τυπική, άτυπη εκπαίδευση (εμπειρία) κ.λπ. Και όλα αυτά στα πλαίσια μιας όλο και περισσότερο συρρικνούμενης παραγωγικής βάσης της χώρας (αγροτικός τομέας – αποβιομηχανία – αύξηση της ανεργίας).

«*Οι ειδικότητες του Τεχνολογικού Λυκείου προσδιορίζονται κυρίως με βάση τις αναπτυξιακές ανάγκες της χώρας σε συνεργασία με τα παραγωγικά Υπουργεία, τις ανάγκες του παραγωγικού περιβάλλοντος και τις ανάγκες της απασχόλησης σε τοπικό επίπεδο. Η λειτουργία των ειδικοτήτων στα κατά τόπους Τεχνολογικά Λύκεια θα είναι*

αποτέλεσμα διαλόγου με τις τοπικές και περιφερειακές αρχές και τους παραγωγικούς συντελεστές. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εξετάζεται σοβαρά η λειτουργία ειδικοτήτων σε τοπικό επίπεδο, λαμβάνοντας υπόψη τις ευκαιρίες απασχόλησης, την υπάρχουσα ανεργία των νέων και τη διαρθρωτική ανεργία.»

Σύμφωνα με την πρόταση του Υπουργείου διαφαίνονται τα εξής:

1. «*Το τεχνολογικό Λύκειο, θα ενσωματώνει τα ΕΠΑ.Λ. και τις ΕΠΑ.Σ.*» Ενοποιούνται τομείς και ειδικότητες ενώ καταργούνται από τη δ/θμια εκπαίδευση τουλάχιστον επτά (7) ειδικότητες, όπως, οχημάτων - ηλεκτρικού μέρους, κομμωτικής, ορισμένα παρτί-ατρικά, Γεωπονίας, μηχανολογίας CNC κ.α.

2. «*Στην Α' τάξη του Τεχνολογικού Λυκείου διδάσκονται 19 ώρες μαθήματα γενικής παιδείας αντίστοιχα με αυτά της Α' τάξης του Νέου Λυκείου. Με τον τρόπο αυτό, διευκολύνεται η οριζόντια μετακίνηση μεταξύ των μαθητών των δύο τύπων λυκείου, που τελειώνουν την πρώτη τάξη. Έτσι οι μαθητές που προάγονται στη Β' τάξη του Νέου Λυκείου θα μπορούν να συνεχίσουν, εφόσον το επιθυμούν, στη Β' τάξη του Τεχνολογικού Λυκείου και αντίστροφα.*»

3. «*Στην Β' τάξη του Τεχνολογικού Λυκείου γίνεται επιλογή Τομέα από τους μαθητές/*

μαθήτριες. Το πρόγραμμα διδασκαλίας περιλαμβάνει 11 ώρες κοινά μαθήματα γενικής παιδείας και 20 ώρες θεωρητικά και εργαστηριακά μαθήματα Τομέα. Οι μαθητές παρακολουθούν υποχρεωτικά. Στα μαθήματα του Τομέα εντάσσεται δίωρη δραστηριότητα (βλ. Παράρτημα Π5). Η θεματολογία της Δραστηριότητας αντλείται από διδακτικά αντικείμενα του Τομέα που θα έχουν επιλέξει οι μαθητές στη Β' τάξη και μπορεί να περιλαμβάνει και κατασκευή έργου. Στο πλαίσιο αυτής της δραστηριότητας είναι δυνατόν να αναπτύσσονται και προγράμματα επιχειρηματικότητας σε θεματικά πεδία του τομέα».

4. Στην τρίτη τάξη θα ακολουθούν μαθήματα τομέα π.χ. μηχανολογίας, ηλεκτρολογίας και άλλα. Δίνονται ειδικότητες υπέρ της ευέλικτης κατάρτισης που θα παρέχεται ίσως και με ΣΔΙΤ από τις περιφέρειες, κυρίως από τις μεγάλες ιδιωτικές σχολές των αστικών κέντρων, με χρηματοδότηση (για κάθε φοιτούντα) από το ΕΣΠΑ (αντί διδάκτρων). Αντί πτυχίου θα αποκτούν πιστωτικές μονάδες για συνέχιση της διαβίου κατάρτισης!

Δηλαδή καταργείται το μαζικό σχολείο που έχουμε γνωρίσει και το ενιαίο πρόγραμμα εκπαίδευσης. Ταυτόχρονα οι αναθέσεις μαθημάτων θα αποδεσμευτούν από το πτυχίο, την ειδικότητα και την οργανική θέση, αλλά θα είναι υπόθεση του φορέα διαχείρισης του προγράμματος και των απαιτήσεών τους. Το σοβαρό ζήτημα που προκύπτει είναι η δημιουργία τμήματος γενικής παιδείας που στην ουσία αλλάζει και μάλιστα με μεσοβέζικο τρόπο τον προσανατολισμό του τεχνολογικού λυκείου.

5. Στο προαιρετικό τέταρτο έτος θα αποκτούν ειδικότητα όσοι το παρακολουθούν. Τα τμήματα ειδικότητας θα δημιουργούνται σε επίπεδο περιφέρειας με αυστηρές οικονομοτεχνικές προϋποθέσεις, χωρίς απαραίτητα να είναι δημόσια (βλέπε ΣΔΙΤ). Θα αποκτούν πιστωτικές μονάδες. «Τα προγράμματα σπουδών είναι επίσης προσαρμοσμένα στο Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ECVET). Με τον τρόπο αυτό αφενός ενισχύεται η δυνατότητα κινητικότητας των αποφοίτων του Τεχνολογικού Λυκείου και πέραν των εθνικών συνόρων, αφετέρου διασφαλίζεται η αναγνώριση και η κατοχύρωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων».

6. Ο τρόπος της εργαστηριακής άσκησης είναι υπό μελέτη από επιτροπή. Ενδέχεται να γίνεται και από ιδιώτες. Ας λάβουμε υπόψη ότι χρηματοδοτεί την κατάρτιση (IEK, ΚΕΚ, κλπ) με 1,6 δις ευρώ, που το μεγάλο

φιλέτο θα πάει στα ιδιωτικά και με τη μορφή των υποτροφιών, ή την πρακτική άσκηση. Να θυμηθούμε την πρόταση του ΟΟΣΑ για να δοθούν κουπόνια για φροντιστήρια, αντί για την ΠΔΣ.

Στο άρθρο 18 του νόμου για τη «Διαβίου μάθηση» αντιστοιχεί την τυπική με την μη τυπική και την άτυπη εκπαίδευση. Ανοίγει έτσι το δρόμο να αποκτήσει κάποιος τα διάφορα πτυχία επιπέδου 2 και 3 κατ' αρχήν (το νομοσχέδιο δεν αναφέρεται στα ΑΕΙ –ΤΕΙ) και μέσα από άλλους δρόμους εκτός από τη δευτεροβάθμια επαγγελματική εκπαίδευση, δίνοντας δώρο στην ιδιωτική εκπαίδευση που, χωρίς κόστος για επενδύσεις, αλλά με σεμιναριακού τύπου κατάρτιση, θα πουλούν πιστωτικές μονάδες προσόντων. Με το σύνολο των πιστωτικών μονάδων που θα αποκτούν οι μαθητές θα πιστοποιούν τις γνώσεις τους στην περιφέρεια και θα αποκτούν τα ανάλογα επαγγελματικά δικαιώματα.

Η πιστοποίηση στην περιφέρεια, εκτός ότι θα δημιουργήσει προβλήματα στους μαθητές και θα φέρει την παραπαιδεία, συρρικνώνει το ρόλο του δημόσιου καθηγητή της ΤΕΕ. Τα παιδιά θα πρέπει να προσπαθούν για μεγάλο χρονικό διάστημα να αποκτήσουν πιστωτικές μονάδες για να αποκτήσουν επαγγελματικά δικαιώματα διαφορετικών επιπέδων. π.χ. ένας με 2000 μονάδες θα έχει άλλα επαγγελματικά δικαιώματα από ένα με 3000 και ας τελείωσαν το ίδιο σχολείο. Ταυτόχρονα ανακύπτουν ερωτήματα όπως:

α. Ποιοι θα πιστοποιούν τους μαθητές στην περιφέρεια;

β. Ποια τμήματα ειδικοτήτων θα λειτουργούν; «Το Συμβούλιο Διαβίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση πέραν των εκ του νόμου προβλεπομένων αρμοδιοτήτων του Εισηγείται τη θεσμοθέτηση των Τομέων και των Ειδικοτήτων του Τεχνολογικού Λυκείου, με βάση τις προβλεπόμενες ανάγκες της αγοράς εργασίας και τις προοπτικές απασχόλησης στους διάφορους επαγγελματικούς τομείς και ειδικότητες, στους οποίους απαιτείται Τεχνική – Επαγγελματική Εκπαίδευση σε εθνικό και τοπικό επίπεδο (...)

Η Επιτροπή Εμπειρογνομητών Τεχνολογικής Εκπαίδευσης, προτείνει τη θεσμοθέτηση νέων Τομέων και Ειδικοτήτων στο Συμβούλιο Διαβίου Μάθησης και Σύνδεσης με την Απασχόληση, καθώς επίσης και δράσεις για την ανάπτυξη της Δευτεροβάθμιας Τεχνικής – Επαγγελματικής Εκπαίδευσης της χώρας. Σε συνεργασία με τα παραγωγικά Υπουργεία εισηγείται τη νομοθετική κατοχύρωση των επαγγελματιών, παράλληλα με τη λειτουργία των τομέων και ειδικοτήτων».

Αν το θεσμικό πλαίσιο αποτυπωθεί όπως παραπάνω, οι επιπτώσεις στο εκπαιδευτικό δυναμικό της Τεχνολογικής Εκπαίδευσης είναι σοβαρές:

1. Χάνεται η έννοια του τεχνικού σχολείου και η απόκτηση πτυχίου που οδηγούσε σε ένα επάγγελμα.

«Εξασφαλίζεται η οριζόντια κινητικότητα για όσους μαθητές διαφοροποιούν τους στόχους τους κατά τη διάρκεια των σπουδών τους στο λύκειο.»

2. Χάνεται ο θεσμός του εκπαιδευτικού επαγγελματικής εκπαίδευσης.

3. Κινδυνεύουν οι οργανικές θέσεις των τεχνικών και τα εκπαιδευτικά τους καθήκοντα, γιατί θα είναι έρμαιο της περιφέρειας και των τοπικών συμφερόντων. Προς αυτή την κατεύθυνση κινείται και η θέση του Υπουργείου: Οι ειδικότητες του Τεχνολογικού Λυκείου θα προσδιορίζονται με βάση τις «αναπτυξιακές» ανάγκες της χώρας, των τοπικών και των περιφερειακών κοινωνιών και σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους! [Τα προγράμματα σπουδών θα είναι συμβατά με τα εθνικά πρότυπα Επαγγελματικών Περιγραμμάτων, που θα καθοριστούν για όλες τις ειδικότητες. Παράλληλα, θα αντιμετωπιστούν τα προβλήματα της περιττής ύλης και των επικαλύψεων μεταξύ των μαθημάτων].

4. Τα σχολικά εργαστηριακά κέντρα καταργούνται και εντάσσονται στη διαβίου μάθηση και χάνεται έτσι ο εκπαιδευτικός σκοπός τους, γιατί δεν θα εντάσσονται πλέον απαραίτητα στο σχολικό κορμό της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

5. Τι θα γίνει με τους εκπαιδευτικούς που διατίθενται στα Σ.Ε.Κ.;

6. Ποιοι θα αναλάβουν πλέον το εκπαιδευτικό έργο;

Πίσω από την ψευδή γράφη αναβάθμιση της ΤΕΕ το κύριο μέλημα είναι το πώς θα ανακοπεί η ροή των μαθητών προς τις ανώτερες σπουδές με την τεχνική εκπαίδευση να αποτελεί τον ταξικό φραγμό σ' αυτή την κατεύθυνση.

Η προσπάθεια του Υπουργείου να κάνει πιο «ελκυστική» την τεχνική εκπαίδευση θα σκοντάψει πάνω στην πραγματικότητα που σκόνταψαν όλες οι άλλες αλλαγές γι' αυτό όλοι πρέπει να εργαστούμε προς την κατεύθυνση της ενιαίας δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και του δημόσιου σχολείου. Οι εκπαιδευτικοί δεν θα γίνουμε συνένοχοι μιας πολιτικής που ρίχνει στον καιάδα για μια ακόμη φορά την τεχνολογική εκπαίδευση και απεμπολεί τα δικαιώματα των μαθητών μας.

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

Ο εξοβελισμός των Φυσικών Επιστημών από το «Νέο Λύκειο» στοχεύει στην εκμηδένιση της μορφωτικής δυνατότητας των λαϊκών στρωμάτων

γράφει ο Νίκος Γαλιάνης

Οι φυσικές επιστήμες από την αρχή της εμφάνισής τους επέδρασαν καταλυτικά στην ανάπτυξη των κοινωνικών παραγωγικών δυνάμεων, δηλαδή βοήθησαν στην ταχύτερη εξέλιξη των μέσων παραγωγής (μηχανές, εργαλεία κ.α.) και στη συσσώρευση μιας παραγωγικής πείρας από τον άνθρωπο, στην κατεύθυνση της διασφάλισης ποιοτικότερων όρων διαβίωσης.

Η επίδρασή τους όμως δε σταματά μόνο στο επίπεδο του οικοδομήματος της κοινωνίας, αλλά διαχέεται σε όλους τους τομείς και εκφάνσεις του εποικοδομήματος. Η επιστημονική μέθοδος και ανάλυση των φυσικών επιστημών (υπόθεση, πείραμα, επιβεβαίωση) μπόλιασε και τροφοδότησε όλες τις άλλες επιστήμες, δίνοντάς τους όλα εκείνα τα θεωρητικά και πρακτικά εργαλεία, με τα οποία οδηγήθηκαν σε μια πορεία εμβάθυνσης της γνώσης, δηλαδή σε μια πληρέστερη προσέγγιση της ενότητας και πολυπλοκότητας του υλικού κόσμου που υπάρχει αντικειμενικά.

Αποτέλεσμα αυτής της αλληλεπίδρασης ήταν το ξεπέραςμα της μεταφυσικής ερμηνείας του κόσμου, καθώς και η γέννηση του διλεκτικού υλισμού, δηλαδή της επαναστατικής κοσμοθεωρίας που μελετά τους γενικούς νόμους κίνησης και ανάπτυξης του φυσικού και κοινωνικού κόσμου, όπως επίσης και την αντανάκλασή τους στην ανθρώπινη γνώση. Καθώς λοιπόν η ανθρώπινη γνώση αντανάκλα τον πραγματικό κόσμο, δε μπορεί παρά να αναπτύσσεται κάτω από την επίδραση των νόμων της λειτουργίας του φυσικού και κοινωνικού κόσμου. Με αυτή την έννοια η μελέτη και η κατανόηση των νόμων που διέπουν πρωταρχικά το φυσικό κόσμο είναι απαραίτητη προϋπόθεση και για την ανάλυση των νόμων που διέπουν τον κοινωνικό κόσμο, αφού αυτός είναι η ανώτατη μορφή εξέλιξης του υλικού κόσμου. Ακολουθώντας έτσι την επιστημονική μεθοδολογία, ο άνθρωπος όχι μόνο κατανοεί τον κόσμο μέσα στον οποίο ζει, αλλά μπορεί να τον υποτάσσει και να τον αναπτύσσει προς τις κατευθύνσεις που υπηρετούν την κοινωνική εξέλιξη και την ανθρώπινη πρόοδο.

Σε αυτή την κατεύθυνση, κάθε προοδευτική κοινωνική δύναμη, αναγνωρίζοντας την παραπάνω συμβολή των φυσικών επιστημών, πρέπει να προτάσσει την πλατιά διδασκαλία τους σε κάθε βαθμίδα της εκπαίδευσης. Γιατί αυτή αφυπνίζει τη συνείδηση, δίνει τη δυνατότητα

της ερμηνείας των φαινομένων, της καλλιέργειας της κριτικής σκέψης και του στοχασμού. Η διδασκαλία, δηλαδή, των φυσικών επιστημών είναι εκείνη που εξοπλίζει τους μαθητές με τις απαιτούμενες γνώσεις, οι οποίες θα τους επιτρέψουν την ένταξή τους στην κοινωνία με όρους αναζήτησης της αιτιότητας της ποικιλομορφίας των φυσικών και κοινωνικών φαινομένων. Με αυτό τον τρόπο, αποδυναμώνεται το πρότυπο της σκέψης που επιβάλλει η κυρίαρχη αστική τάξη, το οποίο δεν αναζητά την αιτιότητα ούτε τη σύνδεση των φαινομένων, αλλά απεναντίας κατευθύνει στην παθητική αποδοχή όλων των ιδεολογημάτων και αξιών της αστικής κυριαρχίας, με αποτέλεσμα την κοινωνική απόρριψη και περιθωριοποίηση των πολλών.

Στο «Νέο Λύκειο» που σχεδιάζεται, εξοβελίζεται η διδασκαλία των φυσικών επιστημών και συγκεκριμένα:

Στην Α' του Λυκείου τα μαθήματα της Φυσικής, Χημείας και Βιολογίας ενοποιούνται σε ένα μάθημα. Ακολουθείται έτσι η κατεύθυνση του υποβαθμισμένου Αγγλοσαξονικού σχολείου, όπου οι φυσικές επιστήμες έχουν ως μοναδικό διδακτικό σκοπό την εκλαΐκευση ορισμένων φαινομένων του φυσικού κόσμου κι όχι τη συστηματική μελέτη των αιτίων που τα γεννούν και τα αναπτύσσουν καθώς και την αλληλοσύνδεσή τους στα πλαίσια της άρρηκτης ενότητας του υλικού κόσμου.

Στη Β' του Λυκείου απουσιάζει εντελώς η διδασκαλία των φυσικών επιστημών από τη Θεωρητική Ενότητα (Κατεύθυνση Β), ενώ ακόμα και στη Θετική Ενότητα (Κατεύθυνση Α) η διδασκαλία τους υποβαθμίζεται, με το κατ' επιλογήν μάθημα. Ένα μάθημα δηλαδή που αποτελεί μορφωτικό θεμέλιο υποβαθμίζεται, αποπροσανατολίζοντας τους μαθητές. Έτσι η γνώση αντικαθίσταται από την αποσπασματική πληροφορία την οποία έρχονται να υπηρετήσουν τα νεφελώδη προγράμματα που αφορούν στις ξένες γλώσσες.

Τέλος, στη Γ' του Λυκείου ενισχύεται περαιτέρω ο εξοστρακισμός των φυσικών επιστημών, αφού ακόμα λιγότεροι μαθητές θα είναι σε θέση να ακολουθήσουν τη Θετική Ενότητα, λόγω της συστηματικής υποβάθμισης της διδασκαλίας τους στις δύο προηγούμενες σχολικές τάξεις. Συνακόλουθα, η ελλιπής αφομοίωση των βασικών εννοιών των φυσικών επιστημών αναγκαστικά θα οδηγήσει στην αναζήτηση της εξωσχολικής βοήθειας του φροντιστηρίου και του ιδιαίτερου, δηλαδή στην αύξηση της παραπαιδείας. Συνεπώς ενισχύονται οι ταξικοί φραγμοί στη γνώση, που οδηγούν στη μαθητική απόρριψη και κοινωνική περιθωριοποίηση των μαθητών από τα χαμηλά στρώματα.

Είναι λοιπόν προφανές ότι ο εξοβελισμός των Φυσικών Επιστημών από το «Νέο Λύκειο» έρχεται να συμπληρώσει το παζλ των συγγά αντιλαϊκών μέτρων και να περιορίσει τη μορφωτική δυνατότητα των πλατιών εργατολαϊκών στρωμάτων να ερμηνεύσουν το φυσικοκοινωνικό κόσμο, καθηλώνοντάς τους έτσι σε μια υποτακτική συμπεριφορά.

Απέναντι σε αυτή την αντιδραστική — από κάθε άποψη — κατεύθυνση οφείλουμε να αντισταθούμε, με ένα ενιαίο διεκδικητικό αγώνα, που θα συσπειρώνει τόσο τους άμεσα ενδιαφερομένους (καθηγητές, μαθητές, γονείς), όσο και το σύνολο των εργαζομένων. Γιατί η κατοχύρωση των λαϊκών μορφωτικών, εργασιακών και κοινωνικών δικαιωμάτων απαιτεί — πρώτα απ' όλα — αφυπνισμένη συνείδηση και ενωτική πάλη.

* Ο Ν. Γαλιάνης είναι Χημικός Δ/θμιας Εκπαίδευσης και Μέλος της Αγωνιστικής Παρέμβασης Εκπαιδευτικών Ν. Ηρακλείου.

Η κυβέρνηση της τρώικα και του Μνημονίου φορτώνει στους εργαζόμενους και στα μεσαία λαϊκά στρώματα τη βαθιά καπιταλιστική κρίση, οδηγώντας τους στην εξαθλίωση. Επιβάλλει συστηματικά το μαρασμό του δημόσιου τομέα, τη διάλυση του κοινωνικού κράτους, την οριστική κατεδάφιση της δημόσιας και δωρεάν ανώτατης εκπαίδευσης και της παιδείας συνολικά. Κλείνει νοσοκομεία, σχολεία (και ακολουθούν ΤΕΙ και ΑΕΙ), εξαγγέλλει απολύσεις μόνιμου προσωπικού και το 50% των συμβασιούχων στο δημόσιο, νέες περικοπές σε μισθούς και συντάξεις, καταργεί δημόσιους φορείς, εκποιεί τη δημόσια περιουσία.

Με το «Μεσοπρόθεσμο πρόγραμμα» μέχρι το 2015, επιπλέον 1.1 δις ευρώ θα περικοπούν από τις δαπάνες για την παιδεία μέσα από συγχωνεύσεις σχολείων και ανώτατων ιδρυμάτων. Με την εφαρμογή του Μνημονίου, η δημόσια ανώτατη εκπαίδευση αντιμετωπίζει ήδη μια χωρίς προηγούμενο επίθεση: οι περικοπές του τακτικού προϋπολογισμού φτάνουν μέχρι και το 70%, οι δημόσιες επενδύσεις έχουν πρακτικά μηδενιστεί, οι ήδη περιορισμένες πιστώσεις για διδάσκοντες ΠΔ407/80 περικόπτονται δραματικά. Με την εφαρμογή του κανόνα «5 φεύγουν και μάλλον κανένας δεν έρχεται», όλες οι νέες προκηρξίσεις μελών ΔΕΠ, ΕΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ και διοικητικού προσωπικού έχουν παγώσει, εκατοντάδες διορισμοί εκλεγμένων μελών ΔΕΠ παραμένουν σε εκκρεμότητα, ενώ οι εξελίξεις των μελών ΔΕΠ επίσης έχουν παγώσει. Ο μη διορισμός εκλεγμένων μελών ΔΕΠ, το πάγωμα των εξελίξεων υπηρετούντων μελών ΔΕΠ και ο περιορισμός των συμβασιούχων διδασκόντων ΠΔ 407/80, δεν σημαίνει μόνο περιορισμό θέσεων εργασίας και διάλυση

ΔΙΚΤΥΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΩΝ
**Αντίσταση
τώρα,
πριν να
είναι αργά!**

της καριέρας και της ζωής των διδασκόντων, σημαίνει διάλυση των αντίστοιχων επιστημονικών αντικειμένων και υποβάθμιση των προγραμμάτων σπουδών. Σ' αυτήν τη ζοφερή πραγματικότητα έρχεται να προστεθεί η εργασιακή και μισθολογική υποβάθμιση των πανεπιστημιακών στο πλαίσιο του επερχόμενου «νέου μισθολογίου για το δημόσιο».

Η κατάσταση για την έρευνα είναι εξίσου ζοφερή: Η ανύπαρκτη δημόσια χρηματοδότηση της έρευνας σε όλα τα ερευνητικά πεδία και ο περιορισμός στα πακέτα του ΕΣΠΑ με τις αδιαφανείς και εξευτελιστικές διαδικασίες, η κατάργηση των υποτροφιών ΙΚΥ και η επιβολή μόνο της «χρήσιμης» για την αγορά έρευνας με πλούσια χρηματοδότηση επιχειρήσεων για να συνεργαστούν με πανεπιστήμια, επιβάλλουν τον μαρασμό των κοινωνικών και ανθρωπιστικών επιστημών και συνολικά της βασικής έρευνας, συστατικής προϋπόθεσης για τη λειτουργία του πανεπιστημίου.

Τα μέτρα αυτά οδηγούν τα πανεπιστήμια στην εξαθλίωση και προετοιμάζουν την οριστική κατεδάφισή τους που θα επισφραγίσει ο επερχόμενος νέος «Νόμος-Πλαίσιο». Για να επιβάλουν τον μάντζερ, την κατάργηση – συγχώνευση τμημάτων και Ιδρυμάτων, τον περιορισμό φοιτητών, τις απολύσεις προσωπικού, τη συνολική υποβάθμιση των σπουδών και των πτυχίων, τη μετατροπή του δημόσιου πανεπιστημίου σε αυταρχικό εκπαιδευτήριο που λειτουργεί σαν επιχείρηση.

Για την προσαρμογή στη νέα αυτή κατάσταση, πριν από το νέο «Νόμο-Πλαίσιο», ομάδες πανεπιστημιακών, που φιλοδοξούν να «πρωταγωνιστήσουν» στο σχεδιαζόμενο νέο περιβάλλον απόλυτης επιχειρηματικής λειτουργίας, προετοιμάζουν από τώρα την «οικονομική αυτοτέλεια» των Ιδρυμάτων μέσα από προτάσεις για την «αξιοποίηση της ιδιαίτερας περιουσίας τους», με τα έσοδα από τα μεταπτυχιακά, με τα έσοδα από τους ειδικούς λογαριασμούς έρευνας και με την παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες. Οι πανεπιστημιακοί αυτοί είναι οι «σύμμαχοι» της κυβέρνησης στον αγώνα για τη διάλυση της δημόσιας εκπαίδευσης και την πλήρη ιδιωτικοποίησή της.

Η κατάσταση είναι εφιαλτική! Απέναντι σε όλα αυτά απαιτείται τώρα αγωνιστική απάντηση πριν να είναι αργά. Δεν πρέπει να περιμένουμε την κατάθεση ή την ψήφιση του νέου «Νόμου-Πλαίσιο».

Μπροστά στον εκφυλισμό έχουμε αποφάσεις ευθύνης που αναστέλλουν τη λειτουργία Σχολών και Ιδρυμάτων και εκπέμπουν μηνύματα κινδύνου, αλλά και αγωνιστικής εγρήγορσης και αισιοδοξίας (ισχυρό παράδειγμα η αναστολή λειτουργίας της Αρχιτεκτονικής Σχολής ΕΜΠ (που συμπληρώνει ένα μήνα!).

Εάν δεν αντιδράσουμε τώρα, συλλογικά και δυναμικά, αύριο θα είναι πολύ αργά. Μόνο μία οργανωμένη αντίσταση, σε συντονισμό με το φοιτητικό κίνημα και με τις άλλες συνιστώσες της πανεπιστημιακής κοινότητας, αλλά και μαζί με όλους

τους εργαζόμενους, το ευρύτερο λαϊκό και εργατικό κίνημα, μπορεί να βάλει φρένο στα σχέδια οριστικής κατεδάφισης της δημόσιας και δωρεάν ανώτατης εκπαίδευσης! Μόνο μια οργανωμένη αντίσταση και πάλη ενάντια σε αυτή την κυβέρνηση, ενάντια στην πολιτική της και ενάντια στο Μνημόνιο μπορεί να δώσει ελπίδα και να οδηγήσει στη νίκη.

Απέναντι σε όλα αυτά η ΠΟΣΔΕΠ όχι μόνον δεν πρωτοστατεί στον αγώνα για την υπεράσπιση του δημόσιου πανεπιστημίου, αλλά οι δυνάμεις που την ελέγχουν την έχουν μετατρέψει -από ένα μαχητικό συνδικάτο- σε όργανο κυβερνητικού συνδικαλισμού και ανοιχτής στήριξης της κυβέρνησης, ενώ μπλοκάρουν συστηματικά τη λειτουργία των περισσότερων Συλλόγων Διδασκόντων.

Γι' αυτό: Καλούμε τους Συλλόγους Διδασκόντων να προχωρήσουν σε 48ωρη απεργία 1 και 2 Ιουνίου και, στη συνέχεια, σε επαναλαμβανόμενες πενήνήμερες απεργίες. Στο πλαίσιο αυτό, καλούμε τους συναδέλφους να απαιτήσουν την άμεση σύγκληση Γενικών Συνελεύσεων των Συλλόγων τους.

Παράλληλα καλούμε τους συναδέλφους να συγκροτήσουν Πρωτοβουλίες και να ενισχύσουν υπάρχουσες για μία δικτύωση της πανεπιστημιακής κοινότητας "από τα κάτω", με την συμμετοχή μελών ΔΕΠ, φοιτητών, ΕΕΔΙΠ, ΕΤΕΠ, συμβασιούχων διδασκόντων, εργαζόμενων, διοικητικών.

Προτείνουμε να διοργανωθούν συνελεύσεις όλων των μελών της πανεπιστημιακής κοινότητας σε κάθε Ίδρυμα, για να αποφασιστούν μορφές αντίστασης απέναντι στην κυβέρνηση, στην πολιτική της και στο Μνημόνιο.

Σ' αυτό το πλαίσιο θεωρούμε ότι οι Σύγκλητοι των Πανεπιστημίων θα πρέπει να σταθούν στο ύψος των περιστάσεων και να πάρουν αποφάσεις ευθύνης, αναστέλλοντας τη λειτουργία των Ιδρυμάτων.

Άμεσα απαιτούμε:

- Να μην κατατεθεί στη Βουλή, ο νέος «Νόμος-Πλαίσιο» που έρχεται σε σύγκρουση με τη συντριπτική πλειοψηφία της πανεπιστημιακής κοινότητας, όπως αυτή εκφράστηκε μέχρι σήμερα.
- Κατάργηση όλων των περικοπών που έγιναν στο όνομα του Μνημονίου (μισθοί, συντάξεις, πιστώσεις συμβασιούχων διδασκόντων, τακτική χρηματοδότηση πανεπιστημίων) και άμεση επαρκή χρηματοδότηση για τα πανεπιστήμια και την έρευνα σε όλα τα πεδία.
- Διορισμό τώρα όλων των εκλεγμένων

μελών ΔΕΠ που είναι υπό αναμονή τοποθέτησης. Ικανοποίηση όλων των αναγκών των Πανεπιστημίων για πιστώσεις 407/80 χωρίς καμιά παραπέρα περικοπή, μέχρι την προκήρυξη και εκλογή νέων μελών ΔΕΠ.

- Παλεύουμε για δημόσια και δωρεάν παιδεία! Παλεύουμε για την ανατροπή της κυβερνητικής πολιτικής, του Μνημονίου και της κυβέρνησης!

26 Μαΐου 2011

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΚΣ ΣΔΕΠ ΠΑΝ/ΜΙΟΥ ΑΙΓΑΪΟΥ (17 ΜΑΪΟΥ 2011)

Η «οικογενειοκρατία» ως όχημα για την απαξίωση του ακαδημαϊκού προσωπικού

Ο Υφυπουργός κ. Πανάρετος, με έγγραφό του προς τα ΑΕΙ, ζητά στοιχεία προσωπικού χαρακτήρα για τους συμβασιούχους διδάσκοντες με βάση το ΠΔ407/80. Το Υπουργείο Παιδείας δεν ζητά τη διερεύνηση συγκεκριμένων παρατυπιών, αλλά τη συγκέντρωση προσωπικών δεδομένων που δεν έχουν σχέση με τα τυπικά προσόντα διορισμού.

Η δημοκρατία, όπως τη διαδαχθήκαμε και αγωνιστήκαμε για αυτήν, δεν συνάδει με τη διερεύνηση της καταγωγής ή της συγγένειας. Μαύροι ήσαν οι περίοδοι εκείνες όπου από τους πολίτες ζητούνταν οποιουδήποτε είδους πιστοποιητικά. Κάθε δικαίωμα έχει η πολιτεία να διερευνήσει την παρανομία. Αλλά η ακαδημαϊκή κοινότητα έχει, επίσης, κάθε λόγο να διασφαλίσει ότι ουδείς ελέγχεται και διώκεται για λόγους "αίματος". Ο δρόμος μετά από αυτό δεν σταματά και όλοι έχουν αναμνήσεις ή γνώση του τι συμβαίνει όταν δεν ορθώσουμε την αντίθεσή μας σε πρακτικές που στοχοποιούν άτομα και κατηγορίες δημόσιων λειτουργών. Αν η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου συνεχίζει να γοητεύεται από παρόμοιες, πρακτικές η πανεπιστημιακή κοινότητα θα πρέπει να την οδηγήσει στην πιο ασφικτική απομόνωση.

Η κίνηση όμως αυτή δεν είναι μεμονωμένη. Η πρόσφατη πρακτική του Υπουργείου είναι να επικαλείται θέματα για τα οποία υπάρχει δικαιολογημένη ευαισθησία, για να επιδοθεί σε μία εκστρατεία απαξίωσης του δημόσιου πανεπιστημίου και των πανεπιστημιακών. Έχει προηγηθεί η αντίστοιχη προσπάθεια για τα μέλη ΔΕΠ και η απαίτηση κατάθεσης στοιχείων για την «οικογενειοκρατία» στα ΑΕΙ. Και εκεί η προσπάθεια δεν αποσκοπούσε στον εντοπισμό συγκεκριμένων παρατυπιών, αλλά στη διαμόρφωση κλίματος ότι τα ΑΕΙ είναι κέντρα ευνοιοκρατίας και ασυδοσίας.

Αυτό που επιχειρείται είναι η αποσιώπηση των πραγματικών προβλημάτων των συμβασιούχων 407/80, όπως είναι η σημαντική περικοπή των πιστώσεων που έχει ήδη οδηγήσει σε καταργήσεις μαθημάτων, οι απολύσεις συμβασιούχων και οι μειώσεις μισθών, η ταλαιπωρία με τις καθυστερήσεις καταβολής των αμοιβών σε πολλά ΑΕΙ, καθώς και οι συνθήκες εργασιακού και ακαδημαϊκού εξευτελισμού για μεγάλο μέρος του επιστημονικού και ερευνητικού δυναμικού της χώρας.

Είναι προφανές ότι η κυβέρνηση δεν αναζητά να εξαλείψει την οικογενειοκρατία. Αν θεωρούσε τους δεσμούς αίματος εξ' αρχής ύποπτους, τότε θα έπρεπε να είχαν παραιτηθεί πολλά στελέχη που συμμετείχαν στη διακυβέρνηση της χώρας. Απλοστάσια επιχειρεί να δικαιολογήσει το πάγωμα των διορισμών, των εξελίξεων και των προκηρύξεων, να συρρικνώσει το διδακτικό προσωπικό των Πανεπιστημίων, να νομιμοποιήσει τις απολύσεις συμβασιούχων διδασκόντων, να προλείνει το έδαφος για τις συγχωνεύσεις - καταργήσεις Πανεπιστημίων και ΤΕΙ, για να ανταποκριθεί συνολικά στις καταστροφικές απαιτήσεις του Μνημονίου που όλοι πια βιώνουμε.

Η κυβέρνηση χρησιμοποιεί την «οικογενειοκρατία» ως όχημα για την απαξίωση του ακαδημαϊκού προσωπικού και τη δυσφήμιση του δημόσιου πανεπιστημίου. Καλούμε την Πρωτανική αρχή του Πανεπιστημίου Αιγαίου να αποστασιοποιηθεί απ' αυτές τις πρακτικές των επιτελών του Υπουργείου Παιδείας.

Το ΚΣ Συλλόγων ΔΕΠ Πανεπιστημίου Αιγαίου

Ανοιχτή επιστολή από τον καθηγητή Βιοχημείας του πανεπιστημίου Brandeis, Gregory A. Petsko

Αγαπητέ πρόεδρε Φίλιπ,

Υποθέτω πως το τελευταίο πράγμα που θέλετε αυτή τη στιγμή είναι τα παράπονα κάποιου που δε σχετίζεται με το πανεπιστήμιο, σχετικά με την απόφασή σας. Αν υποστηρίζετε πως δεν μπορώ να γνωρίζω πραγματικά όλες τις πτυχές του ζητήματος, από τη στιγμή που δεν έχω καμία σχέση με το State University, δε θα διαφωνήσω. Αλλά δεν μπορώ να αφήσω κάτι τέτοιο να περάσει έτσι, απλά, χωρίς να διατυπώσω τη γνώμη μου. Τουλάχιστον πιστεύω πως, όταν τελειώσω, θα είστε σε θέση να καταλάβετε το γιατί.

Πριν από λίγο καιρό ανακοινώσατε την κατάργηση των τμημάτων Γαλλικών, Ιταλικών, Κλασικών, Ρωσικών και Θεατρικών Σπουδών. Αναφέρατε πολλούς λόγους για την απόφασή σας, μεταξύ των οποίων και το γεγονός πως πλέον «συγκριτικά, εγγράφονται λιγότεροι φοιτητές σε αυτά τα προγράμματα». Φυσικά η απόφασή σας ήταν επίσης, και ίσως κατά κύριο λόγο, μια απόφαση μείωσης κόστους - στην πραγματικότητα δηλώσατε πως αυτή η απόφαση μπορεί να μην ήταν αναγκαία αν το πολιτειακό νομοθετικό σώμα είχε εγκρίνει ένα νομοσχέδιο το οποίο θα επέτρεπε στο πανεπιστήμιό σας να ορίσει το ποσό των διδάκτρων του. Τέλος, υποστηρίζατε πως οι ανθρωπιστικές σπουδές απομυζούσαν πόρους από το ίδρυμα, σε αντίθεση με τις θετικές επιστήμες, οι οποίες φέρνουν χρήμα με τη μορφή χορηγιών και συμβολαίων.

Ας εξετάσουμε λεπτομερώς τόσο αυτά όσο και άλλα σημεία της αιτιολόγησής σας, γιατί νομίζω πως, αν το κάνουμε, θα γίνει ξεκάθαρο πως τα γεγονότα στα οποία στηρίζονται έχουν κάποιες σημαντικές πτυχές, οι οποίες δεν καλύπτονται στην ανακοίνωσή σας. Πρώτα απ' όλα το ζήτημα των εγγραφών. Είμαι σίγουρος πως σχετικά λιγότεροι φοιτητές παρακολουθούν μαθήματα σε αυτά τα αντικείμενα, όπως όντως δηλώσατε. Δεν θα ήταν πολλοί ούτε και την εποχή που ήμουν εγώ φοιτητής, αν τα πανεπιστήμια δεν απαιτούσαν από τους φοιτητές να επιλέγουν μαθήματα από μια ευρεία γκάμα ακαδημαϊκών αντικειμένων (ανθρωπιστικές σπουδές, κοινωνικές επιστήμες, καλές τέχνες, φυσικές επιστήμες), καθώς και να αποκτήσουν επάρκεια σε τουλάχιστον μια ξένη γλώσσα.

Βλέπετε, ο λόγος για τον οποίο οι σχολές των ανθρωπιστικών σπουδών έχουν χαμηλό ποσοστό εγγραφών δεν είναι επειδή οι φοιτητές σήμερα τρελαίνονται για μαθήματα πιο σχετικά με το αντικείμενό τους, είναι το ότι διοικητικά στελέχη σαν κι εσάς κα-

προς τον πρόεδρο του αμερικανικού πανεπιστημίου State University of New York at Albany, George M. Philip, αναφορικά με την απόφαση του τελευταίου να καταργήσει όλους τους τομείς ανθρωπιστικών και κλασικών σπουδών του πανεπιστημίου, στις αρχές του ακαδημαϊκού έτους 2010/11.

θώς και το υποτακτικό διδακτικό προσωπικό, έχετε σταματήσει να θέτετε ως προαπαιτούμενο την ευρεία επιλογή μαθημάτων και έχετε επιτρέψει στους φοιτητές να επιλέγουν τα δικά τους ακαδημαϊκά προγράμματα - κάτι που θεωρώ πως ακυρώνει τελείως το καθήκον του πανεπιστημιακού προσωπικού ως διδάσκοντες και μέντορες. Μπορείτε να επιλύσετε το πρόγραμμα των εγγραφών άμεσα, με το να θεσπίσετε ένα βασικό υποχρεωτικό πρόγραμμα σπουδών το οποίο θα περιλαμβάνει ένα μεγάλο εύρος μαθημάτων.

Οι νέοι άνθρωποι, σε μεγάλο βαθμό, δεν έχουν ακόμα αποκτήσει τη σοφία εκείνη, η οποία θα τους παρείχε τη δυνατότητα να επιλέγουν ελεύθερα χωρίς να κάνουν λανθασμένες επιλογές. Στην πραγματικότητα χωρίς σοφία είναι δύσκολο για όλους τους ανθρώπους να επιλέξουν ελεύθερα. Νομίζω πως πουθενά αλλού δεν έχει παρουσιαστεί αυτή η ιδέα καλύτερα από το πέμπτο κεφάλαιο του σημαντικού έργου του Ντοστογιέφσκι Οι Αδερφοί Καραμαζόφ, στην παραβολή του Μεγάλου Ιεροεξεταστή. Στην παραβολή αυτή ο Χριστός επιστρέφει στη γη και συγκεκριμένα στη Σεβίλη στην εποχή της Ιεράς Εξέτασης. Πραγματοποιεί αρκετά θαύματα, αλλά συλλαμβάνεται από τους Ιεροεξεταστές και καταδικάζεται να καεί στην πυρά. Ο Μέγας Ιεροεξεταστής τον επισκέπτεται στο κελί του για να του πει πως η Εκκλησία δεν τον χρειάζεται πλέον. Το σημαντικό τμήμα του κειμένου είναι το σημείο όπου ο Ιεροεξεταστής του εξηγεί γιατί. Ο Ιεροεξεταστής λέει πως ο Ιησούς αρνήθηκε τους τρεις πειρασμούς του Σατανά στην έρημο για χάριν την ελευθερίας, αλλά πιστεύει πως ο Ιησούς έχει κρίνει λανθασμένα την ανθρωπινή φύση. Με το να δώσει στους ανθρώπους το δικαίωμα της ελεύθερης επιλογής ο Χριστός καταδίκασε την ανθρωπότητα σε μια ζωή μαρτυρίου.

Μονάχα αυτό το κεφάλαιο, το οποίο βρίσκεται σε ένα αρκετά μεγαλύτερο βιβλίο, αποτελεί από μόνο του ένα από τα μεγαλύτερα έργα της σύγχρονης λογοτεχνίας. Θα βρίσκατε πολλά μέσα σε αυτό που θα σας έκαναν να προβληματιστείτε. Είμαι σίγουρος πως το διδακτικό προσωπικό του τμήματος Ρωσικών Σπουδών του Πανεπιστημίου σας θα σας μιλούσε με χαρά γι' αυτά τα ζητήματα - εάν είχατε τμήμα Ρωσικών Σπουδών, κάτι που φυσικά πλέον δεν έχετε.

Έπειτα υπάρχει το ερώτημα για το αν η απραξία του πολιτειακού νομοθετικού σώματος δεν σας έδωσε άλλη επιλογή. Είμαι σίγουρος πως είναι σοβαρά τα προβλήματα που έχετε να αντιμετωπίσετε στον προϋπολογισμό σας. Είναι σίγουρα σοβαρά και στο Πανεπιστήμιο Brandeis όπου εργάζομαι. Και εμείς επίσης αναγκαστήκαμε να λάβουμε κρίσιμες στρατηγικές αποφάσεις, καθώς τα έσοδά μας δεν ήταν πλέον σε θέση να καλύψουν τα έξοδα. Αλλά αποφύγαμε τα δρακόντεια -και αυταρχικά- μέτρα σας και μια ομάδα του

τμήματός μας, με τη βοήθεια όλων των μερών του πανεπιστημίου, κατάφερε να επεξεργαστεί ένα σχέδιο με το οποίο μπορούμε να κάνουμε περισσότερο με λιγότερους πόρους. Δε λέω πως μπορούν όλες οι λεπτομέρειες της λύσης που επιλέξαμε να ταιριάξουν στο ίδρυμά σας, αλλά η διαδικασία σίγουρα θα μπορούσε. Διαργανώσατε μια συνάντηση στην πόλη, αλλά ήταν για να συζητήσετε το σχέδιό σας και όχι για να αφήσετε το πανεπιστήμιο να δημιουργήσει το δικό του. Και οργανώσατε τη συνάντηση αυτή μια Παρασκευή βράδυ, μια μέρα που λίγοι φοιτητές ή διδακτικό προσωπικό θα μπορούσαν να παρευρεθούν. Για να υπερασπιστείτε τη θέση σας είπατε πως ήταν μια ακατάλληλη στιγμή και υποστηρίξατε πως «υπήρχε περιορισμένη διαθεσιμότητα μεγάλων κατάλληλων χώρων». Το βρίσκω ιδιαίτερα απροσδόκητο αυτό. Αν ο Πρόεδρος του Brandeis ήθελε άμεσα μια αίθουσα διδασκαλίας, τότε θα έβρισκε μία. Υποθέτω δεν έχετε πολύ επιρροή στο πανεπιστήμιό σας.

Μου φαίνεται πως ο τρόπος με τον οποίο διαχειριστήκατε την κατάσταση δε θα μπορούσε να αποξενώσει περισσότερο σχεδόν τους πάντες στην πανεπιστημιούπολή σας. Στη θέση σας θα έκανα το παν για να το αποφύγω αυτό. Δε θα ήθελα να καταλήξω στον 9ο λάκκο του θου Κύκλου της Κόλασης, όπου ο Δάντης, ο μεγάλος ιταλός ποιητής του 14ου αιώνα, τοποθέτησε εκείνους που σπέρνουν τη δικαιοσύνη. Εκεί, καθώς αγωνίζονται να βγουν από το λάκκο για όλη την αιωνιότητα, ένας δαίμονας διαμελίζει τα σώματά τους, όπως αυτοί διαμέλισαν άλλους όσο ζούσαν.

Η Κόλαση είναι το πρώτο βιβλίο της θείας Κωμωδίας του Δάντη, ένα από τα σημαντικότερα έργα του ανθρώπινου πνεύματος. Υπάρχουν τόσα πολλά που μπορείτε να διδαχθείτε από αυτό, σε σχέση με την αδυναμία και την απερισκεψία του ανθρώπου. Το διδακτικό προσωπικό του τμήματος Ιταλικών Σπουδών θα χαιρόταν να σας αποκαλύψει τα μυστικά του - αν είχατε τμήμα Ιταλικών Σπουδών, κάτι που φυσικά πλέον δεν έχετε.

Και αλήθεια πιστεύετε πως εκείνο το διδακτικό και διοικητικό προσωπικό που επικρότησε τη ρεαλιστική στάση σας (κατά ένα μέρος, πιστεύω, επειδή ένιωσαν ανακούφιση που δεν χτύπησε γι' αυτούς η καμπάνια) θα σας στηρίξει με την ίδια θερμότητα στο μέλλον; Μου έρχεται στο νου ο μύθος του Αισώπου με τους ταξιδιώτες και την αρκούδα: δύο άνδρες περπατούσαν μέσα στο δάσος όταν ξαφνικά μια αρκούδα πετάχτηκε μέσα από τα δέντρα. Ο ένας από τους ταξιδιώτες έτυχε να βρίσκεται μπροστά, οπότε έπιασε το κλαδί ενός δέντρου, σκαρφάλωσε και κρύφτηκε ανάμεσα στα φύλλα. Ο άλλος, ο οποίος βρισκόταν αρκετά πίσω, έπεσε ακίνητος, με το πρόσωπο του μέσα στο χώμα. Η αρκούδα ήρθε δίπλα του, έβαλε το ρύγχος της στο αυτί του και άρχισε να τον μυρίζει. Αλλά τελικά με ένα βρυχηθμό η αρκούδα γύρισε και έφυγε γιατί οι αρκούδες δεν αγγίζουν ψόφιο κρέας. Τότε ο συνταξιδιώτης του κατέβηκε από το δέντρο και πήγε δίπλα του και τον ρώτησε γελώντας: «Τι ψιθύρισε η αρκούδα στο αυτί σου;» «Μου είπε ποτέ να μην εμπιστεύεσαι ένα φίλο που σε εγκαταλείπει την ώρα που τον έχεις ανάγκη».

Ήταν ο πρώτος μύθος που έμαθα και αποτελεί ένα σημαντικό μάθημα για τη ζωή για κάθε πρωτοετή φοιτητή κλασικών σπουδών. Υπάρχουν εκατοντάδες ακόμα μύθοι του Αισώπου, εξίσου απολαυστικοί και διαφωτιστικοί. Το διδακτικό προσωπικό του τμήματος Κλασικών Σπουδών με χαρά θα σας μιλούσε γι' αυτούς αν είχατε τμήμα Κλασικών Σπουδών, κάτι που φυσικά πλέον δεν έχετε.

Όσο για το επιχείρημα πως οι ανθρωπιστικές σπουδές δεν φέρνουν χρήματα, υποθέτω είναι αλήθεια, αλλά μου φαίνεται πως αποτελεί εσφαλμένη αντίληψη η ιδέα πως ένα πανεπιστήμιο θα πρέπει να λειτουργεί σαν επιχείρηση. Δε λέω πως δε θα πρέπει να έχει συνετή διαχείριση, αλλά η ιδέα πως κάθε πανεπιστήμιο θα

πρέπει να αυτοσυντηρείται είναι μια ιδέα που έρχεται σε σύγκρουση με τον ίδιο τον ρόλο του πανεπιστημίου. Φαίνεται πως εκτιμάτε προγράμματα σχετικά με την επιχειρηματικότητα -και πρακτικά μαθήματα τα οποία μπορεί να παράγουν καινοτόμο έργο για το οποίο θα έχετε την πνευματική ιδιοκτησία- περισσότερο από «παλιομοδίτικα» προγράμματα σπουδών. Αλλά τα πανεπιστήμια δεν είναι μόνο για να ανακαλύπτουν και να κεφαλαιοποιούν τη νέα γνώση. Οφείλουν, επίσης, να διατηρούν τη γνώση από το να χαθεί στο πέρασμα του χρόνου και αυτό είναι κάτι το οποίο απαιτεί χρηματική επένδυση.

Υπάρχουν καλοί λόγοι οι οποίοι μπορούν να δείξουν πως αυτό που φαίνεται απαρхайωμένο σήμερα μπορεί να αποκτήσει ζωτική σημασία στο μέλλον. Θα σας δώσω δύο παραδείγματα. Το πρώτο είναι η επιστήμη της ιολογίας, η οποία τη δεκαετία του '70 ξεψυχούσε, καθώς ο κόσμος είχε πειστεί πως οι μολυσματικές ασθένειες δεν αποτελούσαν πλέον σημαντικό πρόβλημα υγείας στον ανεπτυγμένο κόσμο, ενώ άλλα αντικείμενα έρευνας, όπως η μοριακή βιολογία, ήταν περισσότερο «σέξι». Έπειτα, στις αρχές της δεκαετίας του '80 ένα μικρό προβληματάκι με το όνομα AIDS έγινε το πιο σημαντικό αντικείμενο προβληματισμού στον κόσμο σχετικά με την υγεία. Ο ιός που προκαλεί το AIDS αρχικά απομονώθηκε και χαρακτηρίστηκε από τα Εθνικά Ιδρύματα Υγείας των ΗΠΑ και το Ινστιτούτο Παστέρ στη Γαλλία, επειδή ήταν από τα λίγα εκείνα ιδρύματα τα οποία διατηρούσαν ακόμα εύρωστα προγράμματα ιολογίας.

Ίσως το δεύτερο παράδειγμά μου να σας είναι πιο οικείο. Οι σπουδές Μέσης Ανατολής, συμπεριλαμβανομένων σπουδών όπως αυτών της Αραβικής και Περσικής γλώσσας, ήταν ένα ελάχιστο «καυτό» αντικείμενο σπουδών στις περισσότερες πανεπιστημιούπολεις τη δεκαετία του '90. Έπειτα ήρθε η 11η Σεπτεμβρίου του 2001. Ξαφνικά όλοι συνειδητοποίησαν πως χρειαζόμαστε περισσότερο κόσμο που να είναι σε θέση να καταλαβαίνει το τι γίνεται σε εκείνο το μέρος του πλανήτη και, κυρίως, να κατανοεί τη μουσουλμανική κουλτούρα. Εκείνα τα πανεπιστήμια τα οποία διατήρησαν τα τμήματα Μεσανατολικών Σπουδών, ακόμα και στη φάση που είχαν μειωμένα ποσοστά εγγραφών, ξαφνικά απέκτησαν τεράστια σημασία. Εκείνα τα οποία δεν είχαν... υποθέτω αντιλαμβάνεστε.

Γνωρίζω πως ένα από τα επιχειρήματά σας είναι πως δε γίνεται ένα μέρος να προσπαθεί να κάνει τα πάντα. Λέτε: «*As αφήσουμε άλλα ιδρύματα να έχουν σημαντικά προγράμματα Κλασσικών και θεατρικών Σπουδών, εμείς θα εστιάσουμε στο να προετοιμάσουμε φοιτητές για τον πραγματικό κόσμο*». Λοιπόν, θέλω να πιστεύω πως ήδη σας έδειξα πως ο πραγματικός κόσμος είναι αρκετά ευμετάβλητος στο τι χρειάζεται. Ο καλύτερος τρόπος για να είναι ο κόσμος προετοιμασμένος για το ξαφνικό σοκ που μια αλλαγή μπορεί να προκαλέσει είναι να έχει μια παιδεία όσο το δυνατόν ευρύτερη, γιατί αυτό που σήμερα βρίσκεται σε τέλμα μπορεί να αποτελέσει το καυτό αντικείμενο του αύριο. Και η διεπιστημονική έρευνα, η οποία είναι στη μόδα αυτόν τον καιρό, είναι δυνατή μόνο όταν ο κόσμος δεν έχει πολύ εξειδικευμένη εκπαίδευση. Αν τίποτα από αυτά δε σας πείθει, τότε είμαι πρόθυμος να σας επιτρέψω να μετατρέψετε το ίδρυμά σας σε ένα μέρος το οποίο ειδικεύεται στην παροχή εξειδικευμένης γνώσης, αλλά μόνο αν πάψετε να το αποκαλείτε πανεπιστήμιο και να χαρακτηρίζετε τον εαυτό σας Πρόεδρό του. Βλέπετε, η αγγλική λέξη *university* (πανεπιστήμιο) προέρχεται από τη λατινική «*universitas*» η οποία αναφέρεται στο «σύνολο». Δεν μπορείτε να είστε ένα πανεπιστήμιο χωρίς να έχετε ένα ακμαίο πρόγραμμα ανθρωπιστικών σπουδών. Θα πρέπει να χαρακτηρίσετε το ίδρυμά σας ως μια εμπορική σχολή ή, ίσως, μια επαγγελματική σχολή, αλλά όχι ως πανεπιστήμιο. Όχι πλέον.

Αδυνατώ πλήρως να δεχτώ πως δεν είχατε άλλη εναλλακτική. Είναι δουλειά σας ως Πρόεδρος να βρίσκετε τρόπους επίλυσης των προβλημάτων οι οποίοι δεν απαιτούν τον ακρωτηριασμό υγιών τμημάτων. Ο Βολτέρος είπε πως κανένα πρόβλημα δεν μπορεί να αντισταθεί στην επίθεση της δημιουργικής σκέψης. Ο Βολτέρος, το πραγματικό όνομα του οποίου ήταν Φρανσουά Μαρί Αρουέ, είχε πολλά ζουμερά, πνευματώδη και λαμπρά πράγματα να πει (η αγαπημένη μου φράση του είναι εκείνη που λέει πως «ο θεός είναι ένας κωμικός που παίζει για ένα κοινό το οποίο φοβάται να γελάσει»). Πολλά από αυτά που έγραψε θα σας είναι χρήσιμα. Είμαι σίγουρος πως το διδακτικό προσωπικό του τμήματος Γαλλικών Σπουδών θα χαιρόταν να σας αποκαλύπτε τα μυστικά των γραπτών του - αν είχατε τμήμα Γαλλικών Σπουδών, κάτι που φυσικά πλέον δεν έχετε.

Υποθέτω δε θα έπρεπε να με εκπλήσει το γεγονός ότι έχετε δυσκολία να αντιληφθείτε τη σημασία της διατήρησης προγραμμάτων σπουδών τα οποία δεν είναι στη μόδα ή δίνουν την εντύπωση «νεκρών» αντικειμένων. Από το βιογραφικό σας βλέπω πως δεν έχετε διδακτορικό ή κάποιο αντίστοιχο πτυχίο και δεν έχετε διδάξει ποτέ πραγματικά ούτε έχετε κάνει έρευνα σε κάποιο πανεπιστήμιο. Ίσως το δικό μου παρελθόν να σας φανεί ενδιαφέρον. Ξεκίνησα για ένα πτυχίο στις Κλασσικές Σπουδές (*classics major*). Σήμερα είμαι καθηγητής Βιοχημείας και Χημείας. Από όλα τα μαθήματα που παρακολούθησα κατά τη διάρκεια των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών μου σπουδών εκείνα που με ωφέλησαν περισσότερο κατά τη διάρκεια της καριέρας μου σαν επιστήμονα ήταν τα μαθήματα στις κλασσικές σπουδές, στις καλές τέχνες, στην ιστορία, την κοινωνιολογία και την αγγλική λογοτεχνία. Αυτά τα μαθήματα δε με βοήθησαν απλά να εκτιμήσω περισσότερο την κουλτούρα μου, με βοήθησαν ακόμα στο να σκέφτομαι, να αναλύω και να γράφω καλύτερα. Κανένα από τα μαθήματα θετικών επιστημών δε μου το προσέφερε αυτό.

Ένα από τα πράγματα που κάνω σήμερα είναι να γράφω μια μηνιαία στήλη σχετικά με την επιστήμη και την κοινωνία. Το κάνω αυτό πάνω από μια δεκαετία και με χαρά μπορώ να πω πως φαίνεται να αρέσει σε μερικούς ανθρώπους. Αν έτυχε να καταλήξω σε κάποιες διορατικές παρατηρήσεις, σας διαβεβαιώ πως αυτό

οφείλεται τελείως στο γεγονός πως παρακολούθησα ανθρωπιστικές σπουδές και στην αγάπη μου για την τέχνη.

Ένα από τα πράγματα για τα οποία έχω γράψει είναι ο τρόπος με τον οποίο η γονιδιωματική αλλάζει τον κόσμο στον οποίο ζούμε. Η ικανότητά μας να ελέγχουμε το ανθρώπινο γονιδίωμα πρόκειται να θέσει μερικά από τα πιο δύσκολα ερωτήματα στην ιστορία της ανθρωπότητας μέσα στις επόμενες δεκαετίες, μεταξύ των οποίων και το ερώτημα του τι σημαίνει να είσαι άνθρωπος. Αυτό δεν είναι μόνο ένα ερώτημα που αφορά την επιστήμη, είναι ένα ερώτημα η απάντηση του οποίου απαιτεί τη συμβολή διαφορετικών σφαιρών ανθρωπίνης σκέψης μεταξύ των οποίων -και κυρίως- τη συμβολή των ανθρωπιστικών σπουδών. Η επιστήμη η οποία μένει ανεπηρέαστη από την ανθρωπίνη καρδιά και το ανθρώπινο πνεύμα είναι στείρα, ψυχρή και εγωκεντρική. Είναι επίσης χωρίς φαντασία: κάποιες από τις καλύτερες επιστημονικές μου ιδέες προήλθαν από σκέψη και διάβασμα πάνω σε πράγματα τα οποία φαινομενικά δεν έχουν καμία σχέση με την επιστήμη. Αν έχω δίκιο στο ότι το ερώτημα σχετικά με το τι σημαίνει να είσαι άνθρωπος θα αποτελέσει το κεντρικό ζήτημα της εποχής μας, τότε τα πανεπιστήμια που είναι καλύτερα εξοπλισμένα για να το αντιμετωπίσουν, σε όλες τις πτυχές του, θα είναι τα πιο σημαντικά ιδρύματα ανώτερης εκπαίδευσης στο μέλλον. Μόλις κάνατε σαφές το ότι το δικό σας δε θα ανήκει σε αυτά.

Κάποιοι από τους υποστηρικτές σας ισχυρίζονται πως όλο αυτό είναι ένας θαυμάσιος ελιγμός από την πλευρά σας - ένας εξάισι-ος πολιτικός ελιγμός, ο οποίος στοχεύει να σκοκάρει το νομοθετικό σώμα, ώστε να δώσει στο ίδρυμά σας αρκετούς πόρους ώστε να διατηρηθούν σε λειτουργία τα τμήματα. Αυτή θα ήταν σίγουρα μια μακιαβελική κίνηση (άλλος ένας σημαντικός συγγραφέας, αλλά και πάλι, δε θα έχετε τμήμα Ιταλικών Σπουδών για να μιλήσει γι' αυτόν), αλλά δεν είμαι σίγουρος αν θα ήταν έξυπνη κίνηση. Αν σκοπεύατε σε κάτι τέτοιο θα έπρεπε να είχατε διοργανώσει τη συνάντηση στην πανεπιστημιούπολη όταν όλοι όσοι σχετίζονται με το πανεπιστήμιο θα μπορούσαν να παρευρεθούν, σε ένα μέρος που θα μπορούσε να έρθει ο τύπος. Αυτός είναι ο τρόπος για να πιέσετε ένα μάτσο πολιτικούς. Διακηρύσσετε τη δράση σας στα σκαλιά της πολιτειακής Βουλής, δεν το ψιθυρίζετε στα κλεφτά μέσα στη νύχτα, όταν το ίδρυμα δεν ασχολείται καν.

Όχι, νομίζω απλά προσπαθήσατε να ισοσκελίσετε τον προϋπολογισμό σας σε βάρος τμημάτων που τα θεωρείτε αδύναμα, παρωχημένα και ανίσχυρα. Νομίζω πως με τον καιρό θα ανακαλύψετε πως έχετε συνάψει μια φασουτική συμφωνία. Φάουστ είναι ο τίτλος ενός χαρακτήρα από το ομώνυμο θεατρικό έργο του Γκαίτε. Γράφτηκε περίπου το 1800, αλλά ακόμα προσελκύει το μεγαλύτερο κοινό από κάθε άλλο θεατρικό έργο που ανεβαίνει στη Γερμανία. Είναι η ιστορία ενός διανοούμενου που κάνει μια συμφωνία με το διάβολο. Ο διάβολος τού υπόσχεται πως θα εκπληρώσει κάθε του επιθυμία για όσο ζει. Σε αντίλλαγμα ο διάβολος θα πάρει... ε, εντάξει είμαι σίγουρος πως ξέρετε πως λειτουργούν αυτές οι συμφωνίες. Αν είχατε ένα τμήμα θεατρικών Σπουδών, κάτι που φυσικά δεν έχετε, θα μπορούσατε να τους ζητήσετε να ανεβάσουν μια παράσταση του έργου για να δείτε τι γίνεται στη συνέχεια. Έχει τρομακτικά μεγάλη σχέση με τη δική σας κατάσταση. Βλέπετε, ο Γκαίτε πίστευε πως ο άνθρωπος δεν θα έχει κανένα κέρδος αν πουλήσει την ψυχή του, ακόμα και για όλα τα πλούτη του κόσμου. Αυτή είναι όλος ο κόσμος, Πρόεδρε Φίλιπ, και όχι κάποιος ισοσκελισμένος προϋπολογισμός. Αν και, για να είμαι δίκαιος, δεν έχετε πουλήσει τη ψυχή σας. Μόνο τη ψυχή του ιδρυματός σας.

*Με (όχι και τόσο ιδιαίτερη) εκτίμηση,
Gregory A. Petsko*

Σημαντική εκλογική άνοδος των Παρεμβάσεων

Διεκδικούν 2η έδρα στα Δ.Σ. των Εκπαιδευτικών Ομοσπονδιών

ΟΛΜΕ			ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΣΕ 77/92 ΕΛΜΕ		
ΔΑΚΕ:	109 (156),	-47			
ΠΑΣΚ:	91 (124),	-33			
ΣΕΚ:	73 (76),	-3			
ΕΣΑΚ:	48 (46),	+2			
ΠΑΡ:	46 (39),	+6			
ΑΝΕΞ:	9 (8),	+1			
ΣΥΝΟΛΟ:	372(447),	-75			
Επεξεργασία: Παναγιώτης Ντούλιας					

ΔΟΕ	ΠΑΣΚ		ΔΑΚΕ		ΕΣΑΚ		ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ		ΑΥΤΟΝΟΜΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ		ΕΝΙΑΙΑ ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΑ ΣΧΗΜΑΤΑ		ΑΛΛΑ ΣΧΗΜΑΤΑ		ΣΥΝΟΛΟ ΕΔΡΩΝ	
	2009	2011	2009	2011	2009	2011	2009	2011	2009	2011	2009	2011	2009	2011	2009	2011
	194	160	175	137	37	52	36	55	14	16	20	30	5	7	481	457

Μέχρι την Παρασκευή 3 Ιουνίου έχουν ολοκληρωθεί οι εκλογικές διαδικασίες σε 113 από τους 151 Συλλόγους ΠΕ όλης της χώρας. Υπολείπονται 38 Σύλλογοι.

Έχουμε μείωση της συμμετοχής σε όλους σχεδόν τους συλλόγους της τάξης από 5% - 15%. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα τη μείωση του αριθμού των αντιπροσώπων. Επίσης έχουμε αύξηση των λευκών και των ακύρων ψηφοδελτίων. Με βάση αυτή τη μείωση, το εκλο-

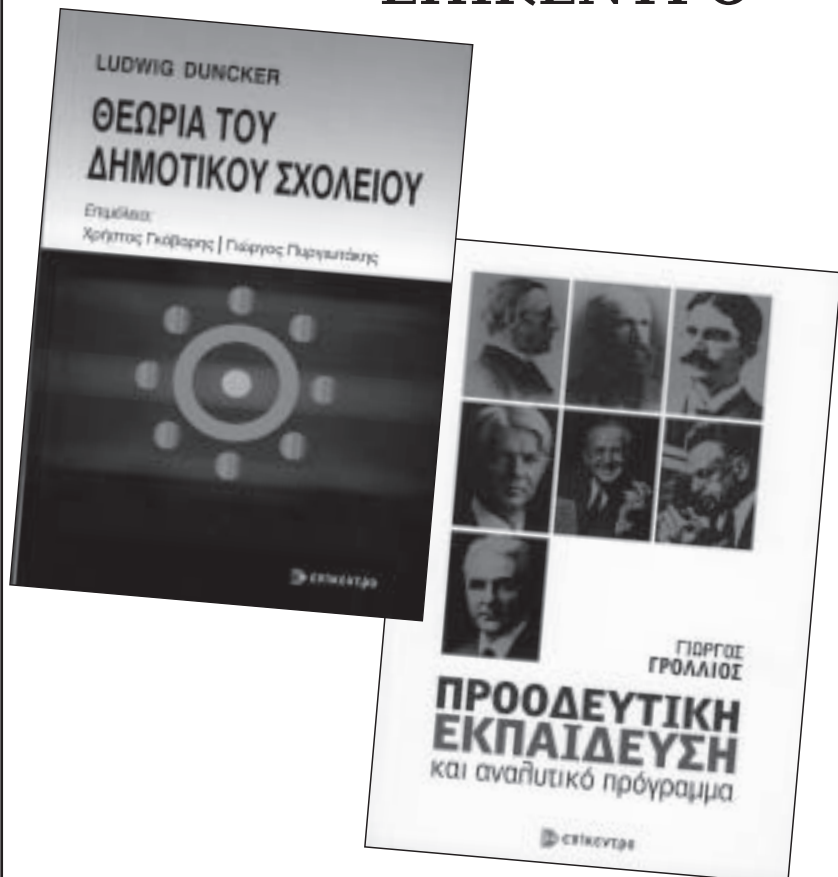
γικό μέτρο του Συνεδρίου για την εκλογή στο Δ.Σ. της ΔΟΕ, θα είναι το 55. Υπάρχει κυριολεκτικά, καθίζηση των ΠΑΣΚΕ και ΔΑΚΕ, οι οποίες χάνουν από 34 και 38 αντιπροσώπους αντίστοιχα. Με βάση τους Συλλόγους που απομένουν, είναι σίγουρο ότι η ΠΑΣΚ χάνει 1 έδρα, ενώ είναι σχεδόν βέβαιο ότι θα χάσει 1 έδρα και η ΔΑΚΕ. Τα αποτελέσματα είναι συγκριτικά για τους ίδιους 113 Συλλόγους.

Βασίλης Μακρής

Μαθητικά έντυπα που μας έστειλαν:

ΚΥΚΛΟΦΟΡΟΥΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

διακήρυξη του «ενωτικού» σχήματος δεσπόζουν αιτήματα χώρου της Αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Διαβάζουμε για μη-αναγνώριση / διαγραφή του Χρέους, έξοδο από την ΕΕ και το ευρώ, εθνικοποίηση του τραπεζικού συστήματος κ.α. Όμως το προγραμματικό πλαίσιο της «Αγωνιστικής Συνεργασίας» στην οποία η παράταξη της ΑΕΚΕ συμμετέχει (το οποίο οι σύντροφοι της ΑΕΚΕ μοίραζαν μαζί με το «ενωτικό» πλαίσιο!) δεν αναφέρει τίποτε απ' όλα αυτά. Αντίθετα, μιλάει για επαναδιαπραγμάτευση του Χρέους, για μια κοινωνική ΕΕ κλπ. Τι έγινε λοιπόν? Είτε η παράταξη της ΑΕΚΕ απλά υπέγραψε σιδήποτε, προκειμένου να πετύχει την εκλογική συνεργασία (πράγμα που θεωρούμε απαράδεκτο για το πλαίσιο αρχών της Αριστεράς), είτε η παράταξη της ΑΕΚΕ υιοθέτησε τα αιτήματα χώρου της Αντικαπιταλιστικής Αριστεράς. Στην περίπτωση αυτή όμως (που μακάρι να ίσχυε και θα καλοδεχόμαστε όποιους συντρόφους / ισσες έκαναν το βήμα αυτό), πότε η ΑΕΚΕ έδειξε δημόσια κάτι τέτοιο? Πέρασε ένας «μνημονιακός» χρόνος και στο διάστημα αυτό δεν υπήρξε ούτε μια ανακοίνωση της ΑΕΚΕ, μια τοποθέτηση σε ΔΣ ή συνέλευση, που να δείχνει ότι υπάρχει κάποια τέτοια μετατόπιση. Αυτά τα δεδομένα φανερώνουν είτε μια «απλή» περίπτωση διγλωσσίας, είτε μια απαξίωση της ανάγκης ουσιαστικής πολιτικής ζύμωσης και υποτίμηση της διαμόρφωσης μιας μάχιμης Αριστεράς αιτηματολογίας.

Η άποψη της Παρέμβασης είναι ότι κανείς αριστερός, όσο γερές σχέσεις και να έχει με τους αγωνιζόμενους συναδέλφους, δεν μπορεί να παίζει με τις ελπίδες τους. Ο πόθος πολλών συναγωνιστών είναι να δουν μια Αριστερά ενιαία, μια δυνατή Αριστερά που θα μπορεί να βγει πρωτοπόρα σε έναν νικηφόρο αγώνα. Η Παρέμβαση δεν υποτιμά αυτόν τον πόθο, τον σέβεται και τον έχει έτσι κι αλλιώς τιμήσει ακόμη και με την ίδια της την ύπαρξη σαν πολυσυλλεκτικό σχήμα, στο οποίο σύντροφοι/ισσες με διαφορετικές αφετηρίες προσπαθούν ειλικρινά να συνυπάρξουν. Το τζογάρισμα όμως πάνω στην ελπίδα της Ενότητας είναι κάτι πολύ μα πολύ επικίνδυνο. Στην πρόσφατη ιστορία υπήρξαν προσπάθειες ενότητας της Αριστεράς, που επειδή έγιναν στο πόδι χωρίς προηγούμενη δοκιμασία στο δρόμο της δυνατότητας σύμπραξης, κατέληξαν σε τρομερές απογοητεύσεις. Η Παρέμβαση διαβλέπει αυτόν τον κίνδυνο στην τωρινή εκλογική συνεργασία και ανησυχεί για την αρνητική επίπτωση που θα έχει η απογοήτευση των μετεκλογικών ημερών σε όσους συναδέλφους πίστεψαν τίμια στην προοπτική της Ενότητας.

Δεν είμαστε δογματικοί. Με την ίδια τόλμη που δημόσια σήμερα στεκόμαστε έξω από το ρεύμα της υποτιθέμενης ενότητας, το ίδιο ανοιχτά θα παραδεχτούμε το λάθος μας αν, παρά τις ενδείξεις για το αντίθετο, δύο τόσο διαφορετικές παρατάξεις-ρεύματα καταφέρουν να λειτουργήσουν πραγματικά και όχι φαινομενικά στη βάση του πολιτικού και ιδεολογικού στίγματος που προεκλογικά συνυπέγραψαν και δεν μοιράσουν την εκλογική τους «σοδειά» ακολουθώντας πρακτικά η κάθε μια το δικό της δρόμο.

Οφείλουμε να τονίσουμε όμως ότι σε καμία περίπτωση δεν θα παραμυθιάσουμε τους συναγωνιστές μας, λέγοντάς τους ότι τα εκλογικά ποσοστά είναι αυτά που θα αλλάξουν την κατάσταση. Πολύ περισσότερο, δεν θα τσαλαπατήσουμε τη συντροφικότητά μας -και τη στάση που αυτή μας επιβάλλει απέναντι στις υπόλοιπες Αριστερές παρατάξεις- για χάρη των εκλογικών ποσοστών.

Δυστυχώς, το «ενωτικό» ψηφοδέλτιο έπεσε στο ατόπημα αυτό. Με έκπληξη διαβάσαμε στο «ενωτικό» μανιφέστο των παραλίγο

εκλογικών συνοδοιπόρων μας, κάλεσμα προς τους συναδέλφους να μην ψηφίσουν «Παρέμβαση» γιατί έτσι θα στήριζαν τάχα «τον απομονωτισμό, τις διαχειριστικές λογικές και τις μικροπαραταξιακές αντιλήψεις».

Αυτό δεν σημαίνει ότι δεν κατεβήκαμε στις εκλογές με συγκεκριμένες επιδιώξεις. Επιζητούμε και προπαγανδίσουμε τη μέγιστη δυνατή πτώση των παρατάξεων του ΔΝΤ, ΠΑΣΚΕ και ΔΑΚΕ. Ταυτόχρονα, απευθυνθήκαμε στους συναδέλφους και ζητήσαμε τη στήριξή τους στη βάση όχι μόνο των απόψεών μας αλλά και της -κοινά αποδεκτής- προσφοράς μας στους αγώνες της χρονιάς που κλείνει.

Αυτό το τελευταίο είναι για μας το κλειδί. Δεν στεκόμαστε μπροστά στους συναδέλφους με λευκά χαρτιά ενότητας. Δεν λέμε «ό,τι ήμαστε μέχρι τώρα ξεχάστε το» υποσχόμενοι «ενότητα κι αγώνα» από δω και πέρα. Εμείς λέμε, ότι είναι η στάση του καθενός που πρέπει να εκτιμηθεί και όχι οι προεκλογικές υποσχέσεις του.

Οι μέρες που έρχονται είναι δύσκολες και ο αγώνας μακρύς. Το επόμενο διάστημα θα καθορίσει αν τελικά θα πληρώσουν την κρίση αυτοί που τη δημιούργησαν ή αν θα καταφέρουν να την περάσουν στις πλάτες των εργαζομένων, οδηγώντας τη χώρα και τον κόσμο ολόκληρο έναν αιώνα πριν. Στον αγώνα που έρχεται μας χρειάζεται η μεγαλύτερη δυνατή συσπείρωση δυνάμεων. Η Παρέμβαση θα δώσει όλες τις της δυνάμεις στην υπόθεση της κοινής δράσης της Αριστεράς, όπως το έκανε μέχρι τώρα, μακριά τόσο από τον απομονωτισμό όσο και από τις σειρήνες της εύκολης μα ψεύτικης «ενότητας».

Γιάννενα, Μάης 2011

ΠΑΙΔΕΙΑ- ΥΓΕΙΑ
Παλλαϊκό συλλαλητήριο

Τετάρτη 30 Μαρτίου
12.30μμ στα Προπύλαια

Όλοι μαζί μπορούμε

- **Να προασπίσουμε τα δημόσια αγαθά**
από τη λαίλαπα του Μνημονίου
- **Να αποτρέψουμε την εκποίηση και διάλυση**
της δημόσιας παιδείας και υγείας

ΟΛΜΕ-ΔΟΕ-ΟΕΝΤΕ

Επισκεφθείτε το blog των συνταξιούχων εκπαιδευτικών
syntaxekpedeftikoi.blogspot.com

Μνημόσυν(ι)ο μισθών και συντάξεων

«Ενιαίο φτωχολόγιο»

Τα πράσινα παπαγαλάκια, που έλεγαν ότι οι εκπαιδευτικοί θα ωφεληθούν από το «ενιαίο μισθολόγιο» γιατί είναι χαμηλόμισθοι, έχουν καταπιεί τη γλώσσα τους τώρα που έρχεται η ώρα της εφαρμογής του. Γιατί το μισθολόγιο που περιλαμβάνεται στη συμφωνία της κυβέρνησης με τη Τρόικα και προβλέπεται στο μνημόνιο θα είναι το εργαλείο για τη συρρίκνωση των εισοδημάτων μας.

Πρώτα- πρώτα πιστεύει κανείς ότι θα αρθούν οι ανισότητες και οι αδικίες μεταξύ των δημοσίων υπαλλήλων, όταν το 2010 θα διατεθούν 2,7 δις ευρώ λιγότερα για το νέο μισθολόγιο από αυτά που διατέθηκαν το 2009; Δε θα μας καταδικάσουν στη φτώχεια, αφού πετσοκόβουν 6 δις ευρώ μέχρι το 2013;

Ακόμα το «οριζόντιο κούρεμα» μισθών συνδέεται με την πλήρη κατάργηση των επιδομάτων εορτών και αδειάς (υπολειμμάτων 13ου και 14ου μισθού), τις μειώσεις συντάξεων και την επιβολή νέων φορολογικών επιβαρύνσεων και αυξήσεων σε υφιστάμενους φόρους. Από αυτό το νέο πακέτο του περιβόητου «μεσοπρόθεσμου προγράμματος δημοσιονομικής προσαρμογής», το «οριζόντιο κούρεμα» θα κυμανθεί μεταξύ 10% και 20%. Αν εφαρμοστούν από 1-7-2011 οι συνολικές αποδοχές μεγάλου αριθμού των υπαλλήλων μπορεί να μειωθούν στην τριετία από 25% μέχρι και 40%!

Σύνδεση μισθού – αποδοτικότητας.

Με το νέο μισθολόγιο, η κυβέρνηση προωθεί ένα βασικό μισθό 700 – 800 ευρώ για όλους τους δημοσίους υπαλλήλους και από και πέρα «αξιολόγηση» και σύνδεση μισθού – αποδοτικότητας. Ένα επίδομα αποδοτικότητας που δε θα το παίρνουν όλο αλλά μόνο όσοι καλύπτουν στόχους και είναι αρεστοί!

Η σύνδεση μισθού – αποδοτικότητας μέσω της αξιολόγησης θα οδηγήσει σε «ατομικό μισθολόγιο», στην υπερεντατικοποίηση της εργασίας, της εκμετάλλευσης και στη χειραγώγηση των εργαζομένων. Επιπλέον οι περιβόητες «ανισότητες όχι μόνο δε θα αμβλυνθούν, αλλά θα διευρυνθούν και θα στρώσουν το έδαφος για ένα καθεστώς ημετεροκρατίας και... φελλοκρατίας.

Καταργείται η «αυτόματη» ωρίμανση των αποδοχών των δ.υ. κάθε δύο χρόνια και η αλλαγή των κλιμακίων, έτσι, όπως ισχύουν μέχρι σήμερα. Η αύξηση των αποδοχών λόγω «ωρίμανσης» και η εξέλιξη θα δίνεται μόνο μετά από αξιολόγηση που θα πραγματοποιούν οι προϊστάμενοι κάθε τέσσερα χρόνια. Προβλέπεται μείωση των μισθολογικών κλιμακίων από 18 σε 10.

Μετά την ψήφιση του «ενιαίου μισθολογίου» θα ακολουθήσει η θεσμοθέτηση της έννοιας του «κρατικού υπαλλήλου». Οι δημόσιοι υπάλληλοι δε θα θεωρούνται - σύμφωνα με το σχέδιο «Καλλικράτης στο Κράτος» που υπολογίζεται ότι θα εφαρμοστεί στο τέλος του χρόνου – υπάλληλοι του υπουργείου που έχουν προσληφθεί, αλλά του κράτους και θα είναι εργαζόμενοι του υπουργείου Εσωτερικών. Προβλέπεται μάλιστα να εφαρμοστεί και ο θεσμός του «δόκιμου υπαλλήλου».

γράφει ο Γιώργος Κ. Καββαδίας

Απώτερος στόχος η κατάργηση όχι μόνο της οργανικότητας της θέσης, αλλά και της μονιμότητας. Η άρση της μονιμότητας θα είναι ένα από τα εργαλεία προκειμένου κυβέρνηση και τρόικα να πετύχουν το στόχο τους για μείωση των δημοσίων υπαλλήλων κατά 150.000 τα επόμενα τέσσερα χρόνια ή κατά 20%.

Την ίδια ώρα η αύξηση των ωρών εργασίας των δ.υ. από 37,5 σε 40 θα συμπαρασύρει και το ωράριο των εκπαιδευτικών. Τα σχέδια για δραστική αύξηση του ωραρίου των εκπαιδευτικών και περικοπή των θερινών διακοπών δεν είναι κρυφά.

Στη μέγκεντ του μνημονίου συντάξεις και εφάπαξ

Δραματικές ανατροπές στις συντάξεις, την ιατροφαρμακευτική περίθαλψη και τις κοινωνικές παροχές ετοιμάζουν κυβέρνηση – Ε.Ε. και Δ.Ν.Τ. Ειδικά για τις συντάξεις κάνουν λόγο για «εναρμόνιση της πραγματικής ηλικίας συνταξιοδότησης με το προσδόκιμο ζωής». Κάποια στιγμή θα ξεκαθαρίσουν ποια είναι τα «στοχευμένα κίνητρα απασχόλησης

γνηριότερων εργατών» που θα κρατούν τους εργαζόμενους στην εργασία τους μέχρι 65 και 67 και ίσως, αν δεν αντισταθούμε μέχρι και 70 χρόνων.

Ειδικότερα από φέτος ξεκινά η αύξηση των ορίων ηλικίας για τις μπότερες εκπαιδευτικούς που δεν πρόλαβαν να θεμελιώσουν μέχρι το τέλος του 2010 συνταξιοδοτικό δικαίωμα. Θα δουν το όριο συνταξιοδότησης να εκτοξεύεται στο 65ο έτος της ηλικίας.

Με βάση το ν. 3865/2010 καταργήθηκε το δικαίωμα συνταξιοδότησης με 30 χρόνια υπηρεσίας. Εξακολουθεί, όμως, να ισχύει για όσους έχουν θεμελιώσει δικαίωμα συνταξιοδότησης μέχρι το 2010. Επιπλέον ισχύει και για όσους άντρες θα θεμελιώσουν αντίστοιχο δικαίωμα μέχρι το 2010 με αναγνώριση της στρατιωτικής τους θητείας μέχρι το 2013.

Τα μέτρα της κυβέρνησης φέρνουν μειώσεις στις συντάξεις μέσω των περικοπών στα λεγόμενα συντάξιμα επιδόματα και της πλήρους κατάργησης της 13ης και 14ης σύνταξης.

Η επικουρική ασφάλιση και τα επικουρικά ταμεία γίνονται πάλι στόχος. Κυβέρνηση και Τρόικα επεξεργάζονται νέες αντι-ασφαλιστικές παρεμβάσεις. Μετά την επίθεση στις κύριες συντάξεις, υλοποιείται σχέδιο για την περικοπή των δικαιωμάτων μας στον τομέα της επικουρικής ασφάλισης. Ο νόμος για τις επικουρικές συντάξεις θα κατατεθεί το Σεπτέμβριο και εκτιμάται ότι αυτές θα μειωθούν μέχρι και 30%!

Τσεκούρι και στο εφάπαξ. Όσοι συνταξιοδοτηθούν από το 2012 και μετά θα δουν να πετσοκόβεται το εφάπαξ από 3.000 έως 10.000 ευρώ. Από το Ταμείο Πρόνοιας Δημοσίων Υπαλλήλων προωθείται η επιβολή ειδικής εισφοράς 3% στους μισθούς, ενώ εξετάζεται το σενάριο για μείωση κατ' αρχήν 10% του εφάπαξ. Αυτό οδηγεί κατά μέσο όρο σε μείωση του καταβαλλόμενου ποσού κατά 4.000 με 5.000 ευρώ. Ωστόσο, υπάρχουν και εκτιμήσεις που εκτοξεύουν τη μείωση του εφάπαξ μέχρι και 30%.

ΕΝΑΣ ΧΡΟΝΟΣ ΜΕ ΤΟ ΜΝΗΜΟΝΙΟ ΣΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

γράφει ο Γιώργος Κ. Καββαδία

Συμπληρώνεται αυτές τις μέρες ένας χρόνος από την προσφυγή της χώρας στο Δ.Ν.Τ. και την επιβολή του Μνημονίου που οδήγησαν σε αλληπάλληλα μέτρα γκρεμίζοντας δικαιώματα και κατακτήσεις ολόκληρου αιώνα. Παρά τις κυβερνητικές διαβεβαιώσεις ότι το Μνημόνιο δεν αγγίζει την Παιδεία επιταχύνεται η αποδόμηση του δημόσιου και δωρεάν σχολείου.

Όλα άρχισαν από το καλοκαίρι. Μόλις 2.825 εκπαιδευτικοί διορίζονται στα σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης έναντι 6.000 πέρυσι! Ελάχιστοι και λιγότεροι από ποτέ άλλοτε αναμένονται να είναι οι διορισμοί φέτος, αφού το περιβάλλον 5 αποχωρήσεις προς 1 πρόσληψη τείνει να γίνει 10 προς 1. Ο προϋπολογισμός για την Παιδεία είναι ο χαμηλότερος όλων των μεταπολιτευτικών χρόνων. Από το 3,14% του 2009 μειώθηκε στο 2,75%. Μακράν των υπολοίπων χωρών της Ευρώπης, που υποτίθεται ότι χρησιμοποιούν ως πρότυπο οι κυβερνήτες. Για την τρέχουσα χρονιά προβλέφθηκαν 1,9 δις ευρώ λιγότερα στην παιδεία, μείωση που αγγίζει το 22%

Η κατάργηση του Οργανισμού Εκδόσεων Διδακτικών Βιβλίων (ΟΕΔΒ) λίγο πριν αποχαιρετίσουμε το 2010 αποτελεί έναν ακόμα κρίκο στην αλυσίδα των μέτρων που πλήττουν τη δημόσια και δωρεάν εκπαίδευση.

Με την ευλογία και την εποπτεία της Τρόικας εφαρμόζεται ένα μαζικό σχέδιο 1.933 συγχωνεύσεων – καταργήσεων σχολείων με οδυνηρές κοινωνικές και εκπαιδευτικές συνέπειες. Η εφαρμογή αυτού του σχεδίου, εκτός των άλλων, σημαίνει: Αύξηση του αριθμού μαθητών στα τμήματα και δημιουργία σχολικών συγκροτημάτων – μαμούθ, ειδικότερα στα λύκεια.

Η πολιτική αποδόμησης του δημόσιου σχολείου δεν έχει αρχή και τέλος: κατάργηση της Πρόσθετης και Ενισχυτικής Διδασκαλίας, κλείσιμο Αθλητικών Σχολείων, μέτρα εργασιακής και παιδαγωγικής ομηρείας των εκπαιδευτικών.

νέο μισθολόγιο...

Δημόσιος λειτουργός VS κρατικού υπαλλήλου Κιθαρίστας ή ντράμερ...

Οι κυβερνώντες αυτής της χώρας, ΔΝΤ, ΕΚΤ κι οι υπαλληλίσκοι τους, κυβέρνηση και βουλευτές με τη χωρίς κανένα συμφέρον αρωγή των ΜΜΕ, προσπαθούν να μας πείσουν ότι για την κρίση ευθύνεται ο διογκωμένος Δημόσιος Τομέας. Παράλληλα οι εργασιακές κατακτήσεις και τα κοινωνικά δικαιώματα ενοχοποιούνται συστηματικά.

Δυστυχώς οι αριθμοί είναι αμειλικτοί, 11% του ΑΕΠ κοστίζει ο Δημόσιος Τομέας στην Ελλάδα, όταν 16 % είναι το αντίστοιχο ποσοστό στη Δανία, 19 % στη Γαλλία και περισσότερο από 20 % στις Σκανδιναβικές Χώρες. Το ποσοστό της Ελλάδας είναι το δεύτερο χαμηλότερο μετά της Πορτογαλίας στην Ευρωζώνη. Σύμφωνα με τον ΟΟΑΣΑ μάλιστα, η Ελλάδα βρίσκεται στη 2η θέση Παγκοσμίως με τους πιο σκληρά εργαζόμενους πολίτες.

Παρόλα αυτά οι μισθωτοί και συνταξιούχοι είναι αυτοί που σηκώνουν για μια ακόμη φορά το σταυρό του μαρτυρίου των κατοχικών μνημονίων. Το 2010 οι Δημόσιοι Λειτουργοί, σύμφωνα με την Τράπεζα της Ελλάδας, έχασαν το 13,5 % των αποδοχών τους. Το ΙΝΕ της ΓΣΕΕ, έχει εκτιμήσει ότι οι πραγματικές αποδοχές των εργαζομένων, κατακρυσταλύν σε επίπεδα 1984, ενώ άλλοι κάνουν λόγο για επίπεδα 1978.

Με το νέο μισθολόγιο διαρκώς λιτότητας, σταθερός θα είναι μόνο ο βασικός μισθός και τα οικογενειακά επιδόματα. Το υπόλοιπο μέρος του μισθού θα τίθεται υπό αμφισβήτηση και θα δίνεται μόνο με τον όρο ότι θα έχει αξιολογηθεί θετικά από το Διευθυντή- Μάντζερ και τους συν αυτώ και θα έχει συμμετέχει σε διάφορα προγράμματα (π.χ. αυτοαξιολόγηση). Καταργείται επίσης η αυτόματη ωρίμανση μέσω των ΜΚ και αύξηση θα δίνεται μόνο μετά από θετική αξιολόγηση του υπαλλήλου σε πιο μεγάλα διαστήματα απ' ό,τι πριν. Εν ολίγοις ο μισθός θα είναι σημαντικά μικρότερος και αμφίβολος και σε συνάρτηση πάντοτε με αξιολόγηση. Εκπαιδευτικοί που δουλεύουν σε διπλάνα τμήματα μπορεί να παίρνουν διαφορετικό μισθό. Ο διευθυντής της σχολικής μονάδας καθορίζει ένα μέρος του αμφίβολου μισθού. Η απόλυτη υποταγή, ο αυταρχισμός και ο συγκεντρωτισμός είναι ο βασικός στόχος. Ο φοβισμένος κι υποτελής δασκαλάκος είναι το νέο όραμα και μοντέλο.

Μέσα σε όλα αυτά ο Δημόσιος Λειτουργός, δηλαδή αυτός που παρέχει έργο, κοινωνικά ωφέλιμο, στην υπηρεσία του Δημοσίου συμφέροντος, δηλαδή του πολίτη, μετασκευάζεται από 1η Ιουλίου, σε κρατικό υπάλληλο που εκτελεί εργασία και υπακούει σε διαταγές του κράτους, προς όφελος του κράτους.

Ποιος θα είναι ο ρόλος του «κρατικού υπαλλήλου»;

Στόχος του υπουργού Εσωτερικών κ. Γ. Ραγκούση είναι να δοθεί στο κράτος η ευελιξία να μετακινεί, ανάλογα με τις ανάγκες που υπάρχουν, κάθε υπάλληλο. Ο υπάλληλος θα «αποσυνδέεται» από τη θέση στην οποία διορίστηκε, δεν θα ταυτίζεται δηλ. με τη θέση στην οποία υπηρετεί, αλλά θα μπορεί κάθε πέντε χρόνια ή όποτε παρουσιαστούν ανάγκες, να μετακινείται σε άλλη υπηρεσία υπουργείου ή φορέα. Οι μετακινήσεις αρχικά θα έχουν εθελοντικό χαρακτήρα και κατόπιν υποχρεωτικό, ενώ θα πραγματοποιούνται εντός των γεωγραφικών ορίων των πόλεων ή των Νομών ή των Περιφερειών

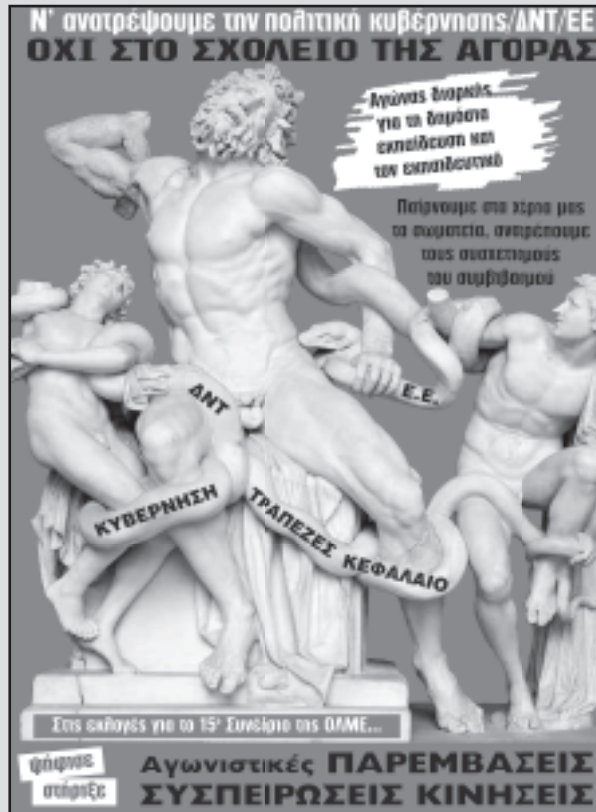
Με λίγα λόγια κάθε κυβέρνηση θα έχει το δικαίωμα –ανάλογα με την κομματική ταυτότητα- να μετακινεί τον υπάλληλο σε όποια υπηρεσία θέλει κι όταν θέλει. Η υποταγή του στην κρατική και κάθε φορά κυβερνητική γραμμή, γίνεται όρος για το μισθό, τους όρους εργασίας, τον τόπο εργασίας και την προαγωγή.

Περστικά μας...

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ Ν. ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ να καταδικάσουμε – και με την ψήφο μας – τον υποταγμένο συνδικαλισμό (ΠΑΣΚ-ΔΑΚΕ) και την προπαγάνδα της ήττας

Συνάδελφοι, οι εκλογές για το 15ο συνέδριο της ΟΛΜΕ διεξάγονται σε μια ιστορική φάση όξυνσης της στυγνά αντιλαϊκής πολιτικής που εφαρμόζει η κυβέρνηση του ΠΑΣΟΚ, με τα Υποδουλωτικά Μνημόνια διάρκειας... υπηρετώντας την κερδοφορία της ντόπιας πλουτοκρατίας και του ξένου Ιμπεριαλισμού (Ε.Ε.-Δ.Ν.Τ.), με τη στήριξη και των άλλων κομμάτων της οικονομικής ολιγαρχίας (Ν.Δ.-ΛΑΟΣ). Η στήριξη αυτή παίρνει τη διάσταση ενός «Εθνικού Συμφώνου Αποτίεας» του λαϊκού εισοδήματος, μιας «Εθνικής Ομοψυχίας (!)» όλων των εκπροσώπων του κεφαλαίου και των «αριστερών» συμπορευτών τους, στην κατεύθυνση της ισοπέδωσης των λαϊκών κατακτήσεων, του ξεπουλήματος της δημόσιας περιουσίας, της εδραίωσης της πολιτικής της Εξάρτησης και της Υποτέλειας στον ξένο Ιμπεριαλισμό. Στις συνθήκες αυτές, ισοπεδώνονται οι θεμελιώδεις Μορφωτικές-Εργασιακές-Κοινωνικο-Ασφαλιστικές κατακτήσεις, αποδιοργανώνεται η παραγωγική βάση, εξαθλιώνεται η υπαλληλία, ξεκληρίζεται η μικρομεσαία αγροτιά, ποινικοποιούνται οι Συνδικαλιστικοί αγώνες και ελευθερίες. Απόδειξη αποτελεί το Αντιλαϊκό «ΝΕΟ ΜΙΣΘΟΛΟΓΙΟ» που εξανεμίζει τις αποδοχές μας, αλλά και το «Καλλικρατικό» ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ, της ευέλικτης πληροφορίας και ελαστικής εργασίας, που Καταργεί τη Μονιμότητα, επιβάλλει τις Τοπικές Συμβάσεις Απασχόλησης, με βάση την «Αξιολόγηση»-Χειραγώγηση-Πειθάρχηση, εδραιώνεται στα ΣΔΙΤ, στις χορηγίες και τα ανταποδοτικά τέλη, επιτείνει τους ταξικούς φραγμούς, όπως δείχνει και το «νέο» Λύκειο, οδηγώντας στο περιθώριο τα χαμηλά στρώματα.

Συνδικαλιστικός στυλοβάτης όλης αυτής της αντιλαϊκής λαίλαπας και την προηγούμενη διετία υπήρξε η Κυβερνητική ΠΑΣΚ, που εξωράιζε την αντιλαϊκή πολιτική, αποπροσανατόλιζε τη βάση, απαξίωνε τις συλλογικές διαδικασίες και έκλεινε το δρόμο στους αγώνες, καθαγιάζε και προωθούσε

την απεργοσπασία, στοχεύοντας στη μετατροπή του σωματείου σε κυβερνητικό παράρτημα. Χαρακτηριστικό δείγμα αποτέλεσε ο Εξωραϊσμός του Συμφώνου Σταθερότητας από την ΠΑΣΚ ως... φιλολαϊκού μέτρου (!), η νέκρωση των Γ.Σ., η αντικαταστατική και αντιδημοκρατική Απόρριψη της Απεργιακής Επιτροπής, που πρωτοβουλιακά συγκροτήσαμε, η Υπονόμευση των Απεργιών, η... εξαφάνιση από τα πρακτικά του σωματείου ψήφισμα που καταθέσαμε στη Γ.Σ., μετά τη δολοφονία τριών εργαζομένων στις 5 Μάη, η μετατροπή των «ενημερωτικών» κλιμακίων της ΠΑΣΚ σε... όργανα προπαγάνδας της κυβερνητικής πολιτικής. Ενόψει μάλιστα των εκλογών για την Τ. Αυτοδιοίκηση, η ΠΑΣΚ αξιοποίησε το σωματείο ως συνδικαλιστικό όχημα για την αναρρίχηση σε δημοτικά αξιώματα, προωθώντας το αντιδραστικό «καλλικρατικό» σχολείο (!), εξωραϊζοντας τη θεσμική επί-

θεση και αποπροσανατολίζοντας τις άμεσα βαλλόμενες ειδικότητες. Ακόμη και στο Δ.Σ. υποστήριξε τους αντιλαϊκούς νόμους για την υποχρεωτική παραμονή των συναδέλφων στο σχολείο, ετοιμάζοντας το κλίμα για το εξαντλητικό εργασιακό ωράριο. Και στη φάση της Ποινικοποίησης των μαθητικών αγώνων, με τα εισαγγελικά έγγραφα, η ΠΑΣΚ δήλωνε στα ΜΜΕ ότι «οι νόμοι πρέπει να εφαρμόζονται», ενώ εξαναγκάστηκε σε τυπική δήλωση στήριξής τους, όταν οι ταξικές δυνάμεις, με τον αγώνα τους, είχαν αποτρέψει την ποινικοποίησή τους. Επίσης και η κεντρική ΠΑΣΚ στο πρόσφατο εκπαιδευτικό συνέδριο, έσπευσε να γίνει προπομπός της νέας επίθεσης, κάνοντας εισήγηση (!) για επιβολή και νέων θεσμών «αξιολόγησης»- πειθάρχησης, όπως είναι ο «αξιολογητής» (!) των ειδικοτήτων ανά σχολείο, η κατάρτιση του συλλόγου διδασκόντων και η αντικατάστασή του από το

ΝΑ
ΑΛΛΑΞΟΥΜΕ
ΤΟΥΣ
ΑΝΤΙΛΑΪΚΟΥΣ
ΣΥΣΧΕΤΙΣΜΟΥΣ
ΚΑΙ ΝΑ
ΕΝΙΣΧΥΣΟΥΜΕ
ΤΙΣ ΣΥΝΕΠΕΙΣ
ΑΡΙΣΤΕΡΕΣ
ΔΥΝΑΜΕΙΣ

Τοπικό Συμβούλιο (!), οι υπερεξουσίες (!) του διευθυντή-manager.

Ωστόσο, η κυβερνητική ΠΑΣΚ, στη στήριξη της αντιλαϊκής πολιτικής, είχε και έχει σταθερό σύμμαχο της την «αριστερή» (!) ΕΚΠΑΙΔ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ-ΔΙΚΤΥΟ, που – ενώ θέλει να αναφέρεται στην αριστερά – έχει προκλητικά συνδιαχειριστική λογική και συμπορεύεται με την ΠΑΣΚ, διαγκωνιζόμενη μαζί της μόνο στη **διεκδίκηση των αξιωμάτων** του προεδρείου, τηρώντας, σε όλα τα υπόλοιπα επίπεδα, τη γραμμή του κυβερνητικού συνδικαλισμού. Μάλιστα, **πρότεινε η ίδια την ΠΑΣΚ στη θέση του γραμματέα**, μετά την παραίτηση της εκπροσώπου του συντεχνιακού μορφώματος των αναπληρωτών, της «ΕΝΩΣΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ». Με τη στήριξη αυτής της συντεχνιακής παράταξης, που δεν εμφανίστηκε ούτε στην εκλογο-απολογιστική Γ.Σ. και δεν «άνοιξε πουθενά τα χαρτιά της», η «αριστερή» ΕΚΠΑΙΔ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ απέσπασε την προεδρία, αναδεικνύοντας τη **συναλλαγή** σε κυρίαρχο τρόπο λειτουργίας της, δίνοντας τα ίδια με τον κυβερνητικό συνδικαλισμό δείγματα διαπλοκής και συμφλυτισμού με τη διοίκηση. Συγκεκριμένα, η «Αριστερή» προεδρία της ΕΚΠΑΙΔ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ, ενώ δεν έχει την απαιτούμενη ετοιμότητα να προασπιστεί αδιαπραγμάτευτες συλλογικές κατακτήσεις εν όψει της αντιλαϊκής καταιγίδας, αποδεικνύεται όμως πανέτοιμη... για τη **διοργάνωση εκδήλωσης στο όνομα της διεύθυνσης Β/βαθμιας εκπαίδευσης (!)**, από τη θέση του συμβούλου του ΣΕΠ και σε ασαφή σύμπραξη με το Επιμελητήριο και άλλους συναφείς παράγοντες της προώθησης του «Ευρωπαϊκού Παραδείσου», στην κατεύθυνση της προπαγάνδας «των Πράσινων Επαγγελμάτων» της κερδοφορίας των πολυεθνικών και του αποπροσανατολισμού των νέων, σε περίοδο γενικευμένης ανεργίας και λαϊκής εξαθλίωσης λόγω των αντιλαϊκών συνθηκών της Ιμπεριαλιστικής Ε.Ε. Συγχρόνως, η «αριστερή» προεδρία... ξεχνά να εκδώσει, έστω τυπικά, μια ανακοίνωση καταγγελίας του **βάρβαρου μέτρου της απαγόρευσης της εξέτασης των φυσικώς αδυνάτων παιδιών των ΕΠΑΛ στην περιφέρεια**, θέμα το οποίο... θυμήθηκε, μόνο όταν το θέσαμε στο Δ.Σ. της ΕΛΜΕ, όπου και **καταθέσαμε κείμενο ανακοίνωσης** για την πραγματοποίηση μιας **παράσταση διαμαρτηρίας** στην Περιφερειακή Διεύθυνση, όπου η πρόεδρος δεν απαίτησε από τον περιφερειακό Διευθυντή να απορρίψει το επιχείρημα του

ΥΠΕΠΘ για τη «διαβλητότητα και αδιαφάνεια των εξετάσεων στην Κρήτη (!)». Την ίδια μέρα όμως σε εκδήλωση της ΕΛΜΕ για την ενδοσχολική βία, η «αριστερή» (!) πρόεδρος **καλωσορίσε στο βήμα(!)** ως **εταίρο τον περιφερειακό διευθυντή(!)**, που είχε κρίνει δίκαια (!) τα αντιλαϊκά μέτρα και είχε **προσβάλει βάνουσα την εργασιακή αξιοπρέπεια και τιμή όλων των εμπλεκομένων στις εξετάσεις εκπαιδευτικών**. Αντιστοίχως και ο έτερος εκπρόσωπος της ίδιας παράταξης, **τον είχε επαινέσει (!)** για το «αγωνιστικό του ήθος» (!), σε συνάντηση για το ζήτημα των Συγκωνεύσεων, για τις οποίες θεώρησε απαραίτητη τη συναίνεση των δήμων (!). Επιλέγοντας μάλιστα σταθερά την υποστήριξη του κυβερνητικού συνδικαλισμού, ο ίδιος εκπρόσωπος **κατακεραύνωσε (!)** την παράταξή μας, έγινε **συνήγορος της ΠΑΣΚ και καταψήφισε** την πρόταση **μομφής που καταθέσαμε** ενάντια στον εκπρόσωπο της ΠΑΣΚ, μέλος του Δ.Σ. και της Επιτροπής του Βαθμολογικού Κέντρου, που – με εντελώς ευτελή και ποταπό τρόπο – απαγόρευσε στην εκπρόσωπο της ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ να βγάλει φωτοαντίγραφο της προκήρυξης που καταγγέλλει την προπαγάνδα του σχολείου της αγοράς, με το θέμα της Ν. Γλώσσας στις Πανελλαδικές Εξετάσεις, ενώ την **παρέπεμψε και στον προϊστάμενο (!)** για εκφοβισμό και πειθαρχικό αδίκημα (!).

Συνάδελφοι, είναι προφανές ότι αυτή η κυρίαρχη συνδικαλιστική γραμμή της καρεκλοθηρίας, της διαπλοκής με τη διοίκηση, των εκδηλώσεων που παίρνουν το χαρακτήρα των δημοσίων σχέσεων επιβεβαιώνει τους **αντιλαϊκούς συσχετισμούς** στην κορυφή του σωματείου, όπως αποτυπώνονται και στην **απόφαση** (ΠΑΣΚ-ΕΚΠΑΙΔ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ) για τη διενέργεια των εκλογών τη **νεκρή περίοδο των εξετάσεων** (26 Μάη), ημέρα Πανελλαδικών Εξετάσεων στα ΕΠΑΛ (!), παρά την έγκαιρη κατάθεση της πρότασής μας για εκλογές στις 10 Μάη.

Στην αποδυνάμωση της διεκδικητικής δράσης του σωματείου συνέβαλε καθοριστικά και η «καινοφανής» και συγχρόνως αρκετά παλιά παράταξη «ΕΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ», που την περίοδο της αδιουριστίας, της ανεργίας, των επερχόμενων απολύσεων κλπ επέλεξε το δρόμο της **συντεχνίας**, προσκολλημένη αρχικά στην «αριστερή» διαχείριση (ΕΚΠΑΙΔ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ) και στη συνέχεια στην κυβερνητική ΠΑΣΚ, αποσυνδέοντας τα προβλήματα των

αδιορίστων από τη συνολικότερη αντιλαϊκή πολιτική, συμπληρώνοντας τις δυνάμεις του υποταγμένου συνδικαλισμού και λειτουργώντας –κυρίως– ως άλλη έκφραση του κυβερνητικού συνδικαλισμού.

Σε αυτή την κατεύθυνση λειτουργήσε και η δεξιά παράταξη ΔΑΚΕ, που ιδεολογικά και πολιτικά είναι προσανατολισμένη στην κατεύθυνση της στήριξης της αντιλαϊκής πολιτικής και –λόγω της ταυτότητάς της– ούτε μπορεί ούτε επιδιώκει την ανάπτυξη της συλλογικής διεκδικητικής δράσης. Για το λόγο αυτό απέχει από τις συλλογικές διαδικασίες, τις ενημερωτικές επισκέψεις στους συλλόγους, τις απεργιακές συγκεντρώσεις, από κάθε δηλαδή, μέσο συλλογικό, μέσο πάλης και διεκδίκησης.

Στην αντίπερα όχθη, το ΠΑΜΕ, ενώ διακηρύσσει την ταξικότητά του και καλεί σε παλλαϊκό μέτωπο, ακολουθεί τη σεχταριστική γραμμή των ξεχωριστών συγκεντρώσεων, αποδυναμώνοντας την Ενωτική-Λαϊκή Πάλη. Αρνήθηκε μάλιστα στις τελευταίες κινητοποιήσεις την πρότασή μας να συμμετάσχει στις Απεργιακές Επιτροπές, γιατί έχει τις δικές του... Για τη διεκδίκηση όμως της θέσης στη Δημοτική Επιτροπή της Παιδείας δεν κατέθεσε πλαίσιο δράσης, αλλά δήλωσε ότι θα... λειτουργεί ο εκπρόσωπός του με βάση τις θέσεις του σωματείου(!). Επιπλέον, στην πρόταση μομφής που κατέθεσε η παράταξή μας ενάντια στον εκπρόσωπο της ΠΑΣΚ, λόγω της υπονόμευσης και προσβολής των συνδικαλιστικών ελευθεριών, ο εκπρόσωπος του ΠΑΜΕ... ψήφισε «λευκό»(!), μαζί με τη ΔΑΚΕ, αποδεικνύοντας –ακόμα και στο θέμα της περιφρούρησης των συνδικαλιστικών ελευθεριών– πώς εννοεί την...κατά τα άλλα... πολλαπλώς

προβαλλόμενη από την παράταξη του αναγκαιότητα του Λαϊκού Μετώπου.

Συνάδελφοι, η ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ, ως συνεπής αριστερή παράταξη και σε αυτήν τη δύσκολη διετία της ληστικής επίθεσης της Κυβέρνησης - Ε.Ε.-Δ.Ν.Τ. - Ολιγαρχίας, προασπίστηκε τις αρχές της συλλογικής διεκδίκησης.

Συγκεκριμένα: Αντισταθήκαμε στη ληστεία του εισοδήματός μας, μέσω αρχικά του Συμφώνου Σταθερότητας και των λοιπών Μνημονίων της Λαϊκής Υποδούλωσης και Εξαθλίωσης, αναδεικνύοντας τα πραγματικά αίτια της καπιταλιστικής κρίσης, αποκαλύπτοντας τον αποπροσανατολιστικό ρόλο του Κυβερνητικού και συνολικότερα Υποταγμένου Συνδικαλισμού (ΠΑΣΚ-ΔΑΚΕ) και αρνούμενοι τη λογική της κούφιας ρητορείας και παραίτησης που σταθερά τηρεί «αριστερή» διαχείριση (ΕΚΠΑΙΔ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ-ΔΙΚΤΥΟ). Πήραμε την πρωτοβουλία για τη συγκρότηση απεργιακής επιτροπής και ενημέρωση των συλλόγων με τα πανώ, τις προκηρύξεις κ.λπ. Καταγγείλαμε την ποινικοποίηση των μαθητικών και εκπαιδευτικών αγώνων, όταν η κυβερνητική ΠΑΣΚ «κώφευε» και η ΕΚΠΑΙΔ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ κρατούσε θέση παρακολουθησιμότητας στις αρνητικές εξελίξεις.

Αναδείξαμε εγκαίρως και καταγγείλαμε τη νέα επίθεση του σχολείου της αγοράς, όταν η ΠΑΣΚ, συμμετέχοντας στα κυβερνητικά ψηφοδέλτια για την Τ. Αυτοδιοίκηση, υποστήριζε ένθερμα το σχολείο της ευέλικτης απασχόλησης και πληροφορίας, εξάγνιζε την επίθεση και αποπροσανατόλιζε τους συναδέλφους.

Κατά τη συγκρότηση του προεδρείου και τις δύο συνδ. χρονιές, σταθερά τονίσαμε την

αναγκαιότητα της αλλαγής των αντιλαϊκών συσχετισμών, καταψηφίζοντας τη συναλλαγή των παρατάξεων στη διεκδίκηση της καρέκλας (ΠΑΣΚ-ΔΑΚΕ -ΕΚΠΑΙΔ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗ-ΕΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔ.), αντιπαλεύοντας αδιάλειπτα τη θέση της ταξικής συμφιλίωσης, της διαπλοκής με τη διοίκηση και της συναίνεσης στην αντιλαϊκή πολιτική.

Αναδείξαμε την αποπροσανατολιστική λειτουργία του συντεχνιακού συνδικαλισμού (ΕΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ), που διαχωρίζει τα προβλήματα των αναπληρωτών από το σύνολο της επίθεσης, ενώ στην πράξη ακολουθεί πιστά και ψηφίζει σταθερά όλες τις θέσεις του Υποταγμένου συνδικαλισμού. Η ανάληψη μάλιστα της Γραμματείας από αυτή τη «νέοτευκτη» (!) παράταξη, με τη στήριξη της ΕΚΠΑΙΔ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ και η παραίτησή της στη συνέχεια, μετά την καταγγελία της ΠΑΣΚ για τον αποκλεισμό της από τη δημοτική επιτροπή Παιδείας, δείχνει παραστατικά τη διαχειριστική της λογική και το γραφειοκρατικό της ρόλο στο σωματείο.

Καταθέσαμε πρόταση για τη συγκρότηση Συντονιστικού των Φορέων ενάντια στη νέα επίθεση, καταγγέλλοντας το σχολείο της αγοράς και αντιπαλεύοντας το αντιδραστικό τείχος της κυβερνητικής ΠΑΣΚ, που ακόμη και σε αυτή τη φάση της ισοπέδωσης των δικαιωμάτων μας προασπίζεται την κυβερνητική επίθεση, με τις πλάτες της «αριστερής» (!) ΕΚΠΑΙΔ. ΠΡΟΟΠΤΙΚΗΣ. Καταγγείλαμε το συμφιλιωτισμό και αποχωρήσαμε από αυτό το όργανο προπαγάνδας της αντιλαϊκής πολιτικής, ενώ αναδείξαμε και τοπικά το ζήτημα της Ποινικοποίησης των συναδέλφων στα Γιαννιτσά.

Πήραμε την πρωτοβουλία της Μαζικής Διαμαρτυρίας για το κλείσιμο του ΑΘΛΗΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ και των λοιπών θεωρούμενων ακριβών σχολείων (ΜΟΥΣΙΚΟ-ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟ), όταν η πράσινη προεδρία της ΕΛΜΕ παρέπεμπε τους συναδέλφους στο δήμαρχο... Επίσης, αναδείξαμε την απειλή της μη λειτουργίας των σχολείων των Γουβών, αφού η περιοχή προσφέρεται ως «φιλέτο» του δημοσίου προς πώληση, ενώ συμμετέχουμε και στην επιτροπή ενάντια στην εκποίηση της δημόσιας περιουσίας στην πρώην αμερικανική βάση, αλλά και στον αγώνα ενάντια στην ποινικοποίηση των συναγωνιστών.

ΑΝΤΙΣΤΑΘΗΚΑΜΕ στο αντιδραστικό μέτρο των συγχωνεύσεων., επισκεφθήκαμε τους συλλόγους και καταθέσαμε την

πρόταση για παράσταση στο περιφερειακό συμβούλιο, τονίζοντας τον εμπαιγμό της κυβέρνησης και επιμένοντας στην ανάγκη συνέχισης του αγώνα.

ΚΑΤΑΓΓΕΙΛΑΜΕ εξ αρχής τη βαρβαρότητα της μεταφοράς στην Αθήνα των μαθητών με ειδικές ανάγκες, που φοιτούν στα ΕΠΑΛ, τον εξαναγκασμό των μαθητών των εσπερινών να γράφουν εξετάσεις πρωινές ώρες (!), την έναρξη των Πανελλαδικών Εξετάσεων στις 12 Μάη και καταθέσαμε αντίστοιχη πρόταση στο Δ.Σ., ελέγχοντας την προεδρία που δεν είχε εκδώσει ούτε ανακοίνωση (!) για το θέμα.

ΚΑΤΑΘΕΣΑΜΕ πρόταση παράστασης διαμαρτυρίας στον περιφερειακό διευθυντή για τα παραπάνω θέματα, προτείνοντας στην προεδρία τη συνεννόηση με το γονεϊκό κίνημα, που ποτέ δεν έγινε. Αναδείξαμε και το θέμα της προσβολής της εργασιακής μας αξιοπρέπειας στον Περιφερειακό Διευθυντή, απαιτώντας να ανακαλέσει...

Στο εκπαιδευτικό συνέδριο δώσαμε τη μάχη (καταθέτοντας και δύο εισηγήσεις) ενάντια στον Κυβερνητικό συνδικαλισμό (ΠΑΣΚ), που έγινε ο συνδικαλιστικός αγωγός της επίθεσης, με εισηγήσεις για... νέα πειθαρχικά μέτρα στο «νέο» σχολείο της Αγοράς (!). Με τη μαχητική δράση του χώρου μας οι αντιδραστικές θέσεις της ΠΑΣΚ δεν αναγνωρίστηκαν ως θέσεις της Ομοσπονδίας.

Συνάδελφοι ο Εργασιακός, Μορφωτικός, Κοινωνικο-Ασφαλιστικός Μεσαίωνας, εδραιώνεται στην υποχώρηση του λαϊκού διεκδικητικού μνήματος. Οι αντιλαϊκοί συσχετισμοί μπορούν να ανατραπούν - το λαϊκό κίνημα μπορεί να νικήσει.

Να αντισταθούμε στην αντιλαϊκή πολιτική της Φτώχειας-Ανεργίας-Λαϊκής Εξαθλίωσης που επιβάλλουν Κυβέρνηση-Ε.Ε.-Δ.Ν.Τ.

Να αλλάξουμε τους αντιλαϊκούς συσχετισμούς (ΠΑΣΚ-ΔΑΚΕ) στην ΟΛΜΕ.

Να μετατρέψουμε τα Σωματεία σε Συλλογικά Μέσα Πάλης!

Να στρέψουμε την πλάτη σε αυτούς που στηρίζουν τη ληστεία του λαϊκού εισοδήματος και την ισοπέδωση των μορφωτικών και εργασιακών κατακτήσεών μας.

Να ενισχύσουμε τις συνεπείς αριστερές δυνάμεις.

Με τη συλλογική μας πάλη μπορούμε να νικήσουμε!

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

οι δημοσκοπήσεις του υπουργείου Παιδείας στη μάχη της επιβολής της συναίνεσης

γράφουν οι Χρ. Κάτοικας - Β. Καραμπάτσας

Η έρευνα «κοινής γνώμης» ως επικοινωνιακό όχημα για τις αλλαγές στην εκπαίδευση

Το τελευταίο χρονικό διάστημα στο χώρο της Παιδείας οι δημοσκοπήσεις δίνουν και παίρνουν. Ουσιαστικά το Υπουργείο Παιδείας ξοδεύει δημόσιο χρήμα για να παραχθούν -από τον ιδιωτικό τομέα- δημοσκοπήσεις που συνηγορούν στο μεταρρυθμιστικό του οίστρο.

Όπως ήταν αναμενόμενο, η δημοσκοπήση «αξιοποιήθηκε» δεόντως απ' τα κυρίαρχα ΜΜΕ για να στηθεί μια «πραγματικότητα» συμφωνίας με αλλαγές για τις οποίες το σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας έχει εκφράσει την αντίθεσή του.

Αλλά ας δούμε τα πράγματα με μια σειρά. Στις 6/10/2010 το Υπουργείο Παιδείας είχε ανακοινώσει ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΕΚΔΗΛΩΣΗΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ για την ανάθεση κατόπιν διαπραγματεύσεως έργου με τίτλο: «Διεξαγωγή Έρευνας Κοινής Γνώμης επί ζητημάτων Λυκείου - Λυκειακής Εκπαίδευσης». Στις 15/11/2010 το Υπουργείο ανακοίνωσε την απόφαση ανάθεσης του έργου στην εταιρεία GRO – ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ Α.Ε. αντί του ποσού των «50.922 ευρώ συμπεριλαμβανομένου του εκάστοτε αναλογούντος ΦΠΑ».

Στις 20/3/2011 έδωσε στη δημοσιότητα τα αποτελέσματα της -κατά παραγγελία- έρευνας, η οποία έγινε το δεύτερο δεκαήμερο του Γενάρη, με 1.987 συνεντεύξεις σε δείγμα ηλικίας 16 έως 60 ετών. Από τα ερωτήματα είναι κάτι παραπάνω από προφανής η προσπάθεια του υπουργείου όχι απλά να διαμορφώσει μια πραγματικότητα στα μέτρα του, αλλά να παρουσιάσει εικόνα αποδοχής της πολιτικής του. Είναι γνωστό εξάλλου ότι σε αυτού του τύπου τις έρευνες «ό,τι ακίτρι ρίχνεις ανάλογο ψάρι πιάνεις» ή για να το πούμε αλλιώς «όποιοι πληρώνει τη μουσική καθορίζει και τις νότες».

Το είδαμε εξάλλου και στις 8/2/2011 όταν δημοσιοποιήθηκε από τον πελάτη - υπουργείο Παιδείας ανάλογη έρευνα για τις νεοφιλελεύθερες αλλαγές στην ανώτατη εκπαίδευση. Σε εκείνη την έρευνα μετείχαν 404 φοιτητές, 455 γονείς μαθητών γυμνασίου, λυκείου και φοιτητών και 1.002 άτομα από το ευρύ κοινό. Το δείγμα, που σε υψηλό ποσοστό δήλωσε "ούτε ενημερωμένο, ούτε μη ενημερωμένο" ή "μάλλον μη ενημερωμένο", εμμέσως πλην σαφώς κλήθηκε να συμφωνήσει με τις προτεινόμενες αλλαγές και να καταλήξει... εντελώς αυθόρμητα στην εξής έκκληση: Το υπουργείο Παιδείας να εφαρμόσει τις αλλαγές όποιες κι αν είναι οι αντιδράσεις.

Στο δια ταύτα: Δεν είναι λίγοι εκείνοι που έχουν καταλάβει τη χρησιμότητα και τις δυνατότητες των δημοσκοπήσεων και τις ενέταξαν αμέσως στο οπλοστάσιό τους. Όχι, βέβαια, ως μέσον έρευνας των διαθέσεων αλλά σαν εργαλείο διαμόρφωσης της κοινής γνώμης και χειραγώγησης των πολιτών.

Η τεχνική είναι γνωστή. Αφήνεις απότιστο ένα λουλούδι και έπειτα ρωτάς τη γνώμη του τυχαίου διαβάτη για την κατάσταση του λουλουδιού. Μετά χρησιμοποιείς τη γνώμη του διαβάτη για να δικαιολογήσεις τις αλλαγές που θέλεις να κάνεις. Για να θυμηθούμε: Το 1990 επί κυβερνήσεως Ν.Δ. λίγο πριν από τις ρυθμίσεις Κοντογιαννόπουλου - Σουφλιά δόθηκε η ευκαιρία, με το γνωστό τρόπο, να εκφραστεί η «κοινή γνώμη» (δηλαδή αυτή που διαμορφώνουν οι ίδιοι που τη ζη-

τούν). Τι διαπίστωνε η «κοινή γνώμη»; Η τάξη έχει καθεί στα σχολεία, οι ιεραρχίες έχουν κλονιστεί, κανείς δεν αξιολογείται από κανέναν, τα παιδιά μένουν αγράμματα, τα φροντιστήρια κυριαρχούν, οι ιδιωτικές δαπάνες ροκανίζουν τους οικογενειακούς προϋπολογισμούς. Ποιος άραγε είναι ο αποκλειστικός υπεύθυνος γι αυτή την κατάσταση; Μήπως η Κυβέρνηση και το Υπουργείο που διαπιστώνουν κι αυτοί την κακή κατάσταση των σχολείων και έχουν δηλώσει την πρόθεσή τους να τα αλλάξουν όλα; Όχι βέβαια. Φταίει οι εκπαιδευτικοί και οι μαθητές. Και ήρθαν οι ρυθμίσεις και τα νομοσχέδια και έγινε ό,τι έγινε.

Για θυμηθείτε. Λίγα χρόνια αργότερα, την περίοδο 1997 - 1998, επί κυβερνήσεως ΠΑΣΟΚ, ο Γεράσιμος Αρσένης, μέσα από τα στρατευμένα μολύβια - λιβανιστήρια πολλών δημοσιογράφων και τα επιφωνήματα των εκφωνητών της αυλής και της οθόνης, διαπίστωνε ό,τι και η «κοινή γνώμη». Ανεργία των πτυχιούχων, φροντιστηριοποίηση, αμάθεια, Λύκειο προθάλαμος του Πανεπιστημίου. Και άρχισε, συνοδευμένος από τις ιαχές των κολάκων και πατώντας στις προσδοκίες της «κοινής γνώμης» (που ζητάει αλλαγή αλλά ξεχνάει να ρωτήσει σε ποια κατεύθυνση), να υλοποιεί τη μεγαλόπνοη μεταρρύθμιση των 28 πανελλαδικώς εξεταζόμενων μαθημάτων στη Β' και στη Γ' Λυκείου, μετατρέποντας το Λύκειο στο Λαβύρινθο με το Μινώταυρο. Τώρα, με τέχνη το Υπουργείο Παιδείας έστρωσε το ίδιο γνωστό παιχνίδι. Πλήρωσε 50.000 ευρώ για μια «έρευνα» που τι αποκαλύπτει; Ότι «μόλις ένας στους πέντε Έλληνες εμφανίζεται ικανοποιημένος από το επίπεδο εκπαίδευσης του Λυκείου στην Ελλάδα, αλλά ακόμα λιγότεροι (13,6%) θεωρούν ότι τα προγράμματά του προετοιμάζουν κατάλληλα τους μαθητές για το μέλλον τους» και ότι «Η συντριπτική πλειοψηφία των συμμετεχόντων στην έρευνα τονίζει ότι το σύστημα προάγει την αποστήθιση και όχι την κριτική σκέψη, απάντηση που δόθηκε από το 8,4%». Φοβερή αποκάλυψη!

Καμώνεται πως δεν γνωρίζει ότι τα προβλήματα των σχολείων σχετίζονται με τη δική του και την προηγούμενη πολιτική που είναι δεμένες με ένα νήμα, καμώνεται ότι έχει στο χέρι τη ΝΕΑ ΜΕΓΑΛΗ ΜΕΤΑΡΡΥΘΜΙΣΗ ΤΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ και αναφωνεί: επιτέλους ας δούμε τι λέει και ο απλός κόσμος. Ο απλός κόσμος τι λέει. Αυτός που πληρώνει μια περιουσία στα φροντιστήρια και τα ιδιαίτερα, αυτός που συνεχίζει να πληρώνει κι όταν μπαίνει το παιδί του στο Πανεπιστήμιο, αυτός που το βλέπει να μαραζώνει από την ανεργία ή την υποαπασχόληση ή τη μετανάστευση μετά το πτυχίο. Έ τι να λέει ο απλός κόσμος; Ό,τι λέει για τα δημόσια νοσοκομεία που δεν έχουν ούτε γάζες, ό,τι λέει για τους γιατρούς με τις ατελείωτες ουρές, ό,τι λέει για την εξέταση που δεν την καλύπτει η ασφάλεια και την πληρώνει από την τσέπη του. Να πάνε στο διάβολο λέει. Και βέβαια η κατάρρα αυτή δεν μπορεί να φτάσει τους Υπουργούς γιατί βρίσκονται μακριά του - φτάνει όμως στο προσωπικό του νοσοκομείου, τους γιατρούς, σε όποιον βρει μπροστά του.

Το Υπουργείο καμώνεται ότι έχει σπκώσει τα μανίκια για να ανταποκριθεί στις προσδοκίες της κοινής γνώμης. Θα πάρει τα στοιχεία της έρευνας της «κοινής γνώμης» που θα είναι : οι καθηγητές δεν δουλεύουν, το παιδί μου μόνο στο φροντιστήριο μαθαίνει, οι υπολογιστές δεν δουλεύουν, αναγκάζομαι να πληρώνω ιδιαίτερα, κλπ κ.λπ. (αυτά θα είναι τα αποτελέσματα της έρευνας καθώς, ως γνωστό, ό,τι ακίτρι βάζεις τέτοια ψάρια πιάνεις). Τι ζητάει λοιπόν η «κοινή γνώμη»; ΑΛΛΑΓΗ.

Έ το Υπουργείο την έχει. Θα την προσφέρει καλά διπλωμένη σε χρυσόχαρτο με φιόγκους όπως ταιριάζει να μεταμφιέζει κανείς το κακό για να μην αναγνωριστεί έγκαιρα. «ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

Το Υπουργείο Παιδείας, Δια Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων (στο εξής ΥΠΔΒΜΘ) κατέθεσε, στα τέλη Μάρτη του 2011, σχέδιο νόμου για τη διοικητική αναδιάρθρωση της ελληνικής εκπαίδευσης, τη λειτουργία της σχολικής μονάδας και τα νέα καθήκοντα των σχολικών διευθυντών και υποδιευθυντών. Είχαν προηγηθεί σε αυτή την κατεύθυνση, η εγκύκλιος για τις συγχωνεύσεις-καταργήσεις σχολικών μονάδων το Γενάρη και το κείμενο εργασίας που είχε δημοσιεύσει το ΥΠΔΒΜΘ, το Δεκέμβρη του 2010, με τον τίτλο «Αναβάθμιση της διοίκησης της Εκπαίδευσης». Σε επίπεδο άμεσης πολιτικής πρακτικής, η ανακοίνωση των σχολικών μονάδων που συγχωνεύονται ή καταργούνται αποτελεί το πρώτο συγκεκριμένο μέτρο στην κατεύθυνση της προτεινόμενης ανασυγκρότησης της διοικητικής δομής του εκπαιδευτικού συστήματος. Ευρύτερα, η προσπάθεια αλλαγής του τρόπου διοίκησης και ελέγχου του εκπαιδευτικού συστήματος δείχνει να είναι κομβική στη συνολική μεταρρυθμιστική προσπάθεια της κυβέρνησης στο πεδίο της εκπαίδευσης. Γύρω από τη νέα δομή κρατικού ελέγχου των εκπαιδευτικών διαδικασιών αρθρώνονται οι ευρύτερες αλλαγές που σχετίζονται με τους σκοπούς και το περιεχόμενο του ίδιου του εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά και τους όρους και τα επίπεδα χρηματοδότησής του.

Θα επικεντρωθούμε στη γενική πολιτική και θεωρητική λογική που διέπει την κυβερνητική πρόταση, γιατί θεωρούμε ότι υπάρχουν αρκετές ασάφειες, από τα μέχρι τώρα δημοσιευμένα κυβερνητικά κείμενα, ως προς τις επιμέρους εξειδικεύσεις και τις αντίστοιχες νομοθετικές ρυθμίσεις που θα προκύψουν. Από αυτή την άποψη, είναι αναγκαίο να προσδιορίσουμε, εξ αρχής, το θεωρητικό πλαίσιο μέσα στο οποίο θα εξετάσουμε το σχέδιο νόμου για τη διοικητική αναδιάρθρωση της εκπαίδευσης. Κατά τη γνώμη μας, η ανασυγκρότηση της δομής και των μορφών κρατικού ελέγχου της εκπαίδευσης δεν αποτελεί ένα στενά θεσμικό ή οργανωτικό ζήτημα τεχνικού χαρακτήρα. Σε αντίθεση με την κυβερνητική ρητορική που επιχειρεί να αποπολιτικοποιήσει τη συζήτηση, περιορίζοντάς την στην κατανομή ρόλων και λειτουργιών μεταξύ διαφορετικών διοικητικών επιπέδων, μέσα από την προβολή της διοικητικής αποκέντρωσης και της αυτονομίας της σχολικής μονάδας, είναι αναγκαίο να σκεφτούμε τη νέα μορφή διοίκησης της εκπαίδευσης με όρους σχέσεων εξουσίας. Κατά συνέπεια, η ανάλυση δεν μπορεί να περιορίζεται γύρω από το δίπολο συγκεντροποίηση/ αποκέντρωση,

γράφει ο Γιώργος Καλημερίδης

Η αναδιάρθρωση της διοικητικής δομής του εκπαιδευτικού συστήματος

Η προσπάθεια εισαγωγής του «αξιολογικού κράτους» στην ελληνική εκπαίδευση.

αλλά οφείλει να αναλύσει την προτεινόμενη διοικητική δομή από την άποψη των μετασχηματισμών των όρων άσκησης της κρατικής εξουσίας στην εκπαίδευση. Διαμέσου της νέας διοικητικής διάρθρωσης, η κρατική εξουσία επιδιώκει να διαπιστώσει το βαθμό εφαρμογής μιας ορισμένης εκπαιδευτικής πολιτικής, ιδιαίτερα στο πεδίο του αναλυτικού προγράμματος και των κανόνων της σχολικής και διδακτικής πράξης¹ και άρα και το βαθμό συμμόρφωσης και πειθάρχησης των εκπαιδευτικών υποκειμένων σε αυτήν.

Καθόλου τυχαία, η αλλαγή του τρόπου ελέγχου και ρύθμισης των εκπαιδευτικών συστημάτων αποτέλεσε βασικό και αναπόσπαστο χαρακτηριστικό όλων των νεοφιλελεύθερων- νεοσυντηρητικών εκπαιδευτικών πολιτικών, τα τελευταία 25 χρόνια², σε μια σειρά από αναπτυγμένες καπιταλιστικά χώρες³. Ένα κοινό χαρακτηριστικό αυτών

των μεταρρυθμίσεων είναι η αποκέντρωση της χρηματοδότησης και της διοίκησης της εκπαίδευσης σε περιφερειακό και δημοτικό επίπεδο ή απευθείας στις ίδιες τις σχολικές μονάδες. Πολιτική που συνοδεύεται συχνά από τη δυνατότητα των γονιών να επιλέγουν το σχολείο του παιδιού τους, από την ανταγωνιστική χρηματοδότηση των σχολείων, από τη δημιουργία νέων επιλεκτικών τύπων σχολείων, από την τοποθέτηση δημόσιων πόρων στην ιδιωτική εκπαίδευση και από την εισαγωγή επιχειρηματικών κριτηρίων στις σχολικές πρακτικές, με τη συχνή, μάλιστα, άμεση εμπλοκή επιχειρηματικών υποκειμένων στην παροχή της δημόσιας εκπαίδευσης. Αυτές, ωστόσο, οι πολιτικές φιλελευθροποίησης και αποκέντρωσης εφαρμόζονται πάντα σε άμεση σύνδεση με την ενδυνάμωση του κεντρικού κρατικού ελέγχου του εκπαιδευτικού συστήματος. Καταγράφεται στις περισσότερες χώρες ως γενική τάση, η ανάπτυξη αυστηρά προσδιορισμένων στόχων που αφορούν το τι πρέπει τα σχολεία να διδάξουν, τι αποτελέσματα θα πρέπει να επιτευχθούν και πώς η απόδοση των μαθητών, των εκπαιδευτικών και των σχολικών μονάδων θα πρέπει να ελέγχεται, να αναθεωρείται και να προσανατολίζεται

ιστορικής ιδιαιτερότητας και των ειδικών αντιθέσεων που αποκρυσταλλώνονται μέσα σε κάθε διακριτό εθνικό εκπαιδευτικό σύστημα.

1. Νούτσος Μ. 2001:9.

2. Η βιβλιογραφική παραγωγή γύρω από το συγκεκριμένο ζήτημα είναι μεγάλη και επικεντρώνεται τα τελευταία χρόνια γύρω από την έννοια της διακυβέρνησης (governance). Ενδεικτικά βλέπε Hundson C. 2007, Maroy C. 2009.

3. Δεν υπονοούμε ασφαλώς ότι υπάρχει κάποια καθολική τάση ομογενοποίησης των εκπαιδευτικών συστημάτων. Καταγράφουμε απλώς κάποιες κοινές τάσεις, μέσα στο πλαίσιο της

σε αυστηρά προκαθορισμένες κατευθύνσεις και μετρήσιμους στόχους.

Η αποκέντρωση και η αυτονομία της σχολικής μονάδας στο διεθνές εκπαιδευτικό τοπίο συνυπάρχουν διαλεκτικά με αυστηρούς ορισμούς για τη λογοδοσία του εκπαιδευτικού συστήματος, μια λογοδοσία που επιτυγχάνεται, διαμέσου πολλαπλών και αλληλοεπικαλυπτόμενων μηχανισμών επιτήρησης και ελέγχου⁴. Η σημερινή κυβέρνηση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. κατά συνέπεια, αξιοποιεί την καταπινακτική κρίση για την ετεροχρονισμένη εισαγωγή των νεοφιλελεύθερων και νεοσυντηρητικών μορφών ρύθμισης και ελέγχου του εκπαιδευτικού συστήματος, χωρίς να νιώθει την ανάγκη να παρουσιάσει, με συστηματικό και επιστημονικό τρόπο, τις κοινωνικές και μορφωτικές συνέπειες των συγκεκριμένων εκπαιδευτικών μεταρρυθμίσεων⁵.

Η κυβερνητική πρόταση

Σύμφωνα με τον προτεινόμενο σχεδιασμό του ΥΠΔΒΜΘ, ο στόχος της διοικητικής αποκέντρωσης του εκπαιδευτικού συστήματος είναι η συνολική βελτίωση της αποτελεσματικότητάς του, θέτοντας στο επίκεντρό του τη σχολική μονάδα. Η προτεινόμενη μεταρρύθμιση νομιμοποιείται μέσα από μια συγκεκριμένη ανάγνωση της κρίσης του σχολείου, θεωρώντας το υπάρχον σύστημα υπερ-συγκεντρωτικό, με γραφειοκρατικές ακαμψίες που δυσχεραίνουν την προσαρμογή και την ευελιξία του στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες. Το εκπαιδευτικό σύστημα με την υπάρχουσα διοικητική του

διάρθρωση κρίνεται αναποτελεσματικό με «πλημμελή επικοινωνία στο εσωτερικό του, λόγω των πολλαπλών επιπέδων διοίκησης», άρα και με αδυναμίες «στην άσκηση αποτελεσματικής καθοδήγησης, εποπτείας και διαχείρισης»⁶.

Ο στόχος της μεταρρύθμισης, δηλαδή η συνολική αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού συστήματος, αλλά και η συγκεκριμένη ανάγνωση της κρίσης του σχολείου και των αιτιών που καθιστούν αναγκαία τη μεταρρυθμιστική παρέμβαση, από την πλευρά του Υπουργείου, είναι καθοριστικές τόσο για την εκτίμηση των προτεινόμενων αλλαγών, όσο και του πολιτικού πλαισίου μέσα στο οποίο οριοθετούνται οι κυβερνητικές παρεμβάσεις. Ο συγκεντρωτισμός ορίζεται ως πρόβλημα, όχι από την άποψη του εκδημοκρατισμού της εκπαίδευσης και άρα και της διεύρυνσης της συμμετοχής στη μόρφωση των κατώτερων κοινωνικών τάξεων και της παράλληλης δυνατότητας όλων όσων εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία στον καθορισμό των γενικών κατευθύνσεων του συστήματος, αλλά από την οπτική της αποτελεσματικής καθοδήγησης και εποπτείας. Το κομβικό ζήτημα που προβάλλει το Υπουργείο, μέσα από την αντίθεση συγκεντρωτισμός-αποκέντρωση, είναι σε ποιο βαθμό το σύνολο των κεντρικών κρατικών εκπαιδευτικών κατευθύνσεων πραγματώνεται στην πράξη σε επιθυμητά αποτελέσματα. Διαφορετικά διατυπωμένο, σε ποιο βαθμό η εξουσία εμπεδώνεται με αποτελεσματικούς όρους στο πεδίο των εκπαιδευτικών πρακτικών.

Το βασικό ζητούμενο, επομένως, είναι να διαμορφωθούν εκείνοι οι μηχανισμοί ελέγχου που θα νομιμοποιούν την κυρίαρχη εκπαιδευτική πολιτική ως τη μόνη δυνατή και επιθυμητή, ελέγχοντας πειθαρχικά, παράλληλα, κάθε πιθανή απόκλιση από τη μεριά του εκπαιδευτικού κόσμου. Άρα δεν μπορούμε να μιλάμε μονοσήμαντα για αποκέντρωση, αλλά για μια συγκεκριμένη προσπάθεια ανασυγκρότησης του κρατικού ελέγχου στο πεδίο της άμεσης σχολικής και διδακτικής πράξης. Η ανασυγκρότηση και η αποτελεσματική άσκηση εξουσίας και όχι η διάχυσή της είναι κύρια κυβερνητική προτεραιότητα και αυτή ορίζει τις όποιες διοικητικές και πολιτικές επιλογές.

Η συγκεκριμένη κυβερνητική διάγνωση των προβλημάτων που αντιμετωπίζει το ελληνικό εκπαιδευτικό σύστημα συνδέεται άμεσα και με αντίστοιχες διεθνείς εξελίξεις. Σύμφωνα με την έκθεση του ευρωπαϊκού δικτύου Ευρυδίκη για τη σχολική αυτονομία (2007), το «κίνημα της σχολικής αυτονο-

μίας» συνδέεται άμεσα με την προσπάθεια εφαρμογής στην εκπαίδευση των αρχών του «Νέου Δημόσιου Management» (New Public Management), με σκοπό την οικονομία στη χρήση των δημόσιων πόρων και τη βελτίωση της συνολικής αποτελεσματικότητας των εκπαιδευτικών συστημάτων. Το «Νέο Δημόσιο Management» επιδιώκει την εφαρμογή πρακτικών από τον κόσμο των επιχειρήσεων στην παροχή των δημόσιων υπηρεσιών μέσα από πέντε αλληλοσυνδεόμενους στόχους: α) επικέντρωση στον πελάτη (γονείς για την εκπαίδευση), β) αποκέντρωση διαχειριστικών ευθυνών στο πεδίο της άμεσης πρακτικής γ) αυστηροί κανόνες ανταποδοτικότητας για τους δημόσιους λειτουργούς δ) έμφαση στην ποιότητα και αποτελεσματική λειτουργία των δημόσιων υπηρεσιών και ε) αντικατάσταση του διαιδικαστικού γραφειοκρατικού ελέγχου από τον έλεγχο διαμέσου συγκεκριμένων αποτελεσμάτων. Γι' αυτό το λόγο, καταγράφεται, ως κοινή τάση στα ευρωπαϊκά εκπαιδευτικά συστήματα, η διαχειριστική αυτονομία των σχολικών μονάδων και η αποκέντρωση να συνοδεύονται από την ομογενοποίηση και τυποποίηση των αξιολογικών κριτηρίων και την αντίστοιχη ανάπτυξη ενός μεγάλου αριθμού φορέων και διοικητικών κέντρων που είναι υπεύθυνα για τον έλεγχο του εκπαιδευτικού έργου των σχολικών μονάδων (multi-accountability)⁷.

Αντίστοιχα, ο κύριος προβαλλόμενος στόχος, η βελτίωση της αποτελεσματικότητας του εκπαιδευτικού συστήματος, έχει μια συγκεκριμένη πολιτικο-ιδεολογική νοηματοδότηση στην εκπαιδευτική πολιτική τα τελευταία 25 χρόνια και συνδέεται με το κίνημα της σχολικής βελτίωσης και αποτελεσματικότητας⁸. Σύμφωνα με τη Sharon Gewirtz, η άνοδος του κινήματος της σχολικής αποτελεσματικότητας δηλώνει τη μετατόπιση του ενδιαφέροντος της εκπαιδευτικής πολιτικής από τους κοινωνικούς καθορισμούς της σχολικής απόδοσης, στα οργανωτικά και διοικητικά χαρακτηριστικά των σχολικών μονάδων. Τα λεγόμενα «αποτελεσματικά σχολεία» θεωρείται ότι έχουν κάποια συ-

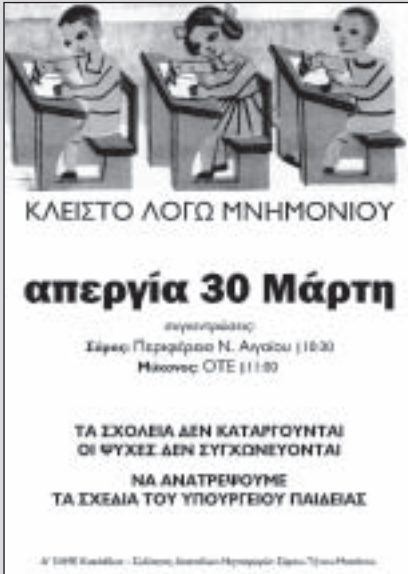
4. Eurydice 2007: 42-3.

5. Βλέπε ενδεικτικά για Αγγλία Gewirtz S. 2001, Whitty G. 2008, για ΗΠΑ Hursh D. 2004, για Σουηδία Segerholm C. 2009.

6. ΥΠΔΜΒΘ 2011:2.

7. Σύμφωνα με τη συγκεκριμένη έκθεση «σε όλες τις χώρες όπου υπάρχει υψηλό επίπεδο αυτονομίας έχουν αναπτύξει διάφορους μηχανισμούς ανταποδοτικότητας. Αντίθετα όπου δεν υπάρχει ένα δομημένο μοντέλο σχολικής αξιολόγησης δεν έχει αναπτυχθεί πλήρως και η σχολική αυτονομία». Η παραπάνω διατύπωση δεν οδηγεί, παρ' όλα αυτά, τους συντάκτες της έκθεσης του δικτύου Ευρυδίκη να προβληματιστούν γύρω από την ίδια την έννοια της αυτονομίας. Όπου σελ. 47.

8. Βλέπε αναλυτικά και Γρόλλιος Γ. 2002.

γκεκριμένα χαρακτηριστικά που πιστεύεται ότι είναι εν πολλοίς, αν όχι πλήρως, ελέγξιμα από τους παράγοντες του σχολείου. Με άλλα λόγια, η πιο συχνή υπόθεση είναι ότι ένας καλός σχολικός μάνατζερ με μια ισχυρή ομάδα εκπαιδευτικών μπορούν να δημιουργήσουν «αποτελεσματικά σχολεία και σχολικές τάξεις», ανεξάρτητα από τις υλικές και δομικές συνθήκες, στις οποίες οι ίδιοι εργάζονται⁹. Αυτό που κυρίως χρειάζονται είναι η σωστή επικέντρωση στους οργανωτικούς παράγοντες του σχολείου, όπως η σχολική ηγεσία (leadership), το κατάλληλο management, ο έλεγχος της ακαδημαϊκής προόδου των μαθητών, ο σαφής προσδιορισμός των καθηκόντων των εκπαιδευτικών, η δημιουργία κατάλληλων κινήτρων για την άνοδο των επιπέδων και η ανάπτυξη μιας ανταγωνιστικής κουλτούρας στο σχολείο.

Πρόκειται για μια στρατηγική που μετασχηματίζει τη σχολική πραγματικότητα από μια κοινωνική διαδικασία, ταξικά καθοριζόμενη, σε ένα σύνολο από «αντικειμενικές» ταξινομήσεις, λίστες ελέγχου και δείκτες απόδοσης. Όπως επισημαίνει η J. Ozga, με αναφορά στο αγγλικό εκπαιδευτικό σύστημα, η κύρια συνέπεια των παραπάνω πρακτικών είναι η συνεχής παραγωγή δεδομένων, σχολικών αναφορών και πληροφοριακών στοιχείων για κάθε πλευρά της σχολικής ζωής και η αντίστοιχη αδιάκοπη κατασκευή νέων δεικτών μέτρησης που απαιτούν ακόμα περισσότερα πληροφοριακά δεδομένα, θέτοντας στο επίκεντρο πάντα την αξιολόγηση των μαθητών και των σχολικών μονάδων. Αυτή η μορφή διοίκησης του εκπαιδευτικού συστήματος, διαμέσου «αντικειμενικών ποσοτικών δεδομένων», αποτελεί μια νέα

πολιτική τεχνολογία από την πλευρά του αστικού κράτους που νομιμοποιεί την κυρίαρχη εκπαιδευτική πολιτική και το σύστημα των σχολικών αγορών¹⁰.

Το σημερινό ενδιαφέρον του ΥΠΔΒΜΘ για την αυτονομία των σχολικών μονάδων βασίζεται πάνω σε αυτήν τη θεωρητική σύλληψη για τη λειτουργία του εκπαιδευτικού συστήματος. Μέσα από αυτό το πολύ συγκεκριμένο πολιτικό και θεωρητικό πλαίσιο προβάλλεται ως στόχος το «όραμα της αυτονομίας στο σχεδιασμό και τη δράση της σχολικής μονάδας, που στηρίζεται στο επαγγελματικό ήθος και τις ικανότητες των εκπαιδευτικών της, στην προσπάθεια των μαθητών και την ενεργό συμμετοχή των γονέων και της τοπικής κοινωνίας για να επιτύχει υψηλούς στόχους»¹¹. Έτσι εξηγείται και γιατί η αυτονομία της σχολικής μονάδας μεταφράζεται για τον εκπαιδευτικό κόσμο σε ένα σύνολο ιεραρχημένων και πολλαπλών μηχανισμών επιτήρησης και ελέγχου.

Σε πρώτο επίπεδο, ενισχύεται η εξουσία των σχολικών διευθυντών που μετατρέπονται σε οικονομικούς και διοικητικούς διαχειριστές της σχολικής μονάδας, με αυξημένες ευθύνες ελέγχου της εργασίας των εκπαιδευτικών και της συνολικής εκπαιδευτικής απόδοσης των μαθητών. Με την κατάργηση των γραφείων εκπαίδευσης και τη μετατόπιση των ευθυνών τους στο πεδίο της σχολικής μονάδας και με την παράλληλη απαλλαγή των νέων διευθυντών από διδακτικά καθήκοντα στις μεγάλες σχολικές μονάδες, το ΥΠΔΒΜΘ επιχειρεί να μετατρέψει μια ομάδα εκπαιδευτικών σε διοικητικό στρώμα που θα λειτουργεί ως άμεσος αναμεταδότης της κυρίαρχης πολιτικής στο πεδίο της άμεσης σχολικής πρακτικής, διαχέοντας παράλληλα την τεχνοκρατική κουλτούρα των στόχων και των πλάνων βελτίωσης που υπερασπίζεται το κίνημα της σχολικής αποτελεσματικότητας και το Νέο Δημόσιο Management. Σε δεύτερο επίπεδο, εισάγεται ο κανονισμός λειτουργίας της σχολικής μονάδας, ο οποίος διαμορφώνεται σε υπουργικό επίπεδο, προκειμένου να καθοριστούν με αυστηρό τρόπο οι ιεραρχημένοι ρόλοι των εκπαιδευτικών υποκειμένων και η δέσμευση όλων στους κεντρικούς εκπαιδευτικούς στόχους. Διστάσεις που εκ των πραγμάτων περιορίζουν την όποια παιδαγωγική αυτονομία και ελευθερία των εκπαιδευτικών και μετατρέπουν το σύλλογο διδασκόντων από συλλογικό δημοκρατικό όργανο λήψης αποφάσεων, σε μέσο επικύρωσης προκαθορισμένων αποφάσεων.

Το Υπουργείο προβάλλει, συνεπώς, για τη σχολική μονάδα μια εκπαιδευτική λογική, δανεισμένη από τον κόσμο των επιχειρήσεων, σύμφωνα με την οποία ο σωστός προσδιορισμός των οργανωτικών δομών, οι κατάλληλες τεχνικές διαχείρισης και επιθεωρητικού ελέγχου του εκπαιδευτικού προσωπικού και οι υψηλοί εκπαιδευτικοί στόχοι από κάθε σχολική διεύθυνση μπορούν να βελτιώσουν την εκπαιδευτική απόδοση όλων των μαθητών. Αυτή η έμφαση στη μικρο-κλίμακα της σχολικής μονάδας, μέσα από την επικέντρωση στα θεσμικά και διοικητικά της χαρακτηριστικά, αγνοώντας παράλληλα τους μακρο-δομικούς κοινωνικοοικονομικούς καθορισμούς, λειτουργεί στην πραγματικότητα, στην κατεύθυνση της νομιμοποίησης της μορφωτικής ανισότητας. Το αστικό κράτος σε συνθήκες πρωτοφανούς λιτότητας, υποχρηματοδότησης των σχολείων και κατάργησης-συγχώνευσης σχολικών μονάδων δείχνει να μετατοπίζει την ευθύνη της εκπαιδευτικής επιτυχίας σε κάθε σχολείο ξεχωριστά, τους εκπαιδευτικούς και τους ίδιους τους μαθητές και τους γονείς τους. Η εκπαιδευτική επιτυχία ορίζεται πλέον ως ένα τεχνικό ζήτημα προσδιορισμού σωστών στόχων και επιτυχούς ανταπόκρισης των ατομικών σχολείων σε αυτούς. Αναπόφευκτα αυτή η έμφαση στο «αποτελεσματικό σχολείο» με «ικανή διεύθυνση» συνεπάγεται και το στιγματισμό των «αναποτελεσματικών» σχολείων και εκπαιδευτικών ως κύριους υπεύθυνους για την εκπαιδευτική αποτυχία. Κατά συνέπεια, η αυτονομία των σχολικών μονάδων μεταφράζεται σε μια διαδικασία μετακύλισης δημόσιων ευθυνών και αποπολιτικοποίησης του ζητήματος των μορφωτικών ανισοτήτων.

Ευρύτερα, ο τεχνοκρατισμός του Υπουργείου και η προσπάθεια νομιμοποίησης των πολιτικών επιλογών του στην εκπαίδευση, διαμέσου της εκπαιδευτικής διοίκησης, έχει ως άμεση συνέπεια την ταυτόχρονη αναβάθμιση υπάρχοντων διοικητικών δομών και την ενοποίηση ή τη δημιουργία νέων ιεραρχικά οργανωμένων διοικητικών κέντρων, με κύριο χαρακτηριστικό τον αποκλεισμό του εκπαιδευτικού κόσμου από τα νέα κέντρα λήψης αποφάσεων και εξειδίκευσης των κεντρικών εκπαιδευτικών κατευθύνσεων. Η νέα διοικητική διάρθρωση είναι από κάθε άποψη στεγανοποιημένη σε σχέση με τους εκπαιδευτικούς και τις συλλογικές τους οργανώσεις¹².

12. Χαρακτηριστική από αυτή την άποψη είναι λειτουργία των νέων σχολικών επιτροπών, όπου αποκλείονται οι εκπρόσωποι των συλλογικών οργανώσεων των εκπαιδευτικών.

9. Gewirtz S. 2001: 19-20.

10. Αναλυτικά Ozga J 2009.

11. ΥΠΔΒΜΘ στο ίδιο σελ 3.

Συγκεκριμένα, επιχειρείται η αναβάθμιση του ρόλου της Περιφερειακής Διεύθυνσης Εκπαίδευσης με σκοπό την ταχύτερη επικοινωνία της διοίκησης με τις σχολικές μονάδες, δίνοντας τη δυνατότητα ταυτόχρονα στις κεντρικές υπηρεσίες του Υπουργείου να επικεντρωθούν στον επιτελικό τους ρόλο. Οι Περιφερειακές Διευθύνσεις καθίστανται υπεύθυνες για :

- α) την εξειδίκευση των εθνικών πολιτικών σε τοπικό επίπεδο
- β) την οργάνωση της εισαγωγικής και ενδοϋπηρεσιακής επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών,
- γ) την οργάνωση και στήριξη των διαδικασιών αξιολόγησης και αυτοαξιολόγησης, και την εποπτεία και τον έλεγχο της επίτευξης των εθνικών επιπέδων που έχουν τεθεί ανά μάθημα
- δ) τη λήψη αποφάσεων για την ίδρυση, οργάνωση, προαγωγή, συγχώνευση, μεταφορά και μετατροπή σχολικών μονάδων και
- ε) την οργάνωση του Σχολικού Επαγγελματικού Προσανατολισμού και εκπαιδευτικών δράσεων που σχετίζονται με την Αγωγή Υγείας και την Περιβαλλοντική Αγωγή, καθώς και τη μέριμνα για όλα τα μαθητικά θέματα¹³.

Το Υπουργείο διατηρεί επομένως τον κρίσιμο επιτελικό του ρόλο στη διαμόρφωση των γενικών κατευθύνσεων του συστήματος, αναβαθμίζοντας συγχρόνως τις Περιφερειακές Διευθύνσεις, προκειμένου να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική εξειδίκευση της κυρίαρχης εκπαιδευτικής πολιτικής ανά περιφέρεια. Μια πολιτική επιλογή που οδηγεί στη συγκρότηση περιφερειακών αξιολογικών μηχανισμών και μετρήσιμων ποσοτικών κριτηρίων επίτευξης για κάθε μάθημα, πρακτική, που όπως έχουμε ήδη τονίσει, αποτελεί οργανικό μέρος της νέας διοικητικής λογικής. Επιπλέον, μολοντί, υπερτονίζεται η αποκέντρωση σημαντικών ευθυνών σε επίπεδο Περιφερειακών Διευθύνσεων και η συνεργασία με τις αιρετές περιφέρειες, δεν αναπτύσσεται από το Υπουργείο ένας αντίστοιχος προβληματισμός, γύρω από το ζήτημα των σημαντικών κοινωνικών και οικονομικών διαφοροποιήσεων μεταξύ διαφορετικών περιφερειών, γεγονός που προδιαγράφει, σε ένα πλαίσιο μειωμένων εκπαιδευτικών δαπανών, την εντατικοποίηση των ενδοπεριφερειακών διαφοροποιήσεων και ανισοτήτων.

Σε επίπεδο διευθύνσεων εκπαίδευσης, αναγγέλλεται η προοπτική της ενοποίησης των διοικητικών και καθοδηγητικών-υποστηρικτικών δομών που αντιμετωπίζουν κοινά θέματα πρωτοβάθμιας και δευτερο-

Βλέπε αναλυτικά Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης 2011.

13. ΥΠΔΒΜΘ στο ίδιο σελ. 9-10.

βάθμιας εκπαίδευσης, ιδιαίτερα στο πλαίσιο της 9χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, μέσα από τη σύσταση ενιαίας διεύθυνσης εκπαίδευσης περιφερειακής ενότητας. Μεταβατικά, μέχρι το 2015, προκειμένου να εξασφαλιστεί η ομαλή μετάβαση στο νέο διοικητικό σύστημα, εξακολουθούν να λειτουργούν οι διακριτές διευθύνσεις πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και συγκροτούνται Διευθύνσεις Στήριξης του εκπαιδευτικού έργου, μέσα από την ενοποίηση υπαρκτών δομών επιμόρφωσης, υποστήριξης, υπευθύνων και στελεχών καθοδήγησης. Για τον καλύτερο συντονισμό του έργου των διευθύνσεων πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και της αντίστοιχης Διεύθυνσης Στήριξης Εκπαιδευτικού Έργου, ιδρύεται Συντονιστικό Συμβούλιο Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού Περιφερειακής Ενότητας, το οποίο αποτελείται από τον προϊστάμενο του Γραφείου Στήριξης και τους αντίστοιχους διευθυντές πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης¹⁴.

Είναι προφανές, από τα παραπάνω, πως στο βαθμό που το Υπουργείο δεν προχωρά στην προώθηση του ενιαίου 12χρονου σχολείου, και στην άρση των κάθετων διαφοροποιήσεων του εκπαιδευτικού συστήματος μεταξύ πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης, γυμνασίου, λυκείου και γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης, η ενοποίηση των αντίστοιχων διοικητικών δομών δηλώνει απλώς την κυβερνητική πρόθεση για τον εξορθολογισμό και τον αποτελεσματικότερο, ιδεολογικά και οικονομικά, έλεγχο των όρων χρήσης και διαχείρισης του εκπαιδευτικού προσωπικού σε ένα εκπαιδευτικό σύστημα που θα συνεχίσει να διατηρεί την ιεραρχική του δομή. Το Υπουργείο προχωρά, κατά συνέ-

14. Στο ίδιο σελ.8-9.

πεια, στην ενοποίηση των διοικητικών και συμβουλευτικών δομών των διακριτών βαθμίδων εκπαίδευσης, αναπαράγοντας και ενισχύοντας ταυτόχρονα το σύνολο των διαχωρισμών που διαπερνούν το σημερινό εκπαιδευτικό σύστημα. Από πολλές απόψεις, το αναβαθμισμένο κρατικό ενδιαφέρον για τον αποτελεσματικό έλεγχο της εκπαίδευσης συμβαδίζει με την προσπάθεια ενίσχυσης της διαφοροποίησής της, από την άποψη του περιεχομένου και των όρων χρηματοδότησής της, τόσο μεταξύ σχολικών μονάδων της ίδιας βαθμίδας, όσων και μεταξύ των ίδιων των βαθμίδων και των διακριτών δικτύων γενικής και τεχνικής εκπαίδευσης, καθώς και μεταξύ διαφορετικών περιφερειών. Οι προτάσεις για «Προγραμματικές Συμφωνίες» μεταξύ Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης και αιρετών περιφερειών, σε ένα κοινωνικό σχηματισμό με έντονες ενδοπεριφερειακές ανισότητες, η προβολή της εμπλοκής των τοπικών κοινωνιών στο πεδίο της σχολικής μονάδας, η προοπτική της ίδρυσης επιλεκτικών τύπων σχολείου (Πρότυπα-Πειραματικά) και η διατήρηση του διπλού δικτύου στη λυκειακή βαθμίδα είναι κάποιες χαρακτηριστικές περιπτώσεις από αυτή την άποψη.

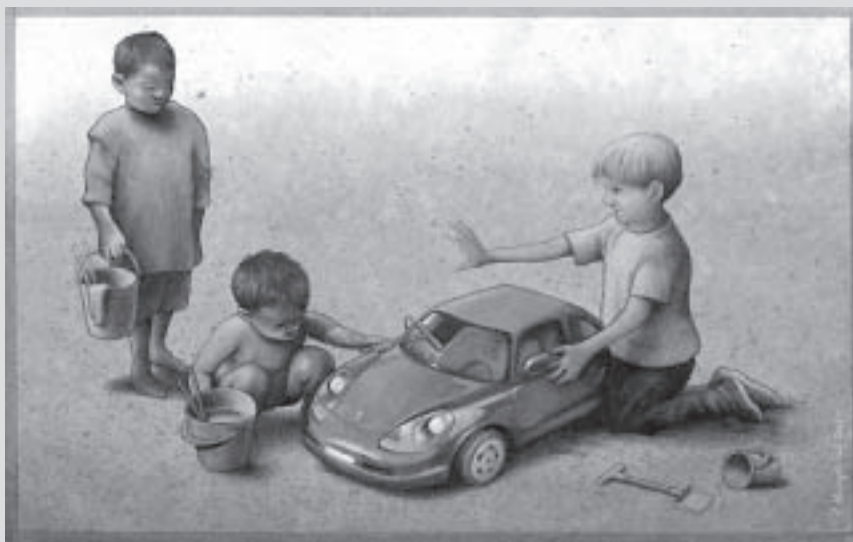
Επιπρόσθετα, για πρώτη φορά από τη δεκαετία του '80, σε επίσημο κείμενο του Υπουργείου Παιδείας, αναγγέλλεται η πρόθεση για τη στενότερη θεσμική σύμφυση των διοικητικών λειτουργιών του εκπαιδευτικού συστήματος, με τις αντίστοιχες συμβουλευτικές δομές στήριξης του εκπαιδευτικού έργου. Όπως έχει δείξει ο Μ. Νούτσος χρειάστηκαν να περάσουν 150 χρόνια αστικής κυριαρχίας για να προταθεί θεσμικά, το 1982, κάτω από την πίεση του εκπαιδευτικού κινήματος, μια μορφή, έστω και ασαφούς, διάκρισης της διοικητικής από την εποπτική-συμβουλευτική λειτουργία του ελέγχου της εργασίας των εκπαιδευτικών, μέσα από την κατάργηση των σχολικών επιθεωρητών και την προώθηση του θεσμού του σχολικού συμβούλου¹⁵. Οι σημερινές προτάσεις για τη δημιουργία ενιαίων Διευθύνσεων Στήριξης του Εκπαιδευτικού Έργου και αντίστοιχων Συμβουλίων Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού προδιαγράφουν την πρόθεση της ανασυγκρότησης του επιθεωρητικού ελέγχου, με σύγχρονους όρους, και προσδιορίζουν το διοικητισμό της κυβερνητικής εκπαιδευτικής πολιτική.

Τέλος, όπως έχουμε, ήδη τονίσει, μια μεγάλη ώθηση για την εφαρμογή του Νέου Δημόσιου Management, πέρα από τη σταθεροποίηση και την αναπαραγωγή της αστικής εξουσίας στο πεδίο του σχολείου

15. Νούτσος 2001:10

είναι και η συνολική μείωση των δημόσιων δαπανών για την εκπαίδευση. Η νέα διοικητική δομή θέτει στο επίκεντρό της την εξυπηρέτηση των δημοσιονομικών κριτηρίων της συνολικής οικονομικής διαχείρισης, όπως αυτή προσδιορίζεται από το Μνημόνιο. Ευρύτερα, αυτό που παρατηρείται είναι αφενός μια προσπάθεια συρρίκνωσης των συνολικών εκπαιδευτικών δαπανών και μετακύλισης του κόστους της εκπαίδευσης στις κυριαρχούμενες κοινωνικές ομάδες και αφετέρου μια αναδιάταξη των συνολικών διαθέσιμων πόρων προς συγκεκριμένες κατευθύνσεις, αναδιάταξη που δηλώνει και τους νέους συσχετισμούς ισχύος στο εκπαιδευτικό πεδίο, με την παράλληλη χρησιμοποίηση της χρηματοδότησης ως μέσου για την πειθάρχηση των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων στη νέα εκπαιδευτική λογική. Άρα η μειωμένη χρηματοδότηση αποκτά κομβική σημασία, όχι μόνο από την άποψη της υποβαθμισμένης ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης και της συνολικής συρρίκνωσης κοινωνικών δικαιωμάτων, αλλά και ως μηχανισμός για τον έλεγχο των εκπαιδευτικών και των σχολικών μονάδων και τον προσανατολισμό των ενδιαφερόντων της εκπαιδευτικής πολιτικής στα πεδία της αξιολόγησης και της ανταποδοτικότητας. Στο σχέδιο νόμου του ΥΠΔΜΒΘ αποτυπώνονται και οι δύο αλληλοσυνδεόμενες τάσεις.

Ειδικότερα, σε ένα πρώτο επίπεδο, είναι φανερό πως η νέα διοικητική δομή προσανατολίζει, παρά την κυβερνητική ρητορική για το «πρώτα ο μαθητής», αυξημένους πόρους στα πεδία του διοικητικού ελέγχου και της αξιολόγησης. Από τα νέα πληθωρικά εργασιακά οργανογράμματα των Περιφερειακών Διευθύνσεων Εκπαίδευσης, μέχρι την αναβάθμιση των σχολικών διευθυντών και τα προγράμματα αυτοαξιολόγησης και αξιολόγησης της σχολικής μονάδας, ένα μεγάλο μέρος των ήδη συρρικνωμένων συνολικών εκπαιδευτικών πόρων δαπανάται, με σκοπό να εξυπηρετηθούν οι νέοι μηχανισμοί κρατικού ελέγχου του εκπαιδευτικού έργου των εκπαιδευτικών και των επιδόσεων των μαθητών. Επιλογή που οδηγεί και στην οικοδόμηση από την πλευρά του κράτους νέων κοινωνικών συμμαχιών, γύρω από την προώθηση της καπιταλιστικής αναδιάρθρωσης του σχολείου, με συγκεκριμένες διοικητικές και εκπαιδευτικές ομάδες. Σε ένα δεύτερο επίπεδο, η πρόταση για τη δημιουργία της ενότητας σχολείων με σημαντικές ευθύνες στην αξιοποίηση και αποτελεσματική διαχείριση του εκπαιδευτικού προσωπικού και στην εξουσιοδότηση γύρω από τα ζητήματα που σχετίζονται με τις σχολικές εγγραφές και τα όρια των scho-

λικών περιφερειών, καθώς και οι αντίστοιχες συνεργασίες με την τοπική αυτοδιοίκηση με επίκεντρο το ικανοποιητικό μέγεθος των σχολικών μονάδων, προετοιμάζουν το έδαφος για ένα νέο γύρο συγχωνεύσεων-καταργήσεων σχολικών μονάδων και για αντιδραστικές ανατροπές στο εργασιακό ωράριο των εκπαιδευτικών και τον αριθμό των διορισμών σε μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό.

Συμπερασματικά

Η συνολική πρόταση του ΥΠΔΜΒΘ, παρά τις όποιες ασάφειες της ως προς τις επιμέρους εξειδικεύσεις, προδιαγράφει ένα πολύ συγκεκριμένο γενικό πλαίσιο διοικητικών αλλαγών. Οι συγκεκριμένες προτάσεις θα πρέπει να γίνουν κατανοητές ως μέρος της ευρύτερης κίνησης για την αναδιάρθρωση των αστικών κρατικών μηχανισμών και των σύστοιχων ιδεολογικών τους λειτουργιών, στην κατεύθυνση αυτού που ο Νίκος Πουλιαντζής ονομάζει κρατικό αυταρχισμό, στα πλαίσια του οποίου η διοίκηση ανάγεται σε προνομιακό πεδίο διαμόρφωσης και εμπέδωσης συγκεκριμένων πολιτικών επιλογών, κάτω από την ιδεολογική κυριαρχία του τεχνοκρατισμού των ειδικών και των εμπειρογνώμων¹⁶. Σε συνθήκες καπιταλιστικής κρίσης, το αστικό κράτος αναδιάρθρωνει τους όρους παρέμβασής του στο πεδίο της εκπαίδευσης, σε μια προσπάθεια να καταργήσει τους κοινωνικούς συμβιβασμούς, της προηγούμενης περιόδου, με τις κυριαρχούμενες κοινωνικές τάξεις και να ενισχύσει τον έλεγχο του στο αποτέλεσμα της εκπαίδευσης στην κατεύθυνση της ανταπόκρισης των εκπαιδευτικών διαδικασιών στις ανάγκες του καπιταλιστικού καταμερισμού της εργασίας.

16. Βλέπε αναλυτικά Πουλιαντζής Ν. 2009.

Η ιστορική ιδιοτυπία του σημερινού μετασχηματισμού έγκειται στο γεγονός πρώτον ότι αυτή η προσπάθεια σταθεροποίησης και αναπαραγωγής της αστικής κρατικής εξουσίας πραγματοποιείται, διαμέσου της επιλεκτικής διαχειριστικής αποκέντρωσης επιμέρους ρόλων και διοικητικών ευθυνών και δεύτερον ότι η προσπάθεια ενίσχυσης του κρατικού ελέγχου στην εκπαίδευση υλοποιείται μέσα από πρακτικές και διοικητικά σχήματα που προέρχονται από τον κόσμο των επιχειρήσεων. Διαστάσεις που δίνουν την εντύπωση μιας φαινομενικής υποχώρησης του κράτους από το πεδίο της εκπαίδευσης, την ίδια στιγμή που αναδιαμορφώνεται η κρατική παρέμβαση στο εκπαιδευτικό πεδίο και τροποποιούνται οι ταξικοί συσχετισμοί ισχύος στο σχολείο προς όφελος της αστικής τάξης, διασφαλίζοντας, με αυτό τον τρόπο, τη συμβολή του τελευταίου στη διευρυμένη αναπαραγωγή των κυρίαρχων κοινωνικών σχέσεων εξουσίας και εκμετάλλευσης. Το ποιοτικά νέο εντοπίζεται, συνεπώς, στην ανασυγκρότηση των όρων παρέμβασης του αστικού κράτους στο πεδίο του σχολείου, ανασυγκρότηση που σχετίζεται τόσο με τις ανάγκες της διευρυμένης αναπαραγωγής του καπιταλισμού του 21ου αιώνα, όσο και με την αλλαγή των ταξικών συσχετισμών, κάτω από την πολιτική υποχώρηση του κόσμου της εργασίας.

Από αυτήν την άποψη, η ανάλυση του Guy Neave για την ανάπτυξη του «αξιολογικού κράτους» (evaluative state), συμπυκνώνει, κατά τη γνώμη μας, σε μεγάλο βαθμό, τη λογική των νέων μορφών διοίκησης και ελέγχου του εκπαιδευτικού συστήματος και ερμηνεύει με επάρκεια την αλληλοτροφοδότηση επιχειρηματικών πρακτικών και ενίσχυσης του κεντρικού

ελέγχου του εκπαιδευτικού συστήματος. Αν και το αστικό κράτος ασκούσε πάντα μορφές αξιολόγησης και επιτήρησης των περιοχών της κύριας ευθύνης του, η βασική αλλαγή σήμερα συνίσταται στη μετατόπιση του χρονικού προσδιορισμού, του ρόλου και του σκοπού των αξιολογικών διαδικασιών που χαρακτηρίζεται από την έμφαση που δίνεται στον έλεγχο του αποτελέσματος (a posteriori αξιολόγηση) και όχι στον έλεγχο της διαδικασίας (a priori αξιολόγηση). Αυτή η μετακίνηση από την εισαγωγή στο αποτέλεσμα και από τη διαδικασία στο προϊόν, είναι ενδεικτική σημαντικών αλλαγών στις σχέσεις κράτους και εκπαιδευτικού συστήματος. Πρώτον, αντιπροσωπεύει την εγκατάλειψη του ενδιαφέροντος για την ποιότητα της εκπαιδευτικής παροχής και της εκπαιδευτικής πρόσβασης και για τα ζητήματα της κοινωνικής ισότητας και των κοινωνικών ευκαιριών που χαρακτήριζαν τη μεταπολεμική εκπαιδευτική μεταρρύθμιση. Δεύτερον, η έμφαση στην επίτευξη συγκεκριμένων εκπαιδευτικών αποτελεσμάτων και ο ορισμός της καταλληλότητας αυτών των αποτελεσμάτων, σύμφωνα με τις απαιτήσεις της καπιταλιστικής οικονομίας, επανακαθορίζει τους σκοπούς της εκπαίδευσης με βάση τις εκλαμβανόμενες απαιτήσεις της αγοράς. Τέλος, παρέχει έναν ισχυρό μηχανισμό, διαμέσου του οποίου η κρατική πολιτική μπορεί να ελέγχει την ατομική θεσμική ανάπτυξη, προωθώντας το μετασχηματισμό των ενδοσχολικών πρακτικών μέσα από επιχειρησιακές μορφές διαχείρισης των σχολικών μονάδων και επιτηρώντας πιο άμεσα τους εκπαιδευτικούς¹⁷.

Συμπερασματικά, το ΥΠΔΒΜΘ, αξιοποιώντας την καπιταλιστική κρίση, επιχειρεί να επιφέρει μια ιστορική τομή, αντιδραστικού χαρακτήρα, στη συνολική δομή και στον τρόπο οργάνωσης του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος, αλλαγή που σχετίζεται και με το περιεχόμενο και το προσανατολισμό της ίδιας της εκπαίδευσης. Γενικά, με βάση και τη διεθνή εμπειρία¹⁸, τα νέα διαχειριστικά καθεστώτα ρύθμισης των εκπαιδευτικών συστημάτων οδηγούν α) στην υποβάθμιση του ρόλου των εκπαιδευτικών και στην ανάδυση νέων τεχνοκρατικών δυνάμεων στην εκπαίδευση που ορίζουν το περιεχόμενο και τα αποτελέσματα της στη βάση θετικιστικών εκπαιδευτικών ιδεολογιών, β) στην αποκλειστική έμφαση στο μετρήσιμο και ποσοτικό και στις βασικές δεξιότητες στο πεδίο του αναλυτικού προγράμματος¹⁹, γ) στην

κοινωνική διαφοροποίηση και ιεράρχηση των σχολείων και των μαθητών τους, δ) στη δημιουργία σημαντικών κοινωνικών διαιρέσεων στο σώμα των εκπαιδευτικών που καθιστά δυσκολότερη τη συλλογική έκφραση και οργάνωσή τους και ε) στην επαναεπικύρωση των εκπαιδευτικών ανισοτήτων ως το φυσικό αποτέλεσμα των «υπερ-ταξικών» εκπαιδευτικών επιπέδων και των διαφοροποιημένων ατομικών μορφωτικών επιλο-

γών. Σε κάθε περίπτωση, βέβαια, τον τελευταίο λόγο έχουν οι δυνάμεις της ζωντανής εκπαίδευσης και ο κόσμος της εργασίας.

Η φειντή εμπειρία των κοινών αγώνων εκπαιδευτικών, γονιών, μαθητών ενάντια στις συγχωνεύσεις-καταργήσεις σχολικών μονάδων αποδεικνύει ότι είναι δυνατή η συγκρότηση ενός κοινού μετώπου παιδείας-εργασίας που μπορεί να ανατρέψει τους κυβερνητικούς αντιεκπαιδευτικούς σχεδιασμούς αλλά και το συνολικό πρόγραμμα μορφωτικής και κοινωνικής οπισθοδρόμησης που υλοποιεί η σημερινή κυβέρνηση στο όνομα της αντιμετώπισης της «οικονομικής κρίσης».

τα αναλυτικά προγράμματα του «νέου σχολείου» βασίζονται σε μια περιοριστική αντίληψη των σκοπών του αναλυτικού προγράμματος, μέσω της επικέντρωσής τους στην ανάπτυξη συγκεκριμένων ικανοτήτων /δεξιοτήτων. Αναλυτικά Γρόλλιος Γ. 2010.

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΑΝΑΦΟΡΕΣ

- Gewirtz S (2001), *The managerial school. Post-welfarism and social justice in Education.* (Routledge.London and New York).
- Whitty G. (2008) «Twenty years of progress ? English Education policy 1988 to present». *Educational Management Administration & Leadership* vol . 36 num. 2.
- Γρόλλιος Γ. (2010), «Τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών του Νέου Σχολείου. Από το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών στα προγράμματα σπουδών του Νέου Σχολείου». *Περιοδικό Εκπαιδευτική Κοινότητα* τευχ. 95.
- Γρόλλιος Γ. (2002), «Σχολική αποτελεσματικότητα και αξιολόγηση» στο Κάτσικας Χ. –Καββαδίας Γ.(επιμ) Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση. Ποιος, ποιον και γιατί. (Εκδ. Σαββάλας, Αθήνα).
- Eurydice (2007). *School autonomy in Europe. Policies and measures.* (Eurydice, Brussels).
- Καλημερίδης Γ. (2008), «Κοινωνία της γνώσης» και εκπαιδευτική πολιτική. Η περίπτωση της Αγγλίας των Νέων Εργατικών. (Αδημοσίευτη διδακτορική διατριβή, Θεσσαλονίκη : ΠΤΔΕ-ΑΠΘ).
- Maroy C. (2009), «Convergences and hybridization of educational policies around "post-bureaucratic" models of regulation» . *Compare* vol.39 no1 .
- Neave G (1988), «On the cultivation of quality, efficiency and enterprise: an overview of recent trends in higher education in Western Europe 1968-1988». *European Journal of Education* vol. 23 num. 1/2.
- Νούτσος Μ. (2001), «Ο θεσμός του επιθεωρητή στην εκπαίδευση». *Πρακτικά Ημερίδας ,Η αξιολόγηση στην εκπαίδευση σήμερα. Διδασκαλείο «Δημ. Γληνός».* (Θεσσαλονίκη : Π.Τ.Δ.Ε- Α.Π.Θ).
- Ozga J. (2009), «Governing education through data in England : from regulation to self-regulation». *Journal of education policy* vol.24 num.2.
- Πουλιαντζής Ν (2009), *Κείμενα : Μαρξισμός, Δίκαιο, Κράτος* (Αθήνα: εκδ. Νήσος-Ινστιτούτο Νίκος Πουλιαντζής).
- Segerholm C (2009), «We are doing well on QAE: the case of Sweden». *Journal of Education policy* vol. 24 no.2.
- Hundson C (2007), «Governing the governance of education : the state strikes back?». *European Educational Research Journal* vol. 6 num.3
- Hursh D. (2004), «Undermining Democratic Education in the USA: the consequences of global capitalism and neo-liberal policies for education policies at the local, state and federal levels». *Policy Futures in Education*, Volume 2, Numbers 3 & 4.

Επίσημα κείμενα

- Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (2011), *Καθορισμός λειτουργίας των σχολικών επιτροπών και ρύθμιση οικονομικών θεμάτων αυτών.* (Αθήνα: ΑΠ8440/24/2/2011).
- ΥΠΔΒΜΘ (2011), «Αναδιάρθρωση των περιφερειακών υπηρεσιών διοίκησης της εκπαίδευσης». http://www.opengov.gr/yperth/wp-content/uploads/downloads/2011/04/keimeno_nea_domil.pdf
- ΥΠΔΒΜΘ (2011α) «Δημόσια Διαβούλευση «Πρώτα ο Μαθητής» – «Πρώτα η Σχολική Μονάδα». Νέα Διοίκηση για το Νέο Σχολείο». <http://www.opengov.gr/yperth/?p=854>.
- ΥΠΔΒΜΘ (2011β), *Συνενώσεις-Ιδρύσεις σχολικών μονάδων Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης για το σχολικό έτος 2011-2012.* (Αθήνα: Γενική Διεύθυνση Διοίκησης Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης Διευθυνση Διοικητικών Υποθέσεων Τμήματα Α΄ και Β΄ 11136/ Δ4).
- ΥΠΔΒΜΘ (2010), «Αναβάθμιση της διοίκησης της εκπαίδευσης». *Δελτίο τύπου 1/12/2010.*

17. Neave G. 1988 σελ. 7: 10

18. Βλέπε για την περίπτωση της Αγγλίας Καλημερίδης Γ. 2008.

19. Όπως έχει δείξει ο Γ. Γρόλλιος, οι προτάσεις για

η σφαγή των αμνών!

γράφει ο Νίκος Μπέκης

Η συμμορία, που αποκαλείται κυβέρνηση ΠΑ-ΣΟΚ, βγήκε πάλι στο μείνάνι, μέρα μεσημέρι, κλέβοντας και λεηλατώντας ό,τι απόμεινε στον ελληνικό λαό! Ένα λαό «δειλό, μοιραίο και άβουλο αντίμα», που βλέπει να κουρελιάζεται,

μπροστά στα μάτια του, κάθε έννοια κοινωνικής δικαιοσύνης, λαϊκής κυριαρχίας, εθνικής ανεξαρτησίας από μια κυβέρνηση που άλλα του υποσχέθηκε κι άλλα, τα εντελώς αντίθετα, κάνει. Και τα κάνει προκλητικά και ξετσιπίωτα.

Σε στενή συνεργασία με τα Μεγάλα Αφεντικά, έχοντας την αβά-ντα του ΣΕΒ και μιας πληθώρας λακέδων της ηλεκτρονικής δημοσιογραφίας, ο αδίστακτος Παπανδρέου και η χούφτα των υπουργών του, ξεπουλούν τα πάντα, σε τιμή ευκαιρίας, στα ντόπια και ξένα αρπακτικά: Κερδοφόρες δημόσιες επιχειρήσεις (ΔΕΗ, ΟΠΑΠ κ.τ.λ.), λιμάνια, νερά, ακτές, ορυκτά κοιτάσματα, δρόμους, ποτάμια, αεροδρόμια, δημόσιες εκτάσεις, κτίρια, ό,τι έχει, ακόμα, αυτός ο τόπος. Ξεπουλούν, ανερευθιάστα, το μέλλον το δικό μας, των παιδιών μας, του τόπου, της κοινωνίας!

Ταυτόχρονα βάζουν, εν ψυχρώ, το αμαρτωλό τους χέρι στις τσέ-πες του εργαζόμενου λαού και αφαιρούν, κλέβουν, έμμεσα και άμεσα, απ' τον καθημερινό του μόχθο όσα τον συντηρούν ακόμα στο επίπεδο της ανέχειας, σπρώχνοντάς τον έτσι στη φτώχεια και την κακομοιριά. Είναι σαν αγέλη λύκων που «πέφτουν» στο κοπάδι και «κόβουν», όσα περισσότερα μπορούν, πρόβατα κι αρνιά, όχι για να χορτάσουν μόνο την πείνα τους, αλλά να ικανοποιήσουν το φονικό τους ένστικτο. Έχουν αναλάβει πρόθυμα την αποστολή να τσακίσουν κάθε κοινωνικό και εργατικό δικαίωμα, κάθε λαϊκή κατάκτηση, κάθε ίχνος κοινωνικής δικαιοσύνης, πρώτοι αυτοί σ' όλη την Ευρώπη, ανοίγοντας έτσι το δρόμο στο Κεφάλαιο να κινε-ζοποιήσει την αγορά εργασίας, αδιαφορώντας αν μετατρέπουν τη χώρα σε νεοαποικία γερμανικών, αμερικανικών, γαλλικών κ.τ.λ. τραπεζών.

Και η Βουλή, που συνεδριάζει ακόμα, κι οι βουλευτές-εθνοπατέρες τι κάνουν; Πειθήνια όργανα των ίδιων αφεντικών με τον αρχηγό και τους υπουργούς τους, «άλλοι φωνάζουνε για να ξεορκίσουν το δαιμονικό, άλλοι μπερδεύονται μες σ' αγαθά τους, άλλοι ρητορεύουν». Μετρημένοι στα δάχτυλα του ενός χεριού όσοι τόλμησαν να πουν το μεγάλο ΟΧΙ, κρατώντας την προσωπική, αστική τους αξιοπρέπεια. Ματαιοδοξούν και αυταπατώνται όσοι ίσως περιμένουν από ένα τέτοιο «σώμα» κι ένα τέτοιο «χώρο» να υπάρξει κάποια αξιόλογη αντίδραση. Οι «κύριοι» αυτοί είναι δεμένοι με χίλιες δυο μικρές και μεγάλες εξαρτήσεις, με άλλες τό-σες προσδοκίες και σχέδια πολιτικής ανέλιξης, ου μην αλλά και με ελπίδες, να πάρουν αποφάγια απ' τη λεία των Μεγάλων Αρ-πακτικών.

Η ανατροπή της κατάστασης αυτής είναι υπόθεση του ελληνικού λαού. Αυτός όμως, ο ελληνικός λαός, μένει ακόμα απογοητευτικά αδρανής. Αποσβολωμένος μπροστά στη σφοδρότητα και αγριό-τητα της επίθεσης που δέχεται, φοβισμένος απ' το «αναπάντεχο, μεγάλο κακό» που έρχεται και, σε μια μεγάλη μερίδα του, ένοχος

για τις επιλογές του όλα αυτά τα χρόνια, περιμένει με την ελπίδα πως «μπόρα είναι θα περάσει!». Εκπαιδευμένος, εδώ και κάποιες δεκαετίες, στην αρχή του «μικρότερου κακού» υπομένει το μαρ-τύριο της καθημερινής εξαθλίωσης, προκειμένου να αποφύγει, τάχα μου, τα βασανιστήρια της κόλασης, με την οποία τον έχουν φοβίσει ο Παπανδρέου και η συμμορία του. Δεν θέλει(;) ή δεν βλέ-πει πως οι λεγόμενοι έχουν στήσει ήδη τα καζάνια κι έχουν ανάψει και τις φωτιές!

Όμως αυτή η αδράνεια θα σπάσει κάποια στιγμή. Όχι μόνο για-τί αυτό λέει η νομοτέλεια, αλλά γιατί, κυρίως, θά 'ρθει σύντομα η στιγμή να μην έχει να χάσει τίποτα «εκτός απ' τις αλυσίδες» του. Και τότε η οργή θά 'ναι μεγάλη και, μπορεί, ανεξέλεγκτη μαζί και ελπιδοφόρα. Να παρακολουθήσετε τα όποια στην Ισπανία ήδη ξε-κίνησαν...

«ΑΝΤΙΤΡΑΔΙΑ»

ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ
ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ Δ.Ε.
 paremvaseis.de@gmail.com, http://www.paremvaseis.de.gr
 τηλ. 210 3318624- Αθήνα, 29-5-2011

Όλοι στους δρόμους

Χαιρετίζουμε τους χιλιάδες ανθρώπους, όλων των ηλικιών και κυρίως νέους, που αυθόρμητα, δημοκρατικά, με ενθουσι-ασμό, πλημμύρισαν την πλατεία Συντάγματος δίνοντας ξεκά-θαρη απάντηση όχι στους διαδηλωτές της Ισπανίας αλλά στην πιο επικίνδυνη κυβέρνηση των τελευταίων χρόνων, που θέλει να ξεπουλήσει τη χώρα ολόκληρη: «Δεν πουλάμε και δεν που-λίόμαστε» (σύνθημα των εργαζομένων της ΔΕΗ, που εκφράζει όμως όλους τους διαδηλωτές του Συντάγματος). Το κατέβασμα στο δρόμο τόσο κόσμου δείχνει ότι ο λαός της χώρας, ο κόσμος της εργασίας είναι εξοργισμένος με την κυβέρνηση, την ΕΕ, το ΔΝΤ και το Μνημόνιο τους και απαιτεί να φύγουν όλοι μαζί από τη χώρα. Θέλει να διεκδικήσει το δικαίωμα στη ζωή, τη μόρφω-ση, τη δουλειά, την αξιοπρέπεια. Έχει διάθεση και είναι εδώ.

Αυτός ο νέος, πρωτόγνωρος, γύρος κινητοποιήσεων πρέπει να συνεχιστεί. Πρέπει να κλιμακωθεί, να δυναμώσει, πρέπει να βαθύνουν οι πολιτικοί του στόχοι. Πρέπει να στρέψει όλα τα πυρά ενάντια στους βασικούς υπεύθυνους για τη διάλυση της κοινωνικής ζωής, το ξεχαρβάλωμα κάθε παραγωγικής δομής στη χώρα, την ισοπέδωση δικαιωμάτων και κατακτήσεων των εργαζομένων, την καταδίκη μιας ολόκληρης γενιάς στη μιζέρια και στην εξαθλίωση.

Το ταξικό συνδικαλιστικό κίνημα οφείλει να ενωθεί με τους οργισμένους διαδηλωτές όλης της χώρας, να συμβάλει στην όσμωση και την πολιτικοποίηση όλων όσοι παλεύουν ενάντια στα μνημόνια κυβέρνησης – ΕΕ – ΔΝΤ και της συμμορίας των προθύμων του, ενάντια στο σύμφωνο του ευρώ, απαιτώντας να πάρουν τώρα πίσω όλα τα βάρβαρα μέτρα τους και να ακυ-ρωθούν όλες οι υποδουλωτικές συμφωνίες τους.

Σε μια τέτοια κατεύθυνση οι ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ Δ.Ε. θα δώσουν όλες τους τις δυνά-μεις.

Όλοι στις πλατείες και στους δρόμους
Συνεχίζουμε...

ΑΝΩΝΥΜΟΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ-ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ-ΚΙΝΗΣΕΙΣ

ΜΑΣ: Ένα ακόμη μέτωπο του ΚΚΕ πνιγμένο στην αντίφαση

γράφει ο Δημήτρης Κουφοβασιλάς

Το Μέτωπο Αγώνα Σπουδαστών κατόρθωσε να ανακηρυχθεί αρκετά πρώιμα στον εφετινό «πρωταθλητή της αντίφασης», πριν καλά-καλά ολοκληρωθεί το ακαδημαϊκό έτος. Οι πολιτικές του επιλογές στα μεγάλα ζητήματα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, αδιέξοδες για το ίδιο, και καταστρεπτικές για το φοιτητικό και σπουδαστικό κίνημα, μοιραία το οδηγούν στην αυτο-γελοιοποίηση και την απομόνωση. Δυστυχώς όμως, η ζημία δεν περιορίζεται στο ίδιο, αλλά, στον έναν ή στον άλλο βαθμό, αγγίζει όλο το χώρο της λεγόμενης «αριστεράς» στα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας.

Θυμίζουμε ότι το ΜΑΣ, πλάθοντας φέτος μια επιχειρηματολογία που δεν αντέχει στη στοιχειωδέστερη κριτική, πρότεινε τη διεξαγωγή ξεχωριστών φοιτητικών και σπουδαστικών εκλογών ανά Σχολή. Για να το πούμε διαφορετικά: με μία διαλυτική, διασπαστική λογική, όμοια με εκείνη που έχουμε δει να εφαρμόζει το ΠΑΜΕ στο εργατικό κίνημα, το ΜΑΣ έθεσε βόμβα στα θεμέλια της ενότητας των Φοιτητικών Συλλόγων, επιχειρώντας να στήσει ξεχωριστές κάλπες στα εκπαιδευτικά ιδρύματα στα οποία διαθέτει κάποιες δυνάμεις. Με επίφαση, και μόνο, δημοκρατικότητας, και αφού κατήγγειλε τις υπόλοιπες παρατάξεις και τις «παρασυναγωγές» τους, το ΜΑΣ κάλεσε τους φοιτητές και τους σπουδαστές να πάρουν τις τύχες των Σχολών τους στα χέρια τους: «Είναι θέμα του κάθε συλλόγου οι εκλογές του. Παντού να γίνουν εκλογοαπολογιστικές συνελεύσεις

που να αποφασίσουν για την ημερομηνία των εκλογών του συλλόγου, τα ψηφοδέλτια, τα μέλη του, τον εκλογικό κανονισμό. Να διεξαχθούν οι εκλογές σε διάστημα 3 μηνών...»

Μάλιστα, ο Ριζοσπάστης με άρθρο του της 06/04 παρουσίαζε ως υπόδειγμα το Τμήμα Μουσικής Τεχνολογίας του ΤΕΙ Κρήτης, που διάλεξε διαφορετική μέρα εκλογών από εκείνη που είχαν ορίσει όλες οι άλλες «μεγάλες» παρατάξεις, και για όλες τις σχολές πανελλαδικά, δηλαδή τη 18η Μάη:

«Το κάλεσμα του ΜΑΣ για τη διεξαγωγή των εκλογών από τους ίδιους τους φοιτητές βρίσκει έδαφος να προχωρήσει. Για παράδειγμα, Σύλλογος Σπουδαστών του τμήματος Μουσικής Τεχνολογίας του ΤΕΙ Κρήτης στην τελευταία του Γενική Συνέλευση με μεγάλη πλειοψηφία αποφάσισε διεξαγωγή εκλογών στις 11 Μάη.»

Όμως το τραγελαφικό της υπόθεσης δεν σταματάει εδώ. Καθώς πέρασαν οι ημέρες και δεν μπορούσαν να βρεθούν άλλα «πρόγραμμα» τμήματα, το ΚΚΕ, για να αποφύγει το ρεζιλίκι, έκανε την ανάγκη του φιλοτιμία: με νέο άρθρο του στο Ριζοσπάστη της 03/05 (υπό τον τίτλο «Μαζική συμμετοχή στην πανελλαδική απεργία και στις φοιτητικές εκλογές») καλεί όλους τους ψηφοφόρους του ΜΑΣ να προσέλθουν μαζικά στις φοιτητικές εκλογές της ..18ης Μαΐου: «Στις φοιτητικές εκλογές στις 18 Μάη να τους μαυρίσουμε. Όλοι οι φοιτητές από εργατικές - λαϊκές οικογένειες που βιώνουμε την αντιλαϊκή

επίθεση στο πετσί μας θα πρέπει να στηρίξουμε μαζικά τα ψηφοδέλτια της Πανσπουδαστικής ΚΣ που στηρίζει το ΜΑΣ.»

Και γιατί να μας προκαλέσει έκπληξη η στάση του ΚΚΕ στους φοιτητικούς και σπουδαστικούς χώρους; Μήπως στο εργατικό κίνημα το ΚΚΕ δεν ευτελίζεται (και ταυτόχρονα ευτελίζει τις διαδικασίες) με τον ίδιο ακριβώς τρόπο, βάζοντας το ΠΑΜΕ να καλέσει σε απεργία τις ημέρες που, όλως τυχαίως, έχει προκηρύξει η κατά τα άλλα πολυμίστη του ..ΓΣΕΕ;

Μήπως όλα τα Μέτωπα του ΚΚΕ δεν παρουσιάζουν τις ίδιες «παιδικές ασθένειες»; Θα μπορούσε το ΜΑΣ να αποτελέσει εξαίρεση;

Φυσικά, το ένα παρατάγουδο, φέρνει το άλλο. Χαρακτηριστική είναι η περίπτωση του ΤΕΙ Λαμίας: Το ΜΑΣ και «ανεξάρτητες» Επιτροπές Αγώνα του Εκπαιδευτικού Ιδρύματος, κρίνοντας ότι ο υφιστάμενος Σύλλογος είναι πολιτικά σάπιος (διαπίστωση η οποία, κατά τα άλλα, μπορεί να είναι απόλυτα αληθής) προτείνουν τη δημιουργία ξεχωριστού, αφυπνισμένου Συλλόγου, ενώ καλούν τελικά σε μαζική ...αποχή από τις κάλπες της 18ης Μάη: «Η κατάσταση στους συλλόγους σπουδαστών στο ΤΕΙ Λαμίας είναι άθλια και σε πλήρες αδιέξοδο. (...) Ο σύλλογος αυτός είναι απονεκρωμένος. Απομακρύνει τους σπουδαστές από τις μαζικές διαδικασίες. Έναν τέτοιο σύλλογο πρέπει να τον απονεκρώσουμε πλήρως και να νομιμοποιήσουμε τον Σύλλογο που τηρεί όλες τις τυπικές διαδικασίες. (...) Ο απονεκρωμένος Σύλλογος και τα όργανά του δεν στηρίζονται σε ένα συσχετισμό δύναμης που διαμορφώθηκε σε κάποιες εκλογές δίνοντας την πλειοψηφία στην ΔΑΠ. Στηρίζονται σε διαδικασίες βίας και νοθείας που παραπέμπουν σε φασιστικές αντιλήψεις. (...) Απέναντι σε όλη αυτή την κατάσταση το ΜΑΣ και οι Επιτροπές Αγώνα ΣΤΕΦ - ΣΕΥΠ καλούν όλους τους σπουδαστές να γυρίσουν την πλάτη τους, παίρνουμε διαζύγιο από τέτοια φαινόμενα. Δεν συμμετέχουμε στις 18 Μάη σε εκλογές - παρωδία. Δεν νομιμοποιούμε με τη συμμετοχή μας τέτοιες εκφυλιστικές διαδικασίες!»

Στην πράξη το ΜΑΣ μετράει τις δυνάμεις του σε κάθε σχολή, και, περιπτωσιολογικά, αποφασίζει σε ποιες περιπτώσεις θα υποχρεωθεί να προσέλθει στις κάλπες μαζί με

τους υπολοίπους, και σε ποιες περιπτώσεις διαθέτει κάποιες δυνάμεις για να ορίσει δική του ημερομηνία εκλογών ή να τολμήσει να προτείνει σύσταση νέου Συλλόγου, ο οποίος θα διοργανώσει εκλογές υπό νέους όρους. Το ΜΑΣ, αντί να εργαστεί στο εσωτερικό του Συλλόγου εκείνου στον οποίο μειοψηφεί, προκειμένου να αλλάξουν οι συσχετισμοί, αποφασίζει να χτίσει δικό του Σύλλογο, τον οποίο βέβαια θα ελέγχει.

Η πρόταση του ΜΑΣ για δημιουργία νέου Συλλόγου («...παίρνουμε την πρωτοβουλία και καλούμε το σύνολο των σπουδαστών του ΤΕΙ Λαμίας που όλα αυτά τα χρόνια έχει σिकाθεί αυτήν τη κατάσταση και θέλει να πάρει μέρος σε υγιείς διαδικασίες μέσα στο ΤΕΙ, ακόμα και αν διαφωνεί με τις θέσεις του ΜΑΣ, να συμμετέχει και να μπει μπροστά σε αυτή την πρωτοβουλία με το μάζεμα υπογραφών ώστε να αποκτήσει σάρκα και οστά ο νέος Σύλλογος»), η οποία ουσιαστικά ισοδυναμεί με απόπειρα υφαρπαγής ψήφων και στήριξης, μεταξύ άλλων, και από καλοπροαίρετους σπουδαστές, αποτελεί μέρος μιας γενικότερης αντίληψης και πρακτικής, την οποία δεν τόλμησαν τόσα χρόνια να εισαγάγουν η ΔΑΠ και η ΠΑΣΠ, αποτελεί ισχυρότατο πλήγμα στον ενιαίο, μέχρι τώρα, χαρακτήρα των φοιτητικών και σπουδαστικών Συλλόγων.

Η ίδια η ΔΑΠ του ΤΕΙ Λαμίας, που μάλλον θα τρίβει τα χέρια της από ικανοποίηση, βγαίνει από «τ' αριστερά» (!) στο ΜΑΣ, κατηγορώντας το δικαίως για την απόπειρα διάλυσης του υφιστάμενου Συλλόγου:

«...ενώ ανακοινώνουν την υποψηφιότητα τους στις επερχόμενες φοιτητικές εκλογές μέσω των νόμιμων φοιτητικών συλλόγων ανακοινώνουν ταυτόχρονα την προσπάθεια δημιουργίας νέου σπουδαστικού συλλόγου

ενώ γνωρίζουν ότι αυτό θα προκαλέσει σύγχυση και θα παραπλανήσει το σπουδαστικό σύνολο.»

Το ΜΑΣ έδωσε το δικαίωμα σε παρατάξεις που πράγματι ευθύνονται σε μεγάλο βαθμό για τη σημερινή κατάντια των Συλλόγων, να ασκούν κριτική, και μάλιστα δικαιολογημένη. Όμως το τέλμα και η απαξίωση στην οποία οδηγούν τους Συλλόγους οι λεγόμενες «μεγάλες» παρατάξεις των Σχολών, δεν δικαιολογούν τις διασπαστικές, διαλυτικές ενέργειες του ΜΑΣ.

Εννοείται ότι, αν το ΜΑΣ είχε καημό, όπως δηλώνει, για τη δημοκρατική οργάνωση και ενδυνάμωση των Συλλόγων (και όχι για τη δική του ισχυροποίηση), τότε δεν θα το βλέπαμε όλο το προηγούμενο διάστημα να αποχωρεί επιδεικτικά από τις συνελεύσεις Σχολών, κάθε φορά που καταλάβαινε ότι δεν θα «περνούσε» η δική του απόφαση.

Αν το ΜΑΣ είχε καημό, όπως διατείνεται, για την ενεργοποίηση και αφύπνιση της ΕΦΕΕ και της ΕΣΕΕ, δεν θα συνεργούσε όλη την προηγούμενη περίοδο στη διάλυσή τους. Η ΠΚΣ, το εκλογικό σχήμα του ΜΑΣ στις σχολές, πρωτοστάτησε επί σειρά ετών στις παρασκηνακές διαβουλεύσεις (με πρώτο μάλιστα πάντα συνομιλητή της τη ...ΔΑΠ) για τις υποκριτικές απόπειρες διεξαγωγής Πανσπουδαστικών Συνεδρίων· σήμερα το ΜΑΣ έχει το θράσος να καταγγέλλει τις παραταξιακές «παραμαζώξεις», στις οποίες συμμετείχε πρωταγωνιστικά μέχρι χτες!

Σημειωτέον, η πρώτη ημέρα μετά τις φοιτητικές εκλογές (η οποία βρήκε την ΠΚΣ αποδυναμωμένη σε αριθμούς και ποσοστά σε ΑΕΙ και ΤΕΙ) βρίσκει τους φοιτητές και σπουδαστές του ΚΚΕ αποφασισμένους να συνεχίσουν το έγκλημα που ξεκίνησαν, εκείνο της διάσπασης των Συλλόγων:

«Το ΜΑΣ καλεί το αμέσως επόμενο διάστημα για το αυτονόητο:

- Να οριστούν αντιπρόσωποι για τα διοικητικά συμβούλια των συλλόγων.

- Να οριστούν αντιπρόσωποι για συνέδρια που θα επανιδρύσουν ΕΦΕΕ - ΕΣΕΕ. Όπου αυτό δεν θα γίνει, θα πρωτοστατήσουμε για την καθαίρεση όλων αυτών που υπονομεύουν αυτή την προσπάθεια για να μιλάνε εξ ονόματος των φοιτητών χωρίς να λογοδοτούν σε κανένα. Οι σύλλογοι δεν μπορούν να είναι ταμπέλες και σφραγίδες». Ήτοι, σε όποιες Σχολές εκλεγούν συντηρητικά ΔΣ, η ΠΚΣ θα φροντίσει να τα αντικαταστήσει με τα δικά της, αγωνιστικά, «κόκκινα».

Οι δημοκρατικές φωνές στα ΑΕΙ και ΤΕΙ της χώρας πρέπει να καταγγείλουν και αυτή την επίθεση που δέχεται σήμερα το φοιτητικό και σπουδαστικό κίνημα, αυτή τη φορά από «τα αριστερά».

«ΑΝΤΙΤΡΑΔΙΑ»

ΑΦΙΕΡΩΜΕΝΟ

“Η ανόητη, ακριβώς, «θεωρία» για τη μη συμμετοχή των κομμουνιστών στα αντιδραστικά συνδικάτα δείχνει πολύ καθαρά πόσο επιπόλαια οι «αριστεροί» κομμουνιστές αντικρίζουν το ζήτημα της επίδρασης στις «μάζες», και πόση κατάχρηση κάνουν με τις κραυγές τους σχετικά με τη «μάζα». Για να μπορέσεις να βοηθήσεις τη «μάζα» και να κατακτήσεις τη συμπάθεια, την αγάπη και την υποστήριξη της «μάζας», δεν πρέπει να φοβάσαι τις δυσκολίες, δεν πρέπει να φοβάσαι τις στρεψοδικίες, τις τρικλοποδιές, τις προσβολές, τις καταδιώξεις από μέρους των «αρχηγών» (που, όντας οπορτουνιστές και σοσιαλ-σωβινιστές, συνδέονται στις περισσότερες περιπτώσεις άμεσα ή έμμεσα με την αστική τάξη και την αστυνομία), αλλά να δουλεύεις υποχρεωτικά εκεί όπου βρίσκεται η μάζα. Πρέπει να είσαι σε θέση να κάνεις κάθε θυσία, να υπερνικάς τα πιο μεγάλα εμπόδια, για να διεξάγεις μια συστηματική, επίμονη, σταθερή και υπομονετική προπαγάνδα και ζύμωση ίσα-ίσα σε κείνα τα ιδρύματα, τους συλλόγους και τα συνδικάτα, ακόμα και στα πιο αντιδραστικά, που έχουν προλεταριακές ή μισοπρολεταριακές μάζες. (...) Γιατί το καθήκον των κομμουνιστών είναι, ακριβώς, να ξέρουν να πείθουν τους καθυστερημένους, να ξέρουν να δουλεύουν ανάμεσά τους και όχι να απομακρύνονται απ' αυτούς με επινοημένα, παιδιάστικα-«αριστερά» συνθήματα.”

Οι επαναστάτες και τα αντιδραστικά συνδικάτα (Αριστερισμός, παιδική αρρώστια του κομμουνισμού)

Β. Ι. Λένιν

κριτική των θεμάτων των μαθηματικών κατεύθυνσης

γράφουν ο Στέλιος Μαρίνης

Η κριτική των θεμάτων των εξετάσεων έχει διάφορες οπτικές ή, αν προτιμάτε, παραμέτρους. Αυτός είναι και ο λόγος που έχουν διατυπωθεί αντίθετες απόψεις σε συζητήσεις μεταξύ μαθηματικών.

Κατά γενική ομολογία τα θέματα δεν είχαν λάθη ή ασάφειες, ενώ ήταν δύσκολα και, σε ένα βαθμό, πρωτότυπα. Είναι κωμικοτραγικό ότι στη χώρα μας ένα τέτοιο γεγονός χαιρετίζεται σαν κάτι το εξαιρετικό και όχι ως αυτονόητο!

Πράγματι, πολλά από τα ερωτήματα ήταν όμορφα, οι μιγαδικοί έδιναν την ευκαιρία στους μαθητές με επινοητικότητα να καθαρίσουν γρήγορα τα ερωτήματα, αν δεν βάδιζαν στην "πεπατημένη" αλλά παρατηρούσαν ότι υπήρχαν κομψότεροι τρόποι επίλυσης, ενώ θετικό ήταν ότι κανενός ερωτήματος η αδυναμία επίλυσης δεν εμπόδιζε να ασχοληθεί ο υποψήφιος με τα επόμενα ερωτήματα.

Ας δούμε τα θέματα πάλι από τεχνοκρατική σκοπιά, εκείνη της κατασκευής ενός διαγωνίσματος αξιολόγησης που κατατάσσει "δίκαια" τους εξεταζόμενους. Το δίκαιο μπαίνει σε εισαγωγικά, γιατί αφορά την ιδιότητα δικαιοσύνη των απρόσωπων γραπτών εφάπαξ εξετάσεων που δεν λαμβάνουν υπόψη τις ιδιαιτερότητες κάθε μαθητή. Κατά την προσωπική μου άποψη όλες οι εξετάσεις αυτού του τύπου είναι εξ' ορισμού άδικες για τους παραπάνω λόγους, χωρίς να παύουν να είναι αντικειμενικές, όσο αντικειμενικό είναι να ρίχνουμε στη θάλασσα για να βγουν κολυμπώντας στο λιμάνι και το νησιώτη και τον ορεσίβιο.

Με αυτό το αναγκαίο ξεκαθάρισμα, όσοι πιστεύουν ότι τα δύσκολα θέματα είναι για όλους δύσκολα άρα είναι σωστά επιλεγμένα φαίνεται να έχουν δίκιο... Δεν συμφωνώ μαζί τους. Όταν ο χρόνος εξέτασης είναι συγκεκριμένος, ενώ τα θέματα έχουν πολλή δουλειά για να λυθούν, ευνοούνται όσοι έχουν συγκεκριμένες επιδεξιότητες και συγκεκριμένα οι γρήγοροι και ψύχραιμοι. Γνωρίζω σπουδαίους συναδέλφους που «θέλουν το χρόνο τους» για να γράψουν με πλήρη τρόπο τη λύση μιας δύσκολης άσκησης, άλλους, όπως εγώ,

που είναι πολυβόλα, αλλά απρόσεκτοι, και χρειάζονται πολλαπλές επαληθεύσεις για να βρουν τα πιθανά λάθη στις πράξεις ή ακόμη και στις αντιγραφές των στοιχείων, κι άλλους που έχουν την ικανότητα να είναι και γρήγοροι και αλάνθαστοι, μόνο που δεν θεωρώ ότι έχουν μεγαλύτερη γενικά ικανότητα στα μαθηματικά από τις προηγούμενες κατηγορίες, γιατί ίσως να υστερούν σε βάθος.

Ας λάβουμε υπόψη τον παράγοντα άγχους που παίζει καταλυτικό ρόλο. Κάτι να μην πάει καλά και όλος ο οργανισμός βρίσκεται σε κρίση. Κάποτε έπρεπε να εκφωνήσω τις λύσεις των τότε εξετάσεων σε ραδιοφωνικό σταθμό και μου 'φεραν τα θέματα μισή ώρα προτού βγω τον αέρα. Εφτά φορές παραγωγήσα μια πολύπλοκη παράσταση, εφτά διαφορετικά αποτελέσματα έβγαλα!

Θεωρώ, επομένως, ότι από τη σκοπιά αυτή τα θέματα δεν ήταν καλά. Να μια απλή ιδέα που θα αναιρούσε αυτό τον παράγοντα, χωρίς να χάσουν τα θέματα σε ομορφιά ούτε ακόμη καν σε δυσκολία, αλλά να είναι καλύτερα από αυτή την άποψη. Το θέμα Β να είχε λιγότερα κόλπα και περισσότερες πράξεις χωρίς υπερβολές, να ζητούσε π.χ. ένα γεωμετρικό τόπο που να πρέπει να βγει μια εξίσωση κωνικής με πράξεις, ενώ το Γ να είχε τόσο μεγάλη λύση όσο τη σημερινή, εκτός αν ο υποψήφιος εύρισκε τρόπο να μειώσει αισθητά τον αριθμό των πράξεων με έξυπνες ιδέες, αντίστοιχες κατά κάποιον τρόπο εκείνων του σημερινού Β.

Ας πάμε, τέλος, στην παιδαγωγική διάσταση. Στην πραγματικότητα τέτοια διάσταση δεν έχουν οι Πανελλαδικές, αφού είναι εξετάσεις κατάταξης και όχι αξιολόγησης, διαγωνισμός (διαγωνισμός κατ' άλλους) και όχι εξέταση ενταγμένη σε μια συνολική παιδαγωγική διαδικασία. Μέσα από αυτό το πλαίσιο υπάρχουν περιθώρια για θέματα πλησιέστερα ή πιο απομακρυσμένα από τις αρχές της παιδαγωγικής. Τα συγκεκριμένα θέματα στους περισσότερους υποψήφιους δημιούργησαν τρόπο! Και το 3ο και το 4ο φαινόταν ότι είναι δύσκολα κι έχουν πολλή δουλειά, χωρίς να είναι σε πολλά ερωτήματα ορατή η πλήρης λύση για να ελαφρώσει το άγχος. Άρα και από την οπτική αυτή τα θέματα δεν ήταν καλά.

Όλα τα προηγούμενα όμως είναι γράμμα κενό, αν δεν εξετάσουμε τα θέματα και από πολιτικοϊδεολογική οπτική. Εδώ υπάρχει μεγαλύτερη δυσκολία να συνεννοηθούμε. Ο λόγος είναι ότι πηγαιίνει τη συζήτηση πολύ μακριά και είναι εξαιρετικά δύσκολο να βρούμε καν κοινή γλώσσα. Μπορούν να συζητήσουν για το πώς λύνεται ένα γεωμετρικό πρόβλημα ένας που δουλεύει στην Ευκλείδεια κι ο άλλος σε Ριμάνια χωρίς καν να το ξέρουν; Θέλω να πω ότι οι λέξεις «δίκαιο», «αντικειμενικό», «παιδαγωγικά ορθό», «καλός» μαθητής, «κακός» μαθητής» και κυρίως «αξία» έχουν πολύ μεγάλη διαφορά σημασίας ανάλογα με το ιδεολογικοπολιτικό υπόβαθρο.

Όπως ανέφερα και προηγουμένως οι Πανελλαδικές είναι εξ' ορισμού άδικες, αφού καταγράφουν ένα στιγμιότυπο και μάλιστα στρεβλό. Πώς δημιουργήθηκε αυτό το στιγμιότυπο για κάθε υποψήφιο; Ποια είναι η ιστορία του; Ποια τα μέσα που του προσφέρθηκαν; Με ποιες αφετηρίες μπήκε στο σχολείο; Ποιες είναι οι συνθήκες της ζωής του σήμερα; Πόσο σημαντικό είναι για το μέλλον του το αποτέλεσμα των εξετάσεων, ανάλογα με τις δυνατότητες της οικογένειας να τον στείλει για παράδειγμα στο εξωτερικό ή να του δώσει έστω την ευκαιρία να ξαναδώσει με πλήρη προετοιμασία, χωρίς να πρέπει να μπει στην παραγωγή;

Όσο τα θέματα είναι διαφορετικότερα από εκείνα που διδάσκονται στο δημόσιο σχολείο, τόσο πιο άδικο είναι από αυτή την οπτική. Τα θέματα των εξετάσεων της φετινής χρονιάς ήταν από την άποψη αυτή απαράδεκτα. «ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

oldmath@otenet.gr

Θέμα προπαγάνδας του «σχολείου του ίντερνετ και της αγοράς» στις πανελλαδικές εξετάσεις στο μάθημα της Ν. γλώσσας

Με ένα θέμα που προβάλλει το νέο...σχολικό μοντέλο της κατάρτισης, μέσω του internet, συνεχίζει προκλητικά το ΥΠΕΠΘ, για δεύτερη συνεχή χρονιά, μετά το περυσινό θέμα «της αυτομόρφωσης», την προπαγάνδα του για το νέο σχολείο της αγοράς, που θέσπισε η κυβέρνηση με τον αντιλαϊκό νόμο «Καλλικράτης» και εδραιώνει σε σωρεία αντιλαϊκών νόμων, τους οποίους ψηφίζει καθημερινά, στοχεύοντας στην άρση των θεμελιωδών μορφωτικών κατακτήσεων του εκπαιδευτικού και συνολικότερα λαϊκού κινήματος, όπως είναι π.χ. η διδασκαλία ενός επιστημονικού αντικειμένου με όρους ουσιαστικής κατανόησης και αφομοίωσης από τους μαθητές/τριες της παρεχόμενης γνώσης.

Αυτή η στοιχειώδης μορφωτική απαίτηση και κατάκτηση επιδιώκει το ΥΠΕΠΘ να απαλειφθεί από το χάρτη των διεκδικήσεων του νεοσλαϊστικού και εκπαιδευτικού κινήματος, στη βάση της υποκατάστασης του αιτήματος για γνώση, με το αίτημα της αποσπασματικής και κατακερματισμένης πληροφόρησης, η οποία εύκολα και –κυρίως– αδάπανα μπορεί να αποσπαστεί από το διαδίκτυο, στην εποχή των εξελιγμένων μέσων της ηλεκτρονικής ενημέρωσης.

Το ΥΠΕΠΘ, δηλαδή, αξιοποιεί ακόμη και το θεσμό των πανελλαδικών εξετάσεων, προκειμένου να εδραιώσει την επιδίωξή του για αποδόμηση, ουσιαστικά, της εκπαίδευσης ως κυρίαρχου θεσμού παιδείας και αγωγής του αναπτυσσόμενου ανθρώπου και να προπαγανδίσει την πολλαπλώς προβεβλημένη θέση του για το ευέλικτο «σχολείο» της αγοράς, που θα στηρίζεται –κυρίως– στη χρήση του internet και των λοιπών...προηγμένων τεχνικών μέσων, όπως είναι π.χ. οι περίφημοι (και πληρωμένοι από το βαλάντιο των γονέων) ...διαδραστικοί πίνακες.

Στη βάση αυτή, δίδει στους μαθητές ως «κείμενο προβληματισμού» (!) στο εξεταζόμενο μάθημα της Ν. Γλώσσας ένα τμήμα ενός άρθρου (του Μανδραβέλη) από την εφημερίδα «Καθημερινή», το οποίο από την άποψη του περιεχομένου είναι απολύτως εναρμονισμένο με τους...υψηλούς μορφωτικούς στόχους (!) της ευέλικτης

πληροφορίας, που προβάλλει και επίσημα το Υπουργείο της δια βίου Εμπορευματοποίησης της Γνώσης. Συγχρόνως, από την άποψη της επιχειρηματολογίας, της συνοχής των νοημάτων και της δομής το κείμενο δημιουργεί επιπλέον προβλήματα, ιδιαίτερα στον αφηρημένο μαθητή που προσπαθεί να ορίσει με ακρίβεια τις έννοιες και εκφράζει με σαφήνεια τις απόψεις του.

Συγκεκριμένα, το περιβόητο κείμενο προβληματισμού –ενταγμένο στη λογική της προπαγάνδας της κυβερνητικής πολιτικής για την εύχρηστη και ευέλικτη πληροφορία της αγοράς– συγχέει εσκεμμένα τις έννοιες της γνώσης και της πληροφόρησης, στην κατεύθυνση του αποπροσανατολισμού των εξεταζόμενων μαθητών και συνολικότερα της παραπλάνησης της κοινής γνώμης σχετικά με τη διαφορετική σηματοδότηση των δύο αυτών εννοιών, και ως προς το βάθος και ως προς το πλάτος τους.

Γιατί η γνώση είναι η νοητική κατάκτηση, που επιτρέπει στον άνθρωπο να κατανοεί και να ερμηνεύει τα φαινόμενα του κοινωνικού και φυσικού κόσμου. Είναι η μορφωτική κατάκτηση που του δίνει τη δυνατότητα να αναζητεί τα αίτια των φαινομένων, να εντοπίζει την αλληλοσύνδεσή τους στην ιστορική πορεία της αδιάλειπτης εξέλιξης, αλλά και να συνειδητοποιεί τις αλληλεπιδράσεις και συνέπειές τους. Στη βάση αυτή, η γνώση κατακτιέται μόνο μέσα από τη διεξοδική και συστηματική διδασκαλία των θεμελιωδών νόμων που διέπουν τη λειτουργία της φύσης και κοινωνίας και μέσα από τη σύνδεσή της με την πρακτική δράση των ανθρώπων, η οποία –με τη σειρά της– τροφοδοτεί την επιστημονική σκέψη. Επομένως η γνώση ούτε αποσπάται εύκολα και ισότιμα, μέσω του διαδικτύου, όπως ισχυρίζεται ο προαναφερόμενος αρθρογράφος, ούτε προσφέρεται ως...πακέτο από τις διάφορες ιστοσελίδες του.

Απεναντίας, η γνώση ως δυνατότητα ερμηνείας των φαινομένων κατακτιέται με πνευματικό μόχθο, με οργανωμένη και συστηματική διδασκαλία και με εσωτερικό αγώνα του μαθητή, που πρέπει να καθοδηγείται σωστά από το δάσκαλο, στις συν-

θήκες ενός δομημένου στην κατεύθυνση αυτή, εκπαιδευτικού θεσμού.

Στην αντίπερα όχθη, η πληροφόρηση είναι η πρόσληψη κάποιων μηνυμάτων, τα οποία, αν δεν ενταχθούν σε ένα γνωστικό κορμό, σε ένα σύνολο δηλαδή μορφωτικών κατακτήσεων, παραμένουν αποσπασματικά και μετέωρα. Και με αυτά τα πληροφοριακά χαρακτηριστικά, ο νέος όχι μόνο δεν εξοπλίζεται με γνώσεις, αλλά επιπλέον μαθαίνει να λειτουργεί μηχανικά, αβέβαιος πάντα για όσα υποστηρίζει, αφού –χωρίς τη στέρεη γνώση– η πληροφορία μένει κενό γράμμα.

Αυτήν όμως την κενολογία και την αποσπασματικότητα της σκέψης των νέων επιδιώκει να καλλιεργήσει η κυβέρνηση της λαϊκής εξαθλίωσης, η οποία –σε περιόδους ληστείας του λαϊκού εισοδήματος– έχει ως κεντρικό στόχο της να προσανατολίσει τους νέους στην επιφανειακή σκέψη, την άκριτη και παθητική αποδοχή του μορφωτικού, εργασιακού και κοινωνικού μεσαίωνα, που επιβάλλει με το σύνολο της πολιτικής της και με τη στήριξη των πολύμορφων συμμάχων και κηδεμόνων της.

Για το λόγο αυτό, δίδει ως θεματικό άξονα προβληματισμού ένα άρθρο, που λαϊκιστικά αναφέρεται στον «εκδημοκρατισμό της γνώσης» μέσω του διαδικτύου, παραιοιώντας τις έννοιες (ο εκδημοκρατισμός αφορά τους θεσμούς και όχι τη γνώση) και παραπλανώντας τους νέους για... «τη δημοκρατία του internet», σε μια ιστορική φάση κατάλυσης κάθε έννοιας δημοκρατίας, ισονομίας, κοινωνικής δικαιοσύνης και λαϊκών δικαιωμάτων.

Είναι προφανές ότι ο στόχος του ΥΠΕΠΘ να στήσει έναν «ιδεατό δημοκρατικό κόσμο» στον κυβερνοχώρο του διαδικτύου και να ανασηματοδοτήσει τις έννοιες, της γνώσης και της πληροφόρησης, για να επιβάλει στα λαϊκά στρώματα το μοντέλο της απομόρφωσης και να θεσπίσει το ιδιωτικοποιημένο σχολείο της αποσπασματικής πληροφορίας, θα συναντήσει το ενωτικό τείχος της αντίστασης όχι μόνο των εξεταζόμενων μαθητών, αλλά όλου του εκπαιδευτικού και λαϊκού κινήματος.

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

γράφει ο Γιώργος Κ. Καββαδίας

η θεοποίηση του διαδικτύου

Στο επίκεντρο των συζητήσεων για τις πανελλαδικές εξετάσεις για μια ακόμα χρονιά βρίσκεται το θέμα της Ν. Γλώσσας. Συγκεκριμένα δόθηκε στους υποψηφίους ένα τμήμα ενός άρθρου από την εφημερίδα «Καθημερινή» του δημοσιογράφου Π. Μανδραβέλη που συγχέει τις έννοιες της γνώσης και της πληροφόρησης και χαρακτηρίζει ως «γκρίνια» κάθε αντίθετη άποψη για το ρόλο του διαδικτύου. Το κείμενο λαϊκιστικά αναφέρεται στον «εκδημοκρατισμό της γνώσης» μέσω του διαδικτύου, παραποιώντας τις έννοιες (ο εκδημοκρατισμός αφορά τους θεσμούς και όχι τη γνώση) και σε «μια πιο ισότιμη πρόσβαση στη γνώση» παραπλανώντας τους νέους για «τη δημοκρατία του internet». Η αλήθεια είναι ότι η γνώση ούτε αποσπάται εύκολα και ισότιμα (!), μέσω του διαδικτύου, ούτε προσφέρεται ως ...πακέτο από τις διάφορες ιστοσελίδες του.

Δεν πρόκειται για κείμενο προβληματισμού, αλλά θεοποίησης και θρησκοληπτικής αντιμετώπισης του διαδικτύου. Χαρακτηριστικά ακόμα και ο τίτλος «γκρίνιες για το διαδίκτυο» φανερώνει την υποβάθμιση κάθε κριτικής και αντίθετης άποψης προς την άκριτη τεχνο - φιλία και τον τεχνοκρατισμό. Αυτό διαπιστώνεται και από το περιχόμενο του κειμένου που άκριτα και δογματικά θεοποιεί την τεχνολογία και το διαδίκτυο. Το διαδίκτυο εξ ορισμού ταυτίζεται με το Καλό και την Πρόοδο. Στον Παράδεισο του διαδικτύου δεν υπάρχουν κοινωνικές ανισότητες και αδικίες, ακόμα και οι απόψεις για «ψηφιακό χάσμα» στιγματίζονται ως «γκρίνια». Παράλληλα τις ενστάσεις και την κριτική που ασκούν πολλοί διανοούμενοι με αυτές των σκοταδιστών «μοναχών του Μεσαίωνα βλέποντας την πλημμύρα των αιρετικών κειμένων που άρχισαν να βγαίνουν από τις τυπογραφικές μηχανές».

Και όμως, η «έκρηξη» του διαδικτύου αναπαράγει τις κοινωνικές ανισότητες και δημιουργεί νέα. Η έλλειψη εξοπλισμού σπρώχνει στο περιθώριο εκατομμύρια ανθρώπων. Την ώρα που οι μανδραβελολάγνοι θεματοθέτες του ΥΠΔΒΜΘ θεοποιούν το διαδίκτυο ένα μεγάλο μέρος του πλανήτη δε γνωρίζει τη χρήση του τηλεφώνου. «Αγνοούνται» οι σχέσεις κυριαρχίας και ιεραρχίας που επιτρέπουν στους οικονομικά ισχυρούς, στις μεγάλες επιχειρήσεις να ελέγχουν το διαδίκτυο και να λειτουργούν ως φίλτρα των πληροφοριών, να συνεργάζονται με καταπιεστικά καθεστώτα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και στο σχολικό βιβλίο τονίζεται ότι: «Η κοινωνική ανισότητα, ο κοινωνικός αποκλεισμός και η αποδιάρθρωση του κοινωνικού ιστού είναι στο εξής άμεσα συνδεδεμένα με τις αυξανόμενες

ανισότητες πρόσβασης στην πληροφόρηση και στην ταξινομημένη γνώση». (σ. 193, Κ. Τσουκαλάς) και ακόμα: «Όσον αφορά το εσωτερικό των ανεπτυγμένων κρατών, μελέτες δείχνουν την αδυναμία που θα έχουν φτωχότερα ή γεωγραφικώς απομακρυσμένα κοινωνικά στρώματα να κάνουν χρήση των «νέων μέσων». Η δε «πληροφοριακή ανισότητα» προβλέπεται να οξύνει στο έπακρο τις σχέσεις Βορρά - Νότου».

Όλα αυτά οι υποψήφιοι πρέπει να τα «ξεχάσουν» και να στηρίξουν τις ατεκμηριώτες απόψεις του Π. Μανδραβέλη. Επιβεβαιώνεται, έτσι, ότι η Ν. Γλώσσα - η Έκθεση είναι προνομιακό μάθημα αναπαραγωγής και εμπέδωσης της κυρίαρχης ιδεολογίας. Με αποτέλεσμα να καταπνίγεται ο αυθορμητισμός και να εθίζονται οι μαθητές στην ανειλικρίνεια και την υποκρισία. Ακόμα περισσότερο, ναρκώνεται η κριτική σκέψη και παθητικά γίνονται αποδεκτές οι υποτιθέμενες «αιώνιες και γενικού κύρους αλήθειες», με στόχο να διαμορφώνονται ανελεύθερες προσωπικότητες.

Επιπλέον, το συγκεκριμένο κείμενο «πάσχει» και γλωσσικά. Πρόκειται για ένα απλό, σύνθημα κείμενο από την τρέχουσα δημοσιογραφική καθημερινότητα, με αρκετά εκφραστικά σφάλματα: «μια πιο ισότιμη πρόσβαση» «δημιουργεί έναν κατακερματισμό της εμπειρίας» κ.α.

Από τον Σεφέρη και τόσους αναγνωρισμένους λογοτέχνες και δοκιμολογούς το χάσμα είναι μεγάλο. Αυτό όμως το αγνοούν οι «πρόθυμοι» και αδιάβαστοι θεματοθέτες του ΥΠΔΒΜΘ.

Η επιλογή δεν είναι τυχαία. Το θέμα συνδέεται με τα τόσο εύχρηστα «ψηφιακού σχολείου» και την υποβάθμιση της γνώσης σε αποσπασματική και κατακερματισμένη πληροφόρηση. Και είναι αλήθεια ότι οι επιλογές των δύο τελευταίων χρόνων προβάλλουν έναν έντονο και μανιωδή τεχνοκρατισμό σαν να επιδιώκουν να καλύψει μια εκπαιδευτική πολιτική που αποδομεί το δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα, ανάγει τις Νέες Τεχνολογίες σε μαγικό ραβδί που θα λύσει όλα τα εκπαιδευτικά και μορφωτικά προβλήματα. Είναι χαρακτηριστικό ότι και το θέμα που δόθηκε στους υποψηφίους των Εσπερινών Λυκείων αναφερόταν στο κινητό τηλέφωνο και σε προβλήματα που συνδέονται με αυτό. Παρόμοιο θέμα είχε δοθεί και στις περσινές επαναληπτικές εξετάσεις των Εσπερινών Λυκείων! Ενώ και το 2009, πάλι στις εξετάσεις των Εσπερινών Λυκείων, το θέμα αφορούσε «το θετικό και αρνητικό ρόλο του διαδικτύου». Επίσης, στις εξετάσεις του 2009 το δεύτερο ζητούμενο αφορούσε «τρόπους που θα συμβάλουν στην αρμονική συνύπαρξη του βιβλίου με τα ηλεκτρονικά μέσα πληροφόρησης και γνώσης».

Με άλλα λόγια επιδιώκουν να κυριαρχήσει η νεοφιλελεύθερη άποψη ότι η γνώση δεν είναι πια κοινωνικό αγαθό και δικαίωμα, αλλά ατομική δυνατότητα και εμπόρευμα. Η λογική «κάν' το μόνος σου» με τη βοήθεια των υπολογιστών και της τεχνολογίας επιδιώκεται να αντικαταστήσει τη συλλογική δράση για το δικαίωμα στη μόρφωση. «Στον κυβερνήτορα λειτουργεί καθένας σύμφωνα με τις ανάγκες του και τις δυνατότητές του», γράφει χαρακτηριστικά ο Π. Μανδραβέλης. Επομένως, αφού υπάρχουν οι νέες τεχνολογίες και το διαδίκτυο, δεν πρέπει να διεκδικούμε ένα δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα που να παρέχει σύγχρονες γνώσεις για όλους.

Το εκπαιδευτικό κίνημα στις αναπτυγμένες χώρες ασκεί σοβαρή κριτική στη θεοποίηση της τεχνολογίας και τις εφαρμογές της. Σύγχρονες παιδαγωγικές μελέτες απέδειξαν ότι ο νέος τεχνοκρατισμός διόλου δεν καλυτέρευσε το πνευματικό επίπεδο της νεολαίας. Ο κίνδυνος να μετατραπεί η εκπαίδευση σε μηχανιστική διαδικασία και οι μαθητές να θεωρούν κάθε άχρηστη πληροφορία γνώση και γενικότερα να ζουν μέσα σε μια εικονική πραγματικότητα, είναι ορατός.

Η τεχνολογία δεν πρέπει ούτε να θεοποιείται ούτε να δαιμονοποιείται. Δεν υπάρχει αμφιβολία ότι οι νέες τεχνολογίες είναι ένα χρήσιμο, απαραίτητο και αυτόνομο εργαλείο, με την προϋπόθεση ότι συνδέονται με μια πολιτική ενίσχυσης του δημόσιου σχολείου, που αγκαλιάζει όλα τα παιδιά χωρίς φραγμούς και διακρίσεις, με γνώμονα την ανάπτυξη της προσωπικότητάς τους και όχι την «ενίσχυση της επιχειρηματικότητας» και τη μετατροπή τους σε παραγωγικές μονάδες - καύσιμη ύλη των επιχειρήσεων.

ΓΙΑ ΤΑ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ ΚΑΙ ΤΙΣ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ

Με αφορμή την επιμόρφωση των Μαθηματικών στις νέες Τεχνολογίες (Διδακτική των Μαθηματικών)

 γράφει ο Βασίλης Καραμπάτσας

Κάποτε με τον ΚΑΡΤΕΣΙΟ τόσο πολύ ενθουσιάστηκε η ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ που πίστεψε ότι τα ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ τελείωσαν, για να ανακαλύψει αμέσως μετά ότι τώρα ανοίγονταν ένας «κόσμος» απέραντος. Πρέπει να είμαστε λίγο επιφυλακτικοί σε όλα αυτά τα «καινούργια» και να διαφυλάξουμε την ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ-ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ-ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ. Μόνο μέσα στα πλαίσια της ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ αυτής μπορεί κάποιος να είναι πρωτοπόρος, πρωτότυπος και δημιουργικός.

Γράφω αυτά τα λίγα γιατί διέκρινα μια «μηχανιστική» και ανελαστική προσέγγιση στη ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ των ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ (όλοι

μας πανομοιότυποι, παρουσιαστές εργασιών –δικών μας ή άλλων–, εξεταστές, αξιολογητές, παρακολουθητές των μαθητών) και έναν άκρατο ενθουσιασμό ότι οι νέες τεχνολογίες είναι η «Λυδία λίθος» για τη γνώση.

Λέγεται ότι ο Πυθαγόρας δίδασκε πίσω από ένα «παραβάν» για να μην τον βλέπουν οι μαθητές, ενώ βοηθοί-δούλοι παρακολουθούσαν τις αντιδράσεις των μαθητών και ανάλογα έκριναν αν κάποιος πρέπει να συνεχίσει.

Κάπως έτσι θα καταστήσουμε, αλλά δεν θα ξέρουμε ποιος είναι ο «Πυθαγόρας» σ' αυτή την υπόθεση...

Ο Δάσκαλος πρέπει να έχει πολυμέθεια –να ένα ζήτημα επιμόρφωσης– και

να εμπνέει τους μαθητές στην αξία της γνώσης. Οι νέες τεχνολογίες, σε αναλογία, είναι μια βοήθεια σαν τους λογαριθμικούς κανόνες ή τις αριθμομηχανές παλιότερα. Θα βρουν τη θέση τους στη διδασκαλία για περισσότερη βοήθεια σε διδάσκοντες και διδασκόμενους και τίποτε περισσότερο. Η διδασκαλία είναι μία ζωντανή διαδικασία και όλοι μας είμαστε μάρτυρες των διαδρομών που αυτή ακολουθεί από τμήμα σε τμήμα για το ίδιο μάθημα. Άρα, αν τη βάλει κάποιος σε καλούπια, την ακρωτηριάζει και την ακυρώνει!

Με εκτίμηση και σεβασμό στην αξία σας και τις προσπάθειες σας.

Η ψηφιακή τάξη και ο διαδραστικός πίνακας

Δεν υποτιμούμε τη δυνατότητα διάδρασης με ψηφιακό υλικό και πολυμέσα σε ένα περιβάλλον εκπαίδευσης με πολλά άτομα, καθώς και τη δυνατότητα ανάπτυξης των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στο διαδραστικό πίνακα, δραστηριοτήτων που περιλαμβάνουν διαμόρφωση κειμένου και εικόνων, δημιουργία, εκτύπωση και αποθήκευση σημειώσεων για διαμοιρασμό στους μαθητές, έντυπα ή ηλεκτρονικά σε κοινό αποθηκευτικό χώρο στον υπολογιστή ή μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Δεν υποτιμούμε τη δυνατότητα προβολής ιστοσελίδων και βίντεο από το Διαδίκτυο, τη χρήση του για προβολές, καθώς μπορεί να χρησιμοποιηθεί, π.χ. για να δείξει στους μαθητές πως θα χρησιμοποιήσουν μια εφαρμογή - επίδειξη ενός εκπαιδευτικού λογισμικού, για να παρουσιαστεί η δουλειά ενός μαθητή σε όλη την τάξη, να δείξει βίντεο που εξηγούν δύσκολες έννοιες, για να βοηθήσει οπτικούς μαθητές ή μαθητές με ειδικές ανάγκες, για να δημιουργήσει σημειώσεις, σχήματα, χάρτες και να τα αποθηκεύσει για μελλοντική χρήση.

Ωστόσο γνωρίζουμε καλά πως ο διαδραστικός πίνακας και ο υπολογιστής δεν έχουν τη μαγική ιδιότητα να εξαφανίσουν, προς όφελος εκπαιδευτικών και εκπαιδευομένων, τα υπαρκτά προβλήματα της σχολικής εκπαίδευσης, δεν μπορούν, από μόνοι τους να γεφυρώσουν τα «χάσματα» στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πέρα από το γεγονός ότι μόνο συμπληρωματικά μπορούν να βοηθήσουν, είναι φανερό ότι στα σημερινά πλαίσια των περικοπών οι διακηρύξεις για το νέο ψηφιακό Σχολείο, με τους διαδραστικούς πίνακες και τους υπολογιστές σε κάθε θρανίο, μοιάζουν σαν το παντεσπάνι μιας ...πεινασμένης σχολικής εκπαίδευσης.

Είναι σίγουρα εντελώς παραπλανητικό να παρουσιάζονται οι νέες τεχνολογίες ως η πανάκεια του δημόσιου σχολείου, ως το μαγικό φάρμακο που θα λύσει τα χρόνια προβλήματα. Τα πράγματα δεν είναι καθόλου έτσι. Μετά από χρόνια πειραματισμών στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη με τους υπολογιστές σε διάφορους τομείς της εκπαίδευσης, δεν έχει βρεθεί ακόμη απάντηση στο κεντρικό ερώτημα: «Οι υπολογιστές είναι πράγματι αποτελεσματικοί στην εκπαίδευση;». Το προοδευτικό εκπαιδευτικό κίνημα στις αναπτυγμένες καπιταλιστικές χώρες ασκεί μία σοβαρή και τεκμηριωμένη κριτική στη θεοποίηση της τεχνολογίας και στις εκπαιδευτικές εφαρμογές της. Όπως πολύ σωστά έχει επισημανθεί ο καταναλωτικός προσανατολισμός, σε συνδυασμό με τη φιλικότητα προς τη χρήση, μπορεί να μετατρέψει τον Ιστό σε εφιαλτικό εργαλείο για χειραγώγηση. Η πληροφόρηση μάς κατακλύζει και είναι διαθέσιμη για «ανάκληση». Μήπως όμως έχει αποσυνδεθεί η πληροφόρηση από το νόημα, το σκοπό και τη θεωρία, με αποτέλεσμα να καθίσταται μάλλον πηγή σύγχυσης, παρά προϋπόθεση ενημέρωσης και κατανόησης;

Η τεχνική δεν πρέπει ούτε να θεοποιείται ούτε να δαιμονοποιείται. Οι περίφημοι διαδραστικοί πίνακες, που εμφανίζονται σαν καθρεφτάκια για ιθαγενείς, έχουν ήδη γίνει αντικείμενο σφοδρής διαμάχης από τους μεγάλους εκδοτικούς οίκους και τα «ιδρύματα της αγοράς τεχνολογίας». Άλλωστε, η περίφημη επανάσταση στις νέες τεχνολογίες, που εμφανίστηκε σαν η απάντηση στην καπιταλιστική κρίση (μετά το 1973), αποδείχθηκε εργαλείο στα χέρια των αγορών και θηλιά για τους εργαζόμενους.

Πηγή: Χρήστος Κάτσικας – Κώστας Θεριανός / alfavita.gr

ΤΟ «ΨΗΦΙΑΚΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Με το «ψηφιακό σχολείο» το Υπουργείο επιχειρεί να εντυπωσιάσει και να παραπλανήσει. Ως διά μαγείας και χωρίς αναφορά ή έστω υπαινιγμό στις αναγκαίες παιδαγωγικές μεθόδους, που θα οργανώσουν την ψηφιακή πληροφορία και θα συντελέσουν στη γνώση, τα νέα ψηφιακά «εκπαιδευτικά» προϊόντα αποκτούν μεταφυσικές διαστάσεις. Μεταξύ άλλων το Υπουργείο κάνει την αντεπιστημονική εκτίμηση ότι ο διαδραστικός πίνακας, το ηλεκτρονικό βιβλίο, το ψηφιακό εκπαιδευτικό υλικό, ο προσωπικός μαθητικός υπολογιστής, «καταργούν τα σύνορα της γνώσης».

Πρόκειται βέβαια για ένα αυθαίρετο συμπέρασμα που αγνοεί ότι πληροφορία και γνώση είναι διαφορετικά πράγματα, τα οποία συνδέονται με διαφορετικές εγκεφαλικές διεργασίες: η πρώτη κυρίως με τη μνήμη και η δεύτερη με ανώτερες νοητικές λειτουργίες, όπως είναι η ανάλυση και η σύνθεση, διά της κριτικής και δημιουργικής σκέψης.

Η πραγματικότητα για το πολυδιαφημισμένο νέο σχολείο της κυβέρνησης είναι πολύ σκληρή. Το νέο σχολείο της στεγάζεται σε παμπάλαια κτίρια, από εδώ και εμπρός πολλά θα είναι και ιδιαίτερα απομακρυσμένα από την κατοικία των μαθητών τους, χωρίς χώρους άθλησης, χωρίς υποδομές για τους μαθητές ΑΜΕΑ, χωρίς παιδοψυχολόγους, με 30 μαθητές και μαθήτριες ανά τάξη, έχει μεγάλα κενά σε εκπαιδευτικούς, θα έχει όμως ευρωζωνικότητα και πλήρη ψηφιακή υποστήριξη!

Η εμμονή της κυβέρνησης να αντιπροτείνει τη νέα τεχνολογία ως πανάκεια στα μεγάλα προβλήματα που η ίδια προκαλεί στη δημόσια εκπαίδευση, την ίδια στιγμή που προωθεί χιλιάδες συγχωνεύσεις και καταργήσεις σχολείων με μόνο κριτήριο την εξοικονόμηση δαπανών, αδιαφορώντας για τα κοινωνικά και παιδαγωγικά προβλήματα που θα προκαλέσει, εξηγείται από τα εξής. Το πρώτο είναι ότι μαζί με τις νέες τεχνολογίες θέλει να φέρει στο σχολείο τους χορηγούς με τα «εκπαιδευτικά πακέτα» που εκείνοι θα φέρουν. Ο άλλος παράγοντας είναι η εξάρτηση του κράτους από μεγάλες εταιρείες πληροφορικών συστημάτων οι οποίες περιμένουν να βάλουν χέρι στην «ψηφιακή εγκατάσταση» του νέου σχολείου.

Πηγή: τοποθέτηση στη Βουλή του Τ. Κουράκη

ΕΝΑ ΚΡΙΤΗΡΙΟ «ΤΟ ΞΥΡΑΦΙ ΤΟΥ ΟΚΑΜ»

Όσο πιο απλή σκέψη, όσο πιο απλή δι-αδικασία, όσο πιο απλή απόδειξη, όσο πιο απλή εξήγηση, σε τελική ανάλυση όσο πιο απλή ζωή, τόσο πιο σωστή είναι κάθε επι-λογή από τα παραπάνω. Πρέπει λοιπόν να ανακαλύψουμε την απλότητα και αυτό εί-ναι ένα πολύ δύσκολο ζητούμενο (ΠΑΡΑ-ΔΕΙΓΜΑ: Η εξήγηση του ΚΕΠΛΕΡ είναι πιο απλή από του ΠΤΟΛΕΜΑΙΟΥ για τη κίνηση των πλανητών, γι' αυτό είναι πιο αντικει-μενική και σωστή)

...και να αδελφέ μου που μάθαμε να συζη-τάμε ήσυχα και απλά...

Γ.ΡΙΤΣΟΣ

«Σε ολόκληρο τον κόσμο, αγέλες πο-λιτικών, οδηγούμενες από αυτούς των Η.Π.Α., επαναλαμβάνουν το ακατά-

ληπτο δόγμα του συρμού ότι εκατομμύ-ρια παιδιών σε χιλιάδες σχολεία πρέπει να είναι διασυνδεδεμένα. Μπορείτε να αισθανθείτε τη ζέση τους. Δεν είναι τόσο υπεύθυνο και μοντέρνο να θέσουμε τη νέα τεχνολογία στην υπηρεσία του ευγενικότε-

ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΑ ΑΠΟ ΤΙΣ «ΓΡΑΦΕΣ» (Από το συνάδελφο Μαθηματικό Σταυρινάδη Στέλιο)

Ο Ιησούς και οι μαθητές.

Βλέποντας το πλήθος των ανθρώπων να τους ακολουθεί, ο Ιησούς ανέβηκε στο βουνό. Μόλις κάθισε, οι μαθητές του κά-θισαν κι αυτοί γύρω του. Σήκωσε τότε τα μάτια του προς τους ουραμούς και είπε:

- Μακάριοι οι πτωχοί τω πνεύματι διότι σ' αυτούς ανήκει η βασιλεία των ουραμών. Μακάριοι αυτοί που υποφέρουν γιατί αυ-τοί θα παρηγορηθούν. Μακάριοι οι πραείς γιατί αυτοί θα κληρονομήσουν τη γη...

Όταν τελείωσε ο Ιησούς, ο Πέτρος ρώ-τησε:

- Πρέπει να τα γράψουμε όλα αυτά;

Ο Ανδρέας ρώτησε:

- Πρέπει να τα μάθουμε όλα αυτά;

Ο Ιάκωβος:

- Και πρέπει να τα μάθουμε απ' έξω;

Ο Φίλιππος πρόσθεσε:

- Είναι πολύ δύσκολα.

Ο Ιωάννης είπε:

- Δεν έφερα χαρτί.

Ο Θωμάς είπε:

- Δεν έφερα στυλό.

Ανήσυχος, ο Βαρθολομαίος ρώτησε:

- Την επόμενη φορά θα έχει και τεστ;

Ο Μάρκος ρώτησε χαμηλόφωνα το δι-πλανό του:

- Με ποιο «ι» γράφεται η λέξη «πρα-είς»;

Ο Ματθαίος σκώθηκε και έφυγε χω-ρίς να περιμένει τους άλλους, λέγοντας δυνατά:

- Πάω στην τουαλέτα.

Ο Σίμων κοίταξε το ρολόι του και scho-λίασε:

- Όπου να ναι, χτυπάει.

Τέλος, ο Ιούδας ρώτησε το Δάσκαλο:

- Κύριε, μπορείς να επαναλάβεις αυτό που είπες για τους φτωχούς;

Εκείνη τη στιγμή πλησιάζει τον Ιησού ένα μέλος της Επιτροπής για την Εκπαιδευτική Πολιτική του κράτους και τον ρωτά:

- Κύριε, αναρωτηθήκατε μεταγνωστικά για το σημερινό σας μάθημα;

- Ποιος ήταν ο σκοπός και οι επιμέρους στόχοι της σημερινής σας διδασκαλίας;

- Ποιες ήταν οι αντικειμενικές δυσκολί-ες που αντιμετώπισαν στη μάθησή τους οι μαθητές σας;

- Ποιες ικανότητες και δεξιότητες ανέ-πτυξαν και ποιες συμπεριφορές υιοθέτη-σαν οι μαθητές σας με το σημερινό μάθη-μα;

- Προβληματιστήκατε για την αποχω-ρηση του μαθητή σας;

- Γιατί δε μοιράσατε εποπτικό υλικό στο σημερινό σας μάθημα;

- Γιατί δε χρησιμοποιήσατε ομαδοσυ-νεργατική διδασκαλία;

- Γιατί δε χρησιμοποιήσατε τεχνικές εκ-παίδευσης ενηλίκων: εργασία σε ομάδες, παιχνίδι ρόλων κ.λπ.;

- Γιατί χρησιμοποιήσατε μετωπική δι-δασκαλία; Θεωρείτε ότι ήταν η καταλλη-λότερη;

Σ' αυτό το σημείο, ο Ιησούς γονάτισε σε ένα βράχο και έκλαψε.

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΣ ΟΜΙΛΟΣ
ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ Π.Ε.

Για το ερωτηματολόγιο του ΙΠΕΜ-ΔΟΕ

Θέλει η ΔΟΕ να κρυφτεί μα η συναίνεση με το υπουργείο δεν την αφήνει! Το Δ.Σ. της ΔΟΕ με απόφαση της πλειοψηφίας του ΠΑΣΚ-ΔΑΚΕ αποφάσισε να πιστοποιηθεί και να γίνει φορέας υλοποίησης προγραμμάτων από το ΕΣΠΑ για την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών!

Οι ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ τόσο στο ΙΠΕΜ-ΔΟΕ όσο και στο Δ.Σ. της ΔΟΕ είχαμε διαφωνήσει κάθετα στην υπαγωγή του συνδικάτου μας σε τέτοιου τύπου διαδικασίες, που μας υποβιβάζουν ουσιαστικά σε φορέα υλοποίησης της κυβερνητικής αντίληψης για την έρευνα και την εκπαιδευτική πολιτική.

Αντιπροτείνουμε στο ΙΠΕΜ-ΔΟΕ μια σειρά ενεργειών, ανάμεσα στις οποίες ήταν και η παρακολούθηση των 800 σχολείων και η καταγραφή των όποιων προβλημάτων. Δεν έγινε δεκτό αυτό, αλλά αντιπροτάθηκε έρευνα με την οποία συμφωνήσαμε. Όμως:

Θέσαμε θέμα οι διαδικασίες, το περιεχόμενο της έρευνας και οι πολιτικές της προϋποθέσεις να συζητηθούν δημόσια. Ζητήσαμε η προετοιμασία και η διαδικασία υλοποίησης να ανοίξει στους συλλόγους και σε όλους τους ενδιαφερόμενους συναδέλφους να γίνει με βάση τις προτάσεις τους, έξω από το ΕΣΠΑ, χωρίς οικονομικό κόστος και με συγκεκριμένους άξονες.

Οι προτάσεις μας αυτές δεν έγιναν δεκτές. Αντί γι' αυτές, η πλειοψηφία των ΠΑΣΚ-ΔΑΚΕ αποφάσισε να προχωρήσει σε έρευνα με επιστημονική ομάδα που πρότειναν και τελικά επέβαλαν παρά την έντονη διαφωνία μας. Αυτή η επιστημονική ομάδα διαμόρφωσε ένα ερωτηματολόγιο (με κόστος κατά προσέγγιση όπως αναφέρεται 21.000 ευρώ περίπου), – έξω από τις συλλογικές διαδικασίες π.χ. συλλόγων Εκπαιδευτικών Π.Ε., και με περιεχόμενο προσανατολισμένο στη λογική της άμβλυσης των ... προβλημάτων που παρουσιάζονται στην υλοποίηση του «Νέου σχολείου» της αγοράς, της μορφωτικής υποβάθμισης, των 800 σχολείων της ατελείωτης 35άωρης παιδικής υπερεργασίας και της απλήρωτης ελαστικής εργασίας μέσα από το ΕΣΠΑ, που αποτελεί προτεραιότητα της αντικειμενικής πολιτικής της κυβέρνησης.

Αυτή τη διαδικασία και το περιεχόμενο τα καταψηφίσαμε, επειδή θεωρούμε απαράδεκτη τόσο αυτή την επιλογή όσο και την επαναλαμβανόμενη ανάθεση όλων σχεδόν των δράσεων του ΙΠΕΜ σε εξωτερικούς –«αντικειμενικούς και ουδέτερους»(!)– «συνεργάτες». Η διεκδίκηση πολιτικής και ιδεολογικής ουδετερότητας από την πλευρά της πλειοψηφίας, συνιστά είτε στρουθοκαμηλισμό, είτε προσπάθεια απόκρυψης των επιδιώξεων που καλείται να υπηρετήσει και αυτή δεν είναι άλλη από τη διευκόλυνση και νομιμοποίηση της πολιτικής του Υπουργείου.

Όμως ειδικά σ' αυτό το πεδίο, στη σημερινή συγκυρία με το γκρέμισμα του δημόσιου σχολείου και κάθε εργατικής κατάκτησης, κάθε υπό υλοποίηση έρευνα της εκπαιδευτικής πολιτικής πρέπει να είναι πολιτικά ειλικρινής: να ομολογεί δηλαδή τόσο τα πολιτικά και ιδεολογικά της προσαπιτούμενα, όσο και τις στοχεύσεις της.

ρου κοινωνικού στόχου της εκπαίδευσης των παιδιών μας; Όχι ακριβώς. Μετά από 35 χρόνια πειρατισμών με τους υπολογιστές σε διάφορους τομείς της εκπαίδευσης, δεν έχει βρεθεί ακόμη απάντηση στο κεντρικό ερώτημα: "Οι υπολογιστές είναι πράγματι αποτελεσματικοί στην εκπαίδευση;". Τα στοιχεία από πολυάριθμες μελέτες πάνω στο αν οι υπολογιστές βελτιώνουν την ουσιαστική μαθησιακή διαδικασία είναι συντριπτικά εκκρεμή. (...) Ας ασχοληθούμε απλώς με μια στατιστική από τον σωρό των στοιχείων. Οι Αμερικανοί μαθητές γυμνασίου και λυκείου κατατάσσονται σταθερά από δωδέκατοι μέχρι δέκατοι όγδοοι, διεθνώς, στις ικανότητες που εμφανίζουν στα μαθηματικά και τη φυσική, ενώ οι Ασιάτες μαθητές έρχονται πρώτοι. Και όμως οι Αμερικανοί μαθητές έχουν πολύ μεγαλύτερη πρόσβαση σε υπολογιστές απ' ό,τι οι αντίστοιχοι Ασιάτες. Τι είναι αυτό που κάνουν οι Ασιάτες εκπαιδευτικοί χωρίς την τεχνολογία, που καλό θα ήταν να μιμηθούν οι Αμερικανοί εκπαιδευτικοί;

Ένας λόγος που οι απόψεις συνεχίζουν να είναι διχασμένες έχει άμεση σχέση με αυτό που κάνουν καλύτερα οι άνθρωποι – δάσκαλοι. Δηλαδή να ανάβουν τη φλόγα στην ψυχή του μαθητή, να τον στηρίζουν, να αποτελούν πρότυπο. Κανένα από αυτά τα χαρακτηριστικά δεν μεταφέρεται εύκολα μέσω της πληροφορικής». (Μ. Δερτούζου, Η ανοκλήρωτη επανάσταση Εκδ. «Λιβάνη», σελ 243-244. Ο Δερτούζος ο οποίος υπήρξε καθηγητής στο MIT ήταν επιστήμονας παγκόσμιας εμβέλειας και αυθεντία στους υπολογιστές).

Πηγή: «αντιτετράδια»

« (...) Όσοι γράφουν στο χέρι και διαβάζουν από βιβλίο αντί για οθόνη μαθαίνουν καλύτερα...

«Στη διαπίστωση αυτή κατέληξαν Νορβηγοί ερευνητές, οι οποίοι σημειώνουν ότι η παραδοσιακή γραφή και ανάγνωση ενεργοποιούν περισσότερο τις αισθήσεις και δίνουν εντονότερα σήματα ανάδρασης από τους μυς και τις άκρες των δακτύλων, με συνέπεια να ενισχύεται αποτελεσματικά ο εγκεφαλικός μηχανισμός μάθησης.

Μια δεύτερη έρευνα που έγινε στις ΗΠΑ, κατέληξε στο συμπέρασμα ότι οι παραδοσιακές μέθοδοι διδασκαλίας στη τάξη είναι οι καλύτερες στο να αποτυπώσουν τις γνώσεις στο νου των μαθητών, σε σχέση με τις σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθόδους»

Πηγή: Ριζοσπάστης

Με έκπληξη μάλιστα είδαμε το οριστικό ερωτηματολόγιο να αποστέλλεται στους /στις συναδέλφους χωρίς να τεθεί υπ' όψιν του Δ.Σ. της ΔΟΕ ώστε να έχει την -τυπική έστω- έγκρισή του και να καταγραφούν οι συμφωνίες και οι διαφωνίες των μελών του. Προφανώς, για την πλειοψηφία του Δ.Σ. της ΔΟΕ, η «επιστημονική ομάδα των αντικειμενικών και ουδέτερων συνεργατών» είναι πάνω από όλους στον κλάδο μας. Είναι λοιπόν συνειδητό ΨΕΜΑ αυτό που γράφεται από την πλειοψηφία των ΠΑΣΚ και ΔΑΚΕ περί ομόφωνης απόφασης για τη συγκεκριμένη έρευνα.

Όσον αφορά το περίφημο ερωτηματολόγιο της «επιστημονικής ομάδας», όπως ο ήλιος αντανακλά σε μια σταγόνα νερού έτσι και οι σημαντικότερες από τις αδυναμίες του κατεστημένου συνδικαλισμού αντανακλώνται στην έρευνα του ΙΠΕΜ ΔΟΕ για τα 800.

Συγκεκριμένα:

Το ερωτηματολόγιο του ΙΠΕΜ ΔΟΕ θα μπορούσε να είναι ερωτηματολόγιο του υπουργείου. Δεν κρατά καμία απόσταση από τη ρητορική του υπουργείου για τα 800, θεωρεί δεδομένη τη συναίνεση στην κυβερνητική στοχοθεσία και δε δίνει έστω τη δυνατότητα στους συναδέλφους να την κρίνουν.

Για παράδειγμα, στην ερώτηση 21, οι εκπαιδευτικοί των 800 καλούμαστε να κρίνουμε το βαθμό επίτευξης των στόχων που θέτει το υπουργείο, αλλά όχι το βαθμό που η στοχοθεσία αυτή είναι θεμιτή ή ελικρινής. Άλλο παράδειγμα -από τα πολλά- η ερώτηση 26, όπου καλούμαστε να εκτιμήσουμε κατά πόσο είναι εφικτή η εφαρμογή μιας σειράς στόχων που αναμασά η αρχή του υπουργείου (π.χ. «η διδασκαλία όλων των περιεχομένων διδασκαλίας και μάθησης που προτείνουν τα προγράμματα σπουδών» των 800 ή «οι μορφές αξιολόγησης που προτείνουν τα προγράμματα σπουδών» και η [τό άλλο θ' ακούσουμε:] «ενεργός συμμετοχή των παιδιών στον προγραμματισμό και την οργάνωση της διαδικασίας του γυμνασίου»). Για το ΙΠΕΜ ΔΟΕ δεν έχει σημασία αν συμφωνούμε με τα περιεχόμενα διδασκαλίας ή τις μορφές αξιολόγησης. Γι' αυτούς σημασία -σε βαθμό γελοιότητας- έχει αν κατά τη γνώμη μας είναι εφικτό να εφαρμοστούν οι όποιοι στόχοι του υπουργείου. Γι' αυτούς δεν υπάρχουν άλλα προβλήματα πέρα από εκείνα που δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία των 800 (παράδειγμα η ερώτηση 22). Δεν τους περνάει από το μυαλό ότι η «ομαλή» λειτουργία των σχολείων αυτών μπορεί να έχει αρνητικά αποτελέσματα

ΑΓΩΝΙΣΤΙΚΕΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ ΚΙΝΗΣΕΙΣ Δ.Ε.

paremvaseis.de@gmail.com, <http://www.paremvaseisde.gr>

Για τις μεταθέσεις

Το Υπουργείο Παιδείας ανακοίνωσε τις μεταθέσεις των εκπαιδευτικών της Β/θμιας Εκπ/σης. Για πρώτη φορά ο

αριθμός των αιτήσεων που ικανοποιήθηκαν ήταν τόσο μικρός, 1329 (ποσοστό 8,41%). Κάτι αντίστοιχο έγινε πριν από λίγες μέρες και με τις μεταθέσεις στην Α/θμια: [1736, 17,36%] μαζί με την ειδική αγωγή.

Μ' έναν πρόχειρο υπολογισμό, λοιπόν, καταλαβαίνουμε ότι επί της ουσίας χάθηκαν μέσα σ' ένα χρόνο 5.000 οργανικές θέσεις (συνταξιοδοτήθηκαν 11.000, διορίστηκαν περίπου 3.000, μετατέθηκαν 3.000) στη δημόσια εκπαίδευση- πρόκειται για έναν ακόμα άθλο της ακολουθούμενης κυβερνητικής πολιτικής στο πλαίσιο του Μνημονίου).

Και αυτή η πολιτική μεθοδεύεται (μες στην αναληψία της) με αριστοτεχνικό τρόπο. Συγχωνεύσεις σχολείων, χωρίς ούτε καν υποψία κάποιων ενιαίων κριτηρίων παρά τη θέληση των τοπικών κοινωνιών, των εκπαιδευτικών, των γονιών, των μαθητών, δόθηκαν για «παιδαγωγικούς λόγους». «Εκβιασμός» των ΠΥΣΔΕ να βγάλουν οργανικά κενά μέσα σε μια μέρα, με αντίστοιχη πίεση να ακολουθηθούν οι λογικές των υπεραρίθμων τμημάτων (μέχρι 30 μαθητές) και της ανάθεσης υποχρεωτικών υπερωριών στους συναδέλφους (πρωτοφανές). Αποτέλεσμα η αποχή των περισσότερων αιρετών για διαμαρτυρία και υπολογισμός ελαχίστων οργανικών κενών (στη βάση αυστηρά των 11 ωρών ανά σχολείο, μη αξιοποιώντας καν τη δυνατότητα του 1566/85 για οργανικές θέσεις με βάση και τα γειτονικά σχολεία.)

Έτσι για πρώτη φορά δόθηκαν μεταθέσεις μόνο για τα (κακώς υπολογισμένα) οργανικά κενά. Με αυτή τη μεθόδευση το Υπουργείο δίνει ένα ακόμα χτύπημα στη δημόσια δωρεάν εκπαίδευση. Ποιος εγκέφαλος πιστεύει ότι μπορεί να υπάρξει Παιδεία, όταν οι εκπαιδευτικοί συνεχώς υποβάλλονται σε δοκιμασίες και αφαίμαξη των δικαιωμάτων τους; Υπάρχει κανένας λογικός άνθρωπος που να νομίζει έστω ότι μπορεί να δουλέψει αποτελεσματικά το δημόσιο σχολείο, όταν ο καθηγητής (ή ο δάσκαλος) καταδικάζεται να ζει σε ακριβικές περιοχές παρά τη θέλησή του για σειρά ετών; Αυτός ο εκπαιδευτικός (π.χ. αυτός που υποχρεώνεται να υπηρετεί 6 χρόνια στους Φούρνους Ικαρίας) δεν έχει ανάγκες, δεν έχει δικαίωμα στην οικογένεια, στη ζωή εν τέλει;

Το σύστημα θέλει να δημιουργήσει νέους δουλοπάροικους, άρα και δουλοπρεπείς εργαζόμενους κι εκπαιδευτικούς. Ανθρώπους μίζερους χωρίς ελπίδα, έκθετους στην «επαιτεία», ευάλωτους στα ρουσφέτια των αποσπάσεων, φοβισμένους, χωρίς το θάρρος να μιλούν στους μαθητές τους για το «νέο Μεσαίωνα», την εργασιακή ανασφάλεια, τα κοινωνικά προβλήματα... Είναι η ίδια πολιτική, που ελαχιστοποιεί τους μόνιμους διορισμούς στην εκπαίδευση, που μεθοδεύει δηλαδή και με την αύξηση του ωραρίου και του ορίου συνταξιοδότησης την επικράτηση της γεροντοκρατίας, που καταδικάζει τη νέα γενιά των εκπαιδευτικών (και όχι μόνο) σε μόνιμη ανασφάλεια, στην υποαπασχόληση (ΑΜΟ, ωρομίσθιοι, ΕΣΠΑ) και που εν τέλει και αφυδατώνει και «θυσιάζει» το μορφωτικό περιεχόμενο του δημόσιου σχολείου για τις ανάγκες της ανταγωνιστικότητας του κεφαλαίου και των νόμων της αγοράς.

Κι όμως υπάρχει κι άλλος δρόμος- ο δρόμος της αύξησης των δαπανών για την Παιδεία, της μόρφωσης και δουλειάς για όλους, άρα της αύξησης των μόνιμων διορισμών, την πρόβλεψη για οργανικές θέσεις για όλους τους μόνιμους εκπαιδευτικούς (μακριά από «θεσμούς» όπως «διάθεση ΠΥΣΔΕ», που καταρρακώνουν σε μόνιμη βάση την αξιοπρέπεια μας), τη θέσπιση σοβαρής αντισταθμιστικής αγωγής για όλα τα παιδιά που το έχουν ανάγκη, την επέκταση της δημοκρατίας στο σχολείο, την επιστημονική στήριξη του εκπαιδευτικού και την ενσασχόλησή του αποκλειστικά με τα διδακτικά του καθήκοντα κ.ά. Αλλά αυτός ο δρόμος συνδέεται με τον κοινό αγώνα, που πρέπει να προχωρήσει, για ένα άλλο σχολείο σε μια άλλη κοινωνία. Μαζί μ' αυτόν τον αγώνα η καθημερινή πάλη για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων των εκπαιδευτικών συνεχίζεται.

Το δικαίωμα στο διορισμό, στη μετάθεση, την οργανικότητα, τη μονιμότητα, το αξιοπρεπές ωράριο κατακτήθηκαν με αίμα- όσο και αν τα υποβαθμίζει αυτή η άθλια πολιτική κυβέρνησης/ΔΝΤ/ΕΕ (που πρέπει άμεσα ν' ανατραπεί) και οι πολιτικοί και οικονομικοί συνοδοιπόροι της, ο αγώνας θα συνεχιστεί. Με ένταση, συντονισμό και διάρκεια, ο αγώνας αυτός μπορεί να είναι νικηφόρος.

στους μαθητές και στους παιδαγωγικούς στόχους του δημοτικού σχολείου.

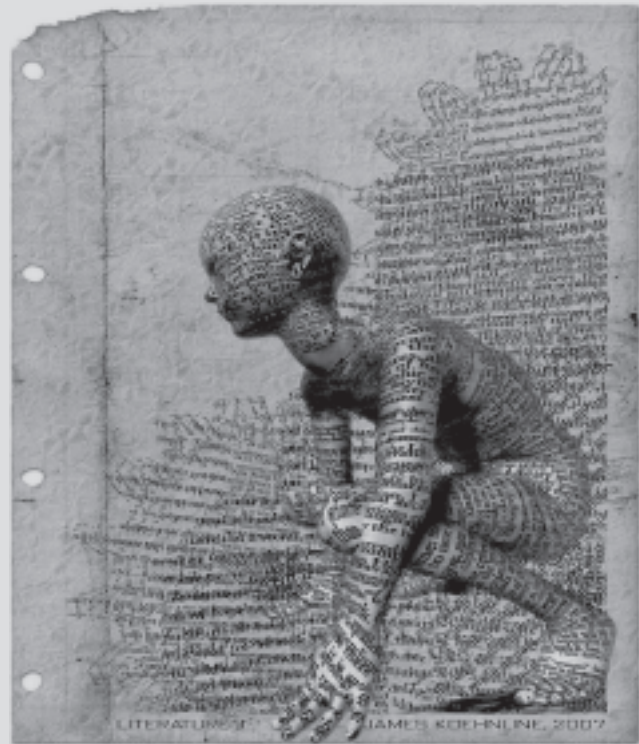
Το ερωτηματολόγιο του ΙΠΕΜ ΔΟΕ υιοθετεί και προετοιμάζει σοβαρά μέτρα της αντικειμενικής πολιτικής του Υπουργείου, για τις οποίες μάλιστα υπήρχε και αρνητική τοποθέτηση από τον κλάδο! Υιοθετεί και διερευνά(;) στην ερώτηση 26 πόσο εφικτή είναι η εφαρμογή (!) του ατομικού φακέλου αξιολόγησης του μαθητή (portfolio), προπομπός του φακέλου ατομικών προσόντων. Θυμίζουμε ότι ο κλάδος εναντιώθηκε, από την μεγάλη απεργία του 2006, σ' αυτό καθώς περιλαμβάνονταν στο πόρισμα του ΕΣΥΠ επί Γιαννάκου.

Το ερωτηματολόγιο του ΙΠΕΜ ΔΟΕ δείχνει απίστευτη, αδικαιολόγητη και εκνευριστική άγνοια και αδιαφορία για τα πιο βασικά πράγματα της καθημερινότητας του σχολείου. Άγνοια που δεν μπορεί να συγχωρεθεί. Το Ινστιτούτο συνδικαλιστικού φορέα κάνει την έρευνα, όχι ακαδημαϊκοί δεινόσαυροι. Εκπροσωπεί τους συναδέλφους και θα πρέπει να ξέρει τα βασικά. Να ξέρει, για παράδειγμα, ότι δεν εργάζονται όλοι οι συνάδελφοι ειδικοτήτων με ελαστικές σχέσεις εργασίας. Να ξέρει επίσης ότι υπάρχουν και εκπαιδευτικοί ΠΕ70 με ελαστικές εργασιακές σχέσεις. Να ξέρει ότι ο βαθμός διείσδυσης αυτών των εργασιακών σχέσεων θα έπρεπε να είναι θέμα της έρευνας. Να ξέρει ότι οι συνάδελφοι δεν χωρίζονται ανάμεσα σε εκείνους «του πρωινού προγράμματος» από τη μία μεριά, «και της ολοήμερης και απογευματινής ζώνης» από την άλλη, όπως λέγεται στην ερώτηση 16, και άρα δεν έχει νόημα να αναζητώνται οι μεταξύ τους σχέσεις και οι δυνατότητες συνεργασίας (ερώτηση 17). Να ξέρει, ακόμη, ότι ένας συνάδελφος μπορεί να διδάσκει και σε 12 τμήματα, άρα η σχετική ερώτηση (ερώτηση 2) χρειάζεται χώρο για διψήφια απάντηση (οι ειδικότητες θεατρικής αγωγής, εικαστικών, πληροφορικής διδάσκουν συχνά σε περισσότερα και από 12 τμήματα). Να ξέρει αυτό που όλοι οι άλλοι γνωρίζουμε: ότι τα σχολεία δεν στελεχώθηκαν με τους απαραίτητους συναδέλφους από την αρχή και κάποια από αυτά ακόμη και σήμερα δεν μπορούν να λειτουργήσουν σε πλήρη ανάπτυξη (π.χ. στην Καλλιθέα διώχνουν τους μαθητές της Γ', της Δ', της Ε' και της ΣΤ' μετά το επτάωρο γιατί υπάρχουν κενά εκπαιδευτικών που δεν έχουν καλυφθεί). Άρα οι ρυθμοί στελέχωσής τους θα έπρεπε να διερευνηθούν. Να ξέρει ότι θα είχε αξία να γνωρίζαμε σε ποια τάξη διδάσκει ο συνάδελφος που απαντά το ερωτηματολόγιο, αφού μεγάλες αλλαγές έχουμε στις μικρές και όχι στις μεγάλες τάξεις (στις μικρές το εβδομαδιαίο ωράριο των μαθητών αυξάνεται κατά 40%, ενώ στις μεγάλες κατά 9%).

Το ερωτηματολόγιο του ΙΠΕΜ ΔΟΕ υποστηρίζει μια επικίνδυνη ουδετερότητα και «ευρύτητα πνεύματος». Μια ουδετερότητα που φτάνει στο σημείο να θέτει προς συζήτηση τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις. Κάποιος θα πρέπει να πει στο συντάκτη του ερωτηματολογίου ότι όλοι οι εργαζόμενοι είμαστε «απόλυτα δυσαρεστημένοι» με τη «μισθοδοσία» του ελαστικά εργαζόμενου (ερώτηση 9) και αυτό δεν αποτελεί θέμα συζήτησης μεταξύ μας. Ειδικά όταν αυτός που θέτει το ζήτημα δεν μπήκε καν στον κόπο να βρει τους τρόπους με τους οποίους η εξουσία δημιουργεί μεταξύ μας διαχωρισμούς και μπερδεύει τη διάκριση ειδικοτήτων –δασκάλων με τη διάκριση μονίμων– ελαστικά απασχολούμενων.

Η έρευνα του ΙΠΕΜ ΔΟΕ δεν αξιοποιεί τις πρωτοβουλίες των συναδέλφων. Από την πρώτη στιγμή που εκδηλώθηκε η κυβερνητική πρωτοβουλία για τα 800, ένα ρεύμα κριτικής παρέμβασης και αντίστασης αναπτύχθηκε στο εσωτερικό του κλάδου. Το ρεύμα αυτό έθεσε μια σειρά αντιρρήσεων, είτε μέσα από κείμενα συλλόγων διδασκόντων, είτε μέσα από την παρέμβασή του στην περσινή Γ.Σ. του κλάδου και τις φεινές πρωτοβουλίες των συλλόγων.

Κωδικοποιώντας και χωρίς να εξαντλούμε όσα είχαν τότε κατα-

γραφεί μπορούμε να πούμε ότι το ρεύμα εκείνο άνοιξε τα ζητήματα της επέκτασης του σχολικού χρόνου, του εξαντλητικού ρυθμού της σχολικής ζωής, του κατακερματισμού της γνώσης σε μεγάλο αριθμό διδακτικών αντικειμένων, της συνεχούς εναλλαγής εκπαιδευτικών στις τάξεις, τη «γυμνασιοποίηση» του προγράμματος, της συνδιδασκαλίας δασκάλων και ειδικοτήτων σε κάποια μαθήματα (π.χ. πληροφορική, αισθητική αγωγή), του μαρμασμού του ολοήμερου σχολείου.

Το ΙΠΕΜ ΔΟΕ θα έπρεπε να συμβάλλει στο διάλογο, είτε καταγράφοντας τις επιστημονικές επεξεργασίες που αφορούν στα παραπάνω θέματα, είτε καλώντας την επιστημονική κοινότητα να τοποθετηθεί γύρω από αυτές. Αντί γι' αυτό το Ινστιτούτο της Ομοσπονδίας, αποσιωπά τα σημαντικότερα από αυτά τα ζητήματα. Ακόμη και στο ερωτηματολόγιό του. Πουθενά δεν ζητείται η γνώμη των εκπαιδευτικών για το γεγονός ότι το πρόγραμμα σπουδών της α' δημοτικού οργανώνεται σε 11 διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα από 7 διαφορετικούς εκπαιδευτικούς και 35 ώρες διδασκαλίας. Οι ερωτήσεις κοιτούν μία-μία ξεχωριστά τις υπουργικές παρεμβάσεις, ξεχνώντας να δουν το γενικό σύνολο.

Πουθενά δεν ζητείται η γνώμη των εκπαιδευτικών για τις επιπτώσεις που έχει η εφαρμογή του προγράμματος ή η εναλλαγή τόσων εκπαιδευτικών στους μαθητές με μαθησιακές δυσκολίες και με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, ειδικότερα στις μικρότερες τάξεις. Αντίθετα το ερώτημα τίθεται ανάποδα, κατά πόσο οι μαθησιακές δυσκολίες των μαθητών/τριών δυσχεραίνουν την ομαλή λειτουργία του ΟΣΕΑΠ (ερώτηση 22), δηλ. θεωρούν ότι το πρόβλημα είναι οι μαθητές και όχι το ίδιο το πρόγραμμα. Βεβαίως σε όλη την έκταση του ερωτηματολογίου πουθενά δεν απασχόλησαν τους επιστήμονες οι συνέπειες που έχει η λειτουργία του προγράμματος στα Τμήματα Ένταξης, στην αντισταθμιστική υποστήριξη των παιδιών, στις τάξεις υποδοχείς, κλπ.

Η έρευνα του ΙΠΕΜ ΔΟΕ για τα 800 αναπαράγει όλα τα ελαττώματα που είχε η έρευνα για τα βιβλία: επιστημονισμός, ανικανότητα, αδιαφάνεια. Η ύπαρξη επιστημονικής ομάδας από το πανεπιστήμιο είχε θεωρηθεί στην προηγούμενη έρευνα εχέγγυο

για την παρουσίαση μιας έγκυρης έρευνας. Σήμερα, 18 μήνες μετά την παρουσίασή της ακόμη περιμένουμε να δούμε στοιχεία για το δείγμα της, παρόλο που η αντιπροσωπευτικότητα του αμφισβητήθηκε έντονα στο συνέδριο του Καρπενησίου, γεγονός που δύο φορές ανάγκασε τον πρόεδρο του ΙΠΕΜ να υποσχεθεί την παρουσίαση των σχετικών στοιχείων (την πρώτη φορά στο Καρπενήσι και τη δεύτερη σε συνεδρίαση του Δ.Σ. του ΙΠΕΜ ΔΟΕ.) Η ύπαρξη επιστημονικής ομάδας δεν μας επέτρεψε τίποτα περισσότερο από μία ποσοστιαία ανάλυση των δεδομένων. Καμία περαιτέρω στατιστική ανάλυση δεν έχει γίνει, ενώ και τα ποιοτικά στοιχεία παραμένουν μυστικά.

Τελικά, η τυφλή πίστη στην ουδετερότητα μιας επιστημονικής ομάδας ακαδημαϊκών παράγει αδιαφάνεια και γι' αυτό αμφισβήτηση. Στην περίπτωση του ΙΠΕΜ παράγει και ανικανότητα, αφού τα ερωτηματολόγια που οι ομάδες αυτές φτιάχνουν ξεχειλίζουν από άγνοια, έλλειψη απλής λογικής (π.χ. ερώτηση 23), στοιχειώδη οργάνωση (όποιος βρει τις οργανωτικές αρχές του ερωτηματολογίου για τα 800 ή έστω μπορέσει να το χωρίσει σε ενότητες κερδίζει) και κυρίως υποτίμηση της θεωρητικής προετοιμασίας της έρευνας,

της διατύπωσης προβληματικής, της συγκρότησης του αντικειμένου της έρευνας και του σχηματισμού υποθέσεων.

Ως αποτέλεσμα όλων αυτών, τέλη του Μάη, αντί ερευνητικών συμπερασμάτων ή έστω μιας ικανοποιητικής περιγραφής της πραγματικότητας, θα παρουσιαστεί ένας αχταρμάς ποσοτικών δεδομένων, από τον οποίο ο καθένας (π.χ. το υπουργείο) θα μπορεί να αποσπάσει το μέρος που τον εξυπηρετεί. Έτσι, θα αξιοποιηθεί από το υπουργείο για να νομιμοποιήσει την επέκταση του ολοήμερου και μάλιστα μέχρι της 3.30' μ.μ. που ετοιμάζει υποχρεωτικά για όλους. Επιπλέον, ένα μεγάλο μέρος των συναδέλφων μέσα από την επαφή του με την έρευνα αυτή θα νιώσει για άλλη μια φορά ότι η συλλογικότητα που αντιπροσωπεύει ο συνδικαλισμός είναι κατώτερη των απαιτήσεων της περιόδου.

Με άλλα λόγια, η έρευνα του ΙΠΕΜ για τα 800 δε θα μας φωτίσει (ούτε καν πόσα τμήματα ολοήμερου και πόσες πρωινές ή απογευματινές ζώνες λειτούργησαν δε θα μάθουμε), γιατί αναπαράγει και τα σημαντικότερα μειονεκτήματα του κυβερνητικού – επαγγελματικού συνδικαλισμού, τη στιγμή που είναι περισσότερο αναγκαίο από ποτέ να τα διαλύσουμε.

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

Η ειδική εκπαίδευση πλήττει ήδη από την πολιτική των περικοπών και των μειωμένων διορισμών. Τα σχολεία υπολειπονται καθώς λείπουν εκπαιδευτικοί, ειδικό εκπαιδευτικό και βοηθητικό προσωπικό. Σήμερα φοιτούν στις δημόσιες δομές της ειδικής εκπαίδευσης 36.000 μαθητές (Στατιστική Υπηρεσία), ενώ υπολογίζεται ότι ο συνολικός αριθμός των ατόμων με αναπηρίες αγγίζει τις 180.000.

Οι αριθμοί μαρτυρούν την τεράστια έλλειψη υποδομών στο χώρο της δημόσιας ειδικής αγωγής. Υπάρχουν πανελλαδικώς, σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία του Υπουργείου, 585 ιδρυμένες ΣΜΕΑΕ, εκ των οποίων ΔΕΝ λειτουργούν 107 (περίπου 1 στις 5).

Στα ΚΕΔΔΥ οι λίστες αναμονής μακραίνουν και χρειάζονται περίπου δύο χρόνια για να αξιολογηθούν. Η κατάργηση του μεγαλύτερου αριθμού ιατροπαιδαγωγικών κέντρων θα οδηγήσει σε μεγαλύτερη αναμονή.

Επιπλέον φέτος ο θεσμός της παράλληλης στήριξης πέρασε από τον κρατικό προϋπολογισμό στο ΕΣΠΑ. Δεν είναι μάλιστα λίγες οι περιπτώσεις που ένας εκπαιδευτικός στηρίζει δύο μαθητές, ανεπίτρεπτο για το πρόγραμμα της παράλληλης στήριξης. Οι συνθήκες εργασίας των εκπαιδευτικών δεν τους επιτρέπουν να παρέχουν ουσιαστικό παιδαγωγικό έργο. Στο σύνολό τους είναι ελαστικά εργαζόμενοι, με μία κατάπτυστη σύμβαση που δεν εξασφαλίζει καμία εργασιακή σιγουριά, ενώ τα δεδουλευμένα δεν καταβάλλονται στην ώρα τους και δημιουργούν σοβαρά προβλήματα επιβίωσης. Με κριτήριο το χαμηλό κόστος, αδιαφορώντας για το ποιες είναι οι μαθησιακές και παιδαγωγικές ανάγκες των μαθητών, ρίχνουν το βάρος στην αυτοθυσία των εκπαιδευτικών. Πα άλλη μια φορά η ειδική αγωγή γίνεται ο προθάλαμος και το μαζικό πείραμα για την εφαρμογή εκπαιδευτικών αναδιαρθρώσεων.

Επίσης, παραγνωρίζονται παντελώς οι ευθύνες του Υπουργείου, το οποίο καθορίζει τη χρηματοδότηση των σχολείων, την παροχή υλικοτεχνικής υποδομής των ΣΜΕΑΕ, το διορισμό του απαραίτητου εκπαιδευτικού και βοηθητικού προσωπικού στην ειδική αγωγή, την παροχή περαιτέρω αντισταθμιστικής αγωγής, τον κατάρτισμό των αναλυτικών προγραμμάτων ειδικής αγωγής, κ.α.), ενώ ποτέ ως τώρα δεν έχει προκηρύξει οργανικές θέσεις για τις ΣΜΕΑΕ στη δευτεροβάθμια, όπως πολύ καλά έπραξε με τους δασκάλους και νηπιαγωγούς της πρωτοβάθμιας ΕΑΕ. Ως δικαιολογία προβάλλεται η

ανυπαρξία καταρτισμένων εκπαιδευτικών με τίτλους σπουδών, κάτι το οποίο είναι παντελώς αναληθές. Ενδεικτικά, μόνο οι φιλόλογοι που είναι εγγεγραμμένοι στους πίνακες αναπληρωτών και έχουν διδακτορικό ή μεταπτυχιακό τίτλο είναι περίπου 260!

Γιατί δεν προκηρύσσονται οργανικές θέσεις στη Β'θμια ΕΑΕ για να καλυφθούν από μεταπτυχιακούς, όπως αντίστοιχα συμβαίνει με τους πτυχιούχους του ΠΤΕΑ Θεσσαλίας και τους αντίστοιχους συναδέλφους του Πανεπιστημίου Μακεδονίας;

– Γιατί καλύπτονται οι ελάχιστες οργανικές θέσεις με μεταθέσεις/αποσπάσεις μονίμων, οι οποίοι συνήθως έχουν μόνο ένα σεμινάριο 400 ωρών;

– Με ποια αντικειμενικά κριτήρια προτιμώνται μόνιμοι χωρίς σχετικό με την Ε.Α. τίτλο σπουδών από κατάρτισμένους πτυχιούχους αναπληρωτές;

Μόνιμοι μαζικοί διορισμοί στη Β'θμια ειδική εκπαίδευση (ΤΕ, ΚΕΔΔΥ, ΕΕΕΕΚ και λοιπές ΣΜΕΑΕ) μετά από προκήρυξη οργανικών θέσεων με βάση τις πάγιες αναγνωρισμένες ανάγκες.

– Κανένα κλείσιμο-συγχώνευση σχολικής μονάδας ΕΑΕ.

– Δημιουργία Τμημάτων Ένταξης σε κάθε σχολική μονάδα και βαθμίδα εκπαίδευσης.

– Έγκαιρη διάγνωση και καταγραφή των ατόμων με ειδικές ανάγκες. Ίδρυση δημόσιων ειδικών σχολείων όλων των βαθμίδων για να καλυφθούν οι ανάγκες όλων των ΑμΕΑ. Πλούσιος εξοπλισμός, εποπτικό υλικό και βελτίωση υποδομής των υφιστάμενων και των υπό ίδρυση ειδικών σχολείων.

– Στελέχωση των ειδικών σχολείων με απαραίτητες ειδικότητες (ψυχολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς, εργοθεραπευτές, λογοθεραπευτές, βοηθητικό προσωπικό κ.ά.).

– Κατοχύρωση παιδαγωγικής – εκπαιδευτικής κατεύθυνσης των ΚΕΔΔΥ άμεση, επαρκή και ποιοτική στελέχωσή τους, μικρότερες περιοχές ευθύνης ανά δήμο, λιγότερες διοικητικές αρμοδιότητες, κινητές μονάδες που θα επισκέπτονται τα σχολεία και θα στηρίζουν εκπαιδευτικούς και μαθητές.

– Αναβάθμιση των υπάρχοντων και ίδρυση νέων εκπαιδευτικών μονάδων παροχής δημόσιας και δωρεάν, ειδικής επαγγελματικής εκπαίδευσης (ΕΕΕΕΚ).

Ειδική Αγωγή στη Β'βάθμια: Μύθοι και... οργανικότητα

του Βασίλη

Παπαδημητρίου

Απαράδεκτη απόφαση της πλειοψηφίας του ΔΣ της ΔΟΕ για τη μετεκπαίδευση

Είναι το λιγότερο απαράδεκτη η απόφαση της πλειοψηφίας του ΔΣ της ΔΟΕ (31-3-2011) να αποδεχτεί την πρόσκληση του υπουργείου Παιδείας για συμμετοχή σε «ομάδα εργασίας» στην οποία θα γίνει «επεξεργασία πρότασης για τη νέα φιλοσοφία –λειτουργία του θεσμού «Μετεκπαίδευσης –Διδασκαλείων».

Τη στιγμή που το υπουργείο με την ανακοίνωση του Γ.Γ. του ΥΠΔΒΜΘ Β. Κουλαϊδή στις 9-2-2011 έχει αναστείλει τη λειτουργία της Μετεκπαίδευσης, η απόφαση της ΔΟΕ για συμμετοχή σε μια τέτοιου τύπου ομάδα εργασίας, είναι η απόλυτη συναίνεση του συνδικάτου για την οριστική κατάργησή της. Άλλωστε, το ΥΠΔΒΜΘ εξοβελίζει τη Μετεκπαίδευση ως ακριβή κι αντιπαραγωγική, για να προωθήσει το πέρασμα σε μορφές επιμόρφωσης – συμμόρφωσης χωρίς απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα, στον πρόσθετο ελεύθερο χρόνο των εκπαιδευτικών, συνδεδεμένες με την αξιολόγηση κι αυτοαξιολόγηση και με περιεχόμενο την πλήρη υποταγή στις επιταγές του «νέου σχολείου». Του «Νέου σχολείου» της μορφωτικής υποβάθμισης, των καταργήσεων –συγχωνεύσεων– υποβιβασμών σχολείων, των 800σίων σχολείων της ατελείωτης 35άωρης παιδικής υπερεργασίας, της σύνδεσης με την επιχειρηματικότητα και της χρηματοδότησής του από γονείς και χορηγούς, της αυτοαξιολόγησης – κατηγοριοποίησης των σχολείων, της απλήρωτης ελαστικής εργασίας των εκπαιδευτικών από προγράμματα ΕΣΠΑ, της ουσιαστικής κατάργησης του Συλλόγου Διδασκόντων και της μετατροπής των διευθυντών σε managers-αξιολογητές.

Στους στόχους αυτούς η πολιτική ηγεσία του ΥΠΔΒΜΘ θέλει συνενόχους. Γι' αυτό ακούμπησε απαλά εκεί που συνήθως βρίσκεται ακροατήριο. Στην πλειοψηφία της ΔΟΕ! Γνωρίζονται εξ' άλλου από τις πολλές κοινές συναντήσεις τους στο κακόφημο ΕΣΥΠ και η υπουργός ξέρεει πως για να κάνει σωστά τη δουλειά της μπορεί να στηρίζεται στους δικούς της ανθρώπους.

Ο σχεδιασμός του υπουργείου δεν είναι τυχαίος. Πρώτα ετοίμασαν το πακέτο της Επιμόρφωσης ΜΠΕΕ (δηλ. Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών) μέσα από το μοναδικό δρόμο που

γνωρίζουν, τα προγράμματα ΕΣΠΑ. Αυτό προσβλέπει στον ιδεολογικό έλεγχο του περιεχομένου της επιμόρφωσης και διανομορφώνει τους όρους της ιδεολογικής χειραγώγησης των εκπαιδευτικών που ορίζονται στους σκοπούς του ΜΠΕΕ: «στην ευαισθητοποίηση των εκπαιδευτικών και την προετοιμασία τους σχετικά με τη Φιλοσοφία και την πρακτική του «Νέου Σχολείου». Προετοιμάζει μάλιστα «στη σύνδεση του σχολείου με τις διαδικασίες της Διά Βίου Μάθησης», δηλαδή στην εξοικείωση των εκπαιδευτικών με πρακτικές και δεξιότητες της συνεχούς κατάρτισης, που θα αντικαταστήσει τη μόρφωση και είναι το επόμενο βήμα των ευρωπαϊκών δράσεων...

Στη συνέχεια προχώρησαν στην αναστολή της λειτουργίας (βλ. κατάργηση) της Μετεκπαίδευσης. Γιατί την πολιτική ηγεσία του υπουργείου Παιδείας δεν την ενδιαφέρει η διετής μετεκπαίδευση ως θεσμός κριτικού αναστοχασμού της θεωρίας και της παιδαγωγικής στάσης που διευρύνει τις γνώσεις των εκπαιδευτικών. Γιατί δεν την ενδιαφέρει η δυνατότητα που έχουν οι εκπαιδευτικοί να επανασυνδέονται με την εξέλιξη της παιδαγωγικής επιστήμης, με τις όποιες καινοτομίες στο χώρο της διδακτικής, των ανθρωπιστικών σπουδών, της ψυχολογίας, της κοινωνιολογίας, των θετικών επιστημών. Την ενδιαφέρει η αποσπασματική επιμόρφωση, τα χρήματα από τα προγράμματα ΕΣΠΑ, η ανάδειξη στελεχών και κυρίως η διαμόρφωση εκ-

παιδευτικού προσωπικού πειθαρχημένου στις αξίες του σχολείου της αγοράς, της κρατικής παιδαγωγικής, της αυθεντίας των συμβούλων παιδαγωγικής καθοδήγησης και των διευθυντών-αξιολογητών το οποίο θα έχει επιμορφωθεί φτηνά και στον εξωεργασιακό χρόνο του.

Τέλος, καλεί τους πρόθυμους της ΔΟΕ να συμμετάσχουν στην πολιτική τους. «Για το σκοπό αυτό θα συγκροτήσουμε ομάδα εργασίας για τη διαμόρφωση της νέας πρότασης» αναφέρει η πρόσκληση του υπουργείου. Κι αυτοί φυσικά δέχονται την πρόταση και ορίζουν ως τακτικό εκπρόσωπο της ΔΟΕ... ποιον; Τον πρόεδρο του ΙΠΕΜ/ΔΟΕ Έμβραλη Αναστάσιο, ο οποίος δεν είναι καν μέλος του συνδικάτου και βρίσκεται στη θέση του προέδρου του ΙΠΕΜ (με τη συναίνεση ΠΑΣΚ-ΔΑΚΕ) καταχρηστικά και αντικαταστατικά μια και το καταστατικό ορίζει ότι τα μέλη του Δ.Σ. του ΙΠΕΜ/ΔΟΕ πρέπει να είναι εκπαιδευτικοί! Ο οποίος είναι και μέλος στο συμβούλιο επιλογής σχολικών συμβούλων Β΄βάθμιας εκπαίδευσης, ορισμένο από την πολιτική ηγεσία του υπουργείου τον Απρίλιο του 2010!

Καλούμε την πλειοψηφία της ΔΟΕ:

- Να ανακαλέσει την απαράδεκτη απόφασή της και να μη συμμετάσχει σε καμία «ομάδα εργασίας» του υπουργείου.

- Αγωνίζομαστε: Ενάντια στο κλείσιμο ή στη συρρίκνωση της μετεκπαίδευσης. Ενάντια στη μετατροπή της μετεκπαίδευσης σε επιμόρφωση, και την ένταξή της στο ΕΣΠΑ.

ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Διετής Μετεκπαίδευση με την εξασφάλιση των πόρων από τον τακτικό προϋπολογισμό (χωρίς την εμπλοκή προγραμμάτων της Ε.Ε.)

- Ελεύθερη πρόσβαση ΟΛΩΝ των εκπαιδευτικών σε διετή μετεκπαίδευση κάθε 7 με 10 χρόνια, με απόσπασή τους στα διδασκαλεία και απαλλαγή των μετεκπαιδευόμενων από τα διδακτικά τους καθήκοντα (όπως ισχύει μέχρι σήμερα).

- Αυτοτέλεια των τμημάτων που παρέχουν τη μετεκπαίδευση, με την εκπαιδευτική κοινότητα να έχει τον κυρίαρχο λόγο στις δομές της μετεκπαίδευσης, στη διαμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών και στο περιεχόμενο, που θα καθορίζεται με βάση τις ανάγκες έτσι όπως συλλογικά εκτιμώνται από την εκπαιδευτική κοινότητα.

ΕΠΕΚΤΑΣΗ ΘΕΣΜΩΝ ΜΕΤΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΣΤΗ Β/ΒΑΘΜΙΑ

- Ενίσχυση του θεσμού της μετεκπαί-

δευσης εκπαιδευτικών Α/βάθμιας, Β/βάθμιας στην Ειδική Αγωγή. Ένταξη στη μετεκπαίδευση νέων επιστημονικών θεμάτων.

- Η μετεκπαίδευση πρέπει να επεκτείνει το ρόλο της ως μαζικού χαρακτήρα θεσμός. Να αφορά όλους τους εκπαιδευτικούς (δασκάλους, νηπιαγωγούς, καθηγητές και ειδικότητες) ή με στόχο την ουσιαστική μετεκπαίδευση όλων των εκπαιδευτικών της Π.Ε. και Δ.Ε., μακριά από αντιλήψεις που ζητούν τη συρρίκνωσή της, μέσω της μετατροπής της σε θεσμό που κορηγεί τίτλους μεταπτυχιακών σπουδών.

ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗ

- Όχι στην επιμόρφωση –συμμόρφωση– αξιολόγηση. Καμιά επιμορφωτική διαδικασία στα χέρια ιδιωτών, είτε με όρους ΕΠΕΑΕΚ-ΕΣΠΑ είτε με άλλης μορφής επιχειρηματικά συμφέροντα ανάλογα με τις “ανάγκες” της αγοράς. Όχι στο Μείζον Πρόγραμμα Επιμόρφωσης Εκπαιδευτικών (ΜΠΕΕ).

- Επιμόρφωση με αφετηρία τις ανάγκες

των εκπαιδευτικών, των μαθητών, της εκπαίδευσης συνολικότερα. Τα πανεπιστήμια μπορούν να παίξουν αυτό το ρόλο, υπό την προϋπόθεση ότι η οργάνωση και το περιεχόμενο των προγραμμάτων θα προτείνονται, θα επιλέγονται και θα ελέγχονται από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς.

- Το περιεχόμενο της επιμόρφωσης πρέπει να ξεφύγει από την κυριαρχία της διδακτικής και να απλωθεί στην ευρύτερη επικράτεια των παιδαγωγικών, εργασιακών, κοινωνικών, μορφωτικών και αισθητικών ενδιαφερόντων των εκπαιδευτικών, ώστε να ανατροφοδοτείται ο εκπαιδευτικός και η εκπαιδευτική διαδικασία στο σύνολό της.

- Οι επιμορφωτικές διαδικασίες πρέπει να πραγματοποιούνται στα πλαίσια του εργασιακού ωραρίου, με απαλλαγή από τα διδακτικά καθήκοντα.

- Η επιμόρφωση πρέπει να είναι απαλλαγμένη από οποιαδήποτε διαδικασία αξιολόγησης των εκπαιδευτικών που θα οδηγήσει σε κατάταξή τους με βάση τις επιμορφωτικές δραστηριότητες.

4-4-2011

Σφαγή στις μεταθέσεις των δασκάλων: Εννέα(9) δάσκαλοι πήραν μετάθεση στην Αττική!

Ανακοινώθηκαν την Παρασκευή 29-4-11 οι μεταθέσεις εκπαιδευτικών της πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Αίτηση μετάθεσης είχαν καταθέσει 10.005 συνάδελφοι και μετατέθηκαν 1.736. Δηλαδή ικανοποιήθηκε το 17,35% των αιτήσεων. Οι μεταθέσεις πραγματοποιήθηκαν με βάση τα οργανικά κενά και όχι με βάση την εκτίμηση των κενών που έγινε από τα ΠΥΣΠΕ.

Το ποσοστό αυτό θα ήταν ακόμη μικρότερο αν είχαν τη δυνατότητα να ζητήσουν μετάθεση και οι συνάδελφοι που διορίστηκαν το καλοκαίρι του 2010. (Σύμφωνα με τον Ν. 3848/2010 οι εκπαιδευτικοί κατοχυρώνουν δικαίωμα μετάθεσης αφού υπηρετήσουν για τρία χρόνια στην ίδια περιφέρεια). Επίσης πρέπει να πάρουμε υπόψη μας ότι το 2010 συνταξιοδοτήθηκαν περισσότεροι από 12.000 εκπαιδευτικοί (περίπου οι μισοί από αυτούς εργάζονταν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση), γεγονός που σημαίνει ότι ελευθερώθηκαν τουλάχιστο 5.000 οργανικά κενά, τα οποία σε καμία περίπτωση δεν καλύφθηκαν από νέους διορισμούς, αφού αυτοί δεν ξεπέρασαν τους 1.500.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα αποτελεί η περίπτωση των μεταθέσεων των δασκάλων (ΠΕ70) στην περιφέρεια Αττικής.

Σε ολόκληρη την περιφέρεια υπηρετούν 13.200 δάσκαλοι (στοιχεία 2009). Φέτος πήραν μετάθεση μόνο 4 δάσκαλοι για τη Γ΄ Πειραιά και 5 δάσκαλοι για την Α΄ Δυτικής Αττικής. Ούτε μία μετάθεση δασκάλων δεν δόθηκε για την Α και Β Πειραιά, την Α, Β, Γ, Δ Αθήνας, Α και Β Ανατολικής Αττικής, Β Δυτικής Αττικής.

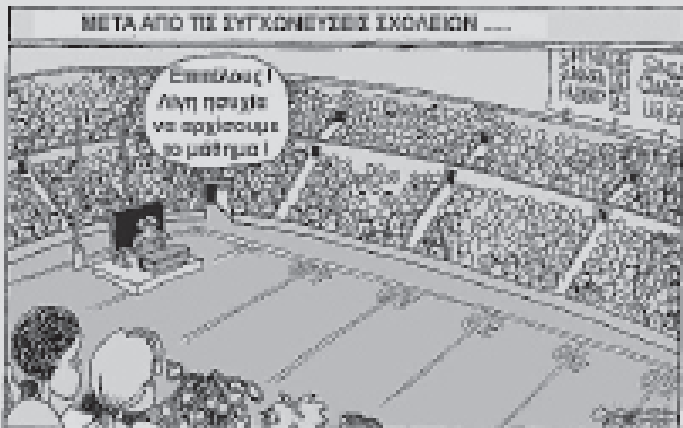
Τα προηγούμενα χρόνια εκατοντάδες εκπαιδευτικοί έπαιρναν μετάθεση στην περιφέρεια Αττικής. Παρόλα αυτά η σχολική χρονιά ξεκινούσε με τεράστια κενά. Ακόμη και αν το υπουργείο δεν ακολουθήσει την ίδια τακτική και στις αποσπάσεις, είναι φανερό ότι την επόμενη σχολική χρονιά θα υπάρχουν χιλιάδες κενά στα σχολεία της περιφέρειας Αττικής. Αν συνυπολογίσουμε ότι οι πιστώσεις (από τον κρατικό προϋπολογισμό) για αναπληρωτές δίνονται με το σταγονόμετρο, τότε εύκολα καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το δημόσιο σχολείο, οι ανάγκες των εκπαιδευτικών και τα μορφωτικά δικαιώματα των μαθητών δέχονται ένα ακόμη χτύπημα. Πληρώνουν και με αυτό τον τρόπο την κρίση. Προηγήθηκαν οι καταργήσεις σχολείων, οι περικοπές των δαπανών για τα σχολεία, οι περικοπές μισθών και συντάξεων, η κατάργηση των ασφαλιστικών δικαιωμάτων, η υποβάθμιση της ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των εκπαιδευτικών (και όλων των εργαζόμενων), οι ελάχιστοι διορισμοί. Ακολουθούν το νέο μισθολόγιο (και οι νέες περικοπές), η επίδωξη για μετατροπή του διευθυντή, σε manager- αξιολογητή και του Συλλόγου διδασκόντων σε συλλογικό εκτελεστή των εντολών της διοίκησης, οι μνημονιακοί διορισμοί, η εξάπλωση των ελαστικών εργασιακών σχέσεων, ο νέος ΔΥΚ.

Απέναντι στο νέο σχολείο της αγοράς και του μνημονίου, το εκπαιδευτικό κίνημα είναι ανάγκη να υπερασπιστεί τα μορφωτικά και εργασιακά δικαιώματα, που κατακτήθηκαν με αγώνες δεκαετιών.

2 Μαΐου 2011,

Γιώργος Γαλάνης, Αιρετός εκπρόσωπος στο ΑΠΥΣΠΕ Αττικής, Εκλεγμένος με το ψηφοδέλτιο της ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ (ΠΑΡΕΜΒΑΣΕΙΣ-ΚΙΝΗΣΕΙΣ-ΣΥΣΠΕΙΡΩΣΕΙΣ)

ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΤΙΣ ΣΥΓΚΟΜΕΣ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

Ο.Λ.Μ.Ε. Ο εμπαιγμός έχει και τα όριά του

Καταγγέλλουμε την πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας για τον εικονικό διάλογο που έστησε σε βάρος εκπαιδευτικών, γονιών, μαθητών αλλά και των τοπικών δημοτικών αρχών στο θέμα των συγχωνεύσεων - καταργήσεων σχολείων.

Συγκεκριμένα το Υπουργείο Παιδείας:

- στις 13/3/2011 ανακοινώνει την πρότασή του, την οποία υποτίθεται πως θέτει σε "διάλογο"

- στις 23/3/2011 η Υπουργός Παιδείας σε δελτίο τύπου δηλώνει σχετικά με το θέμα: "έχει γίνει σοβαρή και οργανωμένη δουλειά, σε κάθε περιφέρεια. Όπου υπάρχουν τεκμηριωμένες και ήμερες προσεγγίσεις και όπου τα επιχειρήματα είναι παιδαγωγικά, οι συγκεκριμένες περιπτώσεις εξετάζονται,"

- στις 14-4-2011 στην εγκύκλιο για τα κενά και τα πλεονάσματα προσωπικού αναφέρει πως "θα πρέπει να ληφθούν υπόψη οι μεταβολές των σχολικών μονάδων (συγχωνεύσεις, καταργήσεις, ιδρύσεις), όπως υφίστανται στα επισυναπτόμενα σχέδια υπουργικών αποφάσεων"

- στις 15-4-2011 με δελτίο τύπου το Υπουργείο Παιδείας σχετικά με αναρτήσεις στο διαδίκτυο αναφέρει " Το τελικό σχέδιο για τις συνενώσεις, καταργήσεις, ιδρύσεις σχολικών μονάδων θα ανακοινωθεί επίσημα και αποκλειστικά από το Υπουργείο Παιδείας, Διά Βίου Μάθησης και Θρησκευμάτων, όταν υπογραφεί η σχετική υπουργική απόφαση.»

- και ξαφνικά στις 2/5/2011, εμφανίζεται στο διαδίκτυο το ΦΕΚ με την σχετική Υπουργική Απόφαση η οποία έχει υπογραφεί από τις 14/3/2011 και δημοσιεύεται στην εφημερίδα της κυβέρνησης στις 18/3/2011 και μάλιστα με επιπλέον σχολεία για συγχώνευση - κατάργηση από την αρχική πρόταση (πχ. Ελασσόνα, Πρέβεζα κ.λπ.)!

Με απλά λόγια όχι μόνο η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Παιδείας ενέπαιξε συνειδητά την εκπαιδευτική κοινότητα όλο αυτό το διάστημα, αλλά έδωσε και διαφορετικό κείμενο στη δημοσιότητα στις 13/3/11 από αυτό που υπέγραψε στις 14/3/11 ως υπουργική απόφαση.

Επιπλέον ερωτηματικά τίθενται σχετικά με τη νομιμότητα εκτέλεσης της συγκεκριμένης απόφασης, σε περίπτωση που δεν έχει αποκτηθεί ο μοναδικός αριθμός Α.Δ.Α. για το πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ».

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

σχετικά με τις πανελλαδικές εξετάσεις

Ο τριτοετής ιός των περικοπών έπληξε και το θεσμό των πανελλαδικών εξετάσεων. Λίγες ημέρες πριν την έναρξή τους, το Υπουργείο Παιδείας, στο πλαίσιο των περικοπών, επιβάλλει μια σειρά από αλλαγές ή σκόπιμες παραλήψεις που θίγουν κυρίως ευαίσθητες κατηγορίες μαθητών.

Μειώνει το συνολικό αριθμό των εξεταστικών κέντρων, εξαναγκάζοντας τους μαθητές σε μετακινήσεις.

Καταργεί τα εξεταστικά κέντρα των εσπερινών σχολείων, εξαναγκάζοντας τους εργαζόμενους μαθητές να εξετάζονται το πρωί.

Καταργεί τα περιφερειακά εξεταστικά κέντρα των μαθητών με αναπηρία και ειδικών εκπαιδευτικών αναγκών που συμμετέχουν στις φετινές πανελλαδικές εξετάσεις των ΕΠΑΛ. Γι' αυτούς τους υποψήφιους έχουν οριστεί εξεταστικά κέντρα μόνο στην Αττική και στη Θεσσαλονίκη και καταργούνται τα υπόλοιπα εξεταστικά κέντρα (π.χ. στην Κρήτη), με αποτέλεσμα οι οικογένειες των μαθητών με αναπηρία αναγκάζονται να επωμιστούν το κόστος ταξιδιού και διαμονής των μαθητών και των συνοδών τους καθ' όλη τη διάρκεια των εξετάσεων. Το υπουργείο δεν έλαβε υπόψη του ότι τα άτομα με αναπηρία και οι οικογένειές τους ανήκουν στην πλέον ευπαθή ομάδα του πληθυσμού που βάλλεται από έντονα φαινόμενα φτώχειας και αποκλεισμού τα οποία γιγαντώνονται σε περιόδους λιτότητας όπως αυτή που βιώνουμε.

Σε αυτά πρέπει να προστεθεί πως το Υπουργείο Παιδείας ακόμα:

- δεν έχει ανακοινώσει τον αριθμό των εισακτέων σε κάθε σχολή κα τμήμα αλλά και συνολικά,

- προωθεί τη διάταξη για τη δυνατότητα απόκτησης δύο τύπων απολυτηρίων Γενικού Λυκείου (με ενδοσχολικές ή πανελλαδικές εξετάσεις), η οποία όμως δεν θα έχει ψηφιστεί μέχρι τη λήξη των μαθημάτων στη Βουλή,

- δεν έχει υπογράψει την Κοινή Υπουργική Απόφαση για τις αμοιβές των εκπαιδευτικών που εμπλέκονται στις πανελλαδικές εξετάσεις.

Το ΔΣ της ΟΛΜΕ ζητά έστω και την τελευταία στιγμή από το Υπουργείο Παιδείας να μη θυσιάζει στο βωμό των περικοπών και τον ευαίσθητο θεσμό πανελλαδικών εξετάσεων.

Ζητάμε:

- την αλλαγή των αποφάσεων για την συρρίκνωση των εξεταστικών κέντρων

- την αλλαγή του προγράμματος και των κέντρων για τα εσπερινά σχολεία ώστε οι εργαζόμενοι μαθητές να εξεταστούν στο ωράριο λειτουργίας των σχολείων τους

- την λειτουργία εξεταστικών κέντρων για τους μαθητές των ΕΠΑΛ με αναπηρία και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες, σε κάθε εκπαιδευτική περιφέρεια

- άμεση δημοσιοποίηση του αριθμού των εισακτέων χωρίς περικοπή

- την άμεση υπογραφή της σχετικής απόφασης για τις αμοιβές των εκπαιδευτικών χωρίς τις περσινές περικοπές.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΚΑΙ ΓΕΝΙΚΩΝ ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ: 4ο γυμνάσιο, 4ο λύκειο, 9ο γυμνάσιο, 19ο γυμνάσιο, 13ο γυμνάσιο, 18ο γυμνάσιο, 1ο εσπερινό γυμνάσιο, 1ο εσπερινό λύκειο

κάτω τα χέρια από τα δημόσια σχολεία!

Μαθητές-εκπαιδευτικοί-γονείς

ΣΥΝΕΧΙΖΟΥΜΕ

**ΟΧΙ ΣΤΙΣ ΚΑΤΑΡΓΗΣΕΙΣ
ΣΥΓΧΩΝΕΥΣΕΙΣ
ΥΠΟΒΑΘΜΙΣΕΙΣ
ΤΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ**

**ΤΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΣΤΟ ΣΤΟΧΑΣΤΡΟ
ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ
18 ΔΗΜΟΤΙΚΑ – 17 ΓΥΜΝΑΣΙΑ ΚΑΙ ΛΥΚΕΙΑ**

**ΟΧΙ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΓΟΡΑΣ
ΤΟΥ ΜΝΗΜΟΝΙΟΥ & ΤΩΝ ΠΕΡΙΚΟΠΩΝ**

**ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΣΗ-ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ
ΤΡΙΤΗ 12 ΑΠΡΙΛΙΟΥ ΣΤΙΣ 7 ΤΟ ΒΡΑΔΥ
ΣΤΗΝ ΠΛΑΤΕΙΑ ΔΗΜΑΡΧΕΙΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΣΤΡΙΑ**

**ΕΝΙΑΙΟ 12ΧΡΟΝΟ ΔΗΜΟΣΙΟ
ΚΑΙ ΔΩΡΕΑΝ ΣΧΟΛΕΙΟ
ΓΙΑ ΟΛΑ ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ**

**ΑΝΟΙΧΤΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΦΟΡΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ
ΑΝΟΙΧΤΟΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΣ ΜΑΘΗΤΙΚΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ & ΣΥΝΕΛΕΥΣΕΩΝ ΠΕΡΙΣΤΕΡΙΟΥ**

Η κυβέρνηση, υλοποιώντας την πολιτική που υπαγορεύουν τράπεζες, κεφάλαιο και τρόικα, αφού ισοπέδωσε όλες τις κατακτήσεις των εργαζομένων και κάθε έννοια κοινωνικού κράτους, τώρα δίνει τα ρέστα της διαλύοντας τη δημόσια και δωρεάν παιδεία σε όλες τις βαθμίδες της. Στα πλαίσια της ολομέτωπης επίθεσης που διεξάγεται με τις συγχωνεύσεις-καταργήσεις γυμνασίων και λυκείων, πολλά σχολεία στην περιοχή μας (εργατοτύπολη με πολλούς μαθητές να δυσκολεύονται να πληρώσουν φροντιστήρια για να αναπληρώσουν τη γνώση που δεν θα παίρνουν στο «νέο σχολείο») βρίσκονται στο στόχαστρο. Διατάχτηκε το κλείσιμο και η συνένωση 18 δημοτικών και 17 γυμνασίων και λυκείων στον 4ο πληθυσμιακά μεγαλύτερο δήμο της χώρας. Θέλουν να φτιάξουν σχολεία μάζας, σχολεία-φυλακές με κακοπληρωμένους καθηγητές που δε θα μπορούν να κάνουν σωστό μάθημα, με «μεγάλα» τμήματα και «μικρή» Παιδεία. Πώς είναι δυνατό να

επιτελείται το παιδαγωγικό και μορφωτικό έργο, σε μια αίθουσα με 30 μαθητές;

Με την απόφαση για τις συγχωνεύσεις και όλα αυτά που περιλαμβάνει το «νέο σχολείο» της Διαμαντοπούλου, ο χρόνος μετάβασης και αποχώρησης πολλαπλασιάζεται και αν αυτό συνδυαστεί με τις αυξήσεις στα εισιτήρια των αστικών συγκοινωνιών, μας πετάει έξω απ' το σχολείο! Κάνουν ακόμα πιο δύσκολη για μας τη πρόσβαση στα πανεπιστήμια (τα οποία χτυπιούνται επίσης) μας κλείνουν τη πόρτα για μια καλύτερη ζωή και μας αφαιρούν το δικαίωμα στην ελπίδα.

Δεν πιστεύουμε πως είναι τυχαίο που χτυπιέται τόσο η περιοχή μας, θέλουν φτηνό σχολείο για τους φτωχούς και φροντιστήρια για τους υπόλοιπους. Καταργούν το Εσπερινό Λύκειο που εξυπηρετεί εργαζόμενους μαθητές από Περιστερί-Ιλιον-Πετρούπολη, κατήγησαν τα αθλητικά τμήματα στο 9ο γυμνάσιο και τώρα το συγχωνεύουν με το 19ο, φτιάχνουν σχολεία μαμούθ χωρίς εργαστήρια και άλλες εγκαταστάσεις, όπως με το 3ο και 4ο γυμνάσιο. Δεν ξεχνάμε βέβαια τους συναδέλφους μας στα αθλητικά που καταργήθηκαν, τα μουσικά και πολυπολιτισμικά που καταργούνται, τα εκατοντάδες χωριά στην επαρχία που θα μείνουν χωρίς σχολείο.

Εμείς οι μαθητές και μαθήτριες του Περιστερίου καταλαβαίνουμε πως η εφαρμογή του «Καλλικράτη στην παιδεία», που εμπνεύστηκε η προηγούμενη και υλοποιεί η σημερινή κυβέρνηση, όπως και η πάγια υποχρηματοδότηση της εκπαίδευσης, θα μας επιφέρει καίριο πλήγμα. Η μεταφορά της οικονομικής και διοικητικής ευθύνης στους ήδη υπερχρεωμένους δήμους μπάζει απ' την πίσω πόρτα ιδιώτες, μανάτζερ και κορηγούς στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση, όπως επιχειρείται και με τους συναδέλφους μας φοιτητές. Ετοιμάζουν το σχολείο της αγοράς!

Γι' αυτό προειδοποιούμε τη διοίκηση του δήμου πως την κρίσιμη αυτή ώρα αν δεν είναι δίπλα μας, θα είναι απέναντί μας.

Με περισσή αδιαλλαξία αρνήθηκαν να δεχτούν αντιπροσωπεία της μαζικής μας συγκέντρωσης στο Υπ.Παιδείας, στις 7/04. Όταν εκλεγμένοι μαθητές και γονείς της περιοχής μας, (10/04) πήγαν να διαμαρτυρηθούν στη κλειστή φέεστα υπέρ των συγχωνεύσεων με επιλεγμένους μαθητές της υπ. «παιδείας» και ζήτησαν να τοποθετηθούν, αντιμετωπίστηκαν με τα ΜΑΤ. Όμως ο περιστεριώτικος λαός και οι μαθητές, μαζί με όλο το λαϊκό κόσμο που πλήττεται από τη βαρβαρότητα, έχει τη δύναμη να παλέψει για τα δικαιώματά του και αυτά των παιδιών του και να μπλοκάρει τα σχέδια της κυβέρνησης.

ΚΑΤΑΛΗΨΕΙΣ Ή ΑΠΟΧΗ ΣΕ ΟΛΑ ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ!

ΟΛΟΙ ΣΤΟΥΣ ΔΡΟΜΟΥΣ!

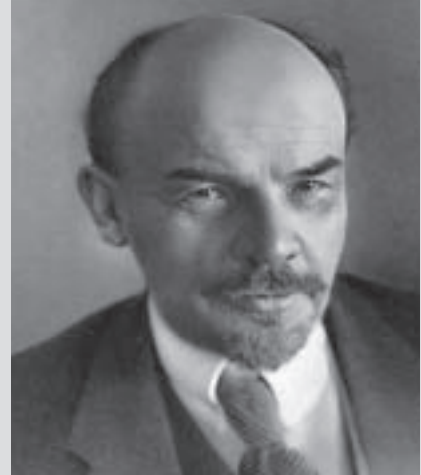
Όλοι μαζί μαθητές, γονείς, εκπαιδευτικοί και κοινώνια απαιτούμε:

- Άμεση απόσυρση της απόφασης για συγχωνεύσεις-καταργήσεις λυκείων και γυμνασίων. Όχι στο «νέο σχολείο»!
- 20 μαθητές ανά τμήμα, διασφάλιση της ποιότητας της εκπαίδευσης, με οικονομική και διοικητική ευθύνη του κράτους
- 5% του ΑΕΠ για τη δημόσια χρηματοδότηση της Παιδείας
- Ενιαία δημόσια δωρεάν 12χρονη υποχρεωτική εκπαίδευση και 2χρονη προσχολική αγωγή
- Μαζικοί μόνιμοι διορισμοί εκπαιδευτικών.
- Κάτω τα χέρια από το δημόσιο Πανεπιστήμιο.

«ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

γράφει η Ευγενία Καβαλλάρη

Η Μαρξιστική-Λενινιστική αντίληψη για τις καπιταλιστικές κρίσεις

Η καπιταλιστική κρίση που ξέσπασε στη χώρα μας αλλά και σε ένα μεγάλο κομμάτι του καπιταλιστικού κόσμου, φέρνει στην επιφάνεια μια σειρά θεωρητικά ζητήματα για τον χαρακτήρα των κρίσεων, για το αναπόφευκτό τους, για τον τρόπο ξεπεράσματος από το ίδιο το σύστημα και κυρίως για τη στάση απέναντί της όσων παλεύουν για την επαναστατική ανατροπή της κεφαλαιοκρατικής κοινωνίας και την εγκαθίδρυση της νέας κοινωνίας της σοσιαλιστικής.

Δυστυχώς, μια πρώτη παρατήρηση είναι πως σε διάφορες πολιτικές δυνάμεις αλλά και μεμονωμένους αγωνιστές της αριστεράς, λείπει η θεωρητική πυξίδα για την αντιμετώπιση της σημερινής κατάστασης. Λείπει, δηλαδή, η στήριξη στην μαρξιστικολενινιστική θεωρία για τις καπιταλιστικές κρίσεις, η οποία στο όνομα του «μεταμοντέρνο» αλλά και της «ενασχόλησης με το καινούργιο», της «πόλης ενάντια στο δογματισμό» κ.α πετιέται «στα αζήτητα». Και όμως ιστορικά έχει επιβεβαιωθεί όλα αυτά τα χρόνια, τόσο μέσα από τις συνηθισμένες κυκλικές κρίσεις του συστήματος, όσο και με τις γενικές. Στο παρόν άρθρο θα φέρουμε στην επιφάνεια, μέσα από τα έργα των Μαρξ-Ενγκελς-Λένιν και Στάλιν, μια σειρά ζητήματα που αφορούν τις καπιταλιστικές κρίσεις, πιστεύοντας ότι αποτελούν αθάνατη θεωρητική κληρονομιά για τους αγωνιστές του σήμερα.

1. Το πρώτο μεγάλο ζήτημα αφορά τις αιτίες των καπιταλιστικών κρίσεων. Σήμερα γίνεται συνειδητή προσπάθεια αυτές να αποκρυφτούν, να εμφανιστούν π.χ ως αιτία της κρίσης τα ελλείμματα και το δημόσιο χρέος. Όμως η κρίση είναι γέννημα-θρέμμα του καπιταλιστικού συστήματος. Είναι αποτέλεσμα της βασικής αντίθεσης, αυτής μεταξύ της κοινωνικής παραγωγής και της καπιταλιστικής ιδιοποίησης. Εδώ να σημειώσουμε ορισμένα γενικότερα ζητήματα: Η κοινωνική παραγωγή δεν είναι παρά το μέσο για να αυξάνει η αξία του κεφαλαίου. Το κεφάλαιο προσπαθεί να επεκτείνει απεριόριστα την παραγωγή για ν' αυξήσει όσο το δυνατόν περισσότερο την υπεραξία, όπως και την αξία του κεφαλαίου (συσσώρευση). Εκείνο που σπρώχνει τους καπιταλιστές να επεκτείνουν την παραγωγή τους και να ανυψώσουν την παραγωγικότητα της εργασίας πάνω στη βάση μιας ανύψωσης της οργανικής σύνθεσης του κεφαλαίου είναι η πτώση του μέσου ποσοστού του κέρδους, που η ίδια είναι αποτέλεσμα της αύξησης της οργανικής σύνθεσης του κεφαλαίου. Όσο πιο χαμηλό είναι το μέσο ποσοστό κέρδους τόσο περισσότερο πρέπει να παλέουν ο καπιταλιστής για να πάρει ένα μεγαλύτερο όγκο κέρδους. Αλλά η ανύψωση της οργανικής σύνθεσης του κεφαλαίου καταλήγει με τη σειρά της σε μια μεγαλύτερη στη συνέχεια πτώση του ποσοστού κέρδους κτλ. Ο σκοπός όμως αυτός που βάζει για τον εαυτό του ο καπιταλισμός, η αύξηση δηλαδή της αξίας του κεφαλαίου, είναι πολύ περιορισμένος σχετικά με τα μέσα που πρέπει να εφαρμόσει, πολύ στενός

για να επιτρέψει την απεριόριστη επέκταση της κοινωνικής παραγωγής. Δηλαδή με απλά λόγια, οι καπιταλιστικές σχέσεις παραγωγής είναι πολύ στενές για την κοινωνική παραγωγή. Η σύγκρουση αυτή ανάμεσα στις κοινωνικές παραγωγικές δυνάμεις και τον περιορισμένο σκοπό του κεφαλαίου, εκφράζεται με τις κρίσεις υπερπαραγωγής. Πρόκειται μόνο για σχετική υπερπαραγωγή, δηλαδή δεν εκφράζει αυτό που θα μπορούσε η κοινωνία να καταναλώσει γενικά, αλλά αυτό που μπορεί να καταναλώσει στο καπιταλιστικό καθεστώς, δηλαδή η καταναλωτική δύναμη των λαϊκών στρωμάτων δεν καθορίζεται από τις ανάγκες της αλλά από την αγοραστική της δύναμη. Η αναρχία της παραγωγής και η εξαθλίωση (απόλυτη και σχετική) της εργατικής τάξης απορρέουν από την παραπάνω αντίθεση.

Ήδη στο Κομμουνιστικό Μανιφέστο, συναντάμε ένα οξυδερκή χαρακτηρισμό της σημασίας των κρίσεων στην καπιταλιστική οικονομία: «Οι αστικές σχέσεις παραγωγής και κυκλοφορίας, οι αστικές σχέσεις ιδιοκτησίας, η σύγχρονη αστική κοινωνία, μια κοινωνία που έχει οδηγήσει στην ως δια μαγείας ανάδυση τόσο γιγαντιαίων μέσων παραγωγής και ανταλλαγής, μοιάζει με το μάγο που δεν είναι πλέον σε θέση να ελέγξει τις δυνάμεις τού κάτω κόσμου που έχει προσκαλέσει με τα ξόρκια του. Επί πολλές δεκαετίες, η ιστορία της βιομηχανίας και του εμπορίου δεν είναι τίποτα άλλο από την εξέγερση των σύγχρονων παραγωγικών δυνάμεων κατά των σύγχρονων συνθηκών παραγωγής, κατά των σύγχρονων σχέσεων ιδιοκτησίας που αποτελούν τις συνθήκες ύπαρξης της αστικής τάξης και της κυριαρχίας της. Αρκεί να αναφέρουμε τις εμπορικές κρίσεις, που με τις περιοδικές τους επανόδους, ναρκοθετούν, ολοένα και πιο απειλητικά, την ύπαρξη ολόκληρης της αστικής κοινωνίας. Κατά τις κρίσεις αυτές, καταστρέφεται ένα μεγάλο μέρος όχι μόνο των παραχθέντων προϊόντων, αλλά επίσης και των παραγωγικών δυνάμεων που δημιουργήθηκαν σε προηγούμενες εποχές. Κατά τις κρίσεις αυτές εκδηλώνεται μια κοινωνική επιδημία, που σε οποιαδήποτε προγενέστερη εποχή θα φαινόταν ως παραλογισμός – η επιδημία της υπερπαραγωγής εμπορευμάτων. Η κοινωνία διαπιστώνει ξαφνικά ότι βρίσκεται σε μια κατάσταση στιγμιαίας βαρβαρότητας. Βιομηχανία και εμπόριο φαίνονται να έχουν καταστραφεί – και γιατί. Γιατί υπάρχει υπερβολικά πολύς πολιτισμός, υπερβολικά πολλά μέσα διαβίωσης, υπερβολικά πολλή βιομηχανία, υπερβολικά πολύ εμπόριο. Οι παραγωγικές δυνάμεις που βρίσκονται στη διάθεση της κοινωνίας δεν κατατείνουν πλέον στην περαιτέρω ανάπτυξη των συνθηκών της αστικής ιδιοκτησίας (...) Οι αστικές σχέσεις έχουν γίνει πολύ στενές για να μπορούν να συμπεριλάβουν τον πλούτο που δημιουργήσαν».

«Προκύπτει ότι ο καπιταλιστικός τρόπος παραγωγής τείνει στην απόλυτη ανάπτυξη των παρα-

γωγικών δυνάμεων, ανεξάρτητα από την αξία και την υπεραξία που περικλείει, ανεξάρτητα επίσης από τις κοινωνικές συνθήκες όπου συντελείται η καπιταλιστική παραγωγή (...) Τα μέσα παραγωγής που υπάρχουν σαν κεφάλαιο πρέπει να λειτουργήσουν, αλλιώς παύουν να είναι κεφάλαιο. Με την ανάπτυξη της καπιταλιστικής παραγωγής η κλίμακα της παραγωγής καθορίζεται όλο και λιγότερο από την άμεση ζήτηση προϊόντων και όλο και περισσότερο από την σπουδαιότητα του κεφαλαίου που διαθέτει ο καπιταλιστής» (ΜΑΡΞ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ, τόμος 3ος)

- Να πως περιγράφει γλαφυρά ο Ενγκελς το ξέσπασμα της πρώτης γενικής κρίσης του 1825, που δεν διαφέρει και πολύ από τα όσα σήμερα βλέπουμε: «[...]Η κυκλοφορία των εμπορευμάτων σταματάει, οι αγορές έχουν παραγέμισει, τα προϊόντα βρίσκονται εκεί, μαζικά και απούλητα, τα μετρητά είναι άδεια, οι πιστώσεις εξαφανίζονται, τα εργοστάσια κλείνουν, οι εργαζόμενες μάζες στερούνται μέσων για την ύπαρξή τους, επειδή παρήγαγαν περισσότερα απ' ό,τι έπρεπε, η μια χρεοκοπία ακολουθεί την άλλη και ο ένας πλειστηριασμός τον άλλο (...)» (Αντι – Ντύρινγκ).

«Η βάση της κρίσης βρίσκεται στην αντίθεση που υπάρχει ανάμεσα στον κοινωνικό χαρακτήρα της παραγωγής και την κεφαλαιοκρατική μορφή ιδιοποίησης των αποτελεσμάτων της παραγωγής. Εκφραση αυτής της βασικής αντίθεσης του καπιταλισμού είναι η αντίθεση ανάμεσα στην κολοσσιαία αύξηση των παραγωγικών δυνατοτήτων του καπιταλισμού, αύξηση που αποβλέπει στον αποκόμισμα του μέγιστου κεφαλαιοκρατικού κέρδους, και στο σχετικό περιορισμό της αγοραστικής ικανότητας των μαζών των εκατομμυρίων εργαζομένων, που το βιοτικό επίπεδο τους οι κεφαλαιοκράτες προσπαθούν πάντοτε να το κρατάνε μέσα στα πλαίσια των ελαχίστων ορίων» (ΣΤΑΛΙΝ, Απαντα, 12ος τόμος).

2. Επειδή γίνεται αρκετός λόγος μόνο για τη μορφή (π.χ χρηματοπιστωτική κρίση) και όχι για τη βάση που έχει η κρίση να σημειώσουμε ορισμένα ζητήματα: Η κρίση ξεσπά ακριβώς τη στιγμή που οι «δουλειές» για τους καπιταλιστές

πηγαινούν πολύ καλά και τα κέρδη τους βρίσκονται στα ύψη. Η υπερπαραγωγή φαίνεται να αποκαλύπτεται ξαφνικά. Στην πραγματικότητα όμως υπάρχει σε «λανθάνουσα κατάσταση» πριν το ξέσπασμα της κρίσης. Οι τράπεζες και το εμπόριο συντελούν σ' αυτή την κατάσταση. Για παράδειγμα, οι τράπεζες συγκεντρώνουν κολοσσιαίες ποσότητες κεφαλαίου-χρήματος που το βάζουν στη διάθεση με τη μορφή δανείων π.χ στους βιομήχανους, ενώ και οι τράπεζες είναι «κομμάτια» καπιταλιστικών ομίλων. Μ' όλο που οι ρίζες της κρίσης βρίσκονται στην παραγωγή, συχνά, η κρίση ξεσπά στην αρχή στον τομέα της πίστης και του εμπορίου και στη συνέχεια στον τομέα της παραγωγής (της «πραγματικής οικονομίας» που λένε ορισμένοι). Ιστορικά έχει αποδειχθεί ότι η κρίση στις εξωτερικές της μορφές ξετιλίγεται με κατεύθυνση διαφορετική ή και αντίθετη από την πραγματική σειρά των αιτιών και των αποτελεσμάτων της. Στην αρχή δηλαδή η κρίση ξεσπά στον τομέα της πίστης και του εμπορίου και μετά αγκαλιάζει την παραγωγή. Και αυτό γίνεται γιατί η διαδικασία της καπιταλιστικής αναπαραγωγής περιλαμβάνει την παραγωγή και την κυκλοφορία. Η παραγωγική σύνδεση ανάμεσα στις επιχειρήσεις και η σύνδεση ανάμεσα στην παραγωγή και την κατάλυση πραγματοποιούνται με την κυκλοφορία.

«Η τράπεζα και η πίστη γίνονται το ισχυρότερο μέσο για την επέκταση της καπιταλιστικής παραγωγής πέραν από τα ίδια της τα όρια και ένας από τους ενεργότερους φορείς των κρίσεων και της κερδοσκοπίας» (ΜΑΡΞ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ, 3ος τόμος)

3. Οι καπιταλιστικές κρίσεις είναι αναπόφευκτες στα πλαίσια του καπιταλισμού, γιατί οι προαναφερόμενες αντιθέσεις βρίσκονται στα «σπλάχνα» του. Οι κρίσεις έχουν μεγάλη σημασία για ολόκληρη της πορεία της κεφαλαιοκρατικής ανάπτυξης. Τον καιρό που υπάρχει κρίση είναι ολοφάνερα η αδυναμία του καπιταλισμού να αντιμετωπίσει τις δυνάμεις που γεννά ο ίδιος. Η κρίση φανερώνει τη ληστική φύση του καπιταλισμού που αφήνει μεγάλο μέρος του κοινωνικά παραγόμενου πλούτου να καταστραφεί, ενώ μένουν ανικανοποίητες βασικές ανάγκες των πλατειών λαϊκών μαζών. Η κρίση οξύνει τις ταξικές αντιθέσεις και ταυτόχρονα τις αποκαλύπτει, δείχνοντας παράλληλα την ανάγκη επαναστατικής ανατροπής του.

«Το πραγματικό όριο της καπιταλιστικής παραγωγής είναι το ίδιο το κεφάλαιο, το γεγονός ότι το κεφάλαιο, με την αξιοποίηση του παρουσιάζεται σαν η αρχή και το τέλος, σαν η αιτία και ο σκοπός της παραγωγής, ότι η παραγωγή είναι παραγωγή για το κεφάλαιο, ενώ τα μέσα παραγωγής είναι όλο και περισσότερο μέσα συνεχούς επέκτασης του ζωτικού προτύπου της κοινωνίας των παραγωγών (ΜΑΡΞ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ, τόμος 3)

«Πρέπει να βλέπουμε στις κρίσεις την πραγματική συγκέντρωση και το βίαιο συμπιεσμό όλων των αντιθέσεων της αστικής οικονομίας» (ΜΑΡΞ, ΘΕΩΡΙΑ ΥΠΕΡΑΞΙΑΣ 2)

«Στις κρίσεις, ξεσπάει με βίαιο τρόπο η αντίφαση ανάμεσα στην κοινωνική παραγωγή και την καπιταλιστική ιδιοποίηση. Η κυκλοφορία των εμπορευμάτων σταματάει για την ώρα. Τα μέσα κυκλοφορίας, το χρήμα, γίνεται εμπόδιο για την

κυκλοφορία. Όλοι οι νόμοι της παραγωγής και της κυκλοφορίας εμπορευμάτων αναποδογυρίζονται. Η οικονομική σύγκρουση έχει φτάσει στο αποκορύφωμά της. Ο τρόπος παραγωγής επαναστατεί ενάντια στον τρόπο ανταλλαγής, οι παραγωγικές δυνάμεις επαναστατούν ενάντια στον τρόπο παραγωγής, τον οποίο ξεπέρασαν» (ΕΝΓΚΕΛΣ, Αντι-Ντύριγκ)

«Οι κρίσεις δεν είναι παρά στιγμιαίες και βίαιες λύσεις των αντιθέσεων που υπάρχουν, βίαιες εκρήξεις που αποκαθιστούν για μια στιγμή τη διαταραγμένη ισορροπία» (ΜΑΡΞ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ, 3ος τόμος)

«Στις κρίσεις ξεσπά μια κοινωνική επιδημία που σε κάθε άλλη προηγούμενη εποχή θα φαινότανε σαν παραλογισμός, η επιδημία της υπερπαραγωγής. Η κοινωνία ξαφνικά βρίσκεται ριγμένη πίσω σε κατάσταση στιγμιαίας βαρβαρότητας, θαλαγε κανένας ότι ένας λιμός, ένας γενικός πόλεμος ερήμωσης της έκοψε όλα τα μέσα ύπαρξης.» (ΜΑΡΞ-ΕΝΓΚΕΛΣ, ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ)

4. Κατά την περίοδο της κρίσης και με στόχο το «ξεπέρασμά της» έχουμε καταστροφή μέρους των παραγωγικών δυνάμεων. Αυτό αφορά τη βασική παραγωγική δύναμη της κοινωνίας, τον άνθρωπο καταρχήν. Με την ανεργία, την υποασχόληση, τη φτώχεια, την πείνα, τις αρρώστιες. Έχουμε επίσης άμεση καταστροφή μέρους του κεφαλαίου (εμπορεύματα, μέσα παραγωγής κ.α), έχουμε πτωχεύσεις επιχειρήσεων και πέρασμά τους στα χέρια πιο ισχυρών καπιταλιστών. Επίσης έχουμε προσπάθεια για εξεύρεση νέων αγορών και μεγαλύτερη εκμετάλλευση των ήδη υπάρχοντων, (π.χ η πολιτική παραπέρα ιδιωτικοποιήσεων, π.χ ενέργεια, συμβάλει σ' αυτό). Η νέα άνοδος που ακολουθεί την κρίση γίνεται πλέον στη βάση ενός πιο συγκεντροποιημένου κεφαλαίου, που έχει μάλιστα πιο υψηλή οργανική σύνθεση από πριν. Αυτό έχει ως συνέπεια μετά την κρίση οι παραγωγικές δυνάμεις να είναι ισχυρότερες από πριν και άρα η κοινωνική παραγωγή μπορεί να αναπτυχθεί πολύ πιο γρήγορα από ότι πριν την κρίση. Αυτό με τη σειρά του σημαίνει πως η βασική αντίθεση του καπιταλισμού έπειτα από κάθε κρίση γίνεται βαθύτερη και οξύτερη. Μια πιο δυνατή και πιο καταστρεπτική κρίση θα επακολουθήσει.

«... Πως ξεπερνά η αστική τάξη τις κρίσεις; Από το ένα μέρος καταστρέφοντας αναγκαστικά μάζες από παραγωγικές δυνάμεις. Από το άλλο, καταχτώντας καινούργιες αγορές και εκμεταλλεόμενα πιο βαθιά τις παλιές. Πως λοιπόν; Προετοιμάζοντας πιο τεράστιες κρίσεις και ελαττώνοντας τα μέσα για να προλαβαίνει τις κρίσεις...» (ΜΑΡΞ-ΕΝΓΚΕΛΣ, ΜΑΝΙΦΕΣΤΟ).

«Η κρίση αποτελεί πάντοτε την αφετηρία μεγάλων επιχειρήσεων και σε συνέχεια, αν θεωρήσουμε ολόκληρη την κοινωνία, περισσότερο ή λιγότερο μια νέα υλική βάση για τον προσεχικό κύκλο περιστροφών» (ΜΑΡΞ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ, 2ο τόμος)

5. Κάθε προσπάθεια να εξηγηθεί η κρίση όχι ως απόρροια της βασικής αντίθεσης του καπιταλισμού σημαίνει ουσιαστικά την άρνηση παραδοχής αυτής της αντίθεσης, γεγονός που οδηγεί άμεσα ή έμμεσα στην άρνηση της αναγκαιότητας της προλεταριακής επανάστασης. Η μεγάλη σπ-

μασία της μαρξιστικής-λενινιστικής θεωρίας για τις κρίσεις συνίσταται στο γεγονός ότι αποδεικνύει ότι αυτές απορρέουν από την ίδια τη φύση του καπιταλισμού και συνεπώς μπορούν να καταργηθούν οριστικά μαζί με την επαναστατική ανατροπή του καπιταλισμού και την εγκαθίδρυση της σοσιαλιστικής κοινωνίας. Στις κρίσεις αποκαλύπτονται ανάγλυφα κάθε φορά πιο δυνατά όλες οι αντιθέσεις του καπιταλισμού, καθώς και η ουσιαστική του ανικανότητα να διευθύνει την κοινωνική παραγωγή. Οι κρίσεις βάζουν κάθε φορά σ' όλη του την έκταση το ζήτημα της ανάγκης της κατάργησης του καπιταλισμού και την ανάγκη της προλεταριακής επανάστασης! Αυτή καταργεί την εξουσία του κεφαλαίου πάνω στις παραγωγικές δυνάμεις και έτσι αίρει την αντίθεση μεταξύ του κοινωνικού χαρακτήρα της παραγωγής και της καπιταλιστικής ιδιοποίησης και έτσι εξαφανίζει την ίδια την αιτία των κρίσεων. Οι παραγωγικές δυνάμεις στο σοσιαλισμό χρησιμεύουν στην ικανοποίηση των αδιάκοπα αυξανόμενων λαϊκών αναγκών, χωρίς τους περιορισμούς και τα όρια που βάζει το κεφάλαιο στον καπιταλισμό.

«Μια ανάπτυξη των παραγωγικών δυνάμεων που θα ελάττωνε τον απόλυτο αριθμό των εργατών, δηλαδή θα έδινε πραγματικά σ' όλο το έθνος τη δυνατότητα να πραγματοποιεί την ολική παραγωγή του σε μικρότερο χρονικό διάστημα, θα προκαλούσε μιαν επανάσταση, γιατί θα καταδίκαιζε την πλειοψηφία του πληθυσμού σε ανεργία. Αυτή η σύγκρουση εκδηλώνεται μερικά σε περιодικές κρίσεις» (ΜΑΡΞ, ΚΕΦΑΛΑΙΟ, 3ος τόμος).

«Με αυτήν την γενική ευημερία, στην οποία οι παραγωγικές δυνάμεις της αστικής κοινωνίας αναπτύσσονται τόσο πλούσια όσο είναι γενικά δυνατό μέσα στο πλαίσιο των αστικών σχέσεων, δεν μπορεί να γίνει λόγος για καμιά επανάσταση. Μια τέτοια επανάσταση είναι δυνατή μόνο στις περιόδους στις οποίες αυτοί οι δύο παράγοντες, οι σύγχρονες παραγωγικές δυνάμεις και οι αστικές μορφές παραγωγής έρχονται σε αντίφαση μεταξύ τους (...) Μια νέα επανάσταση είναι δυνατή μόνο ως συνέπεια μιας νέας κρίσης. Είναι ωστόσο τόσο σίγουρη όσο και αυτή η κρίση» (ΕΝΓΚΕΛΣ, Ανασκόπηση).

«Η στρατιά του προλεταριάτου δυναμώνει σ' όλες τις χώρες. Η συνείδησή του, η συνοχή του και η αποφασιστικότητά του μεγαλώνουν με καταπληκτική ταχύτητα. Και ο καπιταλισμός φροντίζει με επιτυχία να κάνει πιο συχνές τις κρίσεις, που θα χρησιμοποιήσει η στρατιά αυτή για να καταργήσει τον καπιταλισμό» (ΑΠΑΝΤΑ ΛΕΝΙΝ, 12ος τόμος)

«Η κρίση δείχνει πως οι εργάτες δεν μπορούν να περιοριστούν στην πάλη για να πετύχει αυτές ή εκείνες τις απομονωμένες παραχωρήσεις από τους καπιταλιστές (...) η πτώχευση έρχεται και οι καπιταλιστές όχι μόνο παίρνουν πίσω όλες τις παραχωρήσεις που έκαναν, αλλά και επωφελούνται από τη αδυναμία των εργατών για να κατεβάσουν ακόμα πιο πολύ τα μεροκάματα. Και θα είναι μοιραία έτσι, ως τη μέρα που οι στρατιές του σοσιαλιστικού προλεταριάτου θ' ανατρέψουν την κυριαρχία του κεφαλαίου και της ατομικής ιδιοκτησίας» (ΑΠΑΝΤΑ ΛΕΝΙΝ, 15ος) «ΑΝΤΙΤΡΑΓΩΔΙΑ»

Πρελούδιο για ένα κόκκινο μαντήλι

γράφει η Μάρια Σταυροπούλου

Ο Νίκος Παπάζογλου έφυγε νωρίς. Από την Τέχνη. Αλλά και από τη ζωή μας. Όχι επειδή θα τον ξεχάσουμε. Τα τραγούδια, οι μουσικές και τα στίχάκια του, η μοναδικά ιδιαίτερη φωνή του, χαρακτηριστική για το χρώμα της, γνώριμη για το λυγμό της, αυτόν της ανθρώπινης μοίρας που πέφτει και ξανασηκώνεται, κράμα βυζαντινού μετάλλου, λαϊκού σκέρτσου και βελούδινης ευαισθησίας, η ερμηνεία του στιβαρή και γεμάτη, άλλοτε παικτιδιάρικη άλλοτε τρυφερή, πάντα αυθεντική, πηγαία, αφησιώδωτη, χωρίς ίχνος επιτήδευσης, χωρίς δήθεν, θα είναι πάντα μαζί μας. Θα μας συντροφεύουν στα εύκολα και στα δύσκολα, στα υπέροχα και στα τραγικά, στα γλέντια μας και στη μοναξιά μας, στις εφόδους της ψυχής μας, αλλά και στους μικρούς και τους μεγάλους θανάτους της ζωής και της ύπαρξής μας.

Όμως ο ίδιος ο Παπάζογλου, η φυσική του παρουσία είναι μ' ένα παράξενο τρόπο δεμένη με τις ζωές μας. Δεν ήταν από εκείνους τους μεγάλους της Τέχνης που τους γνωρίσαμε ως αυθεντίες, ως οδηγούς, ως κεφαλές που μας εμπνέουν και οδηγούν τα βήματά μας αλλά παραμένουν στο κάδρο τους σαν αγίες εικόνες. Είναι κάτι σαν το φίλο που χάσαμε από την παρέα, σαν τον αδελφό που έλειψε από την οικογένεια, σαν εκείνο το κομμάτι από τον εαυτό μας που ήξερε τον τρόπο να εκφραστεί, σαν να του είχαμε παραχωρήσει τα πνευματικά δικαιώματα έκφρασης της ύπαρξής μας. Είναι ακόμα κάτι από αυτό που θεωρούμε πατρίδα της ψυχής με την έννοια της εστίας, του τόπου που συγκεντρώνονται οι μικροί και οι μεγάλοι κλημοί του καθενός μας και που συναντιούνται με εκείνους των άλλων της ίδιας φυλής αλλά και των διαφορετικών μικρόκοσμων.

Χωρίς δηλωμένη ιδεολογική και πολιτική στράτευση συνόδευσε ωστόσο τις αγωνίες και τις αναζητήσεις της γενιάς του και της δικής μας, λίγο πριν λίγο μετά τα πενήντα τώρα εμείς, γύρω από του Ουλιάνωφ το μείδιμα αγγίζοντας ως και τα αδιέξοδα εκείνων που χαρακτηρίζονται απόκληροι αυτής της κοινωνίας ή νιώθουν έτσι εντός τους. Εγώ δεν είμαι ποιητής, είμαι στίχάκι της στιγμής πάνω σε τοίχο φυλακής και σε παγκάκι. Με τραγουδάνε οι τρελλοί και οι αλήτες, ...

Η ερωτική ελεγεία του Αυγούστου, ο ύμνος του απόλυτου για το διπλό είδωλο του έρωτα, της απόλυτης ευτυχίας - σε πιο μακρινό σπερι είναι το φως που μες τα δυο της μάτια πηγε κρύφτηκε κι εγώ ο τυχερός που τόχει δει - πόσοι από μας δε ζηλέψαμε

αλήθεια την έκφραση αυτής της μοναδικότητας στα μάτια του αγαπημένου προσώπου, που όμως απαιτεί το ρίσκο του όλα ή τίποτα - θα πάω κι ας μου βγει και σε κακό - υποθηκεύοντας τον απόλυτο πόνο. Ο έρωτας, ο χωρισμός, η μοναξιά, το κενό. Είναι άλλωστε που μαζί του στα κασετόφωνα και τα ερτζιανά της νιότης μας, ερωτευθήκαμε, χωρίσαμε, απογειωθήκαμε και βουλιάξαμε, ονειροπολήσαμε, προδοθήκαμε, πιάσαμε πάτο ή αγαπήσαμε τη μοναξιά μας. Μαζί του όλα: στιγμές-ορόσημα της ζωής του καθενός μας έχουν το αίσθημα από αυτό το αλλόκοτο άγγιγμα που απλώνεται παντού στο σώμα και την ψυχή και τα τυλίγει διεισδύοντας ταυτόχρονα μέσα τους για να μεγαλώσει τη μέθεξη ή για να δώσει σχήμα στον πόνο, να τον αναδείξει φορκίζοντάς τον: Δε θέλω να είμαστε ούτε φίλοι ούτε εχθροί, θέλω να μη θυμάμαι, ... κι όταν ξυπνήσω το πρωί να είσαι εκεί για να μου πεις να μη φοβάμαι.

Για τη διαδρομή και την προσφορά του στη μουσική πορεία αυτού του τόπου, τον εμπνευσμένο συγκερασμό του αυθεντικού λαϊκού και παραδοσιακού στοιχείου με το ανυπότακτο ροκ, στοιχεία της προσωπικότητας και της πολιτείας του και τα δύο, το κατά Σολωμική αναλογία «μικτό και νόμιμο μουσικό είδος», μίλησαν οι ειδικοί, έστω κι αν όλοι τη γνωρίζουμε και την αναγνωρίζουμε καθώς μεγαλώσαμε και ωριμάζουμε μαζί της κι αν είμαστε πιο τυχεροί από κείνον, θα γεράσουμε μαζί της. Ο Παπάζογλου έφτιαξε σχολή, άφησε παρακαταθήκη, ήταν εργάτης και πρωτοπόρος ταυτόχρονα, η φωτεινή avant-garde του σύγχρονου ποιητικού ελληνικού μουσικού πολιτισμού.

Όμως δίπλα σε τούτη τη μεγάλη προσφορά τη φανερή ή μάλλον μέσα από αυτήν υπάρχει και μια άλλη, η αθέατη και η αθόρυβη, που συνιστά την υπεροχή του καλλιτέχνη. Σταθερός σε αιώνιες αξίες της ανθρώπινης ζωής, τον έρωτα, τη μοναξιά, το θάνατο, τις σεβάστικες, τις ύμνησε και τις υπερασπίστηκε με εντιμότητα και ευθύνη χωρίς να τις ευτελίσει, κόντρα στη φτηνή λαϊκότροπη υποκουλτούρα της εκτόνωσης και του χαβαλέ, στα εκκυδαϊσμένα και αποπροσανατολιστικά πρότυπα του μεταπολιτευτικού πολιτιστικού μορφώματος που μας περιτριγυρίζει και που προωθήθηκε και προωθείται επιμελώς, ανυπάκουος και ανυπότακτος στο ευτελές, το προκατασκευασμένο, σ' αυτό που «πουλάει» και πουλιέται. Επέδειξε ήθος και ύψωση ανάστημα συντροφεύοντας στο δρόμο τους όχι μια, τη δική του, αλλά περισσότερες γε-

ΕΙΝΑΙ ΚΑΤΙ ΣΤΙΓΜΕΣ ΤΡΥΦΕΡΕΣ ΚΑΙ
ΛΕΙΠΤΕΣ
ΣΑΝ ΚΛΩΣΤΕΣ ΤΥΛΙΓΜΕΝΕΣ
Σ' ΑΔΡΑΧΤΙ,
ΣΕ ΓΥΡΝΟΥΝ ΑΠΑΛΛΑ, ΣΕ ΜΕΘΟΥΝ
ΣΙΩΠΗΡΑ
ΣΕ ΓΕΜΙΖΟΥΝ ΜΕ ΠΕΪΣΜΑ ΚΑΙ ΑΧΤΙ
ΓΙΑ ΟΛΑ ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΖΗΤΑΣ
ΓΙΑ ΠΟΛΛΑ ΠΟΥ ΠΟΝΑΣ
ΓΙΑ ΤΟ ΤΙΠΟΤΕ ΜΙΑΣ ΕΥΤΥΧΙΑΣ
ΚΑΙ ΓΥΡΝΑΣ ΣΑΝ ΤΡΕΛΟΣ
ΤΟΥ ΚΑΘΕΡΙΠΤΗ ΕΑΥΤΟΣ
ΘΥΜΑ-ΘΥΤΗΣ ΚΑΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ.

νίες σε αυτό το αλαλούμ της αναζήτησης της πολιτιστικής τους τουλάχιστον ταυτότητας. Στις συναυλίες του μετρούσαμε τόσα γκριζα κεφάλια όσες και αλογοουρίτσες, που κρατούσαν ταυτόχρονα την ανάσα τους στον Αυγουστο ή στο Πηγάδι, ξεφάντωναν στην Τρελλή και αδέσποτη ή ενδοσκοπούσαν παραδομένοι στο ροκ πρελούδιο της Ρωγμής του χρόνου. Πώς μπορεί να ξεχάσει κανείς αυτή την ατμόσφαιρα μέθεξης στις συναυλίες του, τη σχεδόν ερωτική σχέση με το κοινό του!

Ο Παπάζογλου δεν μοίραζε αυτόγραφα, δεν είχε σελίδα στο facebook. Ελάχιστες είναι οι συνεντεύξεις που έδωσε όλα αυτά τα χρόνια. Σεμνός, «αυθεντικός και αδιαμεσολάβητος», ευθύς και ειλικρινής στα τραγούδια του όσο και στη σχέση του με τους ανθρώπους, δηλωμένα και μόνιμα ευγνώμων στους συνεργάτες και συνοδοιπόρους του στις μαγικές διαδρομές που μας χάρισε, κράτησε σε πείσμα των καιρών ζωντανό το πνεύμα της ομαδικότητας, της αλληλεγγύης και της συνεργασίας, «αυτό το καταπληκτικό τιμωρώ να προσφέρω», όπως ο ίδιος έλεγε, φωτίζοντας το επικίνδυνο αδιέξοδο του ομφαλοσκοπισμού και αναγορεύοντας το προίον της δημιουργικότητάς του σε συλλογικό δημιούργημα άρα και σε συλλογικό αγαθό. Έμεινε μακριά από την ανταγωνιστικότητα, την εκμεταλλευσιμότητα της έμπνευσης και του ταλέντου του, τα παρέδωσε στο κοινό, το ετερόκλητο κοινό που τον αγάπησε, αλλά και στους επόμενους, τους νεότερους εργάτες του ελληνικού έντεχνου λαϊκού τραγουδιού που με τη στήριξη του συνέχισαν με τις δικές τους λέξεις και τους ήχους τους το δρόμο που άνοιξε ο δάσκαλος.

Τα καλοκαίρια που έρχονται θα είναι απείρως πιο φτωχά. Ο Νίκος Παπάζογλου θα μείνει για όλους εμάς που «τη ψιλαστήκαμε», ένας «δραπέτης του χρόνου» από κείνους που... είπαμε δεν είναι λάθος τη ζωή να ζεις με πάθος, και γι αυτό σωθήκανε.

Θα συντροφεύει κάθε καινούριο «παρών»-(όν) μας, στη φωτεινή αλλά και στη σκοτεινή πλευρά του φεγγαριού. «ΑΝΤΙΤΕΤΡΑΔΙΑ»

Βιβλιο κριτική

του Νίκου Κουνενή

Τέσσερα χρόνια μετά το μυθιστόρημά του «Η μέρα με τις δεκατέσσερις νύχτες», ο πεζογράφος, δοκιμιογράφος και κριτικός Κώστας Βούλγαρης επανεμφανίζεται με ένα βιβλίο διαφορετικό από τα προηγούμενά του, το οποίο ταυτόχρονα διαφοροποιείται ριζικά και από το σύνολο των αφηγηματικών έργων άλλων δημιουργών, που μέχρι σήμερα είχα την τύχη να διαβάσω.

Κώστας Βούλγαρης

Αερσίλοφος χώρα

εκδ. «Πέρασμα», σελ. 224

Η παρούσα κατάθεση μπορεί να χαρακτηριστεί ως αποτέλεσμα ενός φιλόδοξου- και πιστικά αναγκαίου για τον συγγραφέα, στην παρούσα φάση της λογοτεχνικής του εξέλιξης- αφηγηματικού πειράματος, το οποίο συνοδεύεται αναπόφευκτα από την οικειοθελή αποδοχή ανάληψης του αντίστοιχου κόστους: η ανάγνωση του βιβλίου απαιτεί αφενός ένα ήδη ασκημένο στη γλώσσα και τις τεχνικές τής αφήγησης αναγνωστικό κοινό και αφετέρου τη διάθεση τού τελευταίου να ασκηθεί ακόμη περισσότερο—και με τρόπους αρκετά διαφορετικούς από τους συνήθεις— επί των κειμένων κατά τη διάρκεια της ανάγνωσης. Επ' αυτού ο Βούλγαρης αποδεικνύεται λίαν χειραφετημένος: στο πλάι του αναφερθέντος περιορισμού αποφασίζει να ορθώσει έναν ακόμη, που αναφέρεται στην επιλογή του να εκδώσει το βιβλίο σε έναν εξαιρετικά αξιόλογο, πλην μικρό και μη εμπορικό,

εκδοτικό οίκο. Η «Αερσίλοφος χώρα» είναι μια συλλογή σύντομων πεζογραφικών κειμένων, τα οποία, στη μεγάλη τους πλειονότητα, έχουν εξωθηθεί από τον συγγραφέα πέραν των διαχωριστικών γραμμών, οι οποίες οριοθετούν, με την αναπόφευκτη ακαμψία, τα γνωστά μας λογοτεχνικά είδη. Διήγημα, αφήγημα, σύντομο δοκίμιο, απόφθεγμα, αφορισμός, «καταλογογράφηση», λήμμα, συνευρίσκονται εδώ σε διαφορετικές κάθε φορά αναλογίες και με αλλιώςικά κατά περίπτωση διακριτικά γνωρίσματα. Συνεκτικοί αρμοί και επικαθοριστικοί παράγοντες στο κάθε επιμέρους εγχείρημα, αλλά και στο σύνολο του έργου, είναι η απολύτως ιδιαίτερη γλώσσα και το αντίστοιχό της—και ευρισκόμενο σε μια σχέση διαρκούς αλληλεπίδρασης μαζί της— ύφος. Χρησιμοποιώντας μια ποσοτικά και ποιοτικά απίστευτη ποικιλία λέξεων

—υπαρκτών (αν και συχνά ανανοηματοδοτημένων), αλλά και επινοημένων από τον ίδιο— και λειτουργώντας παραβατικά επί των γραμματικών και συντακτικών κανόνων, ο Βούλγαρης αναβαθμίζει δραστικά το γλωσσικό του οπλοστάσιο, προσδίδοντάς του έναν κυρίαρχο ρόλο στο όλο εγχείρημα. Αττική διάλεκτος, ελληνιστική, βυζαντινή (λόγια, εκκλησιαστική και δημώδης), καθαρεύουσα και δημοτική γλώσσα καθίσταται δυνατό να συναντηθούν αρμονικά—και ως εκ τούτου πειστικά—

εντός των κειμένων, «εις μορφήν έπους νέου»: έπους ιστορίας, γλώσσας, ιδεών. Η γλώσσα νοηματοδοτεί την ουσία της «πλοκής»—όποτε αυτή υπάρχει— η γλώσσα χρωματίζει την εικαστική «μετάφρασή» της μέσα στο μυαλό του αναγνώστη, η γλώσσα καθιστά ευδιάκριτο, εύκαμπτο και ταυτόχρονα ανθεκτικό το νήμα που διατρέχει το όλο έργο: το περιεχόμενο του τελευταίου θα μπορούσε να παρουσιαστεί ως μια αδιάκοπη, δημιουργική και ταυτόχρονα βασανιστική, συνομιλία του

συγγραφέα – υποκειμένου με την Ιστορία και την ιστορία (του), το μύθο και την παράδοση, την πολιτική (με το π κάποτε κεφαλαίο και άλλοτε μικρό), τον εξωστρεφή και ενδοστρεφή κριτικό του στοχασμό, τη γνώση και τη μνήμη του. Γνώση και μνήμη, ιδωμένες ως σύστημα αέναων και διαρκώς μεταβαλλόμενων προσλήψεων και υποκειμενικών καταγραφών και παραδοχών, σηματοδοτούν το εν γένει περιεχόμενο της σκέψης του δημιουργού, εγείροντας από τον ίδιο την απαίτηση της πεζογραφικής έκφρασής τους με τον ιδιαίτερο τρόπο με τον οποίο μπορεί να το εκφράσει η λογοτεχνία (και εν προκειμένω η «δική του» λογοτεχνία).

Αιχμάλωτος της ανάγκης να διερευνά συνεχώς τις αντοχές του λόγου, μέσα από πιεστικές δοκιμασίες τις οποίες επιβάλλει στα κατά καιρούς όριά του, ο Κώστας Βούλγαρης κερδίζει με αυτό του το έργο το δυσκολότερο απ' όλα τα λογοτεχνικά στοιχεία που κατά καιρούς έχει βάλει με τον εαυτό του, αυτό της υπέρβασης των ορίων του μοντερνισμού. Τη φορά αυτή ο πήχυς δεν ανέβηκε απλώς: μετατοπίστηκε ταυτόχρονα μακράν του ασφαλούς στρώματος, το οποίο καθιστά ασφαλή και ανώδυνη μια πιθανή αποτυχία. Εν τέλει, και κατά τη γνώμη μου πάντα, το ριψοκίνδυνο άλμα του συγγραφέα αποδεικνύεται λίαν επιτυχές. Κι ως συντελείται ενώπιον μικρού αριθμού θεατών.

Βιβλιοκριτική του Νίκου Κουνενή

Ένα χρόνο μετά την ίδρυση της Ελληνικής Λέσχης Αστυνομικής Λογοτεχνίας, τα δυο τρίτα των μελών της –δεκαέξι εν συνόλω– προχώρησαν σε ένα πρωτότυπο εγχείρημα: συμμετείχαν στη συγγραφή ενός συλλογικού έργου, αποτελούμενου από ξεχωριστές ιστορίες μυστηρίου, που υπόκεινταν ωστόσο σε ορισμένους θεμελιώδεις περιορισμούς: κοινά στοιχεία όλων των ιστοριών αποφασίστηκε να είναι ο χωροχρονικός προσδιορισμός – περιορισμός της εξέλιξης της πλοκής (οποιαδήποτε μεσαία πόλη, από το 1960 και μετά), οι εννέα κύριοι και δευτερεύοντες ήρωες, οι μεταξύ τους συγγενικές ή άλλες σχέσεις και η εξαφάνιση του κεντρικού ήρωα. Ως προς την τελευταία, αφέθηκε στη διακριτική ευχέρεια των συγγραφέων η απόφαση σχετικά με την επανεμφάνιση ή μη του εξαφανισθέντος. Κοινό στοιχείο όλων των διηγημάτων συμφωνήθηκε να είναι και ένας φόνος ή αυτοκτονία ή ατύχημα κάποιου, ο οποίος δεν συγκαταλέγεται μεταξύ των «μόνιμων» ηρώων.

Πρωτότυπο το εγχείρημα και αρκούτσως διαφορετικό από τις συνήθεις συλλογές, στις οποίες έκαστος συγγραφέας εκφράζεται απολύτως μόνος του, εις βάρος, συνήθως της συνοχής –αν και όχι απαραίτητα της ποιότητας– του συνόλου. Στην παρούσα απόπειρα το αποτέλεσμα υπήρξε εξαιρετικά επιτυχές, καταλήγοντας σε μια «συνομιλία» μεταξύ διακριτών και κατά το δυνατόν ισοβαρών, από την άποψη της λογοτεχνικής αξίας, καταθέσεων.

Όπως αναφέρει προλογίζοντας το βιβλίο και ο Αντώνης Γκόλτσος, η ανησυχία σχετικά με τον ελλοχεύοντα κίνδυνο μιας αλληλοκάλυψης των ιστοριών αποδείχθηκε υπερβολική, καθώς, στο σύνολο της συλλογής, δεν παρατηρούνται τέτοια φαινόμενα, το αντίθετο μάλιστα. Ο κάθε συγγραφέας δημιούργησε μια αποκλειστικά δική του ιστορία, τοποθετώντας την στην πόλη και το χρόνο της επιλογής του, σαρκώνοντας και νοηματοδοτώντας τούς προσυμφωνηθέντες ήρωες με απολύτως διαφορετικά χαρακτηριστικά, χαρακτήρες και ιδιότητες και επινοώντας μια πλοκή που –χωρίς την παραμικρή εξαίρεση– ουδεμία σχέση εκλεκτικής συγγένειας διατηρεί με τις υπόλοιπες. Επιπροσθέτως, το παιχνίδι

Α. Αποστολίδης, Ν. Γαλανόπουλος,
Σ. Γκάκας, Α. Γκόλτσος, Β. Δανέλλης,
Τ. Δανέλλη, Ν. Κουλετάκη, Α. Λυκεσάς,
Δ. Μαμαλούκας, Α. Μιχαηλίδης,
Τ. Μιχαηλίδης, Α. Μπασιούκα,
Μ. Παπαθανασοπούλου, Α. Παυλιώτης,
Γ. Ράγκος, Φ. Φιλίππου.
Επιμέλεια Α. Γκόλτσος

Είσοδος Κινδύνου

εκδ. Μεταίχμιο, σελ. 616

ενός «διαγωνισμού λογοτεχνικής μαγειρικής», η οποία περιλαμβάνει μερικά προσυμφωνηθέντα υλικά, αφήνοντας στους δημιουργούς τη δυνατότητα να προσθέσουν ό,τι άλλο οι ίδιοι νομίζουν, προκειμένου να δημιουργήσουν μια σύνθεση αποκλειστικά δικής τους επιλογής, λειτούργησε ως κίνητρο για τους ίδιους, προκειμένου να δώσουν τον καλό εαυτό τους στο όλο εγχείρημα. Το γεγονός αυτό μπορεί να επιδράσει ενισχυτικά στην περιέργεια του αναγνώστη, δίνοντάς του ένα πρόσθετο κίνητρο ώστε να επιδοθεί στην ούτως ή άλλως απολαυστική ανάγνωση των ιστοριών και πείθοντάς τον, μετά το τέλος της, πως η απογοήωση που παρατηρείται τα τελευταία χρόνια στην εγχώρια αστυνομική λογοτεχνία – και υπηρετείται από μεγάλο, πλέον, αριθμό δημιουργών – ούτε τυχαία μπορεί να θεωρηθεί, ούτε και επιφανειακή.

Βιβλιο προτάσεις

του Νίκου Κουνενή

Τζούλια Γκανάσου Ομφάλιος λώρος

εκδ. Γκοβόστη

σελ. 208

Το δεύτερο μυθιστόρημα της Τζούλιας Γκανάσου εστιάζει το ενδιαφέρον του στη σχέση του ανθρώπου με το σώμα του. Αναζητά τα όρια και τις δυνατότητες που προσφέρει το τελευταίο κατά τη διάρκεια της πορείας του προς την αμετάκλητη φθορά καθώς και τις σύνθετες και πανταχού παρούσες αλληλεπιδράσεις που αναπτύσσει με τον υποκειμενικό κόσμο του φορέα του: τις αξιακές και συναισθηματικές του συντεταγμένες, τις βλέψεις και φιλοδοξίες του, τους τρόπους με τους οποίους χρωματίζει οντολογικά την ουσία της εν γένει ζωής του.

Η Σάντυ είναι υπάλληλος σε πολυεθνική εταιρεία που επιχειρεί μια εξαιρετικά κερδοφόρα επένδυση, εμπορευόμενη την ελπίδα των ανθρώπων για μακρόχρονη ρώμη, ομορφιά και υγεία. Ο Φίλιππος ακροβατεί σε ένα τσίρκο στο οποίο πρωταγωνιστούν άνθρωποι «σημαδεμένοι» με κάποια ιδιότητα σωματικά χαρακτηριστικά. Ο Μάνος είναι ένα είδος αναχωρητή-κοσμοκαλόγηρου, που επιστρέφει στη φύση, αποφεύγοντας τον πολιτισμό αλλά και τον ίδιο του τον εαυτό.

Το σώμα του Φίλιππου, απαραίτητο «εργαλείο» και της επαγγελματικής του ενασχόλησης, αρχίζει να τον προδίδει εμφανώς. Η Σάντυ επιχειρεί να του συμπαρασταθεί. Στην προσπάθειά της αυτή θα ανακαλύψει πλήθος μυστικών και συμφερόντων, που συνδέονται με το εμπόριο της αειφόρου νεότητας, εδραζόμενης στις δυνατότητες που προσφέρει η κυταρική αξιοποίηση του ομφάλιου λώρου. Το γεγονός αυτό θα την φέρει ενώπιον μεγάλης ποικιλίας ηθικών, ιδεολογικών και επιστημονικών διλημάτων, άρρηκτα δεμένων με την ίδια την ατομική της ύπαρξη και τις κοινωνικές της συνδηλώσεις.

Χρησιμοποιώντας μια στιβαρή γλώσσα και επιτυγχάνοντας να αρτιώσει περαιτέρω τη συνθετική της ικανότητα, η συγγραφέας μας προσφέρει ένα πρωτότυπο μυθιστόρημα «εσωτερικής πλοκής», με ποιητικό άρωμα, πειστικούς χαρακτήρες και μια οιονεί κινηματογραφική εικονοποιία.

Βαγγέλης Μπέκας

«Φετίχ»

εκδ. Μπαρτζουλιάνος

σελ. 272

Στο δεύτερο μυθιστόρημα του συγγραφέα η πλειοψηφία του πληθυσμού στενάζει βιώνοντας τις συνέπειες της υστερικής σπουδής της κυβέρνησης για την ακατάπαυστη αύξηση της παραγωγικότητας. Όλα όσα υπονομεύουν την τελευταία

παρανομοποιούνται (ανάμεσα τους και η «αντιπαραγωγική» ποίηση). Ταυτόχρονα, ένα μυστηριώδες Ινστιτούτο δρα αδιαφανώς δίπλα στην κυβέρνηση, πειραματιζόμενο επί ανθρώπων.

Ο Παύλος και η Δανάη ζουν στην ίδια πολυκατοικία και γνωρίζονται υπό παράξενες συνθήκες, προκύπτουσες από το γεγονός ότι η δεύτερη συμμετέχει επί αμοιβή στα πειράματα του Ινστιτούτου. Ο Παύλος είναι ένας αρκετά επιτυχημένος διαφημιστής, που κλέβει στίχους από διακεκριμένους ποιητές και τους διασκευάζει ευφύως σε διαφημιστικά σλόγκαν. Η Δανάη καλείται να συμμετάσχει εθελοντικά και σε άλλα «δρώμενα» αισθησιακού τύπου –με οργανωτές τους φίλους της Μαρία και Ιάσωνα– αλλά τελικώς το αποφεύγει. Στην υπόθεση εμπλέκονται αρκετοί μυστήριοι άνθρωποι: ένας παραβατικός τύπος, που πουλάει στον Παύλο ένα περίστροφο και τον εμπλέκει σε διάφορους μελάδες, ένας στρατολόγος του Ινστιτούτου, ο ένας γεροχίπης με τις ανορθολογικές και ενίοτε υπερβατικές επιλογές του κ.ά.

Στο πλαίσιο των συνεχών αναδιρθρωτικών κυβερνητικών πολιτικών η πορεία της ζωής της Δανάης και του Παύλου ακολουθεί φθίνουσα πορεία με μάλλον ζοφερές προοπτικές. Ταυτόχρονα η αμοιβαία ερωτική έλξη τους αδυνατεί να εκφραστεί. Στον έξω κόσμο, τα θύματα του Ινστιτούτου εμφανίζουν παράξενες παρενέργειες κινητοποιώντας τον κρατικό μηχανισμό ο οποίος επιχειρεί εναγωνίως την αποκατάσταση της τάξης. Οι ήρωες αναζητούν απαντήσεις σχετικά με τις στοχεύσεις του Ινστιτούτου, εμπλεκόμενοι σε όλο και πιο παράδοξες περιπέτειες.

Το «Φετίχ» είναι ένα μυθιστόρημα πολιτικής φαντασίας... με αποτελεσματικό σμίλημα των χαρακτήρων, εκφραστική γλώσσα και ζωηρή ανέλιξη της πλοκής, που κρατά ζωντανό το ενδιαφέρον του αναγνώστη, μιλώντας του με μυθοπλαστικούς όρους για όσα του είναι

Γιώργος Καρυπίδης Ανατολικά της Ζανζιβάρης

εκδ. Εμπειρία εκδοτική

σελ. 208

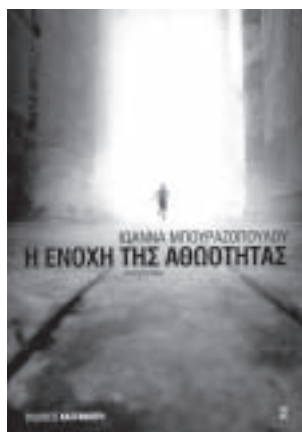
ήδη οδυνήρας οικεία.

Ο συγγραφέας και σκηνοθέτης Γιώργος Καρυπίδης, εστιάζει εδώ το ενδιαφέρον του στη ματαιότητα της αναζήτησης της επιστροφής ενός ανήσυχου και διαρκώς περιηγούμενου ανθρώπου σε κάποιες συμβατικές σταθερές. Το μυθιστόρημα αποτελείται από κάποιες εκ πρώτης όψεως μη συναντώντες πρωτοπρόσωπες αφηγήσεις, πηγάζουσες από τη μνήμη του ήρωα, πραγματική ή/και τροφοδοτούμενη από την Ιστορία και το μύθο. Οι μνημονικές ροές εντάσσονται σε σειρές ομότιτλων κεφαλαίων που εναλλάσσονται με δική τους διακεκριμένη αριθμηση και χωρίς σταθερή περιοδικότητα στην αφήγηση, εντός ενός «παζλ εν κινήσει», με σκοπίμως ευμετάβλητους αρμούς.

Πρόκειται για μια αναδρομή, στην οποία η συνειδητή ανάκληση γεγονότων εναλλάσσεται με θραύσματα του ασυνειδήτου και το φανταστικό εμπλέκεται με το πραγματικό. Εδώ η καθαφική ερμηνεία της γοπτείας του ταξιδιού διευρύνεται στο νου του ήρωα ως απόλυτη-γοπτευτική και ταυτόχρονα βασανιστική-κυριαρχία του τελευταίου απέναντι σε έναν μη ποθούμενο προορισμό: αυτός περιορίζεται στο αβαθές

λιμάνι ενός «οικείου κόσμου», ο οποίος το μόνο που εγγυάται είναι η ψευδής ανακούφιση που προσφέρει ένας θάνατος που ενυπάρχει ήδη εν ζωή, όπως αυτός της ζωντανής-νεκρής μητέρας του ήρωα, «μιας σκιάς που περισσεύει από τον Άδη», δίπλα σε «ένα πτώμα αιωνίως άθαρτο», αυτό του νεκρού πατέρα.

Ανήσυχος εκφραστής της πεζογραφικής και εικαστικής μοντερνιστικής έκφρασης, ο συγγραφέας δημιουργεί ένα πρωτότυπο μυθιστόρημα με στοιχεία κινηματογραφικής –κάποτε μυθοπλαστικής και άλλοτε «ντοκιμαντερίστικης»– έκφρασης, που συνομιλεί με μια μακρά παράδοση, με αφηγήτριες της τον θερβάντες και την περιηγητική πεζογραφία, «περάσματά» της τον σουρεαλισμό και τις τεχνικές της συνειδησιακής ροής και προορισμό της τη δημιουργική συνομιλία με τις ανήσυχες και καινοτόμες αφηγηματικές καταθέσεις των καιρών μας.

Ιωάννα

Μπουραζοπούλου

Η ενοχή της αθωότητας

εκδ. Καστανιώτη

σελ. 400

Σε μια φανταστική μελλοντική Ευρώπη, οι γνωστές μας δομές έχουν αντικατασταθεί από διαφορετικές μεταξύ τους πόλεις-κράτη. Κάθε μια εξ

αυτών κατοικείται από μια κάστα, αποτελούμενη από επί μέρους συνεχινές. Η ιδιότητα του επαγγελματία έχει καταλάβει τη θέση αυτής του πολίτη.

Εξαιτίας μιας πρωτοφανούς πολιτικής κρίσης κορυφής, δυο φίλοι –ένας καλλιτέχνης κι ένας διανοούμενος– αναλαμβάνουν να συνοδέψουν από πόλη σε πόλη έναν κρατούμενο με άγνωστη ταυτότητα, προκειμένου να δικαστεί δημοσίως, με ασαφές κατηγορητήριο. Κατά την παραμονή του κρατουμένου σε κάθε πόλη- κράτος οι κάτοικοι θα ψηφίσουν αν είναι ένοχος ή αθώος. Για το δεύτερο αρκεί μια ψήφος. Η διαδικασία εντάσσεται στην απόφαση της εξουσίας να οργανώσει μια ελεγχόμενη «επανάσταση», που θα αντιμετωπίσει καίρια την κρίση.

Η μεταβίβαση της ευθύνης από την κυβέρνηση στους ψηφοφόρους, αφαιρεί από αυτούς κάθε δικαιολογία σχετικά με το μικρό βάρος της δικής τους δύναμης. Η επιλογή τους, ωστόσο, αποδεικνύεται φοβική:

προκειμένου να αποφύγουν τις άγνωστες συνέπειες της απόφασής τους, άπαντες συναινούν στην καταδίκη ενός αθώου. Πλήθος αποπροσανατολιστικών διλημμάτων «διευκολύνει» τη στάση τους άρα και την επιδίωξη του συστήματος να οδηγήσει την κοινωνία στη συναίνεση-αυτοχειραγώγηση. Ως κυρίαρχο δίλημμα επιβάλλεται αυτό της επιλογής ανάμεσα στην τέχνη και τη διάνοηση, που εσωτερικεύεται από τους ήρωες – μεταφορείς του κρατουμένου, οδηγώντας τους σε σκληρές συγκρούσεις. Η διεθνώς, κατά τη γνώμη μου, ξεχωριστή στο είδος της Ι. Μπουραζοπούλου, ανεβάζει εκ νέου τον πήχυ, οικοδομώντας ένα πολυσύνθετο κοινωνικοπολιτικό σύμπαν, εντός του οποίου τοποθετεί μια ελκυστική ιστορία, που αν και εξελίσσεται στο πλαίσιο ενός παράδοξου, επισημαίνοντας μέλλοντος, μιλά με σαφήνεια για τα ψεύτικα διλήμματα και τις «αθώες συνηθειές» που τα διαιωνίζουν στους δύσμοιρους καιρούς μας.

Προοδευτική Εκπαίδευση Γιώργος Γρόλλιος

... εξετάζονται οι σημαντικότεροι θεωρητικοί της φιλελεύθερης, ριζοσπαστικής, ανανεωτικής και προοδευτικής οπτικής της εκπαίδευσης και ο τρόπος με τον οποίο η εκπαίδευση συμβάλλει στην αναπαραγωγή των παραγωγικών και κοινωνικών σχέσεων εξουσίας.

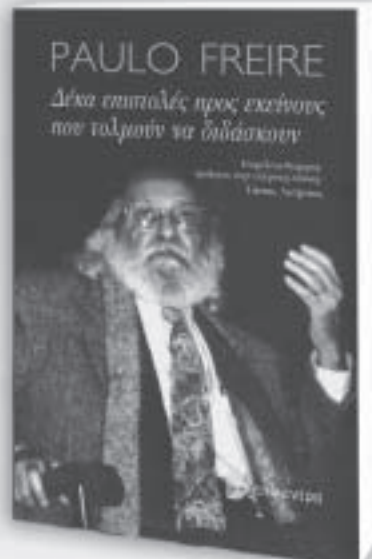

Υπόσχεση της Παιδαγωγικής Γιώργος Τσιάλκος

... το ότι η εκπαίδευση μπορεί και πρέπει να είναι κτήμα όλων των ανθρώπων και μπορεί να συμβάλει στη βελτίωση της ζωής τους.

Δέκα Επιστολές προς εκείνους που τολμούν να διδάσκουν Paulo Freire

... ένα διδακτικό βιβλίο που δίνει απαντήσεις στα στερεότυπα που κυριαρχούν τα τελευταία χρόνια στα εκπαιδευτικά συστήματα.

A) Εισαγωγή

Με τα επόμενα θα προσπαθήσω να τεκμηριώσω το ότι λόγω της αντίληψης την οποία έχετε διαμορφώσει για την Χρηματοπιστωτική (Χ/Π) σφαίρα, αντίληψη που τεκμαίρεται από πάμπολλες αναφορές του κειμένου εργασίας σας, αλλά και από την αίσθηση που αποπνέει η ανάγνωση του, κινήσθε σε κεφαλαιώδη ζητήματα εντός του κεύνσιανού πλαισίου.

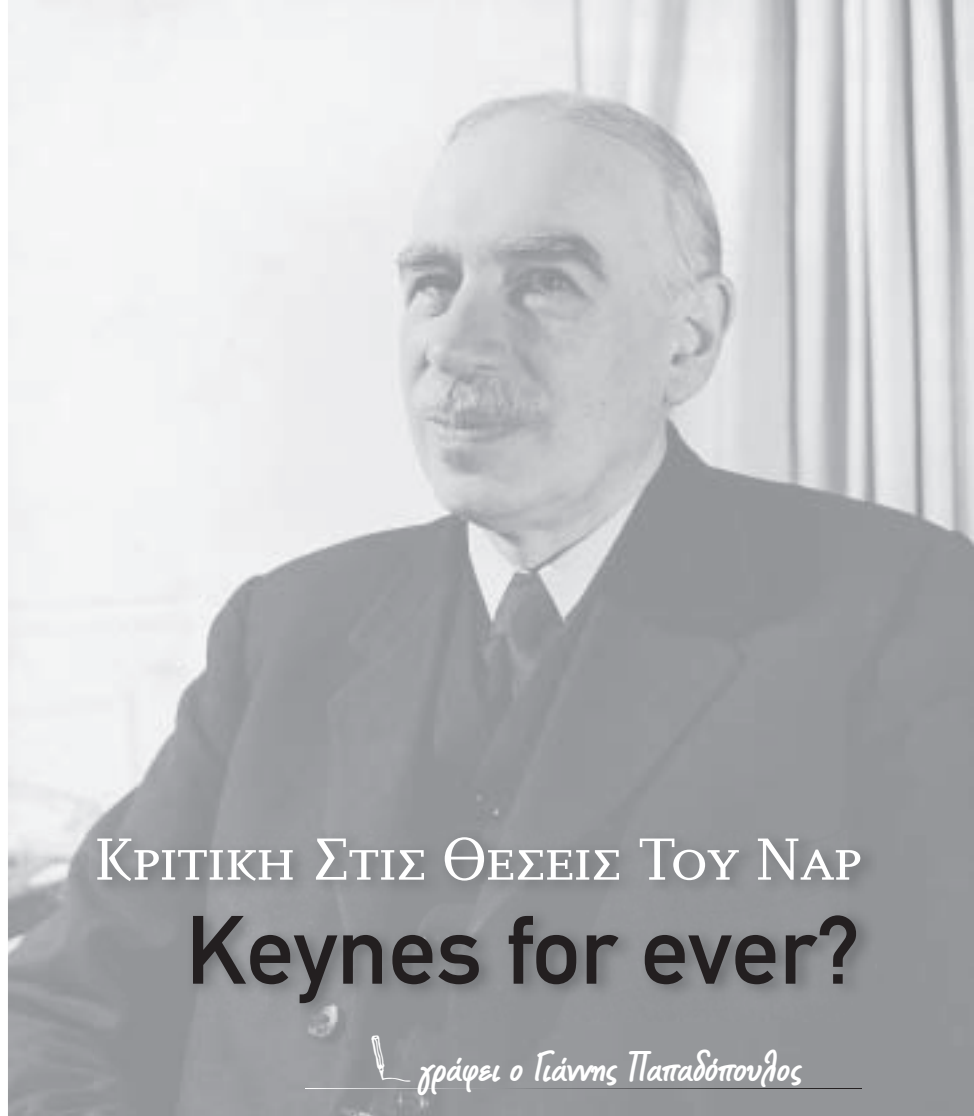
Κατ αρχήν υιοθετώντας δύο εφτάψυχες πλάνες γύρω από το έργο του Κέυνς, τις θέτετε σε κριτική δανειζόμενοι νεοκλασικά όπλα. Οι πλάνες αυτές βέβαια διαλύονται μόλις κάποιος διαβάσει, τουλάχιστον, το 120 κεφάλαιο της «Γενικής Θεωρίας...».

Η πρώτη πλάνη είναι πως ο «παραδοσιακός κεύνσιανισμός», όπως γράφετε, χαρακτηρίζεται «...Από δημοσιονομική χαλαρότητα και μεγάλα ελλείμματα. (σελ 13)» και η δεύτερη πως διαμορφώθηκε ένας «...ιδιόμορφος τραπεζικός κεύνσιανισμός που αντικατέστησε την ενεργό ζήτηση». Το θέμα δεν είναι βέβαια η υιοθέτηση λανθασμένων αντιλήψεων γύρω από το έργο και τις ιδέες του Κέυνς, όσο το γεγονός πως παράλληλα, όπως ισχυρίζομαι και θα προσπαθήσω να αποδείξω, έχετε υιοθετήσει την κεύνσιανή προβληματική για την κρίση. Αυτό ασφαλώς δεν αποτελεί πρόβλημα. Κάλιστα θα μπορούσαν οι ιδέες του σημαντικού αυτού στοχαστή, οι οποίες περιγράφονται εναργώς στην «Γενική θεωρία...», να αποτελούν επαρκέστατο οδηγό κατανόησης των αιτιών της κρίσης.

Πρόβλημα όμως αποτελεί το γεγονός, πως ενώ φιλοδοξείτε, φαντάζομαι, να εκπονήσετε μια ανάλυση για την κρίση και το ξεπέρασμά της προς όφελος της μισθωτής εργασίας, με βάση τις ιδέες του Μαρξ, δηλαδή με βάση τις αιτιότητες που διέπουν τον καπιταλιστικό τρόπο παραγωγής, στο τέλος καθίσταται, ακόμη και εντός υμών, της αριστεράς της κοινωνικής ανατροπής, ισχυρό το κεύνσιανό πλαίσιο. Ισχυροποιείται δε και για έναν επιπρόσθετο λόγο: Διότι στην κριτική εναντίον του χρησιμοποιούνται, όπως προείπα, νεοκλασικά όπλα.

B) Νεοκλασικοί αντί Μαρξ κατά Κέυνς:

Σχετικά με την πρώτη πλάνη, αρκεί να σας υπενθυμίσω ότι ο Κέυνς δεν ήταν υπέρμαχος της *a priori* αύξησης των κρατικών δαπανών, άρα και των κρατικών ελλειμμάτων(!). Στο έργο του η εμπέδωση της πλήρους απασχόλησης, μπορεί να επιτευχθεί μέσω της ιδιωτικής επένδυσης. Ο Κέυνς συνέδεε την αύξηση των κρατικών δαπανών με το γεγονός πως η νομισματι-

ΚΡΙΤΙΚΗ ΣΤΙΣ ΘΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΝΑΡ Keynes for ever?

γράφει ο Γιάννης Παπαδόπουλος

κή πολιτική είναι υπονομευόμενη από την κερδοσκοπική ψυχολογία των αγορών χρήματος. Η νομισματική του σκέψη είναι αυτή που τον οδηγεί στην απαραίτητη εμπλοκή του κράτους ώστε να καλυφθεί το έλλειμμα ζήτησης.

Ο πυρήνας δε της νομισματικής του σκέψης αν τον κατάλαβα καλά, βρίσκεται στο γεγονός ότι η ψυχολογία των αγορών χρήματος είναι κερδοσκοπική, άρα η όποια νομισματική πολιτική, όσο ενεργητική και αν είναι, όσο αποτελεσματική κι αν θέλει να είναι, δεν μπορεί να καλύψει την κερδοσκοπική αυτή ψυχολογία. Εξ αυτού του γεγονότος προκύπτει και η θέση του περί δύο επιτοκίων, ενός βραχυπροθέσμου και ενός μακροπροθέσμου, όπου για το δεύτερο δεν μπορεί να υπάρχει καμία ασφαλής πρόβλεψη.

Εν συντομία εντός του κεύνσιανού υποδείγματος αποδεικνύεται το παρακάτω θεμελιώδες θεώρημα: Οι δυνάμεις της αγοράς με δεδομένη την απουσία κρατικής παρέμβασης δεν μπορούν να ελαττώσουν το χρηματικό επιτόκιο, το οποίο ρυθμίζει το επιτόκιο των ομολόγων. Αυτό συμβαίνει

λόγω των χαρακτηριστικών του χρηματικού επιτοκίου.

Η *optimum* νομισματική πολιτική στο έργο του είναι αυτή που εξυπηρετεί το στόχο της πλήρους απασχόλησης. Ένεκα τούτου οι νομισματικές αρχές οφείλουν να προσπαθούν να επιτύχουν ένα χρηματικό επιτόκιο το οποίο να ευνοεί την ιδιωτική επένδυση. Σε τούτο όμως μπαίνει εμπόδιο, ισχυρίζεται, η κερδοσκοπική ψυχολογία των αγορών, η οποία στρέφει τα χρηματικά κεφάλαια στην σφαίρα των «πλασματικών» αξιών, στην χάρτινη σφαίρα. Αυτό συμβαίνει όταν, όπως λέει, η οριακή αποδοτικότητα του κεφαλαίου είναι μικρότερη του τρέχοντος επιτοκίου των ομολόγων.

Τι διαφορετικό όμως λέτε εσείς όταν γράφετε πως «...Τα κεφάλαια λόγω της πτώσης του ποσοστού κέρδους στην «πραγματική» οικονομία έβρισκαν πολύ πιο δελεαστική και επικερδή την τοποθέτησή τους στα καινούργια καινοτόμα-αλλά ριψοκίνδυνα «προϊόντα» της Χ/Π σφαίρας»;

Στη θέση της οριακής αποδοτικότητας του κεφαλαίου τοποθετήσατε το ποσοστό κέρδους και στη θέση των ομολόγων τα «ρι-

ψοκίνδυνα «προϊόντα» της Χ/Π σφαίρας. Στην πραγματικότητα λέτε ακριβώς το ίδιο πράγμα, διότι η κεφαλαιακή αποδοτικότητα αποτελεί τον κέρμα στον κόσμο των τιμών, ήτοι στον πραγματικό κόσμο, ενός δείκτη που προσοιδιάζει με το ποσοστό κέρδους στο μοντέλο του Μάρξ, το οποίο επειδή οι όροι του είναι εκφρασμένοι σε αξίες, είναι μη μετρήσιμο μέγεθος.

Για την δεύτερη πλάνη, αναφορικά με την επέκταση της τραπεζικής πίστης. Πράγματι η επέκταση αυτή είναι στην λογική του Κένυς με στόχο όμως τη χρηματοδότηση της επένδυσης και μέσω αυτής της αύξησης της ενεργού ζήτησης, άρα με στόχο την αύξηση της απασχόλησης. Επιπλέον υπάρχουν δύο κεφαλαιώδη θέματα στο έργο του. Τι γίνεται με την κοινωνικοποίηση της επένδυσης και τι γίνεται με την αντιμετώπιση της κερδοσκοπίας.

Εσείς όμως γιατί θέτετε ως αίτημα το «...πέρασμα στο δημόσιο» και μάλιστα με «...κοινωνικό-εργατικό έλεγχο του τραπεζικού συστήματος»; (σελ 51). Τι επιδιώκετε να επιτύχετε με αυτό αν όχι την «ενίσχυση της επένδυσης» και τον περιορισμό της «κερδοσκοπίας»; Προφανώς ζητάτε έναν δημόσιο Χ/Π φορέα ώστε με μειωμένα κέρδη να ασκεί επιρροή στη διαμόρφωση χρηματικών ροών στην κοινωνία με στόχο τη στήριξη της απασχόλησης και της παραγωγής, δηλαδή με εμμονή στην εμπορική χρηματοδότηση. Επιδιώκετε έτσι επαναφορά του τραπεζικού συστήματος στο «αωστό δρόμο», ήτοι την απεμπλοκή του από την επενδυτική, μέσω υψηλών μοχλεύσεων, τραπεζική, τα όρια της οποίας κατέδειξε η κατάρρευση της Λέμαν Μπράδερς και άλλων σημαντικών επενδυτικών τραπεζών. Και βέβαια ο «κοινωνικός-εργατικός έλεγχος» θα εξασφαλίζει τα κοινωνικά κριτήρια στις χρηματοροές προς την κοινωνία.

Αντίλοιπόν στον «παραδοσιακό κενυσιανισμό» να δείτε την διαμάχη του με τους νεοκλασικούς, βλέπετε πως υποδεικνύει μια «πολιτική δημοσιονομικής χαλαρότητας», «υψηλών ελλειμμάτων» και «επέκτασης της τραπεζικής πίστης που αντικαθιστά την ενεργό ζήτηση».

Δεν βλέπετε την αποενοχοποίηση που προσφέρει στην κρατική παρέμβαση στην οικονομία, λόγω του ότι στον Κένυς το βέλος της αιτιότητας ξεκινά από την επένδυση προς την αποταμίευση. Και αυτή του η προσφορά είναι σημαντική, ιδίως σήμερα, διότι αντιμάχεται το νεοκλασικό σχήμα σύμφωνα με το οποίο οι κρατικές επενδύσεις στραγγίζουν τις αποταμίευσεις και παραγκωνίζουν τις ιδιωτικές επενδύσεις.

Τέλος με βάση την ανάλυση των Σ. Λαπα-

τσιώρα και Δ. Σωτηρόπουλου, ο Κενυσιανός αντίλογος είναι αρκετά επαρκής ώστε να δώσει απάντηση στις νεοκλασικές θέσεις σύμφωνα με τις οποίες μπορούμε να έχουμε ταυτόχρονη ύπαρξη υφεσιακών πολιτικών, μέσω της εσωτερικής υποτίμησης, με ισχυρές προσδοκίες ανάπτυξης, θέσεις που εκπορεύονται όπως γράφουν οι Λαπατσιώρας και Σωτηρόπουλος από μελέτες του Harvard (θέσεις Α. Αλεσίνα).

Ο κενυσιανός αντίλογος συνίσταται στο ότι «...οι χώρες με πλεονάσματα στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών αν αυξήσουν την εγχώρια ζήτησή τους και συγχρόνως παράσχουν πιστώσεις στις ελλειμματικές χώρες προς αποτροπή υφεσιακών τάσεων, τότε ενισχύουν τις εισαγωγές σε αυτές και συνεπώς ενισχύουν τις εξαγωγές των ελλειμματικών χωρών... (Λαπατσιώρας Σωτηρόπουλος)», οπότε τα ελλείμματα στο ισοζύγιο πληρωμών μειώνονται.

Σε εσάς όμως τα βέλη της κριτικής δεν στρέφονται στο γεγονός ότι η θεωρία του Κένυς δεν ενδιαφέρεται για την επίπτωση των κρατικών δαπανών στη διαδικασία αναπαραγωγής του κεφαλαίου, αλλά μόνον για την επίδρασή τους στο εθνικό εισόδημα, στη συνολική ζήτηση και στην απασχόληση, ήτοι στη διαδικασία κυκλοφορίας του κεφαλαίου, συνεπώς καθίσταται μια παρωπισμένη θεωρία (Γ. Σταμάτης 1974, 1990...).

Αντί να κάνετε εκεί την κριτική σας, με ποιον τρόπο δηλαδή η ενίσχυση της ενεργού ζήτησης βελτιώνει τους όρους κερδοφορίας και συσσώρευσης του κεφαλαίου, δηλαδή να ασκήσετε κριτική από τη σκοπιά των ιδεών του Μάρξ, την κριτικάρετε με τα νεοκλασικά όπλα των ελλειμμάτων, του χρέους και της δημοσιονομικής χαλαρότητας. Συγχρόνως, και εξ αυτού του λόγου, υιοθετείτε θεμελιώδη συμπεράσματα του Κένυς.

Γ) Ο κόσμος των χαρτιών

Η θέση σας περί δύο διακριτών σφαιρών, μίας της «πραγματικής» παραγωγής και μιας των πλασματικών αξιών είναι όπως γνωρίζετε θέση κενυσιανής έμπνευσης. Όπως προανέφερα υιοθετείτε, όπως και ο Κένυς, το παρακάτω σχήμα: Κέρδη που παρήχθησαν εντός της σφαίρας της «πραγματικής» παραγωγής τοποθετούνται για λόγους κερδοσκοπικούς εντός της σφαίρας των πλασματικών αξιών, αγοράζοντας Χ/Π «προϊόντα» (τα εισαγωγικά βάζετε εσείς) π.χ μετοχές ή κρατικά και εταιρικά ομόλογα ή πιστωτικά παράγωγα. Δεν έχει καμία σημασία αν ο Κένυς θεωρούσε τις τοποθετήσεις αυτές αντιπαραγωγικές και τους αποδέκτες χρηματοροών από τέτοια προϊόντα, π.χ μερίσματα από μετοχές, ή κουπόνια

ομολόγων, εισοδηματίες, των οποίων την «ευθανασία», όπως έγραφε, ήλιπιζε, ενώ εσείς στις αναλύσεις σας αποδέχεστε μόνον εν μέρει αυτήν τη θέση, μη αναφερόμενοι δηλαδή στο «αντιπαραγωγικό» τέτοιων δραστηριοτήτων.

Πώς αλλιώς να εξηγήσω το ότι γράφετε: «...Αλλά και οι σχετικές αντιφάσεις ανάμεσα στο πλασματικό χρηματικό και το πραγματικό-παραγωγικό κεφάλαιο» (σελ 20, αλλά και σελ 23 iv) και ακόμη σαφέστερα αλλού: «...δια του τρόπου αυτού ο τοκογλυφικός, τραπεζικός-χρηματιστικός τομέας διεκδικούσε και αποσπούσε για λογαριασμό του ένα διαρκώς αυξανόμενο τμήμα της συνολικής υπεραξίας και του όγκου των κερδών». Η οποία υπεραξία όπως αλλού γράφετε, παράγεται αποκλειστικά εντός της πραγματικής-παραγωγικής σφαίρας. Προς τούτο επικαλείσθε και τον Μάρξ, ενώ γνωρίζετε πως στις θεωρίες για την υπεραξία αναιρεί αυτή του την άποψη. Αλλά κυρίως, διότι η θέση αυτή δεν δικαιολογείται από την ίδια την κατανόηση του Μαρξισμού ως μια χρηματική (στην πραγματικότητα τη μόνη χρηματική) θεωρία.

Δύο κόσμοι συνεπώς. Ο ένας των υλικών αγαθών και υπηρεσιών, ήτοι η σφαίρα της πραγματικής παραγωγής, και ο άλλος των χαρτιών, των «πλασματικών αξιών» και των κερδοσκοπικών παιγνίων, ο κόσμος του καπιταλισμού καζίνο, όπως γράφατε παλαιότερα και όχι τώρα πια. Ο δεύτερος, ως μία Φάουσα, κατατρώνει την υπεραξία που παρήχθη αποκλειστικά εντός του πρώτου κόσμου, τη ρευστότητα, όπως λέει ο Κένυς, την οποία στερεί από το εισοδηματικό κύκλωμα και έτσι απομειούται η ενεργός ζήτηση.

Γράφει ο Κένυς: «Η κατίσχυση του εισοδηματία, η κατίσχυση των κερδοσκοπών θέτει σε κίνδυνο την οικονομία, όταν ενισχύεται υπέρ του δέον ο ρόλος των χρηματογορών...» και αλλού «...εφόσον η οργάνωση των αγορών επένδυσης βελτιώνεται, ο κίνδυνος της υπεροχής της κερδοσκοπίας αυξάνει...», οπότε «...Η κατάσταση καθίσταται όμως σοβαρά, όταν η επιχειρηματικότητα καθίσταται φυσαλίδα ενός κυκεώνα κερδοσκοπίας. Όταν η κεφαλαιουχική ανάπτυξη μιας χώρας καθίσταται υποπροϊόν της δραστηριότητας ενός καζίνο, είναι πιθανόν ότι η εργασία δεν γίνεται καλά.» (αποσπάσματα από τη «Γενική θεωρία...»). Η θεωρία της Φάουσας την οποία ρητώς αποδέχεσθε: «...δια του τρόπου αυτού ο τοκογλυφικός, τραπεζικός-χρηματιστικός τομέας διεκδικούσε και αποσπούσε για λογαριασμό του ένα διαρκώς αυξανόμενο τμήμα της συνολικής υπεραξίας και του όγκου των

κερδών», γράφετε. Μάλιστα και η έκφραση «καπιταλισμός καζίνο» παραπέμπει άμεσα στον Κένυς, όπως είδαμε.

Δ) Ο θρίαμβος του κείνσιανού υποδείγματος

Έτσι το κείνσιανό πλαίσιο εμφιλοχωρεί και στη δική σας ανάλυση και καθίσταται κυρίαρχο για την ερμηνεία της κρίσης. Η κυρίαρχη αυτή συνίσταται στη συνάντηση του κείνσιανού επιχειρήματος (Σωτηρόπουλος Δ. 2009) με το κείνσιανό υπόδειγμα: Σχηματικά η παρουσίασή σας είναι η εξής: Κρίση υπερσυσσώρευσης· μείωση του ποσοστού κέρδους στην πραγματική παραγωγή· (μεταφορά εισοδήματος από τη σφαίρα της πραγματικής οικονομίας στη Χ/Π σφαίρα· διόγκωση της χρηματοοικονομικής αστάθειας). Καταλύτης της εντός της παρένθεσης διαδικασίας αποτελεί η, όπως διαπιστώνετε, αύξηση της σημασίας των χρηματαγορών. Η εντός της παρένθεσης διαδικασία συνιστά τις « δύο στιγμές του κείνσιανού επιχειρήματος.» (Σωτηρόπουλος Δ. 2009).

Στη συνέχεια μπαίνει στη σκηνή, λογικότατα ένεκα των ανωτέρω, το κείνσιανό υπόδειγμα: Σχηματικά πάλι: Μεταφορά εισοδήματος από τη μία σφαίρα στην άλλη (από την πραγματική στη χάρτινη), μείωση της ενεργού ζήτησης. Επειδή όμως στον Κένυς το βέλος της αιτιότητας εκκινεί από την ενεργό ζήτηση Y_d και κατευθύνεται προς την παραγωγή Y (παραγόμενο προϊόν ή προσφορά ή εισόδημα) ότι λόγω της μείωσης της Y_d και εκκινώντας από την εξίσωση ισορροπίας $Y_d = Y$, καταλήγουμε σε ένα προϊόν ισορροπίας Y^* (παραγωγή) που υπολείπεται κατά πολύ του προϊόντος πλήρους απασχόλησης· αύξηση της ανεργίας και χαμηλή παραγωγή· κρίση στο εσωτερικό της πραγματικής οικονομίας.

Υιοθετώντας το κείνσιανό επιχειρήμα (στις δύο του στιγμές) και επειδή το κείνσιανό υπόδειγμα αποτελεί προφανή προέκτασή του, παρουσιάζεται ο Μαρξ ως ένας συνεπής πρόδρομος του Κένυς, διότι προηγείται του κείνσιανού πλαισίου συμβάλλοντας σε αυτό με την κρίση υπερσυσσώρευσης και την συνακόλουθη πτώση του ποσοστού κέρδους, θα έλεγα μάλιστα, με μία δόση υπερβολής, πως διαβάζοντας τις αναλύσεις σας σχηματίζω την εντύπωση πως ο Μαρξ παρουσιάζεται ως ένας μέτριος Ρικαρδιανός πρόδρομος του Κένυς.

Αυτό διότι ο ορισμός μάλιστα της αξίας ενός εμπορεύματος ως η ποσότητα της ζωτανής και νεκρής εργασίας η οποία απαιτείται κατά μέσον όρο για την παραγωγή του ισχύει μόνον υπό μία προϋπόθεση η οποία δεν ικανοποιείται ποτέ. Ότι η εργασία

αυτή είναι ομοιογενής εργασία. Ομοιογενής όμως εργασία δεν υφίσταται. Δυστυχώς όμως, ακόμη και αν δεχθούμε την ύπαρξη ομοιογενούς εργασίας «οι κατά τον παραπάνω τρόπο ορισμένες αξίες των εμπορευμάτων είναι μεν πάντα θετικές, αλλά, όχι πάντα μονοσήμαντα προσδιορισμένες» (Γ. Σταμάτης 1998. Για την ποσοτική σχέση μεταξύ αξιών και τιμών παραγωγής). Εδείχθη επίσης ότι κατά κανόνα αυτό ισχύει, διότι ισχύει ακριβώς αυτό στα συστήματα σύνθετης παραγωγής, δηλαδή συστήματα για τα οποία υπάρχει διαδικασία παραγωγής που παράγει περισσότερα του ενός εμπορεύματα, τα οποία αποτελούν και τον κανόνα.

Ισχυρίζεστε μάλιστα ότι υπό τις παρούσες συνθήκες, επειδή στην κοινωνικά αναγκαία εργασία υπεισέρχονται και άλλοι προσδιορισμοί, αυτή είναι δυσχερές να μετρηθεί και συνεπώς υφίσταται τροποποίηση του νόμου της αξίας, τον οποίο ταυτίζετε με την προσπάθεια προσδιορισμού της ανταλλακτικής αξίας των εμπορευμάτων.

Ε) Η Χ/Π Σφαίρα

Η Χ/Π σφαίρα και τα παράγωγα προϊόντα έχουν χαθεί εντελώς από την ανάλυσή σας, καίτοι η κρίση εκδηλώθηκε εντός της, ως τραπεζική κρίση, καίτοι τα C.D.O απέτελεσαν τα οχήματά της. Λογικό, αφού, κατά σας, διακινούνται εντός της κερδοσκοπικής σφαίρας και είναι «τοξικά» να έχουν κυρίως κερδοσκοπική διάσταση.

Αναφέρεστε βέβαια στα C.D.S πάλι όμως από την κερδοσκοπική τους πλευρά. Δεν τα συνδέετε με ορθό τρόπο με την κατάρρευση της Λέμαν Μπράδερς, ενώ αναφέρεστε σε αυτήν. Οπότε δεν απαντάτε στο εξής «αφελές» ερώτημα: Πώς είναι δυνατόν να καταρρεύσει ένας σημαντικός κόμβος του τραπεζικού συστήματος, καθώς και άλλοι, πώς είναι δυνατόν να οδηγηθεί το τραπεζικό σύστημα σε τέτοια αστάθεια από ένα μικρό αριθμό ενυπόθηκων δανείων χαμηλής αξιοπιστίας, των υποαρίστων (Subprimes) δανείων. Διότι τα δάνεια αυτά δεν ήταν ιδιαίτερος διαδεδομένα. Μόνον το 15% των ενυπόθηκων αμερικανικών δανείων ήταν υποάριστα.

Τα δάνεια αυτά, λέτε επίσης, δεν εξυπηρετούντο από ένα σημείο και πέρα λόγω της αύξησης των αμερικανικών επιτοκίων. Σύμφωνα, αλλά γιατί αυξήθηκαν τα αμερικανικά επιτόκια; Και μιλούμε για ραγδαία αύξηση σε μία πενταετία. Τι συνέβη και η Αμερικανική Κεντρική Τράπεζα δεν μπόρεσε να εκτιμήσει τις επιπτώσεις μίας τέτοιας πράξης; Προφανώς δεν είχε εικόνα της διασποράς των πιστωτικών παραγώγων, δεν είχε εικόνα των υψηλών μοχλεύσεων των επενδυτικών τραπεζών ή ακόμη, όπως ο

Γκρήνσπαν, υπερτιμούσαν τα C.D.S.

Η ανάλυσή σας αγνοώντας αυτά τα ζητήματα αφήνει απ' έξω τη θρυαλλίδα της κρίσης, δηλαδή την αύξηση των αμερικανικών επιτοκίων σε συνδυασμό με την «αβελτηρία» της Αμερικανικής Κεντρικής Τράπεζας, καθώς και τα οχήματα της κρίσης, δηλαδή τα πιστωτικά παράγωγα.

Έτσι μένει αναπάντητο ένα ακόμη «αφελές» ερώτημα το οποίο ούτε καν το θίγεται ενώ σας απασχολεί η αιτία του υψηλού δημοσίου χρέους. Το ερώτημα είναι: Γιατί το κόστος δανεισμού ήταν για τις χώρες της ζώνης του € σχεδόν ενιαίο ενώ υπήρχαν εν γένει ισχνά πρωτογενή πλεονάσματα; Γιατί χώρες όπως η Ελλάδα ακόμη και με πρωτογενή ελλείμματα ή ακόμη χειρότερα με δείκτη έσοδα/ΑΕΠ σε κατάρρευση, εύρισκαν ανταπόκριση στις αγορές χρήματος; (εννοείται πριν την κρίση). Η δική μου απάντηση δεν σχετίζεται με την «ασφάλεια» που προσφέρει το ενιαίο νόμισμα, αλλά με την ανάπτυξη μέχρι σημείου θεοποίησης των C.D.S., με τη θεοποίηση δηλαδή των εξισώσεων που περιγράφουν τις πιθανότητες μελλοντικών πιστωτικών συμβάντων. Αυτή είναι η ρίζα του «παραλόγου» των ενιαίων τιμολογήσεων εκ μέρους των αγορών χρήματος, παραγνωρίζοντας τον πλέον σημαντικό δείκτη που είναι το ύψος των πρωτογενών πλεονασμάτων. Θεωρούσαν πως τα εργαλεία που διέθεταν μπορούσαν επαρκώς να αποκρούσουν τον κίνδυνο, όχι ως εργαλεία κερδοσκοπίας, αλλά ως εργαλεία ρύθμισης, ως εργαλεία φραγής κινδύνου.

Αλλά και η ίδια η ΟΝΕ εκτιμώ πως αποτρέπει τη λογική εξέλιξη της ανάπτυξης των

πιστωτικών παραγώγων, ιδιαίτερος των swaps έναντι των μεταβολών των ισοτιμιών. Σχετικά με τη δική σας ανάλυση μερικές παρατηρήσεις: Λέτε πως η ONE ευνοεί τις πολιτικές του σκληρού €, συνεπώς την εμπέδωση της εκμετάλλευσης της εργασίας καθώς και την εκκαθάριση των μη επαρκώς αξιοποιημένων κεφαλαίων. Στην ανάλυσή σας συνεπώς θεωρείτε πως το € συμβάλλει στην εκκαθαριστική λειτουργία, η οποία απαιτείται για να ξεπεραστεί η κρίση υπερσυσσώρευσης.

Όμως, πρώτον, όταν υιοθετήθηκε το € η κρίση υπερσυσσώρευσης είχε ήδη ξεπεραστεί και δεύτερον η πολιτική των επί μέρους σκληρών νομισμάτων ήταν παντού παρούσα. Να σας υπενθυμίσω απλώς ότι η δραχμή ανατιμάτο συνεχώς σε πραγματικούς όρους, ήτοι η ονομαστική διολίσθηση της ισοτιμίας της ήταν μικρότερη της διαφοράς του ελληνικού πληθωρισμού από το πληθωρισμό των χωρών της ΕΟΚ. Στην ουσία πριν το ενιαίο νόμισμα είχε υιοθετηθεί μια παλιά, αν και όχι απόλυτα δοκιμασμένη μέθοδος, αυτή των σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών.

Η ανάπτυξη των πιστωτικών παραγώγων δυσχεραίνει την ύπαρξη μίας ενιαίας αγοράς χωρίς κοινό νόμισμα, ακόμη κι αν υιοθετηθούν σταθερές συναλλαγματικές ισοτιμίες. Αυτό διότι κάθε επιχείρηση που αναμένει πληρωμές σε διαφορετικό νόμισμα από αυτό που έχει υποχρεώσεις θα καταφύγει σε swap, το οποίο θα την προστατεύσει έναντι πιθανολογούμενης ανατίμησης του νομίσματος από το οποίο αναμένει πληρωμές.

Οι επιχειρήσεις δεν εμπιστεύονταν τις κυβερνήσεις, τις θεωρούσαν ευάλωτες και ευεπίφορες σε πιθανές διολισθήσεις ή ανατιμήσεις με αποτέλεσμα να δημιουργείται μία ογκώδης, ακριβή και νευρική αγορά swaps έναντι νομισματικών μεταβολών. Ούτε εμπιστεύονται την ενδεχόμενη αγκύρωση των εθνικών νομισμάτων των χωρών μιας ενιαίας αγοράς. Το ενιαίο νόμισμα αποτελεί την απάντηση αυτών των δυσχερειών, αποτελεί ένα «τεράστιο πιστωτικό παράγωγο», ένα συμβόλαιο που κλειδώνει τις ισοτιμίες ώστε να καταστήσει συνεκτική την ενιαία αγορά.

Δεν είναι η κρίση υπερσυσσώρευσης και η υπέρβαση της μέσω της έντασης της εκμετάλλευσης της εργασίας και της επιτάχυνσης των εκκαθαριστικών λειτουργιών, αυτή που επέβαλε το €, ως ενιαίο νόμισμα, αλλά οι ίδιες οι αντιφάσεις εντός του Χ/Π συστήματος οδήγησαν σε αυτή τη λύση. Η κρίση υπερσυσσώρευσης είχε, λόγω των μακροχρόνιων πολιτικών αλλαγής επί τα χείρω στον τρόπο κατανάλωσης και αναπαραγωγής της

εργασιακής δύναμης, ξεπεραστεί, επειδή ακριβώς οι πολιτικές αυτές είχαν οδηγήσει σε ανάκαμψη των ποσοστών κέρδους.

Η θέση σας πως η Χ/Π σφαίρα παίζει σημαντικό ρόλο στην καπιταλιστική συσσωρευση είναι ορθή αλλά εντελώς αποσπασματική. Προφανώς και η πίστη είναι σημαντική στην καπιταλιστική συσσωρευση. Όμως η Χ/Π σφαίρα περιέχει διάφορα προϊόντα. Άλλα είναι τίτλοι ιδιοκτησίας, όπως οι μετοχές, άλλα όχι, όπως τα εταιρικά και κρατικά ομόλογα ή τα παράγωγα. Κάποια είναι καπιταλιστικά εμπορεύματα και κάποια όχι. Άρα το ζήτημα είναι να αναλυθεί το πώς προωθούν την καπιταλιστική συσσωρευση αφού προφανώς δεν την προωθούν κατά τον ίδιο τρόπο.

ΣΤ) Τα παράγωγα

Αυτά κατανοούνται ως Χ/Π προϊόντα, η αξία των οποίων προκύπτει από την αξία υποκειμένων προϊόντων, οντοτήτων αναφοράς, οι οποίες μπορεί να είναι από την μελλοντική τιμή του ρυζιού στην Κίνα, μέχρι τις διακυμάνσεις ενός ειδικού δείκτη στο χρηματιστήριο της Σιγκαπούρης. Η κακή σχέση της συντριπτικής πλειοψηφίας των μαρξιστών με την οικονομία του χρήματος, καλύτερα η εμμονή τους να «... αντιλαμβάνονται την οικονομία ως την πραγματική οικονομία των υλικών ροών» (Γ. Μηλιός-Δ. Τζανακόπουλος 2011), υποβίβασε τα παράγωγα σε μια παθολογική κατάσταση εντός της ούτως ή άλλως εξωβελιστέας Χ/Π σφαίρας.

Η εικόνα μας για αυτά άλλαξε χάρη στην έκδοση δύο σημαντικών βιβλίων, μαρξιστών συγγραφέων: «Της πολιτικής οικονομίας του Χ/Π συστήματος» των Μαγκότο Ίτο και Κώστα Λαπαβίτσα και του «Καπιταλισμός με παράγωγα» των Ντιρκ Μπράουαν και Μίχαελ Ράφερτ. Εκτός των άλλων, χάρη στις εργασίες σειράς μαρξιστών έχει αναζωπυρωθεί το ενδιαφέρον τόσο για τη Χ/Π σφαίρα, όσο και για τον ενδογενή χαρακτήρα του χρήματος με βάση το έργο του Μαρξ και του Κέυν.

Θα έλεγα ότι εσείς κινείστε στην πρώτη κατηγορία, όπου στις αναλύσεις σας το χρήμα αποτραβιέται από τη σκηνή, οπότε διολισθαίνετε συνεχώς στην περιγραφή μιας πραγματικής οικονομίας ταξικών σχέσεων και αξίας, σε αντιπαράθεση με ένα νομισματικό κόσμο αναπαραστάσης και στρεβλής παράστασης.

Κατ' αρχήν να παρατηρήσω πως ο ανωτέρω ορισμός των παραγώγων είναι περιοριστικός, εμπειρικός και τελικώς λανθασμένος. Αυτό διότι η τιμή τους δεν καθορίζεται πάντα από εκείνες των υπο-

κειμένων προϊόντων, αλλά πολλές φορές προκύπτουν πρώτα οι δικές τους τιμές και εν συνεχεία αυτές επικαθορίζουν αυτές των οντοτήτων αναφοράς, των υποκειμένων προϊόντων.

Συγκεκριμένο παράδειγμα αποτελεί το γεγονός πως η «...ανατιμολόγηση των CDS οδήγησε σε μια νέα φάση τιμολόγησης των χρηματοπιστωτικών τίτλων...» (Μηλιός-Σωτηρόπουλος 2010), δηλαδή σε μείωση των τιμών των ελληνικών κρατικών ομολόγων με συνακόλουθη αύξηση των επιτοκίων τους έναντι των ομολόγων βάσης, κάτι που πυροδοτεί την κρίση χρέους.

Τα παράγωγα προϊόντα αποτελούν κατ' αρχήν ένα βοηθητικό μέσον για τη διαχείριση του επιχειρηματικού κινδύνου. Αυτή η όψη τους είναι σημαντική διότι καθιστούν τον κίνδυνο εμπόρευμα. Είναι μέσα αντιστάθμισης κινδύνου ως συμβόλαια τα οποία καλύπτουν τις επιχειρήσεις από μεταβολές επιτοκίων (τα IRS), μεταβολές ισοτιμιών (τα swaps) ή έναντι κινδύνων από αγορά τίτλων (τα CDS).

Καίτοι όμως αυτή η όψη τους είναι σημαντική η σπουδαιότητα τους έγκειται, και εδώ είναι η σημαντική συνεισφορά των Μπράιαν και Ράφερτ, στο ότι αποκτούν χαρακτηριστικά χρήματος και συγχρόνως αποτελούν κεφάλαιο. Για παράδειγμα τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης (παράγωγα τύπου Forwards) αποτελούν μελλοντικές τιμές και συγχρόνως επιδρούν επί των σημερινών τιμών μια και «εναρμονίζουν τις σημερινές με τις μελλοντικές τιμές» (Παναγιώτου Γ. 2007)

Προφανώς ο κάτοχος ενός τέτοιου συμβολαίου κατέχει μια μορφή κεφαλαίου η οποία δεν είναι χρήμα, αν και εφόσον είναι τιμή έχει χαρακτηριστικά χρήματος, κατέχει όμως μια μορφή κεφαλαίου με ιδιοκτησία της επίδοσης της επιχείρησης στο μέλλον, χωρίς να κατέχει ούτε ένα μόριο της ιδιοκτησίας της επιχείρησης, χωρίς να κατέχει ενδεχομένως ούτε μία μετοχή. Αν στοχαστούμε λίγο τι κατέχει αυτός ο άνθρωπος θα διαπιστώσουμε πως κατέχει μια άκρωσ αφηρημένη και γενική μορφή κεφαλαίου, διότι δεν κατέχει ούτε «κεφάλαιο» ούτε «χρήμα». Το συμβόλαιο που κατέχει αποτελεί ένα σημείο σύγκλισης του κεφαλαίου και του χρήματος, ένα χαρτί που σπάζει τα όρια και του κεφαλαίου και του χρήματος.

Ο κάτοχος του συμβολαίου αυτού διαφέρει από τον κάτοχο μετοχών διότι ο δεύτερος κατέχει μέρος της επιχείρησης, με απαίτηση στα μερίσματα. Ο κάτοχος μετοχών κατέχει κεφάλαιο ως ιδιοκτήτης μέρους της επιχείρησης χωρίς να σχετίζεται, εν γένει, με την εντός αυτής παραγωγική διαδικασία. Ο κά-

τοχος του Forwards κατέχει τη μελλοντική επίδοση της επιχείρησης και έναντι αυτής της κατοχής μπορεί, εφόσον το συμβόλαιο του διαπραγματεύεται, (παράγωγο τύπου Futures) σε δευτερογενείς αγορές να γίνει κάτοχος ρευστότητας.

Ας δούμε από λίγο κοντύτερα τα CDS και τα Swaps. Ας θεωρήσουμε την επιχείρηση α της χώρας Α και τη β της χώρας Β με διαφορετικά νομίσματα, π.χ \$ και €. Η επιχείρηση α πωλεί στη β μέσα παραγωγής και αναμένει από αυτήν χρηματοροές ανά εξάμηνο στο νόμισμα προφανώς της χώρας Β. Επειδή όμως οι επιχειρήσεις α και β επιζητούν να προστατευθούν έναντι ανεπιθύμητων μεταβολών των νομισμάτων, απευθύνονται σε μία τράπεζα επενδύσεων και συντάσσουν συμβόλαια (swaps), σύμφωνα με τα οποία αν υπάρξουν ανεπιθύμητες μεταβολές των νομισμάτων τους, η τράπεζα επενδύσεων να καλύψει τη διαφορά. Οι επιχειρήσεις καταβάλλουν έναντι τούτου χρηματοροές στην τράπεζα επενδύσεων (επιτόκιο του swap).

Η επιχείρηση επίσης α είναι και κάτοχος εταιρικών ομολόγων της γ, με σταθερές χρηματοροές, και προφανώς επιζητεί να εξασφαλιστεί έναντι πιστωτικού συμβάντος στα ομόλογα της γ. Συντάσσει τότε με την τράπεζα επενδύσεων ένα συμβόλαιο (πιστωτικό παράγωγο τύπου CDS) ώστε να καλυφθεί έναντι πιθανού μελλοντικού πιστωτικού συμβάντος. Καθίσταται συνεπώς η τράπεζα επενδύσεων αγοραστής κινδύνου, έναντι χρηματοροής ανά μήνα εκ μέρους της επιχείρησης α (επιτόκιο του CDS). Η επιχείρηση α έχει τώρα το ρόλο του πωλητή κινδύνου.

Το swap αξιολογεί τη νομισματική σταθερότητα των χωρών Α και Β και το CDS αξιολογεί την ικανότητα της επιχείρησης γ να ανταποκριθεί στις χρηματοροές ανά εξάμηνο. Προφανώς και τα δύο παίζουν σημαντικό ρόλο στη σταθερότητα των συναλλαγών. Διευκολύνουν τη διαδικασία της καπιταλιστικής συσσώρευσης. Αλλά όχι μόνον. Ας υποθέσουμε πως οι ανωτέρω επιχειρήσεις α και β προβαίνουν σε επενδύσεις και δανειζονται χρήμα εκδίδοντας εταιρικά ομόλογα έναντι χρηματοροών ανά μήνα, χρήμα το οποίο φυσικά λειτουργεί ως κεφάλαιο. Η τράπεζες κάτοχοι των ομολόγων αυτών τότε προβαίνουν στη σύναψη CDS προκειμένου να προστατευτούν έναντι πιθανών μελλοντικών δυσχερειών των ανωτέρω επιχειρήσεων.

Αν φανταστούμε αυτά τα συμβόλαια ως μέρη ενός συνθέτου δικτύου CDS, τότε αυτά συσχετίζοντας τα κεφάλαια, «μετρούν» την κερδοφορία τους, μελετούν και αποτιμούν

τις κεφαλαιακές παραγωγικότητες, αναλύουν τους ισολογισμούς, λαμβάνουν υπ' όψιν τους τη χρηματιστηριακή τους θέση καθώς και τη μελλοντική χρηματιστηριακή αξία τους, αλλά κυρίως αμφισβητούν τη δυνατότητα της θεωρίας των «θεμελιακών μεγεθών» (Παναγιώτου Γ 2007) να αποφανθούν φερέγγυα για τα παραπάνω.

«Τιμολογούν», σε τελευταία ανάλυση τη δυνατότητα των επιχειρήσεων προς απόσπασση υπεραξίας, αλλά με ένα νέο πιο δυναμικό τρόπο από τη θεωρία των θεμελιακών μεγεθών.

Τα πιστωτικά αυτά παράγωγα τότε συσχετίζουν τις πιθανές μελλοντικές αποδόσεις των επιχειρήσεων, αποτυπώνουν τις οικονομικές εκτιμήσεις για αυτές, εντείνουν τη διαδικασία ανταγωνισμού μεταξύ τους. Εν τέλει, συνεπώς, συμβάλλουν στην τάση του ποσοστού κέρδους προς ένα ενιαίο ποσοστό κέρδους, αναδεικνύουν έτσι το συνολικό κοινωνικό κεφάλαιο.

Όμοια και τα swaps έναντι συναλλαγματικής μεταβολής, συγκροτούν ένα δίκτυο αποτίμησης των νομισμάτων. Τα swaps επιτοκίου και διασυναλλαγματικού επιτοκίου αποτελούν καταφυγή των σχετικών αξιών διαφορετικών νομισματικών μονάδων, είναι άξια τέκνα της κατάργησης του Bretton Woods, των σταθερών συναλλαγματικών ισοτιμιών, και στοιχεία της νεοφιλελεύθερης ρύθμισης, επιδιώκουν τη νέα εμπιστοσύνη στην αβεβαιότητα των νομισματικών μονάδων, διότι η κατάργηση των εθνικών ελέγχων επί των κεφαλαιακών κινήσεων σημαίνει υψηλούς ρυθμούς μετατροπής κεφαλαίων από το ένα νόμισμα στο άλλο. Επειδή αυτές οι κεφαλαιακές κινήσεις γίνονται υπό το κράτος των ευμετάβλητων συναλλαγματικών ισοτιμιών, προκύπτει αύξηση της αβεβαιότητας στη μετατροπή των εθνικών νομισμάτων.

Εκεί όμως που φαίνεται καθαρά η ανάμιξη διαφορετικών ειδών αποδόσεων, όχι κατ' ανάγκη κεφαλαιουχικών είναι στα CDO. Εσείς ορθώς βλέπετε την όψη της τιτλοποίησης, δηλαδή την προσπάθεια των Χ/Π οργανισμών να απαλλαγούν από στοιχεία του ενεργητικού τους, όπως είναι τα χορηγούμενα δάνεια ή άλλες μορφές χρέους. Χάνετε όμως τη δομή εντός της οποίας λαμβάνει χώρα. Τα πιστωτικά παράγωγα τύπου CDO.

Τα CDO είναι δομές εντός των οποίων εκδίδονται τίτλοι με βάση χρέη, δηλαδή με βάση ένα «ετερόκλητο» πλήθος δανείων ή ακόμη και ολόκληρων χαρτοφυλακίων. Οι δομές αυτές καθιστούν δυνατή τη σύμμιξη αυτών των λογίων-λογίων αποδόσεων κεφαλαιακών και μη, αυτών των χρηματο-

ροών. Ενώ όμως είστε γνώστες αυτών των δομών μένετε στην κερδοσκοπική τους όψη, οπότε χάνετε την κοινωνική τους διάσταση. Δεν βλέπετε πως τα CDO επιτελούν δύο αναπάντεχες λειτουργίες. Αφενός συμμετροποιούν τους χρηματοπιστωτικούς τίτλους και αφετέρου «αγκυρώνουν» (Μπράουαν- Ράφερτυ) το Χ/Π σύστημα.

Αν δούμε τη σύμμιξη των Χ/Π κεφαλαίων στα CDO που προσφέρει ένα ομόλογο σε \$ με επιτόκιο προσαρτημένο σε έναν χρηματιστηριακό δείκτη γερμανικών εταιρειών, κατανοούμε πως αυτό το ομόλογο είναι άμεσα εξαρτώμενο στις μεταβολές του εν λόγω δείκτη. Αυτό το ομόλογο ανέμιξε ομόλογα με μετοχές, άλλα αναμιγνύουν νομίσματα με μετοχές, άλλα ομόλογα με δείκτες εγχωρίων τιμών, άλλα δείκτες κάθε είδους με νομίσματα ή τιμές εμπορευμάτων. Εν γένει φαίνεται, λόγω της δομής των CDO, ότι αυτού του είδους τα παράγωγα δίνουν σε κάποια μορφή κεφαλαίου τα χαρακτηριστικά μιας άλλης.

Η ανάπτυξή τους είναι τεράστια διότι εξατομικεύονται και συνεπώς ικανοποιούν τις συνεχώς μεταβαλλόμενες ανάγκες των πελατών-επιχειρήσεων, κρατών, εταιρειών διαχείρισης αμοιβαίων κεφαλαίων, ακριβώς λόγω της ευελιξίας που τους προσφέρει η σύμμιξη και η συμμετροποίηση.

Σπάνε τους τοπικούς περιορισμούς διότι συνδυάζουν π.χ. τίτλους που προσφέρει μια ολλανδική εταιρεία με ένα χρηματιστηριακό δείκτη της Σγκαπούρης ή με ένα νόμισμα, όπως το γιεν και μπορούν να αγοραστούν από ένα επαγγελματικό ταμείο της Σουηδίας, από ημεδαπούς αγρότες του θεσσαλικού κάμπου και από γερμανούς συνταξιούχους στο Ζασμπρούκεν, όπως έγινε με τα σερτιφικά της Λέμαν Μπράδερς μέσω της Σίτιμπανκ.

Τα παράγωγα δεν είναι απλώς κάποια συμβόλαια, αλλά ενσωματώνουν μηχανισμούς συνεχούς επαναυπολογισμού, αφού λαμβάνουν υπ' όψιν τους τη δυναμική των δεικτών ή τη μεταβολή των βασικών επιτοκίων τα οποία περιέχουν. Συμετροποιούν και «αγκυρώνουν» το Χ/Π σύστημα όντας τα ίδια «πλωτά μέσα» (Γ. Παναγιώτου 2007)»

Τα πιστωτικά παράγωγα μέσω της σύμμιξης και της συμμετροποίησης διαφόρων μορφών κεφαλαίου «...μας επιτρέπουν την πρόσβαση στο κεφάλαιο εν γένει και το μονοπάτι από την αφηρημένη εργασία στο χρήμα εν γένει...» (Μπράουαν Ράφερτυ 2006)».

Άρα θα λέγαμε πως τα πιστωτικά παράγωγα εκφράζοντας τη δυναμική του κεφαλαίου εν γένει αναπαριστούν την αφηρημένη εργασία, άρα αποτελούν μορφές ύπαρξης

της, αφού συμμετροποιούν ενεργά λογίων-λογίων συγκεκριμένα κεφάλαια. Ενσαρκώνουν τη καπιταλιστική συσσώρευση, δεν την διευκολύνουν απλώς, όπως εσείς νομίζετε.

Αν όμως αυτή η ανάπτυξη έχει βάση και τα πιστωτικά παράγωγα τιμολογούν κεφαλαιακές επιδόσεις, συμμετροποιούν Χ/Π τίτλους, και συγχρόνως «αγκυρώνουν» το Χ/Π σύστημα, φέρουν δε και «εσωτερική» αξία λόγω των υπολογισμών που ενσωματώνουν προκειμένου να επιτελέσουν τις ανωτέρω λειτουργίες, τότε γιατί είναι εξωφρενικό να υποθέσουμε πως είναι «χρυσός»; Κάνουν, δηλαδή, ό,τι έκανε και ο χρυσός πριν αποσυρθεί από το ρόλο του ως εμπορευματικό χρήμα το οποίο εκπροσωπούσαν τα τραπεζογραμμάτια, η χάρτινη όψη του.

Γιατί λόγω όλων αυτών των λειτουργιών τους να μην κατανοούμε τα πιστωτικά παράγωγα ως τελικά ένα παγκόσμιο χρήμα, μια και συμβάλλουν αποφασιστικά στη συνεκτικότητα του Χ/Π συστήματος; Ως την εκδίκηση του εμπορευματικού χρήματος απέναντι στον χάρτινο εκπρόσωπό του, που εννοεί να τον εκπροσωπεί ενώ ο ίδιος (το εμπορευματικό χρήμα ως χρυσός) ξεπεράστηκε. Διότι το χάρτινο χρήμα δεκάρα δεν δίνει για τον χρυσό που υπάρχει ή δεν υπάρχει στις κεντρικές τράπεζες, παρά ορίζεται μόνον με βάση τη δυναμική της καπιταλιστικής συσσώρευσης.

Ο Μάρξ όμως προκρίμενο να κατανοήσει το χρήμα ακολούθησε το μονοπάτι του εμπορευματικού χρήματος, του χρυσού, ενώ φαίνεται πως είχε συναίσθηση της προσωρινότητας του χρυσού ως σημείου αγκύρωσης, ως σημείου αναφοράς.

Δυστυχώς οι σύγχρονοι μαρξιστές, πλην ελαχίστων εξαιρέσεων, δεν ασχολούνται με την κίνηση του χρήματος, και συνεπώς με την κίνηση των εμπορευμάτων ως ένα στιγμιότυπο της κίνησης αυτής, αλλά με «τις υλικές ροές...». Αλλιώς πώς να εξηγήσω ότι ο αδιαφανής κόσμος που απλώς ανέφερα στην παράγραφο περί παραγώγων, κόσμος που γέννησε την κρίση και υπέρ του οποίου, δηλαδή στην κατεύθυνση της υπέρβασης των ανισοροπιών του, επιδιώκεται το ξεπέρασμά της, νοείται από σας ως ένας κόσμος στρεβλών αναπαραστάσεων, «καινοτόμων» και «ριψοκίνδυνων προϊόντων», χώρος δράσης των ραντιέρηδων, έτσι που να θριαμβεύει η κεϋνσιανή ερμηνεία.

** Ο Γ. Παπαδόπουλος είναι καθηγητής, πρώην πρόεδρος της ΕΛΜΕ Άνω Λιοσίων.*

μερικές σκέψεις για την αναβάθμιση της τεχνικής επαγγελματικής εκπαίδευσης

γράφει ο Δημήτρης Καρυώτης

Οι τελευταίες δεκαετίες χαρακτηρίζονται από μεγάλες ανατροπές στο χαρακτήρα και στη δομή των περισσότερων επαγγελματικών δραστηριοτήτων.

Η τερατώδης ανάπτυξη των νέων τεχνολογιών δημιούργησε νέα δεδομένα. Πολλές επαγγελματικές δραστηριότητες, που άλλοτε απαιτούσαν εμπειρικές γνώσεις ή γνώσεις επιπέδου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, συρρικνώθηκαν δραματικά, ενώ στις περισσότερες οι τεχνολογικές εξελίξεις ανάγκασαν τους εργαζόμενους να κάνουν αγώνα δρόμου για να μπορέσουν να παραμείνουν ενεργοί στην επαγγελματική τους δραστηριότητα. Αυτοί που δεν τα κατάφεραν άλλαξαν αντικείμενο εργασίας ή έμειναν άνεργοι.

Η νέα πραγματικότητα, γι' αυτή την κατηγορία των επαγγελματιών, απαιτεί καλές θεωρητικές γνώσεις για την κατανόηση των νέων δεδομένων και την ανάπτυξη δεξιοτήτων στις εφαρμογές των νέων τεχνολογιών, που είναι διάσπαρτες πλέον σε όλα τα σύγχρονα επαγγέλματα. Η εποχή που κάποιος μάθαινε το επάγγελμά του εργαζόμενος δίπλα σε κάποιον έμπειρο επαγγελματία έχει περάσει χωρίς επιστροφή. Είναι αναγκαίο πλέον ο νέος άνθρωπος να έχει όλες τις γενικές γνώσεις που απαιτούνται, όχι για να μπορεί να κατανοήσει το γνωστικό αντικείμενο ενός επαγγέλματος σήμερα, αλλά να μπορεί να κατανοήσει και να αφομοιώσει τις τεχνολογικές εξελίξεις που θα έλθουν αύριο.

Αυτή η νέα πραγματικότητα οδηγεί στην αναγκαιότητα καθιέρωσης 12χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης, με παράλληλη μετακίνηση της επαγγελματικής εξειδίκευσης για μετά το 12χρονο υποχρεωτικό σχολείο.

Η Δευτεροβάθμια εκπαίδευση πρέπει να μετατραπεί σε ένα Πολυτεχνικό Σχολείο, που να είναι απαλλαγμένο απ' το σημερινό εξετασιοκεντρικό του χαρακτήρα, με αυτοδύναμο εκπαιδευτικό και παιδαγωγικό ρόλο, που δεν θα λειτουργεί ως προθάλαμος για την τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Το σχολείο αυτό πρέπει να έχει ως αντικειμενικούς στόχους:

Την κατάκτηση της γενικής γνώσης που έχει ανάγκη ο νέος άνθρωπος για να μπορεί να κατανοήσει τον κόσμο και φυσικά τις σύγχρονες τεχνολογικές εξελίξεις.

Την ανάπτυξη μιας ευρύτερης παιδείας με την κατάκτηση των πολιτισμικών αξιών της ανθρωπότητας.

Την ανάπτυξη της κριτικής του ικανότητας.

Μέσα στο πρόγραμμα αυτού του σχολείου πρέπει να διαχέονται οι βασικές γνώσεις των σύγχρονων επιστημών και τεχνολογιών, που πολλές απ' αυτές μπορεί να διδάσκονται και μέσω εργαστηριακών μαθημάτων. Στα πλαίσια αυτού του σχολείου πρέπει να υπάρχει ένα σύγχρονο δίκτυο που με επιστημονικούς τρόπους να αναδεικνύει τα ενδιαφέροντα και τις κλίσεις των μαθητών, για να μπορούν οι ίδιοι στη συνέχεια να επιλέξουν, ανάλογα με τις δυνατότητες και τα ενδιαφέροντά τους, τον τομέα επαγγελματικών δραστηριοτήτων που προτιμούν. Είναι αυτονόητο ότι στο σχολείο αυτό πρέπει να εφαρμόζεται ένα δίκτυο ενίσχυσης των «αδύνατων» μαθητών, λειτουργικά και δομικά ενταγμένο μέσα στη λειτουργία του σχολείου.

Το εκπαιδευτικό προσωπικό αυτού του σχολείου, πρέπει να είναι μόνιμο, οργανικά ενταγμένο μέσα στη σχολική μονάδα. Αυτό σημαίνει την κατάργηση του θεσμού των ωρομισθίων και την ελαχιστοποίηση των αναπληρωτών εκπαιδευτικών μόνο για τις έκτακτες ανάγκες.

ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ ΤΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Το σχολείο της Επαγγελματικής εκπαίδευσης θα λειτουργεί μετά απ' το 12χρονο σχολείο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Το επαγγελματικό σχολείο πρέπει να είναι διετές, δημόσιο, ενταγμένο στο Υπουργείο Παιδείας, με μόνιμο εκπαιδευτικό προσωπικό και όρους λειτουργίας του δημόσιου σχολείου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Οι τομείς και οι ειδικότητες πρέπει να καλύπτουν τους τομείς και τις ειδικότητες των σημερινών σχολείων ΕΠΑΛ-ΕΠΑΣ με την προσθήκη και άλλων που θα κριθούν αναγκαίες.

Οι απόφοιτοι του Επαγγελματικού Σχολείου πρέπει να έχουν ξεκάθαρα Επαγγελματικά δικαιώματα.

Ο στόχος αυτού του σχολείου πρέπει να είναι η εκπαίδευση των μαθητών για την απόκτηση ολοκληρωμένων γνώσεων (θεωρητικών και δεξιοτήτων) ενός ολοκληρωμένου γνωστικού αντικείμενου που ορίζεται ως επάγγελμα.

Το επαγγελματικό πτυχίο του σχολείου αυτού πρέπει να παραπέμπει σε συγκεκριμένα επαγγελματικά δικαιώματα.

Οι απόφοιτοι του Επαγγελματικού Σχολείου, μετά την απόκτηση του πτυχίου, προσλαμβάνονται σε επιχειρήσεις του Δημόσιου και Ιδιωτικού τομέα, με ευθύνη της Πολιτείας και με εποπτεία του Υπουργείου Παιδείας, για την απόκτηση του απαραίτητου χρόνου προϋπηρεσίας που οδηγεί στην απόκτηση της άδειας άσκησης επαγγέλματος. Όλο το διάστημα αυτό έχουν πλήρη εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα. Το σχολείο της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πρέπει να ενσωματώσει στη λειτουργία του και όλους τους διάσπαρτους, σήμερα, θεσμούς της κατάρτισης (IEK, ΚΕΚ κλπ). Οι δραστηριότητές του στον τομέα αυτό πρέπει να είναι:

Α) Εξειδικεύσεις μέσα στα πλαίσια των επαγγελματικών ειδικοτήτων των αποφοίτων της διετούς επαγγελματικής εκπαίδευσης.

Β) Επανακατάρτιση παλιών αποφοίτων για τις νέες τεχνολογικές εξελίξεις στο επάγγελμά τους

Όλοι οι υπόλοιποι θεσμοί κατάρτισης πρέπει να καταργηθούν.

ΟΙ ΕΠΙΛΟΓΕΣ ΤΟΥ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ Η ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΗΣ ΟΛΜΕ

Από τα μέχρι τώρα δημοσιοποιημένα κείμενα του Υπουργείου Παιδείας προκύπτει ότι στις προθέσεις του είναι να καταργήσει τους θεσμούς των ΕΠΑΛ-ΕΠΑΣ, που λειτουργούν στα πλαίσια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και να ιδρύσει ένα τύπο Τεχνολογικού Λυκείου που θα ενσωματώνει τους καταργούμενους τύπους σχολείων με τη δυνατότητα ενός μεταδευτεροβάθμιου έτους εξειδίκευσης.

Είναι γνωστό ότι και η ΟΛΜΕ, στις προτάσεις της για την Τεχνική Εκπαίδευση από το 2006, έχει μια αντίστοιχη πρόταση κατά το μέρος που αφορά τη σημερινή πραγματικότητα στην προοπτική για την δημιουργία «...ενός πραγματικού Ενιαίου Λυκείου, που θα αξιοποιεί τα θετικά χαρακτηριστικά του Πολυκλαδικού Λυκείου, στο πλαίσιο της καθιέρωσης της 12χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης...». Επίσης η πρόταση της ΟΛΜΕ αναφέρει ότι «Για τη δημιουργία αυτού του Ενιαίου Λυκείου απαιτείται σαφές χρονοδιάγραμμα, ώστε να αποκτήσει πρακτικό αντίκρισμα και η όποια δέσμευση της Πολιτείας».

Μέχρι την καθιέρωση ενός Ενιαίου Λυκείου ως μοναδικού τύπου σχολείου η ΟΛΜΕ προτείνει «...την ύπαρξη μεταβατικού σταδίου, που είναι αναγκαίο για την ουσιαστική αναβάθμιση και ισότιμη ένταξη της ΤΕΕ στη λυκειακή βαθμίδα».

Στην κατεύθυνση αυτή προτείνει «Να δημιουργηθεί μια και μόνη δομή επαγγελματικής εκπαίδευσης σε λυκειακό επίπεδο μετά το γυμνάσιο, σχεδιασμένη στην κατεύθυνση της καθιέρωσης 12χρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης». Και συνεχίζει «Για αυτό είναι απαραίτητη η υπαγωγή στο ΥΠΕΠΘ όλων των σχολικών μονάδων που προσφέρουν σήμερα τεχνικό-επαγγελματική εκπαίδευση και ανήκουν σε άλλα υπουργεία (ΟΑΕΔ, ΟΤΕΚ, Υγείας, Γεωργίας). Είναι απαραίτητη, επίσης, η κατάργηση των μεταγυμνασιακών ΙΕΚ και κάθε άλλης μορφής επαγγελματικής εκπαίδευσης ή κατάρτισης πριν τα 18 χρόνια του μαθητή και μέχρι την ολοκλήρωση του 12ετούς υποχρεωτικού κύκλου εκπαίδευσης».

Για το Μεταλυκειακό έτος ειδίκευσης η πρόταση της ΟΛΜΕ αναφέρει: «Θα πρέπει το επίπεδο β (2) να χορηγείται με την αποφοίτηση από το λύκειο και το επίπεδο γ (3) να το χορηγεί μια εκπαιδευτική δομή ενταγμένη στο δημόσιο εκπαιδευτικό σύστημα και να μην αφευθεί στο θολό περιβάλλον των ΙΕΚ και ΚΕΚ και των λοιπών δομών κατάρτισης αλλά και βορά στον ιδιωτικό τομέα. Γι' αυτό θα πρέπει να δημιουργηθεί Μεταλυκειακό Έτος Ειδίκευσης, με την ευθύνη της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οργανικά ενταγμένο στο Λύκειο της ΤΕΕ, που θα αξιοποιεί την υποδομή και το εκπαιδευτικό προσωπικό των επαγγελματικών λυκείων, και θα περιέχει το σύνολο των ειδικοτήτων που παρέχονται σήμερα».

Είναι σαφές ότι οι προθέσεις του Υπουργείου Παιδείας θα κριθούν με βάση τις παραπάνω προτάσεις της ΟΛΜΕ που ανοίγουν το δρόμο για αναβάθμιση της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στην κατεύθυνση για την καθιέρωση υποχρεωτικής 12χρονης εκπαίδευσης

με την καθιέρωση στη λυκειακή βαθμίδα ενός τύπου σχολείου στα πλαίσια της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

ΤΟ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να παρθούν πολύ συγκεκριμένα μέτρα και να διατεθούν όλοι οι απαραίτητοι οικονομικοί πόροι για να υπάρξει ως αποτέλεσμα η αναβάθμιση της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης. Άλλωστε πρέπει να συνειδητοποιηθεί απ' όλους ότι η Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση είναι ακριβή υπόθεση.

Α. ΜΑΘΗΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

Προϋπόθεση της προσπάθειας αναβάθμισης της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης αποτελεί η φοίτηση σ' αυτήν μαθητικού δυναμικού που να έχει κατακτήσει το σύνολο των προσαποτιμωμένων γνώσεων που είναι απαραίτητες για την κατανόηση και κατάκτηση των νέων γνωστικών αντικειμένων.

Η σημερινή πραγματικότητα

Είναι γνωστό ότι στα σχολεία της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης συσσωρεύεται το σύνολο των μαθητών της υποχρεωτικής εκπαίδευσης που χαρακτηρίζονται ως «αδύνατοι μαθητές».

Ανέκαθεν η Τεχνική Εκπαίδευση απευθύνονταν σε μαθητές των κατώτερων οικονομικά στρωμάτων του Ελληνικού πληθυσμού, που στα τελευταία χρόνια συμπληρώθηκαν με τους παλιννοστούντες και τους οικονομικούς μετανάστες. Έτσι κι' αλλιώς τα κομμάτια αυτά του πληθυσμού δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα να αντεπεξέλθουν στο τεράστιο οικονομικό βάρος της προετοιμασίας για την είσοδο στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Όσον αφορά τους παλιννοστούντες και τους αλλοδαπούς μαθητές εκτός απ' την οικονομική ανέχεια, ανασταλτικός παράγοντας αποτελεί και το πρόβλημα της γλώσσας, μιας και οι υποδομές υποστήριξης αυτών των μαθητών ήταν και εξακολουθούν να είναι ανύπαρκτες.

Οι πιο πολλοί απ' αυτούς δεν μπορούν να καταγράψουν τις σκέψεις τους στο χαρτί και η γραφή τους είναι ασύντακτη. Επίσης πολλοί απ' αυτούς δεν έχουν κατακτήσει τις τέσσερες πράξεις της αριθμητικής.

Εκ' των πραγμάτων είναι αδύνατον να παρακολουθήσουν το επίπεδο των γενικών μαθημάτων που διδάσκονται στη Λυκειακή βαθμίδα και των γνωστικών αντικειμένων που απαιτούνται για τα σύγχρονα επαγγέλματα.

Για την πλειοψηφία των μαθητών της Τεχνικής Εκπαίδευσης είναι ίσως η μοναδική ευκαιρία για κοινωνική ένταξη, έστω και με την μορφή του φτηνού απασχολισμού εργατοτεχνικού προσωπικού

Πώς φτάσαμε ως εδώ

Με τη θεσμοθέτηση της υποχρεωτικής εννιάχρονης εκπαίδευσης και την κατάργηση των ενδιάμεσων εξετάσεων απ' το Δημοτικό στο Γυμνάσιο και απ' το Γυμνάσιο στο Λύκειο το σχολείο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης από επιλεκτικό έγινε μαζικό.

Η θεσμοθέτηση της υποχρεωτικής εννιάχρονης εκπαίδευσης, στο τέλος της 10ετίας του 1970 και το άνοιγμα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε περισσότερους αποφοίτους της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, αποτέλεσαν το όχημα για τη μετάβαση σε ένα ανθρώπινο δυναμικό ικανό να στελεχώσει την οικονομική πραγματικότητα της χώρας σ' ένα τοπίο που το κύριο χαρακτηριστικό της ήταν η απαρχή της ραγδαίας ανάπτυξης της τεχνολογίας.

Η μετάβαση, όμως, απ' το επιλεκτικό στο μαζικό σχολείο έγινε με άναρχο τρόπο, χωρίς την οικονομική και πολιτική στήριξη σε θεσμούς και υποδομές, που ήταν και είναι απαραίτητες για την κατάκτηση απ' το σύνολο των μαθητών του ελάχιστου επιπέδου γνώσεων, στο τέλος της εννιάχρονης υποχρεωτικής εκπαίδευσης.

Είναι σαφές ότι ο στόχος αυτός δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί μόνο με τον δάσκαλο ή τον καθηγητή της τάξης, γιατί, κατά γενική

ομολογία, αυτός είναι αναγκασμένος να προχωράει στην εκπαιδευτική διαδικασία με βάση το μέσο όρο της τάξης. Έτσι οι «αδύνατοι» μαθητές, όσοι δεν απομακρύνονται απ' το σχολείο ως μαθητική διαρροή, περνάνε απ' τις τάξεις συσσωρεύοντας γνωστικά κενά αντί για γνώσεις.

Έτσι η συσσώρευση «αδύνατων» μαθητών απ' το Δημοτικό έως το Γυμνάσιο, λόγω έλλειψης ουσιαστικών θεσμών και υποδομών ενίσχυσης για την κάλυψη των βασικών τους εκπαιδευτικών κενών, οδηγεί στην αναγκαστική μετακύλιση του προβλήματος στη λυκειακή βαθμίδα. Η συντριπτική πλειοψηφία των μαθητών αυτών, όσοι δεν εγκαταλείψουν το σχολείο ως μαθητική διαρροή, συσσωρεύεται αναγκαστικά στα σχολεία της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, με τα γνωστά αποτελέσματα της ουσιαστικής αδυναμίας παρακολούθησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας.

Η προσπάθεια ενίσχυσης των μαθητών αυτών στα πλαίσια της λυκειακής βαθμίδας αποτελεί ημίμετρο, γιατί δεν είναι δυνατόν να καλυφθούν τα εκπαιδευτικά κενά, που συσσωρεύτηκαν από καταβολής σχολείου.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος

Στην ουσία το πρόβλημα της αναβάθμισης της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης αποτελεί ουσιαστικό πρόβλημα αναβάθμισης του συνόλου της Εκπαίδευσης απ' την είσοδο του μαθητή στην εκπαιδευτική διαδικασία. Στα πλαίσια αυτής της αναβάθμισης απαιτούνται εκπαιδευτικοί θεσμοί υποστήριξης αλλά και υποδομές που θα στηρίζουν αυτή την προσπάθεια. Οι θεσμοί αυτοί επιβάλλεται να ξεκινούν απ' την είσοδο του μαθητή στην εκπαιδευτική διαδικασία. Η πολιτεία οφείλει να ενσωματώσει το θεσμό της ενίσχυσης των «αδύνατων» μαθητών μέσα στον θεσμό του σχολείου. Για το σκοπό αυτό επιβάλλεται να καλυφθούν οι σχολικές μονάδες με το κατάλληλο μόνιμο προσωπικό, αλλά και με τις υποδομές υποστήριξης που απαιτούνται.

Β. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

1. Μαθήματα Γενικής Παιδείας

Η διδασκαλία των μαθημάτων της Γενικής Παιδείας πρέπει να συνδυάζει την αναγκαιότητα των γνώσεων που απαιτείται να πάρουν οι μαθητές, σε συνδυασμό με τις αντικειμενικές γνωστικές ιδιαιτερότητες που αναφέρθηκαν πιο πάνω. Οι δρόμοι κατανόησης των γνώσεων είναι διαφορετικοί για τους μαθητές που επιλέγουν ή αναγκάζονται να επιλέξουν την Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση.

Πρέπει να γίνεται προσπάθεια η διδασκαλία των μαθημάτων να γίνεται με πιο παραστατικούς τρόπους, τα βιβλία να έχουν παραδείγματα και ασκήσεις μέσα απ' την καθημερινή πραγματικότητα της ζωής, που να παραπέμπουν και να εκμαιεύονται απ' τον τομέα και ειδικότητα που παρακολουθεί ο κάθε μαθητής. Τα μαθήματα των φυσικών επιστημών να εμπεριέχουν πολλές εργαστηριακές ασκήσεις και να γίνεται προσπάθεια το μάθημα να περνάει μέσα απ' το εργαστήριο.

2. Μαθήματα Ειδικότητας.

Το βασικό πρόβλημα στη διδασκαλία των μαθημάτων των ειδικοτήτων είναι ο διαχωρισμός τους σε θεωρία και Εργαστήριο.

Επί σειρά ετών ένα γνωστικό αντικείμενο που χαρακτηρίζεται ως μάθημα ειδικότητας διαχωρίζεται σε θεωρία, που διδάσκεται από κάποιον εκπαιδευτικό και σε εργαστήριο που διδάσκεται τις περισσότερες φορές από άλλον ή άλλους εκπαιδευτικούς.

Πριν το 1998 η συντριπτική πλειοψηφία των εκπαιδευτικών που δίδασκαν τη θεωρία δεν συμμετείχαν καθόλου στη διδασκαλία του εργαστηριακού μαθήματος. Τα δύο κομμάτια αντιμετωπιζόνταν σαν δυο ξεχωριστά γνωστικά αντικείμενα !!!!! Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα να μεταδίδεται ξεχωριστά η γνώση στους μαθητές χωρίς να συγχρονίζεται η εκπαιδευτική διαδικασία της θεωρίας με αυτήν του εργα-

στηρίου. Έτσι επικράτησε η λάθος αντίληψη, τόσο στους μαθητές όσο και στους εκπαιδευτικούς, ότι πρόκειται για δυο ξεχωριστά γνωστικά αντικείμενα. Με τον τρόπο αυτόν συντηρήθηκε για χρόνια η λαθεμένη αντίληψη του διαχωρισμού της θεωρίας απ' την πράξη, τόσο στην κοινωνία (που αντικειμενικά για ιστορικούς λόγους είχε την αντίληψη του πρακτικού τεχνίτη), όσο και μέσα στα σχολεία της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης στο μαθητικό και στο εκπαιδευτικό προσωπικό. Απ' το 1999 και μετά, έγινε μια προσπάθεια σύνθεσης στη διδασκαλία του γνωστικού αντικειμένου με την καθιέρωση μεικτού μαθήματος (Θ+Ε), που στην αρχή οι δυο κλάδοι βαθμολογούνταν ξεχωριστά για να υπολογιστεί ο Μ.Ο του μαθήματος, στη συνέχεια με την καθιέρωση ενιαίας βαθμολογίας.

Αυτό όμως δεν έλυσε το πρόβλημα γιατί εξακολουθεί να υπάρχει διαχωρισμός στην εκπαιδευτική διαδικασία μιας και το μάθημα γίνεται στις περισσότερες των περιπτώσεων από διαφορετικούς εκπαιδευτικούς. Το πρόβλημα επέτεινε ο κτηριακός και συνεπακόλουθα ο διοικητικός διαχωρισμός των σχολικών μονάδων της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, σε κύρια σχολική μονάδα όπου διδάσκονται τα θεωρητικά μαθήματα και σε Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο (ΣΕΚ) όπου διδάσκονται τα εργαστηριακά μαθήματα. Το πρόβλημα το επιτείνει το γεγονός ότι τα ΣΕΚ εξυπηρετούν, πολλές φορές, στην ίδια βάρδια περισσότερα από ένα σχολεία της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Η αντιμετώπιση του προβλήματος

Επιβάλλεται να θεσμοθετηθεί η ενοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας έτσι ώστε ένα γνωστικό αντικείμενο που αποτελεί μεικτό μάθημα (Θ+Ε) να γίνεται από έναν εκπαιδευτικό. Εξάιρεση να υπάρχει μόνο στην περίπτωση που υπάρχει ανυπέρβλητο εμπόδιο με την κάλυψη του υποχρεωτικού ωραρίου των εκπαιδευτικών ή άλλο αντικειμενικό πρόβλημα. Αν υπάρχει κάποιο αντικειμενικό πρόβλημα που επιβάλλει το διαχωρισμό του μαθήματος, πρέπει να αιτιολογείται. Στην περίπτωση που ο διαχωρισμός των επιμέρους κλάδων ενός γνωστικού αντικειμένου δεν είναι δυνατόν να ξεπεραστεί, επιβάλλεται να υπάρχει πολύ καλή συνεργασία των εκπαιδευτικών που διδάσκουν τους κλάδους του γνωστικού αντικειμένου. Η εκπαιδευτική διαδικασία στην περίπτωση αυτή πρέπει να ελέγχεται και να υποβοηθείται απ' το σχολείο και τους θεσμούς υποβοήθησης του εκπαιδευτικού έργου.

Εννοείται ότι στο σχεδιασμό της ενοποίησης της εκπαιδευτικής διαδικασίας θα ενταχθούν και οι εκπαιδευτικοί που διατίθενται εξ' ολοκλήρου στα Σχολικά Εργαστηριακά Κέντρα (Διευθυντής, Τομεάρχες, Υπεύθυνοι Εργαστηρίων), που στην περίπτωση αυτή οι θεωρητικές ώρες του γνωστικού αντικειμένου θα πραγματοποιούνται στις εγκαταστάσεις του ΣΕΚ και κατά προτεραιότητα στην αίθουσα του εργαστηρίου αν αυτό είναι εφικτό απ' το πρόγραμμα λειτουργίας.

Επίσης μέσα στις αίθουσες των εργαστηρίων πρέπει να διδάσκονται οι θεωρητικές ώρες όλων των αντίστοιχων Μεικτών Μαθημάτων και απ' τους εκπαιδευτικούς που δεν είναι υπεύθυνοι εργαστηρίου, αν αυτό είναι εφικτό απ' το πρόγραμμα τόσο του εργαστηρίου, όσο και του εκπαιδευτικού. Στην περίπτωση που το θεωρητικό τμήμα του γνωστικού αντικειμένου δεν είναι εφικτό να διδαχθεί στην αίθουσα του εργαστηρίου, επιβάλλεται να υπάρχει οργανωμένη τάξη στο κτήριο που στεγάζεται η σχολική μονάδα ή στο ΣΕΚ, με μέσα προβολής (βιντεοπροβολέας μέσω Η/Υ κλπ), αλλά και βασικά εποπτικά μέσα και πινακίδες προσομοίωσης. Πρέπει να γίνει κατανοητό ότι διδασκαλία σε θεωρητικό μάθημα ειδικότητας σε αίθουσα με μόνο εφόδιο τον πίνακα διδασκαλίας δεν είναι εφικτή.

Γ. ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Κτηριακή Υποδομή

Η αρχιτεκτονική δομή των σχολικών μονάδων της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης πρέπει να υπηρετεί την ενοποίηση

της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Επιβάλλεται η κατασκευή κτηρίων, όπου για κάθε αίθουσα Εργαστηρίου να υπάρχει οργανικά δεμένη με το εργαστήριο και αίθουσα διδασκαλίας. Ο αντικειμενικός στόχος είναι, για τη διδασκαλία του θεωρητικού τμήματος του γνωστικού αντικειμένου να υπάρχει άμεση πρόσβαση στα εποπτικά μέσα και στους προσομοιωτές, που ούτως ή άλλως βρίσκονται στο εργαστήριο, αλλά και στον υπόλοιπο εξοπλισμό του εργαστηρίου που μπορεί να προσφερθεί για επίδειξη αν το επιβάλει η εκπαιδευτική διαδικασία.

Σήμερα, άλλωστε, όπου είναι δυνατόν (θέμα χώρου), μέσα στα εργαστήρια υπάρχει οργάνωση τάξης με θρανία που εξυπηρετεί την ανάπτυξη των εργαστηριακών ασκήσεων, αλλά σε πολλά ΣΕΚ και των ωρών της θεωρίας του αντίστοιχου γνωστικού αντικειμένου.

Η πραγματικότητα

Το σχολείο της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης αποτελείται από δυο ξεχωριστά κτηριακά συγκροτήματα.

Α. Το κτήριο της σχολικής μονάδας

Το κτήριο της σχολικής μονάδας της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, συνήθως στις μεγάλες πόλεις, το μοιράζονται δυο σχολικές μονάδες της ΤΕΕ ή και με σχολική μονάδα Γενικής κατεύθυνσης.

Ως επί το πλείστον αποτελείται από αίθουσες διδασκαλίας που ως εφόδιο για την εκπαιδευτική διαδικασία έχουν μόνο τον πίνακα. Από πολλές απουσιάζει και η... μπρίζα ρεύματος κοντά στον πίνακα για να υπάρχει η δυνατότητα από κάποιον εκπαιδευτικό να συνδυάσει το μάθημα με κάποια προβολή.

Στην καλύτερη περίπτωση το σχολείο διαθέτει έναν ή δυο βιντεοπροβολείς μέσω Η/Υ και άλλα τόσα Γραφοσκόπια για προβολή Διαφανειών. Απουσιάζουν παντελώς τα εποπτικά μέσα και οι προσομοιωτές. Άλλωστε δεν μπορεί να υπάρχει τέτοιος εξοπλισμός όταν οι αίθουσες διδασκαλίας είναι γενικής χρήσης, όπου εναλλάσσονται μαθητές διαφόρων τμημάτων και ειδικοτήτων και φυσικά δεν παρέχουν καμία ασφάλεια αφού στη συντριπτική πλειοψηφία τους δεν κλειδώνουν. Είναι προφανές ότι σ' αυτά τα κτήρια με τη συγκεκριμένη υποδομή δεν μπορούν να γίνουν μαθήματα ειδικοτήτων. Ακόμη και στα μαθήματα γενικής παιδείας είναι εξαιρετικά δύσκολο ο εκπαιδευτικός να προσπαθήσει να κάνει το μάθημά του πιο παραστατικό με τη χρήση εποπτικών μέσων. Δεν είναι δυνατόν ο εκπαιδευτικός για μια διδακτική ώρα να μεταφέρει και να στήνει τόσο τα εποπτικά μέσα προβολής όσο και τον υπόλοιπο εποπτικό εξοπλισμό που χρειάζεται για το μάθημα της ημέρας.

Αντιμετώπιση του προβλήματος

Είναι αναγκαίο να οργανωθούν αίθουσες διδασκαλίας για κάθε γνωστικό αντικείμενο ή για ομάδα ομοειδών γνωστικών αντικειμένων. Οι αίθουσες αυτές πρέπει να διαθέτουν προδιαγραφές προβολής με σταθερή εγκατάσταση βιντεοπροβολέα μέσω Η/Υ, με εξοπλισμό αναπαραγωγής ήχου. Παράλληλα οι αίθουσες αυτές πρέπει να διαθέτουν εποπτικό εξοπλισμό που να καλύπτουν τα γνωστικά αντικείμενα που διδάσκονται σ' αυτές.

Β. Το κτήριο του Σχολικού Εργαστηριακού Κέντρου

Όλα τα Σχολικά Εργαστηριακά Κέντρα λειτουργούν σε αυτοτελή κτηριακά συγκροτήματα, που, στις περισσότερες των περιπτώσεων, είναι απομακρυσμένα απ' το κτήριο της σχολικής μονάδας.

Τα περισσότερα απ' αυτά εξυπηρετούν περισσότερες από μια σχολική μονάδα και λειτουργούν καθ' όλη τη διάρκεια της ημέρας, που μπορεί να φτάσει έως τις 10:30 μμ για τα ΣΕΚ που εξυπηρετούν νυχτερινά σχολεία.

Αυτά τα κτηριακά συγκροτήματα πρέπει να κατασκευάζονται με ειδικές τεχνικές προδιαγραφές, που να καλύπτουν τη λειτουργία των εργαστηρίων των ειδικοτήτων. Στην ουσία πρόκειται για πολυβιομη-

χανικά κτήρια. Αυτά τα συγκροτήματα πρέπει να κατασκευάζονται πλέον, έτσι ώστε να αποτελούν το μοναδικό σχολικό συγκρότημα της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Σήμερα πολλά απ' αυτά λειτουργούν σε παντελώς ακατάλληλα κτήρια, που δεν καλύπτουν παρά ελάχιστες απ' τις προδιαγραφές λειτουργίας των εργαστηρίων που φιλοξενούν, τόσο από άποψη χώρων όσο και από άποψη τεχνολογικής υποδομής υποστήριξης των χώρων των εργαστηρίων.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα η Δυτική Αττική (περιοχή Θριασίου Πεδίου, Μεγαρίδα, Λιόσια), όπου απ' τα τέσσερα (4) ΣΕΚ που λειτουργούν, μόνο το ένα (Ελευσίνα) είναι σχολικό κτήριο που κατασκευάστηκε για το συγκεκριμένο ρόλο και αυτό με προδιαγραφές κτηρίου που σχεδιάστηκε για τα Γρεβενά !!!! Είναι προφανές ότι και αυτό σήμερα δεν καλύπτει τις πραγματικές ανάγκες.

1. Εργαστηριακές Αίθουσες

Οι αίθουσες αυτές πρέπει να καλύπτουν πολύ συγκεκριμένες προδιαγραφές για να μπορούν να φιλοξενήσουν τόσο τον εργαστηριακό εξοπλισμό που είναι απαραίτητος για κάθε γνωστικό αντικείμενο, αλλά και το μέγιστο αριθμό μαθητών, που με τα σημερινά δεδομένα δεν πρέπει να ξεπερνούν τους 20. Για εργαστηριακούς χώρους που η επιφάνειά τους είναι κάτω απ' την προβλεπόμενη ελάχιστη επιφάνεια, επιβάλλεται να υπάρχει αναλογική μείωση του αριθμού των μαθητών ανά τάξη, απ' το μέγιστο προβλεπόμενο όριο.

Πρέπει να κατανοηθεί ότι η ελάχιστη αναγκαία επιφάνεια ανά μαθητή, για τα εργαστήρια, αποτελεί βασικό στοιχείο ασφάλειας, τόσο για τους εκπαιδευόμενους μαθητές, όσο και για τον έλεγχο και διασφάλιση του εργαστηριακού εξοπλισμού. Βέβαια η ελάχιστη επιφάνεια ανά μαθητή πρέπει να προδιαγράφεται ξεχωριστά για κάθε γνωστικό αντικείμενο, άρα και για κάθε εργαστήριο, διότι δεν είναι ο ίδιος βαθμός επικινδυνότητας σε κάθε περίπτωση.

2. Εργαστηριακός Εξοπλισμός

Για κάθε γνωστικό αντικείμενο επιβάλλεται να υπάρχει αναλυτικός κατάλογος του αναγκαίου εξοπλισμού που είναι απαραίτητος, τόσο για την εκπαιδευτική διαδικασία (εργαστηριακός εξοπλισμός, εποπτικά μέσα, προσομοιωτές), όσο και ο εξοπλισμός ασφαλείας.

Η καταγραφή αυτή του εξοπλισμού πρέπει να περιλαμβάνει:

1) Αναλυτικές προδιαγραφές κάθε συσκευής – οργάνου – εργαλείου, που να καλύπτει τους επιδιωκόμενους εκπαιδευτικούς στόχους. 2) Τον ελάχιστο αριθμό του εξοπλισμού που είναι απαραίτητος για την εκπαίδευση του μέγιστου αριθμού των μαθητών. 3) Κωδικοποίηση (μοναδικός αριθμός ονομαστικού) για κάθε συσκευή – όργανο – εργαλείο – υλικό, για κάθε εργαστήριο που θα αποτελεί τη βάση καταγραφής του κάθε υλικού στο μητρώο υλικού του κάθε εργαστηρίου.

Το σύνολο των προδιαγραφών αυτών πρέπει να είναι στη διάθεση κάθε σχολικής μονάδας της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης.

Η πραγματικότητα

Υπάρχει μια αρχική εργασία απ' το Υπουργείο Παιδείας προς την κατεύθυνση αυτή, αλλά είναι ελλιπής, αποσπασματική και με αρκετά λάθη.

Διαδικασία και Πόροι Εξοπλισμού Εργαστηρίων

Με την ίδρυση μιας ειδικότητας σε μια σχολική μονάδα πρέπει να προβλέπεται η άμεση χρηματοδότηση απ' το Υπουργείο Παιδείας για τον βασικό εργαστηριακό εξοπλισμό που απαιτείται, με βάση τις προδιαγραφές, για τη λειτουργία της.

Η πραγματικότητα

Συνήθως ιδρύονται ειδικότητες, αλλά και σχολικές μονάδες, χωρίς καμιά επιχορήγηση. Δεν καλύπτονται ούτε τα πιο βασικά και απαραίτητα εργαλεία και υλικά που χρειάζονται για να λειτουργήσουν τα εργαστήρια της ειδικότητας. Η επιχορήγηση για τις ανάγκες ενός νέου εργαστηρίου συνήθως, γίνεται αντικείμενο διαπραγμάτευσης του Σχολείου με τον Δήμο και την αντίστοιχη σχολική επιτροπή. Οι διαπραγματεύσεις συνεχίζονται μέσα στο σχολείο για την περικοπή των αναγκών άλλων εργαστηρίων για να ενισχυθεί το εργαστήριο της νέας ειδικότητας. Δεν είναι τυχαίο που σε κάθε ΣΕΚ μεγάλο μέρος του εργαστηριακού εξοπλισμού, των προσομοιωτών και εποπτικών μέσων, είναι κατασκευασμένα απ' τους εκπαιδευτικούς με την βοήθεια των μαθητών. Δεν είναι λίγες οι φορές που για τις ανάγκες αυτές των εργαστηρίων οι εκπαιδευτικοί έχουν βάλει δικά τους χρήματα.

Επιβάλλεται να κατασκευαστεί μια βάση δεδομένων υλικού κατά εργαστήριο και σχολική μονάδα που να αποτελεί το Μητρώο Υλικού του κάθε εργαστηρίου. Με την τεχνολογία που προσφέρει το διαδίκτυο, η εικόνα αυτή μπορεί να φτάνει στην κεντρική υπηρεσία του Υπουργείου Παιδείας που πρέπει να είναι επιφορτισμένη με την οργάνωση και τον επιμερισμό των πόρων κατά σχολική μονάδα, ανάλογα με τις προδιαγραφόμενες πραγματικές ανάγκες.

Δ. ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ

Είναι γνωστό ότι υπάρχει μια δυσπρόστατη διοίκηση στα σχολεία της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, που πολλές φορές δημιουργεί προβλήματα συντονισμού, αλλά και αντιπαλότητες.

Η διπλή διοίκηση αφορά τη Σχολική Μονάδα και το αντίστοιχο Σχολικό Εργαστηριακό Κέντρο που εξυπηρετεί τη Σχολική Μονάδα.

Η διπλή διοίκηση στη σημερινή πραγματικότητα είναι αναγκαία γιατί: α) Υπάρχει χωροταξικός διαχωρισμός των κτηριακών υποδομών της σχολικής μονάδας της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, απ' αυτές του αντίστοιχου Σχολικού Εργαστηριακού Κέντρου που την εξυπηρετεί. Πολλές φορές η απόσταση μεταξύ τους είναι τέτοια που δημιουργείται η αναγκαιότητα τα δυο συγκροτήματα (σχολικής μονάδας και ΣΕΚ) να δημιουργούν εντελώς ξεχωριστά ωρολόγια προγράμματα που απαιτούν μαθητές και εκπαιδευτικούς να παρευρίσκονται άλλες ημέρες στη σχολική μονάδα και άλλες ημέρες στο ΣΕΚ, σαν να επρόκειτο για ξεχωριστά σχολεία που διδάσκουν διαφορετικά γνωστικά αντικείμενα. β) Η πλειοψηφία των ΣΕΚ εξυπηρετούν περισσότερες από μια εκπαιδευτικές μονάδες της Τεχνικής Εκπαίδευσης.

Είναι εκ των πραγμάτων αδύνατον να καταργηθεί αυτή η διοικητική δομή. Η πιθανή κατάργηση της διοικητικής δομής του ΣΕΚ (που ακούγεται ως φήμη), θα οδηγήσει σε παράλυση της λειτουργίας των εργαστηρίων και συνακόλουθα προβλήματα στην υποδομή τους, που θα προκληθούν από την έλλειψη συντονισμού και ελέγχου, με ό,τι αυτό συνεπάγεται τόσο για την εκπαιδευτική διαδικασία όσο και για τη μεγάλη περιουσία των ΣΕΚ.

Η προσπάθεια πρέπει να επικεντρωθεί στην ενοποίηση της εκπαιδευτικής διαδικασίας στα μεικτά μαθήματα (θ+ε) των τομέων και των ειδικοτήτων, έτσι ώστε να αποκτηθεί η αναγκαία κουλτούρα της συνεργασίας.

Ε. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Οι ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις επιβάλλουν τη συνεχή ενημέρωση και επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στις νέες τεχνολογίες που προστίθενται στα γνωστικά αντικείμενα των επαγγελματιών. Τα νέα αυτά γνωστικά αντικείμενα πρέπει να μπαίνουν έγκαιρα στην εκπαιδευτική διαδικασία της Τεχνικής Επαγγελματικής εκπαίδευσης. Οι εξελίξεις αυτές επιβάλλουν συνεχή αναμόρφωση του εργαστηριακού εξοπλισμού των εργαστηρίων, καθώς και την ανάπτυξη νέων εκπαιδευτικών μεθόδων. Παράλληλα, τα νέα γνωστικά δεδομένα πρέπει να ενσωματώνονται άμεσα τόσο στα αναλυτικά προγράμματα, όσο και στη βιβλιογραφία.

Θα ήταν λογικό το Υπουργείο Παιδείας να είχε αναπτύξει ένα ευρύτατο δίκτυο επιμορφώσεων που να καλύπτει τις ανάγκες των εκπαιδευτικών. Όμως οι επιμορφώσεις, όλα τα προηγούμενα χρόνια ήταν λιγοστές, αποσπασματικές, χωρίς σχέδιο. Σχεδόν ανύπαρκτες, αν λάβει κανείς υπόψη του τις πραγματικές ανάγκες.

Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στον νέο εργαστηριακό εξοπλισμό που παραλήφθηκε τη διετία 2006 – 2008 δεν πραγματοποιήθηκε ποτέ !!! Οι εκπαιδευτικοί προσπαθούν μόνοι τους να εντάξουν τον εξοπλισμό αυτόν στην εκπαιδευτική διαδικασία.

Επιβάλλεται η ανάπτυξη ενός κεντρικού συστήματος επιμορφώσεων απ' το Υπουργείο Παιδείας, με καθορισμένους εκπαιδευτικούς στόχους. Η επιμόρφωση των εκπαιδευτικών πρέπει να σχεδιάζεται απ' το Υπουργείο Παιδείας και να διεξάγεται με την ευθύνη των ιδρυμάτων της Τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Οι επιμορφώσεις θα πρέπει να περιλαμβάνουν υποχρεωτικά και τις αντίστοιχες δεξιότητες.

Σε κάθε περίπτωση πρέπει να προβλέπεται εκπαιδευτική άδεια για τους εκπαιδευτικούς που συμμετέχουν σε διαδικασία πολύμηνης επιμόρφωσης ή οικονομική αποζημίωση για βραχυχρόνιες επιμορφώσεις που διεξάγονται εκτός ωραρίου λειτουργίας του σχολείου.

Επίσης πρέπει να οργανωθεί ένα δίκτυο επιμόρφωσης νέων ή άπειρων σε κάποιο γνωστικό αντικείμενο συναδέλφων. Η επιμόρφωση αυτή πρέπει να απευθύνεται σε εκπαιδευτικούς που πρέπει να διδάξουν για πρώτη φορά κάποιο γνωστικό αντικείμενο ή πρέπει

να χρησιμοποιήσουν για πρώτη φορά εργαστηριακό εξοπλισμό. Οι επιμορφωτές, στην περίπτωση αυτή, πρέπει να είναι έμπειροι εκπαιδευτικοί απ' την ίδια ή όμορη Σχολική μονάδα ή και από άλλη Διεύθυνση εκπαίδευσης αν παραστεί ανάγκη. Η επιμόρφωση αυτή πρέπει να διεξάγεται στην αρχή του σχολικού έτους. Αν η επιμόρφωση διεξαχθεί εκτός ωραρίου εργασίας ή εκτός έδρας των εκπαιδευτικών, πρέπει να προβλέπεται οικονομική αποζημίωση, τόσο για τους επιμορφωτές, όσο και για τους εκπαιδευτικούς που θα επιμορφωθούν. Τελειώνοντας αυτό το σημείωμα πρέπει να υπογραμμίσω ότι η αναβάθμιση της Τεχνικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης, ως αναπόσπαστο κομμάτι συνολικά της εκπαίδευσης, δεν είναι θέμα καλών προτάσεων ή καλών προθέσεων. Αποτελεί κεντρική πολιτική επιλογή μιας και συνδέεται άμεσα με τη χρηματοδότησή της και κατ'επίταξη με τα ποσά που προβλέπονται απ' τον προϋπολογισμό του κράτους, τόσο σε απόλυτα νούμερα, όσο και ως ποσοστό του ΑΕΠ.

Η απόλυτη μείωση της χρηματοδότησης που προβλέπει ο φεινός προϋπολογισμός για την εκπαίδευση προδικάζει την υποβάθμιση του Δημόσιου Σχολείου. Τα μέτρα και οι πολιτικές, που αναφέρθηκαν σ' αυτό το σημείωμα, επιβάλλουν αυξημένους πόρους σε ανθρώπινο δυναμικό, πόρους λειτουργίας και υλικοτεχνικής υποδομής.

Αντί γι' αυτό βιώνουμε, εκτός απ' τη μείωση των αποδοχών μας, την κατάργηση υποστηρικτικών θεσμών του σχολείου (ενισχυτική διδασκαλία – ΠΔΣ – ΤΑΔ κ.λπ.), τη συγχώνευση σχολικών μονάδων που θα δημιουργήσει γκετοποιημένα σχολεία με την αύξηση των μαθητών ανά σχολείο, αλλά και ανά τμήμα.

Η επερχόμενη νέα εκπαιδευτική μεταρρύθμιση στην Τεχνική Επαγγελματική Εκπαίδευση θα κριθεί από τους μαθητές, τους εκπαιδευτικούς και την κοινωνία, με βάση τις πραγματικές ανάγκες αναβάθμισης του σχολείου, στο οποίο φοιτούν αναγκαστικά ή όχι, τα παιδιά των φτωχότερων στρωμάτων της ελληνικής κοινωνίας και ζητούν μια κοινωνική διέξοδο μέσα απ' αυτό.

** Ο Δ. Καρυώτης είναι καθηγητής Τεχνικής Εκπαίδευσης στην Ελευσίνα, μέλος του ΔΣ της ΕΛΜΕ και έχει διατελέσει για πολλά χρόνια αιρετός στο ΠΥΣΔΕ Δυτ. Αττικής.*

ΕΚΔΟΣΕΙΣ

ΕΠΙΚΕΝΤΡΟ

Καμβουνίων 9,
546 21 Θεσσαλονίκη,
τηλ. 2310 256146
Κιάφας 5,
106 78 Αθήνα,
τηλ. 210 3811077

Σχολική αποτυχία και αποκλεισμός

Χρήστος Τουρτούρας

Εκπαίδευση: ένα αγαθό που όσο λιγότερο το κάνει χρήση κανείς τόσο περισσότερες πιθανότητες έχει να διακισθήσει σε συνθήκες φτώχειας και κοινωνικού αποκλεισμού γενικότερα.

Παιδιά Μεταναστών σε Ελλάδα και Κύπρο

Δέσπω Κυπριανού

... μία έρευνα για το πρόβλημα της αποπροσωποποίησης των παιδιών των μεταναστών μέσω της μη αναγνώρισής τους ως ατόμων με ξεχωριστές υποκειμενικότητες και βιογραφίες.

Προγράμματα Σπουδών Φυσικών Επιστημών στην κατεύθυνση Γνώσεις και Ικανότητες για τη ζωή

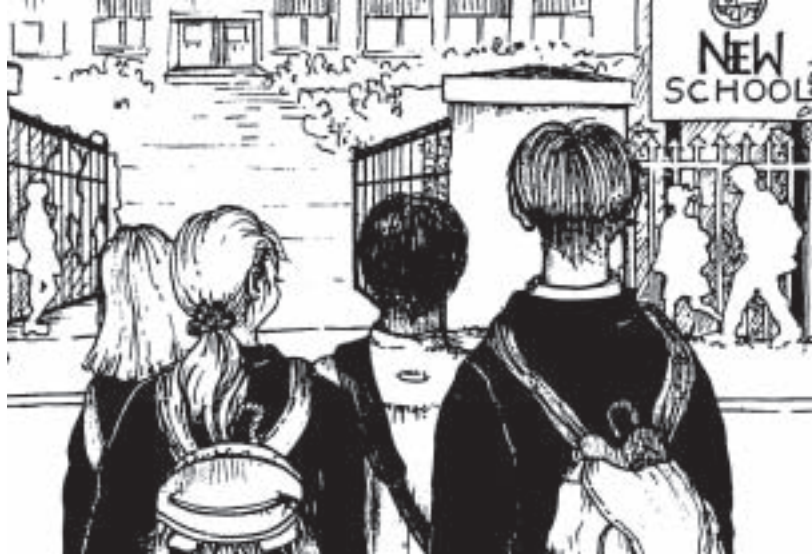
Κοιμάρης Παναγιώτης κ.α.

...συγκεκριμένες προτάσεις αναλυτικού προγράμματος σπουδών Φυσικών Επιστημών με γνώσεις, ικανότητες, δραστηριότητες, σχέδια εργασίας και αναμενόμενο μαθησιακό αποτέλεσμα τα ανά τάξη και ανά θεματική ενότητα.

Πρότυπα Πειραματικά Σχολεία & Παιδαγωγικά Τμήματα ΑΕΙ

γράφει ο *Τάσος Λιάμπας**

Τόσο από την παλαιότερη όσο και από τη σύγχρονη ιστορία της παιδαγωγικής επιστήμης είναι γνωστό ότι καινοτόμες διδακτικές πρακτικές, αλλά και η θεμελίωση και εφαρμογή ολοκληρωμένων εναλλακτικών παιδαγωγικών προτάσεων είχαν ως πεδίο σύλληψης, σχεδιασμού και εφαρμογής Πειραματικά σχολεία προσαρτημένα σε πανεπιστημιακά Παιδαγωγικά τμήματα (π.χ. Εργαστηριακό σχολείο του Παιδαγωγικού τμήματος του Πανεπιστημίου του Bielefeld, Εργαστηριακό σχολείο της Παιδαγωγικής σχολής του Πανεπιστημίου του Chicago).

Έτσι, είναι δεδομένο ότι τα Πειραματικά σχολεία συνδεδεμένα με τα πανεπιστημιακά Παιδαγωγικά τμήματα δημιουργούν το γόνιμο και ασφαλές περιβάλλον για την προαγωγή της εκπαιδευτικής έρευνας, με την οποία οι επιστήμονες σε συνεργασία με τους εκπαιδευτικούς των σχολείων δημιουργούν, δοκιμάζουν, ερευνούν για την εκπαίδευση. Βασικό τους χαρακτηριστικό είναι ο υψηλός βαθμός της παιδαγωγικής ελευθερίας και αυτονομίας σε σχέση με το «κανονικό» σχολείο, αναφορικά με τους όρους οργάνωσης και λειτουργίας, τη λήψη των αποφάσεων, τα περιεχόμενα και τη διδασκαλία τους, καθώς και με τα καθήκοντα των εκπαιδευτικών τους (π.χ. τρόποι υλοποίησης αναλυτικού προγράμματός τους, εφαρμογή ωρολόγιου προγράμματος, πολλαπλότητα μεθόδων και μορφών διδασκαλίας, τροποποίηση ωραρίου, αριθμός μαθητών, μέσα/τρόποι αξιολόγησης μαθητών, υλοποίηση εκπαιδευτικών προγραμμάτων, καθήκοντα και υποχρεώσεις εκπαιδευτικών, σχέσεις σχολείου/γονέων κ.ά.). Χωρίς, ωστόσο, να παραβλέπονται βασικές αρχές του «κανονικού» σχολείου και της βαθμίδας στην οποία ανήκει (π.χ. περιεχόμενα αναλυτικού προγράμματος, επίδοση πιστοποιητικών σπουδών κ.ά.) ώστε οι μαθητές μετά την αποφοίτησή τους (ή όταν θελήσουν αλλαγή σχολείου) να μπορούν να ενταχθούν ομαλά και να συνεχίσουν στην τάξη ή στην εκπαιδευτική βαθμίδα του κανονικού σχολείου που επιθυμούν.

Οι άμεσα ορατές συνέπειες του παραπάνω πλαισίου είναι εξαιρετικής θεωρητικής αλλά και πρακτικής σημασίας, καθώς μεγιστοποιούνται οι δυνατότητες και τα αποτελέσματα της εκπαιδευτικής έρευνας. Αφού, με μεγαλύτερη ευκολία, απ' ό, τι αν αυτή διεξαγόταν εξολοκλήρου στο κανονικό σχολείο, ξεπερνιούνται εμπόδια που οφείλονται είτε σε γραφειοκρατικούς περιορισμούς και χρονοβόρες διαδικασίες έγκρισης ερευνών από τις εκπαιδευτικές υπηρεσίες, είτε σε έλλειψη ερευνητικής κουλτούρας παραγόντων του σχολικού θεσμού, είτε σε συντηρητικές αντιλήψεις και πρακτικές. Ειδικότερα, η ωφέλεια από την ερευνητική διαδικασία δεν αφορά μόνο τη συστηματική και πολύπλευρη μελέτη της εκπαίδευσης και της σχολικής ζωής, τη διάχυση των ερευνητικών συμπερασμάτων στην επιστημονική και εκπαιδευτική κοινότητα και την αξιοποίησή τους στις εφαρμοζόμενες εκπαιδευτικές πολιτικές. Επιπλέον, αφορά στον εμπλουτισμό και την ανανέωση των επαγγελματικών ικανοτήτων, δεξιοτήτων, στάσεων, γνώσεων και εμπειριών των φοιτητών/τριών των Παιδαγωγικών τμημάτων, καθώς και των υπηρετούντων εκπαιδευτικών που τα Πειραματικά σχολεία είναι επιφορτισμένα να (επι)μορφώνουν και να καταρτίζουν.

Θεμέλιο της παιδαγωγικής που δοκιμάζεται και προτείνεται από τα Πειραματικά σχολεία πρέπει να είναι η αντιπροσωπευτικότητα του μαθητικού τους πληθυσμού, ώστε αυτή να μπορεί να αξιοποιηθεί από τα σχολεία της επικράτειας. Ακόμη, θεμέλιο πρέπει να είναι και η φιλοσοφία της πράξης τους, αφού οτιδήποτε σχεδιάζεται, οργανώνεται και εφαρμ-

ζεται, είναι αναγκαίο να υπηρετεί τα δύο ηθικά αξιώματα της παιδαγωγικής επιστήμης, που συνιστούν και την Υπόσχεση της Παιδαγωγικής: «Ότι η εκπαίδευση μπορεί και πρέπει να είναι κτήμα όλων των ανθρώπων, καθώς κι ότι με καλύτερη εκπαίδευση γίνονται καλύτεροι οι ίδιοι και η κοινωνία».

Στη χώρα μας ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας των υπαγόμενων στα Παιδαγωγικά τμήματα των Πανεπιστημίων Πειραματικών σχολείων, που καθορίζεται με την υπ. απόφ. Φ. 27/148/Γ1/160,ΦΕΚ 96/14-2-95, τ. β', δε διασφαλίζει τους όρους παιδαγωγικής ελευθερίας και αυτονομίας που περιγράφηκαν παραπάνω, γεγονός που επηρεάζει καθοριστικά την επίτευξη του σκοπού τους. Βασικοί λόγοι είναι ότι το εποπτικό τους συμβούλιο (Ε.Σ.) που ορίζεται από τη Γενική συνέλευση του Παιδαγωγικού τμήματος και έχει την ευθύνη για την επιστημονική έρευνα, παιδαγωγική καθοδήγηση και εποπτεία τους, εισηγείται ή προτείνει π.χ. καινοτόμες εφαρμογές ή εναλλακτικές παιδαγωγικές στους εκπαιδευτικούς τους, οι οποίες όμως, εναπόκεινται στη διάθεσή τους να τις υλοποιήσουν στην τάξη. Δεν προβλέπονται λιγότερες ώρες διδασκαλίας για τους εκπαιδευτικούς που υπηρετούν στα Πειραματικά, ώστε να διευκολύνεται η συνεργασία τους με το διδακτικό προσωπικό του Παιδαγωγικού τμήματος και το Ε.Σ. Η επιλογή των εκπαιδευτικών δε γίνεται από το Ε.Σ του Πειραματικού σχολείου, αν και έχει την αρμοδιότητα να κάνει τη δική του πρόταση για τους εκπαιδευτικούς που ζητούν να μετατεθούν στο σχολείο. Η πρότασή του δεν έχει δεσμευτικό χαρακτήρα για το αρμόδιο Κεντρικό υπηρεσιακό συμβούλιο που επιλέγει εκπαιδευτικούς με τους οποίους το Ε.Σ. οφείλει να συνεργάζεται.

Όμως, και πάλι με το νέο νόμο που προωθείται για τη λειτουργία των «Πρότυπων, Πειραματικών Σχολείων» (Π.Π.Σ.) δεν λαμβάνεται υπόψη η κρισιμότητα της παιδαγωγικής τους ελευθερίας και αυτονομίας. Δημιουργείται μια κάθετη γραφειοκρατική ιεραρχική δομή με δύο συμβούλια, το Επιστημονικό Εποπτικό Συμβούλιο (Ε.Ε.Σ.) του σχολείου και η Διοικούσα Επιτροπή των Πρότυπων Πειραματικών σχολείων (Δ.Ε.Π.Π.Σ.) με σκοπό τον ακόμη εντονότερο έλεγχο των Π.Π.Σ. για την υλοποίηση και προώθηση της επίσημης εκπαιδευτικής πολιτικής και την καθιέρωση της παιδαγωγικής του εκπαιδευτικού συστήματος ως πρότυπης.

Αυτό φαίνεται καθαρά από την σύνθεση του Ε.Ε.Σ., το οποίο τώρα δεν ορίζεται από την οικεία Γενική συνέλευση του Παιδαγωγικού Τμήματος του Πανεπιστημίου. Αλλά, το Πρυτανικό συμβούλιο του Πανεπιστημίου με το οποίο το Π.Π.Σ. είναι συνδεδεμένο, ορίζει τα δύο από τα πέντε μέλη του (έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ΑΕΙ κι ένα άλλο μέλος διδακτικού προσωπικού του ΑΕΙ κατά προτίμηση αποφοίτων του σχολείου). Η σύνθεση του Ε.Ε.Σ. διευρύνεται με άλλα τρία μέλη εκτός πανεπιστημίου (έναν υπεύθυνο σχολικό σύμβουλο, έναν εκπαιδευτικό του Π.Π.Σ. και το διευθυντή του Π.Π.Σ.) και διορίζεται από τον Υπουργό παιδείας.

Βασικές λειτουργίες των Παιδαγωγικών τμημάτων των ΑΕΙ, όπως είναι η συνδυασμένη εφαρμογή καινοτόμων δράσεων ή παιδαγωγικών προτάσεων με την ερευνητική - (επι)μορφωτική δραστηριότητα, καθώς και με την πρακτική άσκηση των φοιτητών/τριών τους, θα μπορούσαν

απρόσκοπτα να υλοποιηθούν στα υπάρχοντα Πειραματικά σχολεία με μικρές αλλαγές στο υφιστάμενο νομικό πλαίσιο που τα διέπει, δίνοντας αποφασιστικές αρμοδιότητες στο Ε.Σ. Αντίθετα τώρα, στα Π.Π.Σ. οι λειτουργίες αυτές τελούν υπό τον έλεγχο και την έγκριση της Δ.Ε.Π.Π.Σ. Η τελευταία διορίζεται από τον Υπουργό Παιδείας, αποτελείται από επτά μέλη (έναν καθηγητή ή αναπληρωτή καθηγητή ΑΕΙ, ένα μέλος διδακτικού προσωπικού ΑΕΙ, δύο εκπαιδευτικούς, δύο προσωπικότητες εγνωσμένου κύρους κατά προτίμηση αποφοίτους του σχολείου, ένα μέλος του Ινστιτούτου εκπαιδευτικής πολιτικής ή σχολικό σύμβουλο) και είναι αυτή που αποφασίζει, μεταξύ άλλων, για τη στελέχωσή τους (εκτός από τον υποδιευθυντή που τον επιλέγει το Ε.Ε.Σ.).

Στο συμβολικό επίπεδο ο όρος "πρότυπο" στον τίτλο του Π.Π.Σ. φιλοτεχνεί το προφίλ του μαθητή που το σχολείο πρέπει να προκρίνει. Είναι ο μαθητής που έχει ιδιαίτερες κλίσεις και ικανότητες και φοιτά στους ομίλους αριστείας που λειτουργούν. Όμως, η ύπαρξη ομίλων αριστείας θα οδηγήσει στη διαμόρφωση και ενίσχυση της ελίτ μέσα στο σχολείο, μέσω της καθιέρωσης της ατομικής υπεροχής και αξίας, γεγονός που θα επιτείνει τις ιεραρχικές διαφοροποιήσεις και τον ανταγωνισμό των μαθητών. Το συγκεκριμένο μέτρο αντιτίθεται σε μια αρμονική εκπαίδευση/μόρφωση που συγκροτείται μόνο όταν 'προσκαλούνται' να συμμετέχουν όλοι οι μαθητές σε «μορφωτικούς ομίλους», οι οποίοι έχουν σκοπό την εμπάθυνση σε γνωστικά πεδία του αναλυτικού προγράμματος, την οργάνωση δραστηριοτήτων ή την έρευνα θεμάτων. Στο πλαίσιο αυτό οι μαθητές εισάγονται στη «συλλειτουργία» των γνωστικών πεδίων, των τεχνών και των δραστηριοτήτων. Μπορούν να εφαρμόζουν τα εργαλεία σκέψης διαφορετικών γνωστικών/επιστημονικών πεδίων/πρακτικών (τεχνικές,

μέθοδοι, προσεγγίσεις, δεξιότητες) και να δίνουν έμφαση στη συσχέτιση με την κοινωνική πραγματικότητα, στην οικοδόμηση της ενότητας του θεωρητικού με το πρακτικό, της διανοητικής με τη φυσική δραστηριότητα. Έτσι, η ικανοποίηση ή η δημιουργία ενδιαφερόντων, η ενίσχυση ικανοτήτων, η εξέλιξη δυνατοτήτων, η καλλιέργεια ευαισθησιών, η διαλεκτική σκέψη και η δημιουργικότητα γίνεται κτήμα όλων ανεξαιρέτως. Η μη αναγνώριση της ανάγκης για την προαγωγή της ελεύθερης εκπαιδευτικής έρευνας και η μη αξιοποίηση των πειραματικών σχολείων ως παραδειγμάτων για την προώθηση προοδευτικών αλλαγών στην εκπαίδευση, σηματοδοτείται στο κείμενο για τα Π.Π.Σ. επιπλέον κι από το γεγονός ότι συνεκτιμάται ως προσόν για την κάλυψη ορισμένων θέσεων στο Ε.Ε.Σ. και τη Δ.Ε.Π.Π.Σ. το να έχει αποφοιτήσει κάποιος από πρότυπο / πειραματικό σχολείο στο παρελθόν...

Τελικά, στα πλαίσια των νεοφιλελεύθερων αλλαγών στην εκπαιδευτική πολιτική με τα Π.Π.Σ. επιχειρείται να οικοδομηθεί το εκπαιδευτικό μας μέλλον μέσα από τον εναγκαλισμό με το συντηρητικό εκπαιδευτικό μας παρελθόν. Σε συμβολικό και πρακτικό επίπεδο αυτό σημαίνει νομιμοποίηση της αναπαραγωγής της κοινωνικής ανισότητας μέσω του σχολείου, εμπέδωση της ιδεολογίας που τη θεμελιώνει, ενίσχυση του συγκεντρωτισμού και του ελέγχου στην εκπαίδευση. Ταυτόχρονα, γίνεται προσπάθεια τόσο για τον προσανατολισμό της εκπαιδευτικής έρευνας, με σκοπό την προβολή της εφαρμοζόμενης εκπαιδευτικής πολιτικής, όσο και για την επιβολή ορίων στον εναλλακτικό παιδαγωγικό λόγο.

Ο Τάσος Λιάμπας είναι Καθηγητής Παιδαγωγικής στο ΠΤΔΕ Θεσ/νίκης, <http://users.auth.gr/~aliabas/>

Sonila Metushi, Φοιτήτρια στο Τμήμα Διεθνών & Ευρωπαϊκών Σπουδών - Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Ειδίκευση Διεθνής Πολιτική και Διπλωματία, Μέλος της Ομάδας Αθήλοδοτων-Μεταναστών Φοιτητών Θεσσαλονίκης

Ανοικτή επιστολή φοιτήτριας προς την ΟΛΜΕ σχετικά με την αιφνίδια κατάργηση της κατάθεσης μηχανογραφικού μέσω του συστήματος αλλοδαπών

Το ελληνικό υπουργείο παιδείας μέχρι χθες παρείχε τη δυνατότητα σε μαθητές μη ελληνικής υπηκοότητας που φοιτούν σε ελληνικά Λύκεια να καταθέτουν μηχανογραφικό μέσω του συστήματος εισαγωγής αλλοδαπών. Χθες με ανακοίνωση του εν λόγω υπουργείου η δυνατότητα αυτή παύει να υπάρχει, έτσι απλά χωρίς καμία προειδοποίηση, στερώντας από χιλιάδες μαθητές ουσιαστικά το δικαίωμα της πρόσβασης στην εκπαίδευση με τους όρους που αυτή έχει διαμορφωθεί σήμερα. Είναι γνωστό σε όλους μας πως προκειμένου να πετύχεις στις πανελλήνιες εξετάσεις αναγκάζεσαι εκ των πραγμάτων να καταφύγεις στα φροντιστήρια, αλλιώς πολύ απλά οι πιθανότητες είναι εναντίον σου!! Οι περισσότεροι μαθητές παιδιά-μεταναστών, ανήκουν σε οικογένειες με χαμηλό εισόδημα, γεγονός που καθιστά απαγορευτική τη λύση των φροντιστηρίων, φέρνοντάς τους σε μια πιο δυσμενή θέση από τους υπόλοιπους μαθητές. Οι εξετάσεις αυτές αποτελούσαν μια δίοδο για παιδιά που επιθυμούσαν να εισαχθούν στην Τριτοβάθμια εκπαίδευση, για παιδιά που τόλμησαν να ονειρευτούν κάτι παραπάνω από αυτό που τους επιβάλλει και τους επιτρέπει η οικονομική κατάσταση των γονιών τους.

Το υπουργείο παιδείας με την κίνηση αυτή, την οποία μπορώ να την χαρακτηρίσω το λιγότερο ύπουλη, καταστρατηγεί το δικαίωμα μιας ευπαθούς μερίδας του πληθυσμού της πρόσβασης στην εκπαίδευση. Δεν υπήρχε καμία προειδοποίηση προς τους μαθητές που σχεδίαζαν και βασίζονταν στο εν λόγω σύστημα εισαγωγής που να προειδεάζει για μια τέτοια αλλαγή!! Φανταστείτε αγαπητοί μου Έλληνες μαθητές το υπουργείο να εξέδιδε ανακοίνωση σχετικά με τις Πανελλήνιες Εξετάσεις ένα μήνα πριν τη διεξαγωγή τους και να εισήγαγε ως πανελλαδικά εξεταστέο το μάθημα των θρησκευτικών. Πώς θα σας φαινόταν;

(...) Η υποκρισία του ελληνικού κράτους προς τους μαθητές, φοιτητές μετανάστες, παιδιά-μεταναστών έρχεται στο απόγειό της όταν γίνεται λόγος για το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών. Οι φοιτητές που δεν έχουν ελληνική υπηκοότητα δεν έχουν πρόσβαση στις υποτροφίες που προσφέρει το ΙΚΥ. Σε περίπτωση που ένας φοιτητής, μετανάστης ή παιδί-μεταναστών αριστεύσει δεν δικαιούται υποτροφία ούτε στην κατηγορία που αφορά τους Έλληνες φοιτητές, διότι εκ των πραγμάτων δεν έχει ελληνική υπηκοότητα, αλλά ούτε και στις υποτροφίες που αφορούν τους αλλοδαπούς, διότι έχει φοιτήσει σε ελληνικό σχολείο! Παρά σχετικά πορίσματα του Συνηγόρου του Πολίτη, τα οποία συμπεραίνουν πως η εν λόγω κατάσταση στο ΙΚΥ αποτελεί διάκριση για λόγους καθαρά εθνικής καταγωγής και παρά την προτροπή αυτού προς το ΙΚΥ και την ελληνική πολιτεία ευρύτερα να προχωρήσει σε μεταρρύθμιση αυτής, δεν έχει υπάρξει μέχρι σήμερα καμία ενέργεια!

Οι μαθητές με μεταναστευτικό παρελθόν στα ελληνικά σχολεία σύμφωνα με στατιστικές φτάνουν, κι ίσως ξεπερνούν, τους 200.000, κι ο αριθμός αυτών στα ελληνικά ανώτατα εκπαιδευτικά ιδρύματα είναι σε συνεχή άνοδο! Σε καμία περίπτωση η ελληνική πολιτεία δεν μπορεί να τους αγνοεί και να τους προσβάλλει με τέτοιο πρωτοφανή τρόπο.

Απαιτώ άμεσα να αποσυρθεί η εν λόγω αλλαγή στο σύστημα εισαγωγής αλλοδαπών, έτσι ώστε να συνεχίσουν να μπορούν μαθητές μετανάστες, παιδιά-μεταναστών να εισάγονται μέσω αυτού στο Πανεπιστήμιο. Απαιτώ να γίνει άμεση μεταρρύθμιση στο ΙΚΥ έτσι ώστε να παύσει αυτή η ρατσιστική και αδικαιολόγητη νομικά κατάσταση που καταστρατηγεί το πανανθρώπινο και διεθνώς αναγνωρισμένο δικαίωμά μας στην εκπαίδευση. Απευθύνομαι σε εσάς τους εκπαιδευτικούς, που έρχεστε σε καθημερινή επαφή με τους μαθητές σας και σας ζητώ να καταδικάσετε δημοσίως αυτήν τη κίνηση του Υπουργείου Παιδείας, το οποίο φέρεται να μην επιδεικνύει ούτε το στοιχειώδη σεβασμό προς αυτήν τη μερίδα του μαθητικού πληθυσμού. Σας ζητώ να απαιτήσετε αυτή η αλλαγή τουλάχιστον να μην ισχύσει από φέτος, από τη στιγμή που ανακοινώθηκε τελευταία στιγμή ουσιαστικά. Οι μετανάστες μαθητές, και οι μαθητές παιδιά-μεταναστών σας έχουν ανάγκη κι οφείλετε ως εκπαιδευτικοί να σταθείτε στο πλευρό τους!

Σκέψεις για τα προγράμματα σπουδών του «Νέου Σχολείου»

(Μόρφωση και γνώση ή «ικανότητες και δεξιότητες»;))

Α. Κρίση και αναδιάρθρωση: Το πρίσμα ερμηνείας και κατανόησης των αλλαγών στην εκπαίδευση.

«Αυτό που συμβαίνει έξω από το σχολείο είναι εξίσου σημαντικό με αυτό που συμβαίνει μέσα σ' αυτό (M. Sadler-1900).¹»

Η σημερινή κρίση χρέους των κρατών του νότου της Ευρωζώνης, η οποία ξεκίνησε ως κρίση του χρηματοπιστωτικού συστήματος, δεν είναι παρά ένα «εγκεφαλικό επεισόδιο» της βαθειάς οικονομικής κρίσης που σοβεί στην παγκόσμια οικονομία από τα μέσα της δεκαετίας του 70.

Λίγο πριν, η θεοποίηση της ΕΤΕ (Επιστημονική και Τεχνολογική Επανάσταση) από την ίδια τη σοβιετική σχολή σκέψης, βάζει τις βάσεις για τη χρησιμοποίηση της επιστήμης και ιδιαίτερα της ανάπτυξης της τεχνολογίας ως όχημα διεξόδου από την κρίση που τυλίγει τότε και τις οικονομίες και των χωρών του Ανατολικού Μπλοκ. Η ανάπτυξη της επιστήμης χάνει κάθε ψήγμα ελευθερίας. Οι επιστημονικοί ερευνητές και τα εργαστήρια για να χρηματοδοτηθούν πρέπει να υποταχθούν στις ανάγκες και τα σχέδια της αγοράς. Την ίδια στιγμή, ο Μάης του '68 στις χώρες της Δυτικής Ευρώπης και η πολιτιστική επανάσταση στην Κίνα, βάζει στο μικροσκόπιο της κριτικής την - διακηρυσσόμενη από την σοβιετική σκέψη- «ουδετερότητα» της επιστήμης (ουδετερότητα των παραγωγικών δυνάμεων) αλλά και τη μετουσίωση της αντίθεσης φειδωλακτική/πνευματική εργασία σε διευθυντική/εκτελεστική και σε ειδικευμένη/απειδικευμένη εργασία (μια διάσπαση, δηλαδή, μέσα στην ίδια τη διανοητική εργασία²). Η επιστήμη έχει γίνει παραγωγική δύναμη καθεαυτή, ως παραγωγός μέσω παραγωγής, μέσω οργάνωσης της εργασίας αλλά και προϊόντων. Μια παραγωγική επένδυση που έχει προϊόντα, αγορές, κόστη, πελάτες.³ Η έρευνα καθυποτάσσεται στις ανάγκες της ανταγωνιστικότητας. Διασπάται σε γενική έρευνα, εφαρμοσμένη έρευνα και έρευνα-ανάπτυξη. Η τελευταία ξεκινά μέσα στην επιχείρηση και καθυποτάσσει την εφαρμοσμένη έρευνα η οποία με τη σειρά της καθοδηγεί τη γενική έρευνα. Κανείς ερευνητής δε μπορεί πια να «συλλογάται ελεύθερα». Το επιστημονικό εργαστήρι αποκτά όλα τα χαρακτηριστικά της παραγωγής: ιεραρχικές σχέσεις, αντίθεση διεύθυνσης/εκτέλεσης, κατακερματισμός του αντικείμενου, μετρήσεις αποδοτικότητας, κόστη κ.λπ.

Στις αρχές της δεκαετίας του '80, η τεχνολογία της πληροφορικής και της μικροηλεκτρονικής μπαίνει στην υπηρεσία της αναδιοργάνωσης των εργα-

σιακών σχέσεων αλλάζοντας ριζικά την εικόνα στην εργασία του γραφείου και αργότερα επεκτείνεται σε όλους τους τομείς της ανθρώπινης δραστηριότητας. Με τις εφαρμογές της στις επικοινωνίες ανοίγει το δρόμο για την παγκοσμιοποίηση και το άλμα στην «ύλη» οικονομία (τραπεζικά και χρηματιστηριακά προϊόντα, επικοινωνίες, ψυχαγωγία, πληροφορικοποίηση κ.λπ.). Συμφύεται με τη βιοτεχνολογία, τη γενετική, τη νανοτεχνολογία, τη διαστημική, με καθοδηγητικό στόχο, πάντα, το καινοτόμο προϊόν. Τα άλματα είναι συνεχή. Οι Η/Υ και όλος ο εξοπλισμός τους ανανεώνονται και απαξιώνονται ταχύτητα. Η οικονομία της «γνώσης» εξελίσσεται ταχύτατα.

Εν τω μεταξύ, η κατάρρευση των καθεστώτων των χωρών του Ανατολικού Μπλοκ βάζει την τελευταία πινελιά στην επαναφορά και αυτής της περιοχής του κόσμου στο καπιταλιστικό σύστημα. Την ίδια ώρα, το καθεστώς της Κίνας, αποτρέποντας τη δική του κατάρρευση, μπαίνει δυναμικά στη μετα-μοντέρνα εποχή με εφόδια ένα διαρκώς εξαθλιωμένο, υποταγμένο και άρα φθινό εργατικό δυναμικό. Η μετα-βιομηχανική κοινωνία με τον τέταρτο κόσμο των αποκλεισμένων και την παγκοσμιοποίηση οικοδομείται με ταχείς ρυθμούς.

Μέσα στο περιβάλλον αυτό των έντονων ανακατατάξεων, η Ευρώπη, οχυρώνεται πίσω από την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση. Στα μέσα της δεκαετίας του 90, ο έντονος οικονομικός ανταγωνισμός των ΗΠΑ-Ιαπωνίας στους τομείς αιχμής που έχουν άμεση σχέση με τις νέες τεχνολογίες, οδηγεί το ευρωπαϊκό διευθυντήριο στη διαπίστωση ότι η εκπαίδευση και οι πολιτικές που ακολουθούνται γύρω από αυτήν είναι πλέον κρισιμότερος παράγοντας για την ανταγωνιστικότητα στην οικονομία.

«Η ύλη επένδυση και η αποκόμιση του μέγιστου δυνατού από τους ανθρώπινους πόρους θα βελτιώσει την ανταγωνιστικότητα, θα αυξήσει την απασχόληση και θα διασφαλίσει τα ανθρώπινα επιτεύγματα.» (Λευκή Βίβλος για την εκπαίδευση)

Αλλά, γιατί όλη αυτή η ανησυχία γιατί και πώς η εκπαίδευση μετασχηματίζεται από απλό εργαλείο αναπαραγωγής των κοινωνικών και παραγωγικών σχέσεων σχέσεων σε ένα προνομιακό εφελτήριο ανάπτυξης και ανταγωνιστικότητας των οικονομιών, δηλαδή σε παραγωγική επένδυση καθεαυτή;

Ελαστικό προϊόν - ελαστικός εργαζόμενος και η εκπαίδευση-λάστιχο

«Οι τεχνολογίες της πληροφορικής δημιουργούν συγκεκριμένες διόδους μέσα στις δραστηριότητες που σχετίζονται με την παραγωγή και μέσα στην εκπαίδευση και την κατάρτιση, φέρνοντας έτσι το «σύστημα μάθησης» και το «σύστημα παραγωγής» κοντύτερα μεταξύ τους. Υπάρχει σημαίνουσα συνάφεια ανάμεσα στον κόσμο της εργασίας και στον κόσμο της εκπαίδευσης-

1. Αναφορά που γίνεται στο : Στυλιανίδης Στυλιανός, μεταπτυχιακή επιστημονική εργασία «Οι διευθυντές σχολείων υποχρεωτικής εκπαίδευσης στο λόγο της Ε.Ε. και των χωρών Ελλάδας, Φινλανδίας και Κύπρου». Η εργασία αυτή είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα σε ότι αφορά τις αλλαγές στην εκπαίδευση που γίνονται πανευρωπαϊκά.
2. Οι ταμίες λ.χ. των σούπερ μάρκετ, που δεν απαιτείται να έχουν κάποιες εξειδικευμένες γνώσεις, εργάζονται διανοητικά. Η εργασία τους, όμως, είναι επαναλαμβανόμενη, μονότονη και ελεγχόμενη από την «ροή» της «αλυσίδας» των εμπορευμάτων που πωλούνται. Δεν χρειάζεται, καν, να καταχωρούν αριθμούς ή να υπολογίζουν ρέστα, απλώς να δίνουν τα σωστά χαρτονομίσματα και κέρματα. Εκτελούν μια απειδικευμένη διανοητική εργασία.
3. Η καθυστάθεια της επιστήμης στους νόμους του κέρδους, δηλαδή η πλήρης εξάρτηση της ποιότητας, της ποσότητας και της ταχύτητας ανάπτυξης της σε αυτούς, σε άλλες εποχές δεν ήταν ευδιάκριτη. Η σύγχρονη πραγματικότητα όμως δίνει εύλογες εκφάνσεις της. Η τελευταία «κρίση» με τη γρίπη των χοίρων, η κατατρομοκράτηση του κοινού για την προπαγάνδη των προϊόντων - εμβολίων και το ευχάριστο φιάσκο της «αποτυχίας» της γρίπης (αλλά και του παγκόσμιου οργανισμού υγείας) δείχνουν ακριβώς πόσο «ανεξάρτητη» και «ουδέτερη» είναι η επιστημονική έρευνα. Τα περισσότερα επιστημονικά συνέδρια διεξάγονται αν όχι από τις ίδιες τις εταιρείες (φαρμάκων, βιοτεχνολογίας, μικροηλεκτρονικής κ.λπ.) σίγουρα με την χορηγία τους.

κατάρτιση σε ό,τι αφορά τις απαιτούμενες ικανότητες.» (Λευκή Βίβλος για την εκπαίδευση)

Το φορντικό μοντέλο παραγωγής, δηλαδή η μαζική παραγωγή τυποποιημένων προϊόντων είτε σε σειρά είτε σε συναρμολογούμενα μέρη που συγκεντρώνεται σε μεγάλες παραγωγικές μονάδες, είχε ανάγκη από πληθώρα ανειδίκευτων εργατών από τη μια και επιτελείς σχεδιασμού και ελέγχου από την άλλη. Οδήγησε στη συντεταγμένη μετανάστευση ανθρώπινων χεριών και στην είσοδο της γυναίκας στον επαγγελματικό στίβο. Δημιούργησε καινούργια επαγγέλματα υψηλής ειδίκευσης. Συνοδεύτηκε από τη μαζικοποίηση της βασικής εκπαίδευσης αλλά και το άνοιγμα της ανώτατης εκπαίδευσης σε λαϊκά στρώματα. Ακόμα, κάτω από την πίεση και των εργατικών διεκδικήσεων και των αναστατώσεων που έφεραν οι προσπάθειες σοσιαλιστικής μετάβασης στην Ανατολή, οικοδόμησε το «κράτος πρόνοιας» (την εξασφάλιση της σύνταξης και της περίθαλψης, την πρόνοια και τη δημόσια υγεία, τη δημόσια εκπαίδευση κ.α.) το οποίο διασφάλιζε την παραγωγικότητα του εργαζόμενου για την επιχείρηση αλλά και την κοινωνική ειρήνη. Αυτό ακριβώς το μοντέλο παραγωγής, αναπαραγωγής και κατανάλωσης, υπό το φως των εξελίξεων στα πολιτικά και οικονομικά πράγματα στα τέλη του 20ου αιώνα, αμφισβητείται έντονα και αποδομείται, κατ' αρχήν ως μοντέλο οργάνωσης της παραγωγής.

Στο νέο μεταβιομηχανικό μοντέλο παραγωγής, η ευελιξία και η καινοτομία αποτελούν τα νέα θέσφατα. Η έμφαση δίνεται στο σχεδιασμό των προϊόντων. Τα προϊόντα πρέπει να είναι ευέλικτα για να διαφοροποιούνται γρήγορα, εύκολα και κυρίως με το μικρότερο κόστος και συνεχώς «βελτιώνουν» μέχρι τους ώστε να αποτελούν «καινοτομίες». Η ποιότητα και τα χαρακτηριστικά του προϊόντος, ο πρωτοπόρος και καινοτόμος σχεδιασμός του γίνονται πιο σημαντικά στην στρατηγική της ανταγωνιστικότητας από ό,τι η ίδια η τιμή του προϊόντος. Έτσι, το μεταβιομηχανικό προϊόν ενσωματώνει κρίσιμα μεγαλύτερη ποσότητα διανοητικής/ειδίκευμένης εργασίας σε σχέση με τη χειρωνακτική/αποειδίκευμένη εργασία. Άρα απαιτεί να ενσωματώνει και γνώση σε πολύ μεγαλύτερο βαθμό και η παραγωγή του απαιτεί ικανότητες και δεξιότητες δημιουργικότητας και φαντασίας. Οι τελευταίες όμως χειραγωγούνται από τα στενά και αγοραία πλαίσια μιας διαφοροποίησης και μιας «καινοτομίας» που «σπρώχνει» την κατανάλωση. Η «δημιουργικότητα» και η «φαντασία» του εργαζόμενου είναι οι νέες πλευρές της ανθρώπινης εργατικής δύναμης που προσπαθεί η κεφαλαιοκρατική παραγωγή να εκμεταλλευτεί και να εντάξει στην παραγωγή υπεραξίας. Οι συνιστώσες αυτές της ανθρώπινης διάνοησης, έτσι, αποστεώνονται και απογυμνώνονται από την καθεαυτή αξία τους. Συμπεριλαμβάνονται πια στην «εργατική δύναμη» - παραγωγό κέρδους. Καθυποτάσσονται σε νόρμες μέσω της «διοίκησης σχεδιασμού έργου/ εργασίας σε ομάδες» (project management – team work). Η ιεραρχική δομή της εργασίας (διεύθυνση/εκτέλεση) συνυπάρχει με την ομάδα εργασίας: η πυραμίδα αποτελείται τώρα από την ομάδα των στελεχών-προϊσταμένων (διεύθυνση) που έχουν ομαδικές συναντήσεις και συνεδριάσεις υπό τον γενικό διευθυντή για να διαχύσουν τα πλάνα εργασίας στις ομάδες των εργαζόμενων (εκτέλεση) στις οποίες προϊστανται, σχεδιάζουν με αυτές, υλοποιούν και λογοδοτούν όλοι για όλους αλλά πάντα προς τα πάνω. Η αυτοαξιολόγηση, η ετεροαξιολόγηση προϊσταμένων και υφισταμένων μετουσιώνεται στην –τελική- άνωθεν αξιολόγηση, εξωτερική της ομάδας, και οδηγεί σε πριμ ή και σε απόλυση των στελεχών. Η συνεχής εκπαίδευση σεμιναριακού τύπου, προστίθεται στα κριτήρια αξιολόγησης και γίνεται ρουτίνα.

Αντίστοιχα, τα μέσα παραγωγής πρέπει να διαφοροποιούνται και να μπορούν να εξυπηρετούν την καινοτομία, δηλαδή να είναι ευέλικτα εργαλεία-μηχανές που να έχουν πολλαπλές και όχι μοναδικές χρήσεις.

Πιο σημαντικό απ' όλα, τα «συμβόλαια εργασίας» πρέπει να είναι ευέλικτα και να προσαρμόζονται στις αναταράξεις μιας αγοράς σε βαθιά και χρόνια κρίση. Ελαστικά ωράρια, ελαστικές αμοιβές, συμβάσεις ορισμένου χρόνου, αμοιβή με το κομμάτι, αμοιβή με την ώρα,

Η ευελιξία επεκτείνεται και στην οριζόντια οργάνωση της παραγωγής. Η διεθνοποίηση του κεφαλαίου ή αλλιώς η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας (η οποία πραγματοποιείται με γεωμετρικά επιταχυνόμενους ρυθμούς καθώς απελευθερώνεται από τα εμπόδια του χώρου και του χρόνου μέσα από τις

νέες τεχνολογίες) επιτρέπει την αποκέντρωση της παραγωγής σε εθνικό και υπερεθνικό επίπεδο. Οι υπεργολαβίες ανθούν και διαχέεται η τεχνολογία και ο σχεδιασμός σε αυτές. Ταυτόχρονα, μπορεί σε έναν κλάδο να συνδυάζονται οι πιο πρωτόγονες μέθοδοι παραγωγής και η πιο κυνική εκμετάλλευση (παιδική εργασία, ανασφάλιστη εργασία, μαύρη εργασία κυρίως μεταναστών κάτω από τα επίσημα επίπεδα μισθών, εργασία εξαθλιωμένων σε αναπτυσσόμενες χώρες που φθάνει στα όρια της καταναγκαστικής εργασίας) μαζί με τις πιο αυτοματοποιημένες, τεχνολογικά εξελιγμένες και σύγχρονες μεθόδους παραγωγής. Το εργοστάσιο παγκοσμιοποιείται, διαχέονται οι δομές του, η παραγωγική διαδικασία κατακερματίζεται. Η βιομηχανική παραγωγή (και αργότερα μέρη των υπηρεσιών, όπως ο σχεδιασμός και η ανάπτυξη λογισμικού) «μεταναστεύει» στις αναδυόμενες οικονομίες (Κίνα, Ταϊβάν, Κορέα, Ινδία κ.λπ.) πολυδισπασμένη και μεταφερόμενη κάθε φορά εκεί που υπάρχει φθηνότερη εργατική δύναμη και εν γένει ευνοϊκές συνθήκες για την ασύδοτη κερδοφορία (απουσία «αναχρονισμών» όπως εργατική νομοθεσία, εργατικό δυναμικό με ορισμένες «δεξιότητες»⁴, μεγάλη φορολογία, νόμοι προστασίας της υγείας και του περιβάλλοντος, ύπαρξη διεφθαρμένων κυβερνήσεων κ.λπ.). Οι μετα-βιομηχανικές οικονομίες της αναπτυσσόμενης Δύσης τριτοποιούνται, κρατώντας υψηλής ειδίκευσης και τεχνολογικής σημασίας παραγωγικές διαδικασίες αλλά και κάθε είδους υπηρεσίες.

Το «κράτος πρόνοιας» αποτελεί πλέον έναν αναχρονισμό που πρέπει να αποδομηθεί. Είναι επιζήμιο και άχρηστο, αφού η παραγωγικότητα δεν εξαρτάται πια από την εργασιακή ασφάλεια αλλά από την εργασιακή ανασφάλεια. Η ίδια η μετάβαση στη μετα-βιομηχανική κοινωνία, εκτός από τη μετάθεση του πεδίου ανταγωνισμού από τις οικονομίες κλίμακας και συγκέντρωσης στις οικονομίες ελαστικότητας και αποκέντρωσης⁵, αποτελεί και το δρόμο που επιλέγει ο συλλογικός καπιταλιστής (διεθνείς οργανισμοί, πολυεθνικές εταιρείες, υπερεθνικές ολοκληρώσεις όπως η ΕΕ) για να εντείνει την εκμετάλλευση της ζωντανής εργασίας. Το νέο μοντέλο πολιτικής της διαχείρισης της ζωντανής εργασίας είναι η δυσδικοποίηση, οριζόντια και κάθετα: οι εργαζόμενοι των αναδυόμενων οικονομιών εργάζονται σε καθεστώς εξαθλίωσης αν όχι δουλείας, με την παιδική εργασία να αυξάνεται, την ίδια ώρα που οι εργαζόμενοι των αναπτυσσόμενων χωρών, ζώντας με το άγχος της απόλυσης, χάνουν γρήγορα όλα τα «προνόμια» του κοινωνικού συμβολαίου του φορντισμού και μεταλλάσσονται σε «απασχολήσιμους», ενώ πολλοί από αυτούς πληθαίνουν τις στρατιές των αποκλεισμένων χρόνια ανέργων.

4. Για παράδειγμα, για την παραγωγή των ολοκληρωμένων κυκλωμάτων, χρησιμοποιήθηκαν αρχικά εργάτριες που γνώριζαν ραπτική και κέντημα διότι είχαν τις απαιτούμενες δεξιότητες παρατηρητικότητας και λεπτής κινητικότητας που ήταν αναγκαίες για μια τόσο «λεπτή» εργασία. Εννοείται ότι η πληρωμή της εργασίας τους ήταν πολύ χαμηλότερη από την αξία την οποία προσέδιδε η τελευταία στο προϊόν που έφτιαχναν.

5. Δηλαδή, από τη μεγάλη βιομηχανία- εργοστάσιο που συγκεντρώνει την παραγωγή και τα παρελκόμενά της (αποθήκευση, οικονομικές υπηρεσίες, σχεδιασμό) σε ορισμένο χώρο και παράγει μαζικά, ομοιόμορφα προϊόντα, προσχεδιασμένα, σε αλυσιδένια παραγωγή, που οφείλει την επιτυχία του στις οικονομίες που επιτυγχάνονται λόγω του μεγέθους της παραγωγής και της τυποποίησης, στη διεθνοποιημένη, ελαστικοποιημένη παραγωγή που παράγει αποκεντρωμένα, (αλλού η παραγωγή των μικροκυκλωμάτων, αλλού το software, αλλού οι δικηγόροι, αλλού το marketing, αλλού η αποθήκευση (logistics), αλλού η συναρμολόγηση, αλλού το λογιστήριο, και στη μητρόπολη η διεύθυνση), χρησιμοποιώντας πλήθος υπεργολαβικών μικρών ευέλικτων βιοτεχνικών μονάδων, όχι εξαρτήματα αλλά «σύνολα» ενός προϊόντος που με τον κατάλληλο συνδυασμό τους, τη δυνατότητα ευέλικτης διαφοροποίησης ενός από αυτά ή τη δημιουργία ενός νέου συνόλου, παράγεται το νέο ελαστικοποιημένο, διαφοροποιημένο, καινοτόμο προϊόν, πολλές φορές κατά παραγγελία. Η ανταγωνιστικότητα, πλέον, δεν έγκειται μόνο στην τιμή αλλά στην ταχύτητα και στην ευελιξία: στη διαφοροποίηση, στην καινοτομία, στη μείωση των χρόνων ανάμεσα στην παραγωγή και στην πώληση του προϊόντος δηλαδή την ταχύτητα προώθησης (οικονομία του κόστους αποθήκευσης και στοκαρίσματος). Η ταχύτητα με την οποία εναλλάσσονται τα «μοντέλα» των νέων προϊόντων που αχρηστεύουν τα προηγούμενα μας εκπλήσσει. Όμως τα προϊόντα πια φτιάχνονται για να διαρκούν λίγο (να πόσο αειφόρο είναι το μεταβιομηχανικό μοντέλο) και να «διαφοροποιούνται» με το λιγότερο κόστος.

Το ζήτημα που έχουν να διαχειριστούν οι πολιτικοί της μεταβιομηχανικής εποχής είναι η διατήρηση και η αύξηση των απασχολήσιμων και η μείωση των αποκλεισμένων (που όμως αυξάνονται συνεχώς) γιατί αυτό διασφαλίζει τη σταθερότητα του συστήματος και την ανταγωνιστικότητα. Η μείωση του αποκλεισμού, όμως, δε νοείται ως θέσπιση αντισταθμιστικών μέτρων από το κράτος. Τουναντίον. Στην Αμερική ο Μπους, έναντι της εξαθλίωσης και της περιθωριοποίησης μεγάλου μέρους του πληθυσμού, προτείνει «να ανάψουν χιλιάδες λαμπιόνια φιλανθρωπίας». Οι πολιτικές διαχειρίσιμες («μοίρασμα της εργασίας», δηλαδή μοίρασμα της φτώχειας, ελαστικοποίηση) αρχίζουν στην Ευρώπη ήδη από τις αρχές της δεκαετίας του '80 με τη Λευκή Βίβλο για την εργασία. Ακολουθεί σειρά τέτοιων κειμένων της Ευρωπαϊκής Ένωσης που σκιαγραφούν την πολιτική της «προσαρμογής» όλων των πλευρών και των επιπέδων της κοινωνίας στο «νέο».

Σκιαγραφείται, λοιπόν, η – τότε ακόμα αναδυόμενη και σήμερα εκρηκτικά παρούσα – φιγούρα του εργαζόμενου –όπως περιγράφηκε– που ανταποκρίνεται στο νέο παραγωγικό μοντέλο. Το μεταβιομηχανικό προϊόν που, για να είναι ανταγωνιστικό, πρέπει να είναι ευέλικτο, διαφοροποιήσιμο και καινοτόμο, καθορίζει εκτός των άλλων (μέσα παραγωγής, οργάνωση της παραγωγής, εργασιακές σχέσεις, κοινωνικές σχέσεις) τον «μεταβιομηχανικό» εργαζόμενο που διαδέχεται τον φορντικό εργάτη-μάζα. Ευέλικτος σ' ό,τι αφορά την απασχολήσή του, τη σύμβασή του, την κινητικότητα του από επάγγελμα σε επάγγελμα και από τόπο σε τόπο. Αλλά, κυρίως, ευέλικτος και προσαρμόσιμος σε ό,τι αφορά τα προσόντα του: μια γενική γνώση (τα στοιχεία της οποίας θα επαναπροσδιορίζονται συνεχώς) και κάποιες δεξιότητες που θα του προσδίδουν την απαιτούμενη ελαστικότητα: θα επιτρέπουν τη μετακίνησή του από επάγγελμα σε επάγγελμα και από τόπο σε τόπο (κάθετη και οριζόντια κινητικότητα) αφού ως πασπαρτού θα «κολλάν» με διαφορετικές κάθε φορά εξειδικεύσεις, σε διαφορετικά περιβάλλοντα εργασίας. Βεβαίως, αυτό θα απαιτεί μια δια-βίου γρήγορη και φθηνή «εκπαιδευση-κατάρτιση-πιστοποίηση», το κόστος της οποίας καλείται ενίοτε να αναλάβει ο ίδιος.

Προϊόν λάστιχο, εργαζόμενος-λάστιχο με εκπαίδευση-λάστιχο

«...Η κοινωνία και η οικονομία της γνώσης απαιτούν το κατάλληλο επίπεδο βασικών ικανοτήτων, συμπεριλαμβανομένης της ψηφιακής μόρφωσης και ηλεκτρονικών δεξιοτήτων για τους πολίτες της». (Στρατηγική της Λισαβόνας⁶) Η «εκπαίδευση» γίνεται πλέον από τους πιο κρίσιμους (αν όχι ο πιο κρίσιμος) παράγοντες ανταγωνιστικότητας. Ο ρόλος που επιφυλάσσεται στην εκπαίδευση, δεν αρκείται πια στην αναπαραγωγή του συστήματος παραγωγικών/κοινωνικών σχέσεων. Πρέπει η διαδικασία της και τα περιεχόμενά της (και έτσι γίνεται ήδη) να υπαχθούν (όπως προηγούμενα η παραγωγή της επιστήμης) στους νόμους του κέρδους. Γίνεται η ίδια η εκπαίδευση μια παραγωγική επένδυση.

«Η αύξηση των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων των εργαζομένων βελτιώνει την παραγωγικότητα. Ένα εξειδικευμένο εργατικό δυναμικό είναι περισσότερο σε θέση να ανταποκριθεί στις μεταβολές μιας δυναμικής οικονομίας της γνώσης...» (ό.π.)

6. Συμπεράσματα του Συμβουλίου και των αντιπροσώπων των κυβερνήσεων των κρατών μελών, συνελθόντων στα πλαίσια του Συμβουλίου, σχετικά με το ρόλο της ανάπτυξης δεξιοτήτων και ικανοτήτων για την προώθηση των στόχων της Λισαβόνας. [2005/C 292/02]

Ακόμα, στην «κοινωνία της γνώσης», η παραγωγική αυτή επένδυση δεν αφορά μόνο κάποιους ειδικευμένους εργαζόμενους, αλλά το σύνολό τους. Μόνο που διαφοροποιείται ως περιεχόμενο, βάθος και έκταση, ανάλογα με τη θέση στην ιεραρχία για την οποία προορίζεται ο εργαζόμενος.

«...Η οικονομική αύξηση ενδέχεται να μην επιτευχθεί σε περίπτωση που οι επενδύσεις στον τομέα των δεξιοτήτων και των ικανοτήτων περιορίζονται στους μορφωμένους...» (ό.π.)

Κρίση Χρέους, η απότοκος της κρίσης υπερσυσσώρευσης. Μια ευκαιρία επιτάχυνσης της προσαρμογής των «ανεπίδεκτων μαθησέως»

Ενώ η παραγωγική διαδικασία ήδη αναστατώνεται από την αναδιοργάνωση των εργασιακών σχέσεων, το ανατολικό μπλοκ καταρρέει και έτσι αποκαθίσταται και τυπικά η «ασυνέχεια» της Οκτωβριανής επανάστασης. Η κατάρρευση αυτή δίνει μια προσωρινή «ανάσα» στην ασθμαίνουσα οικονομία της Δύσης: εφαρμόζεται στις πρώην ανατολικές χώρες μια πρωτόγονη καπιταλιστική επέκταση (πρωταρχική συσσώρευση) με τραγικά αποτελέσματα για τους λαούς τους. Κυρίως όμως, επιτρέπει την επιτάχυνση της «παγκοσμιοποίησης» και την είσοδο του «πλανητικού χωριού» στη μεταβιομηχανική εποχή μετά φανών και λαμπάδων.

Ανακρυσσόταν το «τέλος της ιστορίας» ενώ η επίσημη αριστερά ασπαζόταν τις θεωρίες περί αλληλεξάρτησης των οικονομιών αντικαθιστώντας την «αναχρονιστική» κουλτούρα του αντι-ιμπεριαλισμού. Η θεωρητική αυτή «κολοτούμπα» συνοδευόταν και από μια πολιτική: τους τεμενάδες στην ένταση και τη μεγιστοποίηση της Ευρωπαϊκής υπερεθνικής ολοκλήρωσης στο όνομα μιας χιμαιρικής Ευρώπης των λαών προσδεμένης στο άρμα του καπιταλισμού και του ιμπεριαλισμού.

Την ίδια στιγμή, οι εθνικιστικές εξάρσεις και η ανάδυση του θρησκευτικού φονταμενταλισμού και η άγρια οικονομική και πολιτική διαπάλη των μεγάλων οικονομιών υπογράμμιζαν για άλλη μια φορά ότι η μόπα της πολεμικής εκδοχής του ιμπεριαλισμού μπορεί να συνοδοιπορεί με την οικονομική, η άγρια ενδοϊμπεριαλιστική διαμάχη να μείνεται μέσα σε μία υπερεθνική ολοκλήρωση και η ανισόμετρη ανάπτυξη να ρίχνει στην εξαθλίωση αδύναμες χώρες αλλά και να δημιουργεί στρατιές αποκλεισμένων μέσα στις ίδιες τις ιμπεριαλιστικές μητροπόλεις. Έτσι, αναδύεται η δυσδική κοινωνία ή ο τέταρτος κόσμος, η νέα πολιτική διαχείριση της ζωντανής εργασίας σε επίπεδο κοινωνίας.

Ύστερα, η πλήρης επικράτηση του νεοφιλελευθερισμού, η Νέα Τάξη, με τους πολέμους στη Γιουγκοσλαβία, το Ιράκ, το Αφγανιστάν, ωμές ιμπεριαλιστικές επεμβάσεις που βαφτίζονταν ανθρωπιστικές.

Χωρίς κανέναν, πια, φραγμό, ο καπιταλισμός είχε ορμήσει μπρος καλπάζοντας. Η «άυλη» οικονομία, στο απόγειό της, διακυβεύει στο χρηματιστήριο το ψωμί των λαών, βυθίζοντας στη φτώχεια και την πείνα ολόκληρες περιοχές του πλανήτη. Ο καπιταλισμός, μέσα στη δίνη της κρίσης του, βάζει την πιο τρομακτική στολή του πιο κυνικού και αδίστακτου τυχοδιώκτη. Οι προειδοποιήσεις που ξεκινάν ήδη από το μακρινό μίνι κραχ του 1987 δεν πτοούν τους τζογαδόρους. Η απόσταση της «άυλης» από την πραγματική οικονομία αυξάνει επικίνδυνα (επενδυτικά προϊόντα που χρηματιστηρίου που μοιάζουν όλο και πιο πολύ με τις απάτες των «πυραμίδων», υπέρμετρος δανεισμός δηλαδή των νοικοκυριών, και άλλες τέτοιες «διαχειρίσεις» του νομισματοπιστωτικού συστήματος που καταφέρνουν να κρατούν ψηλά την κατανάλωση και τις τιμές στον αναπτυσσόμενο κόσμο, παρόλη την σοβούσα κρίση υπερσυσσώρευσης).

Όπως πάντα, το σύστημα βάζει τρικλοποδιά στον εαυτό του. Παρ' όλες τις «αφαιμάξεις» των τοπικών πολέμων, παθαίνει θρόμβωση, το εγκεφαλικό επέρχεται⁷. Η προβληματική «αρτηρία» – η οικονομία-κόσμος ως χρηματοπιστωτικό σύστημα – μετακυλίζει γρήγορα τη θρόμβωσή του στις οικονομίες-κράτη σε μια «κρίση χρέους» των χωρών του ευρωπαϊκού νότου. Και αυτή χρησιμοποιείται ως καταλυτικός παράγοντας που επιταχύνει όλες τις

7. αλλά λείπει ο «ανθρωπιστής», το πολιτικό υποκείμενο, δηλαδή, που θα «τραβήξει το καλώδιο του μηχανήματος υποστήριξης» εφαρμόζοντας την ηθικά νομιμοποιημένη από κάθε άποψη «ευθανασία» του, προβάλλοντας ένα άλλο πολιτικό πρόγραμμα, μιας άλλης εξουσίας που θα οικοδομήσει μια νέα κοινωνία.

αλλαγές που συνιστούν την ανασύνθεση του κεφαλαίου στην Ευρωζώνη, όπως αυτή σχεδιάστηκε και σχεδιάζεται συστηματικά, ιδιαίτερα από την εποχή της ενοποίησης και της συμφωνίας του Μάαστριχτ.

Ο ιστορικός χρόνος του σήμερα συμπυκνώνεται. Η κρίση χρέους της χώρας μας και το μνημόνιο που την ακολούθησε, αποτελεί το εργαλείο επιτάχυνσης μιας θηριώδους μεγέθους αναδιοργάνωσης της παραγωγής και της κατανάλωσης. Μια, δηλαδή, τρομακτική αλλαγή του τρόπου που παράγουμε, καταναλώνουμε, σχετιζόμαστε ως κοινωνία. Η εκπαίδευση είναι το «πρώτο βιολί» στην επιτυχία του εγχειρήματος. Και, αν τα προηγούμενα χρόνια, τα σκάγια της «μεταρρύθμισης» σχεδόν μονοπωλούσε η τριτοβάθμια εκπαίδευση, σήμερα πυροβολείται το σύνολο του εκπαιδευτικού συστήματος με οργανωμένο και σχεδιασμένο τρόπο.

Η ίδια αποδόμηση/ανάδομηση, επιχειρείται στη διόλου αδύναμη οικονομικά Γαλλία με ρομιοίστες εντυπωσιακές Συγκωνεύσεις και καταργήσεις σχολείων, όπως και δω, και συνολικό σχέδιο με τίτλο Νέο Σχολείο όπως και εδώ. Τέτοια είναι η πρεμούρα της κ. Διαμαντοπούλου να δείξει ότι υπηρετεί πλήρως, χωρίς παρέκκλιση, χωρίς αντίρρηση, χωρίς κριτική τις άνωθεν εντολές, ώστε ο δικός της τίτλος «Νέο Σχολείο- (σχολείο για τον 21ο αιώνα)» είναι αντιγραφή τίτλου αντίστοιχου εγγράφου που διανεμήθηκε από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και ονομάζεται «Σχολεία για τον 21ο αιώνα!» Αλλωστε, η ίδια η αλλαγή του ονόματος του υπουργείου συμβολίζει κυρίως αυτή την πλήρη στοίχιση πίσω από τις ευρωπαϊκές νόρμες.

Β. Προγράμματα Σπουδών του Νέου Σχολείου: το πνεύμα της προσαρμογής

Το «έργο» και η χρηματοδότηση

Το έργο της αναμόρφωσης του προγράμματος σπουδών στην υποχρεωτική εκπαίδευση αποτελεί ένα μικρό μέρος * («οριζόντια πράξη») του επιχειρησιακού προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση» του Υπουργείου Παιδείας που χρηματοδοτείται κατά 75% από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Στο πρόγραμμα αυτό εντάσσεται «σπασμένο» σε «υποέργα» και «οριζόντιες πράξεις» το σύνολο των παρεμβάσεων που επιχειρεί το υπουργείο παιδείας ώστε να ενταχθούν στη χρηματοδότηση μέσω ΕΣΠΑ και αγκαλιάζουν σχεδόν το σύνολο της εκπαίδευσης και σε ό,τι αφορά τις βαθμίδες της (κάθεται) αλλά και σε ό,τι αφορά τους τομείς της (διοίκηση, προσωπικό, μαθητές, περιεχόμενο σπουδών, οργάνωση, υλικοτεχνική υποδομή κ.λπ.). Έτσι η εκπαιδευτική μεταρρύθμιση της μνημονιακής κυβέρνησης του ΠΑΣΟΚ αποτελείται από μια σειρά μικρών, μεγάλων και μεγαλύτερων προγραμμάτων ΕΣΠΑ.

Το συνολικό πρόγραμμα δεν είναι καινούργιο, αλλά ξεκινά το 2007, επί Νέας Δημοκρατίας δηλαδή. Έχει προϋπολογισμό λίγο μεγαλύτερο από 2,3 δισεκατομμύρια και έχει τέσσερις στρατηγικούς στόχους.

Ο πρώτος στρατηγικός στόχος που ονομάζεται «Αναβάθμιση της ποιότητας της εκπαίδευσης και προώθηση της κοινωνικής ενσωμάτωσης» με 32 «δράσεις», δηλαδή παρεμβάσεις στην εκπαίδευση, έχει άμεση σχέση με όσες παρεμβάσεις έγιναν, λαμβάνουν χώρα ή πρόκειται να γίνουν στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση αλλά και στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Περιλαμβάνει εκτός από την αναμόρφωση των προγραμμάτων σπουδών, το μείζον πρόγραμμα επιμόρφωσης των εκπαιδευτικών, την αξιολόγηση των σχολικών μονάδων, την περιβαλλοντική εκπαίδευση, την ειδική αγωγή, τις ξένες γλώσσες στο δημοτικό σχολείο, την πιστοποίηση στις διδακτικές επάρκειες κ.α. Ο προϋπολογισμός μόνο για αυτόν το στόχο, ανέρχεται στα 885 εκατομμύρια ευρώ περίπου.

Μέσα στον παραπάνω στρατηγικό στόχο εντάσσεται και το πρόγραμμα με την ονομασία «Νέο σχολείο» που περιλαμβάνει και την «οριζόντια πράξη» της σύνταξης νέων προγραμμάτων σπουδών. Η «πράξη» αυτή έχει φορέα υλοποίησης το Π.Ι. και «τρέχει» παράλληλα με άλλα «μέρη»-οριζόντιες πράξεις του «Νέου Σχολείου» που αφορούν στα εξής:

- στην παρέμβαση στο πρόγραμμα της απογευματινής ζώνης του ολόημερου (αναφέρεται ως «πολιτισμός και ένταξη ΕΚΟ στα δημοτικά σχολεία),
- στην επιμόρφωση των εκπαιδευτικών ειδικοτήτων και δασκάλων για τμήματα υποδοχής και ένταξης στο ολόημερο, στην πιλοτική εφαρμογή των προγραμμάτων σπουδών σε 160 σχολεία καθώς και την αξιολόγηση της εφαρμογής αυτής και στην επιμόρφωση τέλος των εκπαιδευτικών για την

εφαρμογή των νέων προγραμμάτων σπουδών. Το «κομμάτι» της αναμόρφωσης των προγραμμάτων σπουδών, έχει κόστος λίγο περισσότερο από 20 εκατομμύρια ευρώ, ενώ μαζί με τις άλλες πράξεις που αφορούν την εκπαίδευση και πρόκειται να υλοποιηθούν ή και υλοποιούνται ο προϋπολογισμός του Νέου Σχολείου φτάνει τα 165 εκατομμύρια ευρώ.

Να σημειωθεί ότι υπάρχει και άλλο πρόγραμμα ΕΣΠΑ που ονομάζεται «ΟΛΟΗΜΕΡΟ» και χρηματοδοτείται με 107 εκατ. ευρώ το οποίο δεν έχει ακόμα ενταχθεί και αφορά και πάλι «αναπληρωτές ΕΣΠΑ», δηλαδή ωρομίσθιους για τα ολοήμερα, ενώ άλλο ΕΣΠΑ, το «ΜΕΙΖΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΜΟΡΦΩΣΗΣ» χρηματοδοτείται ξεχωριστά με το ποσό των 165 εκατ. ευρώ.

Τα ποσά που «χορεύουν» μπροστά στα μάτια μας δεν είναι διόλου ευκαταφρόνητα. Κι όμως, απειροελάχιστα χρήματα από τα κονδύλια αυτά που το ύψος τους μας ζαλίζει, φτάνουν στα σχολεία, αφού οι «επιλέξιμες» (sic) δαπάνες αφορούν κυρίως σύμβουλους, εμπειρογνώμονες, επιμορφωτές και εν γένει τους παρατρεχάμενους του συστήματος. Μόνο σε όσα θα λειτουργήσουν ως πιλοτικά για το ψηφιακό σχολείο θα εγκατασταθούν επιλεκτικά Η-Υ ή διαδραστικοί πίνακες (στη δευτεροβάθμια)⁸. Η μόνη περίπτωση που τα χρήματα φτάνουν πιο «κάτω» είναι στη στελέχωση των 800 ολοήμερων με αναμορφωμένο πρόγραμμα με εκπαιδευτικούς ειδικότητας, δηλαδή τους λεγόμενους «αναπληρωτές ΕΣΠΑ», τους απλήρωτους δηλαδή ωρομίσθιους, οι οποίοι ίσως και να είναι απλήρωτοι μάλλον διότι το ένα πρόγραμμα που τους πληρώνει εντάχθηκε στις 23 Μαρτίου 2011, ενώ το άλλο δεν εντάχθηκε ακόμα. (Αλήθεια, όταν τελειώσουν τα χρήματα του ΕΣΠΑ ποιος θα τους πληρώνει; Εκτός κι αν οι «καινοτομίες» της κ. Διαμαντοπούλου έχουν ως ημερομηνία λήξης το «φάγωμα» των χρημάτων).

Συμπέρασμα: η οικονομική υποχρέωση της ελληνικής πολιτείας, εξαντλείται το πολύ στη συγχρηματοδότηση των ΕΣΠΑ, άντε και στην πληρωμή των μονίμων εκπαιδευτικών τους οποίους μειώνει όσο μπορεί, όπως μειώνει δραματικά και την επιχορήγηση των σχολείων για τις λειτουργικές τους δαπάνες.

ΕΣΠΑ: Η υποταγή της εκπαιδευτικής πολιτικής στις απαιτήσεις της Ε.Ε.

Ο κατακερματισμός της διαμαντοπουλικής μεταρρύθμισης σε μεγάλα, μικρά και μικρότερα προγράμματα ΕΣΠΑ, δεν έχει να κάνει μόνο με την ευέλικτη και ταχεία απορρόφηση των κοινοτικών κονδυλίων.

Όπως λέει ο πανεπιστημιακός Γιώργος Μαυρογιώργος: «Πρόκειται, μάλλον, για άσκηση εκπαιδευτικής πολιτικής που έχει τα χαρακτηριστικά ενός επείγοντος καταγισμού μέτρων τα οποία, αν και ανακινούνται αποσπασματικά και ασυνάρτητα, σε επίπεδο σχεδιασμού διαθέτουν ενιαίο προσανατολισμό και ιδεολογία. Ο καταγισμός, ο κατακερματισμός και η αποσπασματικότητα των εξαγγελιών ευνοεί ώστε τόσο οι ιδεολογικοί προσανατολισμοί όσο και οι επιπτώσεις που θα έχει η συνολική εκπαιδευτική πολιτική που ασκείται να είναι, πολλές φορές, δυσδιάκριτα.»

Παρόλη τη «σαλαμοποίηση» αυτή, τα «σπαράγματα» της κ. Διαμαντοπούλου έχουν ενιαίο πνεύμα και στόχους, αλληλο-εξηηρετούνται και αλληλο-υποστηρίζονται και έχουν έντονο το ιδεολογικό αποτύπωμα του «πολιτικά ορθού» που «πουλιέται» στην πιάτσα των ευρωπαϊκών προγραμμάτων. Για την ακρίβεια, το μεγαλεπήβολο, πολυδαίδαλο και εξαιρετικά περίπλοκο σχέδιο της κ. Διαμαντοπούλου είναι η πιο συνεπής και κατά γράμμα εφαρμογή της ευρωπαϊκής πολιτικής στην εκπαίδευση, έτσι όπως ορίστηκε από το 1995 με τη Λευκή Βίβλο της Ε.Ε. για την εκπαίδευση, επικαιροποιήθηκε στη στρατηγική της Λισαβόνας και συγκεκριμενοποιήθηκε ακόμα περισσότερο στη διακήρυξη «Σχολεία του 21ου αιώνα» και στο συνοδό κείμενο «Βασικές ικανότητες για ένα κόσμο που αλλάζει» που διανεμήθηκαν από την Ευρωπαϊκή επιτροπή το 2007 και το 2009 αντίστοιχα. Η διακήρυξη του

8. Μπορεί να βρει κανείς το κείμενο της προκήρυξης του έργου στο <http://www.edull.gr/?p=1783> με την επωνυμία: "Ένταξη της Οριζόντιας Πράξης με τίτλο «ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ (Σχολείο 21ου αιώνα) – Νέο πρόγραμμα σπουδών στους Άξονες Προτεραιότητας 1, 2, 3. - Οριζόντια Πράξη», στις 8 Περιφέρειες Σύγκλισης, στις 3 περιφέρειες Σταδιακής Εξόδου και στις 2 περιφέρειες Σταδιακής Εισόδου, στο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ» 2007-2013".

Νέου Σχολείου δεν είναι παρά η ελληνίζουσα εκδοχή της και δεν είναι καθόλου τυχαίο το ότι μοιάζει αρκετά με το αντίστοιχο Γαλλικό Σχέδιο.

Η διαδικασία χρηματοδότησης του «Νέου Σχολείου» προκαταλαμβάνει και δεσμεύει τους «δικαιούχους», (ΥΠΔΒΜΘ και εποπτευόμενοι οργανισμοί που αναλαμβάνουν τα «έργα») αλλά και υποτάσσει την εκπαίδευση του λαού σε μια πολύ συγκεκριμένη πολιτική, όχι αυτή που εκπορεύεται από τους θεσμούς σχεδιασμού και παραγωγής εκπαιδευτικής πολιτικής του ελληνικού κράτους και ψηφίζεται από το ελληνικό κοινοβούλιο αλλά αυτήν που εκπορεύεται απευθείας από τα ευρωπαϊκά διευθυντήρια – πολιτικούς υπηρέτες των αγορών.

Στην ιστορία της κοινής ευρωπαϊκής πολιτικής για την εκπαίδευση υπάρχει η εποχή προ του '85 όπου τα κράτη μέλη αρνούταν μια τέτοια συζήτηση αφού θεωρούσαν (και έτσι είναι) ότι μια ευρωπαϊκή πολιτική για την εκπαίδευση θα αποτελούσε αντιδημοκρατική ανάμειξη στην εσωτερική πολιτική της χώρας. Όμως, λίγο αργότερα διολισθαίνουν σε μια διαφορετική θέση: αποφασίζουν ότι η εκπαίδευση δεν έχει καμιά δουλειά ούτε με την ιδεολογία ούτε με την ανεξαρτησία άσκησης πολιτικής μιας χώρας.

«Ο καθένας μας έχει πεισθεί για την ανάγκη σχεδιασμού στρατηγικών εκπαίδευσης και κατάρτισης που να ανταποκρίνονται στην αγορά και απασχόληση: απόδειξη το τέλος των μεγάλων ιδεολογικών διαφωνιών για τους σκοπούς της εκπαίδευσης» (Λ. Β. 23).

Ένα ιδεολόγημα που πείθει: ο μονόδρομος της «προσαρμογής» στη αναπόφευκτη «κοινωνία της γνώσης»

«... Οι νέοι δεν μπορούν πια να περμάσουν ότι θα περάσουν όλη τους τη ζωή στον ίδιο τομέα απασχόλησης ή ακόμη και στον ίδιο τόπο· η επαγγελματική τους διαδρομή θα αλλάξει με απρόβλεπτους τρόπους και θα χρειάζονται ευρύ φάσμα γενικών δεξιοτήτων που θα τους επιτρέπουν να προσαρμόζονται...» (Σχολεία για τον 21ο αιώνα σελ. 6)

Σε όλα τα ευρωπαϊκά κείμενα επαναλαμβάνεται πάνω κάτω το ίδιο μοτίβο επιχειρημάτων: η κοινωνία που «αλλάζει» (από κάποιο «σάροτο χέρι» που την κατευθύνει) και δημιουργεί νέα δεδομένα στην αγορά εργασίας (έτσι, αντικειμενικά!) και αναγκαστικά (έτσι πάλι αντικειμενικά) οι νέοι θα πρέπει να έχουν την ανάλογη εκπαίδευση για να «προσαρμοστούν» γιατί αλλιώς κινδυνεύουν από την ανεργία! Έτσι λοιπόν, οι σχεδιαστές της πολιτικής της Ε.Ε. εμφανίζονται ως «προστάτες» των νέων και των εργαζόμενων. Η «προστασία» όμως αυτή στην πραγματικότητα είναι ίδια με αυτή που προσφέρει ο υπόκοσμος.

Η αντιστροφή της πραγματικότητας αποτελεί και το ιδεολογικό όπλο των «προστατών». Είναι η αδυσώπητη ανάγκη της συνεχούς αύξησης του κέρδους που καθυποτάσσει κάθε πλευρά της ανθρώπινης δραστηριότητας στους νόμους του κέρδους. Αυτό το ίδιο το σύστημα παραγωγής για την παραγωγή και παραγωγής για το κέρδος, αναστατώνει τον τρόπο που παράγει για να βαθύνει και να εντείνει την εκμετάλλευση της ανθρώπινης εργασίας. Είναι ο οικονομικός ανταγωνισμός που καθοδηγεί την αλλαγή στην παραγωγή και εναγκαλιζεται για το λόγο αυτό την εκπαίδευση.

Οι ανάγκες των αγορών στο στόμα των ευρωπαϊκών ινστρουκτόρων μεταμορφώνονται σε «ανάγκες των εργαζόμενων». Το κόστος εκπαίδευσης (αλλά και η ίδια η ευθύνη) που επωμιζόταν η κάθε επιχείρηση ξεχωριστά για να καταρτίζει τους εργαζομένους της ώστε να χρησιμοποιούν «εργα-

λεία» που αλλάζουν συνεχώς (μηχανές παραγωγής, μεθόδους παραγωγής, προγράμματα υπολογιστικά), μετακυλύεται είτε στο κράτος είτε στον ίδιο τον εργαζόμενο. Οι ανάγκες σε εργαζομένους στους διάφορους τομείς (παιλιούς και νέους) συνεχώς αναδιαμορφώνονται από τον οικονομικό ανταγωνισμό και ζητούνται ταχύτερες προσαρμογές που η παραδοσιακή εκπαίδευση δεν μπορεί να επιτύχει. Το ανάθεμα ρίχνεται στην προοδευτική παιδαγωγική που ενοχοποιείται για την ανεργία στη θέση του ίδιου του οικονομικού συστήματος που την προκαλεί. Ο θύτης (οικονομικό σύστημα-αγορές) έτσι μεταμορφώνεται σε θύμα και το θύμα (εργαζόμενοι-νεολαία-λαός) καθίσταται υπεύθυνο για την προσαρμογή τους στις αλλαγές.

«... Η επιτυχία ενός ατόμου στην κοινωνία της γνώσης και στην οικονομία της μάθησης εξαρτάται από την ικανότητά του να συνεχίζει τη διαδικασία της μάθησης με διάφορους τρόπους σε όλη τη διάρκεια της ζωής του και να προσαρμόζεται γρήγορα και αποτελεσματικά σε μεταβαλλόμενες καταστάσεις. Αυτό σημαίνει ότι οι μαθητές θα πρέπει να φεύγουν από το σχολείο με τα εφόδια και τα κίνητρα για να αναλάβουν την ευθύνη της προσωπικής τους διά βίου μάθησης...» (Σχολεία για τον 21ο αιώνα σελ. 6,7)

Το σχολείο, από τα πρώτα χρόνια, γίνεται πια υπηρέτης της αγοράς, αφού οι βασικές γνώσεις, ένα από τα ζητούμενα ως προσόντα για τον ευέλικτο εργαζόμενο παρέχονται στο δημόσιο σχολείο, ενώ η τοπική αγορά καλείται να «επενδύσει» στο τοπικό δημόσιο σχολείο ώστε να τη διαφοροποιεί κατά το δοκούν. «Οι βασικές γνώσεις είναι το έδαφος πάνω στο οποίο χιζεται η δυνατότητα απασχόλησης. Αυτό όμως είναι το κατ' εσχόλημα της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης. Πρέπει να εξευρεθεί μια καλή ισορροπία ανάμεσα στην απόκτηση γνώσης και μεθοδολογικών δεξιοτήτων που θα επιτρέπουν στο άτομο να μαθαίνει μόνο του. Αυτά είναι που σήμερα πρέπει να επιτευχθούν» (Λευκή Βίβλος σελ. 13).

Και αυτές, όμως, οι «βασικές γνώσεις» πρέπει να διαφοροποιούνται κατά το δοκούν. «Ο αυξημένος ρυθμός αλλαγής στην κοινωνία και την οικονομία και, ιδίως, η εισαγωγή των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) απαιτεί να έχουμε συνεχώς υπό εξέταση τον ορισμό των βασικών δεξιοτήτων και να τον αναπροσαρμόζουμε τακτικά στις αλλαγές αυτές, και να φροντίζουμε ώστε εκείνοι που εγκατέλειψαν την επίσημη εκπαίδευση ή κατάρτιση πριν από την απόκτηση των νέων δεξιοτήτων θα έχουν την ευκαιρία να τις αποκτήσουν αργότερα»⁹.

Ακόμα και οι μέθοδοι διδασκαλίας (μέθοδος πρότζεκτ και ομαδοσυνεργατική διδασκαλία) όσο και αν αποτελούσαν προοδευτικές μεθόδους στο παρελθόν, σήμερα επιστρατεύονται στη φαρέτρα της αγοραίας εκπαίδευσης αφού το project management (διαχείριση έργου) και το team work (ομαδική εργασία) είναι ο πιο μοντέρνος τρόπος οργάνωσης της εργασίας και της παραγωγής, όχι μόνο στον τομέα των υπηρεσιών αλλά και στις κατασκευές και στη βιομηχανία.

«Στην εργασία, η περιπλοκότητα της οργάνωσης της εργασίας, η αύξηση των ειδών των καθηκόντων που οι εργαζόμενοι καλούνται να εκτελέσουν, η εισαγωγή ευέλικτων προτύπων εργασίας και μεθόδων ομαδικής εργασίας σημαίνουν ότι οι εργαζόμενοι χρειάζονται δεξιότητες πέραν των καθαρά τεχνικών κατά τρόπο που οι προηγούμενοι τους δεν χρειαζόταν. Το φάσμα των δεξιοτήτων που χρησιμοποιείται στο χώρο εργασίας διευρύνεται συνεχώς. Παρομοίως, η κοινωνία συνολικά είναι λιγότερο ομοιόμορφη από ότι κατά το παρελθόν, έτσι απαιτούνται ευρύτερα ατομικές ικανότητες (όπως η προσαρμοστικότητα, η ανοχή έναντι των άλλων και της εξουσίας, η ομαδική εργασία, η επίλυση προβλημάτων, η ανάληψη ρίσκων, η ανεξαρτησία κ.τ.λ.)¹⁰»

Πιο ξεκάθαρα (αν όχι ξετίσιμα) δε θα μπορούσε να διατυπωθεί στα ευρωπαϊκά κείμενα. Ο στόχος λοιπόν δεν είναι η «προστασία των εργαζόμενων από την ανεργία». Αντιθέτως, είναι:

α) η δημιουργία ενός στρατού «απασχολήσιμων» (και όχι αποκλεισμένων) οι οποίοι:

9. Να σκεφτεί κανείς ότι ακόμα και σε ένα «προγραμματάκι» φιλαναγνωσίας, προϋπολογισμού 3,6 εκατ. ευρώ, το μόνο που δεν προβλέπεται είναι η ουσιαστική αναβάθμιση των βιβλιοθηκών των σχολείων ή των δήμων.
10. Έκθεση της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων «Οι συγκεκριμένοι μελλοντικοί στόχοι των εκπαιδευτικών συστημάτων». COM/2001/0059 τελικό

• με δαπάνη του κράτους θα αποκτούν τα αρχικά προσόντα (βασικές γνώσεις + δεξιότητες) σ' ένα απαξιωμένο, υποχρηματοδοτούμενο και υποταγμένο στην «επιχειρηματικότητα» δημόσιο σχολείο.

• με δική τους ευθύνη και ενίοτε και με δικά τους έξοδα – θα επανακαταρτίζονται διαρκώς

• θα είναι ανά πάσα στιγμή διαθέσιμοι και εκπαιδευμένοι να «κολλήσουν» στις συνεχώς αναδιαμορφωνόμενες απαιτήσεις μιας αγοράς εργασίας που βρίσκεται σε μια διαρκή αναδιάρθρωση, - θα «μπαρνοβγαίνουν» στην αγορά εργασίας και θα εργάζονται όσο απαιτούν οι διακυμάνσεις της ζήτησης χωρίς κόστος για τους εργοδότες

• θα πετιούνται στον καιάδα των αποκλεισμένων όταν δε θα μπορούν να επανενταχθούν, χωρίς σύνταξη, χωρίς περίθαλψη, χωρίς οργάνωση, χωρίς κουράγιο να αντιδράσουν.

β) την προώθηση μιας ελίτ της γνώσης που

• θα εφοδιάζεται με όσο το δυνατόν πιο «ποιοτική» γνώση-δύναμη στους «θύλακες αριστείας»

• θα καταλαμβάνει τις επιτελικές θέσεις (manager) και θα διαχειρίζονται τους «ανθρώπινους πόρους», δηλαδή θα διοικούν τις «ομάδες εργασίας» των υφισταμένων με τον αποδοτικότερο για την επιχείρηση τρόπο.

• θα στελεκώνει τις θέσεις επιστημόνων-ερευνητών στα μεγάλα ερευνητικά κέντρα της Ευρώπης για την επίτευξη της ανταγωνιστικότητας στον τομέα της έρευνας.¹¹

• θα αξιοποιείται ως πολιτικό προσωπικό ή ως γκουρού των media.

Αυτές είναι οι προκλήσεις του 21ου αιώνα για τους νέους ανθρώπους. Αυτό είναι το λαμπρό μέλλον που τους επιφύλασσαν οι ταγοί της ευρωπαϊκής και διεθνούς πολιτικής: Απασχολησιμότητα, μισθούς πείνας, ακριβοπληρωμένες πιστοποιήσεις επί πιστοποιήσεων και σεμινάρια επί σεμιναρίων για την αναγκαστική αλλαγή επαγγέλματος στην καλύτερη περίπτωση, ανεργία, εξαθλίωση, πόλεμο στη χειρότερη.

Η εκπαίδευση του απασχολήσιμου: Δεξιότητες ή γνώση; Ένα σχολείο που αποκτάται από το μορφωτικό του ρόλο

«Σε έναν ολοένα πιο σύνθετο κόσμο η δημιουργικότητα, η ικανότητα πλευρικής σκέψης, οι εγκάρσιες δεξιότητες και η προσαρμοστικότητα τείνουν να έχουν μεγαλύτερη αξία από συγκεκριμένους κορμούς γνώσης.» (Σχολεία για τον 21ο αιώνα)

Πιστό στα ευρωπαϊκά θέσφατα, το αναλυτικό κείμενο του προγράμματος ΕΣΠΑ για τα νέα προγράμματα σπουδών αναφέρει:

«Το Πρόγραμμα Σπουδών (ΠΣ) αποτελεί ένα συνολικό πλαίσιο εκπαιδευτικών στόχων, πρακτικών και εμπειριών που αποσκοπούν στην καλλιέργεια χαρακτηριστικών και ικανοτήτων τα οποία δίνουν στους νέους τη δυνατότητα να ανταποκριθούν στις πολλαπλές απαιτήσεις και ρόλους της ενήλικης ζωής, να ανταπεξέλθουν στις προκλήσεις του 21ου αιώνα...».

Οι έννοιες «ικανότητες» και «δεξιότητες» είναι κομβικά για την εκπαιδευτική πολιτική της Ε.Ε. και διαπερνούν όλα τα προγραμματικά και καθοδηγητικά κείμενα και συμφωνίες που έχουν εκδοθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το ίδιο συμβαίνει και με τα αντίστοιχα κείμενα που έχουν δοθεί στη δημοσιότητα από το Υπουργείο Παιδείας και το Π.Ι. αλλά και με τα βασικά κείμενα των προγραμμάτων σπουδών τα οποία ήδη εφαρμόζονται.

Αλλά τι πραγματικά εννοείται με τις έννοιες αυτές;

Στην αναφορά που γίνεται στη Λευκή Βίβλο στο δίλημμα «μικρός αριθμός πτυχιούχων ή πτώση του επιπέδου των πτυχίων» προκρίνεται ένας «τρίτος δρόμος»:

«Αυτοί οι οποίοι απορρίπτονται από την τυπική εκπαίδευση μπορούν να ενθαρρυνθούν να καλλιεργήσουν τις δεξιότητες τις οποίες έχουν. Αυτό δε σημαίνει προσόντα με την ευρεία έννοια αλλά δεξιότητες βασισμένες σε μια συγκεκριμένη βασική ή επαγγελματική τεχνογνωσία (γνώση μιας γλώσσας, ένα ορισμένο επίπεδο στα μαθηματικά, λογιστική, χρήση ενός λογιστικού φύλλου, επεξεργασία κειμένου κ.λπ.)» (Λευκή Βίβλος για την εκπαίδευση)

Δηλαδή ο όρος δεξιότητα (και ικανότητα που προστέθηκε λίγο αργότε-

ρα στο επίσημο λεξιλόγιο για να αμβλυθούν οι αντιδράσεις που υπήρξαν) σημαίνουν μια ημιμάθεια, σκόρπιες γνώσεις «χρηστικές»: λίγη γραφή και ανάγνωση, λίγη αριθμητική και από και και πέρα γνώσεις «χρήσης».

Όταν λοιπόν τα κείμενα μιλούν για βασική ή γενική εκπαίδευση και για δεξιότητες και ικανότητες, κάτι τέτοιο εννοούν. Σ' αυτή την ημιμάθεια, μαζί με τις λεγόμενες οριζόντιες δεξιότητες (δημιουργικότητα, ικανότητα επίλυσης προβλημάτων, ικανότητες συνεργασίας σε ομάδα, ικανότητα να μαθαίνει) έρχεται να «κολλήσει» η λεγόμενη «δια-βίου εκπαίδευση» η οποία πρέπει να βοηθά στη «γεωγραφική και επαγγελματική κινητικότητα» των νέων εργαζόμενων:

Μια σύγκριση του «ευρωπαϊκού πλαισίου βασικών ικανοτήτων» και του «σχεδίου εργασίας για τα προγράμματα σπουδών» του Π.Ι. θα μας δείξει πόσο αυτοκατευθυνόμενο και ανεξάρτητο είναι το Π.Ι. στη χάρση των παιδαγωγικών επιλογών του:

«Το ευρωπαϊκό πλαίσιο των βασικών ικανοτήτων της διά βίου μάθησης προσδιορίζει και καθορίζει 8 βασικές ικανότητες που είναι αναγκαίες για την προσωπική ολοκλήρωση, την ενεργή ιδιότητα του πολίτη, την κοινωνική ένταξη και την απασχολησιμότητα σε μια κοινωνία της γνώσης: 1) Επικοινωνία στη μητρική γλώσσα- 2) επικοινωνία σε ξένες γλώσσες- 3) μαθηματική ικανότητα και βασικές ικανότητες στις φυσικές επιστήμες και την τεχνολογία- 4) ψηφιακή ικανότητα- 5) ικανότητες της μεθοδολογίας της μάθησης- 6) κοινωνικές ικανότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη- 7) πρωτοβουλία και επιχειρηματικότητα- 8) πολιτισμική συνείδηση και έκφραση»

(...) «...Η ικανότητα στις θεμελιώδεις βασικές δεξιότητες της γλώσσας, της γραφής και της ανάγνωσης, της αριθμητικής και των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνίας (ΤΠΕ) αποτελεί βασικό θεμέλιο για τη μάθηση, ενώ η μεθοδολογία της μάθησης στηρίζει όλες τις μαθησιακές δραστηριότητες. Υπάρχουν πολλά θέματα που διατρέχουν ολόκληρο το Πλαίσιο Αναφοράς: η κριτική σκέψη, η δημιουργικότητα, η ανάληψη πρωτοβουλιών, η επίλυση προβλημάτων, η αξιολόγηση του κινδύνου, η λήψη αποφάσεων και η εποικοδομητική διαχείριση των συναισθημάτων διαδραματίζουν ρόλο και στις οκτώ βασικές ικανότητες» (Ευρωπαϊκό πλαίσιο βασικών ικανοτήτων).¹²

Αντίστοιχα, λοιπόν, το κείμενο εργασίας για το πρόγραμμα σπουδών του Π.Ι. αναφέρεται στους γενικούς στόχους στις «εγκάρσιες δεξιότητες» (όλα δηλαδή όσα αναφέρονται στο Ευρωπαϊκό πλαίσιο βασικών ικανοτήτων ως «θέματα που διατρέχουν ολόκληρο το πλαίσιο αναφοράς»).

12. Υπάρχει μία ιδιαίτερη ανησυχία και μέριμνα για την αύξηση της διδασκαλίας των θετικών επιστημών μέσα στα κείμενα της .Ε.Ε. διότι, όπως ευθαρσώς λένε, προσδοκούν μέσα από αυτή την απαιτούμενη αύξηση των νέων που επιλέγουν την επιστημονική έρευνα, καθώς αυτό είναι απαραίτητο στοιχείο οικονομικής μεγέθυνσης και ανταγωνιστικότητας.

11. ό.π.

«Τα μαθησιακά-διδασκτικά αντικείμενα και τα σχετικά με αυτά περιεχόμενα και ύλη, τα εκπαιδευτικά υλικά, καθώς και οι προτεινόμενες δραστηριότητες, θα αναπτυχθούν με έμφαση στις γενικές ικανότητες που θα πρέπει να αποκτήσουν οι μαθητές για να μπορούν να ζήσουν δημιουργικά ως δημοκρατικοί πολίτες στο πλαίσιο τόσο της Ελληνικής, όσο και της διεθνούς κοινότητας.» Και τα μαθησιακά-διδασκτικά αντικείμενα σύμφωνα με το Π.Ι. έχουν ως εξής:

«1. Γλώσσα 2. Ξένες Γλώσσες 3. Μαθηματικά 4. Φυσικές Επιστήμες, Περιβάλλον και Τεχνολογία 5. Σπουδές του Ανθρώπου και της Κοινωνίας 6. Τέχνες 7. Σχολική και Κοινωνική Ζωή 8. Τεχνολογία Πληροφορίας και Επικοινωνιών»

Αντιλαμβάνεται κανείς ότι έχουμε μια «ελεύθερη» αντιγραφή του ευρωπαϊκού κειμένου. Αντιστοιχίζοντας ένα προς ένα τα 8 μαθησιακά/διδασκτικά αντικείμενα με τις 8 βασικές ικανότητες μπορεί ξεδιαλύνει τι ακριβώς εννοεί το Π.Ι.¹³

Αλήθεια, σε ποιες καινοτόμες παιδαγωγικές θεωρίες βασίζονται όλα αυτά; Μήπως «πουλά» και τέτοια ο ΟΟΣΑ;

Καινοτομία και διαφοροποίηση – η προώθηση της υπερταχύτητας, από την αντισταθμιστική εκπαίδευση στην «ενταξιακή» κουλτούρα.

Όλο το κείμενο εργασίας που ανακοινώθηκε στις 28 Μαρτίου από το Π.Ι. για το πλαίσιο βασικών αρχών και προσανατολισμών του νέου Προγράμματος Σπουδών το διαπερνά ο τονισμός του στοιχείου της καινοτομίας σε συνδυασμό με τη διαφοροποίηση της διδασκαλίας¹⁴. Χαρακτηριστικά αναφέρεται:

Η καινοτομία σύμφωνα με τους συντάκτες έχει διττή έννοια: πρέπει κατ' αρχήν να εμποδίζει τη γήρανση του εκπαιδευτικού συστήματος. Η ζητούμενη αντι-γήρανση δεν μπορεί παρά να ερμηνευτεί ως στενή παρακολούθηση των αναγκών σε ικανότητες και δεξιότητες που απαιτεί η συνεχώς μεταβαλλόμενη «κοινωνία της γνώσης». Η δεύτερη έννοια, καινοτομία ως προς τη μάθηση και τη διδασκαλία, παραπέμπει περισσότερο στα σχολεία «αριστείας».

«Μερικά συστήματα δίνουν ιδιαίτερη βαρύτητα στους ηγέτες ή ηγετικές ομάδες των σχολείων («school leaders») που καθορίζουν το ρυθμό και την κατεύθυνση της αλλαγής, διευκολύνουν την ανοιχτή επικοινωνία, ενθαρρύνουν τη δημιουργική σκέψη και την καινοτομία, δίνουν κίνητρα στο προσωπικό και στους μαθητές για μεγαλύτερες επιτυχίες και λειτουργούν ως παράδειγμα, εφαρμόζοντας πρώτοι αυτοί την αρχή της δια βίου μάθησης.» (Σχολεία για τον 21ο αιώνα). Και η διαφοροποίηση νοείται ως εξής:

«Με δεδομένη την ποικιλία που επιβάλλουν οι ατομικές διαφορές, τόσο των μαθητών όσο και των εκπαιδευτικών, το ΠΣ θα πρέπει να περιλαμβάνει σε όλα του τα βήματα διαφοροποιημένες προσεγγίσεις (διδασκαλίας, μάθησης, αξιολόγησης, δραστηριοτήτων κ.λπ.), που ενώ θα συνδέονται με διαφορετικά ενδιαφέροντα, θα υπηρετούν, ταυτόχρονα, τους ίδιους σκοπούς και θα προωθούν τις ίδιες αξίες.»

• αλλά «Η συγκεκριμένη διάσταση του ΠΣ (η καινοτομία) βρίσκεται σε συμφωνία με τη διάσταση της διαφοροποίησης»

• άλλωστε, στη διακήρυξη του νέου σχολείου αναφέρεται ότι το ΠΣ θα είναι: «Ανοικτό και ευέλικτο ως προς τον εκπαιδευτικό ο οποίος θα έχει δυνατότητα παρέμβασης και αυτενέργειας στο περιεχόμενο και μέθοδο διδασκαλίας»

Το συμπέρασμα είναι ότι το πρόγραμμα σπουδών παύει να είναι ενιαίο, οι μαθησιακοί στόχοι παύουν να είναι ίδιοι για όλους, ο καθείς ό,τι δύναται και ό,τι μπορεί ας μάθει, αρκεί να υπηρετούνται οι «σκοποί» (που προφανώς και

αυτοί διαφοροποιούνται σ' ό,τι αφορά το βαθμό επίτευξής τους αλλά και την ποιότητά τους για τους μαθητές) και οι «αξίες».

«Η εγγύηση ότι όλοι οι πολίτες αποκτούν τις βασικές γνώσεις γραφής, ανάγνωσης και αριθμητικής είναι αναγκαία για να εξασφαλιστεί η ποιοτική μάθηση. Αποτελούν το καθοριστικό στοιχείο για όλες τις επόμενες ικανότητες μάθησης καθώς και για την απασχολησιμότητα.»¹⁵

Να, λοιπόν, οι στόχοι των «αναξιοπαθούντων». Η «ένταξη» τους αφορά τις «βασικές» δεξιότητες και ικανότητες. Αλλά, είναι αυτού του είδους η εκπαίδευση αντισταθμιστική; Στο βαθμό που οι αφετηρίες είναι διαφορετικές, δίνει τη δυνατότητα σε αυτούς που ξεκινάν από «πιο πίσω» να έρθουν όσο το δυνατόν πιο κοντά στους «ευνοημένους»; Η μήπως διαφοροποιεί τους στόχους για όσους ξεμένουν πιο πίσω¹⁶; Μήπως, τελικά, η διαφοροποίηση όπως πραγματικά την εννοούν, διαφοροποιεί τους μαθητές ανάλογα με το δυναμικό τους, δίνοντας τα «βασικά» στους πολλούς και τη «γνώση-δύναμη» στους «ταλαντούχους»; Μήπως δηλαδή η διαφοροποίηση δεν είναι τίποτε άλλο από έναν οριζόντιο (ανάμεσα σε διαφορετικά σχολεία ή/και γεωγραφικές περιοχές) αλλά και κάθετο (μέσα στο ίδιο σχολείο/τάξη) διαχωρισμό των «προβάτων από τα ερίφια» μέσα από τις διαφορετικές «μεθόδους, δραστηριότητες, αξιολογήσεις» αλλά και διαφορετικά περιεχόμενα, ανάλογα με το τι προκρίνεται για τον κάθε μαθητή; Άλλωστε, η καινοτομία και η δημιουργικότητα προφανώς αναφέρεται στους πιο ταλαντούχους σε αυτούς τους δεύτερους αναφέρεται. Όταν μάλιστα, αυτή η «διαφοροποίηση» συνδυάζεται με το κλείσιμο όλων των αντισταθμιστικών δομών για τους μαθητές με μαθησιακά προβλήματα-ελλείμματα (τάξεις ένταξης, τάξεις υποδοχής, ειδικά σχολεία, φροντιστηριακά τμήματα, χρηματοδότηση από τα ασφαλιστικά ταμεία για προσφυγή σε υποστήριξη στον ιδιωτικό τομέα).

Όμως, ακόμα κι εδώ η κ. Διαμαντοπούλου είναι συνεπής στις «ευρωπαϊκές» της υποχρεώσεις.

«Υπάρχει η τάση στην Ευρώπη να φοιτούν όλοι οι μαθητές (ανεξαρτήτως των αναγκών τους) σε τάξεις γενικής κατεύθυνσης: ο αριθμός των φοιτώντων σε χωριστά «ειδικά» σχολεία φθίνει, επειδή τα σχολεία αυτά έχουν μετατραπεί σε κέντρα πόρων για την υποστήριξη του έργου των σχολείων γενικής κατεύθυνσης... Οι μορφές διδακτικής πρακτικής που υποστηρίζουν την ένταξη (μαθητών με «ειδικές» ανάγκες) περιλαμβάνουν: συνεργατική διδασκαλία, συνεργατική μάθηση, συνεργατική λύση προβλημάτων, ετερογενή ομαδοποίηση και συστηματική καθοδήγηση, διάγνωση, σχεδιασμό και αξιολόγηση της εργασίας του κάθε μαθητή. Τέτοιου είδους προσεγγίσεις είναι πιθανό να ωφελήσουν όλους τους μαθητές, συμπεριλαμβανομένων των παιδιών που είναι ιδιαίτερα προικισμένα ή ταλαντούχα» (Σχολεία για τον 21ο αιώνα σελ. 10)

Εν κατακλείδι, κλείνουμε τα ειδικά σχολεία, κρατώντας μόνο τις «υποστηρικτικές δομές» για τα γενικά σχολεία. Σε αυτά το μόνο που χρειάζεται είναι να εντάξουμε τους «αναξιοπαθούντες» μαθητές σε ετερογενείς ομάδες εργασίας, μειώνουμε τις προσδοκίες μας για αυτούς και τους αξιολογούμε με μειωμένους στόχους... κι ό,τι βρέξει ας κατεβάσει! (Συνήθως, βέβαια, με δεδομένο τον αριθμό των μαθητών ανά τάξη και την έλλειψη διδακτικού χρόνου για εξατομικευμένη διδασκαλία, αυτό που «κατεβάζει» είναι η αδρανοποίηση του μαθητή με μαθησιακά ή άλλα προβλήματα και την αντιγραφή από τους «προικισμένους»). Απ' την άλλη, καταργούμε και συγχωνεύουμε σχολεία γενικής εκπαίδευσης, συγχωνεύουμε τμήματα, αυξάνουμε τον αριθμό των μαθητών ανά τάξη στο όνομα της «αποτελεσματικότητας» και μειώνουμε το μόνιμο προσωπικό των σχολείων. Ύστερα, φτιάχνουμε ένα ΕΣΠΑ ενταξιακό για να σιγουρέψουμε τις «βασικές δεξιότητες» σε όλους, χρησιμοποιώντας «ελαστικούς», ωρομίσθιους και ενίοτε απλήρωτους εκπαιδευτικούς. Ταυτόχρονα, προωθούμε τους θύλακες αριστείας για τους «προικισμένους» (σε κοινωνικό περιβάλλον/

13. «Βασικές ικανότητες για έναν κόσμο που αλλάζει» Σχέδιο κοινής έκθεσης προόδου του Συμβουλίου και της Επιτροπής για το 2010, σχετικά με την εφαρμογή του προγράμματος εργασίας «Εκπαίδευση και κατάρτιση 2010»

14. Διαβάζοντας παράλληλα τα κείμενα της Ε.Ε. και αυτό του Π.Ι., δημιουργείται η εντύπωση ότι το Π.Ι. περισσότερο απευθύνεται προς την Ε.Ε. για να πείσει ότι εφαρμόζει τις οδηγίες, παρά προς τον εκπαιδευτικό κόσμο. Απ' την άλλη, αντιλαμβάνεται κανείς ότι έχει γίνει προσπάθεια να αποφευχθούν οι «επικίνδυνες» εκφράσεις, όπως π.χ. η λέξη «επιχειρηματικότητα» που διεγείρει τα ανακλαστικά του κόσμου της ζωντανής εκπαίδευσης.

15. Είναι ενδεικτικό του πόσο μεγάλη προσπάθεια γίνεται για τον εναγκαλισμό της εκπαίδευσης από την αγορά: ακόμα και το λεξιλόγιο που χρησιμοποιείται – καινοτομία, ευελιξία, διαφοροποίηση κ.α. – προέρχεται ακριβώς από το λεξιλόγιο των αναγκών της αγοράς!

16. Έκθεση της Επιτροπής Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων «Οι συγκεκριμένοι μελλοντικοί στόχοι των εκπαιδευτικών συστημάτων». COM/2001/0059 τελικό

καταγωγή, dna, ή/και χρήματα που τους επιτρέπουν να περάσουν τις εξετάσεις). Αυτή είναι η «ενταξιακή» κουλτούρα του Νέου Σχολείου.

Η διαφοροποίηση σε συνδυασμό με την καινοτομία και την «ενταξιακή» κουλτούρα εξυπηρετεί την προώθηση μιας υπερταχύτητας μέσα στην εκπαίδευση. Αυτός ακριβώς, φαίνεται να είναι ένας από τους «πυλώνες» (όπως αρέσκει να λέει ο υπουργός μας) της εκπαιδευτικής πολιτικής συνολικά. Άλλωστε, η διασύνδεση του σχολείου με μια δυαδικοποιημένη αγορά εργασίας που προσφέρει στους πολλούς το μέλλον μιας εξθλιωμένης ζωής ανάμεσα στην απασχολησιμότητα και στην ανεργία, του είδους «μισή δουλειά, μισός μισθός, μισή ζωή» που ήδη βιώνει ο έλληνας εργαζόμενος, τι άλλο θα σήμαινε παρεκτός της ημιμάθειας για τους πολλούς και της ελιτίστικης γνώσης-δύναμης για τους λίγους;

Ο ψηφιακός χαρακτήρας του Νέου Σχολείου και του Π.Σ.

Για την «ψηφιακότητα» του νέου σχολείου, ή αλλιώς για την εισαγωγή και εφαρμογή των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση έχει χυθεί πολύ μελάνι και έχουν επίσης σπαταληθεί (και «χαθεί») πολλά χρήματα.

Από τα εργαστήρια Η/Υ των σχολείων και την επιμόρφωση των εκπαιδευτικών στη χρήση τους (α' και β' επιπέδου), την εισαγωγή τους ως μάθημα στη β' θμια εκπαίδευση (όλα χρηματοδοτούμενα από κοινοτικά προγράμματα¹⁷), περάσαμε στην εισαγωγή τους ως μάθημα στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Εδώ, υπάρχει μια μεγάλη «πρωτοτυπία» του υπουργείου παιδείας. Η εισαγωγή της πληροφορικής ως γνωστικό αντικείμενο καθεαυτό, γίνεται πριν ακόμα καταρτιστεί το καινούργιο Π.Σ. του Νέου Σχολείου και με ένα μόνο κατ' όνομα πρόγραμμα σπουδών ειδικά για το μάθημα αυτό στην πρωτοβάθμια με προσαρμογή τύπου copy-paste από το αντίστοιχο της δευτεροβάθμιας¹⁸). Έτσι, απλά, εισάγει το μάθημα της χρήσης Η/Υ, βάζοντάς το στο ωρολόγιο πρόγραμμα των (πολύπαθων) σχολείων διευρυμένου ωραρίου! Πραγματικά υποκλινόμαστε σε τέτοιου είδους καινοτομίες που αφήνουν άφωνους, όχι μόνο εμάς τους ποταπούς και τιποτένιους δασκάλους της τάξης αλλά και πανεπιστημιακούς του παιδαγωγικού τμήματος στον τομέα της πληροφορικής στην εκπαίδευση.¹⁹

Η Η/Υ από μέσο (εργασίας, διδασκαλίας, μάθησης, ψυχαγωγίας κ.λπ.) γίνεται αυτοσκοπός. Όμως, το πιο καινοτόμο χαρακτηριστικό του Η/Υ ως μέσου είναι η διαδραστικότητά του. Εξαιτίας αυτού οι μικροί μαθητές (που έχουν «γεννηθεί με ένα τηλεκοντρόλ στο χέρι»), εξοικειώνονται ταχύτατα με τον Η/Υ (σε αντίθεση με τη δυσκολία τους να εξοικειωθούν με το βιβλίο, το μολύβι και το χαρτί). Άρα, το πιο λογικό θα ήταν το μέσο να παραμείνει ως τέτοιο και η εξοικείωση με αυτό να γίνεται μέσα από τη γνωστική μαθησία²⁰ για την οποία κατ' εξοχήν προσφέρεται ο Η/Υ. Αντί οι μαθητές και οι εκπαιδευτικοί να χρησιμοποιούν τον Η/Υ για να διευκολύνουν την εργασία τους και να «ανοίξουν» τη βεντάλια των μέσων που χρησιμοποιούν στη διδακτική/μαθησιακή διαδικασία (και να εξοικειώνονται και οι μεν και οι δε με το μέσο, μέσα από μια γνωστική μαθησία). Το σχολείο, δε, έχει μείνει πολύ πίσω (και όχι μόνο στην Ελλάδα όπως πρεσβεύει ο κ. Διαμαντοπούλου) από

17. Είναι αλήθεια ότι, ιδιαίτερα στα τελευταία κείμενα της Ε.Ε. υπάρχει μια μεγάλη ανησυχία για τους νέους που δεν καταφέρνουν να φτάσουν ένα ορισμένο επίπεδο επίτευξης των βασικών ικανοτήτων. Ιδιαίτερα αυτό της ανάγνωσης και της γραφής. Αυτό όμως έχει να κάνει αποκλειστικά με την ένταξη τους στο στρατό των απασχολήσιμων και την αποφυγή του πλήρους αποκλεισμού τους. Ο πλήρης αποκλεισμός μεγάλου αριθμού ανθρώπων μέσα στην Ε.Ε. και ιδιαίτερα μεταναστών, οδηγεί σε εκρηκτικές καταστάσεις (η έκρηξη των περιχώρων του Παρισιού αλλά και ο Δεκέμβρης του 2008 στην Ελλάδα, έχουν στείλει πολλά μηνύματα στους ιθύνοντες). Άλλωστε η «κοινωνική συνοχή» είναι ένας από τους στόχους της εκμάθησης των «βασικών δεξιοτήτων»

18. Η μοναδική πρωτοβουλία του ΥΠΔΒΜΘ που δεν χρηματοδοτήθηκε από κοινοτικά προγράμματα, η δημιουργία του κόμβου e-gliko, ήταν και η πιο ενδιαφέρουσα, και στηρίχθηκε σε εκπαιδευτικούς της πράξης. (βλ. και στην ιστοσελίδα του Νίκου Δαπόντε http://www.dapontes.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=325&Itemid=46)

19. Βλ. το ίδιο άρθρο του Νίκου Δαπόντε ό.π.

20. "Δώστε ένα τέλος σ' αυτού του είδους τις «μεταρρυθμίσεις»... έλεος..." είναι ο τίτλος σχετικού άρθρου του πανεπιστημιακού καθηγητή κ. Ράπη για το ζήτημα αυτό στην προσωπική του ιστοσελίδα.

τη χρήση του μέσου, έτσι ώστε οι περισσότεροι από τους μαθητές, ακόμα και από τα φτωχότερα στρώματα, έχουν από νωρίς επαφή με τον Η/Υ ή τις παιχνιδιομηχανές και έτσι είναι πολύ πιο εξοικειωμένοι με το μέσο από ό,τι οι ίδιοι οι εκπαιδευτικοί. Προς τι λοιπόν αυτός ο «φρετιχισμός» του μέσου;

Ο λόγος στη σημασία που έχουν οι εγκάρσιες δεξιότητες (και το ίδιο το ψηφιακό μέσο) στη νέα «κοινωνία της γνώσης» σε συνδυασμό με την «αποτελεσματικότητα» του νέου σχολείου. Ιδιαίτερα η «ψηφιακή» ικανότητα ως γνωστικό αντικείμενο, πρέπει να μετρηθεί, να αξιολογηθεί και να πιστοποιηθεί. Αλλά πρέπει ακόμα να ελεγχθεί, να «αποτοξινωθεί» από το νεανικό ριζοσπαστισμό: «Εντούτοις, οι νέοι αποκτούν, όλο και περισσότερο, δεξιότητες ΤΠΕ με ανεπίσημους τρόπους, και δίνεται λιγότερη προσοχή σε πτυχές όπως η κριτική σκέψη στη χρήση των νέων τεχνολογιών και μέσων, η επίγνωση των κινδύνων και η συνεκτίμηση των ηθικών και νομικών παραγόντων. Καθώς η χρήση των ΤΠΕ διεισδύει όλο και περισσότερο στη ζωή του ανθρώπου, τα θέματα αυτά πρέπει να εξετάζονται ρητά στη διδασκαλία και τη μάθηση»²¹

Ο λόγος, λοιπόν και στην παιδαγωγική της πειθάρχησης.

Το κείμενο του Π.Σ. βεβαίως, δίνει μια άλλη πλευρά της έννοιας του «ψηφιακού». Αναφέρεται στην αντίθεση «νέας προφορικότητας» (του ψηφιακού κείμενου ως μέσου) / «παραδοσιακής εγγραμματοσύνης», όπου βέβαια η έμφαση θα δοθεί στο πρώτο (χωρίς την υποβάθμιση, ισχυρίζεται, του δεύτερου). Και εξηγεί: «Το ΠΣ θα φροντίσει με ιδιαίτερη έμφαση αυτή την ισορροπία: ισορροπία ανάμεσα στα κείμενα ως μέσα (ψηφιακά κείμενα ή υπερκείμενα, δεδομένα, πληροφορίες κλπ που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, τροποποιηθούν, συνδυαστούν...) και τα κείμενα ως φορείς της συλλογικής μνήμης (κείμενα αναφοράς που είτε σε ψηφιακή μορφή είτε σε μορφή βιβλίων διαβάζονται, χρησιμοποιούνται αλλά δεν τροποποιούνται από τους μαθητές-χρήστες τους, οι οποίοι και θα πρέπει να μάθουν να αναφέρονται στους δημιουργούς τους)»

Η «νέα προφορικότητα» έτσι όπως την επεξηγεί, μας θυμίζει πάρα πολύ τη φιλολογία περί της σημασίας να μάθουν τα παιδιά να «διαβάζουν» κείμενα «πολυτροπικά» και επικοινωνιακά (διαφήμιση, οδηγίες χρήσης, συνταγές μαγειρικής κ.λπ.). Αυτή ήταν και η «φιλοσοφία» των νέων βιβλίων της γλώσσας στο δημοτικό και οι «αυθεντικές» πηγές ανάλογες. Αν όμως η έμφαση δίνεται στον επικοινωνιακό χαρακτήρα της γλώσσας, τότε παραμελείται η σημασία της ως μέσο σκέψης. Είναι ο ρητά διατυπωμένος λόγος (και μάλιστα ο γραπτός) πολύ περισσότερο που συγκροτεί τη σκέψη. Και αυτός ο λόγος-σκέψη (επιστημονικός, πολιτικός, λογοτεχνικός) δεν έχει καμία απολύτως σχέση με το "copy-paste" της «νέας προφορικότητας».

Βεβαίως, οι νέες τεχνολογίες καλούνται να υπηρετήσουν και πολλούς άλλους στόχους μέσα στο σχολείο. Ένας από αυτούς είναι να κάνουν το δού-

21. Η εκμάθηση δηλαδή της χρήσης του Η/Υ μέσα από τη χρήση του για πραγματικές ανάγκες της διδασκαλίας και της μάθησης (π.χ. η εκπόνηση μιας γραπτής εργασίας στον Η/Υ, η χρήση του για την ανεύρεση πληροφοριών, για το στήσιμο μιας εφημερίδας, ενός ιστολογίου, μιας έρευνας ερωτηματολογίου ή για τον ίδιο τον εκπαιδευτικό η χρήση του ως εισηγητικού μέσου, ιδιαίτερα στη σύνδεση του με διαδραστικό πίνακα κ.λπ.)

ρειο ίππο για την κατάργηση των δωρεάν βιβλίων, στο όνομα του «πολλαπλού» και «ηλεκτρονικού» εγχειριδίου. Αυτό μπορεί να συνοδευτεί και με την «ώθηση» της αγοράς των ηλεκτρονικών ειδών και ένα νέο κύκλο «ροκανίσματος» του δημόσιου χρήματος. Κινδυνεύουμε, αντί να αναβαθμιστεί ο ηλεκτρονικός εξοπλισμός των σχολείων, όπως θέλουμε όλοι να ελπίζουμε, να μας πάρουν και το μόνο που πραγματικά έχουμε όλοι ως κοινό μέσο διδασκαλίας και μάθησης: το σχολικό εγχειρίδιο.

Εγκάρσιες δεξιότητες: η υποταγή των μέσων, των διαδικασιών και της επίγνωσής τους στην αγορά αποτελεσματικότητας

«Η προσέγγιση που βασίζεται στις ικανότητες βασίζεται στις δεξιότητες και τις νοοτροπίες που είναι αναγκαίες για τη σωστή εφαρμογή των γνώσεων, καθώς και στην ανάπτυξη θετικής αντιμετώπισης όσον αφορά την περαιτέρω μάθηση, την κριτική σκέψη και τη δημιουργικότητα. Το γεγονός αυτό αντιπροσωπεύει μια πραγματική πρόκληση για την οργάνωση της μάθησης και εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις ικανότητες των εκπαιδευτικών και των επικεφαλής των σχολείων. Επίσης απαιτεί να είναι τα σχολεία σαφέστερα υπεύθυνα για την προετοιμασία των μαθητών για περαιτέρω μάθηση, ως βασικό μέρος της αποστολής τους»²²

Ο φετιχισμός του μέσου δεν αφορά μόνο την ψηφιακή τεχνολογία. Το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με τις μεθόδους διδασκαλίας (την ομαδοσυνεργατική διδ/λία και τη μέθοδο project και τη διαθεματικότητα), όπως και τις μεταγνωστικές²³ ικανότητες (οι λεγόμενες εγκάρσιες ικανότητες και δεξιότητες ή όλα αυτά που το Π.Σ. ονομάζει «γενικούς σκοπούς»²⁴). Η μετάλλαξη του μέσου μάθησης, της διαδικασίας μάθησης και της επίγνωσής της σε στόχο καθεαυτό, ήδη από τα προηγούμενα Π.Σ. οδήγησε στο έκτρωμα της Ευέλικτης Ζώνης, όπως ακριβώς συμβαίνει σήμερα και με την εισαγωγή των Η/Υ ως γνωστικό αντικείμενο στην πρωτοβάθμια.

Ο λόγος, πρώτον στην αναγκαιότητα της αγοράς για τη «δια βίου μάθηση». Οι μαθητές πρέπει από πολύ νωρίς να εκπαιδευτούν να μαθαίνουν εύκολα και γρήγορα (αυτά που είναι κάθε φορά απαιτητά) και να αποκτήσουν μια κουλτούρα διαρκούς εκπαίδευσης και επανεκπαίδευσης:

Πρέπει και αυτές οι δεξιότητες να είναι μετρήσιμες, άρα πρέπει να είναι ξεχωριστοί στόχοι, με λεπτομερή περιγραφή και με αντίστοιχη αξιολόγηση της επίτευξής τους. Κάθε ζωντάνια, κάθε πρωτοβουλία, κάθε πραγματική ανάγκη, συνθλίβονται μέσα από τους «μετρήσιμους στόχους», τις κοστολογήσεις, την αποτελεσματικότητα. Ακόμα και η επίγνωση του πώς μαθαίνει κανείς πρέπει να υπαχθεί σε μια συστηματική διδασκαλία που μέσα από την προβολή των κατάλληλων διαδικασιών θα επιταχυνθεί, θα μετρηθεί και θα προδιοριστεί η «παραγωγικότητά» της²⁵.

Οι «θεωρητικοί» της μεταρρύθμισης του σχολείου της αγοράς, που ξεκινά ήδη με τα σχολικά εγχειρίδια του 2006, δεν παίρνουν υπόψη τους (ηθελήμενα ή αθέλητα) ότι η μετάβαση στην ποιότητα της μεταγνώσης απαιτεί μια ορισμένη ποσότητα και ποιότητα εμπειριών μάθησης πριν και κατά τη διάρκεια της τυπικής εκπαίδευσης αλλά και των άτυπων μορφών εκπαίδευσης έξω από το σύστημα. Έτσι, η «παιδαγωγική» τους συνιστά ένα συνονθύλευμα μετρήσιμων στόχων που οδηγούν τους λιγότερο προνομιούχους σε εμπειρίες μάθησης στην αποτυχία.

Ένα σχολείο ιδεολογικής πειθάρχησης

Αν το πράγμα έτσι έχει, είναι σίγουρο ότι, τουλάχιστον στην α΄θμια εκπαίδευση, ο ιδεολογικός ρόλος του σχολείου, για τους πολλούς, θα υπερिχύσει έναντι του γνωστικού. Αφού θα αρκεί για τους πολλούς να αποκτήσουν

22. «Βασικές ικανότητες για έναν κόσμο που αλλάζει» ό.π.

23. «Βασικές ικανότητες για έναν κόσμο που αλλάζει» ό.π.

24. Μεταγνώση: η επίγνωση των στρατηγικών μάθησης, ύπαρξης προβλημάτων και επίλυσής τους.

25. Μύηση σε ερευνητικές διαδικασίες και διεργασίες/ κατανόηση βασικών εννοιών, διαδικασιών και γεγονότων/ Επικοινωνία και συνεργασία / Σύνδεση με τις τοπικές κοινότητες. Παραγωγή και δημιουργία – έξοδος στην κοινότητα. είναι οι τίτλοι των «γενικότερων στόχων» (αναλυτικά στο κείμενο του Π.Ι. σελ. 9-10)

«δεξιότητες», ο σχολικός χρόνος που απομένει θα αφιερώνεται στο γέμισμα του μυαλού των νέων ανθρώπων με ιδεολογήματα, με ανεστραμμένες πραγματικότητες, με νέου είδους «θηρσκειές» πνευματικής νάρκωσης και ιδεολογικής σύγχυσης, με σπαράγματα πληροφόρησης αποστειρωμένης και αποστειρωμένης από τις αντιθέσεις που εμπεριέχει η ζωντανή γνώση.

Καθώς η μεγάλη πλειοψηφία των απόφοιτων ενός τέτοιου εκπαιδευτικού συστήματος θα σπρώχνεται στη δεξαμενή των «απασχολήσιμων», είναι απαραίτητη μια τέτοια ιδεολογική πειθάρχηση τους μέσα από την εκπαίδευση, η οποία θα εγγυάται την κοινωνική σταθερότητα.

Για του λόγου το αληθές, τα προγραμματικά κείμενα της ευρωπαϊκής πολιτικής, θεωρούν τη βασική εκπαίδευση σημαντική και από τη σκοπιά της εμπέδωσης μιας κατ' όνομα «ευρωπαϊκής ταυτότητας», της αποδοχής, στην ουσία, της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης ως μονόδρομο.

«Με τη μετάδοση μιας ευρείας βάσης γνώσεων στους νέους, ... η εκπαίδευση θέτει τις βάσεις της αυτοσυνείδησης και της ευρωπαϊκής ταυτότητας» (Λευκή Βίβλος για την Εκπαίδευση)

Μια γεύση αυτού του «καινοτόμου» περιεχομένου παίρνουμε από τα ήδη διδασκόμενα σχολικά εγχειρίδια με την καθοδήγηση των ήδη εφαρμοζόμενων ΔΕΠΠΣ και ΑΠΣ (που σύμφωνα με το Π.Ι. δεν είναι σε αντίθεση με τα νέα Π.Σ.). Τα βιβλία της Κοινωνικής και Πολιτικής Αγωγής κατ' εφοχίν αποτελούν τους απολογητές του εγχειρήματος της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης. Άλλα η παιδαγωγική της υποκρισίας συνεχίζεται με την «σειφορία» (στόχος μάθησης στο νέο Π.Σ.) δηλαδή, τη διάπραξη περιβαλλοντολογικών εγκλημάτων με στόχο το κέρδος, χωρίς να την πληρώνει όμως αυτός που κερδίζει, αλλά να πλήττειται αυτός που πάντα «πληρώνει τη νύφη», η οποία επανέρχεται διαρκώς με τα ίδια, πια, θέματα της καρτέτα-καρέτα και της μονάχους-μονάχους²⁶, της ανακύκλωσης, της προστασίας των δασών, ως προσωπική όμως, ευθύνη και όχι ως ευθύνη της –τοπικής ή παγκοσμιοποιημένης- πολιτείας, απενευρώνοντας και αποστεώνοντας το σοβαρότατο ζήτημα της περιβαλλοντικής κρίσης από τις πολιτικές και οικονομικές του διαστάσεις. Έτσι, μπορεί η ΒΡ να μολύνει ανεξέλεγκτα τη θάλασσα επιδοτούμενη από τους Αμερικανούς εργαζόμενους, η Κερατέα να θυσιάζεται περιβαλλοντικά στο όνομα της απορρόφησης των κοινοτικών κονδυλίων, οι πράσινες «μπίζνες» να καταστρέφουν βουνά και καλλιεργήσιμες εκτάσεις στο όνομα της πράσινης ενέργειας, ενώ οι ευρωπαίοι ηγέτες, πολιτικοί υπηρέτες των εταιριών κατασκευής πυρηνικών εργοστασίων, ορκίζονται πίστη στην ασφάλεια της πιο επικίνδυνης για τον άνθρωπο ενέργειας, την ίδια στιγμή που η Φουκοσίμα διαρρέει την αλήθεια: ένα νέο Τσερνομπίλ, στην πιο προηγμένη τεχνολογικά αλλά και πιο σεισμογενή χώρα του πλανήτη.

Τα παραδείγματα δεν τελειώνουν: τα βιβλία της ιστορίας με τη μέθοδο της αποκομμένης και ιστορικά ασύνδετης πληροφορίας, βιβλία της γλώσσας που εξορίζουν κατά το μάλλον ή ήττον τη λογοτεχνία που κατά τεκμήριο προάγει τη γλώσσα και τη σκέψη του νέου –και όχι μόνο- ανθρώπου για να γεμίσουν με επιχειρηματικότητα, συνταγές, οδηγίες χρήσης, τουριστικούς οδηγούς και δε συμμαζεύεται. Βιβλία μαθηματικών που αποτελούν «ανθολογίες» που δεν αφήνουν περιθώρια εμπέδωσης και εμπάθουσας γνώσεων και οδηγούν σε μαθηματική φοβία και εγκατάλειψη κάθε προσπάθειας κατανόησης.

Μια ψευδεπίγραφη «παιδαγωγική ελευθερία», το όχημα για την ώθηση της υπερταχύτητας

Ένα δεύτερο στοιχείο που διαπερνά επίσης όλο το κείμενο και συνεπικουρεί τα προηγούμενα, είναι το στοιχείο μιας «ελευθερίας» του εκπαιδευτικού, της σχολικής τάξης, της σχολικής μονάδας και πιθανόν των σχολείων μιας περιοχής, ενός νομού, ή μιας περιφέρειας να διαμορφώνει λίγο ή πολύ διαφορετικά όλη τη διαδικασία της μάθησης. Μια «ελευθερία», που θα σταματά στη μονοπρόσωπη εξουσία του διευθυντή manager, και θα περιορίζει την παιδαγωγική ελευθερία των εκπαιδευτικών. Μια «ελευθερία» που θα

26. Έτσι, φτάσαμε μέσα στα εγχειρίδια να έχουμε την «αυτοαξιολόγηση» στο τέλος κάθε ενότητας όπου με ζήλο οι μαθητές συμπληρώνουν «έμαθα πολύ καλά» σε όλα τα κουτάκια και έτσι η διδασκαλία της υποκρισίας γίνεται το κρυφό αναλυτικό πρόγραμμα

νομομοποιεί τη δυνατότητα των λίγων και εκλεκτών μαθητών, σχολείων, εκπαιδευτικών, περιοχών, να προωθούνται με ταχύτατους ρυθμούς στα ανώτατα επίπεδα της γνώσης-δύναμης και την αδυναμία των πολλών να λάβουν τα βασικά, σε ό τι αφορά το αγαθό της μόρφωσης.

«Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο συνέστησαν το 2001 στα κράτη μέλη να θεσπίσουν διαφανή συστήματα αξιολόγησης της ποιότητας και τα ενθάρρυνε να δημιουργήσουν ένα ισορροπημένο πλαίσιο αυτοαξιολογήσεων του σχολείου και τυχόν εξωτερικών αξιολογήσεων, να ενθαρρύνουν τη συμμετοχή στη διαδικασία όλων των ενδιαφερόμενων παραγόντων και να διαδώσουν τις καλές πρακτικές και τα διδάγματα».

Στο κείμενο για το Π.Σ. η αξιολόγηση διαπερνά όλους και όλα και γίνεται προς όλες τις κατευθύνσεις²⁷.

«...Ο εκπαιδευτικός αξιολογεί το Π.Σ, τις συνθήκες και τα μέσα εφαρμογής του, ενώ αυτοαξιολογείται... και αξιολογεί τους μαθητές του...»

«Οι μαθητές αξιολογούν τις συνθήκες και τα μέσα για μάθηση και διδασκαλία που τους προσφέρονται, αυτοαξιολογούνται, αλληλοαξιολογούνται και αξιολογούν τον εκπαιδευτικό.»

Καθόλου άσχημο, θα έσπευδαν κάποιοι να πουν, γιατί όχι θα έλεγε και νεις. Η διαδικασία μιας ευρείας αλληλοαξιολόγησης εν γένει, μπορεί να βοηθήσει στην αυτογνωσία, την αυτοδιόρθωση, την ανάπτυξη της συνοχής και της αλληλοκατανόησης μέσα στην ομάδα, την ανάπτυξη της κριτικής σκέψης και. Με τη διαφορά ότι, σύμφωνα με το κείμενο για το Π.Σ.:

«Όλοι οι τύποι αξιολόγησης γίνονται βάσει προδιαγραφών (προκαθορισμένα αντικειμενικά κριτήρια) και με τελικό στόχο την αντικειμενική αποτίμηση της αποτελεσματικότητας του Π.Σ και των μέσων για την εφαρμογή του, καθώς επίσης της επίδοσης και απόδοσης των εμπλεκόμενων στην εκπαιδευτική πράξη»²⁸

Η παιδαγωγική ελευθερία, η συνοχή, η κριτική σκέψη, η αυτογνωσία, όλα πάνε περίπατο. Σημασία έχουν οι δείκτες, προκαθορισμένα αντικειμενικά κριτήρια. Στόχος η αποτίμηση της αποτελεσματικότητας με βάση. Γιατί «στο πλαίσιο της εφαρμογής του Π.Σ προβλέπονται τρόποι για την πολλαπλή αξιοποίηση των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης». Κοινώς, τα αποτελέσματα της αυτοαξιολόγησης θα αξιοποιούνται όταν και όπου αυτοί «προκρίνουν»²⁹!

Από πού εκπορεύονται οι «προδιαγραφές» και τα «αντικειμενικά κριτήρια»; Μα, φυσικά, από το διευθυντήριο της εκπαιδευτικής πολιτικής της Ε.Ε.

«Τα συστήματα εξασφάλισης ποιότητας για τα σχολεία και τα ιδρύματα κατάρτισης αποτελούν ένα ουσιαστικό τμήμα ενός ολοκληρωμένου συστήματος εκπαίδευσης και κατάρτισης... Οι τεχνικές που επιτρέπουν τη μέτρηση της ποιότητας είναι άμεσα διαθέσιμες, αν και δεν έχουν όλες οι χώρες την ίδια εμπειρία της χρησιμοποίησής τους στην εκπαίδευση. Η εισαγωγή τους απαιτεί μια προσπάθεια κατάρτισης των εκπαιδευτικών και των προϊσταμένων των σχολείων.»³⁰

Η αξιολόγηση θα είναι ένα από τα μέσα με το οποίο θα «χωρίζονται τα πρόβατα από τα ερίφια», οι «εκλεκτοί» από τους «κολασμένους», και αυτό θα αφορά όχι μόνο τους μαθητές ή τους εκπαιδευτικούς, αλλά και ολόκληρες σχολικές μονάδες, περιοχές, δήμους, νομούς.

Θα ήταν δασκαλοκρατικό αν δεν ήταν τραγικό το γεγονός ότι το κείμενο αναφέρει ότι «...ένα σημαντικό χαρακτηριστικό της Ελληνικής εκπαιδευ-

27. όπου το επιστέγασμα της «αιφορικής» διδασκαλίας είναι η συμπλήρωση μιας φόρμας «υιοθεσίας» ενός ζώου υπό εξαφάνιση, με την καταβολή ανάλογου αντιτίμου!

28. Και έτσι δημιουργείται βέβαια και μία «κουλτούρα» αξιολόγησης στο μαθητή ο οποίος μαθαίνει από τη βασική του εκπαίδευση ακόμα να την αποδέχεται και να την ασκεί αλλά και να υπόκειται σε αυτήν, να πειθαρχεί δηλαδή κατ' αρχήν ιδεολογικά σε μια κατ' εξοχήν απαίτηση της αγοράς, την οποία θα αντιμετωπίσει στον εργασιακό του βίο.

29. Ο Γιώργος Γρόλλιος, σε άρθρο του στο περιοδικό «Εκπαιδευτική Κοινότητα» εξηγεί γιατί ο στοχοκεντρικός χαρακτήρας των Π.Σ. του Νέου Σχολείου υποβάλλεται ακριβώς από την ανάγκη μετρησιμότητας της αποτελεσματικότητάς του. Εν πολλοίς, η αποτελεσματικότητα ως κυρίαρχο χαρακτηριστικό του Νέου Σχολείου το δομεί κάθε άλλο παρά ως μαθητοκεντρικό.

30. Θα πρέπει να έχουμε υπόψη μας ότι τα πιλοτικά σχολεία εφαρμογής των νέων προγραμμάτων σπουδών, προφανώς, θα κληθούν να εφαρμόσουν και την αυτοαξιολόγηση σχολικής μονάδας.

τικής παράδοσης, που δεν θα πρέπει να αγνοήσουμε, αποτελεί η ισχυρή θεσμική καθοδήγηση των εκπαιδευτικών διαδικασιών. Το χαρακτηριστικό αυτό φαίνεται να αποδυναμώνει τις καινοτομίες του τρέχοντος Π.Σ (π.χ. την ανοιχτή και συστηματική λειτουργία της ευέλικτης ζώνης).»

Η αλήθεια είναι ότι μέχρι στιγμής, εξαιτίας του ότι δεν έχει εφαρμοστεί ποτέ κανένας νόμος για την αξιολόγηση και δεν έχουμε τη «θεσμική καθοδήγηση» πάνω από το κεφάλι μας, απολαμβάνουμε το βαθμό παιδαγωγικής ελευθερίας που περιορίζεται ακριβώς από τη δυσκολία και την ποσότητα της ύλης που καλούμαστε να διδάξουμε, από την έλλειψη υλικοτεχνικής υποδομής, από την απουσία τμημάτων υποδοχής και ένταξης στα σχολεία και από τη σχεδόν πλήρη απουσία της πολιτείας στη στήριξη μαθητών με μαθησιακές δυσκολίες ή ειδικές ανάγκες. Προφανώς, η «ελευθερία» του εκπαιδευτικού που διακηρύσσει το ΠΙ δεν αφορά την «απελευθέρωση»³¹ μας από τα παραπάνω εμπόδια αλλά τον ενγκαλισμό όλης της εκπαιδευτικής διαδικασίας από τον ασφυκτικό έλεγχο της αξιολόγησης μαθητών, εκπαιδευτικών, σχολείων, μεθόδων κ.λπ., ενώ τα περισσότερα από τα εμπόδια της τωρινής μας παιδαγωγικής ελευθερίας αυξάνονται όταν οι επιχορηγήσεις των σχολείων είναι σε ελεύθερη πτώση.

«Ο συνδυασμός των πιο σφικτών προϋπολογισμών για την εκπαίδευση και της μεγαλύτερης πίεσης για επιτυχία σημαίνει ότι οι πόροι πρέπει να στοχοθετηθούν εκεί που υπάρχουν πραγματικά ανάγκες. Αυτό με τη σειρά του συνεπάγεται ότι οι αρμόδιες αρχές πρέπει να καταστεί δυνατό να κατανοήσουν ποια σχολεία λειτουργούν καλά, ποια λιγότερο καλά ή άσχημα και να διοχετεύσουν τους πόρους προς τις κατευθύνσεις που χρειάζεται. Η εν λόγω βάση για την κατανόηση αυτή πρέπει επίσης να είναι διαφανής στον πολίτη και να γίνεται αντιληπτή από όλους τους ενδιαφερομένους»³².

Δηλαδή, απ' τη μια υποχρηματοδότηση και από την άλλη διοχέτευση των όποιων πόρων εκεί όπου δείχνει η αξιολόγηση της αγοράς «χρησιμότητας» και «αποτελεσματικότητας». Αυτή είναι η παιδαγωγική «ελευθερία» που προσφέρει το Νέο Σχολείο και το πρόγραμμα σπουδών του.

Αν συνδυάσουμε την «ελευθερία» αυτή με την πλήρη ανάληψη της ευθύνης των σχολείων από τους δήμους, αντιλαμβάνεται κανείς ότι δε θα είναι παρά η πλήρης εγκατάλειψη της δημόσιας παιδείας από το κράτος. Ακριβώς εδώ έρχεται να «κολλήσει» και το αναφερόμενο στο Π.Σ. «άνοιγμα» του σχολείου στην τοπική κοινωνία:

Σχολείο «ανοιχτό» στην «κοινωνία»:

η πλήρης υποταγή στις ανάγκες της αγοράς

Η προαναφερόμενη «ελευθερία» θα επιτρέψει ακόμα στο τοπικό επιχειρείν να καθορίζει σε ένα βαθμό το «ανοιχτό» πρόγραμμα σπουδών.

«Ομοίως, όταν επιδιώκεται να μεταβιβαστούν στους νεότερους κοινωνικές ικανότητες και ικανότητες που σχετίζονται με την ιδιότητα του πολίτη, η αίσθηση πρωτοβουλίας και επιχειρηματικότητας καθώς και η πολιτισμική συνείδηση, η πρόκληση υπερβαίνει τη συνιστώσα της γνώσης. Οι σπουδαστές χρειάζονται περισσότερες ευκαιρίες για να αναλάβουν πρωτοβουλίες και να μάθουν σε σχολεία που είναι ανοιχτά στους χώρους της εργασίας, της εθελοντικής δράσης, του αθλητισμού και του πολιτισμού, καθώς και μέσω δραστηριοτήτων με εργοδότες, ομάδες νέων, πολιτιστικούς φορείς και την κοινωνία των πολιτών.» (Βασικές ικανότητες για έναν κόσμο που αλλάζει, Ε.Ε.Κ. 2009)

Στο παραπάνω κείμενο είναι η έντονη ανησυχία της ευρωπαϊκής επιτροπής όσον αφορά την ιδεολογική κυριαρχία της πολιτικής της (ιδιότητα του πολίτη, πολιτισμική συνείδηση, επιχειρηματικότητα, εθελοντισμός, αθλητισμός, σχέση με εργοδότη), αλλά και της συνάφειας που πρέπει να αποκτήσει το σχολείο με τον κόσμο της αγοράς, την «κοινωνία των πολιτών». Η πρόθεση του σχολείου με τον επιχειρηματικό κόσμο απασχολεί περισσότερο τις παρακάτω διαπιστώσεις: «Τα περισσότερα κράτη μέλη τονίζουν την ανάγκη,

31. Έκθεση της επιτροπής «Οι συγκεκριμένοι μελλοντικοί στόχοι των εκπαιδευτικών συστημάτων» § 28

32. Ακόμα, η «ελευθερία» αυτή μπορεί να φτάνει έως και του σημείου «χάραξη πολιτικής» για κάποια θέματα που πονάνε και «πουλάνε», όπως για παράδειγμα η σχολική βία, και έτσι να αθλώνεται η πολιτεία και να αρνείται τις ευθύνες της για την ένταση του φαινομένου.

τα σχολεία, τα κέντρα κατάρτισης και τα πανεπιστήμια να είναι ανοικτά στον κόσμο: να αυξήσουν τους δεσμούς τους με το τοπικό περιβάλλον (ιδίως με τις επιχειρήσεις και τους εργοδότες, έτσι ώστε να κατανοήσουν καλύτερα τις ανάγκες των εργοδοτών και με τον τρόπο αυτό να αυξήσουν την απασχολησιμότητα των μαθητών») [Εκθεση της επιτροπής «οι συγκεκριμένοι μελλοντικοί στόχοι των εκπαιδευτικών συστημάτων»]

«Πρέπει να αναπτυχθεί μια κοινή «γλώσσα» που θα συνδέει τους χώρους της εκπαίδευσης/κατάρτισης και της εργασίας, έτσι ώστε να μπορέσουν οι πολίτες και οι εργοδότες να δουν ευκολότερα τον τρόπο με τον οποίο οι βασικές ικανότητες και τα μαθησιακά αποτελέσματα συνδέονται με τα καθήκοντα και τις θέσεις εργασίας. Αυτό θα διευκολύνει περαιτέρω την επαγγελματική και γεωγραφική κινητικότητα των πολιτών.»

Και το Π.Ι. ακολουθεί κατά πόδας τις ευρωπαϊκές προτροπές στο πρόγραμμα σπουδών. Έτσι ένας από τους βασικούς του στόχους είναι η «σύνδεση με τις τοπικές κοινότητες: Παραγωγή και δημιουργία – έξοδος στην κοινότητα: Οι μαθητές μαθαίνουν: να συνδέουν με τις κοινότητες, την τεχνολογία, το περιβάλλον, τον πολιτισμό...».

Και αλλού στο ίδιο κείμενο «Το νέο σχολείο...διευρύνει την έννοια του μαθησιακού χρόνου ανοίγοντας το σχολείο στην τοπική κοινωνία όπου οργανώνονται όχι μόνο ενδοσχολικές δραστηριότητες για το σκοπό αυτό, αλλά μετά τη λήξη της σχολικής μέρας, μπορούν να οργανώνονται στις εγκαταστάσεις του σχολείου δραστηριότητες με ευθύνη των τοπικών αρχών» (από το κείμενο για τα Π.Σ.)

Το κείμενο εργασίας για το πρόγραμμα σπουδών σχολεία έντονα με ζήτημα του τοιούτου «ανοίγματος» του σχολείου στην αγορά και στην επιχειρηματικότητα. Πίσω από το «ανοικτό» σχολείο κρύβεται η πλήρης υποταγή του περιεχομένου της εκπαίδευσης στην ανάγκη του επιχειρείν. Δεν παραχωρείται, όμως, μόνο το περιεχόμενο της μάθησης αλλά και ο ίδιος ο χώρος του σχολείου. Η θετική αξιολόγηση της σχολικής μονάδας θα προϋποθέτει την αναζήτηση πόρων (όχι κρατικών εννοείται) από τους ίδιους τους εκπαιδευτικούς. Ο διευθυντής θα έχει καθήκοντα και οικονομικού μάνατζερ.

«...αν και στο ευρωπαϊκό κοινωνικό μοντέλο, οι ιδιωτικοί πόροι που προέρχονται από τις επιχειρήσεις και τους ιδιώτες αποτελούν μόνο συμπλήρωμα της δημόσιας χρηματοδότησης, η υπάρχουσα κατάσταση απαιτεί νέες δημόσιες στοχοθετημένες επενδύσεις και υψηλότερες ιδιωτικές δαπάνες που θα συμπληρώνουν τη δημόσια χρηματοδότηση. Αυτό αποτελεί μια ιδιαίτερη πρόκληση για πολλά νέα κράτη μέλη εξαιτίας των δημοσιονομικών τους περιορισμών και του υψηλού ποσοστού των δημόσιων δαπανών που προορίζονται για την επίσημη εκπαίδευση.» [Επιτροπή των Ε.Κ., 2003:12-15].³³

Τι να υποθέσει κανείς; Το απλό αίτημα πολλών γονιών αλλά και εκπαι-

δευτικών, να υπάρχουν σχολικοί φύλακες ώστε να είναι ανοικτό το σχολείο για τους μαθητές και μετά τη λήξη των μαθημάτων για να μπορούν στοιχειωδώς να κάνουν αυτό που έχουν περισσότερο ανάγκη, να παίζουν ελεύθερα, χρησιμοποιείται για να στηθεί η εγκατάλειψη του δημόσιου σχολείου από την πολιτεία ώστε να τυλιχτεί στα δίκτυα της επιχειρηματικότητας για να επιβιώσει με ό,τι αυτό σημαίνει για την υποταγή του σχολικού προγράμματος στην πιο χυδαία εκδοχή της αγοραίας αντίληψης για την εκπαίδευση.

Απ' την άλλη, η «θετική» αξιολόγηση θα «τραβά» πλούσιους πελάτες-γονείς που θα είναι και αυτοί «χορηγοί» των σχολείων μαζί με τους «τοπικούς» επιχειρηματίες που έχουν (ιδίοι όφελος να «βάλουν χέρι» στα σχολεία (ακόμα και στο περιεχόμενο της μάθησης). Και έτσι οικοδομείται το «Νέο», «Καινοτόμο» και «Διαφοροποιημένο» σχολείο.

Το σχέδιο είναι σχολεία όχι μόνο δυο ταχυτήτων αλλά πολλών. Τα πιο ελιτίστικα από αυτά (δημόσια -πρότυπα ή όχι- αλλά και ιδιωτικά) θα συγκροτούν την υπερταχύτητα της εκπαίδευσης. Τα σχολεία αυτά θα συγκεντρώνουν την ελίτ των μαθητών αλλά και των γονιών, δηλαδή λίγο ως πολύ θα «αντλούν» το δυναμικό τους από την τάξη των «εχόντων» με τις απαραίτητες μεταγίσεις «έξυπνου» δηλαδή από τις χαμηλότερες τάξεις. Τα υπόλοιπα θα «διαφοροποιούνται» αναλόγως των επιδόσεών τους στους αγοραίους δείκτες της αξιολόγησης.

Το Π.Σ. του «Νέου Σχολείου» και οι νεοφιλελεύθερες «αξίες» του

Έχει μια σημασία να δούμε και τι αναφέρεται στις «αξίες» που υπηρετεί το νέο Π.Σ. Βασικός «πυλώνας» λοιπόν των αξιών του Π.Σ είναι η «ελευθερία στην προσωπική και συλλογική της διάσταση», η οποία συνίσταται σύμφωνα πάντα με τους συντάκτες του κειμένου στην αγάπη για την πατρίδα, το περιβάλλον, τους συνανθρώπους και τον εαυτό, στη συνεργασία, στην υπευθυνότητα και στο σεβασμό στη δημοκρατία και τους θεσμούς της.

Η δικαιοσύνη, η ισονομία, η ισότητα, η ειρήνη, η αλληλεγγύη, η υπεράσπιση του αδύνατου, είναι για τους εμπνευστές του νέου Π.Σ προφανώς άχρηστες στην «κοινωνία της γνώσης». Ακόμα και τα συνθήματα του 1789 τα αφήνει λειψά το Νέο Σχολείο.

Όμως, το «μυστικό» βρίσκεται σε κάποια άλλη διατύπωση. Με βάση την προσωπική και συλλογική ελευθερία «εξασφαλίζονται οι προσωπικές διαφοροποιήσεις που επιτρέπουν την προσαρμογή της κοινωνίας σε καινούργιες καταστάσεις»

Δηλαδή, η ελευθερία συνίσταται στο δικαίωμα των πιο προνομιούχων να απολαμβάνουν «διαφοροποιημένη» εκπαίδευση, «διαφοροποιημένη» θέση εργασίας, «διαφοροποιημένη» ζωή.

Το κερασάκι στην τούρτα: Η Οργάνωση του σχολικού χρόνου!

Όσο γενικόλογος είναι σ' ό,τι αφορά τα διδακτικά αντικείμενα το κείμενο εργασίας του Π.Ι, τόσο συγκεκριμένο γίνεται όταν φτάνει στο ωρολόγιο πρόγραμμα μαθημάτων αλλά και στο ωράριο του σχολείου (υποχρεωτικό και προαιρετικό). Και πραγματικά, η «ιδιοφυής» σκέψη των συντακτών του μας αφήνει άναυδους. Για να εφαρμόσουν λοιπόν τις «καινοτόμες» μεθόδους και να εκπαιδεύσουν τους μαθητές μας στις περιφημες «δεξιότητες», αφού κάνουν έναν «ατσαράμ από project, διδασκαλία ξένων γλωσσών, πολιτιστικές δραστηριότητες κ.λπ. προκειμένου να εφαρμόσουν τις απαιτήσεις των συμφωνηθέντων σε ευρωπαϊκό επίπεδο, επιμηκύνουν τον υποχρεωτικό χρόνο παραμονής των μαθητών στο δημοτικό έως τις 3.30 (από 2.00 που ήταν σήμερα) και έως τις 4.00 μ.μ. στο Γυμνάσιο³⁴! Εν μέσω συγχωνεύσεων και καταργήσεων σχολείων, περικοπών δαπανών, φτώχειας και εξαθλίωσης, τι στόχο αλήθεια μπορεί να εξυπηρετήσει αυτό; Με ποιες υποδομές θα γίνουν όλα τα «θαυμαστά» που προτείνει το κείμενο; Τι αποτέλεσμα θα έχει αυτή η φαινή στην αύξηση της ενδοσχολικής βίας;

Το «άγχος» των εμπνευστών του Π.Σ. για την πραγματοποίηση των περιφημων «πρότζεκτ» και για το «άνοιγμα» του σχολείου στην «κοινωνία»

33. «Εκθεση της Επιτροπής - Οι συγκεκριμένοι μελλοντικοί στόχοι των εκπαιδευτικών συστημάτων» της 31^{ης} Ιανουαρίου του 2001 για το ευρωπαϊκό συμβούλιο της Λισαβόνας.

34. : «Αποδοτικές επενδύσεις στην εκπαίδευση και την κατάρτιση». Κείμενο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που εκδόθηκε το 2003.

τους οδηγεί σε αντιφατικές πρακτικές. Η επιμήκυνση της υποχρεωτικής παραμονής των μαθητών στο σχολείο θα έχει, βέβαια, ως αποτέλεσμα την περαιτέρω εντατικοποίηση τους και την πιεθάρχησή τους, με δεδομένο ότι η οικονομική εξαθλίωση των οικογενειών τους μπορεί να φέρει άλλου είδους αντιδράσεις και αφυπνίσεις αν το σχολείο δε δράσει προληπτικά στην παρεμπόδιση τέτοιων φαινομένων. Είναι προφανές ότι το «Νέο Σχολείο» είναι αυτό ακριβώς που εξορκίζει: ένα σχολείο κάτεργο.

Είναι πραγματικά αξιοθαύμαστο το πώς οι συντάκτες του κειμένου προσπαθούν να δικαιολογήσουν την παράθεση των «ικανοτήτων» ευρωπαϊκής έμπνευσης με τα έως τώρα μαθήματα όπως τα ξέραμε. Έτσι λοιπόν «προτείνεται μια χρονική αναδιάρθρωση μαθημάτων, ίδιου γνωστικού πεδίου με στόχο τη μείωση του αριθμού των αντικειμένων που διδάσκονται κάθε χρόνο»

Ξαναβαφτίζοντας λοιπόν τη φυσική και τη γεωγραφία με ένα κοινό όνομα, θα μειωθεί ξαφνικά μόνο και μόνο από αυτό η ύλη και το βάρος που πέφτει στο μαθητή και στον εκπαιδευτικό. Μάλλον για κάτι άλλο πρόκειται, που θα φανεί όταν θα έχουμε την πρόταση για τα αναλυτικά προγράμματα ανά «διδακτικό αντικείμενο».

Είναι ακόμα απορίας άξιον πώς το δεκάλεπτο που μπορεί να εξοικονομείται ανά διδακτικό δίωρο από την «ενοποίηση διδακτικών ωρών σε μακρύτερες διδακτικές περιόδους» δίνει τη δυνατότητα «να γίνεται η εργασία του μαθητή μέσα στην τάξη και να υπάρχει ουσιαστική καθοδήγηση των μαθητών από τον εκπαιδευτικό όπου εντός σχολικού χρόνου ο διδάσκων μπορεί να παρακολουθεί και να υποστηρίζει τον κάθε μαθητή στον τρόπο εργασίας του». Δηλαδή η εξάλειψη της κατ' οίκον εργασίας και η εφαρμογή της ατομικής καθοδήγησης είναι ζήτημα 30 λεπτών το πολύ; Και γιατί δε λειτουργήσει έτσι στο δημοτικό αφού έχουμε ήδη δύο 90λεπτα δίωρα; Δεν το γνωρίζουν το θέμα οι συγγραφείς του κειμένου; Δε θα έπρεπε και να το γνωρίζουν και να ρωτήσουν τι αποτελεσματικότητα έχει αυτό και πού εξυπνήρησε; Τι γίνεται όταν το πρόγραμμα δε «βγαίνει» και έχουμε διαφορετικά μαθήματα στο δίωρο (πράγμα που θα συμβαίνει πολύ περισσότερο στο διευρυμένο πρόγραμμα και ιδιαίτερα στο Γυμνάσιο);

Μήπως οι κύριοι αυτοί του Π.Ι. που πληρώνονται αδρά για τις υπηρεσίες τους δεν είναι παρά αντιγραφείς και μαθητευόμενοι μάγοι;

Όχι άλλες «καινοτόμες» αναστατώσεις!

«Το σχολείο σήμερα μοιάζει συχνά με χώρο καταναγκαστικού έργου όπου λείπει η χαρά της μάθησης, της έρευνας και ανακάλυψης, της δημιουργίας» (Από τη διακήρυξη για το «Νέο Σχολείο»)

Αλλά ποιος άσκησε όλα αυτά τα χρόνια εκπαιδευτική πολιτική αν όχι οι εκάστοτε υπουργοί παιδείας; Από τη μεταρρύθμιση του Αρσένη το 1997 μέχρι και σήμερα, βιώνουν εκπαιδευτικοί, μαθητές και γονείς «καινοτόμες αλλαγές» που βυθίζουν ολοένα και περισσότερο την εκπαίδευση στην απαξίωση, τους μαθητές στην αμάθεια και τους γονείς σε οικονομική αφάμαξη και απόγνωση. Οι μόνοι που δε θα αξιολογηθούν ποτέ βεβαίως από το σύστημα θα είναι οι πολιτικοί μας προϊστάμενοι και η ορντινάντσα τους, η εκπαιδευτική τους πολιτική δεκαετιών τώρα, που αφού κατέστρεψαν την εκπαίδευση προσπαθούν τώρα να καταστήσουν τα θύματα της πολιτικής τους (εκπαιδευτικούς και μαθητές) υπεύθυνα γι' αυτή.

Αλήθεια, έχουν κάνει καμμία αξιολόγηση της μέχρι τώρα εφαρμογής των προηγούμενων προγραμμάτων σπουδών και των εγχειριδίων που τα συνόδευσαν; Έχουν κάνει την αυτοκριτική τους για την απουσία κάθε πιλοτικής εφαρμογής, κάθε ουσιαστικής επιμόρφωσης που να πατά στις ανάγκες των εκπαιδευτικών; Ποτέ δεν άκουσαν, πραγματικά, τι χρειαζόμαστε εμείς και οι μαθητές μας, όσο κι αν το φωνάζαμε. Πάντα μας «φορούσαν» ρούχα που δε μας έκαναν, γιατί αυτά τους ήταν βολικά, άφηναν κέρδη, έτρεφαν υμέτερους. Αλλά, προφανώς, οι στόχοι των εκπαιδευτικών δε συνάδουν με αυτούς που σχεδιάζουν την εκπαιδευτική πολιτική.

Το γεγονός ότι, για να εξυπηρετήσουν οι ταγμένες στο νεοφιλελευθερισμό ευρωπαϊκές ελίτ τους στόχους τους, ανασύρουν από τα βάθη του σεντουκιού τους πρωτοπόρες παιδαγωγικές θεωρίες και μεθόδους διδασκαλίας για να τις ταμπολογήσουν και να τις επενδύσουν με «μαθητοκεντρικές» και «ουμανιστικές» διακρίξεις, δεν μπορεί να κρύψει τον άκρατο συντηρητισμό που κρύβουν οι στόχοι τους. Οι «καινοτομίες» τους, όπως οι συνθετικές εργασίες project, η ομαδοσυνεργατική διδασκαλία, τα μαθήματα βασισμένα σε Η-Υ και διαδραστικούς πίνακες, οι ιστότοποι συνεργασίας ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς, ούτε καινούργιες είναι, ούτε τομές θα φέρουν. Έχουν πίσω τους την ιστορία πρωτοπόρων δασκάλων και καθηγητών που χωρίς καμία στήριξη και πολλές φορές με την αποδοκιμασία των προϊσταμένων τους και της πολιτείας «τραβούσαν» μπροστά, γιατί έτσι τους υπαγόρευαν οι ιδέες τους και τα πιστεύ τους και όχι

οι κοινοτικοί επίτροποι, ο ΟΟΣΑ και η PISA τους. Αυτούς ακριβώς τους εκπαιδευτικούς προσπαθούν σήμερα και να τους εκμαυλίσουν μέσω της «αριστείας», αλλά και να τους αδρανοποιήσουν με το ζουρλομανδύα ενός νέου επιθεωρητισμού που θα ασκείται ασφυκτικά πια από τα πολύ κοντινά πρόσωπα των διευθυντών και των υποδιευθυντών. Γιατί βέβαια, αν αυτή η πρωτοπορία δουλεύει εναντίον της νέας «μνημονιακής» τάξης, είναι αρκετά επικίνδυνη.

Η ανικανότητα των πολιτικών μας προϊσταμένων και των συνεργατών τους, η δουλοπρέπείά τους απέναντι στις ευρωπαϊκές επιταγές, η εσασεί αντιγραφή ξένων προτύπων, τα αδηφάγα τρωκτικά που πάντα έτρεφαν (εκδοτικούς οίκους, εταιρείες ηλεκτρονικών, εργολάβους οικοδομών κ.ο.κ.), ο εκμαυλισμός των υφισταμένων τους με κάθε τρόπο και μέσο για να ψηφιοθρούν, αλλά και η στοχοποίηση και η ενοχοποίηση συνολικά των εκπαιδευτικών, πραγματικά μας έχουν οδηγήσει στα όρια μας.

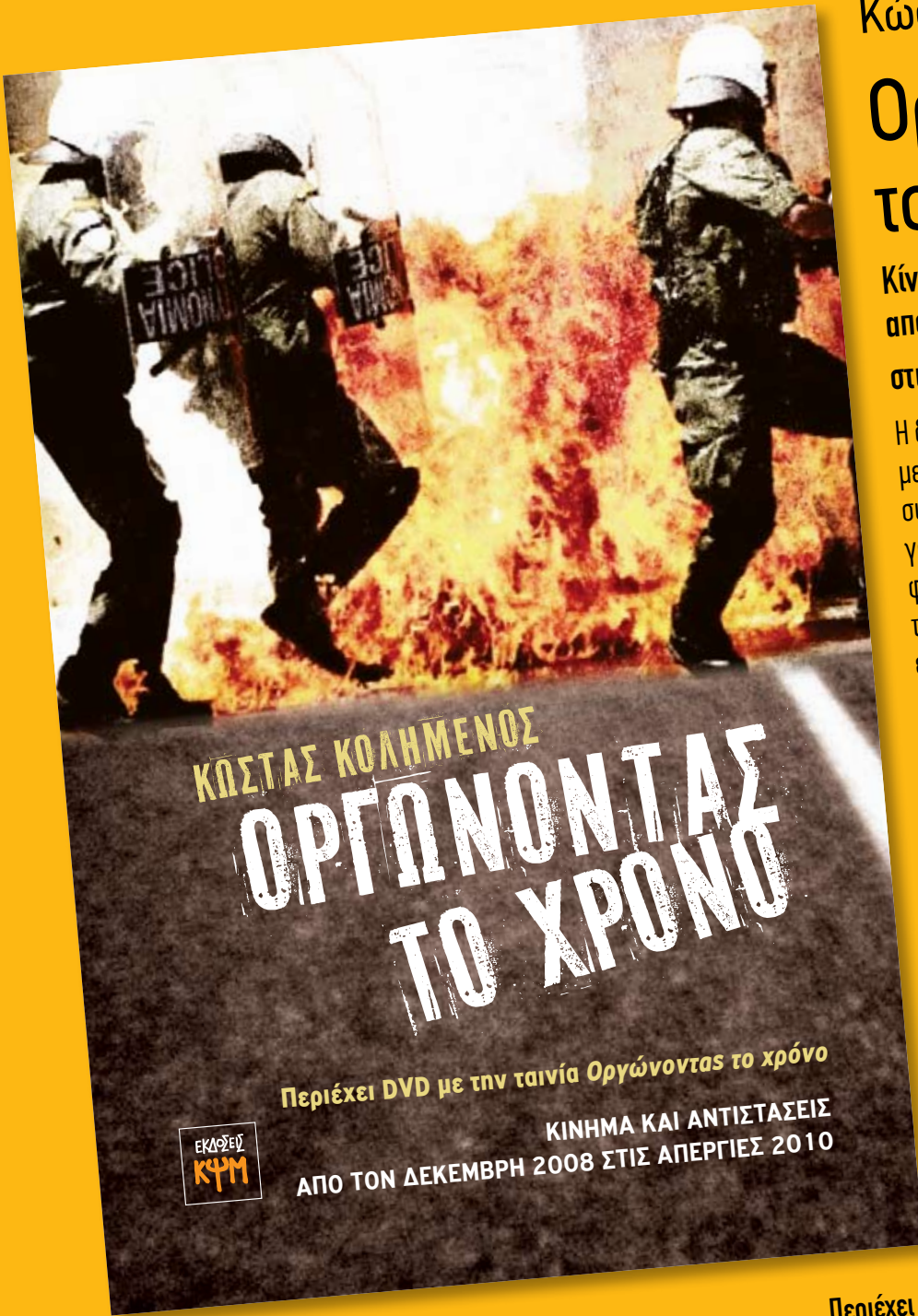
Τα Ζητούμενα: Μια εκπαιδευτική «ρωγή»

Το εκπαιδευτικό κίνημα δεν έχει κανέναν απολύτως λόγο να υπερασπίσει ούτε τον ακαδημαϊσμό, ούτε την υπερεξειδικύευση, ούτε τη στείρα απομνημόνευση, ούτε την αποστεωμένη από καθ' έδρα διδασκαλία. Ποτέ δεν κλείσαμε τα μάτια στα προβλήματα του σημερινού σχολείου. Όμως, αυτό που επιχειρείται σήμερα δεν είναι η λύση υπαρκτών προβλημάτων. Είναι η άλωση της δημόσιας και δωρεάν παιδείας υπέρ μιας εκπαίδευσης-λάσπη, που ενώ πληρώνεται από το λαό, απευθύνεται στην κάλυψη των αναγκών των αγορών και των επιχειρήσεων. Δεν πρέπει να συναινέσουμε στην πλήρη καταστροφή της — έστω και λειψής— μόρφωσης που παρέχεται σήμερα από το κράτος υπέρ μιας «προπόνησης» σε δεξιότητες και ικανότητες, ακόμα και αν στο εξώφυλλο του βιβλίου της γράφει λέξεις που μας συγκινούσαν και μας συγκινούν. Οι έννοιες παίρνουν σάρκα και οστά μέσα στο πλαίσιο το οποίο τις ορίζει και το πλαίσιο αυτό δεν είναι καινοτόμο αλλά κενότομο. Δεν είναι προοδευτικό αλλά συντηρητικότατο, αφού στηρίζει τις σάπιες ιδέες του νεοφιλελευθερισμού. Δε διέπεται από καμιά παιδαγωγική αρχή. Διέπεται από τους νόμους της ανταγωνιστικότητας και του κέρδους.

Η δύναμή μας είναι στην ίδια την ιδιότητά μας. Να προκαλέσουμε μια βαθειά ρωγή στη συγκροτημένη επίθεση που δέχεται η δημόσια παιδεία. Να χαλάσουμε τα σχέδιά τους. Στο δικό τους Νέο Σχολείο να αντιτάξουμε το δικό μας αντι-πρόγραμμα και αντι-σχέδιο για μια εκπαίδευση που θα απελευθερώνει το μυαλό των παιδιών μας, θα τους ανοίγει παράθυρα στη πολύπλευρη γνώση, θα δείχνει ένα ελπιδοφόρο μέλλον. Μια εκπαίδευση που θα εξυπηρετεί τις ανάγκες των νέων ορμητικών αγώνων των νέων, των εργαζόμενων, όλου του λαού.

Άραγε, μήπως εμφανίζεται παραλλήλως και η αύξηση του διδακτικού και εργασιακού ωραρίου των εκπαιδευτικών για να εξυπηρετηθεί ένα τόσο «δαπανηρό» ωρολόγιο πρόγραμμα...

* Η Ελένη Παπαποστόλου είναι μέλος της Εκπαιδευτικής Παρέμβασης του Α' Συλλόγου Αθηνών Π.Ε.

Κώστας Κολημένος

Οργώνοντας το χρόνο

Κίνημα και αντιστάσεις
από τον Δεκέμβρη 2008
στις απεργίες 2010

Η δική μας ιστορία, οι μικρές και οι μεγάλες μάχες, πρέπει να αποκτήσουν συλλογική εικόνα και λόγο. Η ιστορία που γράφουν —άθελά τους τις περισσότερες φορές— οι άνθρωποι του δρόμου, του αγώνα, της αντίστασης πρέπει να εμφανίζεται γυμνή, ωμή και αφτιασίδωτη μπροστά στα ίδια τα δρώντα υποκείμενα και στην κοινωνία.

Μια μικρή συμβολή και μια τέτοια προσπάθεια είναι και αυτή η έκδοση, με λίγα γραπτά και πολλές εικόνες. Εικόνες από μια κάμερα που ήταν μέσα στη διαδήλωση, συμμετείχε στην κατάληψη, αναζήτησε εκείνους που βίωσαν και πρωταγωνίστησαν στις αντιστάσεις. Η κάμερα και η σκηνοθεσία του Κώστα Κολημένου.

Η κάμερα αυτή κατέγραψε τις «κρυφές μικρές πόρτες» και τον «ραγισμένο τοίχο» που δημιουργήσαμε στο δρόμο...

Περιέχει DVD με την ταινία *Οργώνοντας το χρόνο*
Ντοκιμαντέρ, διάρκεια 60', τιμητική διάκριση στο φεστιβάλ Χαλκίδας

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ:

Ζωοδόχου Πηγής 55-57, 106 81 Αθήνα

τηλ.: 210 3813838, 210 3839711

Fax: 210 3839713

e-mail: info@kapsimi.gr

www.kapsimi.gr

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΚΨΜ

ΑΝΑΓΝΩΣΕΙΣ
ΥΨΗΛΟΥ ΡΙΣΚΟΥ

ΑΦΙΕΡΩΜΑ
Συμβόλαιο θανάτου
για τη Δημόσια Εκπαίδευση